

Baltazar Opec
Żywot Pana Jezusa Krysta

Biblioteka źródeł Słownika polszczyzny XVI wieku

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Piśmiennictwo religijne

oprac. Patrycja Potoniec, Maria Popielarska, Ewa Cybulska-Bohuszewicz

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-04-7

---

strona: kt

1: Żywot pana Jezusa Krysta

2: stworzyciela i zbawiciela rodzaju ludzkiego/

3: wedle Ewangelistów świętych z rozmyślenia =

4: najim nabożnym doktorom pisma

5: świętego/ krotko sebrany.

6: Item Modlitwy rozkosznej przy wniebowstąpieniu bożym.

7: Item to nowo przydano.

8: Grates nunc omnes/ polskie/ z łacińskiego wyłożone

9: Pieśń Pange lingua/ Druga/ Vexilla regis.

10: Pieśń o zmarłych wstaniu za procesją.

11: Druga obojętne noty. Regina celi/ te same noty.

12: Ewangelia wielkonocna. Drugie wirsłyki/ te same

13: Pieśń o pańskim wniebowstąpieniu.

14: Spolek Apostolski/wiary chrześcijańskiej.

15: Pieśń o s: duchu/ noty Niemietzkiej. Veni creator.

16: Ave maris stella/ Salve regina/ prawie przelożone.

17: Znamiona które będą przed sądnym dniem trąsliwymi.

18: Ku tzcicielowi.

19: Drudzy cztą wálki Trojańskiej/

20: Albo i dzieie pogańskie/

21: Czci tu iestci pozyteczno/

22: Niewierzylili poczni iedno.

strona: ktv

1: Wsflkiemu wiernemu chrześcianinowi/ ktorégokoli

2: stądla będącemu/ Ián Sandetzki w pa=

3: nu Jezusie dawa pozdrowienije.

4: **P** Lato on Athenienki w niektoré epistole po=

5: wieda/ namileyly Polacy/ ze Nietylko sobie

6: narodzeniſmy/ ale poſciá naffégo częłtz ſo=
7: bie oyczyzna przywłáfcza częłtz rodzice/ a częłtz
8: przyáciele/ Bo każdy oyczyźnie ſwé/ przyácielom
9: a famému ſobie/ możnoſciá ſwą dopomotz **powinie**ⁿ
10: iełt/ Ty ſłowa Plátonowy náiafnieyſſá panij/ panij
11: Elzbiéta krolewna Polſká a **poty**^m kłiężna Legnická
12: bączátz/ dlá poſpolitégo **dobre**^go ij dlá rozmnożenia
13: piſma polſkiégo/ w **ktory**^m ſie ofobliwie kochála/ ná=
14: kladu/ niezaluiátz/ ten ninieyſſy żywot pana Ieżufów
15: wypifátz dała. Ktory iuż powtoré wyrażon y ij pole
16: piſfony/ przydanim téż mnogich rzeczy (ktorych w
17: pirowſym wybijaniu nienáydziecie) okrálfony/ wa=
18: ſſé przyiazni oddáwámy. Náydziecie przy niym ná=
19: pirowéy trzy hiſtorie/ albo epiftoly/ o pana Ieżufowé
20: poſtawie/ przy ktorych téż ij poſtawa pana Ieżufo=
21: wa iełt ſłuffnie wyobrażona/ ktorá trzynálcie krotz
22: rozmierzona znamionuie wyſokoſtz Ieżufowę/ na
23: znamię tego ijeże pán Ieżus dwanálcie wczénnikow
24: maiátz byl trzecináfty/ miedzy nimi nákráfnieyſſy.
25: Náydziecie też ten żywot pana Ieżufów bytz roz=
26: dzielony na troie kłięgi/ a každé kłięgi maiá ſwé ka=
27: pitula. Náydziecie też przy wroczyſtych ſwięciéch pie
28: ſni piékné/ dlá ofobnégo pociéſſeniá/ iako **reiełt** [!] vka=
29: zuie tu polożony/ Miéycie ſie dobrzé/ a poſpolité do
30: bré milucyie/ Dán w Krakowie. Lata bożego 1522.

strona: nlb2

1: **Reiełtr látwiégo należieniá dzieiow albo kapitula.**

2: **Kſięgi pirowſſé.**

3: Anieli ſwięci przed **maieſtáte**^m boſkim. Liſtu j

- 4: Iako paⁿna M. odmówiała iżby męża niepoięła. iij
- 5: Iako kapłani boga profili iżby ijm wziawil/ tzoby
- 6: s tą panną czynnitz mieli iiij
- 7: O Iozefowé chwále oblubieńtzu paⁿny M. tegoż
- 8: O modlitwie blogoſlawioné dziewice Marié/ gdy
- 9: ié kázáno Iozefa poiątz vi
- 10: Pán bóg rofkazuie Gabrielowi ku paⁿnie M. vij
- 11: Gabriel przyſſedwłfy ku pannie Marij/ zwiąſtowál
- 12: iéy ſyna bożégo poczęć. tegoż
- 13: Panna Mariá ſwiętą Elzbiétę nawiedzila x
- 14: O narodzeniu ſwiętého Iána bożé^{go} krzciciela xij
- 15: Mariá do domu ſie wratzá tegoż
- 16: Iozeff chciał pannę opuſcitz xiiij
- 17: O narodzeniu pana Iezu Kryſta. xiiij
- 18: Anieli obiáwiaią narodzenijé bożé. xvi
- 19: #Grates nunc omnes/ polſkié tegoż
- 20: Dies eft leticie/ też polſkié. xvij
- 21: Nábożná rozmowa ſwiętého Biernáta. tegoż
- 22: Nábożné ij roſkoſńné tolenijé. et. xix
- 23: Pień piękńá na notę: In natali domini xxi
- 24: O obrzezaniu milégo pana Iezuſa. tegoż
- 25: Trzech krolow z dary przyjechanijé xxiiij
- 26: Iako długo przebywała w oné ſtayni Maria xxv
- 27: O wywodzeniu panny Marié tegoż
- 28: O vciekaniu panny Marié z dzieciątkie^m do Eijptu
- 29: ij o zmordowaniu mladziátek xxvij
- 30: Iako ſie panna w Eijpcie żywila. xxix

Reieftr

- 1: O nawroeniu Iezufa z Eijptu tegoż
- 2: Iezus w Ieruzalem zoftál sám xxvij
- 3: O tym tzo Iezus mily od dwunáfcie lát począwłfy
- 4: czynil niź trzydziehci lát miál xxxiiij
- 5: Iezus ku krztu pośfedl xxxv
- 6: O pośfożeniu milégo pana Iezufa. xxxvi
- 7: O pośludze anielfkié panu Iezufowi xxxviiij
- 8: Ián fwiéty vkázál palcem Iezufa. xxxviiij
- 9: Pán Iezus poczał obiawiatz boftwo fwé. xxxix
- 10: O pirwłfym wezwaniu apośtolow piśłą Ewanie=
- 11: Ńtolowie Ián Lukáś ij Matheus tegoż
- 12: Iezus vcżynil z wody wino. xxxx
- 13: Iezus Ńfedl do Kafarnaum xli
- 14: O pirwłfym kázaniu na gorze Tábor tegoż
- 15: Centuriégo Ńlužebnika vzdrowil xliij
- 16: Iezus vzdrowil paraliżem zabitégo. xliij
- 17: Piotrowé Iezus vzdrowil Ńwiekré tegoż
- 18: Iezus mily zaŃnął xliiiij
- 19: Iezus Ńkrzéfłil wdowie Ńyna tegoż
- 20: Iezus mily Ńkrzéfłil panné vmarłą. tegoż
- 21: O nawroeniu Marié Magdalény vlv
- 22: Ián krzciciél pośłál vcźnie fwé ku Iezufowi xlvij
- 23: O Ńciéciu Ńwiétego Iána tegoż
- 24: Iezus mily vchodziwłłfy Ńie z drogi nad Ńtudnią od
- 25: poczýwá/ rozmáwiaiáťz z Samaritánką. xlix
- 26: Iezufa milé^{go} z gory zepchnáťz chciáno/ Lukáś Ńwié
- 27: ty piśłfe. li
- 28: Pán Iezus vzdrowil człowieka chorégo Ńuchą ręké
- 29: maiáćego. tegoż

strona: nlb3

- 1: O rozmnożeniu chleba lij
- 2: Iezuła milego chciáno vczynitz krolem liij
- 3: Iezus mily chodzil po morzu liiij
- 4: Iezus vzdrowil dziewkę opętana. tegoż
- 5: Niéktorzy zwolenicy z fłow pana Iezułowych fą fie
- 6: zgorffyli. lv
- 7: O záplacie tych ktorzy wflytko opufciwffy nafla=
- 8: duią pana Iezuła. lvi
- 9: Pán Iezus pytál fwych zwolenikow/ tzoby onijm
- 10: ludzie dzierzeli. tegoż
- 11: Pán Iezus na gorze Tábor przemienil fie lvij
- 12: Iezus mily wygnal s kościola targuiácé tegoż
- 13: Pán Iezus paralizem zabitégo vzdrowil. lviiij
- 14: Apoftolowie prażmo iedli lix
- 15: O pośludze święté Márty lx
- 16: Miłościwy pán Iezus rozmaijcie kázál tegoż
- 17: Iezus mily ofwiécil flepégo podle drogi lxi
- 18: Pán Iezus zftąpil do domu Zacheuffa. lxij
- 19: Iezus ofwiécil flepo narodzonégo tegoż
- 20: Iezuła milé^{go} żydowie chcieli vkamionowatz lxiiiij
- 21: Drugi ráz chcieli kamienowatz pana Iezuła lxv
- 22: Iezus miłościwy skrzéfil Lazarza vmarlégo. lxvi
- 23: **#Kfięgi drugié**
- 24: Bifkupowie z licemierniki radę vczynili. lxix
- 25: Mariá Magda^{lena} Iezuła małcią pomazala tegoż
- 26: Iezus z wielką chwálą przyiechál do Ieruzale^m lxx
- 27: O wyrzuceniu kukuiących [!] ij przedawaiących lxxij
- 28: Iezus przeklął figowé drzewo lxxiiij

strona: nlb3v

- 1: Niéktorzy w Ieruzalem mowali/ aby kfiążęta po=
- 2: ználi ijże to ieft Kryftus lxxv
- 3: Iezus we wtorek po kwietné niedzieli wrocil fie do
- 4: Ieruzalem lxxvvi
- 5: Czudzoloźnice wybawienijé lxxvij
- 6: Panny Marié zařmucenijé lxxviii
- 7: Panny Marié pirwífá prozba lxxx
- 8: Jezus mily lařkawie na to odpowiedziál tegoź
- 9: Panny Marié wtorá prozba tegoź
- 10: Trzeciá prozba ij napominanijé panny M. lxxxii
- 11: Iezus mily na to odpowiedziál lařkawie. tegoź
- 12: Licemiernicy ij kfiążęta kaplańkié ořtatecznie ra=
- 13: dę wczynili ijźby koniecznie Iezusa zabili lxxxij
- 14: Iezuřa milégo od Iudářfa przedanijé lxxxiii
- 15: Maria lařkawie Iudářfa przyięła lxxxv
- 16: Iezus mily chtząť Iudářfa odwięřtz od iego zlégo
- 17: wczynku/ pořadzil go za wieczęrzą miedzy řobą
- 18: ij řwą milą matką tegoź
- 19: Iezus pořlál Piotra a Iána do Ieruzalem/ aby mu
- 20: nagotowali wielkonotznégo baranka lxxxvi
- 21: Iezus zakázál řwé milé matce/ aby do Ieruzalem
- 22: niechodzila/ ale w Betanij zořtala lxxxvij
- 23: Iezuřa milégo pokorné dziękowanijé tegoź
- 24: Smutné a bolefné rozřtanijé lxxxviii
- 25: Zalořtz ij wdřęczenie nářwięřřé paⁿny marie. lxxxix
- 26: Wieczęrzá milégo pana Iezuřa ořtateczniá tegoź
- 27: Pokorné Apořtolom nog vmywánijé lxli
- 28: Iezus nauczał apořtoly lxlij
- 29: Ciała boźégo pořwięcenijé ij wřtawienijé lxliij

strona: nlb4

dzieiow ij kapitula.

- 1: Zráydce fwégo odzywanié tegoż
- 2: Iezufa milégo fłodkié kázanié/ ij apoftolow milé ij
- 3: lafkawé nauczanié lxlv
- 4: Iezus mily przed fwą śmiercią/ obietzáł fwym zwo
- 5: lenikom vcielny dár ze flatz ducha fwięté o. lxlvi
- 6: Iezus z **one**^{go} miełta gdzie była wieczerzá wftáwłzy
- 7: fíedł z fwymi zwoleniki ku gorze oliwety. lxvij
- 8: Rozmáwianié. lxviii
- 9: Pirwífá modlitwa. lxix
- 10: Apoftolow pirwífé nawiedzenié tegoż
- 11: Iezufa milego apoftolow wtore nawiedzenié c
- 12: Iezufa milégo posilenié. ci
- 13: Sukienki vkázanié. Rozmyflanié. ciiij
- 14: Apoftolow trzecié nawiedzenié ciiij
- 15: Apoftolow wzbudzenié/ a żydow vpadnienié ciiij
- 16: Iudáfłowo Iezufa wydanié cv
- 17: Iezufa milégo okrutné vchwycenié cvi
- 18: Apoftolow rozproflenié cvij
- 19: Iezufa **pądem** [!] ij z fiepanijm z ogroda wywiedzie=
- 20: nié ij w Cedron rzékę wrzucenié. tegoż
- 21: Iezufa milego do **Ieruzale**^m prowadzenié tegoż
- 22: Iezus pokorny Annáfłowi ofiarowán. cviiij
- 23: Iezus v Annáfła policzek wziął cix
- 24: Ián matce powiedá Iezufowo ięcié tegoż
- 25: Placz ij narzékanié panny Marié cx
- 26: Panę wiodá do Ieruzalem tegoż
- 27: Iezufa milégo ku Kaijfáfłowi wiedzienié cxi

28: Piotrowo zaprzenijé cxij

29: Iezus ku Kaijfallowi przywiedziony cxiiij

iiij

strona: nlb4v

Reiefr

1: Iezufa milé^{go} poprzyfięganie/ polfiykowanie cxiiiij

2: Iezufa milégo najgráwanije cvi

3: Dziewitza Maria żydy vpominala aby niemęczyli

4: iey milégo fyna cxvi

5: Iezus rano wzbudzon tegoż

6: Iezufa ku radzie wiodą tegoż

7: Iezufa milégo wiodą ku Pilátowi cxvij

8: Matka mu zabieżala tegoż

9: Iezus ofkarżon Pilátowi tegoż

10: Iudáls wrocil żydom ich pieniądze cxviiij

11: Pilát wwiodl Iezufa na rátufz tegoż

12: Pilát pytál iezufa milego o rozmaijté rzeczy/ a o=

13: łobno o to bylliby on krol żydowłki cxix

14: Pilát pytál iezufa tzoby byla prawdá cxx

15: Pilát pollál milego iezufa ku Herodowi tegoż

16: Herod wzgardziwłfy pana iezufa dál go obletz w

17: biále odzienije iakoby iakiégo blázna cxxij

18: Sromotne iezufa milego od Heroda ku Pilátowi

19: prowadzenie cxxiiij

20: Iezufa Pilátowo v żydow wymáwianije tegoż

21: Barrabálfa prośłá cxxiiiij

22: Iezus z odzieniá odart wielmi nielutołciwie cxxv

23: Iezufa milego okrotne biczowanie cxxvi

24: Obletz mu łie kázali cxxvij

25: Na koronowanié go wiodą tegoż

- 26: Iezufa milego koronowanie cxxviii
- 27: Iezufa milégo Pilát vkazuie cxxix
- 28: Iezufa milego pokorne milczenie cxxx
- 29: Iezufa milego na śmiertz okrutną krzyżową ofądze
- 30: nie ij fkázanije cxxxij

strona: nlb5

dzieiw ij kapitula.

- 1: Iezufa milego pod wietnizą niemilofciwie s paw=
2: loki odarto/ rany iego odnowiono. cxxxv
- 3: Iezufa milégo ciéśłkiégo krzyża noffenié tegoż
- 4: Iezus mily mowil ku paniám cxxxvi
- 5: Iezus mily pod krzyżem vpádl cxxxvi
- 6: Symona krzyż nofitz przypędzili. cxxxvij
- 7: Nagorę Kalwarie Iezufa przywiedziono cxxxviii
- 8: Iezufa milego rąk ij nog przybijanie cxxxix
- 9: Iezufa na krzyżu ofiarowanie tegoż
- 10: Tytulu napifanie tegoż
- 11: Iezufa milégo na krzyżu okrutnie rozbitégo/ niemi
- 12: lofciwé podniefienijé cxl
- 13: Smutek panny Marié cxli
- 14: Iezufa milégo na krzyżu pośmiéwánijé cxlij
- 15: Iezufowo nad śwą matuchną polutowanijé tegoż
- 16: Idących mimo Iezufa naśmiéwanijé cxliij
- 17: Siedm fłow ktoré wymowil pán Iezus wiśłätz na
18: krzyżu. tegoż
- 19: Lotrowfkié s pana Iezufa naśmiéwanijé cxliiij
- 20: Matka ftoiątz pod krzyżem z żalofcią fie wíśkárzá
21: bogu oyttzu cxlvi
- 22: Panny Marié narzékanié cxlviii
- 23: Słońtza zatzmienijé tegoż

- 24: Setnikowo nawrocenié cli
- 25: Placz dziewice Marié matki bozé tegoż
- 26: Iezufowi wlocznią bok iego otworzono. clij
- 27: Iezufa milégo w nieśporna godzinę s krzyża fey=
- 28: mowanijé cliiij
- 29: Smutek panny Marié clv

strona: nlb5v

Reieftr

- 1: Iezufa milégo w grob wlozenié clvij
- 2: Vżytki z nábožnégo rozmyślaniá męki bozé clx
- 3: #Pieśń/ *Pange lingua*/ Polká. tegoż
- 4: #Drugá/ *Vexilla regis prodeunt*. clxi
- 5: Iezufowo grobu ftrzezenié clxij
- 6: Oyttzow świętych wybawienié tegoż
- 7: **Księgi trzecié.**
- 8: Iezufa milégo chwálebné trzeciégo dnia z már=
- 9: twych wftanijé. Liftu clxiiij
- 10: Iezus mily matce sie vkázál clxiiiij
- 11: Trzy Marie małci przyniofly tegoż
- 12: Iezus mily vkázál sie Marié Magdalénie clxv
- 13: Iezus mily nawiedzá w raiu oytce święté clxvi
- 14: Iezus vkázál sie dwiema zwolenikom ijdącym do
- 15: Emáus. clxvij
- 16: Iezus przez zamknioné vliczki wśedl ku śwym zwo
- 17: lenikom. clxix
- 18: Iezus mily wtore nawiedzil apoftoly/ gdy Tomálf
- 19: byl miedzy nijmi clxx
- 20: #Pieśnki o zmártwych wftaniu zbawiciela náśé=
- 21: go a nápirwéy na procesyją clxxi
- 22: #Drugie pieśnki ofobné noty tegoż

- 23: #Regina celi w wirsłfyki przelożoné tegoż
- 24: #Ewanieliá wielkonotzné niedziele w wirsłfyki
- 25: przelożoná tegoż
- 26: #Drugie wirsłfyki teyże noty clxxij
- 27: Pana Iezufa dziwné w niebo wftąpienijé tegoż
- 28: #Pieśń o pańskim w niebo wftąpieniu clxxv

strona: nlb6

dziewi i kapitula.

- 1: Iezufa milégo dnia piętzdziefiáté^{go} po zmártwych
- 2: wftaniu ducha fwiétego zeflanié tegoż
- 3: #Spolek Apoftolſki/ w którym iest dwanáctie cz=
- 4: lonkow wiary krzeſcianskié clxxvi
- 5: #Pieśń o fwiętym duchu na procesyją clxxvij
- 6: #Drugá pieśń/ *Veni creator*. tegoż
- 7: Panny Marié ſmierci obiawienijé tegoż
- 8: Apoftolow fwiętych ze wfłfytkiégo ſwiata dziwné
- 9: zebranié. clxxvij
- 10: Panny Marié dziewice náblogoflawnieyſſé lehké
- 11: bez boleſci wftapienijé tegoż
- 12: O chwále ktorą w kaźdym korze anieli ij wfłfytcy
- 13: ſwięci dziewicy Marij czynili/ gdy ią do nieba
- 14: przez kory anielskié chwalebnie prowadzili clxxxij
- 15: O koronach ktorými paⁿna náſwiétfłá gdy chwaleb
- 16: nie w niebo wzięta była vkoronowána. clxxxvi
- 17: #Pieśń o blogoflawioné pannie Marij/ *Aue maris*
- 18: *ſtella*. clxl
- 19: #Spiéwanijé koſciola/ *Salve regina*. tegoż
- 20: Sąd boży ſprawiedliwy a ſtraſfliwy. tegoż
- 21: #Znamiona ktoré będą przed ſądny^m dniem. clxliij

22: **Ioannes Sandecen^{sis}.**

23: Smiertz Kryftowę/ łmiertz łwą zawždy

24: Miéy przed łobą człowiek każdy/

25: Mękę wieczną/ marnoftz łwietłką/

26: Chcełli mietz radołtz niebieską.

27: Włłfytkotz prozno/

28: Słuź bogu totz pewno.

strona: nlb6v

1: grafika

strona: parag

1: **O poŃstawie Iezu KryŃtówé/ czałow Oktawiána**

2: **Cefarza/ gdy ze wŃŃytkich czełŃci Ńwiata onij ktorzy**

3: **kraginám przeloženij byli/ Ńenátom piłali/ ktorzy w**

4: **Rzymie byli/ o nowinach ktoré Ńie nagádzaly po czeł**

5: **Ńciách Ńwiata. Niektory Lentulus ijmieniem^m w Ńtro**

6: **nach żydowskié ziemie Heroda kroła maiątz**

7: **wrząd Ńenátom ij wŃŃytkié radzie RzymŃkie**

8: **o KryŃtusie tako napilál.**

9: **V** Kázál Ńie czałow tych ij ielłcze

10: ielł człowiek wielkié tznoty/ kto

11: remu ijmié ielł Iezus Kryłtus/

12: ktory rzeczón ielł od ludzi pro=

13: rok práwdy/ ktorégo vczennici

14: iego żową łynem bożym/ wzbu

15: dzá vmarlé/ a vzdráwiá nie=

16: motzné/ człowiek ielł poŃtawy

17: wzrołlé/ kráfné/ a wdzięczné

18: oblicze maiątz potzciwé/ ijż ktorzy náń patrzą mogą

19: go milowatz/ ij bátz Ńie/ włofy má barwy orzecha lá=

20: łkowego dozzrzalé⁶⁰/ gladkie niemál aż do vřřu/ a od
21: vřřu nadol promienie kędzierzawé/ niétzo żoltřřé a ia
22: łnieyřřé po pletzám łie roztáčzaiące/ przędziál ma=
23: iątz pofrod głowy podług obyczaia Nazareow/ czo
24: lo gladkie a wielmi iańné/ oblicze téż niezmarřřczone
25: ij bez żádné zmayı/ náiańnieyřřé/ ktoreé rumianořtz
26: mierná kráfi. Nofa ij vřřt żádná owřřéki nie ieřtz przy
27: gana/ brodę maiątz gęřtą a wdzięczną/ wlořom w
28: barwié podobną/ nie dlugą/ a w pofrodku rozdwo
29: ioną/ wzrok máiątz prořty a řtateczny. Oczu pocze=

#

strona: paragv

1: řnych/ żoltych/ a rozmaijcie/ iańnymi/ bywaiącech w
2: bakaniu grozny/ w vpominaniu/ lařkawy/ lubiezny/
3: mily ij weřoly/ chowaiątz waźnořtz/ ktorégo nigdy
4: niewidáno by łie řmiál/ ale plakatz częřto/ w pořta=
5: wie ciala wyřoki/ a prořty/ ręce ij ramiona maiątz ku
6: widzeniu rořkořńné/ w wymowie waźny/ rżádky/ ij
7: mierny/ á miedzy řyny ludřkiémi nákráńnieyřřy.

8: **Liř Piláta řtarořty Ierořolimřkiego/ o dziwiech**

9: **ij o řmierci ij o zmártwych wřřtaniu pána/ Iežuřo=**

10: **wym/ ku Kláudiuřřowi Tyberiuřřowi pořlany.**

11: **Pontřki Pilát Kláudiuřřowi Tyberyuřřowi.**

12: **Zdrowié powiedá.**

13: **P**rzydało łie niedáwno/ tzom ij
14: iá dořwiatřřyl/ ijże żydowie
15: przez nienáwiřtz łiebie/ ij řwoie
16: potomki okrutny^m potępienijm
17: zatracili. Abowiém gdy ijch

- 18: oyttzowie mieli obietnicę/ ijż
19: bóg ich onym miał poflatz z nie
20: ba **święte**^{go} **fwégo**/ ktoryby krol
21: ijch fluffnie był rzeczón. Tegoż
22: wédłę obietnice miedzy nás poślál s panny naro=
23: dzoného. Mnie zaijlté w żydowfkié ziemi fstaroftą
24: będącym/ gdy go vflyffeli żydowie flepé ofwiéztatz/
25: trędowaté oczyfciatz/ opuchlé vzdrawiatz/ diábly
26: od ludzi wyganiatz/ vmarlé fkrzéffatz/ wiatrom przy
27: kazowatz/ fuchymi nogami na wodach morfkich

strona: parag2

- 1: chodzitz/ ij wielé ijnych dziwnych znamion czynitz.
2: A gdy wielé z ludu żydowfkiého tego fy na božého
3: wierzyli bytz/ Nienáwiłcią przeciw iemu kfiążęta ka
4: planfkié zapálili fie/ ij miłtrzowie licemiernikow/ ij
5: ięwffy onego dali mnie fstarofcie/ a iedni za drugié
6: lżąt **one**^{go} czarnokfiężnika bytz rzekli/ ij przeciw ijch
7: zákónu czynitz A ia ijch flowom vwierzylem/ ij na
8: ijch wolą oného **vbicżowane**^{go} wydálem. Tedy onij
9: na drzewie go vkrzyżowali/ a **vmarlé**^{go} pogrzebífy/
10: ftroże rátuffa mégo rycérze polożyli/ a naznamie=
11: nowawffy grob odeffli. Ale on **trzecié**^{go} dnia z már=
12: twych wftál. Tak wielmi rogorzala fie nieprawoftz
13: żydow/ ijż ftrożom moijm dali pieniądze rzekątz:
14: Mowcie ijże iego vczenicy cialo iego w nocy vkra=
15: dli fą. Ale fluzebnicy gdy pieniądze wzięli/ wždy za=
16: milczetz niemogli tzo fie bylo ftało/ ale z grobu go w
17: ftatz fwiatczyli fą a ijż od żydow wzięli pieniądze/
18: ijżby przeciw temu mowili. Przeto obiawiám tobie

- 19: krolowi/ aby żadny tobie prawdę wiedzacému nie=
20: lgál/ abys téż niemnimál mnie wierzytz klámftwam
21: żydowfkim/ mocy twé wlfytki rzeczy ktoré sie dziály
22: o Iezufie na rátuřzu moijm znaiomé czynię przez ni
23: nieyffé pifanijé/ Miéy sie dobrze z Ieruzalem.
24: #Ten Pilát byl Francus rodem
25: z miafta Lugdunu.

#ij

strona: parag2v

- 1: Iozelfus żyd rodu kaplańkiégo z Ieruzalem dzie=
2: iopiffa znamienity/ w olmináltych kfięgach ftarych
3: dzieiow/ w trzynáltym **kapi^{tulum}** wypifuiątz czas cefar=
4: ftwa Tyberyuffa Cefarza/ ij Piláta iego ftarosty w
5: ziemi żydowfkieé/ o Kryftufie tak fwiadczy/ s **ktory^m**
6: sie zgádzá Euzebius w kfięgách fwych.

- 7: **B** Yl tych czařow Iezus mądry
8: mąż ieřtli go téż mężem fluffno
9: zwatz. Ten byl dziwnych vczin
10: kow sprawtza a vczyciél onych
11: ludzi ktorzy radzi fluchaią tych
12: rzeczy ktoreé prawdziwé fą. A
13: mnogie z żydow/ mnogie téż s
14: **f [./]** poganow łobie przyłaczil.
15: Kryftus ci to byl/ **ktore^{go}** ofkar=
16: żenim przednich naffégo ludu mężow/ gdy Pilát na
17: krzyż wbitz kázál/ nieopufcili onij ktorzy go od po=
18: cżátku milowali. Vkázál ciém sie zafie żywy dnia
19: trzeciégo/ iakożto **boftwe^m** nadchnienij prorocy ij ty
20: ij ijné od boga niezliczoné dziwy bytz przyřflé

21: przepowiedali/ Ale iż do dzisiejszego dnia

22: krześcianow (ktorzy od niego wez=

23: wani są) iż iżmię iż rodząy trwá.

strona: parag3

1: **Przedmowa na żywot pana Iezusow ku ofwiałzoné**

2: **pannié pannié [!] Elżbiécie/ dobré pamięci/ krolewnie**

3: **Polskie iż księżnie Legnitzkie.**

4: **M**iedzy wielkością chwály iż téż

5: tznót rozmaitych/ pannę do=

6: świętą Cecylią pismo

7: chwáli s té tznoty/ iż wstawicż

8: nie ewanielią świętą w swym

9: fertzcu nosila/ a od boskie rozmó

10: wy nieprzeftawala/ To iest/ iż

11: nitz iżnego iedno żywot Iezu

12: Kryfta milégo w ewanielij popisány we dnie iż w

13: nocy/ fercem gorący^m iż nábożnym rozmyflala/ A ijlé

14: krotz dokonala/ zafie s przodku poczynala/ bo duche^m

15: święty^m nauczona/ wiedziala iż miedzy wśfytkiemi

16: prázami duchownymi/ żadná nadtę nie iest wzytecz

17: nieyślá/ iż zbawieniu ludzkému potrzebniyślá/ iż ku

18: doftąpieniu tznót świętych godniyślá/ iako częsté

19: obieranie w żywocie Iezusa milégo. Nigdzieciém

20: nienayduiefs nauki lepsie naprzeciw zdrádlwym

21: a krotkim rokkośám cielesnym/ iż przeciwnościám

22: ludzkim/ iako w żywocie miłosciwego pana Iezu

23: Kryfta/ iefkli fie w nijm zwyczajis. Rozmyflanim

24: ciem iego świętego żywota/ duśfa tako fie w miłosci

25: boże twierdzi iż rozpála/ iż rzeczy częfne wżárdzá

- 26: a za nitz niemá. Nauczá též tzo człowiek má czynitz
27: a czego fie má wiarowatz. Rzeklem naprzod/ ijż roz
28: myflanié żywota Iezufa milego/ nauczá niedbatz
29: cielefnych ij zrádnych rofkofsy albo kochaniá/ przy=

strona: parag3v

Przedmowa.

- 1: klád tego w święté Cecyli/ którąż tako byla fwe fer
2: ce napelnila/ ij żádny grzech mieltza w niey mietz
3: niemogl/ anij myfl ktorá zlá. Przetoż gdy na fwadz=
4: bie trąbienie/ ípiéwanié ij gędzby rozmaijte flyśfala
5: nábożnym sercem mowila: Serce moje ij też cialo
6: moje mily panie niecháy niebędzie pokálane/ abych
7: niebyla zgáńbiona. Wtoré rozmyflanié żywota mi=
8: lościwego pana Iezu Kryfta/ nauczá znofitz prze=
9: fladowanie ludskie/ ij wśfelkie przeciwności. Przy=
10: klád tego mámy w świętych męczennikoch/ którzy
11: cieśfkié a rozmaijte męki cirpieli z dobrą wolą. S=
12: kąd to mieli? święty Biernát powiedá/ ijż niškąd ied
13: no z rán ij z boleści milégo pana Iezu Kryfta/ ktore
14: vřtawnie rozmyflali. Temu fie tedy dziwuy/ a ijch
15: w tym nařladuy/ a pogládáy w rany řtworzydciela
16: twego/ ktoré řą otworzoné a ku wierzeniu wnątrz
17: iawné. A s tąd fie nie tylko męczennicy/ ale ij wyzná
18: wce wiary/ ktore pořpolicie zowiémy řpowiedniki/
19: w niemotzách/ w klopociech/ w řmutkoch przeciwno
20: řciach wielką mieli cirpliwořtz. O wierná duřfo/ gdi
21: by cřtla o świętym Ieronimie o świętym Franciřku/
22: albo o święte Klárze/ iako onij w řwych řmutkoch
23: nad ludřkié domnimanie mieli cirpliwořtz. Nad to
24: wřřytko patrz též ij dzis na ludzie řwięte/ iako onij

- 25: lkro^mnie cirpią wlfytki niewczafnoŃci/ a to dlá tego
26: ijż duŃŃe ich nie Ńá w ijch cieie/ ale wcieie ij w ranach
27: Iezufa milego przez rozmyŃlanije. Trzecié rozmyŃla
28: nijé żywota Iezufa milégo/ nauczá nás czego Ńie má
29: my wiarowatz/ a czego naŃladowatz/ bo tam náy=

strona: parag4

na żywot pana Iezufow.

- 1: dzieŃs niewymowné w pokuŃach ochlodzenije/ náy=
2: dzieŃŃ fyna bożego gŃębokie vpokorzenijé/ náydzieŃs
3: tam wielką cirpliwoŃtz/ ij wŃfytkich tznót powol=
4: noŃtz. O tym krotko Ńwięty Biernát mowi: Prožno
5: ten pratzuie/ kto mnimá Ńie tznót doŃtępitiz/ niźli v tz=
6: not množycieia/ to ieŃt v pana Iezufa/ ktorégo nau=
7: ka ieŃt náŃienijé mądroŃci ij téż miłosierdziá/ ktorego
8: żywot ieŃt zwierciadlo vmiernoŃci/ a iego Ńmiertz/
9: ieŃt zwycięŃtwo wŃŃelkié mdloŃci. Tenże Ńwięty bier
10: nát daley mowi/ kto Iezufa naŃladuie/ zbŃędzitz nie=
11: może. Przez rozmyŃlanijé tedy częŃtę żywota Iezu=
12: Ńowégo/ ferce Ńie pobudzá ku wielkié miŃoŃci/ żądá
13: naŃladowatz ij chce doŃtępitiz iego wielkié tznótliwo=
14: Ńci/ a potym bywá oŃwiętzono ŃwiatloŃciá niebieŃkú
15: tako ijże rozezná rzeczy práwdziwé ij fałŃŃywé/ ijż
16: żádný zly wrog iego zaŃŃkodzitz mu niemoże/ S takowe
17: gociem rozmyŃlaniá/ mnodzy ludzie proŃci a nieu=
18: miętni bywaią rozumu oŃwiętzoné⁸⁰ij żywota Ńwię
19: tego/ ktorym miŃy Iezus z Ńwé laŃki dáwá rozu^m gŃę=
20: boki wielkie rzeczy vznatz ij téż zrozumietz. Przeto
21: wielebny ocietz Ńwięty FranciŃŃek/ nie z ijnąd doŃtą=
22: pil tznót rozmaijtych/ ij przyŃŃedl ku dziwnému zro=

- 23: zumieniu rzeczy dziwnych/ iedno s pośpolitowania
24: ij optzowania z miłoścwym pane^m Iezu Kryłtem/ w
25: ktorego sie tako byl wpojil/ iję iakoby obráz w iego
26: fertzu byl/ aż potym dlá wielkie miłofci/ zafluzyl ra=
27: ny z iego laski w ręku w nogach ij w boce przyiątz/ a
28: tako sie byl w Kryłtufa wlepil/ iję nie łobie ale Kry
29: łtufowi żyw byl. A przeto sie wślytek w Kryłtufa

strona: parag4v

Przedmowa.

- 1: przemienil. Patrzáyze ku które wyfokofci rozmyśla=
2: nije żywota pana Iezufa przywodzi. Przeto też ty
3: náiańneyślá panno/ chcieśli przydz ku stádlu dośko=
4: nalému máłł sie wzywocie Iezufa milégo częfto o=
5: bieratz a tako sie vpokoy ij śmyfly twé vloż/ iakoby
6: przitym byla ij oczyma widziala/ to tzo rozmyśláś
7: chceśli abys pana Iezufa nalazla/ ij flodkofci iego
8: zakufila. Rozmyśláyze ty rzeczy pilnie/ ł kochanijm
9: duśe twé/ ij chciéy pratzowatz w té nauce/ aż do koń
10: tza żywota twégo. Po ktory^m ten pán/ dátz dośtepit
11: krolewłtwa śwégo wiecznégo.

12: grafika

strona: 1

- 1: **Żywot pana Iezu Krista zbawitziela rodzaiu lud=**
2: **fkiego/ wedle Ewanieliś świętych/ z roz=**
3: **myślanijm nabożny^m doktorow piśma**
4: **świętego/ krotko sebrany.**
5: **Księgy pirwślé.**
6: **Anieli święcij przed maieftatem boskym vpádaiątz**
7: **na śwé obliczé sie modlili/ aby buog otzietz ráczil**

8: wybawitz rodzaj ludzky. **Kapitulium** pirwššé

- 9: **K**iedy przez piętż tyfięci lát/ ij
10: dłužey mizerny rodzaj ludzky
11: fkázán byl na potępienje/ dlá
12: grzechu pirwššego czlowieka/
13: tak iż żádny czlowiek niemogl
14: przijdź do chwaly **kruóleftwa** [!]
15: niebieskiego/ Anieli święci żalu
16: iątz vpadu ftworzeniá tak ffla=
17: chetného ij fpušštoššeniá kroleftwa niebieskiego/
18: acžkolwiek częšto a pilno pirwey przed tym fie mo=
19: dlilij/ á wfakož tedy náwięcey/ gdy fie czas fpelnie
20: nia wolé boskie prziblizał/ pilniey i nábožniey vpa=
21: daiątz wflytcy na fwé oblicze przed maieftatem bo
22: fkim tako mowili. O ftworzicielu wflytkiego ftwo=
23: rzenia/ tak nafšego iako ludzkiego/ zlubilo fie twé bo=
24: fkie dobrotliwošci/ czlowieka na podobieństwo twé
25: ftworzitz/ aby fnami byl twé chwaly vczęfnikiem/ a
26: oto wflytci na potępienie ijdą/ przez tak mnogo lát
27: żádnegošmy niewidzieli/ aby ktory byl zbawion.

A

strona: 1v

Żywot pána Iezusa Krysta

- 1: Nieprziáciele nafšy motz nad wflytkimi maią a nie
2: nafš vpad/ ale pieklo fnimi napelniaią. Czemu ie mi
3: ly panie ftwarzaš/ ij rodzitz fie ijm dopuššczaš? cze
4: mu dáwaš wręce złym wrogom ftworzenie twoie/
5: ij zali nawieki odrzuciš ij zapomniš fie fmiłowatz
6: nad czlowiekiem/ acžkolwiek to według fšprawiedli

7: wołci czyniż iako pán? Oto iuż miły panie czas mi
8: lofierdzia przichodzi/ racziż fie iuż śmilowatz ij zapo
9: mnietz/ iż pirwłfy człowiek przikazanije przestąpił/
10: racz iuż iego plemię wfpomotz z milofierdziá śwe=
11: go. Racz miły panie pamiętatz/ iż na twé podobień
12: śtwo śtworziles iego. Otworz rękę milofierną two
13: ię/ zapamiętay gniewu twego. Śmiluy fie nad ni=
14: mij/ bo wtobie nadzieię śwą pokładáią/ raczi ie iuż
15: dzis wfpomotz. Wyśluchal pan buog [!] te próżbę/ ij
16: rzekl. Zalmi ijęm śtworzil człowieka/ bo muśfę śám
17: vcirpietz zań/ ij gorzko vmrzetz. Przity^m tu rozmyślitz
18: możemy żywot panny Marie/ ktora gdy wetrzech
19: leciech przez rodzice śwé ottza ij matkę na służbę bo
20: żą do kościola była ofiarowana/ natychmiałt w po
21: środku kościola pokłękńawłfy/ vmyślila boga śobie
22: mietz za matkę ij ottza/ myślätz gorącym ij nabożny^m
23: ferce^m tzoby działatz miała/ iżby bogu wśfechmogące
24: mu luba była/ ij iego łaskę nalazła. Potym wśtawłfi
25: od modlitwy/ przikázaniá fie boże^{go} ięła/ ij dwoie fo=
26: bie ku nawyśfemu wypelnieniju/ wybrała. Będzięś
27: miłował pana boga twégo/ ze wśfzytkie^{go} fertza/ ze w
28: śfytke duśfe ij śily twé/ a blizniego twego iako śám
29: śiebie. To dwoie przikázanié chowaiątz/ tak richlo

strona: 2

zbawiciela nášfego.

Lift 2.

1: wśfytkich tznot nabyła/ iż ony wśfytke panny ktore
2: śnią bogu śłużylý/ śwym tznoliwy^mżywote^m prześfla.
3: Od polnoci zawżdi na modlitwę wśtawála/ gdzież
4: przed oltarze^m kleczątz zgorątzą żądzą o śiedm rzeczi

- 5: boga profila. Naprzod aby iey taką lafkę dal/ iżby
6: go ze wśfytkiego fertza fwego/ ij ze wśfytkiey duffe
7: ij fily fwey milowatz mogła. Wtore aby blizniego
8: fwego wedlug wole milego boga/ iako fama fiebie
9: milowała. Trzecié/ aby to w nienáwifci miała tzo=
10: by bogu nielubego znała/ a to milowała ij czyniła/
11: tzoby ie^{go} fwiętá wolá byla. Czwarte/ o głęboką po=
12: korę/ o cirpliwoftz/ ij o ijnńfe wśfitky tznoci boga pro=
13: fila/ przez ktore by iego fwięte miłości luba byla.
14: Piąte profila/ iżby iey dál oględatz on czas ktorego
15: by fie ona náfwiętfía paⁿna narodzila/ ktoraby fyna
16: boże^{go} poroditz miała/ prośfätz aby iey oczy do tego
17: czasu zachował/ iżby ią ogledatz mogła: wśfy/ iżby
18: ią fluchatz mogła: ięzyk/ ktory^m by ią chwalila: ręce
19: aby iey pośluzitz mogła: nogi/ aby chodzitz mogła/
20: nośfätz iey namileyśfe^{go} fyna: kolana/ aby go na fwy^m
21: lonie piaftowała. Szofte boga profila/ iżby lafkę
22: poś luffenftwa [!] fwy ch ftarśfych miała. Siodme/ iż=
23: bý kościol ij wśfytek lud fwoy ku fwe fluzbie w lafće
24: fwe raczył zachowatz/ aby fie raczył nad fwy^mlud^m
25: tymrychley fmiłowatz/ ij fyna fwego iedyne^{go} na ten
26: świat dla ijch zbawieniá poślatz. O to fie z wielką
27: żądzą/ z gorącym nabożeńftwe^m / ij z wielkim placzem
28: modlila/ a wśfakoż tak fie grześfną ij wżgardzoną
29: przed oblicznością bożą czyniła/ iżby niebyła godna

A ij

strona: 2v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: wyfluchania. Takoweé pokory byla/ iż fie boże lafki
<http://rcin.org.pl>

2: niedoſtoyną czynila/ 1cżego bogu wielmi luba byla/
3: ij dla iey pokory bog ocietz zellál wiey żywot fwégo
4: namileyſſe^{g^o} ſyna. Tę regułę (iako ſwięty Hieronim
5: powiedá) ta náſwiętſſá panna chowala/ iż poczęw
6: ſſy od zaraniá/ aż do trzecie godziny na dzień vſta=
7: wicznie na modlitwie byla. Od trzecie godziny/ aż
8: do dziewięté robila: od **dziwiąté** [!] godziny/ zafię na
9: modlitwę ſſla/ a pirweyſie modlitz nieprzeſtala/ aliż
10: ſie iey aniol vkázál/ s ktorego rąk pokárm ku poſile=
11: niu brala/ ftąd że sie tým więcey w vczynekach do=
12: brich ij w miłości bożé pomnážala/ Tak iż wczuyno
13: ſci byla naleziona pirwſſá/ w mądroſci bożee nau=
14: czeńſſá/ w pokorze głębbſſá/ w ſpiewaniu pieſni Dá=
15: widowych wybornieyſſá/ w laſce bożé a bliźniego
16: goręttſſá/ w czyſtoſci ona ſama byla naleziona ná=
17: czyttſſá/ bo iſcie nie wiedziala/ ijż bożą matką bytz
18: miala/ a iuz panieńſtvo ſweé bogu poſlubila/ a wty^m
19: vczinku niemiala ſobie równé/ anij po ſobie wtoreé/
20: bo ona ſama matką bożą ij paⁿną byla/ tzo rzecz ieft
21: nieflychaná. Tak byla ſmierná/ tziychá/ ij pokorná/ iż
22: ſie iey żadná panna w tznocie zrownatz niemogla/
23: ale iako ſwiatloſtz miedzi tziemnoſciamij/ mieſiätz
24: miedzi gwiazdami/ tako ſwiécila dziewitza Mariá
25: miedzi ijnymi paⁿnami. Acżkolwiek tako ſwięte^{g^o} ży=
26: wota byla/ wſſakże ſie między wſſytkimi czynila ná
27: niſſá. Kiedy mowila tak iey ſłowa byly roztropné/
28: ij wáźné/ ijż mogl bytz vznan buog w ięzyku iey. Ni
29: gdy nieproznowala/ ale albo ſie nábożnie modlila

- 1: albo s pilnością robila/ albo fie w zákonie bożym
2: zwielką chęcią wczyla chwałätz zawždy bez przefta=
3: nijá milego boga/ a dla tego nad wślytki ieft wcz=
4: tziona ij powyśfona/ bo krolewą niebieską ij matką
5: bożą zoftala. .: .:

6: Iako panna Maria odmawiała iżby

7: męża niepoięła. **Ka**^{pitulum} ij.

- 8: **K**iedy dziewitza Mariá trzinafcie lát miała
9: tedy książęta kaplańskie iey mowili iżby mę=
10: za poięła/ ien by byl podobien iey doftoieńftwu. Do
11: ftoyná panna ij niepokaloná dziewitza Maria wfly
12: śfawśly ty flowa/ filno fie zaftmucila/ a przemieni=
13: śfy fwe oblicze zbladla/ ij iey wślytka barwa/ ktorá
14: byla iako roż rumianá/ w bladoftz fie przemienila/
15: vkazuiätz cziftoftz dziewiczego fertza. Potym weft=
16: chnąwśly ku bogu onym książętom odpowiedzjala
17: mowiätz/
18: iżeby iuz bogu czyftoftz flubila a ijnego ob
19: lubienitza nadeń mietz niehcę/ bo onego łamęgo na
20: dewśfitko ftworzenie miluię/ tegodlá moię czyftośc
21: **iemu**^m poślubila/ a nadeń ijnego męża nigdy niehcę
22: poznatz/ ale fie iemu czyftá ij blogoślawioná zawždy
23: hcę chowatz/ bo meé obietnice przelomitz niemogę/
24: Tentzi ieft moy oblubienietz/ mąż moy/ ij ftroż dzie=
25: witztwa mego/ w iego ziemi zawždy fą rożeé z liliją
26: kwitnącé/ ij wślytko rośkoffne kwijęćie tamo ieft ro
27: śkoffná wonijá cynamona ij balsama/ ij wślytkiego
28: rośkoffnégo kwijęćia: nigdy tamo nie ieft lato go=

29: rącé albo zimno marznącć. Tamo nie placzu anij w

30: zdychanija/ krzyku anij ktorćgo ftrachu. Tamo nie=

strona: 3v

Zywot pana Iezusa Krifta

1: glodu/ wrzodu/ anij ktorećgo boiu/ Tamo nie zá=

2: dnećy niemocy anij ktore teskliwoćcij/ bo tam iest

3: wieczná radoćtz ij przećpiecznoćtz/ zdrowieć ij mijr

4: wiekuićty. Tam iest zawždy pewneć pienijeć ij weseleć

5: tamo brzmią organy flodkimi glofy/ tamo anieli z

6: archanioly tańzuią/ tamo moy oblubieniec iest fkrzi

7: pietz świętych panien/ iemuż fluzą náboźnie kory an

8: ielćkieć/ a iego pięknoćci dziwuią sie miefiątz ii flońceć/

9: on iest wfítkich rzeczy ćprawtza ij krol wfśego ćwia

10: ta. Temum oddána/ ij ku temum przilćczona/ ij wie

11: kuićtą miłoćcią iemu flubiona/ ontzi mie ćwym pier

12: ćcieńcem ćobie poćlubil/ fwy^m poćłagiem ofięgnął mie

13: ćobie/ onemum czyćtoteć moieć flubila/ a nigdy mćża

14: poznatz niećchć. Przeto nieiećt podobno abych ten

15: flub zlámała/ ktory^m bogu wfśechmogćcemu flubila.

16: Słyćfątz to kfiąźćta żydowćcy odpowięzenijeć dzie

17: wice Marieć/ ćilno sie zumieli dziwiątz sie barzo iey

18: mądrć mowieć ij rzekli. O dziewitzo náboźná/ o wier

19: na oblubienitzo boźa/ tzos to wdzialála/ chcećs nám

20: wiećtz obycćzay predtym niepowćtaly przeciw záko=

21: nowi Moijzećfowemu/ ij chcećs wnićtz w zákonną

22: klątweć/ ktorą iest pićfana wćkfiągach moijzećfowych:

23: iż niewiaćta ktora iest niećplodná/ má bytz miana od

24: boga przeklćtá/ bo niezaćfluzyla plodzitz owotza z ży=

25: wota fweć^{go}. Maria nato odpowiędziała mowiątz/

- 26: iż ona dla tego flubu nie będzie przeklęta/ bo ta kłat=
27: wa iest o swietfkie ij przemijaiące rzeczy wydana/
28: a nie prze niebiefką ij wiekuißtą rzecz/ dla ktorem fie
29: ia panu bogu poslubila. Niewiedzątz kfiążęta ka=

strona: 4

zbawitziela naffego.

Lift 4

- 1: plańscy tzoby daley na to dziewicy blogoßlawionee
2: odpowiedzietz mieli/ weßlli w radę oto fie radzitz
3: tzo ßnią vczynitz. Tedy poczęli mowitz/ Przepuße=
4: myli to tey dziewicy tako chodzitz/ a nieprzymußimy
5: iey nám poslußfney bytz/ w wiedzy nowy obyczay
6: między nás/ przez ktory będzie naffa motz wielmi v
7: mniefyßfona/ bo tey przyklade^m/ mnogo dziewitz ofta=
8: nie w czyßtoci/ ijże będą odmawiatz ijßt za mąż/ wz
9: gardzą manżelkie loże/ a naffé kázní niebędą dbatz.

10: **Iako kaplani boga profyli iżby ijm wziawil**

11: **tzo by stą panna działatz mieli.**

- 12: **W** Idzątz kfiążęta kaplańscy teyto dziewice
13: dziwny vczynek/ ijże iey vmyßl w obietni=
14: tzach iest potwierdzoⁿ/ a Moijżefs prikázal aby każ
15: dy to ßpelnil tzo bogu flubil. Niewiedzątz tzo stym v
16: działatz/ ku bogu fie vtziekli/ ij prikazali poßt za trzy
17: dnij/ aby z wielkim nabożeństwe^m lud poßpoliti pro=
18: ßil boga wßechnogącego/ by ijm raczył wziawitz
19: ij vkazatz przez aniola/ tzoby stą dziewitzą mieli czy=
20: nitz. Trzecijęgo dnia ßtal fie glos wielki w koßciele/
21: gdzie wßfytycy flyßfeli/ ijżby wßfytycy mlodzieńcy ßpo
22: koleniá Dáwidowego albo Iuda iego dziada/ tak
23: ßtarzy iako mlodzi (ktorzi ieffcze w manżelstwie nie

- 24: byli) przifli do kościoła/ aby każdy niofl wręce roz=
25: gę albo láfkę/ a naczyey by fie láfce pokázala lato
26: rofl ij kwiat/ ten ieft doftoien/ aby iemu dziewitza
27: Maria dána byla ku manželftwu. Tegodlá bifkupo
28: wie ij kfiążęta kaplanfcy/ przikázali wflytkiem w zi=

strona: 4v

Zywot pana Iezusa Krifta

- 1: dowfkie ziemi/ aby ktorzokolwiek by byli fpokolenijá
2: Iudá/ fktorego byl krol Dáuid/ ktorziby ieffcze nie=
3: byli w małzelftwie/ aby do Ieruzalem do kościoła przy
4: fli/ każdy noffátz láfkę w ręku. Tedy s tego pokole=
5: nijá mnogo mężczyzn mlodych ij ftarych przyfflo
6: każdy noffátz láfkę w ręku/ wedlug przykázanijá.
7: Stalo fie kiedy tam zwielkim nábozeńftwe^m czekali
8: tzuda bożego aże do trzeciego dnia/ niewidzátz žád
9: négo dziwu/ zlékwfli fie wydali fie zafię na modlit=
10: wę/ ij wziwali boga wflechmotzne^{go} nábożnymi mo
11: dlitwami/ proffátz by ijm vkázál fwe tzudo iako obie
12: tzal. Tedy zafię glos bofki w kościele wflytcy vfly=
13: fli/ rzeknátz: ijeze tu ieffcze nieprzifledl on nábożny
14: mąż fluga boży/ ktorého bog wybrál ktemu dziwu/
15: ktoremu buog namienil tę dziewitzę doftoyną/ tutz
16: mieffká w Betleie^m fyn Iákobow/ fpokolenijá Iuda
17: ijmieniem Iozeff.

18: O Iozefoweé chwale oblubienitzu

19: panny Marie. Kapitulum III.

- 20: **T**En Iozeff byl miefcitiz Betleiemfki/ fyn Ia
21: kobow/ fwiętych obyczaioiw ij fwiętego ży
22: wota/ ten byl wierny prawdziwy/ pelen bofkieé mą

- 23: droftzi/ czyftoftz cielefna ij niewinnoftz fwego fertza
24: chowaiatz/ bogu ij ludzio^m byl mily/ bo byl w flowie
25: prawdziwy wierny ij przespieczny w zywoocie fwo
26: iem ij w vczynku byl profty/ dobry/ fmierny/ tziychy/
27: a wielmi roftropny/ s kazdym fie laskawie rozmo=
28: wil/ kazdemu laskę vkázal/ ciefielftwem fie wielmi

mądrze

strona: 5

zbawiciela naffego.

Lift 5.

- 1: mądrze ij roftropnie obchodzil/ z fwé wierné robo
2: ty/ vbogijm/ niemotzny^m/ pielgrzimo^m/ ij kazdemu kto
3: kolwiek prze bog profil ialmużnę dával/ bo byl pe=
4: len gorącego milofierdziá. Często bogu wflechmo=
5: gącemu fluzbę czinil fwymi nábożnymi modlitwa
6: mi/ poftem/ czucijm dręczyl fwé cialo. Przikázanijé
7: moijżeffowego zákonu rád chowál/ wflytką myflą
8: fercem ij duffą boga wflechmotznego milowál/ ku
9: fwemu bliznie^{go} zawždy milofierdzié miál. Byl czy=
10: fteho tziála/ bo wflytkę roskoś cielefna od fiebie od
11: rzutzil. Byl też czyfte duffe/ tzných a dóftoyných o=
12: byczaiow: człowieka żádného nigdy niepotápiál /
13: anij vbogie kiedy wzgardzil/ vbogiego ij bogatego
14: iednako milowál/ preto go też bog vcziyl/ iijż go fo=
15: bie ij fwé milé matki opiekunem wybrál. A dlá tego
16: flýflätz ten glos żydowfci kapłanij/ ij pewno wzwie
17: dziawlfy iijż Iozeff fluga bożi dóftoien tey panny
18: natychmiáft poslalij do Betleiem aby też z fwą lá=
19: fką prziffedl do kościola. Iozeff iako człowiek poflu
20: lfny/ ffedl do kościola do Ieruzalem noffätz ląfkę w

- 21: ręku/ ij ftalo fie iż fkoró iedno wffedl do kołciola na
22: tychmiált ta ijftá fuchá lálka w ie^{g0} ręku pułciwífy
23: odrofle zakwitla/ ij dziwowalij fie temu wffytcy/ a
24: padwífy na fwé kolana chwalilij boga wffechmotz
25: nego rzekątz. To ieft mąż dóftoyny/ **dziwne^m** znamie
26: niem od boga wybrány/ wierny a práwdziwy flú=
27: ga bożij/ tegodlá ieft dóftoien/ aby iemu ta blogo=
28: flawioná dziewitza byla oddána/ ktora v boga za=
29: flúżyła aby w to dóftoyné manżelstwo temu fwię=

B

strona: 5v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: temu człowiekowi byla oddána/ bo ią buog vcźcijl
2: wielką chwálą/ wyfoką tznótą ij wfsem dóftoienft=
3: wem. Przeto rzekli kfiążęta żydowfcy Iozeffowi:
4: Iozeffie mężu náfwiętffli/ á bogu mily/ ktorys dófto
5: ien manżelstwa tey panny/ bo cie bog przez wielkieé
6: tzudo powyífyl/ ij wybrál cie **oblubienice^m** dziewicy
7: Marij/ tegodlá oddáwámy tobie tę dóftoyną dzie=
8: witę/ a przikazuiemy tobie by ią wziął za żonę fobie
9: Vflyffawfy to Iozeff/ odpowiedziál ijm rzekątz:
10: Iám vmyflil nigdy oblubienice niepoymowatz/
11: bom wffytkę miloftz żeńfką iuż opuścil/ wffakoż acz
12: bych miál tę wolą ijżbych chciál żonę poiątz/ te=
13: dy wždy niepodobno/ abych tako rofkóffnéé/ tako
14: wielebné/ tako fwięté dziewicy byl oblubion. Iá nę=
15: dzny wfsego ludu nizífy/ nie **iefte^m** dóftoien poruffytz
16: tako fwiętého dziewitztwa/ bom iá iuż prziffedl w
17: ftaré lata/ a dlá tego nieieft podobno/ abych tako

18: mlodą ij tako dóstoyną dziewicę poiął. Y vdál fie
19: na modlitwę/ ij poczał boga wfłechmogące^{go} z gorą
20: cymi flzami profitz rzekątz: Wfłechmogący łtworzi=
21: cielu nieba ij ziemie/ opiekalniku rodzaiu człowie=
22: czego/ milofniku czyłtofcij/ proflę cie aby mie ráczyl
23: zbawitz/ abych byl prózen tey fwiété dziewice/ ktorá
24: iełt zwierciadlo wfłelkie czyłtofcij/ ij przibytek wier=
25: nego bołtwa. Gdy fie tako modlil/ aniol fie iemu v=
26: kázál ij poczał go wefelitz rzekątz: Iożeffie flugo bo=
27: ży niefmęćifie oto/ ale fie wefel/ a flubi Marią za ob
28: lubienicę/ botz ta iełt wedlug twe^{go} obietzaniá/ wier=
29: ná milofnitza dziewitztwa ij fwiétza fwiété człftoty

zbawiciela náffego.

Liłt 6.

strona: 6

1: a wedlug twe woleé/ ona żádá czyłtą dziewitzą na=
2: wieki ofłatz/ bo przez iey dziewitztwo/ anielfkié ijmię
3: będzie naprawiono. Przez to dziewitztwo/ będzie
4: wfłytek fwiat zbawion. Przez to/ krolełtwo niebie=
5: fkié będzie powyłfono/ przez to/ motz piekielná bę=
6: dzie rozbita. Tegodlá iełt to wolá milégo boga aby
7: ią łobie połubil/ chowaiątz ią zawždy w iey dófto=
8: ieńłtwie/ omyłłaiątz ij fluzątz iey w iey potrzebie/
9: iako fweé krolewnie. .:

10: **O modlitwie blogofławioné dziewice Marié**

11: **gdy iey kázano Iożeffa poiątz. Ka^{pitulum} 5**

12: **B** Logołławioná dziewitza/ gdy wedlug wo=
13: leé milégo boga/ byla przez kapłány żydow=
14: fkié napominána/ ijżby Iożefa łobie za oblu=
15: bienitza wzięła. Vciekla fie ku bogu wfłechmogące^{mv}

- 16: z gorącymi łzami/ i ja **poczęła** [!] się modlić s cięśkim w
17: zdychaniem firtza rzeką: O krolu niebieki/ o wier=
18: ny obezrzycielu każdego czytęgo firtza/ o milońniku
19: czytych myli/ ty wieśs ijęm iá nigdy mego firtza
20: niepókálala/ anij **me^{go}** ciała: zawdym mój duch czy=
21: kto chowała/ procz ciebie nicem ijne o nieżądala anij
22: milowała/ tobiem łamému kwiat mé czytfoćij ofia
23: rowála/ tobiem łamému moie dziewitztwa zacho=
24: wála. Ale dzifia mój námileyśy gołpodinie przinę=
25: kają mie abych ten flub i ja tę obietnicę przestąpiła/
26: bo mie iuz oddála ią twé vtzieśné łodkoćij. O iedi
27: ná nadzieio mégo zbawienijá/ prośę ciebie aby nie=
28: dopućijl mégo dziewitztwa poruśfytz/ bos ty iełt

B i j

strona: 6v

Żywot pana Jezusa Krysta

- 1: mój oblubienietz/ a przibytku **me^{go}** firtza ośobny wy
2: branietz. Ciebiem milowała/ w tobiē się radowała
3: ciebiem zawsze żądala/ procz ciebie námilśy mój/
4: **nigdy^m** oblubienitza nieśfukála. Tys łam iełt mój ob=
5: lubienietz/ mój buog/ mój pán/ mój otzietz: Tys łam
6: iełt mnie námilśy styfiątza wybrány. Tegodłá mój
7: námileyśy dzijs ciebie prośę/ aby mię ráczył milo=
8: łciwie wybawitiz łtego **wielkie^{go}** łmutku. Gdy łte tak
9: bogu wśfechmogáćemu z wielkimi łzami modliła/
10: aniol z niebios przifedł k niey wefele rzeką: O dó=
11: łtoyná/ o łfczeńná/ o blogośławioná dziewitzo Ma=
12: ria/ nieudręczyj się tako wielkijem łmutkie^m/ botz bog
13: wezrzál na modlitwy twé/ i ja pośłál mie zniebios kto

- 14: bie bych cie vcięffyl/ bo cie chce chowatz wtwy^m dzie
15: wiczym ftądle/ wfłakoż będziefs oddána wedlug
16: obyczaiu małżelkiego temu fwiętemu mężowi Io
17: zefowi/ ien ciebie chowatz będzie w twym dóftoyny^m
18: dziewitzwie/ iij cziłtą dziewitzą nawieki ofłtaniefs
19: wfłakoż zákon popelniff/ ij vftawienie moijzefowo/
20: bo máfs oddána bytz obyczaiem małżelkim Ioze=
21: fowi/ ktory ięft mąż dziwne^{go} milofierdzia/ a wedlug
22: twego flubu/ wierny milofnik dóftoynee czyftoty.
23: Tego dlá twęgo małżelftwa ięft dóftoien/ a ciebie
24: nigdy ktorym gniewe^m anij fmutkie^m zaklopoce/ ale cie
25: zawzdi będzie chowatz iako cziłtą ij fwiętą dziewicę.
26: on będzie ftroz/ towarzifs/ ij fluzebnik twé czyftoty/
27: on tobie będzie oblubienietz/ brat ij otzietz/ a ty iemu
28: będziefz fioftra oblubienitza ij matka. A gdyż to wy
29: rzekl aniol/ zniknął: a Maria po tym vcięffeniju po=

strona: 7

zbawitzciela naffęgo.

Lift 7

- 1: lecijla fie milemu bogu. A także z rzadzenim bofikim/
2: Iozefowi za oblubienicę byla poslubiona. A tylko
3: o tych rzeczách které przed wcielenijm fy na bożęgo
4: mogą bytz rozmyflány. ∴
5: Pan buog rofkazuie Gabrielowi ku pannie
6: Marij pofelłtwo z fwe rady. Kapitulum 6
7: **B** Og wfłęchmogáci/ ien od początku fwiata
8: milował rodząy człowieczy/ niechtzätz zagu
9: bitz plemienia/ které na fwé fwięte oblicze rá
10: cził ftworzitz poczał o ięgo zbawieniu myflitz/ bo
11: z fwé bofskie rady/ chciál nam zęflatz fweé wielebneé

- 12: Źlowo/ to iest fyna fwe^go iedynego. Tę tajemnitzę ná
- 13: pirwey wziawil Gabrielowi archaniolowi/ przez
- 14: ktorego fie motz bożá rozumie. Prze to wezwawłfy
- 15: ij rzekl iemu: Idzi ku námilłfe paⁿie nallé mąrij/ Io
- 16: zefowi poslubioneé/ a objaw iey/ ijż fyn mój iedynty
- 17: požádá pięknościj iey/ matką ią sobie obierá/ a mow
- 18: iey by go wefolo w swoy żiwot przijęła/ bo przez nię
- 19: ludkie plemię chcę zbawitz/ ij nieposłuffenftwa ada
- 20: adamowe^go zapamiętat. Iuż chce fyn mój iedynty z fwe
- 21: go motzného stoltza nadol z stępitz/ ij smilowatz fie
- 22: nad nimi przez fwe náświętłfee wcielenie/ Oneycij
- 23: daię fyna mego iedynego/ aby iemu matką byla/ ie=
- 24: mężem iá ocietz/ daię iey ijmie porodzielka/ wśfa=
- 25: koż oftanie w tzałoftzij iey czyftota dziewiczá. Tego
- 26: dlá od swietee troycy nies rychlo to orędzie/ náy=
- 27: dziełs iá cztątz ij modlątz fie/ przistąpiwłfy kniey/ po
- 28: czefnie opowiedz iey orędzie niebieskie/. Zdro

strona: 7v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: wa bątz miłoscij pełná/ pán s tobą. Archaniol przy=
- 2: iąwłfy to pofelstwo z stąpil ku blogoflawioné dzie=
- 3: wici wefolo/ vkloniwłfy fie święte troycy vcźliwie.
- 4: **Gabriel prziffedwłfy ku paⁿie Marij/ zwiasto=**
- 5: **wál iey fyna bożého poczęcijé orędzie**
- 6: **poselstwa troycé święte. Ka^{pitulum} 7**

- 7: **K**iedy náświętłśá paⁿna fama zamknąwłfi fie
- 8: wfwé lóznicy/ cztła księgi Izaijálśa proroka/
- 9: gdzie mowi. Oto panna pocźnie ij porodzi fyna/ ie=

: grafika

- 10: muž ijmię
11: będzie ema
12: nuel/ buog
13: í nami. Po
14: częła otym
15: gorątzო my
16: flitz rzekątz
17: O blogo=
18: flawionaá
19: dziewitzo/
20: vzzęlij iá
21: twe oblicze
22: Bedęlij iá
23: dóftoyna/
24: abych by=
25: la pofelki=
26: nią twé flú
27: zebniczki:
28: To rozmy

strona: 8

zbawiciela naffego.

Lift 8

- 1: flaiątz wślytko fwe ferce ij duch w niebo obrociyla.
2: Zatym wziąwśly żoltarz poczęła czytat ten zalm:
3: Blogoflawiles gospodinie ziemi tweé: aże do tego
4: wierśfa. Vslyśfę tzo będzie buog mój mowitz we=
5: mnie. A na tijn mieřtzu zdrowié naffégo zbawieniá
6: poczęło fie/ bo w ten czas aniol Gabriel/ ien poślán
7: od boga do miařta Galileyřkié ziemie/ iemuż ijmiję
8: bylo Nazareth ku dziewicy/ ktorey bylo ijmię Ma=
9: ria/ ktora byla za Iozefa oddána/ raduiątz fie wiel=

10: mi s tey nowiny zbawieniá ludŝkiego/ z wielkim we
11: felijm (wziáwŝy perfonę mlodzięntza pięknego) w
12: ocemgnieniu przed paⁿną w iey celli ŝtanął/ ij pozdro
13: wil iá rzekáť. Zdrowa bądź laŝki pelna/ pan z tobą/
14: poŝegnánas ty miedzi niewiaŝtami. Smierná dzie
15: witza gdy to wŝlyŝfála/ zaŝmutzija ŝie wedlug ŝwego
16: dziewiczego ŝromu/ a ŝkloniwŝy glowę nitz nie od=
17: powiedzjala/ zŝęknáwŝy ŝie poczęła myŝlitz/ tzoby to
18: bylo za pozdrowienijé. Niezaŝmucija ŝie z widzeniá
19: aniola/ bo anioly na kaŝdy dzień widzjala/ ij s nijmi
20: gádala/ ale s one^{go} pozdrowieniá/ bo nigdy takowé^{go}
21: pozdrowieniá od zádné^{go} przed tym nieŝlyŝfála. Ale
22: wty^m pozdrowieniju gdi ŝlyŝfála ijz iá aniol ze trzech
23: rzeczy chwálil/ niemoglo to bytz/ aby panna tako po
24: korná niemiala zaŝmuceniá. Chwálil tzij iá aniol ŝte
25: go ijz laŝki pelná/ ijz buog s niją/ ijz poŝegnana nad
26: wŝŝytki panny ij panijé. A przeto tak wyŝokie chwá
27: ly/ panna tako gŝębokie pokory bez zaŝmuceniá przy=
28: iáťz niemogla/ ijze ta ieŝt wŝaŝnoŝťz ludzi pokornych/
29: ieŝli tznoti wielkie máiá/ mnimaiá by byly malé abo

strona: 8v

Zywot pana Iezu Krifta

1: zádnéé. Zaŝie maiáli malé nedostatki/ maiá ie za
2: wielkie: a to czyniá aby ŝie zawŝdy mnożyli/ a dlá te
3: go iako roŝtropná ij mádrá milczála. Bacząc Ga=
4: briel iey zŝęknienijé/ wtore ŝlowo k niey przemowil/
5: rzekáť. Nieboy ŝie Maria/ anij ŝie wŝtyday s tych
6: darow/ ktorymi tzie wielbię/ botz práwdziwá rzecz
7: ieŝť/ ijz nie telkos laŝki pelna/ ale nad to wŝŝytkiému

8: rodza iowi ludŕkiému nalazlas laŕkę/ ij naprawilas
9: zbawienijé/ bo poczniefs ij porodzs fy na náwyŕfe
10: go boga/ ktorému dá bog ŕtoletz ottza Dáwida
11: ij będzie krolewatz w domu Iakobowem/ a kroleŕ=
12: wa iego niebędzie konietz. Nato Maria odpowie=
13: dziala nieodmáwiaiátz anij przyzwálaiátz chwále
14: przereczóneé/ ale chtzátz bytz pewna dziewitztwa
15: ŕwego/ ktorého ŕtrazijtz niechciala/ pytá od aniola
16: obyczaiu poczeciá obietzanego rzekátz. Iakoŕ to má
17: bytz gdym z wolé boŕé dziewitztwo iego miłóci po
18: ŕlubila/ a nawiekim męŕa nieuznatz vmylila. Odpo
19: wiedziál Gabriel: Totz będzie ŕprawa ducha ŕwié=
20: tego/ ktory oŕobná laŕką napelni ŕywot twoy/ zam=
21: ku dziewitztwa twégo nieporuffaiátz. A dlá tego tzo
22: ŕie narodzi s ciebie/ ŕyn boŕi wezwán będzie. A oto
23: Elzbieta przyrodzoná twá/ w ŕtaróciŕ ŕwé pocŕęla
24: ŕyna/ a iuŕ temu ŕłóŕti mieŕiátz/ bo v boga nieieŕt nie
25: podobno kaŕdę ŕlowo. Rozmyŕl tu ŕobie iako troy
26: tza ŕwięta oczekáwála odpowiedzi ij przyzwoleniá
27: panieŕŕkie⁸⁰ ku wcieleniu ŕyna boŕego. Oględáy iako
28: ŕtoij przed aniolem pokornie wŕtydaięcy ŕie. Bacŕ
29: téŕ iako aniol pilnie ij téŕ mądrze przywodzi iey ŕyna.

boŕého

strona: 9

zbawitziela naŕŕego.

Lift 9

1: boŕého pocŕęcijé mowiátz. Duch ŕwięty przidzie w
2: cię/ ij motz náwyŕŕego zallonij tobie. A wŕlakoŕ dzie
3: witza maria niechelpi ŕie s tak wielkiého wybraniá
4: ij powyŕŕeniá na wŕŕytko ŕtworzenijé/ ale ŕie wię=

- 5: cey zapála z flow poła ij dziewofłeba bożé^{g0} / Przeto
- 6: pokłęknałłfy/ rączki flożywłłfy/ pokornie rzekła.
- 7: Oto iá pofélkinij pána mégo/ ftań mi fie wedlug
- 8: flowa twégo. Zaty^mflowe^m w ocemgnieniu fyn boży
- 9: z ftańpil wżywot iey náfwietłłfi/ z iey krwié czyłtę pa
- 10: nieńłkié/ duchem fwięty^m cialo iego bylo fprawiono/
- 11: tak ijż tzaly ij zupelny z bogiem otcem wniebié oftał
- 12: ij w żywocie panieⁿłkim zupelnie przebywał. Gdzież
- 13: potym rychley niż w oce mgnieniu dułła iego ná=
- 14: fwięłłfa bylá ftworzona ij w cialo włána/ tak ijż ftał
- 15: fie natychmiáłt człowiek zupelny/ ij téż bog wierny
- 16: tak mądry ij motzny/ iako dzis iełt w chwale boft=
- 17: wa fwégo. W tym archaniol Gabriel flyłłątz to wie
- 18: lebné przizwolenijé/ pokłęknał/ ij vkloniwłłfy sie dzie
- 19: wicy Marij/ do krolełtwa niebiesłkiégo fie wrocijł/
- 20: tam tę nowinę z wielkim wefelim ij z wielką rado=
- 21: fcią aniellłkim korom obiawil/ powiedaiątz: ijże dzis
- 22: ftało fie wielkié wefelé na niebie ij na ziemi: bo iedna
- 23: dziewczka s pokoleniá dáwidowe^{g0}/ ogarnęła w fwoy
- 24: żiwot kroła nieba ij ziemie/ ij vczynila mijer między
- 25: bogiem otcem/ a między rodzaiem człowieczym/ bo
- 26: iuż będą napelniony náłłé kory/ ktoré ftracijł Luci=
- 27: per z iego towarzilłmi. Słyłłątz to aniolowie/ ftego
- 28: fie wefelili/ ij nowe fwięto nad obyczay z wielką ra=
- 29: dołcią fwięcijlij. Poty^m panna náfwietłłfá w gorące

C

strona: 9v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: milołcij bożé zapalona/ czuiątz fie iuż przenáfwię=

2: Ífym plode^m bytz brzemienná/ bogu oytzu poklękną=
3: wÍfy na kolana pokornie dziękowala/ prośfątz wiel=
4: kim nábożeńftwem/ aby ią raczył nauczytz iako by
5: miała iego milému fynowi vfluzytz. Vbacż że ftego
6: wÍfytkiégo/ wielkoftz fwięta dzifiefy^{g0}/ a fercem zu=
7: zupełny^m rozważay iako nábożniey możeśf/ bo takowá
8: nowina od początku fwiata niebyła. Dżis ieft fwię
9: to boga oyttza ktory fynowi fwému iedynemu pan
10: nę poślubil ij oddál ią/ Dżis też ieft fwięto narodze
11: niá fyna bożego/ potym będzie narodzenijé z iey ży=
12: wota fwiętego/ Dżijs też ieft fwięto ducha fwięte^{g0}/
13: dlá dziwné a nierozu^mné fprawy ciała fyna bożego/
14: bo tę fprawę íamému duchu fwiętemu kościol fwię
15: ty przywłáfczá: Dżis też ieft przenaświętfte panny
16: Marié fwięto/ ktorą dżis buog ocietz oíobną íobie
17: tzorką wyzwolil/ buog fyn matuchną vczinil. Teéż
18: dżis fwięto wÍfytkiégo dworu kroleřtwa niebieřkie
19: go ij rycerřtwa anielfkiégo/ bo fie poczęło dżis na=
20: prawienijé fpuřftořfenijá iego. O iako więcey dżis
21: má bytz fwięto zboru ludřkiégo/ gdyż fie tu poczęło
22: odkupienijé iego/ ij wyrwanijé z moci nieprzyjáciela
23: duřnégo. Dżis téż ieft fundameⁿt/ grunt/ ij początek
24: wÍfytkich fwiąt/ ij przodek wÍfe^{g0}dobre^{g0}/ bo do tąd
25: byl gniewieⁿ pan bog rodzaiowi ludřkiému/ ale dżis
26: iuż gwált vdziałál fkázaniu fwému. Patrząycie ia=
27: ko dziwné a rořkóřné ieft fwięto dzifiefy^{g0}/ dlá tego
28: wÍfytką duřfą/ žádzą ij motzą má bytz obchodzono/
29: a w weřelu duchownym przetrwáno/ W tym íobie

1: lubuy w tym sie kochay/ a ten pan laskawy ofobna

2: laska cie pocielfy. .:

3: **Panna Maria swieta Elzbieta**

4: **nawiedzila. Kapitu^{lum} 8**

5: **R** Ozczytaiatz nafwiefssa Maria flowa aniel

6: skie ktory rzekl ijz Elzbieta ftara nad ludskie

: grafika

7: domnima=

8: nije fyna

9: poczela/ v=

10: myflila ia

11: nawiedzitz

12: aby iey po

13: fluzyla/ ij z

14: iey pocze=

15: tzia sie ra=

16: dowala/ ia

17: ko mlodssa

18: ij pokorna.

19: Przeto po=

20: wftawlfy

21: possla bar

22: zo spiefno

23: na gory/ ia

24: ko promieⁿⁱ

25: woniaiaci

26: mirra ij kadzidlem k domowi Elzbiety swiete/ kto

27: ryz byl czternaście mil od Nazareth/ abo malo wie=

28: cej. Niebaczyla krolewna niebieska oftroscij/ albo

Cij

strona: 10v

Żywot pana Iezusa Krifta

- 1: dalekoſcij drogi/ ale prez [!] drogę oftrą/ bo kamieniftą
2: a tak daleką/ z lafką ij s kwapienijm ſſla/ wziąwſſy
3: odpuſzczenijé od fwé⁸⁰ oblubieńtza/ dlá tego aby nie
4: widziána wpoſpółtwie. Brzemie ono przenáſwiét=
5: ſſé ktoré wfwym ſwiéty^m żywocie noſila/ iey miłóſcij
6: nitz ciéſſko nibylo/ iako bywá wtey mijerze paniám
7: ijnſſym. O nabożná duſſo/ oglédáy iako krolewá
8: niebieská/ panij anielfká/ matuchna bożá/ ijdziez nie=
9: którémij paniámi z domu ſweégo Nazareth w gory
10: gdzie mieſſkál Zachariáſ z ſwą oblubienitzą/ nie
11: na wozie/ anij na kolébcie/ ale pieſſki. Też nie byli za
12: nią anij przed nią rycérze/ pániéta/ albo pakholéta/
13: tylko ijdzie z iey miłóſcią/ pokora/ vboſtwo/ a ſromie
14: zliwoſtz/ ktoré ſą panié wielmi náczelné/ ale nie naty^m
15: ſwiecie/ bo dworu anielfkiego ij krola niebieskiego.
16: A gdy weſſla wdom Zachariaſſow/ pozdrowila po
17: kornie cijotkę ſwą Elzbietę/ też brzemienną ſwiéty^m
18: Ianem/ rzekátz. Pokóy tobie cijotuchno moia milá
19: s plodem twy^mvciéſſny^m/ otom k tobie prziffła/ abych
20: ſie weſelila twemu vciéſſeniu od boga/ bo mi aniol
21: powiedzial/ ijez iuz ſſeftz mieſięcy ieſt iakos poczęła
22: ſyna w twym żywocie/ ij porodziſ go temu ſwiatu
23: ku wielkiemu weſelu ij vciéſſeniu/ a przetom k tobie
24: prziffła/ abych iego narodzenijé widziála/ żebychcij
25: iako méy milé cijotuchnie przy twy^m plodzie flużila.

- 26: Elzbieta świętá gdy Marią wzrzala/ z wielką rado
27: ścią ij ochotnością powstała/ a wflyffawłfy iey po=
28: zdrowienijé/ rzuciwłfy sie kniey náboznie ią przijęła/
29: a duchem **święty**^m zapalona/ oblapiwłfy ią wielkim

strona: 11

zbawiciela nášego.

Lift 11

- 1: glosem zawolala. Pożegnana ty miedzy wlfemi pa=
2: niámi/ ij pożegnany plod brzucha twégo. Y odkąd
3: mi to/ aby przifšla matka pana mego ku mnie? Czy=
4: mem to zafluzyla? Odkądmi sie to ftalo/ iż mój od=
5: kupiciel ku mnie przifšedl/ bo iakoż sie ieft ftál glos
6: pozdrowieniá w wfłech moijch/ fkorom glos wfly=
7: fšala twégo pozdrowienija/ wfłytka sie zumiala
8: bo dziecię wżiwocie moiem/ z radością fšoczylo/ ij
9: z wielkim wefelim pokłęklo/ ij dalo chwálę bogu w=
10: fšechmotznému w zatworzonym żywocie. Abociem
11: Ian fwiety ducha świętego napelniony/ napelnil
12: fwą matuchnę/ bo niepirwey Elzbieta **duche**^m fwię=
13: tym byłą napelnioná niźli syn/ ale z napelnieniá fy=
14: na/ matka pełná teź sie ftala/ a ftegoż oto prorokuie
15: ij vznáwá częgo iey nieobiawil/ mowiątz. A blogo=
16: flawiona ty ktoras vwierzila/ bo sie w tobie wfłytko
17: wypelni/ tzo powiedziano tobie od pana boga przez
18: aniola. Patrz iakiey byly mocy flowa náfwiétfšej
19: panny/ s ktorych **święty**^m**duche**^m napelniono ieft dzie=
20: ciátko ij matuchna iego/ a dlatego náfwiétfšá **pa**ⁿ**na**
21: boga **wfłechmogące**^{so} chwálątz/ z wielkim wefelijm
22: pokornie fšiewala rzekątz. Wielbi duśa moia pana.
23: A zradowál sie duch mój w bodze zbawicielu mo=

- 24: ijm. Iże wezrzál na pokorę fluzenicżki swoié/ bo
25: oto s tego blogoflawioną mie rzeką wlfytcy rodza
26: iowie. Iże vczynil mi wielkie rzeczy ktoryż motzny
27: ieft/ a święte ijmie iego. A milofierdzie iego ods poko
28: leniá do pokoleniá/ boiácy m sie iego. Vczynil motz
29: wramieniu swém/ rosprowyl pyśné myśli fertza ijch

strona: 11v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: Zladzil motzné z ftoltza/ a powyśyl pokorné. Lacz=
2: né nakármil wífem **dobry^m**/ a bogate opuścil prozné.
3: Przijal Izrahela dziecię swoie/ wspomional ieft na
4: milofierdzie swoie. Iakoż mowil ieft ku oyttzom na
5: śfym/ Abramowi ij siemieniu iego na wiekij/ bo ieft
6: milofierny. Gdy **te^{go}** pieniá **paⁿna** dokonala/ Elzbie=
7: ta poradzila Marią na mieftzu wyśfem/ ale pokorná
8: panna siadla v nog elzbiety/ **poty^m** ona z vcźliwoścjá
9: podniosla iá/ a tako siedzialy spolu rowno/ ij poczę
10: lafta s sobą gadatz ij rozmawiatz/ dwie gwiazdzie
11: niebieskie matki święte. Pytá **paⁿna** obyczaiu poczę=
12: cia Elzbiety/ a ona zafię panieńskiego/ a powiedá
13: wielkie radoćij iedna drugie/ chwálätz motz boga w
14: **wśfchmogące^{go}** z daru tak wielkiego ij dziwnego/ a lu
15: dziom niepodobnego. Y przebywala tam **paⁿna** Ma
16: ria s nią iakoby przez trzy miefiące/ posluguiätz pil=
17: nie ij vcźliwie fwé cijotuchnie/ iakoby niebyla kro=
18: lową niebieską ij panią wśfytkiego swiata/ ij matką
19: boga **zywe^{go}**. O iako śfczeńné ono miefce bylo/ w kto
20: rym sie takowee rzeczy dziály/ o iako śfczeńná ona
21: czeladka byla/ ktorá ty rzeczy ślyśfala/ gdzie tak świę

- 22: té matki ludŕkié zbawienijé ŕprawialy/ gdzie ielŕcze
23: będaŕz w żywocie ŕwiętee dziátki/ a iuz ŕie poznały.
24: Poznál rycerz krola ŕluŕebnik ŕwégo pana/ bo gdy
25: ŕie matki ŕlodko oblapily/ hnedki dzieciátko wzywó
26: cie Elzbiety ŕwiętee/ obrocilo ŕwé obliczee ku żywo=
27: towi matki ŕwee/ ij poklęknawŕŕy na kolana/ chwa=
28: ŕlawioné/ iakoby go chtŕŕŕz oblapitz/ iáko ŕie matkij
29: ŕlawioné/ iakoby go chtŕŕŕz oblapitz/ iáko ŕie matkij

strona: 12

zbawiciela naszego.

Liŕt 12

- 1: oblapialy/ bo niedaleko od ŕiebie byly. Stary Za=
2: chariaŕs ij panny drugié na to patrzyly/ s czego bo
3: gu dziękowały ij chwálę dáwały.

4: O narodzeniu ŕwiętego Iána boŕzego

5: krzcijciela. Kapi^{tulum} 9

- 6: **G** Dy czas porodzenia Elzbieta miała/ poro=
7: dzila krzcijciela boŕzeego/ panna náŕwięŕŕŕá
8: w ten czas tam nie byla/ iako paⁿna ŕtydliwá/ a wŕŕa

: grafika

- 9: koŕ rychlo potym ŕwiętee^{go}
10: Iána piaŕtowala/ kármí
11: la/ poŕluguiátz Elzbiecie
12: iako dziewczka pokorná.
13: Blogoŕlawioné dziecię ia
14: koby cŕlowiek rozumny
15: poglądalo na pannę Ma
16: rię wefele/ a temu ŕie dzi=
17: wuie/ ijŕ go boŕzá matka
18: piaŕtuie. A gdy paⁿna Elz

- 19: biece podávala dzieję/
20: ku pannie dzieję oczy o=
21: bratzalo/ bo w iey żywocie
22: boga znalo. Vbatz tu wiel
23: ką dóftoynoŝtz tego dzieięcia ij ŝwiátoŝtz/ żádný od
24: pocżátku ŝwiata człowiek takowé **piaŝtuⁿki** niemiál
25: anij będzie mietz do ŝkonaniá ŝwiata/ iako to dzieję
26: mialo. O wielkie dary ij przywileie dál pán bóg te=
27: mu ŝwiétemu/ o ktorých iá tu vmyŝlu niemám po=
28: wiedatz. Tylko gdy dnia **oŝmé^{ŝo}** obrzezán/ ijmię iemu

strona: 12v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: dano Ián. Ocietz iego Zachariaŝ/ ktory byl niemy
2: przemowil/ a pioŝnkę ktorą koŝciol ŝpiewá ŝlozył rze
3: kątz. Blogoŝlawiony pan bog Izrahelŝki/ ijż nawie=
4: dzil ij vczynil odkupienije ludu ŝwemu. Y podnioŝl
5: rog zbawieniá nám/ w domu Dawida dzieięcia
6: ŝwégo. Iako mowil ielŝ przez vŝta ŝwiétych/ ktorzy
7: od wieką ŝą prorokow iego. Zbawienie z nieprzijá=
8: ciol naŝych/ ij z ręki wŝŝytkich ktorzy nienáwidzieli
9: nás. Ku vczynieniu miŝoŝierdzá z oytcy naŝŝymi/ a
10: roŝpamiętatŝ ŝie na teŝtament ŝwóy ŝwiéty. Na przy
11: ŝięgę ktorą przyŝiągl do Abrama oyttza **naŝŝe^{ŝo}**/ ijże ŝie
12: nám miál datŝ. Aby bez boiazni z ręku nieprzijáciol
13: naŝŝych wybawienij/ ŝlużylibyŝmy iemu. W ŝwiáto
14: ŝcij ij wŝprawiedliwoŝcij przed niŝm/ po wŝŝytki dniŝ
15: naŝŝe. A ty dzieię prorokiem **nawyŝŝe^{ŝo}** będzieŝ/ bo
16: przeydzieŝ przed obliczém pańŝkim ŝprawiatŝ drógi
17: iego. Aby dál wiedzienie zbawieniá ludu iego/ na od

- 18: puśczeniye grzechow ijch. Przez wnętrznoscij milo=
19: lierdziá boga naffeégo/ w ktorych nawiedzil nás/
20: wíchodząť z wyfoka. Aby záfwijécił tym ktorzy w
21: ciemnościách ij w cieniju smiercij siedzą/ aby spr=
22: wil nogi naffe na drógę pokoiu. Nafwięťśa panna
23: tego piénia s pilnością sluchala/ a porozumiawśfy
24: iż to o iey synie mowil Zachariałś/ wśfytki ony slo
25: wa w swym fertzu zachowala/ iako panna mądrá.

26: **Maria do domu sie wraczá. Kapitulum 10**

- 27: **P** O tym nafwięťśá paⁿnapożegnawśfy Elz=
28: bietę ij Zachariałśa/ ij blogoslawiwśfy też
29: Iánowi świętemu/ do domu swégo przy=

bytku

strona: 13

zbawiciela naffégo.

Lift 13

- 1: bytku do miałta Nazaret sie wrocijla. Przi iey świę=
2: tym wroceniu/ rozmyłlay wielkié vboťtwo iey. Bo
3: gdy przyśłla w dom swóy/ tam nienalazla chleba/
4: anij wina/ anij ijnślych potrzeb ku czlowieczemu po
5: twierdzeńiu/ anij piénędzy/ anij skarbow zachowa=
6: nych ku pozywieniu. Gdy przez trzy miesiáće w do=
7: mu Zachariałłowym byla/ rofkosńnie a miernie tam
8: vzywala/ iako v pana bogate^{go} ij kapłána świętego.
9: Ale gdy do domu swego przyśłla/ w vboťwie mie=
10: śkкала/ pozywienijé rękoma wlałnyma wyrábiala/
11: s tegoż ij prze bog dáwala. Rozżaluy sie tey panny
12: dóśtoyné/ a iey vboťwa nałladuy/ a w nijm sobie
13: nie śfikuy/ ale sie go tym wiécey przyklade^m tey pan=
14: ny święte rozmiluy. ∴ ∴

15: Iozeff chciał pannę opuściz. **Ka**^{pitulum}11

- 16: **G**Dy przez pewny czas z Iozefem panna mie
17: ífkala/ a dzieciątko náfwiećífeé Iezus mily
18: w zywozie rośl/ baczątż Iozeff pannę brze=
19: mienną/ wielmi fie zařmucil/ ij tego żalowál/ ijże nie=
20: wiedziál zrządzeniá bořkiego. Bacż tzo fie dzieie/ bo
21: możefs fie nieczęgo naucżytż/ a fnádz wątpiś dła
22: częgo chciał Iozeff tę pannę opućijtz/ a dła częgo
23: też chciał mily buog/ aby matka ięgo byla mężowi
24: pořlubiona/ gdyż byla panna niepokaloná. Wiedz
25: iż to mily buog dła trzech rzeczy/ albo przyczyn rá=
26: czýł vcżynitz. Pirwá aby panna czyřtá/ ktorá byla
27: **brzemieⁿná**/ w hańbę řwietřką nieupadla. Wtora aby
28: miała řluzębnika w řwych potrzebách. Trzeciá/ aby

D

strona: K13v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: diáblu niebyło iawné wcielenie bożé/ a potym naro
2: dzenie. Iozeff lepák chciał **paⁿnę** opućitz/ nie dła kto
3: rego podezřzeniá/ bo więcey (iako řwięty Ián zloto
4: uřty powiedá) Iozeff wierzył iey řwiątořci/ niźli iey
5: **brzemieⁿnému** żywotowi. Ale dła tego ią chciał opu
6: ćitz/ iże z iey obliczá **blogořlawione^{go}** promienie ia=
7: řné iako z řlońtza wychodzily/ a dła tego widzątż Io
8: zeff takowy maieřtát tey panny/ s pokory chciał ią
9: opućitz/ czyniątż fie **niedóřtoyny^m** iey towarzřřtwa.
10: Drudzy powiedaią/ iż ią chciał dła tego opućitz/ iż
11: ią vbáčzył **brzemieⁿną**/ maiątż podezřzenie z **dlugie^{go}**

12: mieśkaniá v zachariáffa/ bo tam przez trzy mieściące
13: fluząt elzbiecie/ przebywała. Poglądál tedy Iozeff
14: na oblubienicę śwá milá częšto/ a widząt ią brze=
15: mienną/ wzdychál y smutnym sie iey miłości vkázo=
16: wál/ a snadz ij oczy od niey odwrátzál/ bo niéktoreé
17: podezrzenijé (iako iešt miedzy ludem) na nię miál.
18: Bacž tu pilnie a rozwažay iak mily bog przepuścźá
19: na sweé wybrané/ klopoty/ smutki/ ku rozmnożeniu
20: odpłaty. Oto Iozeff ktory byl śprawiedliwy ij bo=
21: ga sie boiący/ chciał teiemnie zbieżetż od Marie/ a
22: dlá tego wtey przygodzie tako sie miál/ iże ofkarżytż
23: ią niechcial/ ale swoię żalošt w sobie cirpliwie przy=
24: krywál/ a to tzo mu sie za krziwdę widzialo/ mścitz
25: sie tego niechciál/ ale z lutościj tajemnie opuścitz ią
26: chciál. Bącžyla to náświetłá panna Mariá z iego
27: obliczá smutné^{go}/ a též ij fama sie trofkala/ a wśfakož
28: milcząt dár boży przykriwala/ radniey woląt wi=
29: dziána bytż podezrzana/ niżli obiawitez s czę^{go} by byla

strona: 14

zbawiciela nášego.

Lift 14

1: chwálona/ a przenábożnie boga mile^{go} profila/ aby to
2: w dobré obrocił/ a Iozefa s nią pocięśfyl. Mily bog
3: ktory w smutku nieopuścźá nadzieię wnim maiące/
4: zeflál dobre^{go} aniola ku Iozefowi/ ktory k niemu tako
5: mowil. Iozefie synu Dáwidow/ bądź pocięśfon/ a
6: niebóy sie o mariá oblubienicę moię ij twoię/ bo to
7: tzo nofi/ z ducha świętego iešt/ botż podzi syna/ kto
8: remu Iezus będzie ijmię/ to iešt zbawitez. Patrz ia
9: ko wielkie pocięśfenijé po zařmuceniju. Takiež pan

10: bog ij nám by vczynil/ gdybyfmy wklopociech knie
11: mu fie prawdziwie ij duffale vciekali. Potym Iozeff
12: wniemymowné radofci s panną mieffkál/ a iako fer
13: ce żadné wymyflitz niemoże ią milowál/ fluzyl iey ij
14: téz ffanowál. O iey dziwny^m poczęciu z wefelijm iey
15: pytál. Náfwiętfá panna wffytko mu powiedziala/
16: s czego Iozeff byl pocielfon. Iezus mily wten czas
17: v matki w żywocie mieffkál wedle biegu czlowie=
18: czego/ czekaiątz miefiątz dziewiątego. Wielmi tedy
19: mamy temu milemu panu dziekowatz/ ktory opułci
20: wffy khwałę kroleftwa niebieskiego/ tak fie vkorzyl/
21: ijż w żywot panienfki wftapil. O byfmy to vznatz
22: chcieli s tego famego iż bog dál fie tey pannie prze=
23: náfwiętfé zamknątz w żywocie/ nigdy mu tego za=
24: fluzytz niemożemy dokądefmy żywi/ a wffakoż z du
25: ffą ij s ciałem iego fwięte miłofci dziekuymy/ ij po=
26: kory iego opułciwffy pychę nafladuymy/ a on nás
27: za to wieczné chwaly domiefcij. ∴

28: **O narodzeniu pana Iezu Krifta**

29: **krola niebieskiego Ka^{pitulum} 12**

D ij

strona: 14v

Żywot pana Iezu Krifta

1: **G** Dy fie napelnil czas aby panna Maria po=
2: rodzila/ ftalo fie wywołanije od cefarza Au
3: gufta/ aby popifano wffytki ludzie/ aby ie=
4: den każdy poffedl do miafta fwę^{go}/ a tam wyznaniyé
: grafika
5: vczynil bytz

- 6: fie z ludu ce
7: farfkiégo.
8: Gdy tedy
9: iozef chciał
10: ijszt do Bet
11: Betleie^m miafta
12: íwégo/ wi=
13: dzątz pannę
14: nadedniem
15: zakłopotál
16: fie wielmi í
17: tego. Ba=
18: czątz to ma
19: riá/ profila
20: go aby ie ía
21: mé nieofta
22: wil/ ale ią s
23: sobą wziął.
24: Przeto Io=
25: zeff wziąwífy wolu ij ofla/ poffedl z iey miłością/ aż
26: do Betleiem miaftecżka/ ktoré bylo ísfeftz mil od Ie=
27: ruzalem. A gdy tam (iako vbodzy) przifíli/ gofpody
28: mietz niemogli/ dlá wielkoćij rozmaitych ludzij al=
29: bo gofcij. O duífo nábożná rozmyíl fobie/ iako ona

strona: 15

zbawiciela nášego.

Liít 15

- 1: panna w piętnáfcie lát mlodá/ fromiezliwá/ chodze
2: nim ípratzowaná/ dom od domu chodzi zapálaiątz
3: fie gofpody profílątz/ a nikt iey niechce przyiątz/ a tak

4: nienalazłszy sobie z swym^moblubieńcem^m gołpody/ mułilij
5: wniłtz pod śłopę połpolitą/ w którą sie ludzie ścho=
6: dzili czału pluty ij niepogody. Tam gdy sie fklonili/
7: Iozeff ktory byl ciefla/ iałki bydłętom vdzialal/ a ia
8: ko mogł tam sie s paⁿną przywarł. Y śtalo sie/ gdy sie
9: przybliżał czas ij godzina bożego narodzenia/ pow
10: śtala panna z wielkie radościj/ ij dała sie na modlit=
11: wę/ a będałtz w niewymowne śłodkości/ porodziła śy
12: na bożego/ niemaiątz żadne boleści/ a tak śyn boży
13: ktory iełt iako kwiat nad śłońce iałnieyśly/ nad bal=
14: śám wonnieyśly/ owotz nad wślytki śłodkościj ná=
15: śłodśly/ zakwitnąwśly na latorośli niłkie/ to iełt w zi
16: wocie panny pokorné/ wyśfedł przez śwé święte na=
17: rodzenie z Marie rozdzki panienskie czyśtości/ przez
18: wślytkie trudnościj. Gdy panna k sobie przyśfla/ vz=
19: rzala dziejcie leżące iako prośty człowiek/ placzące
20: ślyśfala/ też ij widzala anioly śpiewaiące/ pokłęknaw
21: śly náboznie iemu chwále dalá/ bogu oyttzu niebie=
22: fkiemu dziekowala mowiątz. O boże wśfechmotzny
23: niewymowne dáwam dzieki twé miłości albo do=
24: brocij/ ijzełmi twęgo śyna dál/ ij matkęs mie iego v=
25: czynil/ prośę twé niewymowne lałki raczyż mi to
26: datz z śwé mądrościj/ abych pilnie mogła śłużytz iego
27: święte miłości. Oględaý iuż tu grześny człowiecze/
28: gdzie sie to śyn boży narodzil/ ij zali w krolewśkim
29: palátzu między złotogłowy// patrz iją nie narodzil sie

strona: K15v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: w rozkośly/ ale w vbogię śmierzące stayni/ na golé

2: ij twardé ziemi miedzy zwierzety/ zimy wielmi oft=
3: ré od zimna drzál/ leżąc na ziemi gorzko plakál/ nie=
4: maiątz czymby fie zagrzál. Matuchna też iego milá
5: widzätz wielkié vboftwo ij placz fwégo námileyffe=
6: go fyna/ poľpolu fnijm plakala/ żaluiątz iż nie miała
7: czym by go zgrála. Przeto z ziemie go podniofwłfy
8: z wielką pocżliwością ij z boiaznią/ tżaluiątz ij ob=
9: łapiaiątz k łobie go przitulila/ pierfi panieńskie iemu
10: podáwala/ grzála/ točila iako nálepicy vmiała. Po=
11: tym fiąwłfy s fwé głowy podwikę/ albo rąbek vbo
12: gi/ dzieciątko rofkofneé weń powila/ także zawiteé/
13: í placzem w iałki polożyla/ tam pokłękńawłfy na
14: fwé kolana modlila fie iemu/ bo go **wierny^m** bogiem
15: bytz wiedziala. Wól też ij ofiel boga znaiątz/ do iałli
16: przyftąpili/ iakoby zwierzeta **rozu^mné**/ na kolana fwé
17: pokłękńelij/ przez fwé nołdrzé dychaiątz fyna bożego
18: z ziębionégo/ parą fwą zagrzewali. O którym że fy
19: na bożégo narodzeniu **vbogie^m**/ Biernát fwięty mo
20: wi rzekątz timi flowy. Narodziwłfy fie na ten świat
21: fyn boży/ nieobrál łobie bogatzwa ani rofkofy/ acż
22: kolwiek to miál w fwé mocy/ ale obrál łobie żywot
23: wielmi vbogi ij wzgardzony/ bo fie narodzil w gru
24: bé ftayni a k temu oftré/ bo na golé ij oftré ziemi/ zi=
25: my wielmi cięfłkie/ Ieffcze w iałkách ij téż w pielu
26: chách leżál/ a iuz glód/ niedoftatki/ zimno/ przełado=
27: wanijé cirpiál/ częftokrotz plakál/ flzami fie wielkimi
28: oblewál/ vkazuiątz ieffcze z mlodu iż wielki niedofta
29: tek na tym świecie cirpietz miál/ a wtym ludziem

- 1: vznatz dál/ ijż nie bogatztwy anij téż rofkoffami: ale
2: placzem/ vboftwe^m/ przelladowanim/ náwalnością/
3: gwałtem/ doftatz fie mámy do niebieskieé chwály/
4: gdyż on będątz panem do fwé chwály nieprzyffedl
5: rofkoffami/ ale placzem/ vboftwem. Tenże fwięty
6: Bernat mowi daley wywoláwaiątz dobrotz bofką.
7: O dziwnéz to bylo narodzenijé/ ijż bog wflechmo=
8: gący będątz niezmiersoné chwály/ ftál fie iako robá
9: czek wzgardzony: pán fwiata wflego/ ftál fie flugą
10: ftworzenijá fweégo. Niedofitz fie mu widzialo bytz
11: nalfym pane^m ij laskawym oytcem/ ale nad to/ z fweé
12: laski/ chciál fie nam ftatz nalfym braciífkiem. Przeto
13: bądźcie té dobrotliwofcij wdzięczni ludzie wflytcy/
14: wefelcie fie a bądźcie s tego pocieffeni wflytcy krze
15: fcianij/ a zwláffcza vbodzy ktorziífie dlá Kriftowé
16: miłości tym fwiате^m obludnym wzgardzili/ a żywot
17: vbogi dobrowolnie na fię wzięli/ abyífie drógą cia=
18: sną żywota oftręgo tym wolniey za pane^m Iezufem
19: pofflij. Wefelcie fie ij raduyciefie/ botz buog ftál fie
20: vbogim fpolu fwami/ nieleżytz w rofkoffy anij w ia
21: fné lóznicy/ ale na ziemi kamienné/ wftayni fmier=
22: dzące/ S czegoż fie wefelicie o ludzie bogacij/ tzo le=
23: gácie w rofkoffné lóznicy? gdyż cij krol nad krolmi
24: w fwym narodzeniju wolal vcziątz léganijé oftreé/
25: vbogié/ niżli waffe miekkieé ij bogaté. Czemu fie brzy=
26: dziecie twardy^m a vbogim leganijm? gdyż cij pán Ie=
27: zus dzieciątko rofkoffné/ fwy^m narodzenim vczil ie
28: ij wybrál ie sobie. Przeto my przykladem iego cirpli

29: wołcij/ cirkpmy téż niektoré ołtrofcij/ abyłmy łie tak

strona: 16v

Zywot pana Iezusa Krysta

1: bogu zlobilij/ ij iego chwály dołtalij.

2: Anieli obiawiają narodzenie bożee. **Kapitulum 13**

- 3: **S** Korofie przenałświęłfy Iezus narodzil/ nie
4: zliczoná wielkoftz aniolow świętych wefo=
5: lym łpiewanijm iego milołtz chwálili/ a pa=
6: łtucham czuiącym nad łtady łwoijm narodzenie
7: obiawili. Cij pałtyrze byli od **betleie^m** w rowné mili/
8: anieli w niebo włtąpili/ dworu wierzchniemu wzia
9: wili/ á s tego boga chwálili. S korow łwoijch s łtę
10: powalij/ by Iezufa oglądali/ ij matkę iego poznali.
11: A ktory by byl tako łmialy/ łwé łwiatołci niedbaly/
12: ktory by pana **łwé^{go}** niechciál widzietz wcielonego/
13: Gdy tego włlytcy żądali/ ij prołłatz ottza przed niym
14: padali. Tu rozmyłlay ono łlodkie anielfkieé łpiewa=
15: niye/ ij ijch z bożego narodzenia wefolé radowanié/
16: ktoreż wefelé też nám pán buog da po tym żywocie
17: z łafki łweé wielkie. Potym też pałtyrze przyłłlij/ a
18: dáwłly chwałę bogu milému ij matuchnie **ie^{go}** milé/
19: widzenie łweé ziawilij/ ij powiedalij/ ktoreé od anio=
20: low łlyłfeli/ a tak z wefelim ku **łtrzoda^m** łwym łie wro
21: cijli. Matka iego milá iako **paⁿna** mądrá/ ty włlytki
22: rzéczy ktoreé onijm powiedáno rozczytala/ ij w **łwy^m**
23: łertzu zachowáwała. My tedybędatz narodzenia
24: **boże^{go}** wdzięczni/ wefełe chwałatz **mile^{go}** boga z anio=
25: ly łwiętymi/ łpiewaymy/ nápirwey pienijé kołcielné

26: **Grates nunc omnes.**

27: **D**zięki iuż wśfytycy oddaymy panu bogu/ kto=

28: ry dzis przez fweé narodzenijé/ od nás od=

dálil

strona: 17

zbawitzuela nášego.

Lift 17

1: dálil wśfe diabelkié [!] mocy panowanijé. Temu muśy=

2: my śpiewatz z anioly ślodkofcij/ zawždy chwála na

3: wyfokofcij.

Drugie/ Dies est leticie.

4: **N**Aśtál nám dzień wefoly narodzenia bożého

5: z żywota panieńskiego dlá zbawienia lud=

6: fkiégo/ dziecię to wielmi dziwné/ a wśfytko

7: lubiezliwé/ a to w człowiczeńśtwie/ ale niedomni=

8: mané/ anij teź wymowioné/ a to wśwoijm bośtwie.

9: Syn śie boży narodzil z dziewice przeczýłtę/ iako ro

10: zá ij lilia s panieńśtwa Marie/ od wiekow narodzo

11: ny/ s paⁿny czyłtę śie narodzil zbawiciel wśfytkiego/

12: pierfiami panieńskimi dáwá pokárm niebieski/ od

13: wiekow dáwnemu.

14: Czorka matka oyttzowi/ ocietz iey śynáczkiem dziw

15: to ieśt nieśflychany bog śie śtál człowiekie^m niebo ij zie

16: mię pelni/ wždy nie ieśt ogarniony/ dlá fweé wiel=

17: możnościj/ ktory niebył widomy/ iako pán wśfytkié

18: chwály/ śtál śie fluzebnikiem.

19: W polnocy śie narodzil/ ien flońce ofwiécil/ miedzy

20: wolem ij oflem wiáłkách śie polozył/ niebo wśfytko

21: śtanowil gdy poty^m w niebo wśtápil/ gróm lyfkanié

22: ĩpułfczá/ ten rękoma powity/ ftál fie dzis iuż placz=

23: liwy/ wefelé anielfkié. ∴

24: Aniol iaŃny k paŃtyrzom czuiący^m premowil/ wefelé

25: wám powiedám iŃz fie krol narodzil/ do Betleiem

26: pobieŃcie/ wpieluŃfkách go wzrzicie zbawiciela Ńwia

27: ta/ chwála na wyŃokoŃcij/ a pokoy dobre wolé/ ziem

28: Ńkié pokornoŃcij. ∴

29: Iak Ńlońce Ńkla niekazij gdy promienie pułfczá/ tako

E

strona: 17v

Żywot pana Iezu Krifta

1: boŃkie rodzenijé panieńŃtwa nieruŃfá/ przed tym niŃ

2: li rodzila/ ij potym paⁿná byla/ we wŃŃytkié tŃaloŃcij/

3: o ŃłczęŃné narodzenijé pierŃi niepokáloneé/ IezuŃa

4: karmily. ∴ ∴ ∴

5: Bogu czeŃŃt chwálę daymy wŃŃytcy krzeŃcijanij/ z

6: narodzenia Ńwiętego krola niebieŃkiégo/ ktory wŃŃy

7: tek Ńwiat Ńtworzil/ tak fie dzis vpokorzil/ w iaŃlkách

8: poloŃzony/ rękami panieńfkimi w pieluŃfkách wwi=

9: niony/ ftál fie dlá náŃ winny.

10: O miłoŃcij wieliká krola niebieŃkiégo/ aby flugę wy

11: bawil s Ńtápił s Ńtoltza Ńwégo/ anieli fie raduią/ po=

12: koy ludziom dámaią [!] / wefele Ńpiewaią/ panna Ńyna

13: powila/ ta nowina niebyla/ w panieńŃtwie zoŃtala.

14: Iezus náŃs miłoŃciwy dzieciátko maluŃkié/ nadzieia

15: náŃfa w tobie ij zbawienijé wŃfelkié/ pokornie cie pro

16: Ńimy/ odpułtz tzoŃmy zgrzeŃŃyli/ niedáy zaginąci/ dáy

17: nám dobre Ńkonanijé/ ij ŃłczęŃné przebywanijé/ wiecz

18: né radowanijé. ∴

- 19: Panno czifá Maria matko miłofciwá/ k tobie dzis
20: iuż wolámy/ nábożnie fpiewámy/ wezrzy na lud
21: placzliwy/ wfmierz zlofné pogany/ gniew boży nad
22: nami/ przez twoie porodzenié/ dáy nám wieczné zba
23: wienijé/ rzeczmy wflytcy amen.

24: **Nabożná rozmowa święte^{go} Bernata s pane^m Ie=**

25: **zufem nowo narodzony^m dzieciątkie^m. Ka^{pitulum} 14**

- 26: **S**Drów bądź Iezu malufki/ ienżes krol nie=
27: biefki/ O dzieciatko flawetné/ wielmi fliczné
28: flońce fprawiedliwoſci/ fwietzo wfelkié prá

strona: 18

zbawiciela naffégo.

Lift 18

- 1: wdy/ boże wielkié miłofcij/ motznoſcij naffeé wiary.
2: Zdrów bądź też wielmi dziwny/ wflechmotzny ij fli
3: czny/ piękny ij miłofny a wflytek lubiezny. O dzie=
4: ciątko nádobné ij wielmi ochotné/ o fynączku roſko
5: ffný nám wielmi przyiemny. Tys rzęfa duſſe moié/
6: nad wflytko żądliwy/ tys początek ſflachetny o bo
7: że wcielony. Przeto dziecię námiłſſeé k nám przydz
8: nieprzedlużáy/ famotz famotz tzo rychley nám ſie nie
9: oddáláy. Przyſſedles miłofciwy/ iużes dlámnie przy
10: ſſedl/ boże nad wfſe dobry/ takes mie przyciągnął.
11: Zdrow bądź zbawienijé wflytkich/ dziecię náflicz=
12: nieyſſe/ iałnieyſſeé nad liliją/ rumienſſe nad rożą.
13: Mégo fertzá wefelé/ ty ies moią flodkoſtz/ iuż ku
14: twé matki lonku dlá ciebie przyſtępuię. Motz wiel=
15: ką fertza cirpię iże w tobie páłám/ twą ſie miłofcią
16: dręcżę/ chodz fliczny kwiecije ſam. Dáyżemi przená
17: flodſſa twe^{go} namileyſſe^{go}/ botz moia duſſa ftęká dlá

- 18: fyna milego. Ku twému matko lonu pokornie przy=
19: łtąpię prośłätz v ciebie fyna/ **bowie^m** motznie wierzę/
20: acźciem wielmi vbogi ij też wielko grześlny/ wśła=
21: koź twym **fluzebnikie^m** ij też miłośnikiem. W miłościj
22: duffa moia iełt fie rozpálila/ przeto panij lafkawá
23: dáymi twégo fyna. Panno nieporuśloná/ dziewitzo
24: wybrana/ wezrzy na placź flugi twégo nieopuścźáy
25: prośę ciebie. Dáy Maria dzieciátko ktoré máś
26: nám datz/ łamodz zdrowié vbogich/ łamodz Iezu
27: miły. Ienżes fie moié twárzy raczył przyrownatz/
28: day grześlnému fluzebnikowi twému dółtoynie cie
29: chwalityz. Tkni mie lafką ij zapál/ dáy mi fie vkażatz/

E ij

strona: 18v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: żądzą moię napelni/ bo chcę ciebie nołitz. Ciebie żą=
2: dám ij pragnę nieraczyż iuż mieśłkatz/ na lonku me=
3: go łertz raczyż odpoczywatz. Brzemię wielmi ro=
4: łkoffné ty fie dáy mnie nołyitz/ w moiey duffy owśfe
5: ki raczyż fie obiawitz. Tys łmacžnołtz wśfelkie łafki
6: ku mnie fie racź łklonitz/ łemną raczy fie ty złączyitz.
7: Wśłytek w mię raczy włtępitz łtudnitzo łlodkołcij/
8: abych cie mogli nołitz kwiátku rożé łliczné. Otwórz
9: fie łerce moie łłónczné łalnołcij/ roztwórz żądzą łfy
10: roko/ bo máś boga blifko. Ciebie na moijch rękách
11: móy námielýłfy nośę/ ze wślytkich wnątrznolcij w
12: tobie fie wefełę. Ku twey łlodkie miłościj wślytek
13: fie wydávám/ iełli twey oblicznołcij łwiéte nieob=
14: ráżam. Tys wielki ij malufki/ tys mlody ij motzny/

15: ienżes pán ij fluzebny nám grzełfny^m podobny. Ob=
16: liczé ij fweé vřta na twych pierfiách kładę/ ferdecz=
17: nie cie tzałuię/ nikam nieoddáláy/ Sercem cie potza
18: luwám/ a chutki oblapiám w tobie fie wielmi ko=
19: chám ij barzo rospálám. Ciebie na moiych rękach
20: Iezu mily łciłkám/ tobie znamię miłościj nieoblu=
21: né działám. Mé dzieciátko námiłłé páłaiące boft=
22: wem/ wřfytko iełtes żądliwé wielmi woniaiáce.
23: Nitz nigdy tak flodkiego iełtem vkufil/ nitz też tak
24: rokkołłného iełtem pożywál. Vřta twé námiłeyłłé
25: nad tzukier flodczyłłé/ nad cynamon ij nad miód
26: łą wielmi łmacznieyłłé. Wargi twoie mlodziuchné
27: iako rózá łwietzątá nad wřfytko flodziuchné/ pod
28: niebem ij w raiu/ o móy námiłłý panie/ miłościj má
29: wierná/ meé nákrasłłéé dzieciátko/ miłuię cie pilno

strona: 19

zbawiciela naszego.

Liřt 19

1: dáy mi ciebie miłowatz na wřłelką godzinę/ a na cię
2: zawżdy głędatz w niebie po żywocie. Prze cię łwiat
3: mnie zdrádlivy/ niecháy będzie brzytki/ niecháy téz
4: niemiluię łerce/ iedno ciebie/ páłám twoią miłością
5: ienżes to vczynil/ ij wplacz łie iuż rozplynę/ wzdzier
6: żetz łie iuż niemogę. Chcełłi odemnie odijdz/ będę
7: wielmi tełknitz/ o krolu wřfytkié chwály/ day mi s
8: tobą bydlitz. Czemu leżyłs tu w chlówie niebiełká
9: perelko? na tak gruby^m lożyku/ czemu odpoczywálłs?
10: O małufki nádobny kwiátku wielmi łliczny/ o dzie
11: ciátko łłlchetné/ róży podobné. Gdzie łą twoie po
12: dułłki/ mchowki? wřfytkiegotz niedołtaie/ przilłedles

- 13: tak dlá mnie. Członki twé mlodziuchné/ ij kóftki nie
14: winné/ w ołtré loże włożoné/ w chuftky obwinioné.
15: Ciebie ściłká powoynnik/ ien rozdzierzgáfs grzełfné/
16: iałłki cie vniżyly ien powyřfafs niłłkié. Tu twoie cz=
17: lonki chowáfs/ miełłkáfs odpoczywáfs/ w niebie v
18: oytta fiedziłł/ a roboty nieznáłł/ w lożko tako twar
19: dé milořtz cie wlozyla/ ktorému potym w rychle ro=
20: botęs zrzádzila. Pod łobąs téz flomę miál/ námes
21: w tym przykład dál/ vbogim a pokorny^m/ ij téz wřlyt
22: kim nędzny^m. Twoie iałli fluffáło pawłoką okrařitz/ ij
23: wřłelkim obyczaiem dóřtoynie pozlocitz. Perlami a
24: rożami ij rořkółfnym kwiećim/ řtatki znamienitymi
25: godno bylo vćcijtz. Lilią ij řiolki woⁿnyimi małciá=
26: mi/ calcedány/ burřřtiny/ drógim kamienim. Kobier
27: ce/ przeřciéradla/ rořkółfné pierzyny/ na to loże řlu=
28: řfáło/ gdzie dziéćiątko leżáło/ żes pana w łobie mia=
29: lo tak rořkółfného/ nad wřlytki řyny ľudřkieé wy=

strona: 19v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: bornie řliczného/ řyna boga żywego krola niebieskié
2: go/ tzo má wyiřtz człowieka z mocy zle^{go} ducha. Trą
3: bami ij organy/ bębny ij téz zwony/ gęřłami/ řkrzipi=
4: tzami ij wřlytkim nářzędem/ takieź wřłech řwiętych
5: piéniřm ij głořem aniéłłkim/ ciebie dóřtoyno chwá=
6: litz dziéćiątko z matuchną. Iżeby byl to przyjął/ la=
7: řkatz vkázala/ bys téz řtratzonych řłukál/ milořtz cie
8: przywiódlá. Wezmi ninijé tzałowanijé/ to znamię
9: miłóřci/ przenářwięřřlych twych pierři zbawicielu
10: miły. Amen. .:

11: Nábožné ij roskořné tolenijé s prziwitanijm

12: ij s pozdrowienijm nowo narodzonego

13: pana Iezufa. Ca^{pitulum} 15

- 14: **D**ziecié námileyřé prořę cie nie placzy/ a zá
15: twoie członeczki iuże drżą od zimna/ czyli
16: iařki kamienné ciebie niechtzą trzimatż/ a grzechy
17: tego řwiata przipędzaią cié plakatz. Czo działářs řer
18: ce zimné a ij zatwardzialé? bieży rychley ogląday
19: krola narodzonego/ w iařkách polożoného/ vpoko=
20: rzonego/ řpiewáymy mu nabožnie/ řpiewáymy mu
21: wdzięcznie. Paⁿno námileyřá/ raczyż řie řmilowatz:
22: Iezufa malufkiego raczy nám go podatz/ ktoregos
23: narodzila/ panną czyřtą byla/ w iařkis go polożyla/
24: iemus řie modlila. Oto panna podává Iezufa ma
25: lufkiego/ krola wřfechmogącego/ vpokorzonego/ w=
26: řfelkie go duřy daie ktorá go miluie/ řpiewáymy mu
27: nabožnie/ řpiewáymy mu pięknie. Dziecié námiley=
28: řfé dzis cij dziękuujemy/ ijżes řie iuż narodzil/ aby

strona: 20

zbawitziela nářęego.

Liřt 20

- 1: nás odkupil/ na ziemi leżątż plakál/ od zimna wielmi
2: drżał/ wól ij ofiel pokłęknał/ panu řwému chwale
3: dál. Wefelcie řie vbodzy ij wřřytcy pokorni/ dziwuy
4: cie řie bogaci lękáycie řie pyřřni/ ijż pán buog wřřyt=
5: kié chwály leży w grubé řtayni/ na ziemi téż wielmi/
6: twardé/ zimy barzo ofřré. Iezu krolu malufkie dzie=
7: ciątko nádobné/ pocieřs duřę wefele/ botż przez cie=
8: bie mdleie/ wřřytki řily pálaią řerce teřkliwieie/ bos
9: ty řlodkořtz řerdeczná ij téż řwiątořtz duřřná. Przecié

- 10: moje wnętrzości są się rozpałily/ iż oczy przecię mo
11: ie łzami się oblały/ przed [!] tobą już namilły na oblicze
12: padam oczekawaięz słodkości twe nawiętsze łaski.
13: Duffa moja zawždy k tobie Iezu wzdychá/ bo naty^m
14: nędznym świecie pocieffeniá niemá/ bych się albo s
15: tym ciałem nędzny^m rozdzielił zabych rychley znalazł
16: słodkie^{go} oblubięzta. Przeto już oczy twoie ku mnie
17: raczy obrocięz/ oblicze twoie święte raczy ku mnie
18: fkloniz/ bych cię mogli oglęgatz [!] / iż słodko tzałowatz/
19: iż gorązo cię miłowatz/ nad cię nitz więcey żądatz.
20: Bos ty iest moja roskoś/ iż serdeczná słodkość/ tys
21: iest moje kochanie/ duśné oświecenie. Chcefli odę=
22: ode^mnie odijdz/ będę wielmi teknitz/ już niebędę wefol/
23: bom oblubięzta stracił. O iakos w niebie słodki Ie
24: zu namileyfy/ gdys tak ięścze na ziemi duffy moiey
25: śmaczny/ razem cię zakufyła/ a więceiem złączniál/
26: przeto nawiędz serce mé za łącznietz przeftanie. Pir=
27: wey niżli odijdzieś będącie tzałowatz/ niż cię matce
28: twoie dam/ chcę cię vmilowatz/ za moię żądzą nasy=
29: ciś/ pirwey niż odstąpiś/ bo niewiem iako rychlo

strona: 20v

Żywot pana Jezusa Krysta

- 1: śemną się żańię złączyś.
2: Już chciey teraz tym flo=
3: dzey duśę moię pocieffytz/ bo cię matce twey mileé
4: muśę rychley wrocitz. Przeto wiedz o nádobny iż
5: nikákie cię niepuścę/ aż pirwey w twej miłości w=
6: śytek się rozpałę. O słodki gościu duśny/ aż teraz od
7: chodzisz/ wždy mi powiedz iako rychlo się śemną za

8: fię złączys/ gdy v mnie chceś krotko bytz/ raczyż
9: mie nakarmitz/ bos ti owotz rofkofny nad wflytki
10: fmacznoſcij. Iuż twey matki lonu Iezu racz przy
11: ftapitz/ botz bez twé oblicznoſcij niechce matuchna
12: bytz/ pierfiami panieńfkimi/ żądá ciebie karmitz/ ij na
13: fwych rękách nofytz/ tzałowatz ij oblapiatz. Wezmi
14: iuż náſlicznieyſſá twégo *namileyſſe*⁸⁰ pierfiámi two
15: ijmi karmi *twe*⁸⁰ iedinego. O matko wflytká bofká/
16: iakożes ty ſſczęſná iż kármiſs ſtworziciela wflytkie
17: go ſtworzeniá/ O náſwiętſſé wnętrzoſcij ktoré cie
18: nofily/ blogoſławioné pierfi ktoré cie kármily/ iako
19: ſie nie ſtopily dlá wielkié iaſnoſcij/ albo niezagorzali
20: od wielkié gorązoſci. Czos ty za ſlodkoſtz miała kro
21: lowá niebieká/ gdys na ſwiat narodzila namileyſſe
22: go fyna/ któż to może wymowitz ij *ferce*^m rozmyſlitz/
23: iedno ty *pa*ⁿno milá tzoſ tego zakuſiła. Ten maieſtat
24: krolewſki zewſſąd poſwiętzony/ botz od ducha ſwię
25: tego dawno byl ſprawiony/ botz wniem ſiedziál bog
26: wierny/ tzo wflytek ſwiat rządzi/ kármiątz ſie *mały*^m
27: pokarmem czyſtym panieńfkim mlekiem. Bądz z fy
28: nem pozdrowiona matuchno laſkawá/ profiſ za na
29: mi ſynáčzka/ bos ty milofierná matka/ byſmy ſie po
30: lepſſyli/ ſſczęſnie dokonali/ a tak í twoią pomotzą
31: do nieba ſie doſtali. Amen.

strona: 21

zbawitziela naſſego.

Liſt 21

1: **Pieſń piękná o obrzędzie bożego narodzenia**

2: **na notę/ In natali dñi.**Ca^{pitulum} 16

3: Bożego narodzenia anieli ſie wefełá/ radu=
<http://rcin.org.pl>

4: iątz sie fpiewaią/ iednego boga chwałą/ pan
5: na boga poczęła/ Kriftuła porodzila/ panna niepo=
6: ruffona. Dzieciątko w iałkách leży/ s kwapienijm
7: sie pośpieffmy/ wffytcy mu chwálę daymy/ ij z anio
8: ly fpiewaymy/ panna boga poczęła kriftuła poro=
9: dzila/ panna niepokalona. Panny nieopuffczaycie
10: í fynem ią pozdrawiaycie/ mali przed nią padáycie/
11: kriřta kroła vznaycie/ panna boga poczęła/ kriftuła
12: porodzila/ panną czyřtą zořtala. Pařtyrze tam bie=
13: żeli/ prawdę řłowa vznali/ dzieciątku chwálę dali/
14: głofem wielkim wolali/ panna boga poczęła/ kriftu=
15: řa porodzila panna niepokalona. Dziecię pierři pa=
16: nieńřkich/ pożywá z nieba pelnych/ iego chwálą an=
17: ieli/ a Iozeff piařtuie gij/ panna boga poczęła kriftu.
18: Dzieciątko obrzezano/ nářwięřřá krew przeláno/
19: řłzami sie oblewalo/ Iezus mu ijmię dáno/ paⁿnabo^{ga}
20: Trzey krolowie poznali/ gwiazdy nařładowali/ w
21: Ieruzalem pytali/ w Betleiem gij nalezli/ panna bo.
22: Na dródze rozmawiálij tak ty wielmożneé rzeczy/
23: gwiazdo ty nářř wodz pewny/ dowiedz nás wdom
24: krolewřki/ panna boga poczęła/ kriftuła porodzila.
25: Vrzřeli tam w Betleiem/ gwiazdá řtála nad dome^m/
26: krolowie sie raduią panu bogu dziekuią/ panna
27: Przyechawřřy wdom weřřli dzieciątku chwálę da=
28: li/ dary ofiarowali/ Marią pozdrawiali/ panna
29: Trze krolowie pogani/ pana Iezuřa z dary/ chwálą

F

strona: 21v

Żywot pana Iezu Kriřta

- 1: klęczątz kolany/ bogie^m go bytz poznali/ panna boga.
2: Po czterdzieci dnij potym powıtala z oney ńopy/
3: panna ń ńynącziem ńwoijm s panem Iezufem ńlod
4: kim/ panna boga. W Betleie^m ńeńt narodzon/ w Ie=
5: Ieruzale^m donieńion/ bogu tam ofierowán/ Symeono=
6: wi podán/ panna boga. Do Eijptu vciekál do ńied=
7: mi lát tam mieńńkál/ botz Herod zabitz go chciał ij
8: dziátki pobitz kázál/ panna boga po^{częła} Panie Iezu ná=
9: ńlodńy żywot ij pokárm dnńńny [!] / racz nám odpufcitz
10: grzechy/ domieńtz nás wieczné chwály/ panna boga
11: Tobie bądź częńtz krolewńká chwála ij modla bońká
12: kroluieńs z bogiem oytce^m/ zagrzewácie wól z oflem
13: panna boga. Kto ńie tu s krińtem złączy iż go z an=
14: ioly chwali/ takiego panna rządzí/ wieczné chwály
15: domieńci/ panna boga poczęła Krińtuńa porodziła/
16: panna nieporuńńoná. .:

17: **O obrzezaniu milego pana Iezufa.**

18: **zbawiciela náńńego Ka^{pitulum} 17**

- 19: **G** Dy pán Iezus dzieciátko nowo narodzone
20: ońm dnij miál/ ńtalo ńie ijż one^{go} dnia ońmego
21: przyńńli kapłáni aby ono niewinné dzieciátko ij ńwie
22: te obrzezali. Dwie rzeczy ńtaly ńie dzis/ iedna ijż mia
23: no náńńego zbawiciela/ ktoré bylo w ńkarbie troyce
24: ńwięteé dzijs ńeńt obíawiono/ ktoré téż przez aniola
25: pirwey niżli to dziecię paⁿna poczęła/ bylo namienio
26: no/ ij mowi ewanieliá/ ijż wezwáno ńeńt ijmię Iezus/
27: to ńeńt zbawiciel/ a dlá tego ńeńt ijmie nad wńńytki ij=
28: miona náwýńńe. Przeto mowił ńwięty Piotr: Pod

strona: 22

zbawiciela naffego.

Lift 22

1: niebem niemaś ijnégó ijmiona/ w ktory^mbyfmy mo=

2: gli bytz rychley zbawienij/ nad to ijmie nafwiętfleé

3: Iezus. Wtorá rzecz ktorá fie nám ftala/ iefcij/ ijż

4: naś mily zbawiciel raczył iako dzijs za nás fwą

5: fwięta krew przelátz/ ij iakoby zádawek fwey niewy

: grafika

6: mowné miłóscij chciál

7: nám dzijs vkazatz/ w=

8: czas ciém za nás po=

9: czął cirpietz/ bo iefcże z

10: mlodu bedątz barankie^m

11: niewinny^m/ dzieciątkiem

12: mlodem/ ktory grzechu

13: niepoznál/ za nás grze=

14: fśneé iako dzijs wielką

15: boleftz cirpiál. Mieyże

16: lutoftz nad zbawiciele^m

17: twy^mpane^m Iezufem slod

18: kiem/ a zaplaczy s nim

19: ij z iego matuchną miłą

20: panną czyftą/ ktorá s

21: nijm dzis plakala/ gdy

22: placzące^{go} widziala. A tak wty dóftoyné dnij ij fwię=

23: te mamy fie radowatz z zbawieniá naffégo/ ij żalo=

24: watz przyiętych bolefcí krola niebieskiégo. Słyśfa=

25: les w dzień narodzenia cięśfkié vcifnienié/ dzis le=

26: pák słyśfyś boleśné fyna bożego obrzezanié. Wez=

- 27: rzy tedy duffo milá na wielką pokorę fyná bożego/
28: a oglédáy iako cie barzo milowál/ ijż on będatz pa=
29: nem prawy^m/ prawu danemu ludziom w grzechach

F ij

strona: 22v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: fie rodzącym/ dobrowolnie fie dlá ciebie poddál/ bo
2: skoro ofm dni od fwégo narodzenia miál/ iakoby ia
3: ki grześnik obrzezatz fie dál/ gdzie krew náświętffá
4: obficie wylál/ ieffcze będatz dzieciątkiem/ a iuz znaki
5: męki fwey przyffle vkazowál/ iako okrutnie za nás
6: cirpietz miál potym. Tam że téz dlá wielkie bolefcij
7: którą w obrzezaniu cirpial/ gorzko plakál/ bo cialo
8: nafubtylnieyffé/ barzo czuyné nad ijiné fyny ludfkie
9: miál. Matuchna też iego milá widzatz placz ij wiel
10: ką boleftz **obrzezane**^{go} fynácčka/ poľpolu f nim rzew
11: no plakala. A wziawffy go od onych kapłanow/ na
12: fwych go rękach piaftowala/ oczki mu vcierala/tza
13: lowala/ oblapiala/ cieffatz (aby nieplakál) fynácčka/
14: iako wierná matka. Pán Iezus iako dzieciątko ro=
15: zumné/ żaluiątz placzu matuchny fweé milé/ rączkę
16: iey podával/ daiątz iey w tym znatz/ ijżby od placzu
17: przeftala/ ieffliby go wiernie milowala. Panna mą=
18: drofcij pelna/ gdy vbáčzyła wolá iego/ tak iemu od
19: powiedziala. Synu mój ij fynu boży/ wielkátz mi
20: fie żaloftz mnoży s placzu **twe**^{go} niewinnego/ przeto
21: niemogę iá vfmierzitz placzu mego/ ieffli ty nieufmie
22: rzyfs placzu twego/ nie placz a iá też plakatz nie bę=
23: de/ bo wefelitz fie ftobą chcę. S takowych slow ma

- 24: tuchny milé/ z lutości dziecę nieplakalo/ a tak matu=
25: chna iego flzy z obliczá iego vcierala/ a pociechę
26: wielką s tego miała/ i jż iuż placzącego/ lyna niewi=
27: dziala. A tak pocieffywłfy go ij poflużywłfy mu/ po=
28: wila go/ iako o tym kościol fwięty fpiéwá/ iako pla=
29: kál Iezus w iałkách położony od matki związany.

strona: 23

zbawiciela naffégo.

Lift 23

- 1: Przeto też ty grzeffny czlowiecze/ przykladem paⁿny
2: náfwiętfié cieś iako możeś zranioné dzieciátko/
3: profiż go pięknie/ mow k niemu pokornie/ a zátz pla=
4: katz przeftanie. O iezu náflodłfy/ baranku pokorny
5: proffę cie powidzze mi nieplacz/ czemus fie obrze=
6: zatz dál? gdy żes grzechu niemiál anij téz poznál/ dlá
7: ktorego twoy mily ocietz w ftarym zakonie obrzeza
8: nije ludu *żydowfkie*^{mv} byl dál? Iżes grzechu niemiál/
9: dowodzi ij téz dokazuie tego oyttza twego wiecz=
10: noftz/ matuchny twej milé wielká fwiątoftz ij czy=
11: ftoftz/ ij twoia niewinnoftz. Y tzo wzdj mily Iezu
12: w tobie bylo zbytniego albo *plugawe*^{go} tzo by obrza
13: zatz fluffalo? iátz zapráwdę w tobie *takowe*^{go} nitz nie
14: nayduię/ a wffakoż cie *obrzezane*^{go} widzę? O wiemci
15: mily iezu tzo by odpowiedziál gdy by mowitz vmiál
16: bo vpominek gorace milofci ktorás k nám *grzeffny*^m
17: miál/ tymes vkázál/ iż tzom iá zgrzeffyl/ tys zaplacil
18: iám fie w grzechu poczał ij narodzil/ a ty dobry Ie=
19: zu będatz bez grzechu/ pomstęs za mój grzech wziál
20: O wierny fynie boży/ ij czemu twá pokora tak niłko
21: s ftąpila? nácż twá lutoftz przyflla? czego twoia mi=

- 22: loŝt doŝięgnęła? O tom iá zle vdzialál/ a tys za mię
23: vcirpiál: iám fie wielmi przewinil/ a tys matce pod
24: dán byl. Iam fie w pychę podnioŝl/ a tys fie wielmi
25: vpokorzył. Iám niepoŝluffen byl/ a tys mój grzech
26: s poŝluffeńftwem noŝil. O gdyżes mily Iezu tako
27: wielmi laŝkawy/ proŝę tedy dzis tweé ŝwięte milo=
28: ŝci/ aby przez twe ŝwięte boleŝliweé obrzezanię/ ob=
29: rzezál wŝytki zleé myŝli ij vczynky meé odemnie/

strona: 23v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: a dál mi wedle drogi tweé tznoty ŝwięteé/ obyczaie
2: ŝkladneé/ aby ijmię tweé ŝwięte Iezus/ w mym ŝer=
3: tzu przebywalo/ a tak mie ku towarzŝŝtwu ŝwiętemu
4: na wieki wieczné przywiodlo.

5: Trzech krolow z dary przyiechanię. Kapitulum 18

- 6: **B** Logoŝlawiony Iezus obiawiwŝy fie wŝe=
7: mu żydowŝtwu/ krolom ij téż mędrzom po=
8: gańŝkim niezataijl laŝki ŝweé/ bo trzeciego=

: grafika

- 9: náŝcie dnia
10: po náro=
11: dzeniu zba
12: wiciela te=
13: go ŝwiata/
14: trze krolo=
15: wie od wŝ=
16: chodu ŝloń
17: tza przyŝŝli
18: za gwiaz=

19: dą do Ie=

20: Ieruzale^m py=

21: taiąc He=

22: roda krola

23: o narodzo

24: nym dzie=

25: ciątku rze=

26: kąt. Gdzie

27: ieft ien fie

28: narodzil

strona: 24

zbawiciela naffégo.

Lift 24

1: krol żydowłki ktoregołmy gwiazdę widzeli na wf=

2: chod flontza/ ij przyśliłmy z dary modlitz fie iemu/

3: bo wiemy iż on ieft krol wfłego fwiata. Vfłyśfaw=

4: śfy to Herod/ bál fie wielmi/ ij wfłytko Ieruzalem

5: dziwuiątz fie śmucilo fie s nijm. A natychmiáft iął

6: biskupow ij nauczonych w zákonie pytat/ gdzie by

7: fie kriftus miał narodzitz ien by miał odkupitz lud

8: Izrahelłki. A oni iemu odpowiedzieli iże w Betleie^m.

9: Vfłyśfawśfy to rzekl ku onym królom: Idzcie a py=

10: táycie pilnie o tym dzieciątku/ a gdy go náydziecie/

11: powiedzcie mi abych iá téz dál iemu chwálę ij moie

12: dary. Gdy od Heróda zlofliwego wyśfli/ za fie ońa

13: gwiazda ktorá ijm gdy do Ieruzale^m przyśfli zginęła/

14: przed nimi śfla ij pokázala ijm to miałto/ gdzie dzie=

15: ciątko Iezus z matuchną byl/ ij łtanęła nad domem

16: vkazuiątz ijm iijż tam byl pán ij zbawiciel wfłego

17: fwiata z dziewitzą Marią fwą matuchną. Gdy fie

18: tam przybliżali/ panna dóftoyná fłyffątz gelk ludu
19: wielkiého/ wzięła na ręce swoie fynączka/ fnádz bo
20: iątz fie by nie Herodowa czeládz iechala ku zabiciu
21: dzieciątka. Gdy trzy królowie w on dóm wefli/
22: wzrzáwłfy dzieciątko z Marią matką miłą/ pokor=
23: nie pádwłfy na śwé kolana pokłękneli/ dáwaiątz cze
24: łtz ij chwale Iezusowi iako bogu wiernému. Patrz
25: tu iaką wiarę cij trzy krolowie mieli/ widzieli dzie=
26: ciątko w vbogich pieluśfkách ij matkę vbogą na
27: mieřtzu zgardzony^m bez czeladdzy/ ij bez wśfytkie kro
28: lewkié poczeńnoćij/ ij maieřtátowé wielmoźnoćij/
29: a wśfakoź padaiątz chwale mu daią. A otworziwłfy

strona: 24v

Żywot pana Iezu Krifta

1: śwé ťkarby/ ofiarowali iego dóftoynoći/ iako krolo
2: wi dary/ zloto/ mirrę ij kadzidlo/ zloto iako krolowi/
3: mirrę iako człowiekowi/ kadzidlo iako bogu. Zloto
4: mu dali na wspomozeniye iego vbořtwa/ kadzidlo
5: dlá řmrodu w oné řtayni oddálenia/ mirrę dlá dzie
6: cinnego ciała pomazaniá. Niemnimaży aby ieden
7: zloto/ drugi mirę/ trzeci kadzidlo ofiarowál/ ale kaž
8: dy s nich z osobna ty wśfytki dary dál/ a nie malo/
9: ale řćzodrze y obficie/ bo by inak nietrzeba bylo od=
10: warzatz krolewřkich řkarbow. Iezus milé dzieciąt=
11: ko rękę podnořfątz/ vkazowalo fie przyjmowatz ijch
12: dary/ ij wezrzawłfy na nie/ lařkawie vřmiechnął fie/
13: a podniořłfy rączkę podál ijm ku potzalowaniu/ da=
14: wśfy ijm pirwey przeżegnaniye. Marie teź matuch
15: nie iého/ rozmajjte dary dali/ iako perly ij kamienije

16: drogié/ rozmáwiałtż s paⁿną o iey milem tak wielmi
17: nádobny^m fyne/ pytaiałtż iey obyczaia iego poczęcia ij
18: tak świętego narodzenia. Panna náświętśá iako po
19: korná zapálaiałtż fie/ tznoliwie powiedala o dziw=
20: nym iego poczęciu/ dziwnieyfym narodzeniju/ ij w
21: śfego píma w nijm popelnieniu/ a onij temu wśfyt=
22: kiemu wierzili/ ij ku więtśe miłości božeé fie rozpá=
23: lali. Rozmyślay tu z iaką pocześnością cij trzey kro
24: lowie ftoią pytaiałtż/ ij s panną różmawiałtż o dó=
25: ftoienstwie tego mile^{go} dzieciątka. Bacż też iako ná=
26: świętśá panna ftoij w onym rozmáwianiu oczy na
27: dol fpućiwśfy/ bo niemiala zwyczajiu wieleé z ludz=
28: mi rozmawiatz/ a zwłáfcza z mężczyznami. Rozmy
29: ślay też iako pan Iezus/ aczkoli iefcże dzieciátko/

strona: 25

zbawiciela nášego.

Lift 25

1: a wśfakoż tak fie ijm ftále poštawil/ ij lafkawie ie
2: przyiał/ ijż onij kochaiiałtż fie w perfonie iego fwięte^{go}
3: człowieczeńftwa tako wnętrzny^m iako zewnętrzny^m
4: okiem napatrzatz fie go niemogli/ bo iako krol Da=
5: uid prorokowál/ náślicznieyfey byl tzudności nad
6: fyny ludfkiémi. Potym vcieśfywśfy fwé dufśe/ s po=
7: kornym vklonem od niego z wielką radością odie=
8: chali/ a z nauczenia anielfkiego/ ijnśfą drogą do kro=
9: leśtwa fwe^{go} fie zafié wezbrali ij iechali. Panna Ma=
10: ria s tych fkarbow niekupowala folwarkow/ mly=
11: now/ grodow/ anij odzienia drogiego/ ale to wśfyt=
12: ko vboгим rozdala/ bo vbośtwo wielmi milowala/
13: znaiałtż w tym wołą fwégo fynáčzka/ a tako śfczod=

- 14: rze ty fkarby vboftwu rozdala/ iż gdy fie wywodzi
15: la/ baranka ofiarowatz niemiala zącz kupitz/ ale ku=
16: pila goląbięta/ albo fynogarłeta iako vbogá.

17: **Iako dlugo przebywała w oné**

18: **ftayni Maria. Kapitulum 19**

- 19: **O**Dprawiwfly krole panna maria z fwym pa
20: nicem Iozefem/ mieffkałą w one fłopie przy
21: iaflach aż do czterdziefnego dnia/ oczekáwaiątz wy
22: wodzenia/ wedle obyczaiu zákónu fтарыgo/ na vfta
23: wnych modlitwach/ pilnie dzieciątku vfluguiątz/ z
24: vcźliwością ij z boiaznią zawždy wezrzala/ gdy ie
25: wziątz albo karmitz miala/ a to zawždy klęczątz dzia
26: la. Na pamiątkę tego ij ty máfs nawiedzatz ij po=
27: zdrawiatz iey fwiętą miloftz/ chtzątz iey pośluzytz w
28: ktorey potrzebnofcij aż do gromnitz.

G

strona: 24v

Żywot pana Iezu Krifta

1: **O wywodzeniu panny Marie. Kapitulum 20**

- 2: **G**Dy fie czterdziefci dnij wypelnily po naro=
3: dzeniu fyná boże^{go}/ nafwiętłfa maria z fwem
4: milym fyne^m ij z Iozefem wyfłli z onego mie
5: ftza/ w ktorym porodzila bożego fyná/ do Ieruzalem/
: grafika
6: aby wedle zakonu ofia
7: rowala dziecię milemu
8: bogu. Nábożná fluzeb
9: niczko bożá/ wzbierz fie

- 10: z matuchną bożą/ po=
11: moży iey nolitz onego
12: fynd roskofnégo. Gdy
13: do kościoła przyśfli/ ro=
14: dzici iego kupili golą=
15: biąt albo fynogarłat
16: parę obyczaie^m vbogich.
17: Stalo fie iż ieden czło=
18: wiek ftary/ ijmieniem
19: Symeon/ duche^m fwię=
20: tym nadchniony vznal
21: Iezufa milego bytz zba
22: wicielem w zákonie obietzanym/ ij matkę iego bytz
23: panną czyftą/ bo ten byl wziął odpowiedz od boga
24: na fwych modlitwach/ iż nie miał vmrzetz aliżby
25: fwyma oczima oglądál zbawiciela iako żądál. Prze
26: to prętko do kościoła przyśfedwśfy/ vzzáwśfy mile=
27: go Iezufa nábożnie prziftápiwśfy poklęknął proffątz
28: panny Marie/ aby go w iego ręce dała. Iezus mily

strona: 26

zbawitzela náśwego.

Lišt 26

- 1: też obratzál fie k niemu/ ij blogoślawil mu/ a wezrza=
2: wśfy na matuchnę/ fklonil fie kniemu/ vkazuiątz iż ch
3: ciál k niemu. To matuchna vbaczywśfy/ wziątz mu
4: go dozwolila. A on wziąwśfy go na lokcie fweé we=
5: fele/ z wielką vczliwością powftal/ a blogoślawiątz
6: dzieciátku mowil. Nynije opuřtz fluzebnika twego
7: panie/ wedle fłowa twego w pokoiu. Bo widzaly
8: oczy moie/ zbawienije twoie. Ktores ty przyprawil/

9: przed obliczym wśfech ludzij. Swiatlo k ziwieniju
10: narodów/ a chwałę ludu tve^{g0}Izrahelfkiego. poty^m
11: prorokowál o śmierci przyśllé iego/ rzekątz. To dzie
12: cię iest polożono na vpadnienijé mnogim/ a on dá
13: naukę zbawieniá wśfemu swiatu. A obrociwśfy sie k
14: matce iego rzekl. Gdy wzziśis te^{g0}cirpietz/ tedy two
15: ię duśśę miecz bolefcij przeydzie. Była też tam Anna
16: prorokini wdowa letná/ ta też blogoflawila pred w
17: śfytkim ludem rzekątz. Witáy naffe zbawienijé ij od
18: kupienijé/ w tobie sie wśfytko prorotztwo má popel=
19: nitz/ ty máśs krolestwo żydowśkieé naprawitz/ ty
20: máśs wśfytek swiat odkupitz. Matuchna iego milá
21: to wśfytko w śerce brala/ y nábożnie rozmyślala.
22: Potym Iezus námileyśfy garnál sie od one^{g0} ftartza
23: ku matuchnie rączki ściągaiątz. Potym ijdą ku oltá=
24: rzowi procesyją/ naprzod ijdą dwa mężowie Iozeff
25: ij Symeon śpiewaiątz ij mowiątz. Wefele chwálcie
26: mile^{g0}boga bo dobry/ iż vczynil s nami milofierdzie
27: śwoie. Zaniymi náczyśtśśa panna ijdzie/ a krola nie=
28: ba ij ziemie na ręku nośi/ Anna ią prowadzi ij drugié
29: panie nábożné naśladuią. Na pamiątkę tego dzijs

G ij

strona: 26v

Żywot pana Iezu Krifta

1: procesyją kościol święty czyni po wśfytkim swiecie.
2: A gdy ku oltarzu przyślli/ matuchna świętá panna
3: Maria/ pokornie pokłękńęła ofiaruiątz bogu oyttzu
4: iego iedynego śyna mowiątz. Wieczny panie nieba
5: ij ziemie śtworzycielu/ twé bośkie wielmożnościj/ śy=

6: na twégo ij mego wedle zakonu twé^{go} ofiaruję. przy
7: mi go botz iest twoy iedyny. Poty^m powftawfły/ na
8: oltárzu dziecię polożyła. Niebyła ofiara bogu oyt=
9: tzu od początku fwiata przyiemnieyfá ij lubiezniey=
10: fía/ anij będzie do fkonczeniá fwiata iako ta. Patrz
11: też tu tzo fie dzieie/ ftoij mily Iezu siedzätz na oltá=
12: rzu iako ijné dzieciátko/ patrzätz na oblicze fwé milé
13: matuchny/ czekaiätz pokornie tzo by fie í nijm mialo
14: daley dziatz. Wezwáno kaplanow/ gdy przifllli/ przy
15: ftąpil knim Iozeff/ ij dál ijm piętz fyklow/ iakby piętz
16: grofły/ wykupuiätz go iakoby flugę iakiégo/ boga ij
17: pana/ podlug prawa. Poty^m matuchna z wielkim we
18: felim fynácžka podniofla/ a wziáfły od Iozefa prze=
19: rzeczóné ptáki/ téz ie offiarowala z naboženftwem
20: rzekätz. Racž boże niebieski ten dár vbogi przyiätz
21: lafkawie od fyna twé^{go} milego/ ktory tobie dzis przez
22: mię fluzebnicžkę fwą ofiaruje. Iezus mily na ty flo
23: wa matuchniné/ oczki ij rączki w niebo podniofl.
24: Sprawiwfły wfłytko podle zákonu/ poffla panna
25: ku Ieruzalem do dworu Zachariaffowego/ Iana
26: krzciciela ij Elzbięę chtzätz pirwey nawiedzitz nižli
27: by wyffla z oné ftrony. Nafladuy ij ty tey milé pan
28: ny/ a prowadz iey miloftz nábožnie/ a ona twoię pil=
29: noftz vbáczywfły/ od fyna blogoflawie^{ftwo} vprosi.

strona: [27]

zbawiciela náffégo.

Lift 29

1: Przebywala tam kiekos dnij a ony dziátki náfwię
2: ffé/ Iezus ij Ián/ lafkawie na fię podlądali/ vfmie=
3: chali fie/ Ián glowkę fklanial/ a Iezus iemu blogo=

- 4: ślawieństwo dawał. Chceśli tedy nauczyćz sie po=
5: kory ij vboſtwa bacź pokorną ofiarę ij zakuonu za=
6: chowanijé tey miłościwé panny/ a we wſłytkim na=
7: śladuy iey święté miłości.

8: **O wciekaniu panny marie z dzieciątkie^m do Eijptu**

9: **ij o zmordowaniu mladziatek. Ka^{pitulum} 21**

10: **P** O kilku dnij/ pożegnawſzy Elzbię/ Zacha

- 11: riaſſa ij Iana/ poſſła z Iozefem panna do
12: Nazareth/ niewiedzącz zlego vmyſłu krola

: grafika

- 13: Heroda/ ktory chciał
14: zabitz Iezuſa milégo.
15: Przeto aniol boży vka
16: zał ſie we ſpaniu Ioze=
17: fowi rzekątz. Witań/ a
18: wezmi dziecie ij matkę
19: iego/ a vydzi do eijptu
20: a bądź tam dokąd nie=
21: powijm tobie/ Bo má
22: bytz aby Heród ſfukál
23: dzieciecia ku zagubie
24: niu iego. Iozeff pow=
25: ſtawſzy hnedki obja=
26: wil to paⁿie. O cięſſko
27: ſie iey ſerce zaſmucilo
28: s teé nowiny / A przeto

strona: [27]v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: chtzątz zachowatz żywot **námileyſſe^{go}** ſynącźka ſwé=
<http://rcin.org.pl>

2: go natychmiáft chciała ijdz/ ij póffla z Iozefem.
3: Ktoryż powftawffly wziął ieft dziecię ij matkę iego
4: a odffedl do Eijptu/ a byl tam aż do śmiercij Heró=
5: dowé/ Aby napelniono bylo tzoż powiedziáno ieft
6: przez proroka rzekącego: Z Eijptu powolálem fyna
7: mégo. Tu rozmyfflay z iaką żalófciją dzieciátko budzi
8: ípiącé/ a polutuy matki ij fyna ij Iozefa *fwięte*⁸⁰/ mo=
9: żeff tu wielé pobaczytz. Naprzod bacż iako pán iezus
10: będatż buog ij człowiek/ pán nad pany/ król nad krol
11: mi/ miál tu ffczęfcie ij nieffczęfcie/ albo rzeczy prze=
12: ciwné. S tego fie naucż gdytz fie tzo takowego przy
13: da przeciwnégo/ miey cirpliwoftz. Oto Kriftus mi
14: ly wielbion ij chwalon ieft/ od paftyrzow ij téż od
15: aniolow dnia fwégo narodzenia iako wierny bog/
16: a wffakoż ólmeo dnia obrzezán byl iakby iaki grze
17: ífny s placzem gorzkim. Trzey go też krolowie da=
18: rowali leżącego miedzy bydlem w vbogiej ftayni/
19: placzącego dlá wielkie zimnofci. A wffakoż go *poty*^m
20: Symeon ij Anna wielbili iako zbawiciela fweého.
21: Tu s tego bacż pewnie gdytz fie tzo ffczeńno dzieie
22: ijż cie téż nieffczęfcie oczekáwá. A ieffli ie na cię bog
23: miły przepuŃci/ wiedz ijże cie w nijm nieopuŃci. A dlá
24: tego anij fie podnos w pyche przeciw bogu czaŃu
25: ffczeńnego/ anij wftáwáy od dobrych vczynow cza
26: fu *przeciwné*⁸⁰/ botz to bywa wffytko z dopuŃczenia
27: boga milégo. ku doŃwiatŃfieniu człowieka grzeŃné=
28: go/ dlá tego ij sám to cirpietz chciál/ aby nám przy=
29: klád tego dál. Bacż tez iż ci ij na fwoię miłą matu=

- 1: chnę/ ij swoiego opiekuna niewczafnofcij/ fmfętki ij
2: klopoty dopuffczál/ ij záli to maly fmfętek byl matu=
3: chnie bożeé ij Iozefowi fwiętemu/ ijzby takowe dzie
4: cię ktoré bylo wierny bog/ ieffcze w mlodych leciech
5: przez fmiertz okrutną ftracitz mieli. Przeto aczkoli
6: oba widzieli Iezufa námileyffe^{go} bytz wierny^mbogie^m/
7: a wffakoż ku bogu oyttzu mowitz mogli. O boże w=
8: ffechmogący/ a zali fyna twégo iedinego niemożefs
9: obronitz/ a zabitz przeciwnika iego/ niż tak z milością
10: iego w tzudzé ftrony biegatz mámy/ ani ięzykow lu=
11: dzi onych vmiémy/ y czym żywitz fyna twégo ij nás
12: niemamy. Patrz iefftli to niebyl wielki klopot ij fmu
13: tek matuchnie ij Iozefowi/ ijz w tzudzé ftrony mie=
14: dzy nieznaioime ijdz mieli. Vciekál tedy król niebie=
15: fki przed flugą/ matuchna téz panna mlodziutká no=
16: fíla go na fwych rączkách/ Iozeff téz ftary prowa=
17: dzil ią przez puffczé/ lafy/ bory/ ij téz kamieniště góry/
18: gdzieby odpoczywali niemieli/ bo domow tam nie=
19: bylo/ a tak częfto na notz w puffczy/ w boru/ w lefie/
20: w polu odpocziwali. Pożaluyże onego rofkofńnego
21: ij fliczného dzieciątka mlodého/ bo fkoro dwa mie=
22: fíątza miało/ a iuż za nás przeffadowanié cirpialo.
23: Pomoż go tedy oney paⁿnie nofitz/ a wczym możefs
24: poffluguy dlá więtfiffe^{go} ieffcze nabożeńftwa rozmno
25: żeniá. Rozmyfflay duffo nábożná iakotz pán Iezus
26: malufki ieffcze w pielufkach leżący/ byl przeffado=
27: wán/ a to kiedy przed zlofliwy^m Heródem z fwé oyt=
28: czyzny gdzie fie narodzil/ z vbogą matką ij oyttzem

29: vciekál. Tu teéz rozmyflay iako náfwietffá panna

strona: 28v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: byla załmutzoną/ gdy flowa pelné smutku flyffala
- 2: od Iozefa fwégo oblubieńtza. Wftán Maria wezmi
- 3: fynaczká a vciekáywa s nijm do Eijptu/ bo dzie=
- 4: ciątka ffukaią a zabitz go chtzą. A iako doktorowie
- 5: nábożnij mowią/ ijż na ty flowa przerzeczoné ná=
- 6: fwietffá paⁿna / tak fie byla zlékla/ aż wflytka zmarła.
- 7: Potym drżątż wzięwfly fwégo milego fyndy/ narze=
- 8: kaiątż s placzem k niemu mowila. O fynaczkę mój
- 9: mily/ ij komus ty tzo złégo vdzialál/ iż cie tak niewin
- 10: négo ij ieffczé malufkiégo przeffladią. O gorze mnie
- 11: fmutné matce/ iakożcie potym przeffladowatz będą.
- 12: A przeto krom wfłégo omieffkaniá do Eijptu z za=
- 13: lofcią wielką s nijm bieglá/ tak anij fwych milych
- 14: przijacieli pożegnatz moglá/ chtzątż zachowatz wzdro
- 15: wiu fwégo *iedine*^{so} fynaczká. Iuż téż podz ij ty f ni=
- 16: mi do Eijptu ogléduiátż iako ijm ta dróga ciéffká/
- 17: a to ijż miała od znaiomych ludzi wynidz w tzudzeé
- 18: ftrony. Patrz iakitż glód/ zimno/ boiázn wielką/ ij ijn
- 19: ffé ciéffkocij na tey dródze cirpią. Ogléday iakotz
- 20: fpratzowánij na puśczy na golé ziemi między robá
- 21: ki fiedzątż odpoczywalij. Powiedzmi człowiecze co
- 22: by dzialál/ bytz to byl bog dál/ ijż byl ty náfwiet=
- 23: ffé ludzij na puśczy fiedzacé widziál? záby vboftwa
- 24: ij vdřęczeniá ijch niezalowál? záby fie pannie mlodé
- 25: ij wielmi piękne/ fynowi teéz *mlodziuchné*^{mv} wielmi
- 26: fflicznemu niedziwowál? záby byl o to dziecię ij o tę

27: paⁿnę/ tzożby to za dwoie ludzi bylo Iozefa niepytał?

28: ij záby nieplakál/ gdyż by o ijch vdręczeniu ij przesła

29: dowaniu/ o ijch vboſtwie ij doſtoynoſci powiedziál

strona: 29

zbawiciela naſſego.

Liſt 29

1: Powiedz mi zaby byl tak twardy bys takowégo v=

2: dręczeniá ſyna bożégo ij matuchny iego nieżalowál/

3: wiem iż by to wſſytko vdzialál. Gdyż tak ieſt/ dzia=

4: láyże teráz coby byl tedy dzialál/ iuż placzy ſlzi wy=

5: léwáy za tak cięſſkie ſyna boże^{go} ij matuchny ie^{go} ſpra

6: tzowanijé/ a zatz téż Iezus mily nacię wezrzy rozu^mci

7: oſwiécij/ ijż będzięſ pokutowál z miłoſci zatywé cię

8: ſſkie grzechy/ gdiż pán iezus ielſcże będatz niewinny

9: cirpiál pokutuiątz za cię wielkie cięſſkoſcij ij niedo=

10: ſtatki. Gdyż iuż Iozeff z Iezufem ij ſ panną Marią

11: vſſel do Eijptu/ Tedy Heród widzątz żeby okla=

12: mán byl od krolow rozgniewál ſie/ a poſlávſſy z=

13: mordowál wſſytki dziecij ktoreż byly w Betleiem ij

14: we wſſech kończynach ijch od dwu lát ij niżey/ we=

15: dle czaſu iakoż ſie wypytál od krolow. Tedy napel

16: niono ieſt/ tzoż powiedziáno ieſt przez Ieremiaſſa

17: proroka rzekącého: Glos w Ramie ſlyſſán ieſt/ placz

18: a lkanié wielkie/ Rachel placzątz ſynów ſwych/ a nie

19: chciała pocieſſona bytz/ bo nie ſą.

20: **Iako ſie panna w Eijpcie żywila. Ka^{pitulum} 22**

21: **G** Dy weſſli w ziemię eijpſką/ przyſſli do mia

22: ſta ktoré bylo wezwáno Ipolis/ a tam w za

23: wrzeniu vbogim (iako vbodzy) vbogą ſobie

24: komorkę naięli/ tamże w wielkim vboſtwie aż przez

- 25: liedm lāt iako wzgardzenij przebywali/ oto fie pra=
26: tzowali/ iżby fie ij z fynączkiem pożywitz mogli. Ro
27: bil tedy Iozeff/ robila téz ij Maria paniám onego
28: miafta/ bo łfytz/ tkatz/ przątz/ hawtowatz nadobnie
29: vmiała/ a wśfakoż wždy częfto fie ijm przydávalo

H

strona: 29v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: iż ijm chleba niedoftávalo. Pán Iezus dziecię na=
2: ślicznieyśe okolo matki biegaiątz częfto chleba pro=
3: filo drugdy też plakalo tzo mu fie iełtz chcialo. Ma=
4: tuchna widzaiątz placz fynączka/ łowy go nádobny=
5: mi cieśfyla/ a iełti iuż ktory pieniądz zarobila albo
6: miała/ natychmiał powftawśfy chleba kupila/ a tak
7: dziecię nakármila/ a tak przez siedm lat w Eijpcie
8: przebywaiątz/ w vboftwie żylij/ bo ie wśfytcy trzey
9: milowali aż do śmierci.

10: **O nawroeniu Iezufa z Eijptu. Kapitulum 23**

- 11: **3 G** Dy tam przez liedm lāt przebywali/ aniol
12: boży vkázal fie Iozefowi we łpaniu rzekątz.
13: Wezmi dziecię ij matuchné iego/ a ijdzi do
14: ziemie żydowśkiej/ iużci zmarli onij ktorzy łtali o
15: łmiertz dzieciątka. Iozeff wziawśfy Iezufa ij matu=
16: chnę polśedl do ziemie żydowśkié/ ale gdy wślyłal
17: iż Archelaus Herodow fyn kroluie w onej ziemi/
18: niefmiál tamo ijdz/ a dlá tego z nauczeniá anielskié=
19: go/ łśedl do ziemie Galileyśkié/ do miafta Nazareth.
20: Bylotz to wrocenié z Eijptu okolo święta trzech
21: krolow. Twoia rzecz iełt tey náświętlśe pannie za=

- 22: bieżetz a profitz pokornie/ abytz dala śwého synaczka
23: wodzitz albo nofytz/ A ona námilífá panna lafkawie
24: ij pokornie odpowię tobie rzekątz. Iuż mily flugo
25: boży mamy dopuśczenié ij dozwołenié wrocitz fie
26: do ziemie naffé/ a dnia iutrzejffe⁸⁰ iuż ftąd wynidzie=
27: my. O wczáfnas nám gofcina przyśfla/ poydziefs
28: s nami/ a tzo żądáfs odzierzyfs. Na to iey miłófcij

strona: 30

zbawiciela naffego.

Lift 30

- 1: odpowiedz wefele. O z radościá náfwiętlífá panno
2: gośpodze naffá s twą wołą poydę ij twé święté mi=
3: lofcí nieopuścżę/ ij synaczka twé⁸⁰ zbawiciela mégo
4: ij Iozefa miłófnika twého. Boię fie ijż ty rzeczy nie
5: wśfytkiem będą milé/ a iako mowi Bonawentura/
6: ij s nijm święty Biernát/ Ize takowé rozmyflanijé
7: będzie fie widzialo niektory^m iakoby dziecinné a pro=
8: fté/ a dworni ludzie będą to mietz fnádz iakoby za=
9: pośmiech łobie. Ale nie dworny^m anij też wyfoce mą=
10: drym/ ty rzeczy fą pifané/ ale ludziom miłófciwym/
11: ij proftym/ profto ieft pifáno. Bo iakom rzekl napo=
12: czątku tych kfiązek/ Nieftoię o rzecz dworną/ ale o
13: duffę pokorną. A ręczę tobie za to/ ijże będziefli fie
14: w nich iako w proftych rzeczach obierál/ obfitości
15: zlez ij pociechę duffną nad twoie domnimanijé bę=
16: dziefs miál. Potym matuchna wśfego miłofierdziá
17: ku synaczku cie przyprowadzi/ a twoię wołą iemu
18: wziawi/ a ty na kolana pádwśfy/ dáy czeftz ij chwa=
19: lę iemu ij Iozefowi świętemu/ a tam do iutra prze=
20: bywáy ij pociechy śwé czekáy. Dowiedzieli fie teéz

- 21: tego łałiedzi/ i jż ona dobrotliwá żeńczyzna podług
22: domnimaniá odchodzi od nijch/ ij on robotnik wier
23: ny iozeff dóŝtoyny. Powiedziałatz ijm byla náfwiet
24: ła panna fwé wyffcie niektory^m łałiadom/ ktoré dru=
25: gim dobrym paniám to rozpowiedziály/ bo niebyło
26: łałłno/ by nágle iakoby kryiomką z onego miaŝta
27: wyffli. A przeto zeffly fie rano matrony łałachetné
28: ij panowie mnodzy łałuiątz ijch/ chtzątz ie z vcźliwo
29: łać wyprowadzitz. Patrz tu iakotz na tę drógę wy=

H ij

strona: 30v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: chodzą/ Iozeff z męzczyznami ijdzie naprzod/ a pan
2: na Maria z onymi dobrymi matronami rozmáwia
3: iątz ijdzie ł nimi z daleka. Przeto ty wziąwłly dzie=
4: ciątko za rączkzę [!] ijdz s nijmi rozmáwiałatz w po=
5: frzodku przed matuchną iego. Gdy przed miałtem
6: bylo/ Iozeff niedopułcil onym ludziom ijdz s nijmi
7: daléy/ ale podziękowawłly ijm s tey dobrocij/ poże
8: gnál ié/ s panią ławą oŝtatecznie/ a oni podarowáw=
9: łały ie/ do fwé^{go} miałta wrocili fie. Oglédáy tu iakotz
10: pán Iezus maluczkié ij mlodé dzieciątko po tey dro
11: dze ijdzie/ bo iego łałwéte miloŝci ciéłła ta droga by=
12: ła z Eijptu/ niźli do Eijptu/ a to przeto i jż tam dzie=
13: ciątkiem będatz/ na rękú byl niefion/ ale tu iuź pod=
14: roftł/ tak i jż go trudno bylo noŝitz/ a ła mo niemo glo
15: dlá fwé mlodoŝci chodzitz. O nawybornieyłłé dzie=
16: cię fynn boga wierne^{go}/ iako ciéłłko pratzuiełs z mlo
17: du ij pielgrzymuiełs/ o tobie prorokowál Dáwid:

18: Vbogi Itálemfie w robotach od młofci [!] moié. Dáy
19: mi panie milofciwy/ aby twoie pratzowanié/ bylo
20: duffe mé zbawienié. Przez twé prácé ij kłopoty/ racz
21: téż mily Iezu przyiątz moie roboty. A tak przez ony
22: pufćczé/ bory/ lafy/ oftré góry/ wednie ij wnocy ijdątz
23: malo odpoczywaiątz/ przyśfli do ziemie żydowskié.
24: A gdy bylo blińko końtza pufćczé/ nalezli Iána krzcij=
25: ciela iuz na pufćczy pokutuiącego/ bo wedle dokto=
26: row/ w pięcij lát wyśfedl na tę pufćczą/ acżkoli nie=
27: miał grzechu żadné^{go}/ a wśfakoż aby proznym ij lek=
28: kim fłowem niezmał żywota śwęgo świętego/ na
29: pufćczy oftro żyl dlá Iezufa milego. Ten ié na oney

strona: 31

zbawitzuela naślego.

Liśt 31

1: pufćczy znabożeńftwe^m/ z radoćcią/ ij z wielką pokorą
2: przyiął/ a czcił ie korzonki ſurowymi/ ktorych łám po
3: żywal/ abowiem tam nitz ijnśfégo niemiál. Rozmy=
4: ſlay to dobrze/ a bacż iaki przyklád daie to dóſtoyné
5: dziecié ián ſwięty/ ktory by téż powśfednie niezgrze
6: ſfyl/ opuſciwśfy oytta ij matkę w ijmieniu wielkim
7: ij téż we czcij/ w tako mlodych leciech żywot oftry
8: wiodl. Gdy tedy tam s tą naświęćſzą panną przy=
9: dzieś rozmyſłaiątz/ na twé kolana przed Ianem kle
10: kni a nośfki ie^{go} ſwiete potzaluy/ a odchodzątz takież
11: téż vdzialáy/ ij częſto ſie iemu zalétzay/ przeżegnaniá
12: ij modlitwy iego żądáy/ a krzeńnym oytcem milofci
13: wego Iezufa iego bytz znáy. Potym od Iána ſwie=
14: tego ijdątz/ dróga ijch doſtoynoſci byla przez pod=
15: dworzé Zachariáſfa ij Elzbiety rodzitzow przerze=

- 16: przerzeczone^{go} Iana/ krzciciela bożego. Tamże s ftąpiwłły
17: z wielką czcią byli przyięci/ o pokucie iána świętego
18: Zachariałłowi powiedzieli/ a pomiełłkávłły tam
19: kilko dnij do Nazaret połłli. Tam gdy przydz mie=
20: li/ dowiedziávłły łie matka iey/ łiołtry/ ij ijnłły przy
21: iaciele/ naprzeciw ijm z wielkim wefelim wyłłli/ ij
22: vcźliwie ie przyięli/ tamże s nimi przebywali. A od
23: tychmiałł nienayduiemy o vcźynkoch Iezuła mile^{go}
24: aż do dwunálcie łát. Tylko to wiemy ijż Iezus mily
25: rołł w mądrolci łluzátz rodzitzom łwym/ przebywa
26: iátz s nimi/ bo matuchna iego milá ijnégó łlugi ná
27: ten czas niemiala/ s ktorégó połługi ona byla w
28: dzieczná ij wielmi wefolá.

29: Iezus w Ieruzalem zołłál łám. Kapitulúm 24

H iij

strona: 31v

1: grafika

strona: 32

zbawiciela náłłégó.

Lift 32

- 1: **N** Áłs mily pán Iezus maiátz dwanálcie łát
2: łwé^{go} człowieczeńłta/ chtzátz chowatz przy
3: kázanije łwégó milégó oyttza. Połłel wedle
4: zwyczaiu krolewłkié^{go} ij przykázaniá božé^{go}/ na łwię=
5: to wielkonotzné o do Ieruzale^m z matuchną ij téz z Io=
6: zefem/ a to łwięto trwalo przez olłm dnij. O wielká
7: pociecha rodzitzom/ mietz s łobą w rodzie takoweé
8: dzieciátko/ o z iaką milolcią matuchna milá ij z Io=
9: zefem iego wodzila/ s nim po oney drodze rozmá=
10: wiaiatz/ iego pytaniu uźczliwie odpowiediátz/ na ie

11: go fliczné liczko pogładaiątz/ s nim sie pocześnie/
12: miernie/ a vcźliwie acz rzádko vfmiéchaiątz. Do Ie
13: Ieruzale^m przyśfedwśfy/ nábożeńftwo wypelnili/ a gdy
14: bylo po ófmy^m dniu/ gdy sie iuż byly popelnily dni
15: świeté/ wrocili sie do Nazaret/ a Iezus mily zořtál w
16: Ieruzalem. Niewiedziala te^{go} milořciwá /matuchná
17: ij iozeff bo dla zachowaniá nábożeńftwa/ mężczyz=
18: ny wfwe rócie/ a panié teź w śwé chodzily/ ale dziát
19: ki mlodé gdzie chcialy tu mogly chodzitz/ a řtąd pan
20: na sie do^mnimala aby byl w rócie mężkieé z Iozefem/
21: a Iozeff zafię mnimál by byl í panną/ ij bylařta oba
22: w tym domnimaniu przez tzaly dzień. Przed wieczo
23: rem na gořpodzie pytala panna Iozefa/ a on zafie
24: iey odpowiedziál/ iję z iey milořcią bytz go mnimál.
25: Panna z boleřcią niewymowną ij s placzem odpo=
26: wiedziala. O nieřtocie mnie nędzné/ řynam boźego
27: mnie poletzonégo řtracila/ a s placzem narzekaiątz
28: řřukala go. Naprzod miedzy przyrodzonymi/ potym
29: miedzy znaiomymi/ ij miedzy opcymi. O iaká to by

strona: 32 v

Zywot pana Iezu Krifta

1: la żalořtz nářwięřřé panny Iezufa řtracitz/ ktorégo
2: ona wielmi milowala. Zádńáciem matka tak niemi
3: lowala řyna/ anij będzie do řkończeniá řwiata milo=
4: watz/ iako ona řweé mileé dziecię milowala. Przeto
5: placzątz mowila: Prořę wás/ ij widzieliřcie gdzie řy
6: nacřka mégo? O kto wymowi iako sie zařmucila/
7: gdy go tak pilno řřukaiątz nienalazła. Miey tedy lu
8: tořtz nad iey milořcią/ řřukaiątz s nią iey řynáčřka/

9: botz pełna gorzkości iey duffa. Niefmetzmy lie tedy
10: gdy fmetki cirpiemy/ botz téż Iezus mily nieprzepu=
11: fcil matuchnie fwé/ a wezmi tu s tego naukę/ ijż nie=
12: wczafności/ fmutki/ klopoty/ fskody/ omowy/ ij ijnffée
13: przeciwności ij prześladowanié/ fą znamienité lafki
14: boże znamiona ij vpominki powftaniá z grzechow/
15: ij pobudzenie ku dobrému żywotu/ A dlá tego nám
16: trzeba cirpliwości. Gdy panna Mariá s taką pilno
17: fcią fukaiątz fynączka Iezufa milé^{go}/ pocieffeniá nie
18: nalazla/ zamknąwffý fie w fwé komorce w wieczor/
19: prez onę wffytkę notz nabożnie bogu wffechmogą=
20: cému modlila fie rzekątz. O boże námiłościwffý oyt
21: cze/ gdyż fie tak zlubilo dobrotliwości twé datz mnie
22: fynączka twé^{go}/ otom go iuz ftracila/ a niewie^m gdzie
23: ieft fkárb mój nádrosffý/ fyn twój iedyny/ W twey
24: cij mocy wffytko ieft/ racz mi mój mily ftworzycie=
25: lu przywrocitz iego dóftoynoŝtz mnie niedóftoyné/
26: Racz tę gorzkoŝtz fertza mégo obrocitz w pocieffenié
27: obiáw mi fy na twého ij mégo/ oddál mi to zaŝmu=
28: cenie/ nieracz baczytz mily panie zamieŝkalóŝci mé/
29: ijżem iako człowiek nieopatrzny wczynila moiatz to

strona: 33

zbawiciela náŝtego.

Lift 33

1: ieft wina/ ty mily boże s twé dobrocij racz mi iego
2: miłoŝtz przywrocitz/ botz prez niego niemogę żywa
3: bytz. O fy nu mój námiłeyffý/ ij gdzie ies/ tzo lie dzie
4: ie s twa miłością? f nadzies do boga oytta wŝtapil/
5: a mnies tego nieobjawil. Wiem ijżes wierny buog
6: a fyn boży dziwny/ czemuŝmi tego niepowiedziál?

7: Wiem też iżes wiorny człowiek semnie vbogię dzie
8: wki narodzony/ ktoram cie do Eijptu na fwych rę=
9: ku nofila/ a niebiefki pán ocietz twóy/ Itrzełg cie ód
10: wśfytkie przygody złé/ a iá fluzyla człowieczeńftwu
11: twému dlá czego tedy opuściles mie matuchnę fwą
12: a zálimcie gdy od narodzenia opuścila/ nigdy ale te
13: go czału niewiem gdzies ieft/ ty ználs ij wiefs na=
14: dzieio moia/ radoftz/ vciecho moia/ ij zywienie moie
15: ijż żywa przez ciebie bytz niemogę. Vkaži mi fie/ ob=
16: iáw gdzie cie mám śfukatz móy fynu námileyffy. Ta
17: kowymi flowy orędownitza zbawienia *naffé^{go}* tzałą
18: notz pratzuätz bogu fie modlila o fynączka fwégo.
19: Dnia *iutrzeyffe^{go}* tzo nárаниеy mogli/ zafie go śfuka=
20: li/ pytali wychodzätz ij wyglądaiätz/ a będätz w fer=
21: deczné žalofci nienalazwffy go/ zafię do Ieruzalem
22: fie wrocili. Tamże go po straceni u trzecięgo dnia
23: w kościele śiedzącego miedzy doktory nalezli/ a on
24: ijch pyta píma o Mefyalfu mądrze/ ij na ijch pyta
25: nie odpowiedá ijm roftropnie/ tak ijż wśfytcy fie *ie^{go}*
26: mądrofci dziwowali/ badaiätz fie fład fie tak mądré
27: dzieię wzięło. A gdy mu na iego pytanié odpowie
28: dzietz nieumieli/ poczęli fie k niemu zażegatz iedni la
29: fką/ drudzi *gniewe^m* mowiätz. Albotz to fyn boży nam

strona: 33v

Żywot pana Iezu Krifta

1: w zákonie obietzany. Drudzy lepak wvlaczaiätz iego
2: święté milofci mowili. Mufi to dzieię bytz od diá=
3: bla opętané a na nás naprawioné. Drudzi lepák mo
4: wili ijż nie/ ale mufi wzdym niektorym obyczaiem

5: wiedzietz tajemnice bożé. W ten czas iego milá ma
6: tuchna do kołciola byla prziffla/ a wzrzáwífy fwégo
7: milego fynu/ pokłękńáwífy z wielkié radoćij s pla=
8: czém bogu oyttzu podziękowála. Iezus námileyífy
9: wzrzáwífy matuchnę fmutliwą/ pobiezał ku iey mi
10: lołci/ dołytz vczyniwífy doktorowfkié vczliwoćij.
11: Panna maria z oblapianim go przyięła/ ij potzalo=
12: wawífy nábożnie k **nie^{mv}** rzekła. O námileyífy fynu/
13: ij tzos to nám vdzialal/ oto iá ij ocietz twoy (czuś
14: domnimany) Iozeff bolaiątz fukalífmy cie. A on od
15: powiedział. Tzoż ieft iżefcie mie fukali/ a záfcie nie=
16: wiedzieli/ iż w tych rzeczach ktoré fá oyttza mégo nie
17: biefkiego/ muffę bytz/ ale oni temu niezrozumieli. Po
18: tym matka rzekła kniemu: Synacżku mily/ ij raczyż
19: s nami zafie do Nazaret ijdz. Odpowiedziál Iezus
20: Czo wám lubo to dzialam/ Y poffel s nimi do Naza
21: ret/ ij byl ijm poddany ij poľufńny we wfyfym po=
22: fluguiątz ij w robotach pomagaiątz. Rozmyfl tu fo
23: bie nábożny człowicze/ iako Iezus milé dziecię/ zo=
24: ftawífy fám w Ieruzalem przez trzy dni/ ftedl z fro
25: mem do vbogich fspitála/ proffątz aby tam byl prze=
26: notzowán/ tamże **pirwfle^{go}** dnia z vbogimi iako vbo
27: gi iádl/ iako o tym nádobnie fwięty Biernát pyta
28: **mile^{go}** Iezufa rzekątz. O moy námileyífy iezu/ gdzies
29: byl przez ony trzy dni/ gdy cie byla twoia milá mat

strona: [34]

zbawitziela náľego.

Liřt 33

1: ka ftracila/ ktotz dáwal ieftz albo pitz. Zapráwdę a=
2: bys fie we wfyfym^m f nami zrownál/ iako **iedeⁿ** z vbo=

3: gich chodzątz dom od domus żebrál. Y kto mi to dá
4: abych iá byl *vczeńnikie*^m twego żebraniá/ a byl nakár
5: mion í parteczek albo odrobinek twych. Zaprawdę
6: bych dofytz *wty*^m miál/ iżbych nigdy więcey nielacz=
7: nial. Vbacź tu człowiecze s przereczonych rzeczy
8: troie tzudo. Pirwłié ijź kto chce wiernie fluzytz mi=
9: lemu bogu/ má s nijm fie w gorąceé miłości fpojitz/
10: niemá przemiełkatz miedzy przyrodzonymi ani przy
11: iacielmi/ ale tzo daley ma fie odlęczytz od nich. Na na
12: ukę nám oto mily pán Iezus matuchnę opuścil iako
13: lirotę/ którą nad wślytko stworzenijé milowál/ a o=
14: na téz miloftz iego. A potym gdy byl sfukán/ niebyl
15: nalezion miedzy fwymi/ ale opcymi. Tako teéż my
16: dzialatz mámy/ gdy boskieé vczynki fprawiatz chce=
17: my. Wtoré ijź kto chce duchowny żywot wieftz/ nie
18: má fie dziwowatz/ ijź niegdy na czas od niego nábo
19: żeńftwo odijdzie/ a będzie fie mu widzietz iakoby go
20: iuź bog opuścil. Niemáfs fie temu dziwowatz/ anij
21: fie wielmi przezlijfs o to ftaretz/ gdyżcij to ij fwé mi
22: lé matuchnie ráczyl vczynitz/ ale ty więcey máfs fie
23: w dobrych vczynkach obieratz/ fuchoftz fwégo fer=
24: tza milému bogu polétzaiątz/ z gorątzą żądzą k niemu
25: wzdychaiątz/ ij náboźnie iego lafki sfukaiątz. A tako
26: go twá duffa rychlo náydzie/ iefli go s pilnością ia=
27: ko Mariá sfukatz będzie. Trzecié ijź żádny człowiek
28: niemá bytz fwé włafné wolé/ ani fwému rozumowi
29: niemá barzo wierzitz/ ale fie má fwym ftarłfym po=

strona: [34]v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: kornie poddacz/ iako Iezus vdzialál/ bo wrociwífy
2: fie s nimi do Nazaret/ byl ijm poddán. Tako ij my
3: dzialacz mámy/ chcemyli bytz pokorni ijbogu milé=
4: mu przyjemni.

5: **O tym tzo Iezus mily od dwunafcie lát poczáfy**

6: **dzialál/ niż trydziefci lát miál. Ka^{pitulum} 25**

- 7: **N** Amilífy Iezus gdy fie nawrocil do Nazaret
8: z Ieruzalem/ przebywál tam z matką fwoią
9: panną czyftą iiz Iozefem/ aż do poczátku
10: lata **trzydziefte^{go}** od narodzenia fwégo. O dziwná
11: rzecz/ iiz żadné pímo przez kofciol fwiéty potwier=
12: dzoné/ niekladzie tzo dzialál w onych leciech Iezus
13: mily: gdyż zapewné wiemy iiz wždy nieproznowál.
14: Czoż tedy máfs rozmyflacz tzo on w tych mlodych
15: leciech dzialál/ gdyż nitz o tym niepíáno pewného?
16: Ale ía tobie powiedám/ íz chcefli oczy duśné otwo
17: rzitz vzzríf s iiz nitz nie dzialaiątz wielkie rzeczy dzia
18: lál/ bo chroniątz fie **ludfkie^{go}** optzowaniá/ chodzil do
19: bóznice trwaiątz tam dlugo na gorące modlitwie/
20: na mieftzu nánífym ij **wzgardzony^m** / niegdy też Ioze
21: fowi robitz pomogl/ chodzil miedzy ludzmi iakoby
22: nikogo nieznál/ ani o ktoré rzeczy fwietfkie dbál/ wio
23: dątz fwóy żywot w tznocie ij w flufbie bożé. Dziwo
24: wali fie temu mnodzy ludzie/ widzątz mlodziéntza ta
25: ko piękného/ motzného/ mądrého/ iakoby prozno dnij
26: fwoie tráwiącego/ nitz niecziniącego/ znamienitego
27: iakośmy fie tego nadziewali. Y mowili niékortzy/ w
28: mlodych leciech množyl fie w mądrościj ij wetzno=

strona: 35

zbawiciela naffego.

Lift 35

- 1: tach/ a dzis proźnuie/ aby ale do śfkoly chodzil/ a v=
- 2: czyl fie. Baczyż iij wielé dzialál iakoby nitz niedzia=
- 3: lál/ vkazowál fie nitz nieumietz miedzy ludzmij/ bę=
- 4: dątz mądroftz wieczná boga oyttza/ bo lepśfy ieft
- 5: mąż pokorny nad męża motzného/ a kto lám łobie
- 6: ieft/ fwému rozumowi panuie/ motznieyśfy ieft niż
- 7: ktory miafta podbijá. Nám nauka/ aby żádny w=
- 8: łobie niedufál/ ani wfwych dobrociách/ bo lám pán
- 9: Iezus w ewanielij mowi nauczaiątz. Gdy wśfytko
- 10: popelnicie náczeńcie obwiązani przykázanim moijm/
- 11: ieffcze mowcie/ fludzyśmy nieużyteczni. A tak rych=
- 12: ley przydziemy ku łtopieniowi tznoliwému ij do=
- 13: łkonalemu/ bo tak Iezus mily czyniątz/ kowál miecz
- 14: na ducha złého/ aby mu s nim vciál glowę iego/ ia=
- 15: ko Dáwid prorokowál mowiątz. Przypafs miecz
- 16: twój biodrám **twy^m** krolu krište panie Iezu námotz=
- 17: nieyśfy. Chodzil teěž mily Iezus w tych leciech czę=
- 18: łto krotz na pośfczą modlitz fie bogu oyttzu wśfech=
- 19: mogácemu/ nawiedzál tam łwiętego Iána będątz
- 20: s nim na oney pułfczy / rozmawiál mile/ ij w iego
- 21: ołtrym żywocie potwierdzál. Ián łwięty pokłęk=
- 22: nąwśfy Iezufa przywitál rzekątz. Witáy dáwno po
- 23: żądany Iezu flodki/ ij czymém ti iá zafluzyl/ zes mie
- 24: tu nawiedzil/ ij ieffcze będącego w żywocie matki
- 25: mé tys mie poświęcil. O iako flodkié ij łfczeńné by=
- 26: lo tych milych mlodzięntzow z łobą gádanije/ ij vcie
- 27: łśné z nawiedzenia pocieffenijé. **Poty^m** pocieśfywśfy

28: fie/ roftalafta fie/ bo iezus do Nazaret mu matce fwe

29: fie wrócił/ aby iey fluzył. Mariá paⁿna iako ij w Eij=

I

strona: 35v

Zýwo tpana Iezu Kriřta

1: pcie tako ij tu/ przędla/ tkala/ řyła/ hawtowala / Io=

2: zeff téz pożywienijé wyrábiál/ a Iezus téz tzo mu

3: mogł pomagál. O wielko řczęřny on dóm/ w który^m

4: tako czełádz řwięta przebywala. Nawiedzáy tamo

5: czeřto rozmyřlaiątz/ a s nijmi fie poznáwaiątz/ a ijm

6: fie zalétzaiątz. Iuż wy ludzie nábornij [!] o Iezu Kri=

7: řtowé mlodořcij/ tym równé rzeçzy rozmyřlajcie

8: daley/ iątz iuż dlá dlugořcij opuřczeř ijné nářego mi

9: légo pana cieřřkořcij/ ktoré od řiedm łat począwřfy

10: cirpiál/ až gdy z miařtecçka do miařtecçka biegiątz

11: kazál grzeřnych řřukaiątz/ niemotzné vzdráwiaiątz/

12: od opętanych ludzi diabelřtwa wypędzaiątz. Iako

13: głod/ pragnienienijé/ wiatry/ przeřladowanijé/ vrąga=

14: nijé/ řřukaiątz nářego zbawieniá cirpiál/ otym tu w

15: řřytkim daley będeř powiedál/ ktoré cieřřkořcij nář

16: zbawiciel począwřfy od trzydzieřci łat cirpiál od

17: iego krztu począwřfy.

18: **Iezus [!]** ku krztu poředl. **Ka^pitul^um 26**

19: **W**ypelniwřfy miłořciwy pán Iezus dwadzie=

20: řcia dziewiętz łat od řwego narodzeniá/ wi=

21: dzątz iako buog wierny/ ijż fie iuż czař tego

22: przybliżál/ dlá czeřo gij miły ocietz iego na ten řwiat

23: zeffal. A dlá tego vpatziwřfy czař podobny/ rzeçł

24: pokornie ku matuchnie řwé. Iuż przyředł czař ná=

- 25: mileyńa matuchno/ abych pośedł ku vwielbieniu ij
26: obiawieniu ijnienią oytta mégo niebieńkiégo/ bych
27: łie téż łwiatu obiawil/ bych téż zbawienijé ludńkié/
28: (dlá ktorégom łie *człowiekie^m* łtal) sprawil. Bądź te=

strona: 36

zbawitziela náfego.

Liřt 36

- 1: dy wełola matuchno námileyńa/ a w tym łobie nie=
2: łtyńkuy żetz odijdę na czas od miłóćij twé. A pokłę
3: knąwńy przed łwą matuchną mińtrż wńyńkié poko
4: ry od iey miłóći odpuffćzenia ij pożegnaniá żądal.
5: Matuchna téż pokornie pokłękńęła/ a zapłakawńy
6: rzewno/ łynącńka oblapila ij rzekła. Synu mój/ blo
7: gołławiony ocietz twoy/ racź tobie datz przezegna=
8: nié/ ij mnie łłuźebnicy twé. Raczy pamiętatz na mię
9: a racź łie rychło przywrocitz dlá *moie^{go}* pocięńfeniá.

: grafika

- 10: A tak miły Iezus pan ij
11: krol *wńe^{go}* łwiata/ łám
12: pośedł/ bo ięńćze nie=
13: miál zwolennikow. Pa=
14: trzay iako ijdzie łám
15: bog bofymi nońńkami
16: przez tak daleką ij ońtrą
17: drogę łáám ialmuźny
18: prońńatz od Galilee aż
19: do Iordána. Tam gdy
20: przyńńedł/ zańńal wiel=
21: końńtz ludzij/ ktorzy na ká
22: zaniyé ku Ianu łwięte=

- 23: mu zawždy przychodzi
24: lij/ aby sie téż zekrzcilij/
25: bo wślytcy go za Me=
26: fyáffa mieli/ ij rzekl iemu pokornie Iezus. Prośfę cie
27: miły Ianie okrzci mie z ijnymi. Ale Ián święty od=
28: powiedział. Iá mám profitz abych od ciebie byl ok=
29: rzczon/ gdys ty bog/ a ty profis ode^mnieprofte^{go} czło=

I ij

strona: 36v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: wieka okrzczeniá. Pán iezus odpowiedziál. Scirpi
2: to ten ráz/ bo tako muřimy popelnitz wślytkę řpra=
3: wiedliwořtz. Niechcę by mie obiawil ten ráz bo ieff
4: cze czas nieprzyřfedl/ ale iuż czas okrzczeniu moie=
5: mu przyřfedl. Potym przydzie czas obiawieniá/ al=
6: bo vwielbieniá/ przeto chcę początż od pokory. A
7: gdy tak bylo lubo krolowi wślytkie chwály řlożyl
8: z fiebie řukienkę/ ij wřtąpil w Iordán czařu zimne^{go}
9: dlá zbawieniá cżłowieczego. Ián święty wezdrzał/
10: a leiątz wodę zawolál. Raczy mie pořwięcitż zbawi=
11: cielu. Tam řie niebo otworzylo/ a řwiatłofřtz tako
12: wielká Iezu Krifta ogarnęła/ iakoby niebo ognio=
13: wé błřfkaiącę/ w ktorym glos boga oytřza řlyřřán.
14: Totż ieff řyn móy námileyřfy/ w tym mi řie zřubilo/
15: tego řlucháycie wślytcy. Duch téż święty z nieba z
16: řtąpil w pořtawie gołębiczé/ ij řiedziál na głowie Ie
17: zu kriftowé/ a tu pan iezus krzeřtvřtawil/ ij dál motż
18: by grzechy gladzil. poty^m gij potwięrdzil/ iřż z boku
19: krew ij wodę na krzyżu wypuřcil. Tu teęż matkę

- 20: święta cerkiew krześciańską oblubił sobie za oblubie
21: nicę/ ij wśfelką duffę krześciańską/ bo przez wiarę na
22: krzcie przyiętą stawa sie miłosnitzą bożą/ iako to pro
23: rok święty Ozeas w swych księgach mowi. Po flu=
24: bilem cie sobie w wierze. A dla tego kościol święty
25: dzis tak spiewa niebiekiemu panitzu. Slączyła
26: sie cerkiew święta/ bowiem w Iordanie Kriftus
27: omył grzechy iey.

28: **O pośczeniu milęgo pana Iezusa/**

29: **ij o pokufách iego. Kapitulum 27**

strona: 37

zbawitziela naszego.

Lift 37

- 1: **N** Atychmiast okrzczony pan Iezus/ poszedl
2: na gorę Karentena/ a tam pocil za grześlné
3: czterdzieci dni ij nocy. Poglady/ duffo nábožná
4: za stwórcykiem twojim iako ijdzie sam na pokute/
5: ktory grzechu niemiál/ anij mogl mietz/ prazuie za
6: grześlné/ modli sie/ pocil/ czuie/ kárze cialo przená=
7: świętśé/ niewinné/ na golé ziemi leży/ między zwié=
8: rzęty mieśkák ij s nimi optzuie. Bacž tu czterzy du=
: grafika
9: chowné roboty/ ktoreé
10: sie spolem spomagaia.
11: Ofobné mieśkanié/ mo
12: dlitwa/ poft/ a ciala ká=
13: ranié. Przez ty rzeczy/cz
14: lowiek nárychley może
15: dostępitž ferdeczné czy=
16: stóci/ ktorey wśfelki má

- 17: żądatz gorączo/ dlá tego
18: ijż nieiako w łobie zamy
19: ká wlfytki tznyoty/ lafkę/
20: pokorę/ cirpliwofcz/ vbo
21: łtwo/ ij ijnńśé wlfytki
22: grzechy odpądza. Bo tz
23: noty/ a grzechy łtátz łpo
24: lem niemogą w fertzu
25: czyłtem/ ktorym że ferce^m człowiek widzi boga mile=
26: go: iako zbawiciel naś mily Iezus mowil w ewan=
27: ielij. Blogoflawieni czyłtego fertza/ bo onij boga
28: oglądaią. Wńfelki tedy człowiek krześcianłki miał
29: by na każdy dzień/ od fwięta łfczodręgo dnia/ aż do

I ij

strona: 37v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: czterdzieci dniow na każdy dzień nawiedzatz/ roz=
2: myłłaiątz łwęgo odkupiciela na tey pokucie/ a iemu
3: czełtz ij chwálę datz. Poty^m gdy czterdzieci dni ij no
4: cy przełłly/ lacznął on ktory wlfytek łwiat kármi ij
5: żywi. Vbaczył to duch zly/ przyłłpiał k nie^{mv} ł pokuła
6: mi ij poczał go kufitz od żarłotztwa rzekątz. Sláwa
7: o tobie wielka/ iż by ty byl łyn boga žiwe^{go}/ ielłli tako
8: ielłt rzeczy aby to kamienié bylo chlebe^m. Ale miłłtrza
9: wlfytkié mądrołcij niemogl zradzitz/ takocie^m mądrze
10: iemu odpowiedziál/ ijż iego bytz bogiem niepoznál/
11: ij tego odzierżetz niemogl czego żądál. Pán mily Ie
12: zus/ anij przál bytz łie łynem bożym/ ani téż wyzná=
13: wál/ ale łwięty m píłme^m odpierál mowiątz. Piłano

14: ieft/ ijź niefamym telko chlebem żywie człowiek/ ale
15: ij flowem ktoré pochodzi z vft bożych. Dál tu nám
16: zbawiciel przyklád/ abyfmy fie żarlotztwu przeci=
17: wili. Bo chcemyli w nás grzechy vtlumitz/ od mier
18: négo iedzeniá ij piciá mámy począt. Nato mowi
19: pímo. Ktory człowiek poddá fie żarlotztwu/ dar=
20: mo pratuie aby nabył tznoty ktoré. Potym duch zly
21: wziął go do miafta świętego Ieruzale^m. Tu możefs
22: vbaczytz niewymowną pokorę zbawiciela fwego/
23: ktory fie tak poddál nifko duchowi potępionému/ a
24: to wfłytko dlá zbawieniá twého/ ktoryż zly duch po
25: ftawil go na ftoltzu/ iako v nás káznodzieyfkim/ a ta
26: mo kufil iego pokornofci próżną chwálą mowiątz.
27: Ieftlis boży fyn/ fpuřtz fie nadol/ bo píano o tobie/
28: ijź aniolom fwy^m przykázal bog o tobie/ aby cie ftrze
29: gli we wfłytkich drogach twych. Niedziwuy że fie

strona: 38

zbawiciela nafwego.

Lift 38

1: tedy człowiecze gdy cie diabel kufi/ gdytz oto ij pán
2: íam ráczyl znofitz iego pokuřy/ ale pros pokornie od
3: niego wfpomozeniá. Gdy go zwycięzytz tako nie=
4: mogl/ wziął go na wyfoką gorę/ ij kufil iego lakom=
5: ftwem/ vkázawřly iemu ziemie ij kroleřtwa wfłytki
6: ij chwále ijch mowiątz. To wfłytko tobie dám/ ieftli
7: padnątz przedemną będziefs mie chwálitz. Ale zwy
8: ciężyciel rzekl. Iidzi wen řřatanie/ bo píano ieft. Pa
9: na boga twého będziefs chwalitz/ a iemu íamemu
10: będziefs fluzyřtz. Tedy opuřtil go diabel/ a oto przy=
11: ftąpili anieli řwięci/ ij pořlugowali iemu.

12: O posłudze anielskiej panu Jezusowi. Ka^Pitulum 28 [!]

13: **P**O zwyciężeniu pokuty diabła przeklęte^g/ an
14: ieli przyśląpili ku posłudze Jezusa miłego nie
15: dla które jego potrzebności/ ale dla wczliwo
16: łcij. Rozmyślaj tu iako anieli przyśląpili/ iako Da=
17: niel napisał w swych księgach rzekątz. Przyšli anieli
18: w wielkości ku panu Jezusu/ a padwśli/ dali iemu
19: czełtz ij chwale rzekątz. Bądź pozdrowion panie bo=
20: że nasz. A pan Jezus łaskawie ij pokornie przyjął ie.
21: Tu anieli wklaniaiątz sie mowili. O nasz miły stwo
22: rzycielu/ długo morzyles cialo twe niewinné/ tzo rá=
23: czyś sprawimy miłości twé ku posileniu. Odpo=
24: wiedział miłościwy pan Jezus. Idzcie ku moié ma
25: tuchnie námileyśié/ oręduycieź iey miłości/ máli tzo
26: gotowého/ by mi raczyła przyślatz/ bo nie iełt ku mé
27: woli/ iedno tzo iey ręka święta sprawi. Woce mgnie
28: niu dwa anieli przed panną stanęli/ a tzo ijm polecil
29: pan Jezus sprawili. Paⁿna dóstoyna przyjęła z niewy

strona: 38v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: mowną radością ono poselstwo/ a w bogą strawę
2: hnet zgotowała/ a śnádź rybek mało przyprawila.
3: Wrocili sie anieli/ a na gołé ziemi pokarm królwi
4: niebieskiemu položyli. Patrz iako bóg twój na zie=
5: mi siedzial/ anieli wesele stáli fluzątz okolo/ ieden po
6: dáwał a kraiál chléb/ drugi rybki obierál panu nie=
7: bieskiemu/ drudzy wesele śpiewali/ bo wielkie święto
8: zwycięstwa krolewskiego mieli. Rokázál poty^m pan
9: Jezus aby ostatki matuchnie dóstoyné doniefiony/

10: ij ftalo fie. Tako drugim kázál/ aby fie do nieba wro=

11: cili/ bogu oyttzu człowieczeńftwo iego zaléztali. Oni

12: vczyniwffly chwálę bofką panu Iezufowi/ do nieba

13: z wielką radością wftąpili.

14: **Ián swięty vkázł [!] palcem Iezufa mowiątz**

15: **Oto baranek boży. Kapitulium 29**

: grafika

16: Atym miłofciwy

17: pán Iezus z góry

18: poffedl ku fwé mi

19: lé matuchnie/ A ty poglą=

20: dáy iako fám idzie iedyny/

21: krol nieba ij ziemie/ bofy=

22: mi noffkami/ bez czápki.

23: A żądálfli fmiłowaniá ie=

24: go/ požaluy práce iego z la

25: fki. Gdy przyffedl do rzeki

26: iordána gdzie swięty Ián

27: kázál ij krzcil. Vrzawffly

28: go vkázál go fwym vcz=

29: niom **palce^m** fkazuiątz a wo

30: laiątz: Oto baranek boży/

strona: 39

zbawiciela naffégo.

Lift 40

1: oto ktory ludfkié grzechy gladzi. Tenci ieft na kto=

2: rymemci iá widziál ducha **fwięte^{go}** odpoczywaiątz/

3: gdym iá krzcil niedóftoyny **fwięte^{go}**/ winny niewin=

4: nego/ profty boga wiernégo. Swięty Andrzej tedy

5: byl vczniem Iána **fwięte^{go}**/ a gdy vflyffál ijż tak wy=

6: foko chwálil mile^{g0} Iezufa/ poffédł za Iezufem z dru
7: gimi zwolenikami fwiętego Iána. Miłóciwy pán Ie
8: zus aby ijm śmiałości dodał ij duffaniá/ obrocił fie
9: k nim mowiątz: A kogo sfukácie? Odpowiedzieli ie=
10: mu. Miłtrzu powiedz nów [.] gdzie mieffkanié máfs/
11: a pán Iezus przywiódl ie do dowu [.] w którym prze=
12: bywál na on czas/ ij przebywali tám przy niem tzaly
13: dzień. Potym rychło fwięty Andrzej/ brata fwégo
14: Piotra fwięte^{g0} przywiódl ku Iezufowi milemu/ aby
15: go poznál. Iezus miły wefele nań wezrzál ij rzekl ie
16: mu. Ty będziés wezwán Cefas/ to ieft/ glowa/ bo=
17: ciem wiedziál tzo s nijm vczynitz miál/ a ftąd niéia=
18: ką znaiomóftz wzięli s panem Iezufem/ ale ieffcze
19: niébyli zwolenicy iego. Potym Iézus blogoŃlawio
20: ny poffédł do Galileyfkié ziemie/ tako wezwané/
21: do miafta Nazaret/ gdzie matuchna iego przebywála.
22: Prowadz iego miłóftz botz fám ijdzie/ a rozmáwiáy
23: s nijm na dródze Ńprawy twoie. O kto wymowi al=
24: bo wypifse wefelee matuchny miłóciwé ktoreé tu
25: miała? O iako żądliwie go oblapiała/ iako przywi=
26: tala/ iako lafkawie f nijm rozmáwiała/ tzo Ńprawiál/
27: albo gdzie byl pytaiątz. Iezus miłóciwy z wielką
28: pokorą ij vcżliwością/ matuchnie ij Iozefowi na ijch
29: pytanijé odpowiedzál/ ij tam f nimi przebywál.

strona: 39v

Żywot pana Iezu Krifta

1: **Pán Iezus poczał obiawiatz**

2: **boŃstwo fwé. Kapitulum 30**

3: **P**rzebywaiątz tam z matuchną ij z Iozefem/

<http://rcin.org.pl>

4: ieffcze pokorniéy niż przed okrczeniym/ zlekka po=
5: czął fie obiawiatz fwiatu nauczáiätz a każätz/ pirwey
6: potaiemnie/ nie wśfytkim pófpolicie/ ale niékorym
7: a tak tzaly rok taiemnie nauczał. Stalo fie dnia ied
8: nego **fobotnie**^{g0}/ gdy byl w bóźnicy/ powśtál ij czedl
9: kłięgi Izaiáíffa proroka/ a gdy przyśfedl na mieśce
10: ono gdzie pífano: Duch fwięty na mnie/ dlá tego po
11: mazál mie/ ij kazatz vbogim bog ocietz póflál mie.
12: A gdy zatworzył ony kłięgi rzekl. To pífmo dzis po
13: pelnilo fie w wśfach wáśfych/ iakoby rzekl/ Iam ieft
14: on o **ktory**^m to pífmo mowi. A śtych fłow wśfytcy pa
15: trzali pilnie na obliczeé iego/ dziwuiätz fie iemu/ iijz
16: byl niewymowné tzudnoŃci ij wymowy/ iako o tym
17: Dáwid pífal rzekätz. Piękne twárzy nad śyny lu=
18: Ńkié/ Rozlála fie laŃka vciéŃné ij flodkieé wymowy
19: w wćciech iego.

20: O pirwśsem wezwaniu apoŃtolog/ píŃfą ewanieli=

21: Ńtowie/ Ián s. LukáŃs/ ij Matheus. Ka^{pítulum}**31**

22: **B** O tym mily pán Iezus naśŃe zbawienié Ńpra
23: wiaiątz/ počął Ńobie vcźnie zgromadzatz/ ij
24: wezwál Piotra ij Andrzeia trzy krotz. Pir=
25: wey **iako**^m powiedziál przed tym kapitulum/ gdy byl
26: v Iordána/ a w on cźas wielko fie byli z Iezufem
27: poznali. Wtoré wezwál ie gdy ryby lowili/ a tedy z
28: Andrzeiem iego fwięte miloŃci naŃladowali/ maiątz

strona: 40

zbawiciela naśŃego.

LiŃt 40

1: vmyŃl wrocitz fie do doma Ńwégo/ a tamże ięli flu=
2: chatz nauki iego. Trzecié/ gdy ijm rzekl. Podzcie za=

3: mna/ vczynię was bytz rybitwy ludŃkiemi/ a tu opu
4: ŃciwŃfy wŃŃytko/ ij naŃladowali iego. TakieŃ potym
5: wezwŃł Iakuba ij Iana/ Ale Ńwięty Ieronim mo=
6: wi/ ijŃ Iana wezwŃł na Ńwadzbie. Potym Filipa wez
7: wŃł rzekaiŃtz/ NaŃladuy mie/ a takieŃ ij MatheuŃfa
8: celnika. O wezwaniu drugich apoŃtolor/ niepiŃano
9: iako o tych. RozmyŃlayŃe tu a patrz iako laŃkawie ij
10: ochotnie Ńie w tym wezwaniu ijm vkazowŃł/ do=
11: brotliwie/ miŃŃciwie ij pokornie Ńnimi rozmawiaŃł/
12: iakoby ijm poŃluguiaŃtz/ przywodzŃtz ie niegdy ku
13: Ńwé milé matuchnie/ drugdy Ń nimi chodzŃtz do ijch
14: domow/ a tak onich miaŃ pilnoŃtz/ iako laŃkawá mat
15: ka o dziŃtkach Ńwych. Piotr Ńwięty powiedziaŃł/ ijŃ
16: gdy na ktorym mieŃtzu Ń nim Ńpali/ tedy Iezus miŃly/
17: wŃtawŃŃy w nocy/ z laŃki odziewŃł ie ododziáné/ acŃ
18: koli byli proŃtacy/ chtzŃtz ie vczynitz ij vŃtawitz kŃia=
19: Ńęty wŃŃytkiégo Ńwiata. NiechciaŃł mŃdry bóg mędr
20: tzow na to wybratz/ anij motzŃrzow/ dlá tego aby
21: wezwanié ku wierze krzeŃciaŃŃkié nieprzypiaŃo ro
22: zumowi ijch albo mocy/ Ale chciaŃł dziw ten mocy
23: Ńwé boŃkié zachowatz ij mŃdroŃci/ a dlá tego proŃté
24: rybitwy a grubégo rozumu na to obrŃł.

25: **Iezus vczynil z wody wino. Kapitulium 32**

26: **A** CŃkoli wŃŃpienié ieŃt ktory byl oblubienitz
27: na Ńwadzbie/ na ktoré pán Iezus byl ij z ma
28: tuchná Ńwoia/ Ale ty tu rozmyŃlŃy/ ijŃ byl

strona: 40v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: Ńwięty Ián EwanieliŃta/ bo piŃal Ńwięty Ieronim

<http://rcin.org.pl>

- 2: na początku wykładu/ który uczynił na Ewanielie
- 3: tegoż Iana święte^{go}/ iż panna Maria była tam/ nie
- 4: iako gością/ ale iako dostoynieyssa/ a pirworodna
- 5: siostra téz Maria ijmieniem/ manželka Zebedeu=
- 6: siostra/ a matka świętego Iana chciała gdy czynitz
- : grafika
- 7: synowi swému Iano=
- 8: wi/ przyšla ku pannie
- 9: Marij na poradzenijé.
- 10: Ssła s nią paⁿna lafka=
- 11: wá na wspomozenijé
- 12: dzień albo dwa przedty^m
- 13: A tak gdy prossono Ie=
- 14: zufa ij drugich ludzi/ by
- 15: la tam (iako Ewanielia
- 16: powiedá) a nie siedzia=
- 17: la miedzy wezwanymi
- 18: ale sluzyla iako pokor=
- 19: na. Przeto wedle tego
- 20: dowodu/ rozmysláy ia
- 21: ko pan Iezus siedzi na
- 22: niskiem mieftzu/ nie mie
- 23: dzy czelnymi. Ogladay téz iako paⁿna maria ij tam
- 24: ij sam biegala opatrzaiatz aby niebyl niedostatek/
- 25: ale aby wsfytko bylo rzadem swym/ a roskazuie flu
- 26: zebnikom iako sie mietz maia: Ale gdy bylo blisko
- 27: końtza godowania/ przyftapili sludzy k iey miloscij/
- 28: powiedaiatz ijze wina niedostaie: Paⁿna milosciwie
- 29: odpowiedzila: Maluczko potrwáycie/ opatrzetz

strona: 41

zbawitzuela naffego.

Lift 41

- 1: ią to przez synacčka mégo/ ij przyftąpila k niemu rze
- 2: kátz pokornie. Móy mily synu/ wina niedoftaie/ a
- 3: fiołtra moia vbogá ieft/ zołtanie w zařromaniu/ nie
- 4: wiem tzo vczynitz. Iezus mily odpowiedzial: Czo
- 5: mnie ij tobie niewiafto. To odpowiedzenijé ma=
- 6: tuchnie/ widzi fie iakoby frogié/ przykré/ ij nie lařka=
- 7: wé/ ale bylo ku nauce naffé/ iako mowi ťwięty Bier
- 8: nát w kázaniu o *řřczodry^m* dniu/ rzekátz. O mily Iezu
- 9: mowiř matuchnie/ tzo tobie/ A záli nie to tzo tobie
- 10: řamému? A zális nie ieft blogořlawiony owotz ży=
- 11: wota iey niepokálonégo? A záli nie ona ciebie poczę
- 12: la ij porodzila ij kářmila? a zálicie nie z boleřcią řřu=
- 13: kala/ gdys zořtál w Ieruzalem/ a nijnijé iey przykro
- 14: odpowiedářs. Acźkoli iey mowil niewiafto/ ale mi=
- 15: lořierná panna tego niebáczátz anij rořpáczaiátz/ w
- 16: rocila fie ku řluźebnikom ij mowila ijm. Iidzcie ku
- 17: řynowi mému/ a tzoźbykoli wám rořkázál móy řyn
- 18: to czyńcie. Bylo teź tu kamiennych řtądwij řřeftz po
- 19: řtawionych wedle ořczyřřczenia żydowřkiégo/ bie=
- 20: rzące iednakaźda miarki dwie abo trzy. Rzekl ijm
- 21: iezus: Napelńcie řtądwie wodą/ a napelnili ié aź do
- 22: řirzchu. Y rzekl ijm iezus/ Bierzcieź ninijé a nieřcie
- 23: náwzácnieyřřemu gořciowi/ ij brali řą. Ale iakoź vku
- 24: řil náwzátznieyřřy gořtz wody winem vczynioné/ a
- 25: niewieđziál od kąd by bylo/ ale řluźebnicy wieđzieli
- 26: ktorzy naléwali wody. Ale powořlál ieft *nowoźenie^{go}*

27: nãwzãtzniefy goftz/ a rzekl iemu. Kãdzy czlowiek

28: nãpirwéy dobre wino przedkladã/ a gdyzby fie zpili

29: tedy to ktoré gorffé iest/ ales ty zachowãl wino do=

K

strona: 41v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: bré až do tãd. Ten vczynil poczãtek znamion pãn ie

2: zus w Chãnie Galileyffkie a ziwil flawé fwa/ ij v

3: wierzyli w niego vczeⁿnicy iego. A gdy fie dokonaly

4: gody/ pãn Iezus wezwãl Iãna nafroné ij rzekl.

5: Opuftz tã mãnzolkã (tzufs zonã) a nafladuy mie/ iã

6: tobie fprawie wieczneé gody/ ij nafladowãl iego.

7: Mily pãn Iezus oblicznie bẽdãtz na fwadzbie mãn

8: zelffkie/ vkãzãl ij mãnzelftwo iest ftãdlo poboznã/ ij

9: potwiãrdzil iã. Ale ijz Iãna s tego ftãdla wezwãl

10: rozumietz dãl ijz daleko dõftoyniefffé ftãdlo pã=

11: nieffkie ij wyffé ij fwiãtffé nizli mãnzelfffkie.

12: Iezus sfedl do Kafarnaum Kapitulum 33

13: **P**An Iezus chtzãtz iuz ludffkie zbawienijé fpra

14: wiatz/ motz tãz obiawiatz/ pirwéy rãczyl ma

15: tuchnã milã do domu doprowadzitz ij z fwy

16: mi vczenniki. Sluffãlociã na takã pannã mietz tak

17: fwiãtã czelãdz/ ij prowadzili iey miloftz do Kafar=

18: naum blifko Nazaret. Ty tãz nie lenij fie prowadzitz

19: tã krolowã/ nafladuiãtz iã/ a flyfs z daleka/ iako roz

20: mãwiã z fynãczkiem milym ij z vczenniki. Bociãm

21: nigdy nieproznawali/ ale zawzdi niãtzo dobrãgo czy

22: nili albo mowili/ a niemoglo tam bytz w takowã ró

23: cie zãdnã tãfknofcij.

24: O piwrszym kázaniu Iezusowym

25: na górze Tábor. Kapitulum 34

26: **M** Ilościwy pán Iezus/ wierny buog ij czło=

27: wiek ijfty wezwál vczenniki fwé ofobliwie

28: na górę Tábor/ nie daleko Nazaret/ aby iuż poczał

strona: 42

zbawitzuela naffego.

Lift 42

1: ie nauczatz. Sluffno bylo aby on ie piwrey nauczył

2: které nauczicielmi ij doktory ludfskiemi mietz ie vmy

3: flil. Roskofsnécie^m/ milé/ ij zbawicielné tam vczynil

4: kázanie mowiätz. Blogoflawieni vbodzy duchem/

: grafika

5: bo ijch ieft krolewftwo

6: niebiefskieé. Blogofla=

7: wienij cify/ bo onij po

8: fiędą ziemię. Blogofla=

9: wienij ktorzy placzą/ bo

10: onij pociefsenij będą.

11: Blogoflawienij ktorzyż

12: lacznieią a prágną fpra=

13: wiedliwofci/ bo oni na=

14: fyceni będą. Blogofla=

15: wienij milofierni/ bo o=

16: nij **milofiedzá** [!] dóydą.

17: Blogoflawienij czyfté^{go}

18: fertza/ bo onij boga wi=

19: dzietz będą. Blogoflawienij pokoynij/ bo fy=

20: ny bożymi nazwánij będą. Blogoflawienij ktorzy

21: przebladowanie cirpiá prze fprawiedliwofcz/ bo ijch

- 22: ieft krolewftwo niebieskié. Blogoflawienifcie gdyż
23: by zlorzeczyli wám ludzie/ a przeciwiwi fie wám/ a
24: mowili wflytko złé przeciwko wám lgätz/ dlá mnie:
25: Raduycie fie a wefelcie fie/ bo odplata wálfa ob=
26: fitá ieft w niebiefiéich. Tu pogládáy na ftworzy=
27: ciela fwégo/ na ziemi miedzy ftworzenijm fwym fie
28: dzącego/ a iako laskawie/ tzudnie/ ij milofciwie przy

K ij

strona: 42v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: wodzi vcźnie ku vczynkom milofiernym ij ku tznot=
2: liwym/ aby tako dzialaiątz/ drugie nauczáli. Patrz
3: téz iako zwolenicy na obliczé iego pilnie pogládaia/
4: fluchaia/ a wfertzu flowa chowaią/ a z wefelim nau
5: kę przymuią. Ty téz fie przybliżáy/ iakoby to oczy=
6: ma widziál/ a fnádz widzätz pilnoftz twoię/ przizo=
7: wie cie Iezus mily ij nauczý cie częgo fie nienadzie
8: iefs/ częgos anij flychál/ anij wyczytál. Patrz też
9: po **dlugie^m** wielmi kázaniu/ iako ijdzie z góry/ a zwo=
10: lenicy cífna fie ku iego milofci/ aby pilniey flowa
11: báczyli ktoré rozmáwiá. Téz iakié huffy ludzi zabié
12: gaią mu/ niemotzné rozmajjte wodzätz/ drugié no=
13: flą aby ie vzdowil proffätz/ A Iezus dobrotliwy
14: il milofciwy vzdrowil ie.

15: Centuriego fluzebnika vzdrowil **Ka^{pitulum} 35**

- 16: **B**Yl w Kafarnaum Centurio/ to ieft fetnik/ al
17: bo pán który miál pod sobą fto rycérzow.
18: Ten wielką wiarę maiątz w Iezufie milym/
19: poflál k **nie^{mv}** aby fluzebnika **ie^{go}** vzdrowil. Iezus mily

- 20: odpowiedział **po**flo^m: Iá przydę a vzdrowię go. Do=
21: wiedział fie **te**^{go} Centurio ij odeflál **ie**^{mv} rzekątz. Panie
22: nie ieftem dóftoien abys wśfedl w dom mój/ ale
23: tylko rzeczy flowém/ a będzie zdrow fluzebnik twoy.
24: Vzrzáwśly pán Iezus iego wiarę dofskonałą/ nie=
25: chodzątz do niego/ vzdrowil **flowe**^m fluzebnika iego.
26: Téz w tymże miefcie byl krolík/ ten oblicźnie śfedl/
27: prośfątz/ aby przyśfedl pán Iezus ij vzdrowil fyná
28: iego iuż koniącego. Ale Iezus niechciál do domu
29: iego ijdz/ ale wždy fyná iego vzdrowil. Tu bacż dó=

strona: 43

zbawiciela nášego.

Liśt 43

- 1: ŃtoynoŃtz a motz wiary a dufaniá. Ku fluzebniku
2: pán Iezus chciál ijdz ij vzdrowitz iego flugę/ a to
3: dlá iego pokory/ A ku krolowi dlá pychy niechce a=
4: by vzdrowil mu fyná iego. Tu pán Iezus więcey
5: flugę wczcil **rycerfskié**^{go} niżli fyná królewfskiégo/ nám
6: daiątz naukę/ abyśmy nie czcili komu dlá dworno=
7: Ńci **ie**^{go} albo téż nieŃluzyli/ iedno podle potrzebnoŃci
8: ij dobroci onego komu má bytz poŃluga. Téz nie dlá
9: kogo albo czego ijnégó/ iedno z laŃki prawé dlá bo=
10: ga milégó zbawiciela nášégó.

11: **Iezus vzdrowil paraliżem zabitégó Ka**^{pitulum} 36

- 12: **G** Dy miły pán Iezus w tymże miefcie Kafar
13: naum kázál a nauczáł w niektorym domu/
14: a tam bylo wielé doktorow/ miŃrzow ij li=
15: cemiernikow s kaźdego miáfta żydowfskiégo/ ij z Ie
16: ruzalem ij z Galilee/ przyśfli niektorzy/ nośfątz zara=
17: żonégó człowieka **powietrzy**^m/ A ciz niemogli fie do=

18: ciŃnãtz do iezufa dlã ludu wielkié⁶⁰/ ale wprowadzili
19: fie na wirzch domu/ ij ŃpuŃcili na powrozich czło=
20: wieka chorégo/ przed nogi pana Iezufa. Który vz=
21: rzãwłŃy wiarę ijch/ rzekl niemotznému: Grzechy to=
22: bie Ńã odpuŃczony. Licemiernicy ij doktorowie Ńly=
23: ŃŃãtz to/ podŃluchaiãtz tego/ ze złoŃci myŃlili: ten czło=
24: wiek bluzni/ A zã nie Ńãm bog grzechy odpuŃczã? a
25: on fobie to przypifuie ij przywłãŃczã. Pãn Iezus
26: ktorému ij myŃli iawné ij Ńerce/ a nitz iemu nieŃkryto
27: odpowiedziãł myŃlãm ijch. Y tzo myŃlicie złé rzeczy
28: w Ńertzãch wãłŃych. Czoż iest **Ńnaźniéy** [!] rzetz: Odpu=

strona: 43v

Żywot pana Iezu Krifta

1: ŃŃczony tobie grzechy twoie/ czyli rzetz: WŃtãñ a
2: chodz/ ij przyložyl: Ale abyŃcie wiedzieli żetz Ńyn czło
3: wieka/ má motz na ziemi odpuŃczãtz grzechy. Tedy
4: rzekl niemotznému. WŃtãñ wezmi loże Ńweé a ijdźi
5: do domu twégo. Y wŃtal iest/ a odŃŃél do domu Ńwé
6: go. Widzãtz to zãłtępowie/ bãli fie a wielbili boga
7: ktoryż dãł motz takowã ludziom. A Ńtego możes
8: baczytz tzudnych rzeczy kielko. Pirwa/ ijż mizerni zy
9: dowie mogli iawnie vznãtz/ ijż byl bog wierny/ gdy
10: grzechy odpuŃczãł. Wtoré bacz ij pamiętay/ ijż nie=
11: mocy ij przeciwnoŃci/ od ludzi omãwianié/ Ńromo=
12: cenie/ Ńmętki/ klopoty/ przychodzã na człowieka dlã
13: grzechow/ a zãię gdy má Ńkruchę ij rozgrzeŃŃenijé/
14: częłto przełtãwaiã niewczãłnoŃci przerzeczoné/ ij
15: ciełefné vzdrowienije. Dowod tego w ewanielij/
16: gdzie piłãno o niemotznym/ trzydzieŃci lãt ij oŃm/
17: ktorégo vzdrowiwłŃy pãn Iezus rzekl k niemu. Idzi

18: a więcey niegrzeŝs/ bytz lie gorzey nieŝtalo. Trzecié
19: bacż iako wielkié mocy ieft wiara/ ktorá oto nie tel=
20: ko fobie/ ale ij drugiemu pożyteczná ieft. Dowod te
21: go w dziátkach okrcżonych ieft/ ktoré niemaiątz ro
22: zumu/ bierą lafkę bożą przez wiarę kmotrowfką oyt
23: tzow krzeŝnych. ∴

24: **Piotrowę Iezus vzdrowil fwiekrę. Ka^{pitulum} 37**

25: **D**Nia iedného przyŝfedl Iezus mily w tymże
26: mieŝcie Kafarnau^m wdom ŝwiętego Piotra/
27: a tam ŝwiekra iego zimnicę cięŝfką cirpiala.
28: Pán mily Iezus wziąwŝfy rękę iey vzdrowil ią/

strona: 44

zbawitziela naŝŝego.

Lift 44

1: ktorá natychmiąft wŝtáwŝfy/ flużyła ijm/ ale którą
2: poŝługą niepiŝáno/ Vbacż tu ijż krol nad krolmi/ rá
3: czyl ijdz w domek vbogię^{g0} zwolenika/ a tam proŝté
4: grubé nieprzyprawné bratz pokarmy/ ktoré narychle
5: ŝprawiáno. Bacż teéż ijż rzeczy ŝprawiatz ŝám pán
6: Iezus pomagá/ bo przyŝfedl nie ijżby iemu/ ale aby
7: flużył/ a tak pomogwŝfy ŝprawiatz oného pokarmu/
8: ŝiadł miŝoŝciwy pán iezus za ŝtol z ŝwymi zwoleniki
9: ij iádl s nimi vczęŝnie rozmáwiaiątz.

10: **Iezus mily zaŝnął. Ka^{pitulum} 38**

11: **G**Dy pán iezus wŝtąpił w lodzią ij zwolenicy
12: iego/ pan Iezus zaŝnął/ ijż dlugo w nocy na
13: modlitwach trwał. Wielkié zaburzenijé wŝtalo na
14: morzu/ tak aż lodziá fie zaléwala/ ij poczęła tonątz.
15: Złękli fie zwolenicy/ ij obudzili go mowiątz: Panie

- 16: wybábw nás toniémy. Iezus mily wftáwffý zbakál
17: ie ijż małą wiarę mieli będątz przyniém. Y przykázál
18: burzám ij wiatru przefetatz/ a natychmiált wffýtko
19: powietrzé vcichlo. Przytym możefs vznatz ijż mily
20: bog niégdy widzi fie fpatz/ a niéiako o nás niedbatz/
21: to ieft gdy dopuffczá niemocy/ ij ijnffé klopoty/ a w
22: ffakoż ieft pilen naffé wffýtkieé pokorności/ ij nás
23: ftrzeże/ a dlá tego miey dobrą a ftálą wiarę/ ij duffa
24: niye w iego miłości zawždy.

25: **Iezus wfkrzefil wdowie fyná. Kapitulum 39**

- 26: **I**Idątz pán Iezus miłościwy do miafta rze=
27: czonego Naijm. Widziál wielki lud wypro=

strona: 44v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: wadzaięcy fyná vmarlégo iedynégo/ niéktoré wdo=
2: wie do grobu/ a onę vfilnie placzátz/ **milofierdzie^m**
3: **ferdeczny^m** poruffyl fie k niey ij rzekl: Nieplacz. Ká=
4: zál téż ftanátz onym ktorzy go niefli/ ij ftanęli. A przy
5: ftápiwffý ku marám/ dotknął fie ijch ij rzekl: Mlo=
6: dzieńcze tobie mowię wftán. Y pořadzil fie ktory
7: byl vmarl/ a poczał mowitz. Y dál go żywégo ma=
8: tuchnie iego. Zachwácila téż ieft wffýtki boiázn/ kto
9: rzy przy tym ftáli/ ij wielbili boga/ rzekątz: Ze prorok
10: wielki powftál miedzy nami/ a ijże buog nawiedzil
11: lud fwóy żydowfki.

12: **Iezus mily wfkrzefil pannę vmarłą**

13: **kfiążęcia iednégo. Kapitulum 40**

- 14: **P**Rosilo kfiążę iedno pana Iezuía/ by dziew=

- 15: kę iego vmarłą ożywil. Pán Iezus chcątz
16: to vczynitz/ pośsedl s niym do iego domu/ aby mu=
17: tzorkę iego vzdrowil. W ten czas lud niewymowny
18: z iego miłością tam byl tzo í niym śsedl. Stalo śie nie
19: ktorá niewiafta niemotzná swoią niemotzą (mowią
20: niektorzy ijżby byla Márta śioftra Magdalény) ta
21: będątz między ijmi/ myłlila/ bych telko dotknęła śie
22: podolku odzienia íego/ mogła bych bytz zdrowa. A
23: vpatrzywłfy czas/z boiaznią przyftąpila/ ij dotknę=
24: la śie/ a natychmiąft śtala śie zdrowá. Potym rzekl
25: miły Iezus: Kto śie to mnie dotknął. Piotr odpo=
26: wiadziál: Panie lud cífnaťz śie dotyká śie ciebie/ a ty
27: mowiś kto śie mnie dotknął? Odpowiedziál Iezus
28: Czuiętz íá ijż cij motz wyśfla zemnie. Widzątz nie=

wiaft

strona: 45

zbawiciela naszego.

Liśt 45

- 1: wiafta ijż pán iezus wiedziál/ poczliwie przyftąpila
2: k niemu/ ij przed włlytkimi ludzmi czemu śie dotknę
3: la powiedziála/ ij zdrowié swoie náglé włlytkim ob
4: iawila. O z dobrą wolą pán Iezus vzdrowil íą/ v
5: ktoré poty^m częśto gośpodowál/ ij rzekl iey: Iidz wia
6: ra twoia zdrową cie vczynila. Święty Bernát nau
7: czá pokory tako mowiątz: Wśfelki fluga boży dobrze
8: może bytz rzeczon podolek/ abo niżśfa częśtz odzienia
9: Iezuśa miłégo/ a to dlá niłkiégo domnimaniá ktoré
10: dzierży o śobie. Przeto by tako byl święty ij v boga
11: przyiemny/ ijżby cie bog wewłlytkim wyfluchál/ ijż
12: by vzdráwiál niemotzné/ albo tzuda inśfé działál/ nie
13: nadymáy śie s tego/ anij śobie przypifuy/ mnimaiątz

14: aby to ty a nie bóg działál. Bacz aczkoli Marta du
15: fala/ i jż z dotknień podolku miała bytz zdrowa/ ij
16: łtało łie tak. A wólakoż nie s podolku motz wyłłła v
17: zdrowieniá/ ale z Iezufa/ dlá czegoż mowi: Motz łe
18: mnie wyłłpila. Dólłedł potym pán Iezus palátzu
19: onego kłiążęcía/ a panna iuż była vmarla/ A wziąw
20: łły z łobą Piotra Iakuba ij Iana s łłpiał w on dom/
21: ij nalázl tam placzątz oné dziewki matkę ij oytta/ ij
22: rzekl ijm. Wyłłpacie łłąd/ botz ta dziewczka nie vmar
23: la ale łpij. Y nałmiéwáli łie niektorzy z iego bołkié
24: miłóci/ wiedzątz i jż była vmarla ona dziewczka/ a ka=
25: zawłłły wynitz włłłtkim włłłedł tam łám/ a dotknę=
26: włłły łie iey ręki rzekl: Dziewko/ tobie mowię włłłł
27: a iako rychło iey to rzekl/ natychmiáłtz zdrowa włłta
28: la/ ij kázál iey datz ieltz. Y rozniółła łie ta łłáwa po
29: włłłłtkié ziemi.

L

strona: 45v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: O nawroeniu Marié Magdalény. Kapitulum 41

2: **R** Oskólłny ij náłłachetnieyłłły pán Iezus/ pro
3: łłony iednégo dnia na obiád od Symona
4: trędowátégo/ á ten byl licemiernik. Nieża=
: grafika
5: dál łie pán Iezus/ ale
6: łłłel miłe ij łáłkawie dlá
7: dułłłneégo pozyłłkaniá:
8: bo z ludzmi obtzuiątz/ ie
9: dzątz ij pijątz/ przywo=

- 10: dzil ie ku rozmilowa=
11: niu fwému. Vflyffala
12: to ona bogatá/ fwiet=
13: fká/ a rozpuftná panij/
14: Mariá ijmieniem/ prze
15: zwifkiem Magdaléna/
16: ijż tam pán Iezus obia
17: duie/ a iuż przedty^m flu=
18: chala kázaniá iego prze
19: ciw fweé rospuftnoſci/
20: ale nikomu niepowie=
21: dala/ by lafkę bożą w fertzu miała. Bączątz tzo złégo
22: dzialala/ rozpálila fie miłością Iezufa milégo/ ij téż
23: zbawieniá fwégo nieprzedłużaiątz/ anij do ftarofci
24: czekaiątz. Poſfla fwięty^m duchem vpoioná/ fkloniw=
25: fły głowę ij oczy/ bez fromu miedzy goduiącé/ aż do
26: samégo zbawiciela fwégo. Tam polozyła fie przed
27: nogami iego fwiętymi/ z wielką fromiezliwoſcią/ ij
28: bolenijm grzechow fwych/ ij dufaiątz w laſce iego

strona: 46

zbawiciela naffego.

Liſt 46

- 1: ięła flzami omywatz nogi ie^{go}/ wzdychaiątz a lkaiątz/
2: nitz niemowiątz tylko w łobie tak myflątz. O mój
3: miły panie/ ty wflytko wieſs ij znaſs/ ijż ci już ciebie
4: nadewſlytko ftworzenijé miluię ij chcę milowatz. Ze
5: znawám ij wierzę ijżes ty bóg wierny/ znám ijżem
6: rozniewala lafkę twoię niewymownie/ ij zgrzeſfy=
7: lam przeciw wielmożnoſci ij ſprawiedliwoſci twé/
8: nad liczbę piáſku morſkiego. Ale ty miłofciwy boże/

9: ktobie sie vciekám/ żalujęż wierny^mferce^m wyftępow
10: moijch. Proffę lafki fmiłowaniá ij odpuffczeniá/ go=
11: towam na polepffenijé/ anij chcę od poſuffeńftwa
12: odftępitz. Proffę nie racz mie odpędzitz od fiebie/
13: gdyż vciécżki niemám iedno k tobie anij chcę mietz/
14: a w tym wftawno omywala nogi fwięté. Stego
15: máfs iż Iezus niemiál botow. Obláwffý omywffý
16: ony nogi przenáfwiętfé/ ięła ie wlofy ociératz/ a to
17: dlá tego/ iż ie dlá prozności fwietſkie przyprawiala/
18: a w nijch sie wielmi kochala/ a przeto ij ijmi pokuto=
19: watz chciała. Potym iż ony noſſki fwięté byly ſcho
20: dzoné ij zranioné od kamieniá/ od piáſku/ od gorą=
21: tzoſcij/ małcią drogą pomazala/ ij tzałowala nieprze=
22: ftaiątz. O nábożny milégo boga ſlugo/ pogładáy
23: na nię ij na to tzo działá/ a rozwázáy myſłatz wffyt=
24: ki iey vczynki oſobno iż tak bogata/ tzuđná/ znamie
25: nitá/ tako iawnie pokutuie.. Poglądáy ij na pana Ie
26: zuſa/ iako laſkawie ij miłoſciwie znoſi wffýtko/ a do
27: puffczá iey działatz tzo chce. Przeto mily pán Iezus
28: ieſtz ij drudzy fiedzący/ przeſtali/ tak nowé rzczy ſie
29: dziwuiątz tzo s tego będzie/ a ku ktorému to kontzu

L ij

strona: 46v

Żywot pana Iezu Krifta

1: przydzie rozmyſłaią. A Symon goſpodárz tako my
2: ſlil: By ten człowiekbyl prorok iako onijm mowią/
3: wiedziálci by tzo to za niewiaſta/ iż ieſt iawná grzé
4: ſnitza. Pan Iezus myſli iego odpowiedział/ daiątz
5: iemu przypowieſtz o dwu dlužniku/ tak iż rozumietz
6: mogl/ iże by byl więtfy niż prorok/ gdy ij myſli wie

7: dziál/ tzo samému bogu fluffá. A chtzátz iemu fie ob=
8: iawitz lepiey ij dokazatz prawdziwie/ ijż w lafce a w
9: miłości wśfytko zálézy rzekl: Zapráwdę powiedám
10: tobie/ odpuffczaią fie ie grzechy mnogie/ bo iest mi=
11: lowala mnogo. A obrociwśfy fie ku niewieście rzekl:
12: Iidzi w pokoiu. O flowo milé/ o flowo rozkośné/
13: o flowo flodkié. O iako wefele Maria Magdaléna
14: tego fluchala. O iakié pocieffenijé za on smętek na=
15: tych godziéch przyięła/ iako wefele odeśfla/ kto wy=
16: mowi albo wypifse? Rozmyśláy tu miłoftz i lafkę/
17: a vcźfie ie/ ij flowem dzialatz/ ij **vcźynkie^m** od tey śfczę
18: oné grześńnice/ a bacż ijż sama lafka pokoy czynij mie
19: dzy bogiem ij człowiekiem/ a mierzy ié spolem/ iako
20: święty Piotr światczy mowiätz: Lafka zakrywá
21: mnogoftz grzechow/ tak ijż wśfytki tznoty bierą ok=
22: raffenije z lafki/ a przez niey żádná tznota milemu bo
23: gu nie iest milá/ anij **przyie^mná**. Dlá tego tedy wśfyt=
24: kimi filami pratzuy/ aby ie nabył/ by fie wniefy ij ona
25: wtobie mnożyła/ by cie tak **prawy^m** miłofńnikiem Ie=
26: zufa milégo/ ij oblubienicem vcźynila.

27: **Ián krzciciel poślál vcźnie śwé**

28: **ku Iezufowi. Ka^pitulúm 42**

strona: 47

zbawitiela nášego.

Lift 47

1: **W**ielebny rycerz ij pośel przechodzeń pana Ie
2: zufow Ián krzciciel/ gdy śiedziál w ciemni=
3: cy śkowany ś przykazania Herodowégo/ ijż
4: go karál z grzechu tzudzoloftwa/ bo wziął byl bratu
5: śwému Filipowi żonę żywému. Chtzátz rzecżony

6: Ián święty przywieftz fwe zwoleniki/ aby naflado=
7: wali pana Iezufa/ a k nie^{mv} przyftapili/ poslal ie k nie^{mv}
8: aby wzrzawfły tzuda ij znamiona ktoré dzialal/ aby
9: teéz vflyfawfły rzecz iego lafkawą/ mądrą/ fertza
10: przerázaiątzą/ zapálili fie ku milofci iego/ ij naflado=
11: wali go. Onij sfedwfy ij prziffedwfy ku milému Ie
12: zułowi z ftrony świętego Iána rzekli. Ty ies który
13: máfs przydz/ czyli drugiégo oczekawamy. Wzgląd
14: niż tu na milégo pana Iezufa/ iako lafkawie nanie
15: wezrzál ij przyiał/ a iako mądrze pirwéy vczynki/ po
16: tym fłowy odpowiedziál ijm/ bo przed ijch oczyma
17: po kázaniu/ vzdrowil wielé niemotznych/ głuchych/
18: ślepych/ niemych. Potym rzekl k niem. Iidzcie a po=
19: wiedzcie to Iánowi tzo fcie widzieli. Onij odeflli
20: ij powiedzieli Iánowi tzo kázál/ ij iako niemotzneé/
21: ślepé/ głuché vzdrawiál. O Ián to wielmi rád fły=
22: śfál/ ijż go chwálili. Y możem milofciwie wierzytz/
23: ijż po śmierci Iána święteégo przyftali fą ku panu
24: Iezufowi/ aczkoli tego niepiáno. Pán Iezus gdy
25: vífli zwolenicy/ wielmi wysoko chwálil święte^{go} Iá
26: na/ a miedzy ijnymi rzeczami mowil/ więtfy niż pro
27: rok/ który téż miedzy fyny niewieściemi/ nie pow=
28: ftál więtfy nad Iána krzyciela. O ijnśfych święté
29: go Iana chwálách/ máfs dofytz wewanielij święté/

L iij

strona: 47v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: iako o tym napifál Maciey święty w iedennatym
2: kapitulum/ gdzie pán Iezus przed tluścżą mowil/o

3: świętym Iánie. Y tzołcie wyffli na pułfczą widzietz
4: trzcinę od wiatru chwieiątą fie/ Ián cij nie ieft taki
5: botz on anij dlá boiazni/ anij dlá lafki wftapi od pra=
6: wdy. Potym go chwálil z oftrości iego żywota mo
7: wiątz. Y tzołcie wyffli widzietz człowieka miekkim
8: odzienijm przyodziánégó/ botz ktorzy w miékkim o=
9: dzieniu chodzą/ w krolewfkich palátzach mieffkaią.
10: Ale Ián nie ieft takowy/ botz on má odzienie z wlo=
11: fow wielbładowych/ iego pokárm byl miód lefny/
12: odlącywffly fie od ludzi ieffcze w fweé mlodościj/
13: mieffkál w ołtré pułfczy połpolu z zwiérzety. A dlá
14: tego dziwne^{go} iego żywota/ dóftoien byl ij ieft wiel=
15: kié chwály/ botz on byl s puftelniki puftelnik/ s pan=
16: námi panitz/ z męczenniki męczennik/ z fpowiedniki
17: fpowiednik/ s proroki prorok. Bo nie tylko Kryftu=
18: fa przydącégó na fwiat prorokowál/ ale go też fwy^m
19: włálnym palcem vkázál.

20: **O ścięciu świętégó Iána. Kapitulum 43**

21: **P** Rzekłety Heród/ ij mizerná ona tzudzoloż=
22: nitza/ znowili fie aby Iána zabili/ by tako
23: wolnie wolą swoię popelnili/ niemaiątz kto=
24: by ie kárál/ ij ku pokucie przywodzil. Y ftalo fie ijż
25: gdy Heród czynil gody fwe^{go} narodzenia/ dziewczka
26: onéy tzudzolożnitze Herodias/ fkaczątz/ pląffątz/ o=
27: dzierzala ijż ścięto glowę Iána świętégó/ a przed w
28: ffytki goduiątzé prziniefioná/ a to s poradenia oné

strona: 48

2: zabit/dlá niewiaŃty złoŃciwé. O boże miły iakoż ty
3: to przepuŃczáŃs albos przepuŃcil na milégo krzci=
4: ciela a oyttza twégo/ ktory s tweé laŃki pirwey byl
5: Ńwiéty niźli narodzony/ ktory takowy żywot wiodl
6: ijź mnimáno by on byl KriŃtus zbawiciel wŃŃytkié=
7: go Ńwiata/ o ktorymes ty Ńám dál Ńwiadetztwo/ ijź
8: wiéŃŃy niebyl miedzy Ńyny niewieŃciemi. ŃłyŃŃyŃs
9: iako KriŃtus chwáŃil **krzeŃné^g** oyttza Ńwégo/ a iako
10: go darował dziwną laŃką. ŃłyŃs **Ńwiéte^g** Biernáta
11: tzo téź o nim powiedá tako mowiátz. Ktory Ńwiéty
12: ŃwiéŃŃy nas Iána/ ktoré téź mocy/ kto tak Ńwiéty w
13: żywocie ducha **Ńwiéte^g** napelniony? kto tak twardy
14: ij dziwny żywot wiodl/ tak mlody będaťz? O ktory=
15: mes ŃlyŃŃál albo czytał/ by Ńie w żywocie weŃelil? kto
16: pokuťę ij krolewŃtwo niebieŃkié pirwey przepowie=
17: dziál? kto krola niebieŃkiégo krzcil? O kim Ńwiadetz
18: wo takowé Ńyn boga **żywe^g** dál? kogo cerkiew krze=
19: ŃciańŃká tak wyŃoko czćij ij wielbi? Ián wyŃŃy nad
20: patryarchami ij nad proroki/ Ián aniol wyborny
21: boży/ o ktorym Ńám Iezus mowi: Oto iá przeŃyŃám
22: aniola przed obliczem **twy^m**/ ktory zgotuie drogę twą
23: przed tobą. Ián pirwy apoŃtol rzeczón ieŃt ij kŃiaźę
24: apoŃtolow wŃŃytkich/ bo apoŃtol rzeczón ieŃt poŃel.
25: Ián EwanieliŃta/ bo Ewanieliá nápirwey kázál.
26: Ián panitz czyŃty ij panienŃki wzór. Ián wyznáwca
27: boży ij práwdy. Ián męczennik ij Ńwiéťza męczen=
28: niczá/ a wŃfakoź ku takowemu tak Ńwiéťemu milo=
29: Ńnikowi boźému/ kat do ciemnicy poŃlan/ aby gŃowa

Zywot pana Iezu Krifta

1: iego byla scięta/ iakoby byl lotr/ albo czlowiek ná=
2: gorffly miedzy ludzmi. Obezrzy flugo boży lutołci=
3: wie/ iakotz z dobrą wola na przykázanijé miłternégo
4: kata/ gotuie a wyciągá ffyię fwą/ a klęká bogu dzie=
5: kuiątz/ a fwą duffę w ręce iego polétzaiątz/ ij ofiaru=
6: iątz lie iemu dlá práwdy ij łprawiedliwołci. Patrz
7: iako łchodzi ł te^go fwiata miłofnik ij braciłfek ij ocietz
8: krzełny/ ij zwolenik námileyłfy Iezuła krola niebie=
9: łkiego/ ij łekretárz náwiernieyłfy. O wielká gańba
10: ij łromota náłła/ ijż my będatz grzełłnij ij milému
11: bogu winni/ żádné rzeczy przeciwné znofitz niechcé
12: my/ anij łlowa przykrégo. Oto Ián tako fwięty ij
13: niewinny/ łkromny ij cirpliwy/ łmiertz przyimuie/
14: anij w grzechu narodzony/ żywiątz w łafce bożé/ a
15: my grzełłni niehcemy rowné a drugdy żádné krzy
16: wdy znofitz. Pán mily Iezus byl w oné stronie w
17: ten czas nie wielmi daleko/ anij też bliłko/ gdy ta no
18: wina przyłłła ku iego fwięté miłofci/ plakál rzewno
19: łwégo rycerza/ ij oyttza milégo/ ij brata przyrodzo=
20: négo. Plakali apołtoli ij vczniowie iego s nijm. Pla
21: kala téż ij náłwięłłv [!] panna Maria/ ktorá go gdy lie
22: narodzil/ rękoma łwyma podniołła z ziemie/ abo=
23: wiem go łerdecznie miłowała. Iezus miłofciwy cie
24: łłyl matuchnę miłą/ ale ona żalobnie odmáwiała.
25: O mój fynu námileyłfy/ ij czemus dopułcil tako=
26: wá łmiertz na miłofnika náłłégo? czemus go nie za=
27: chowál/ ijżby byl tak marnie niezginął? Iezus mily
28: odpowiediál. Wielebná matuchno niełłuffalo iego
29: od łmierci tey mnie obronitz/ bo dlá oyttza niebie

strona: 49

zbawiciela naszego.

Lift 49

- 1: kiego ja podial/ i j dla iego [sprawiedliwosci/ a iest
2: wola iego boskie milosci/ by iego wybraniem w tey ne
3: dzy tu nietrwali/ ale by fie do oyczyzny niebieskie
4: brali/ tak ci niewmarl/ ale smierci wssedl. Przeto bądz
5: pocieszona matuchno milosciwa/ botz Ianowi na=
6: wieki bedzie blogo i j dobrze/ aczkoli potrawa malo
7: miedzy oycy swietymi w otchlanij piekielne/ az do
8: mego tam z ftapienia. A ftych flow byla paⁿna Ma
9: ria pocieszona. Po kilko dni j Iezus mily poszedl do
10: Galilee/ a c j zawsze na laduią iego swiete milosci
11: rozmyslaiąz a prowadząz gdziez koli i j dzie nami=
12: lościwsi pán Iezus.
- 13: **Iezus mily vchodzilsi fie z drogi nad studnia**
- 14: **odpoczywa/ rozmawiaiąz z niewiaftą**
- 15: **Samarytanka. Ka^{pitulum} 44**

- 16: **P** Oznawsi i j tez vbaczilsi milosciwy pan
17: Iezus/ i j ze wlyffala rada zydowska/ i j z on
18: przymuie i j czyni sobie wiecey zwolenikow niz swie
19: ty Ian mowiąz/ i j zby on krzciel/ aczkoli sam Iezus
20: niekrzciel/ ale iego zwolenicy/opuscilsi ziemię zy=
21: dowka sfedl zafie do Galilee. przez Samaria zie=
22: mię pogańska/ i j przyszedl do iednego miasta ktore=
23: mu i j mié bylo Sychar. Poglądaj nabożna duszo/
24: iako leguchno i j dzie chodem sprazowany/ bo wsi=
25: tek żywot/ czlowieczentwa iego/ pracza byla i j ro=
26: bota. Gdy przyszedl ku niktoré studnij/ siadl nad nią
27: zmeczywsi fie z drogi/ i j odpoczywal/ a bylo to ia=

28: koby lfofté godziny na dzień. Y przyfla tam niewia=

strona: 49v

Zywot pana Iezusa Krysta

1: fta pogankaa z Samariee po wode/ Mily Iezus

2: rzekl k niey: Daymi pitz/ bo zwolenicy byli od niego

3: odesli do miafa kupowatz strawy. Ona niewiafa

4: vlyflawly to rzekla iemu: Iako ty zyd bedatz/ po=

: grafika

5: zadalf ode

6: mnie pitz/ a

7: iam iest nie

8: wiafa Sa

9: maritanka/

10: to iest/ po=

11: gankaa. A

12: za niewiels

13: ijz zydowie

14: nieuziwaiq

15: anij obtzuiq

16: z Samary

17: tany. Od=

18: powiedzial

19: mily Iezus

20: ij rzekl iey:

21: Bys wie=

22: dziala daar

23: bozy/ a kto

24: iest tzo tobie mowi: day mi pitz/ Inadzby vniego pro

25: lila/ a onby dal tobie wody zywé. Odpowiedziala

26: iemu niewiafa: Panie mily/ anij ty mals czymby

27: wody nabrał/ a też studnia ieft głęboká/ í kądże te=

28: dy máłs wodę żywą/ ij zális ty więtlífy nad oyttza

29: nallégo Iakoba/ ktory nám dál tę studnią/ a pil lám

strona: 50

zbawiciela nallégo.

Lift 50

1: s niey/ ij fynowie iego ij dobytek iego. Odpowie=

2: dział miły Iezus ij rzekl iey. Wśfelki ien pije ftey wo

3: dy/ zafie pragnie/ ale kto będzie pitz wodę którą íá

4: dám iemu/ niebędzie pragnął na wieki. Niewiafta

5: odpowiedziała: Panie dáy mi tey wody abych nie=

6: pragnęła/ aby mi też tu nie trzeba więcej choditz

7: czyrpatz wody. Odpowiedziál iey miły iezus: Idzi

8: wzowi męża twégo/ przydziż tu s nijm. Odpowie=

9: działa niewiafta ij rzekła iemu: niemám męża. Iezus

10: rzecze k niey: Dobrzes rzekła ijże niemáłs męża/ bos

11: piętz mężow miała/ ij ninié ten ktorégo máłs/ nieieft

12: twóy mąż. Prawda ieft to mili panie. Y rzecze k nie=

13: mu niewiafta. Panie/ iako íá widzę ijżes ty prorok/

14: Oyttzowie nalfy modlili fie na tey gorze/ a wy mo=

15: wicie ijże każdy w Ieruzalem má fie modlitz. Odpo

16: wiedziál ie miły Iezus: Niewiafto wiérzmi ijże przy

17: dzie ta godzina/ gdy anij tu na tey górze/ anij w Ie=

18: ruzalem będziecie fie modlitz bogu oyttzu/ wy chwá

19: licie tzo niewiécie/ ale my chwálémy tzo wiémy/ bo

20: z żydow má bytz zbawienijé. Ale przyśfla godzina ij

21: iuż ieft/ gdy wierni modlce będą chwalitz boga oyt

22: tza w duchu ij w prawdzie/ bo ocietz takowych śfuká

23: ktorzybyfie iemu modlili/ bo duch święty ieft buóg.

24: Przeto cij ktorzy fie modlą bogu/ mułfá fie modlitz

25: w prawdzie ij w świętym duchu. Odpowie mu nie

- 26: wiafta. Wiem iże Mefyałs má przydz/ który rze=
27: czon Kriřtus/ a gdy ten przydzie/ ten nám wřfytko
28: powié. Odpowiedziál iey mily Iezus: Iám ieřt kto
29: ry ř tobą mowię. Y natychmiářt zaty^m przyřfli zwo=

strona: 50v

Zýwot pana Iezu Kriřta

- 1: lenicy iego ij dziwowali fie iże z niewiaftą mowil/
2: a żádny z nich nie rzekl tzo pytál albo tzo mowil s
3: nią Zořtawiřfy ona niewiafta řwoie wiadro albo
4: dzbán/ biegła do miafta/ rzekła onému ludu w mie
5: řcie: Podzcie a ogláđáycie człowieka/ który mi po=
6: wiedziál wřfytko tzmokoli działala/ a řnádz on ieřt
7: Kryřtus. Wyřfedwřfy onij z miafta/ ij řflij k niemu.
8: Tym czářem zwolenicy iego řwięteé miłóci prořili
9: rzekářt: Miřtrzu iedz. A on ijm odpowiedziál: Iá
10: mám pokárm ktorého mám pożywatz/ o ktorym wy
11: niewiécie. Y poczęli miedzy řobą mowitz/ albo mu
12: kto przyniořl iedzenijé. Odpowiedziál mily Iezus
13: rzekářt: Moia kármia ieřt/ abych czynil wolą tego
14: który mie pořlál/ abych vczynek iego řkonál ij napel
15: nil/ ij záli wy nie mowicie iże ieřfcze czterzy mieřią=
16: ce do żniwa? Iá powiedám ij mowię wám/ podnie
17: řcie oczy wářfé/ a obezřzycie królewřtwa ijżetz iuż fie
18: bieię ku żniwu/ a kto żnie zapłatę bierze ij zbiéřá
19: owotz/ żywot wieczny/ aby fie oba wefeřili/ ij ten tzo
20: řieie/ ij ten ien żnie. Wtym ieřt řlowo práwdziwé iże
21: ijny ieřt tzo řieie/ a ijny ien żnie. Iám wás pořlál żářz
22: częgořcie nierobili anij řiali. Inij robili/ a wyřcie na
23: ijch robotę wefeřli. Y wyřflo z oného miafta wielé ich
24: tzo uwierzyło weń dlá řlow oney niewiařty dáwa=

25: iącé świadectwo onijm/ ijże powiedział mi wśfytko
26: tzo mkoli vczynila. A gdy przyśfli k niemu Samari=
27: tanowie to pogaństwo/ profili go ijżby tam s nimi
28: zośtał. Y mieśkal tamo miły Iezus dwa dnij/ a da=
29: leko więcey ijch weń vwierzyło dlá kázaniá iego. A

strona: 51

zbawiciela nášego.

Lift 51

1: oney niewieście mowili/ ijże iuż nie prze twą mowę
2: wierzymy/ ale ijżeśmy łami slyśfeli/ ij wiemy ijże to
3: ieśt zbawiciel wśfego świata. S tey Ewanielie na=
4: ukę wezmi. Naprzod wielką pokorę Iezufa miłego
5: ktory z iedną niewiaśtą głębokie ij zbawicielné rze=
6: czy rozmáwiál / ij na wśfytko tzo pytała/ łaskawie
7: odpowiedziál/ nietak iako czynią ludzie chelpliwi
8: ktorzy gardzą vbogimi. Wtoré vbacż ie^{go}vbośtwo
9: s pokorą złączoné s tego/ ijż zwolenicy do miaśta
10: śfli nabywaiątz tzo by iedli/ a nabywśfy przynieśli.
11: Samo śie śkazuie ijż na golé ziemi częśto iádl Iezus
12: miły z śwymi rycerzmi. Trzecié vbacż pilnośtz iego
13: ku duchownym rzeczám/ s tego ijż zwolenicy mo=
14: wili: Iedz miśtrzu. A on odpowiedziál: Mám iá po
15: kárm/ ktorého wy niewiećcie. Mój pokárm ieśt dzia
16: łatz wolą oytta me^{go} ktory mie ześlál/ a niechciál ieśtz
17: bo czekál ludu ktory miál z miaśta przydz/ a flowa
18: iego śluchatz. Przy tey Ewanielij rozmyślaiątz tu/ na
19: śladuy iego w tym tzo możefs náwięcey/ bo chceśli
20: s Kriftufem krolowatz/ przykładem Kriftufowym
21: máśs na tym świecie żytz.

22: Iezufa miłego z gory zepchnątz chciáno/

23: **Lukás święty piffe. Kapitulum 45**

- 24: **G** Dy sie przywrócił pán Iezus do Nazaret/
25: licemiernicy mowili iemu: Słychámy ijż
26: **wiekié [.]** tzuda działáls w Kafarnaum/ działáy téz tu
27: w fwé oytczyźnie. Odpowiedziál pán iezus: Zádny
28: nie iest przyjemny w fwé ziemi. / To mowil ijż niebyli

M

strona: 51v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: dóstoyni/ tego czego żádali ij rozgniewali sie ij wy
2: gnali gij z miafta/ ij wywiedli go na wierzch gory/
3: pod którą bylo ich miafto/ a poftawiwfy gij na wie
4: rzchu oney gory/ chcieli go zepchnątz nadól/ aby sfy
5: ię zlomil. Ale mily Iezus motzą bofką/ sfedl przez po
6: frodek ijch zakriwfy fwé człowieczeńftwo/ bo ieff=
7: cze nie byl przyffedl czas ij godzina smierci iego.
8: Gloza lepak/ to iest wyklád/ mowi na ty flowa: Iiż
9: gdy Iezus mily z ijch rąk byl wypchnion/ fkala ka=
10: mienná iemu wfobie miefće dala iako wofk miękki/
11: tak ijż ij odzienijé iego/ iakoby w wošku sie wygnio
12: tlo. Pozrzyfs tu duffo nábożná na zbawiciela twé=
13: go/ iakotz przed nimi z miafta vcieká/ a onij go fciga
14: ią gniewem rofpaleni/ Wezrzy téz iakotz w tey fkale
15: leży smętny/ a iego smętku polutuy ij wielmi žaluy.

16: **Pán Iezus vzdrowil człowieka chorého**

17: **fuchą rękę maiącego. Kapitulum 46**

- 18: **D** Nia iedného fobotniého pán Iezus nauczáł
19: w bożnicy/ gdzie byl tam niéktory człowiek

- 20: rękę suchą mający/ tego Jezus miły k sobie
21: wezwął/ iż postawił go w pośrodku/ pytając dokto
22: row iż licemierników/ fluffali w dzień święty sobot=
23: nij vzdawiatz/ ale onij nato zmilczeli. Zatym rzekl
24: pán Jezus onému niemotznému suchą rękę mają=
25: cemu: Wyciągni rękę twoję. Y natychmiáft stál sie
26: zdrow. Naukę mamy tu/ iż w dzień święty od do=
27: brych vczyńkow wzdzierżetz sie niemamy/ ale z ofo=
28: bna od grzechow iż od robot fluzebnych a cięffkich

strona: 52

zbawiciela naszego.

Liśt 52

- 1: przeżatż mamy. Widżatż to onij licemiernicy iż do=
2: ktorowie żydowfcy/ wzięli s tego wielkie pogorffe=
3: nijé/ tak iż plwali przed nijm mowiatz: To ten czło=
4: wiek nie iest od boga ktory soboty niewięcij. Pán
5: Iezus dlá iżch omowek/ nie przeżatł dobrze czynitz/
6: iż owffem pilniey niemotzneé vzdráwiál/ aby ie od
7: iżch błędu odwioldl. Tu przykład s pana Iezusa wez
8: mi/ a niepreżtáwáy od vczyńkow dobrych dlá po=
9: fmiéwaniá albo vrąganiá ludffkiego/ bo tak rychley
10: zwyciężyłs nieprzyjaciela swęgo.

11: **O rozmnożeniu chleba. Kapitulum 47**

- 12: **S**więtá Ewanieliá pokladá/ iż pán Jezus
13: dwa krotz rozmnożył chléb a nakármil wie
14: lé tyfięcy ludzi/ ale ty póspolu wlož oba ra=
15: zy w ieden/ a rozmyśláy iako pán Jezus podniof=
16: ífy své święté oczy/ vzrzał iże wielká tluffczá ludu
17: przyśfla k niemu/ tako rzekl ku zwolenikom swym:
18: Mám lutoftz nad tym ludém/ bo oto trzy dni cijr=
<http://rcin.org.pl>

- 19: pią przymnie/ a niemaią tzoby iedli/ a ieftli opuścżę
20: ie łącznące/ vftaną na dródze/ bo niékortzy s nijch z
21: daleka przyśfli. Odpowiedzieli iemu zwolenicy: A
22: ktoby ie tu mogł nakarmitz na tey puścży? Zatym
23: pán Iezus rzékł ku Filipowi: Gdzie kupiemy chleba
24: abychmy nakármili ten lud/ Ale to mowil kuśfätz
25: ijm/ bo on dobrzé wiedziál tzo vczynitz miál. Odpo=
26: wiedziál Filip: Za dwie łcie pieniédzy chleba nie bę=
27: dzie ijm dofytz/ aby każdy maluczko nietzo wziął. Y
28: rzekl k niemu ieden z iego zwolenikow/ Andrzey brat

M ij

strona: 52v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: Symona Piotra: Ieft tu iedno dziecię/ ktoré má
2: pięcioro chleba ięczmiennégo/ a dwie rybie. Ale tzo
3: to ieft na tak wielki lud. Rzekł pán Iezus: Kaźcie lu
4: du śiedzietz/ a tamo wielé bylo śiana na mieřtzu ony^m.
5: Y śiedli na onym łienie męźow iakoby piętz tyśięcy/
: grafika
6: A wziawśfy pán Iezus
7: chléb/ dzięki czyniwśfy
8: bogu oyttzu/ iął rozda=
9: watz onym záfępom
10: śiedzęcym/ takieź ij od
11: ryb kto tzo chciál. A
12: gdy iuź byli łycij/ rzekl
13: łwy^mzwoleniko^m/ zbierz
14: cie tzo zośtalo odrobin/
15: aby nie zginęły. Y zebra

- 16: li ij napelnili/ iakoby
17: dwanáfcie koffow od=
18: robin ktoré byly zofta=
19: ly v tych ktorzy tamo
20: iedli. Tegodlá cij ijftni
21: ludzie/ widzätz to tzudo
22: które fie ftalo/ poczęli wielbitz milé^{g^o} Iezufa rzekätz/
23: ijże to ieft prawdziwy prorok który przyffedl na ten
24: fwiat. Naukę f tego dziwną wezmi/ Náprzod vbacż
25: ijż mily pán Iezus byl ij ieft wielmi milofierny/ tak
26: ijż nitz iedno famo milofierdzié przyciągnęło go/
27: aby wfpomogl nafycenijm ty ludzie. A s tegoż oto
28: mowil: Mám lutoftz nad tym ludem. Wtoré vbacż
29: ijż dáwaiätz drogę zbawieniá grześlny^m przez kázanié

strona: 53

zbawiziela náfego.

Lišt 53

- 1: byl wdzięczen ijż przez trzy dnij s nijm mieśfkali/ flu
2: chaiätz drógi bożé. Trzecié ijż byl wielmi opatrzny/
3: a to s tego vbacż ijż potrzebnoftz ij niedoftatek bá=
4: czyl onych ludzi ktorzy byli zdaleka k niemu na káza
5: nijé przyffli. Poglądáy tu na Iezufa duřfo nábożná/
6: oglądáy iako Iezus mily nábożnie oczy w niebo
7: podniořwřfy dziękuie bogu oyttzu řwému. Patrz
8: téż iako řwá ręką apoftolom chleb rozdává rořka=
9: ziuiätz ijż by rozdawali wřřytkim řřczodrze ij iako w
10: rękü ijch ij w tych tzo gij od nich brali/ chleb fie roz=
11: mnázal. Patrz téż iako weřolo mily Iezus pogładá
12: na ony řiedzącé/ ij iedzącé/ a iako téż onij zafię poglą
13: daią na milégo Iezufa dziwuiätz fie a mowiätz ie=

14: den ku drugiemu/ o tym tako dziwny^m uczynku/ dzie=

15: kuiątz milemu bogu/ i jż ie rączył nie tylko wedle cia

16: la/ ale ij wedle dułfe nakarmitz.

17: **Iezufa milęgo chciáno vcżynitz krolem. Kapitulum 48**

18: **W** Idzątz lud poľpolity ten dziw iako przed ty^m

19: kapitulum napiśáno/ a baczątz iego rołtrop

20: noftz chcieli gij krolem wybratz. Mily iezus

21: to widzątz/ vciękl na gorę przed nimi/ gdzie iego nie=

22: mogli náydz/ bo niechciál bytz częfnie chwálon/ a

23: zwolenikom łwym kázál fie przewięftz przez morze/

24: aby ięftliby go między zwoleniki łfukali nienalezli/

25: ale zwolenicy od niego fie rozłączytz niechcieli/ aż ie

26: przypędzil wfięftz na lodzią/ toż fie przewiezli/ bo za=

27: wżdy s tym milym panem bytz chcieli. Iezus mily

28: będątz łám na oné górze/ łtál bliłko łwitaniá na mo=

M ij

strona: 53v

Żywot pana Iezu Krifta

1: dlitwie/ zniknąwłly od częij łwietłkié. Patrz tu okie^m

2: ferdeczny^m/ iako fie tam na oné górze korzy przed cyt=

3: cem łwym niebieskim/ iako łfuká ofobnołcij/ częuie

4: dlugo/ kárze niewinné a łwiyé cialo łwé. Modli fie

5: dobry pałtyrz za owieczki łwé/ nie zafie/ ale za nás/

6: iako wierny iednącz náłs/ nauczáiåtz abychmy fie

7: zawżdy modlili/ nietyłko przykłade^m/ czę^{go} nás vczył/

8: ale ij łłowé mowiåtz. Mułicie fie zawżdy modlitz a

9: nieułtawatz/ a iako vłtawicžnoftz modlitwy/ odzier

10: żává częgo żąda. Polożyl przykłád tego rzekåtz:

11: Byłby kto a miálby przyiacięła/ a w polnocy łfedw

- 12: Ífy k niemu mowil by iemu: Proffę cię pożycz mi tro
13: ie chleba/ botz mám gofcie. A onby odpowiedziál:
14: Mily łąfiedzie/ niedziwuymi iuże^mci na pokoiu. On
15: by niedbaiątz tego przedfię kolatál/ proffątz vporne.
16: Widzątz to on acz nie dlá przyjazni ale dla vpor=
17: nofci ij pokoiu/ wftáwffý dá iemu chleba/ albo poży
18: czy. Tak ci ocietz niebieski mój czyni/ profcie tedy a
19: wezmiecie. A to wffýtko pán Iezus mowil/ aby nám
20: wielką motz modlitwy obiawil/ bo motz iey ieft/ a
21: przez nią wffýtko dobré odzierżawámy/ ij wffé⁸⁰ zlé=
22: go przez nią odbywámy. Przeto chceffli cierpliwie
23: przeciwnofci znofitz/ chceffli pokufy ij smętki zwycię
24: żytz? módl fie. Chceffli chytrofci ducha złégo vznatz/
25: ij ijch fie vviarowatz? modl fie. Chceffli zawždy
26: bytz wesoly a nieważytz nizácż roboty na chwále bo
27: zé ij práce/ a nie bátz fie niczego? modl fie. Chceffli
28: krzywdy zapamiętatz? modl fie. Chceffli gorąc é ná=
29: boženftwo mietz/ a żądze dobré ij fwięté? modl fie.

strona: 54

zbawitziela náffego.

Lift 54

- 1: Chceffli ferce mańneé mietz/ a vftawnie w dobry^m v=
2: myfle/ a poddané woli bożé? modl fie. Chceffli grze=
3: chy wykorzenitz/ a tznót ferce napelnitz? modl fie. Bo
4: na modlitwie duch fwięty bywá dáváń/ któryż we
5: wffýtkim dobrym naucza duffę. Chceffli ku bogu
6: myffnofcij doftępitz/ a namilowatz fie oblubientza
7: twégo/ iezufa milégo? modl fie. Chceffli natym fwie
8: cie zakufitz niebieskié flodkoſci ij ijnffé dziwneé rze=
9: czy vczutiz/ ktorých wymowitz nikt nieumié albo nie=

10: może? modl sie. Dla tych ij drugich vzytkow/ Iezus

11: mily dal nam powod modlenia ij swięci ie^{go}/ abyśmy

12: iego swięte milosci goratzo sie modlatz nalladowali

13: **Iezus mily chodzil po morzu. Kapitulum 49**

14: **G** Dy mily Iezus byl na gorze przereczonee

15: na modlitwie/ zwolenicy bylij na morzu/ a

16: mielij wiatr przeciwny sobie ij nawalności

17: wielkie/ tako ijz lodzia ponarzala sie/ ij bali sie wiel=

18: mi/ a bylo to w nocy/ a pan iezus niebyl s nimi. Gdy

19: iuz bylo przed switanijm/ tedy z stapil pan Iezus z

20: gory/ ij sledl k nim po morzu iako po ziemi/ fuchymi

21: nogami. Polutuy stworzyciela tweego/ do tey doby

22: od wieczora poczawsfy sie modlacedgo. Y przyblizal

23: sie ku zwolenikom/ Onij bedatz w strachu wielkim

24: ieffcze wiecey sie straffyli gdy Iezufa vzzeli/ bo ob

25: ludę bytz mimali/ ij wielkim glosem zlekwsfy sie wo

26: lali. Ale milosci pelny ij lutości Iezus mily vciessyl

27: ie iako ocietz mowiac k nim: Mieycie wiarę/ iaciem

28: iest/ niebocyte sie. Piotr odpowiedziál: Iestlis ty

strona: 54v

Żywot pana Iezu Krifta

1: mily panie/ kaz mi k sobie przydz po tey wodzie. Od

2: powiedziál Iezus: Podz. Y polsedl Piotr po morzu/

3: ale potopiaiacy sie ij ial wolatz rzekatz: Panie racz

4: mie wfpomotz. Pan Iezus ial gij za rękę rzekatz: O

5: male wiary czemu waptifs. Gloza/ to iest wyklad

6: na tym miestzu mowi. Dopucil mu pan Iezus cho

7: dzitz po morzu/ ijzby vkazal swą boską motz/ aby go

8: téz pociessyl w smetku/ a dopucil sie mu téz pona=

- 9: rzatz/ aby nie zapomniawłfy łwé krewkołci/ s tego
10: łie niechelpil/ aby łie niedomnimál bytz rówien iego
11: łwięte milołci. Potym włtąpil k nijm pán Iezus w
12: łodzią/ a natychmiałt przestaly ony wiatry ij burze.
13: Onij włłfycy wielmi go wefolo przywitani/ ij wiel=
14: kié pocielłenié s tego wzięli.

15: **Iezus vzdrowil dziewczę opętana.** Kapitulum 50

- 16: **I**Idątz z onych łtron pán Iezus kázątz/ z łtą=
17: pil do Tyru ij do Sydona/ do tako rzeką=
18: cych ziem. Owáciem niewiałta pogańłká s
19: tych ijłtych łtron/ z ziemie Kananean pogańłkieé/
20: przyłtąpila k niemu wolaiątz a prołłątz/ by iey dziew
21: kę opętana vzdrowil/ bo miała w nijm wielką na=
22: dzieię ij wiarę/ przeto wolala za nijm rzekątz. Smi=
23: łuy łie nademną łynu Dáwidów/ botz dziewczka mo=
24: ia wielkié vdęczenie cirpi od złego ducha. A on iey
25: nieodpowiedziál nij łłowa/ a to przeto vczynil/ aby
26: nie vdziálłł przeciw łwym łłowum/ ktoré byl rzekl:
27: Niechodźcie na drogę pogańłką. Alę ona nierozpá=
28: cziątz wolala zanim bez przelłtaniá. A przilłtapiwłłfy

strona: 55

zbawiciela nallęgo.

Liłł 55

- 1: apołłolowie ku panu Iezufowi/ modlili łie za nią
2: rzekątz. Opulłci ią mily panie botz za nami wolá. Na
3: to mily Iezus odpowiedziál ij rzekl. Nie ielłtem po
4: łłan iedno ku owłzám ktoré zginęły z domu Izrahel
: grafika
5: łłkięgo. Ale ona przyłłtą=
6: piwłłfy ku panu Iezufo=

7: wi/ padwłfy przed iego
8: nogami/ modlila fie ie=
9: mu ij chwálila go/ iako
10: wiernégo boga rzekątz:
11: panie łpomoży mi. Kto
12: ry odpowiedzial iey rze
13: kątz. Nie iestci dobrze
14: bratz chléb łynowłki/ a
15: miotatz gij łpóm. Sly=
16: łłątz to ona/ pokornie od
17: powiedziala. Prawdatz
18: iest mily panie/ a ty ale
19: odrobinę miłósci tweé
20: dáy iako łłczenięciu. A
21: tym zwyciężyła miłóciwégo pana Iezufa/ gdy rze
22: kla. Włłako téż mily panie ij łłczeniátka iedzą odro=
23: biny/ ktoré padaią z łtolu ijch panow. Tedy odpo=
24: wiedziál iey mily Iezus ij rzekl. O niewiałto wielká
25: iest wiara twoia/ łtań fie tobie iako ty chcełs. Y vz=
26: drowiona iest iey dziewczka téyże godziny. Naucz fie
27: od tey poganki tznoliwych trzech rzeczy. Pirwá a
28: by miál wiare ij duffanié w bodze gdy fie modliłs.
29: Wtorá/ acz niebędziels wyłluchán natychmiáłt/

strona: 55v

Żywot pana Iezu Krifta

1: a włłakoż trwáy bez przełtaniá/ iako ta niewiałta
2: Trzecia pokorę wielką ij głęboką/ a dlá tego tzo pro
3: fyla **otzymala** [!]. Wiédz tu za pewné a niewątpi/ iij
4: maiątz ty trzy rzeczy/ będąiels wyłluchán/ a aniol
5: twóy ij apółtolowie/ za tobą fie przyczynią pilniéy

6: ku panu Iezusowi/ aby dusza twoja była zdrowa=

7: na od złego ducha.

8: **Ni**ktorzy zwolnicy z słowa pana Jezusa=

9: **f**owych są się zgorzeli. **Ka**^{pitulum}51

10: **N**iedziwy się już drugiego gorzeli się niektórzy
11: ludzie z najlepszych dobrych czynków/ albo
12: z słowa/ bo czasu jednego licemiernicy pytali
13: pana Jezusa zgorzeli się. Czemu to twoim uczniom
14: wie iedzą chleb/ a rękę nieumyją. Pan Jezus spro
15: go im odpowiedział. Przykryci niepokalają to czo
16: wieka tzo w wsta ijdzie/ ale tzo z wsta a z serca pocho=
17: dzi/ iako są złe myśli/ zuchoboystwa/ i
18: drugie takowe. Drugi raz gdy miły pan Jezus na
19: kazaniu mówił w synagodze żydowskiej. Ieśli nie=
20: będziecie pożywać ciała mego/ i jeść krwi meej/ nie
21: będziecie mieć żywota wiecznego. Mnodzy zwole
22: nicy zgorzeli się/ i odstąpili od niego/ iako cielefni/
23: nierozumieją tego duchownie/ i je mówił ku dwa=
24: nącim apostołom: A wy chcecie też **ode**^mnie odydz.
25: Odpowiedział Piotr za wszystkie: Panie a ku komu
26: poydziem/ a ty słowa żywota **wieczne**^{go} masz. S te
27: go naukę wziętą mamy/ już niemamy nikt dbać/ gdy
28: kto gorzeli się z najlepszych dobrych czynków. Wtoré

strona: 56

zbawiciela naszego.

Liść 56

1: już mamy dbać więcej o ferdeczną czyłotę niż o
2: zwirchnię/ albo zewnętrzną/ aczkoli i je tey ieft po=
3: trzeba. Trzeci już duchownie mamy żyć/ a słowa
4: boskie niemają nam być przykré/ iako onym głupim

5: ktorzy odftapili od pana Iezufa/ aczkoli niegdę wi

6: dżę fie nám bytz profte a niedworné.

7: **O záplacie tych ktorzy wflytko opuściwfly/**

8: **nafladuię pana Iezufa. Kapitulum 52**

9: **C** Za fu iedného Piotr fwięty chtżętz fie do=

10: wiedzietz/ tzo mu s tego przydzie ij towarzy

11: fóm iego/ tzo w takowé nędzy miefkaia z

12: Iezufem wflytko opuściwfly/ prziftapil k niemu rze

13: kętz. Oto my wflytcy opościliemy wflytko/ a nafla=

14: duiemy ciebie/ a tżoż nám í tego przidzie albo będzie

15: Iezus mily odpowiedział: Iż wflytcy ktorzy rzeczy

16: czefné opuśczaia dła ijmienia mégo/ fkorotz więcey

17: wezmę/ a nad to/ żywot wiekuiity otrzymaia. Bacz

18: dobrze tę odplę/ a wefel fie wielkim wefelim/ a dzie

19: kuy milému bogu wflytkim fercem/ ijże cie przypu=

20: fcil miedzy takowé kupce/ ktorzy tak targuiętz/ zyfk

21: ia rzeczy nie wymowné/ to ieft/ za czefné/ biorę wie=

22: czné. O gdy dufla nábożná/ zakusi wonności fwię=

23: tego vboftwa/ fwięte czyfłoci ij pokory/ ij ijnfych

24: tznót fmaczności/ a kochá fie w nich/ azáli nie ftokrot

25: ny owotz z lafki milého Iezufa: Widziš ijż to praw

26: da tzo fyn boży ktery ieft wieczná/ ktorá klamatz nie=

27: może/ mowi: ijż naty^m fwiecie ftokrotz wezmie a nie

28: ieden ráz/ ale wielé krotz ij częftokrotz. Ieftli iedno

strona: 56v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: takowy człowiek wpoj fie w milého boga/ ijż nie=

2: tylko opuści wflytek fwiat ij to tżo miał/ ale nad to

3: wflytko/ fobie tżo opuścil/ wáży iako gnóy fmierdżę

4: cy/ aby tylko łamého Iezufa pozyłkál/ ij łodkołci

5: iego zakufiwłłfy/ nawieki w iego miłołci trwál.

6: **Pán Iezus pytał łwych zwolenikow tzoby**

7: **onijm ludzie dzierzeli. Kapitulum 53**

8: **P** Rzyłłedł pán Iezus w łtrony Cezaree Fili=

9: powy/ ij pytał zwolenikow łwych: kogo lu

10: dzie mniłaią bytz łyne^m człowieczym A onij

11: rzekli: Niéktorzy Iána krzciciela a drudzy Eliałłá/

12: drudzy Ieremiáłłá/ albo niektoré^{go} s prorokom [!] Mi

13: ly Iezus rzekl ijm: A wy czym mie bytz miénicie.

14: Symon Piotr za łie ij za towarzyłłe łwé odpowie

15: dziál. Ty iełtes kryłtus łyn boga żywé^{go}. Pán iezus

16: nato mu odpowiedziál rzekątz. Blogołławionys

17: ty Symonie Bariona/ ijże ciało anij krew nie wzia

18: wilo tobie tego/ ale ocietz móy ktory iełt na niebie=

19: łiech. A iá tobie mowię ijżes ty Piotr/ twardá łkala

20: a na tey opoce zbuduię kołciol móy/ a dáłm tobie klu

21: cze krolewłłta niebiełkiégo/ a tzo koli zwiążełs na

22: ziemi/ będzie związáno ij na niebiełiech/ a tzokoli roz

23: wiążełs na ziemi/ będzie rozwiązáno ij na niebie. A

24: w tym łłowie dál iemu ij iego náłmiáłtko^m/ motz zwią

25: zaniá ij rozwiązaniá na ziemi. Poty^m pán Iezus prze

26: powiedziál mękę ktorą miál cirpietz. Piotr z miłołci

27: ciełéłné rzekl: O miły panie niebądz to tobie. Odpo

28: wiedziál pán Iezus obrociwłłfy łie ku Piotrowi:

strona: 57

zbawitziela náłłégo.

Lift 61

1: Poydzi za mną łłatanie/ a nieprzeciwiáy łie mnie/ bo

2: nierozumiéłs tzo bożé iełt. Mieniá tu niéktorzy/ ijż

- 3: by mily Kriftus niekárál **święte^{go}** Piotra/ ale śfata=
4: na ien go ktemu poduśczał/ ijżby zbawienie ludſkie
5: przekázál. Vbacż s tego iako przedtym Piotra wy=
6: foko wielbil/ a po malym czafie/ **śfatane^m** go nazwál/
7: dlá tego ijż odrádzál miłością świetłką/ mękę iego
8: przyśflą. Tako ij ty miéy za śfatana tego człowieka/
9: ktory odrádzá miłością cieleftną službę bożą.

10: **Pán Iezus [!] Kriftus na górze Tabor**

11: **przemienil sie. Ka^{pitulum} 54**

- 12: **P** Oтым miłościwy pán Iezus/ wziął trzech
13: vcźniow śwych/ Piotra/ Iakuba/ ij Iána na
: **grafika**
14: gorę ofobną wyfoką/
15: **ijmieńie^m** Tabor/ ij prze=
16: mienil sie przed nimi/
17: to ieśt/ vkázál sie ijm w
18: vwielbionym cieleft/ tak
19: ijż iego święté cialo ij
20: oblicze/ bylo światlé ia
21: ko flońce/ a **ie^{go}** odzienié
22: bylo biále/ iako śnieg.
23: Y vkázál sie teéż tam
24: Moijżeś/ z otchlanij
25: piekielneé/ a Elijáś z
26: raiu rozmáwiałtż s
27: panem Iezufem o mę=
28: ce **ie^{go}** przyśflé mowiátż:

Zywot pana Iezu Krifta

1: O nafs mily panie boze/ mozełs ty racyfłli ijnacey
2: zbawienijé ludské ziednatz/ niźli przez twą cięfłką a
3: okrutną mękę. Iezus mily odpowiedział: Nié/ Pa=
4: ftyrz dobry dáwa żywot fwóy za owieczki fweé/
5: tako ij na mię fluffá to vczynitz. Vrzáwłfy fwięty
6: Piotr Moiżesfa ij Elijáffa/ rzekl ku panu Iezufo=
7: wi: Panię/ dobrze nám tu bytz/ chcełli vczyńmy tu
8: trzy przybytki/ tobie ieden/ Moiżéffowi drugi/ a
9: Eliáffowi drugi. Iełfcze te^{go} domáwiá fwięty piotr
10: natychmiáft oblok fwiatly zatzmil ié/ ij fłyfłeli glos
11: z obloku rzekący. Totz ieft fyn móy námileyfły/ w
12: ktory^m fie mnie dobrze zlubilo/ tego flucháycie. Vfly=
13: fłáwłfy **zmolenicy** [!] ten glos/ padli na ijch oblicze/ ięli
14: fie bátz náfilniey. A przeto przyftápiwłfy mily iezus
15: tknął fie ijch ij rzekl ijm. Wftáńcie a niebóycie fie. A
16: onij podniofłwłfy fwé oczy/ nikogo niewidzieli/ ied=
17: no famégo Iezu Krifta. A z ftepuiątz f nimi z góry
18: przykázál ijm mily Iezus/ aby tego widzenia niko=
19: mu niepowiedali/ aliź fyn człowieczy wftanie zmár
20: twych. Przytym profy iego fwięte milóci/ aby rá=
21: czyl w tobie przemienitz tzoby bylo przeciw dobroci
22: ij zbawieniu twému.

23: **Iezus mily wygnál s kościola kupuiące**

24: **ij przedaiące. Kapi^{tulum} 55**

25: **P**O dwa krotz pán mily Iezus wypędzil ku
26: puiące ij przedawaiące s kościola/ aczkoli fie
27: niéktorzy opiérali/ a wffakoż wfflytcy vciekli. Dziw
28: to ieft/ iję ijch mnogo przed iednym **zgardzony^m** vcie

strona: 58

zbawiciela naffego.

Lift 58

1: kiał ale nie dziw bo fie wielmi frogo vkázál/ a z ob

2: liczá iego iakoby flońce albo ognioweé promienie

: grafika

3: wychodzily/ bo fie gnie=

4: wál dlá nieuczliwości

5: domu oyttza fwégo nie=

6: biefkiégo. My krzełcia=

7: ni ieftełmy w iego ko=

8: łciele/ z ofobności łafki

9: iego/ iefłli fie nie opętá=

10: my łprawami łwiefłkié

11: mi nazbyt/ ale zafie iefłli

12: chwály bożé zamiełłká

13: wámy/ k rzeczám łwiefł

14: łkim przyłtáwiałt/ łlu=

15: łłno nás wypędzi pán

16: Iezus ł kołciola fwégo

17: Ale chcemyli fie nie báltz

18: wypędzenia/ wiaruy=

19: my fie wielkiégo łwiefłkiégo broienia/ ij dwornych

20: rzeczy łprawiania/ ktoré czas tratzą ij łłuzbę bożą

21: ij chwále zamiełłkávali.

22: **Pán Iezus paralizem zabitégo vzdrowil. Kapitulum 56**

23: **I**Ednégo czáfu/ łłedł mily Iezus do Ieru=

24: zalem/ a tamo byl łtáw/ w ktorým omywá=

25: no barany albo owce ku ofiarowaniu. W

26: tym łtawie bylo iedno drzewo/ na który^m pan Iezus

27: miał vmrzetz zakopáno/ a dlá vcźliwości iego z łtę=

28: powál aniol boży na koždy rok/ ruffatz oného drze=

N ij

strona: K58v

Zýwot pana Iezu Krifta

1: wa s ktorého woda taką motz brala/ iż ktorykoli nie

2: motzny nápirwey przybiegl/ ij wftápil w on łtáw/

3: byl zdrow od niemocy/ A dlá tego wielmi mnogo

4: tam niemotznych leżalo na brzegoch czekaiątz wzru

5: łfeniá oney wody. Mieniá tu niéktorzy iż krolewá

6: Sába/ gdy przyiala do Ieruzalem/ fluchatz mądro=

7: łci Salomonowé/ poznała drzewo/ na którym Kry

8: łtus miał vcirpietz/ przeto rzekla ku Salomonowi.

9: Na tym drzewie má vmrzétz/ o ktorého łmiertz ma=

10: iá żydowie zginątz/ ij ijch ziemia/ ij koronę łtracitz.

11: Baczątz Salomon/ dál zagrzełtz ono drzewo w zie

12: mię wielmi głęboko/ na którymże miełtzu potym ten

13: łtáw byl vcźzynioⁿ/ a gdy łie iuż blisko przybliżál czas

14: vmęczeńiá/ poczęło łie oney wody poruffenijé przez

15: aniola dlá łwiętego krzyża. Przytymże łtawie byl

16: tam ieden człowiek/ ktory miał trzydziełci ij ółm lát

17: niemotz wielką. Tego gdy vzzál pán Iezus/ a poz=

18: nál iż dáwno niemocen byl/ rzekl iemu. Chcełs bytz

19: zdrow? Odpowiedziál on niemotzny: Panie niema^m

20: człowieka ktoryby mie do wody przywiodl/ czału te

21: go gdy łie rucha woda/ bo gdy chcę ijdz załtępuiá=

22: mi ijnłfy. Rzekl iemu iezus. Włtán a wezmi loże twé

23: a ijdz do domu. Natychmiáłtz on człowiek włtál ij

24: byl zdrow. Tego dlá mowili żydowie rzekątz: Nie=

- 25: ieft podobno aby ty nofil fwé loże w święto. Odpo
26: wiedziál ijm: Ten ktory mie vzdrowil rzekl mi. Wez
27: mi loże twé a chodz. Spytali iego żydowie: Ktory
28: ieft ien tobie rzekl/ wezmi loże twé? A on niewiedziál
29: kto byl/ ktory go vzdrowil. Mily Iezus sfedwífy

strona: 59

zbawiciela naffego.

Lift 59

- 1: do kofciola/ nalázl onégo ktorégo vzdrowil wkoſcie
2: le ij rzekl iemu. Otos iuż zdrow/ niechciéyże wiécey
3: grzeffytz/ a bytz fie potym gorzéy nieprzygodzilo.
4: Sfedwífy on ij powiedziál ijże Iezus byl ien gij v=
5: zdrowil. Tego dlá żydowie iego nienázzeli/ ij po=
6: czéli sfukatz przeciw iemu przyczyny/ ijżby go z fwia
7: ta zgladzili. Tak ci téż cielefni ludzie dzialaią/ dobré
8: we złé obratzaią/ A s kąd by fie mieli polepffytz/ ftąd
9: fobie męki **wieczné^{go}** potępieniá zgromadzaią. S te
10: go tu wezmi naukę/ ijż iako mily iezus temu niemotz
11: nému niedál zdrowiá bez iego przyzwoleniá/ tako téż
12: nám niedá zbawieniá bez naffeégo przyzwoleniá.
13: Przeto niebęda wymowieni grzeffni/ ktorzy niechtzą
14: datz miéftza duchu świętemu/ gdy ie pobudzá ku
15: przeftaniu od grzechow/ a przywodzi ie ku pokucie
16: święté/ bo otym święty Auguſtyn tako mowi. Czło
17: wiecze bog ktory cie ftworzyl bez ciebie/ zbawitz cie
18: niemoże bez ciebie/ to ieft/ bez twégo przyzwoleniá.
19: A dlá tego mamy fie wiarowatz/ byfmy powfáw=
20: ffy nieupadli w **gzrechy** [!] / bo będzie nás buog ciéffko
21: kárál dlá naffeé niewdzięczności.

22: **Apoſtolowie prażmo iedli. Ka^{pitulum} 57**

- 23: **D**Nia iednego sobotniého Jezus mily sfedl z
24: zwoleniki miedzi żydy a zwolenicy byli łącz
25: ni bo na on czas niemieli tzo ieftz/ a fnádz ij
26: zácż kupitz. Y ięli targatz kfobie/ ij wyżymatz miedzy
27: rękoma/ ij ięli ieftz prażmo. Widżątz to licemiernicy/
28: bakali nanie mowiątz: iakoby to niefluffalo w sobo=

N iij

strona: 59v

Żywot pana Iezusa Krifta

- 1: tę/ ij ięli fie gniewatz rzekątz ku Iezusowi: Y widziśf
2: ijże twoij zwolenicy czynią tzo ijm niefluffá czynitz
3: w sobotę. S tego mámy bacżytz ijże wedle fstarého
4: zákonu ijnych dnij niżli w sobotę/ mogli każdy poży
5: watz prażma albo żyta na polu fwého blizniého/ ale
6: fietz albo żątz niemogl. Mily Iezus ijm na to odpo=
7: wiedziál ij wymowil ie rzekątz: Nieczytalífie tzo v=
8: czynil Dáwid/ gdy fie iemu chciało ieftz ij tym kto=
9: rzy s nijm byli. Iako? Wffedwífy w dom boży iádl
10: chléb offeltorziyny/ którego nikt niemiál ieftz iedno
11: fami kaplánij/ a wffakoż nie zgrześfyl/ bo była tego
12: potrzeba/ takięz ij dzis vbogi ktory niemá dořatku
13: naieftz fie może/ a poruśfyli póft/ niezgrześfy. Przeto
14: byfcie wiedzieli iżetz miłofierdziá chcę/ a nie ofiary/
15: nigdybyfcie niewinnych niepotąpiali. A oni mu na=
16: to odpowiedzietz niemieli. S tego fie naucz poglą
17: daiątz na kfiążęta wffytkié^{go} fwiata/ miłowatz vbo=
18: ftwa/ gdyż oni będątz tako fwięci/ wielmożnij/ dlá
19: miłofci miłego Iezufa vbořtwo dobrowolné wefo
20: lo nieffemrzątz cirpieli/ bo fłyśfeli miřtra káżącého

- 21: Blogoślawienij vbodzy duchem/ botz ijch iest kro=
22: lewstwo niebiełkié. Miłofciwy pán Iezus poglą=
23: dál na fwé apołtoły miłofciwie/ gdy prażmo iedli
24: wefełätz fie łtego/ iż dlá iego miłofci tego fie podięli
25: A w tym nám przyklád vbořtwa ij cirpieniá zořta=
26: wili/ a dlá tego chelpa świetłká má bytz od nás opu
27: łłczona/ ij pokarmow/ trunkow/ rozmaijtořtz ij łlod
28: kořtz wzgardzona.

strona: 60

zbawiciela naszego.

Liřt 60

1: **O pořludze święté Marty. Ka^{pitulum} 58**

- 2: **G** Dy pán Iezus przyřfedł dnia iedné^{go} do mia
3: łta Betanié/ Niewiałta Márta ijmiénim
4: przyięła go weřolo w fwóy dóm ij s czeładką iego/
5: gotuiätz ijm tzoby iedli/ a ta miała řiořtrę/ ktoré bylo
6: ijmię Mariá/ przezwiřkiem Magadalena/ ktorá fie=
7: dzątz v nog milégo Iezuřa łluchala łlow iego/ bo fie
8: w tym wielmi (nad ludłkié domnimanijé) kochala.
9: S tego vbać iřż nařs miły pán nigdy nieprořno=
10: wál/ ale albo fie modlił: albo kázál/ albo niemotzné
11: vzdráwiál. Ale Márta/ ta łama byla przyřłuźbie mi
12: légo Iezuřa/ ktorá záležala ku ciału/ a przeto zářřątz
13: iey tego/ widzątz iřż łiedzi v nog Iezuřa milégo/ łta=
14: nąwřřy przed miłym Iezuřem/ tako k niemu rzekła.
15: Panie/ niedbařs o to/ iřż řiořtra moia dá mnie łamé
16: řłuźyřtz/ a przeto rzeczy iey aby mi pomogła. Ale v=
17: řlyřřala řkázanijé przeciwné łwé żądry/ bo iey rzekl:
18: Márto márto/ ty fie pratuieřs ij pieczoluięřs o wiel
19: kię rzeczy/ ale Mariá nálepřřą cżąřtkę obrala/ ktorá

- 20: niebędzie od niej oddalona. Tu rozmyślał jako ma
21: rią Magdaléna slyfłatz siostrę skarżącą/ báła sie by
22: iey pán Iezus nieprzykázál s nią pratzowatz/ a flow
23: iego niefluchatz/ a dlá tego sputciwłfy glowę nadól
24: milczála/ ale gdy ią pán Iezus wymowil/ wielmi by
25: la wesoła. Doktorowie święci tu mowią/ iż siedze=
26: nijé Marié a sluchanié flowa bożégó/ powyśfono
27: ieft nad sluzbę Márty święté/ nie przeto iżby wiet=
28: ślégo zaflużeniá bylo/ ale w tym vkażál żywot bo=

strona: 60v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: gomyślny bytz wietłfy ij dóstoyniełfy nad żywot
2: pratzowity. ∴

3: Miłosciwy pán Iezus rozmaicje kázál. Kapitulum 59

4: **P** An Iezus miłosciwy zbawiciél nafs naffe

- 5: zbawienijé sprawiaiątz/ dlá ktorégoż na ten
6: świat byl przyśledl/ chtzätz ludzie z ręki nie=

: grafika

- 7: przijacielskié wyrwatz/
8: znaiątz ludskieé poloże=
9: nije rózné a rozmaicje /
10: niégdy mile ij laskawie
11: ij pokornie/ niégdy baka
12: iątz ij téż kárząc/ niégdy
13: przez podobieńftwa/ ij
14: przykłady/ niégdy tzudy
15: ij tznótami kázál/ a iako
16: dobry lekarz/ dával po
17: dlug natury ij niemocy

18: czyiey. Wten czas przy
19: bliżali fie k niemu iawni
20: grzeffnicy ij ijni grzeff=
21: ni/ aby kázaniá iego flu
22: chali/ ale licemiernicy ij
23: miŝtrowie żydowffczy ięli ffemratz rzekątz: Iże oto
24: ten grzeffné przyimuie ij ié f nimi. A mily iezus rzekl
25: k nim ten przyklád. Y który człowiek miedzy wami/
26: ien by miál ŝto owietz/ a ŝtracilby iednę z onych/ a zá
27: by nieopuŝcil dziewiętz dziefiát ij dziewiętz na puŝf=
28: czy/ a ŝfedl ku oné ktorá zginęła ijżby iá nalázl/ a gdy

strona: 61

zbawitziela naŝfego.

Liŝt 57

1: iá náydzie/ wloży iá na fwé plecy wefelątz fie/ a przy
2: ŝfedŝy do domu/ wzowie przyiáciele ij ŝáfiady fwé
3: rzekątz: Wefelcie fie femną ijżemci nalázl owcę mo=
4: ię ktorá byla zginęła. Powiedam ci wám/ ijżetz tako
5: wefelé będzie na niebie nad iedny^mgrzeffny^m pokutę
6: czyniący^m/ iako nad dziewiętzdziefiát ij dziewięc ŝpra
7: wiedliwych/ którym nietrzeba pokuty. Tamże naty^m
8: mieŝtu miłoŝciwy pán Iezus przeciw kfiążętom ij
9: licemierniko^m frogo kázál/ ij polożył ŝtraŝliwy przy=
10: klád o winarzoeh/ ktorzy flugi pana ŝwégo pobili/
11: nápoŝlád poŝlál ŝyna ŝwé^{go} rzekątz: Będą fie ŝtydatz
12: ŝyna mégo/ a tako niezabiją go. Ale onij wzrzáwŝy
13: ŝyna rzekli. Tenci ieŝt dziedzitz/ podzcie zabijemy go
14: a będziemy mietz dziedzitztwo iego. A vchwáciwŝy
15: go/ wyrzucili gij z winnice ij zabili go. Y zopytál ży=
16: dow: Gdy przydzie pán tey winnice/ tzo vczyini ony^m

- 17: oraczom albo winarzom? A oni odpowiedzieli: Zleé
18: flugi zle pogubi/ a fwą winnicę ofadzi ijnymi oracz
19: mi/ ktorzy dadzą iemu owotz/ gdy tego będzie czas.
20: Pán Iezus potwiérdzaiątz rzecz ijch rzekl. Takotz
21: od was krolewftwo božeé będzie odięto/ a będzie
22: dáno poganom czyniącym owotz iego. Onij zrozu=
23: miáwffý iże o nich to mowi/ wielmi fie rozgniewali/
24: ij chcieli go iątz/ ale fie báli ludu póspolitego/ który
25: pana Iezufa za proroka miál.

26: **Iezus miły ofwiecil flepého**

27: **podle drogi. Kapitulum 61**

- 28: Idzątz pán Iezus ijż iuz czas męki iego byl
29: bliško/ którą w Ieruzalem miál cirpietz/ po=

strona: 61v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: ftedl tam z apóstoly przepowiedaiątz ijm/ ijż miál
2: bytz wydán poganóm/ a bytz najigráwán/ vplwán/
3: vbiczowán/ ij vkrzyżowán. A potym iako gij zabiją
4: trzeciého dnia wftanie z mártwych. Ale onij temu
5: nierozumieli/ bo to bylo fkryto od nich. Y ftalo fie
6: gdy fie przybliżali do Ierycha/ ku tako rzekącemu
7: miaftu/ ieden flepy fiedzątz podle drogi/ flyffątz wiel
8: ki gielk ludu poczał pytatz tzo by to bylo. Powiedziá
9: no mu/ ijż Iezus Nazarańki ijdzie. Y iál wolatz wiel
10: kim glofem ku panu Iezufowi rzekątz: Iezus Kryfte
11: fynu Dáwidów fmiluy fie nade^mną. A ijdący mimo
12: gij poczęli go karatz aby milczál ij niewolál/ ale on
13: tym więcey wolál rzekątz: Iezus fynu dáwidów/ fmi
14: luy fie nade^wną [!]. Lafkawy ij miłofciwy pán ftanął/
<http://rcin.org.pl>

15: ij kázál go k łobie przywiéłtz. A onij wezwali go rze=
16: kątż: Wítań/ zowie cie pán Iezus. A on porzuciwłfy
17: odzienijé łwé/ pofsedł k niemu. A gdy łie iuż przybli=
18: źál/ łpytał go mily Iezus rze kątż: A tzo chcełš bych
19: ci vczynil. A on rzékl: Panie bych widziál. Odpo=
20: wiedziál mily Iezus rze kątż: Przezrzy. Y hnedki w=
21: ział widzenié ij wzrok dołtateczny/ Y przezrzál ij na
22: łładowál milégo Iezuła/ chwálątż boga. A włfytek
23: łud wzrzáwłłfy to/ dál czéłtz ij chwále ł tego bogu
24: włłechmogácemu. Patrz tu na pana Iezuła/ ij na
25: pilnołtz iego/ ktorą miál ku vzdrowieniu tego choré^{go}
26: człowieka. Bacż téż motz łwiéteé wiary/ ktorą miál
27: ten łlepy/ bo wiara iego/ zdrowé^{go} gij vczynila/ a łta
28: lołtz iego modlitwy/ bo niedbál nitz na káranijé łu=
29: du przechodzące^{go}/ ktory mu zakázowál/ aby za pane^m

strona: 62

zbawiciela náflego.

Liłt 62

1: Iezulem niewolál. On niedbaiątż tego/ przedłie wo
2: lál/ a bylo to wielmi panu Iezulowi milo/ bo ijm kto
3: więcey wolá a wzdychá ku iego łwiéteé miłofci/ tym
4: wdzięczniéy to przyimuie/ bo ijm dluzey niebywá=
5: my wylłucháni/ ty^m goręcéy ij pilniéy nie przełtaiątż
6: wolatz mámy/ a tak co będziém żędatż/ odzierżémy:
7: tak ijż nám mily pán Iezus rzecze. Czo chcełš żetz
8: vdzialám/ bo bez wątpienia włłfytko to odzierżemy
9: ocżkoli z dobrą wiarą a trwale boga milégo profiłtz
10: będziemy. Przeto łie nie łtydáymy wolatz/ acż nie
11: włłty ale łercem ku milému Iezulowi/ przykladem te
12: go łlepégo ij onéy niewiałty pogáńłkié/ a pán iezus

13: z łwé łafki nás ofwiéci/ ij na dułły vzdrowi.

14: **Pán Iezus z ftąpil do domu Zacheuffa**

15: **iawnégo grzéffnika. Kapitulum 61**

16: **G** Dy pán Iezus przybliżál fie do Ierycha/
17: Zacheus żądliwie chtzátz widzietz pana Ie=
18: zuła/ ijż tam tędý miál ijdż Iezus/ boiátz fie on ijżby
19: przed záftepy niemogl oglédatz pana Iezufa/ bo ni=
20: fkiégo wzroftu byl. Przeto zabieżáwłły/ wftąpil na
21: drzewo Sykomorowé/ to ieft fuché figi/ aby tym le
22: piéy pana Iezufa wzrzál. A ten Zacheus byl kfiąże
23: z iawnych grzéffników wielmi bogaty. Widzátz mi=
24: ly Iezus iego żądzą ij wiarę/ przybliżywłły fie k nie
25: mu wezrzál na gorę/ ij wzrzáwłły go rzékl iemu: Za=
26: cheuffu z ftępi rychlo/ bo dzis w twym domu mułłę
27: przebywatz. A on tzo rychléy z onego drzewa z ftąpil
28: a z wielką radołcią ij z wefelim przyiál gij w dom

strona: 62v

Zywot pana Iezusa Krysta

1: fwoy/ a gody znamienité nań vdzialál. Widzátz to
2: licemiernicy ij ijnłły włłytycy/ poczęli łsemratz rze=
3: kątż: ijżby fie do człowieka iawné^{go} grzéffnikka obrocil
4: Ale Zacheus bédątz wdziéczen takowé^{go} gofcia/ rzekl
5: przed Iezufem łtoiátz. Panie/ oto polowicę ijmieniá
6: ij dobra mégo dáwám vbogim/ a iestlim kogo nie=
7: wczým offukál/ albo zradzil/ czworako wrzám
8: Rzekl iemu Iezus: Dzis temu domowi łtalo fie ieft
9: zbawienijé/ s tego ijż on/ tzułs Zacheus/ ieft łyn/ to
10: ieft nałladówtza Abramow/ ktory rád przyjmowál
11: pielgrzymy w dom łwoy/ A łyn człowieczy przy=

12: Ífedl Ífukatz ij vzdrawiac co bylo zginęło. Bacż Ífczo
13: droftz pana Iezufa/ ktory więcey dáwá nizli go żą=
14: daią/ Bo dál zbawienijé Zacheuffowi/ ktoreégo on
15: niefmiál profitz ani żędatz. Stego vbacż ijż fama go
16: rątzá żądzá ieft wielki glos a modlitwa ku milému
17: bogu/ iako Dáwid krol ij prorok wielki w żoltárzu
18: mowi: Żądzé Íwych vbogich wyfluchawáfs mily
19: panie. Oglądáy nábożná duffo krola niebieskiego
20: Íiedzącego w domu grzéffnégo miedzy grzéffnymi
21: podobno ijż dál miefce komu Íwietfkiému pirwffé/
22: a Íám z Zacheuffem nizey Íiedziál/ ako [!] míftrz pokory
23: ij vftawtza. Też zwoleniki **iedo** [!] oglądáy/ nabożneé
24: rzeczy z grzeffniki zozmáwiaiácé/ a ku bożé dródze
25: ie przywodzącé.

26: **Iezus ofwiécil flepo naro=**

27: **dzonégo. Ka^{pitulum} 60**

28: **I**Idątz pán Iezus przez Ieruzalem/ vzrzál
29: człowieka flepo narodzonégo/ ij poczęli py=

strona: 63

zbawitziela náffego.

Liít 63

1: tatz iego zwolenicy rzekątz. Míftrzu kto zgrzeffyl/
2: ten człowiek/ czyli rodzicy iego/ ijż Íie flepo vrodzil.
3: Odpowiedziál mily Iezus ij rzekl/ Ani ten człowiek
4: zgrzeffyl/ ani iego rodzicy/ ale Íie to Ítalo/ aby v=
5: czynki bożé byly w nijm ziawioné. Íá muÍfę czynitz
6: vczynki tego tzo mie poÍlál/ dokąd ieft dzień: przy=
7: dzie notz/ gdy nikt niebędzie motz nitz działatz/ doką=
8: dem na Íwiecie/ **iefté^m** Íwiatloftz tego Íwiata. A gdy
9: to zmowil mily Iezus/ plunąwffý na ziemię/ ij vczy

10: nil bloto z fliny/ ij pomazál na iego oczy ij rzékl ie=
11: mu: lidzi vmyfie w ftawie Siloe/ ktory fie wykla=
12: dá poflanijm. Y sfedl ij vmyl fie ij przezrzál dofta=
13: tecznie/ ij przyffedl zafię widząt. Tedy fáfiedzi ij cij
14: ktorzy go widzieli/ iże pirwéy byl flepym żebrákciem/
15: poczęli mowitz: Wffako to ieft on ktory fiedziál że=
16: brząt? Niéktorzy rzekli/ ten: a drudzy iję nié/ ale podo
17: bny iemu ieft. Ale on rzékl/ Iám ieft. A onij rzekli ie
18: mu: iakotz fie otworzyly tobie oczy. Odpowiedziál:
19: On człowiek ktorému dzieię Iezus/ vczynil bloto/
20: ij pomazál moie oczy/ ij rzékl mi: lidzi do ftawku
21: Sylae vmyfifie/ a sfedffy vmylemfie ij widze. A onij
22: iemu rzekli: Gdzie ieft ten/ człufs Iezus? Odpowie=
23: dziál: niewijem. A poty^m przywiedli go ku licemierni
24: kom/ a bylo w fobotę gdy mily Iezus vczynil bloto
25: ij otworzył iego oczy. Tego dlá poczęli go drugi róz
26: pytatz licemiernicy iakoby widziál? A on ijm rzekl:
27: Polożyłmi Iezus bloto na oczy/ a vmywffy fie ij wi
28: dżę. Tedy niéktorzy licemiernicy poczęli mowitz:
29: nieieft ten człowiek od boga ktory foboty niewięci

O

strona: 63v

Żywot pana Iezu Krifta

1: A drudzy rzekli. Iako może grzeffny człowiek tako=
2: wé tzuda czynitz/ ij bylo rozdzielene miedzy nijmi/ a
3: dlá tego rzekli drugi róz flepému: Czo ty mowifs o
4: tym ktory otworzył twoie oczy? A on rzekl. Prorok
5: ieft wielki. Niewierzätz ieffcże żydowie temu/ aby
6: on byl flep a przezrzál/ Wezwali iego rodzitzow/ ij
7: poczęli ijch pytatz rzekätz: Toli ieft wafs fyn ktoré=
<http://clif.org.pl>

8: go wy mowicie/ i jżby fie ślepo narodzil/ iakoż iuż wi
9: dzi? Odpowiedzieli rodzicy rzekątz. Wiémy i jż ten
10: ieft fyn nafs/ a téz fie ślepo vrodzil/ ale iako iuż wi=
11: dzi niewiémy/ albo kto iego oczy otworzyl/ tego nie
12: wiémy/ śpytacie go/ wśfakotz má lata/ niechátz sám
13: zafie mowi. A to mowili przeto i jże fie żydow báli/
14: bo fie iuż byli żydowie śprzyśięgli/ i jże kto koli by wy
15: znáwál aby on byl kríftus/ ten z fynagogi miál bytz
16: wyrzutzon/ a dlá tego rodzina iego rzekla/ Mátz la=
17: ta/ pytáycie iego sámégo. Y przyzwali lepak onégo
18: człowieka ktory byl flepy/ i j rzekli iemu: Dáy chwá=
19: lę bogu/ botz my wiémy iż ten człowiek ieft grześńny
20: Odpowiedziál ijm on i j rzekl: Niewiém ieftli grzé=
21: śńny/ iednotz to wiem i jżem byl flep/ a iuż widzę. A
22: oni lepak rzekli iemu: Czotz vczynil/ iakotz otworzyl
23: oczy. Odpowiedziál/ Wśfako^m powiedziál wám iuż/
24: a iużelcie ślyśfeli czemu ielśfcze chcecie wiedzietz albo
25: ślyśfetz a zali téz i j wy chcecie bytz iego zwoleniki?
26: Tedy onij zlorzeczywśfy iemu rzekli: Ty bądź iego
27: zwolenik/ ale my ielśefmy zwolenicy moijżéśfowi/
28: my wiémy i jże z Moijżéśfem buog mowil/ ale tego
29: niewiémy s kąd ieft. Odpowiedziál on człowiek i j

strona: 64

zbawiciela nášego.

Liśt 64

1: rzekl ijm. Dziwná to rzecz ieft/ i jże wy mowicie/ nie
2: wiémy fkąd ieft/ a on otworzyl moie oczy/ a my wié
3: my i jże buog grześńnych nieśluchá/ iedno tego buog
4: wyślucháwá/ ien ieft śluga boży/ a czyni iego wolá.
5: Y rzekl daley: Od początku ſwiata nieieft ſlycháno
6: aby kto otworzil tego oczy ktory fie ślepo narodzil/

7: wyiawŕŕy iŕzby ten człowiek od boga byl. Odpo=
8: wiedzieli iemu żydowie ij rzekli: W grzéŕŕech ieŕtes
9: fie wŕŕytek vrodzil/ a ty nás chceŕs vczytz ij wyrzu=
10: cili go z ŕynagogi. Slyŕŕŕŕŕŕ to mily Iezus ijze go z ŕy
11: nagogi wyrzucili/ przyŕŕŕŕŕŕ k niemu ij rzekl/ Ty wie
12: rzyŕs w ŕyna bozégo. A on **odowiedaiętz [!]** rzékl/ A
13: ktory ieŕt mily panie ijzbych wierzył weń. A mily Ie
14: zus rzekl iemu/ Widziáles go ŕercem. A on odpo=
15: wiedaiętz rzekl/ Wierzę mily panie/ a padwŕŕy na
16: ŕwé obliczé/ dál iemu częŕtz ij chwále. Bacż tu w=
17: dzieęcznoŕtz tego człowieka/ ŕlucháy iako opowiedá
18: rzecz pana Iezuŕowe/ naprzeciw żydóm **niewierny^m**/
19: tak ijz powiedziáwŕŕy ijm ŕwégo ofwięceniá oby=
20: czáy/ŕmiele rzékl/ Abo chcecie bytz zwoleniki iego
21: ij dál ŕie zakłętz dlá tego. S tego więdz ijz wdzięcz=
22: noŕtz dobrodzieŕŕŕŕŕ/ ieŕt milému bogu wielmi/
23: przyiemná/ a zaŕie niewdzięcznoŕtz przykrá. O tym
24: ŕwięty Biernát mowi. Vcżŕie krzeŕcianiniŕe z nám=
25: nieyŕŕé rzeczy bogu milému dziękowatz. Bacż pilno
26: tzo s tobá mily buog działá/ tzotz dál ij dáwá/ gdys
27: niebył/ on cie ŕtworzyl: gdys byl zginął/ on cie ŕwá
28: ŕwięta krwią z niewolé wykupil. Pamiętayże ijz ia=
29: ko żádneé godziny przez iego dobrodzieŕŕŕŕŕ nie=

O ij

strona: 64v

Żywot pana Iezu Kriŕta

1: ieŕtes/ tako żádná godzina niecháy niebędzie ktoreé
2: by mu dzięki ij chwály niedziałál.

3: Iezufa milégo żydowie chcieli

4: vkamionowatz. **Ka**pitulum 63

- 5: **T**Wfie iuz poczyna taiemnitza vmęczeniá zba
6: wiciela naffégo/ gdy iednątz nás mily pan
7: kázál a miedzy inffymy
8: flowy mowil. Kto ká=
9: zanié moie będzie cho=
10: wál/ to ieft pelnil ié/
11: śmierci nieukufi nawie
12: ki. Odpowiedzieli iemu
13: żydowie. Iużefmy po=
14: znali ijże diábła maś
15: wfobie/ Abersám vmarl
16: ij prorocy/ a ty mowis
17: Będzieli kto flowo mo
18: ie chowatz/ śmiercy nie
19: wzrzy na wieki/ A zális
20: ty więtlfy ij lepśfy nad
21: oyttza naffégo Abrama
22: ktory vmarl ij prorocy
23: zmarli/ czymże fie ty czynis? Nato Iezus odpowie
24: dziál/ Iż Abrám ocietz waś/ radowál fie aby wi=
25: dziál dzień móy/ widziál ij wefol byl. Odpowiedzie
26: li żydowie ij rzekli iemu. Pietzdziefiąt lát ieffcze nie=
27: máff/ a mowis bys Abrama widziál. Pán Iezus
28: dlá wielkiégo pratzowaniá ij vdręczeniá/ tak byl na

strona: 65

zbawitziela naffego.

Liśt 65

- 1: obliczu stary/ iakoby mu bylo piętdziefiąt lát/ a dlá

2: tego mu żydowie rzekli/ Piętdziefiāt lāt ieffcze nie
3: máfs a powiedáfs bys Abrama widziál? A mily Ie
4: zus ijm rzekl/ Zapráwdę zapráwdę mowię wám/ ijż
5: pirwéy niżli Abrám byl iám ieft. Vflyffáwffý to
6: żydowie pochwácili nań kamienié/ ij chcieli go roz
7: gniewáwffý fie vkamionowatz. Ale mily Iezus nie
8: tą śmiercią chciál odkupitz nás/ ij czas teź byl ieff=
9: cze nieprzyśfedl iego męki/ zakryl człowieczeństwo
10: śwé/ ij wyśfedl s kościola/ bo bořtwe^m to śwym vdzia
11: lál/ ijż go żádny niewidziál. Rozmyřlay tu zatrořka
12: nié Iezufa milégo ij zwolenikow iego/ iako łami zo
13: łtawffý w kořciele/ niewidzátż pana Iezufa/ fkloni=
14: wffý głowy śwé/ wyffli s kościola fromiezliwie.

15: **Drugi ráz chcieli kamienowatz**

16: **pana Iezufa. Kapitulum 64**

17: **D**rugy ráz w święto poświęzaniá kořciola
18: Ierozolimskié^{go} pán Iezus modlil fie w por
19: tiku/ iakoby w kaplicy Salomonowé/ obřtápiwffý
20: go żydowie iako wilcy drápieźni a wćiekli zgrzy=
21: taiátż zęby ku panu Iezufowi rzekli: Y dokądże du=
22: łfe náffe/ to ieft myřli/ w wátpieniu dzierżyřs/ po=
23: więdz nám iawnie ieftlis ty Kryřtus? A pán Iezus
24: iako baranek cichy odpowiedziál ijm pokornie rze=
25: kátż. Powiędam wám a wy nie wierzycie/ Vczynki
26: ktoré dzialám miedzy wami w ijmię oyttza mégo/
27: dáwaią řwiadetztwo o mnie/ ale wy niewierzycie/
28: bo nieieřteřcie z mych owietz. Owce moje řluchaią

O iij

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: mie ij glofu mégo/ a iá ié znám/ a ony mie nafladuią
2: a iá ijm daię żywot wiekuiſty/ że niezginą nawieki.
3: Poglądáy tzo ſie tu dzieie/ iako pokornie pán Iezus
4: odpowiedá nieprzyáicielom ſwym glowny^m/ a onij
5: zafie ze wſſech ſtron ſrogo a gniewliwie odpowie=
6: daią/ ij tajemnie iád w ſwym ſertzu gotuią/ a dlá te
7: go niewierni żydowie za tymi ſlowy/ pochwyciw=
8: ſy po wtoré kamienié/ chcieli go vkamionowatz/ ale
9: mily Iezus odpowiedziál ijm rzekátz wielmi ſkrom
10: nie ij lagodliwie. Wielém dobrych vczynkow vka=
11: zowál ij dzialál między wami/ a dlá ktorégoż mie
12: chcecie vkamionowatz. Odpowiedzieli żydowie ij
13: rzekli iemu: O dobry cie vczynek nie kamionuiemy/
14: ale ijże mowiſ przeciw bogu/ ijże ty będątz człowie
15: kiem/ czyniſ ſie bogiem. Patrz tu niewymowné zło
16: ſci żydowſkié/ pytaią a chtzą wiedzietz onli ieſt Kri=
17: ſtus w zákonie obietzany/ ijż ijm tego dokazuie ſlo=
18: wy ij vczynki/ oto go chcieli kamionowatz. Iezus
19: odpowiedziál. Ieſtli nieczyńię vczynkuów oyttza
20: mego/ niewiérzcie mi/ ale czynię li/ niechcecieli mnie
21: wierzytz/ wiérzcie ale vczynkuóm ktoré czynię/ aby=
22: ſcie poznali ij wierzyli/ ijżem iá w my^m oyttzu/ a ocietz
23: we mnie. Żydowie zatym ſlowem ſſukali iakoby go
24: iátz mogli. Ale Iezus mily iako ij pirwey/ wyſſedl z
25: ijch ręku/ a vſtápił za Iordán/ na ono mieſce gdzie
26: ſwięty Ián krzcil/ a niechciál ijdz do żydowſkié zie=
27: mie/ bo wiedziál ijż go żydowie ſſukali/ iako by go
28: mogli iátz ij zabitz. A. dlá tego gdy bylo bliſko ſwięto

29: dnia żydowskiégo/ ktoré bylo wezwáno łcenofeiya/

strona: 66

zbawiziela nałłego.

Liłt 66

1: to iest gody námietowy/ bo tedy żydowie łczyniw=
2: łły námioty/ czynili łobie gody. Tedy rzekli apołto=
3: łowie Iezufowi. Winidz łtąd/ tzułł z Galileyłkié zie
4: mie a podz do ziemie żydowskié. Odpowiedziál ijm
5: mily Iezus. Czas mój ielłcze nieprzyłłedł/ ale czas
6: wałł zawždy gotow iest/ ten łwiat niemoże wás
7: nienaáwidzietz/ ale mnie nienáwidzi/ przeto ijze íá
8: łwiadetztwo dáwám onijm/ ijze iego vczynki łą złé/
9: tego dlá ijdzie wy k temu łwiętu/ íátz ielłcze nie=
10: póyde/ botz ielłcze mój czas nieiust napelnion. Zmo
11: wiwłłly to pán Iezus/ zołłtál w Galileij/ ale braciá
12: milego Iezufa/ łłli do Ieruzalem/ a mily Iezus po
13: tym łłedł za nimi ku łwiętemu dniu/ nie íawnie ale
14: íakoby potaiemnie. A żydowie gdy íuż bylo łwięto
15: łłukali iego rzekątz: gdzie iest on Iezus? Y byly roz=
16: maijté gadki onijm międy tlułłczą íj załłtępy żydo
17: włkiémi/ bo niéktorzy mowili/ ijze on iest Kryłtus
18: w zákonie obietzany/ łwięty a dobry. Ale drudzy rze
19: kli/ nie: Nieiustci dobry/ lud cij tylko łwodzi. A dru=
20: dzy mowili: Tego wiemy í kąd iest ale kryłtus gdy
21: przydzie/ nikt go niebędzie wiedzíál s kąd przydzie.
22: A to włłytko rzekli/ ijze Izaijáłł mowil: Rodzáy íe
23: go kto wyłłáwi/ wiliczy/ albo wymowi? A włłakoż
24: nikt onim niechciál mowit íawnie/ boiátz łie żydow
25: Ale mily iezus gdy íuż byl łwięty dzień/ włłapiwłłly
26: w kołciól/ poczał nauczátz/ a żydowie poczęli łie
27: dziwowátz rzekątz: Íako ten wmié pímo a nieuczyl

28: Ie go? Odpowiedziál mily Iezus ij rzekl: Moia na

29: uka nieieft moia/ ale tego ktory mie poFlál/ będzieli

strona: 66v

Zywot pana Iezusa Krysta

1: kto chcietz wolą iego czynitz/ pozná tę naukę/ ieftli od

2: boga czyli iá fám od siebie mowię. Kto fám od fie=

3: bie mowi/ włáfné chwály fuká/ ale ktory fuká/ tego

4: ktory go poFlál/ ieft práwdziwy/ anij iedné niepráw

5: dy w niém nie. Wfako Moijzész dál wám zákón/

6: a žádný z wás zákónu nienapelni/ czemu mie zabitz

7: fukácie? Odpowiedziały záftępy żydowfkie: Diá=

8: bla máf w sobie/ a kto cie fuká zabitz? Iezus odpo

9: wiedziál: Iedene^m vczynek vczynil/ a wflytcy fie dzi

10: wuiecie: Moijzész dál wám obrzezanié/ a w fobotę

11: człowieka obrzezuiecie. Gdyż to ieft ijże człowiek

12: wfobotę przymuiątz obrzezanié nieporuffá zákónu

13: Moijzeszowého/ ani gwálcij fwięta: czemuż fie wy

14: na mię gniewácie/ ijżem w fobotę człowieka vzdro=

15: wil niemotzného? Arzekwífy to/ fiedl zafię za iordán

16: gdzie fwięty Ián pirwéy krzcil/ ij przebywál tam.

17: **Iezus milofciwy wkrzéfíl Lazarza vmarlého/**

18: **czterzy dnij w grobie leżącého. Kapitulum 65**

19: **W** Ten czas/ rozniemogl fie dnia iedného pię=

20: kny ij wielmi podobny panitz/ ijmieniem La

21: zárz z Betanié/ brat rodzony Marié Mag=

22: daleny ij Márty/ a ta byla Mariá ktorá byla poma

23: zala pana Iezusa Krystuła malcią drogą/ ij vciérala

24: nogi iego fwymi wlofy. Ktorého żaluiątz fieftrzyce

25: poFlaly ku panu iezusowi za Iordán/ na ono miefce

- 26: gdzie byl wftąpil dlá gniewu żydowfkiého/ gdy go
27: chcieli iątz ij zabitz/ obiawiaiątz mu/ ijż milofnik iego
28: Lazárz niemocen leży. Słyffątz to pán Iezus odpo

strona: 67

zbawitzuela naffego.

Lift 67

- 1: wiedziál ijm rzekątz: Niemotz ta nie iefłci na fmiertz
2: ale by fie chwála bożá przezeń rozmnożyła. A tak
3: przez dwa dnij o tey rzeczy milczál/ ij rzékl **poty^m** po
4: dwu dniu ku **fwy^m** zwolenikóm: Podzmy do żydow=
5: fkié ziemie. Słyffątz to zwolenicy iego rzekli: Mißt=
6: rzu niedáwno cie żydowie chcieli kamionowatz/ a
7: **a [!]** ty tam zaíe ijdz chcefs. Odpowiedziál mily Ie=
8: zus ij rzékl: A záli nie dwanałcie godzin iefł przez
9: dzień/ będzieli kto chodzil we dnie nieurazi fie/ bo
10: widzi fwiatłofłtz tego fwiata: ale będzieli chodzitz w
11: nocy/ vrazifie/ bo fwiatłofłci nie. To zmowiwfłfy mi
12: ly Iezus rzekl ijm. Lazárz przyjaciél nałs fpij/ ale ij=
13: dę abych go ze fnu obudzil. Tedy rzekli zwolenicy:
14: Panie iefłlitz fpij/ tedytz będzie zdrow. A to mily Ie=
15: zus rzékl byl o iego fmierci/ a oni mnimali by rzékl
16: o fpaniu fna. Przeto mily Iezus gdy tego nierozu=
17: mieli/ ijż to mowil o iego fmierci/ rzekl ijm iawnie:
18: Lazárz przyiáciél nałs vmarl/ a **ráde^m** ijżem tam nie
19: byl/ dlá wás abyłcie wierzyli/ ale podzmy k niemu
20: abyłmy go zbudzili. Tedy fwięty Thomáłs rzékl
21: ku drugim zwolenikóm: Podzmy/ ij my s nijm vm=
22: rzémy/ ij połłli. A gdy bylo bliłko Betanié/ dowie=
23: dziáwłfy fie Márta/ ijż pán Iezus przybliżál fie do
24: Betanie/ zabieżála iemu/ a pádwłfy przed iego nogi

- 25: s placzem rzekła: O mój miły panie/ by ty tu był/
26: brat by mój był nieumarl/ ale ij ieffcze wiem tzokol=
27: wie będziefs żędatz od boga/ to bóg dá tobie. Mily
28: Iezus iey odpowiedziál rzekätz: Nieplacz wftaniec
29: brat twóy. Odpowiedziála mu Marta: Wiém mily

strona: 67v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: panie ijże wftanie z martwy w ładny dzień. Mily
2: Iezus odpowiedziál: Iáciem wftanié z mártwych
3: ij żywot/ kto wmię wierzy aczby vmarl/ będzie żyw
: grafika
4: A wśfelki ien wierzy w
5: mię nieumrze nawieki/
6: wierzyłf temu? A Mar
7: ta rzekła: Wierzę mily
8: panie ijżes ty Kriřtus
9: fyn boży ktorys przy=
10: řfedl na ten řwiat. A ia
11: ko to zmowila/ řfedw=
12: řfy ij wezwála řwé fio=
13: řtry Marié potaje^mnie
14: iey rzekąc: Miřtrz przy
15: řfedl a zowie cie k řobie
16: A ona řkoro to vřlyřfa=
17: la/ natychmiáft přędko
18: powřtala/ ij naprzeciw
19: panu Iezuřowi bieglá/ bo ieffcze był mily Iezus nie
20: przyřfedl/ ale był na tym mieřtzu/ gdzie mu Márta
21: zabieřala/ tego dlá řydowie ktorzy byli s nią w do=
22: mu cieřřätz ią/ gdy vřrzeli ijże řie tak rychlo pochwá

- 23: cila ij wyflła: naładowali iey rzekątz/ ijże ijdzie ku
24: grobu plakatz: Mariá gdy przyflła tam gdzie byl
25: mily Iezus/ wzrzáwflsy go padła placzątz na fwé ko
26: lana ij oblicze przed iego nogi ij rzekła iemu/ Panie
27: by ty tu byl/ brat by mój niebyl vmarl. Mily Iezus
28: wzrzáwflsy ijż ona placze/ ij żydowie placzą którzy
29: s nią byli/ poruflsy fie **duche^m** ku placzu/ ij plakál gorz

strona: 68

zbawiciela nášego.

Lift 68

- 1: ko/ zarzewniwflsy fie ij załmucil fie sám w łobie/ a
2: weftchnáwflsy rzekl: Gdzieście go položyli/ aczkoli
3: wiedziál iako bóg wierny. A oni rzekli: Podz mily
4: panie oglądáy. Y począł tym więcéy plakatz ij flzy
5: puflczątz. Widzątz to żydowie rzekli: O iako go fil=
6: no milowál. A drudzy lepak mowali/ Niemogl li by
7: ten vczynitz ijż by nieumarl/ ktory otworzył flepemu
8: oczy. Rozmyfláy tu iako mily Iezus ijdzie pokornie
9: placząc z fioftrami lazarzowymi/ a fnádz téż ij apo
10: ftolowie plakali/ a tak placzątz ku grobu przyflli/ kto
11: ry grob byl wykowan s kamieniá/ ij przyložon ka=
12: mieniem na wirzch. Y kázal go mily Iezus odiaťz/
13: ale Márta odmáwiála rzekątz/ O mój mily panie/
14: iużci fmierdzi/ botz iuż czterzy dnij w grobie leży.
15: Rzekl iey Iezus/ Y zámci nierzékl Márto/ ieftli v=
16: wierzyfs vzrzyfs natychmiáft chwále bożą. Gdy
17: on kamién odiaťo/ Iezus podniofwflsy fwé oczy w
18: niebo rzekl: Dziękuię tobie oycze niebieski/ izes mie
19: zawzdy wyflucháwál/ a wijém ijż mie teraz wyflu=
20: cháls/ dlá tych tzo tu ftoią/ aby wiedzieli ijżes ty
21: mnie zeflál. O nábożná duflso rozpamietaťy tu ftwo

- 22: rzyciela twégo placzącego/ bacz iego wielką miłość
23: ij żądzą o ludfkiém zbawieniu/ którą sie wkażuie z pla
24: cżu ij z wolaniá wielkiégo/ bo gdy to mowil mily Ie
25: zus/ zawolál wielkim głofem rzekątz/ Lazarzu wyni
26: dzi sam z grobu. Natychmiáft sie za tym flowe^m pod
27: niolł ożywfłfy z grobu/ a związany byly iego ręce ij
28: nogi. Y rzekl pán iezus apoftolom/ Rozwiąźcie go/
29: niecháy wyffedłfy z grobu chodzi. To dobrodziey=

strona: 68v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: ftwo widzátz iego fiołtry/ przed panem Iezufem po
2: klękńawłfy/ ij pokornie s tego wczynku dziwnégo ie
3: go święté miłości dziękowały. Wieleé żydow ktorzy
4: to widzieli/ w milégo pana Iezufa wwierzyli/ a nie=
5: ktorzy fnich ten dziw sfedwłfy do miáfta/ między
6: ludzmi rozniefli/ tak ijż z Ieruzale^m ij z ijnłfych miáft
7: wielé ludzi przychodzilo oględatz Lazarza żywégo.
8: Ale doktorowie/ licemiernicy/ ij nauczeni w zá
9: konie/ flyffátz ten dziw ktory mily Iezus
10: wczynil/ wielmi sie zaswucili [!] ij o tym
11: iuz s pilnością myflili/ iako by
12: go zabitz mogli.
13: ∴ ∴ ∴ ∴
14: Dokonáwaią sie kfięgi pirwłfé.

strona: 69

zbawitziela náffego.

Lift 69

- 1: **Kfięgi drugié,**
2: **Biřkupowie z licemierniki radę wczynili/**
3: **aby milégo pana Iezufa zabitz mogli.**

4: Kapitulum pirwffé.

- 5: **K** Dy od boga oyttza przybliżál
- 6: fie czas zrzádzony ku odkupie
- 7: niu ludfkiému/ dlá fkrzéffeniá
- 8: Lazarzowégo/ s poduffczeniá
- 9: złégo ducha/ zebrali fie w radę
- 10: bifkupowie/ xiążęta żydowfcy
- 11: ij licemiernicy przeciw Iezu=
- 12: fowi/ radzätz iakoby go ięli ij
- 13: zabili/ a tam radzätz fie mowili: Czo czynimy/ oto
- 14: ten człowiek wielkie tzuda ij **zamiona** [!] czyni/ pufci=
- 15: myli go tako (tzufs nie zabiwłfy) włfytek lud weń v=
- 16: wierzy/ a potym przydą Rzymianie/ ij wezmą nám
- 17: miafto naffe/ iakoby rzekli. Widzicie ijż to miafto/
- 18: (tzufs kościol) ieft za fwiątoftz poganfką/ bo Alexan=
- 19: der/ krolowie Perfcy ij krolowie Eijpfcy/ w wiel=
- 20: kie tzi ten kościol mieli. Ale ten człowiek nauczá ijż=
- 21: by naffa fluzba w kościele była marná. Przeto Rzy=
- 22: mianie vłfyłfali o fkarbie kościelnym/ a vzrzáli tako
- 23: wé tzuda od niego/ przydą ij wezmą naffe miafto/
- 24: tzufs kościol ij nafs lud. Ale ieden s nich/ ijmieniem
- 25: Kaijfás/ ktory byl bifkupem na ten czas/ rzekl ijm:
- 26: Wy nitz nie wiecie/ mułi ieden człowiek vmrzétz za

P

strona: 69v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: włfytek lud/ niźliby włfytek lud miál zginätz. O prze
- 2: klętá rada/ o mizerni wódzowie ludu poľpolitego/
- 3: w ręce waffe dál buóg fyna fwégo/ aby dlá wás v=

4: marl/ ale nie z wás. On ci vmrze od wás/ ij zbawi
5: fwoy lud/ a wy będziecie potępieni. A dlá tego od
6: tego dnia/ poczęli myflitz aby go zabili/ A pán iezus
7: iuż niechodzil iawnie miedzy żydy/ ale śfedl do mia
8: ła Effraim/ ij przebywał tam z matuchną śwą mi=
9: lościwą/ z Mártą/ z Magdaleną/ z Lazarze^m ij z śwy
10: mi zwoleniki. cieffątz matuchną śwą rozmową fy=
11: nowfką. A gdy iuż była blisko wielkanotz **żydowłá** [!]
12: tedy wielé żydow przifflo do Ieruzalem przed wiel
13: kąnotzą/ aby sie ofiarowali bogu/ a śfukaiątz milégo
14: Iezufa mowili miedzy sobą łtoiątz w kościele: Czo
15: sie wám widzi/ fnádz nie przydzie ku temu święte=
16: mu dniu/ bo biskupowie iuż byli dali przykázanié/
17: gdzie by kto widziál Iezufa/ ten go miál vkazatz
18: aby go ięli ij zabili.

19: **Mariá Magdaléna Iezufa mafcia**

20: **pomazala. Kapitulium 2**

21: **3** **G** Dy bylo śfošteého dnia przed wielką notzą/
22: przyśfedl mily Iezus do Betanié/ gdzie byl
23: Lazárz vmarl/ którego śkrzezil mily Iezus/ ij vdzia=
24: lali mu tam wieczęzą/ na ktoré Márta služyla/ a
25: Lazarz siedziál z milym Iezufem ij z goduiącymi.
26: Mariá magdalena siedzätz za wieczęzą/ na Iezufa
27: pilno patrzala/ ij iego strudzoného widziála/ a dlá
28: tego wziąwfłfy funt małci drogié z zielá nardufo

strona: 70

zbawitziela náflego.

Liłt 70

1: wégo ij pomazala nogi iego/ ij śwymi wlofy vtarla
2: a ostatek na glowę wlála/ tak iż on dom wfłytek byl

- 3: napelnion od oney małci rołkośné wonności. Te=
4: godlá rzekl ieden z iego zwolenikow/ ijmieniem Iu=
5: das Skariot/ ktory go miał zradzitz: Ach iaká sie to
6: filná śfkoda łtala/ iż ta małtz tako drogá zepfówána
: grafika
7: A zá nielepiéy iźby tę
8: małtz bylo za trzy łta
9: pieniędzy przedáno/ ij
10: vbogim ty pieniądze
11: dáno. Ale to rzekl nie
12: przeto iźby nán fluffa=
13: lo vbołtwo opatrzo=
14: watz/ ale iźe byl zlo=
15: dzieý/ miéśki maiątz/
16: w ktorych nofil to tzo
17: milému Iezusowi śla=
18: no a wśfakoż dziefiątą
19: częłtz zawždy vkrádl/
20: a tak z iego naprawie=
21: niá ij drudzy zwolenici
22: śfemrali/ nie dlá zlo=
23: dzieyłtwa iako Iudás/ ale z lutości ktorą ku vbo=
24: gim mieli. Ale pán Iezus s tego Marią Magda=
25: lenę wyprawil rzekątz: Niechaycie iey/ botz to vczy=
26: nila na pamiątkę mego pogrzebieniá. Y rzekl daley
27: miły Iezus/ Vbogié zawždy z sobą mácie/ a gdy
28: chcecie możecie ijm dobrze vczynitz/ ale mnie nie za=
29: wždy z sobą będziecie mietz. Iudás niedbaiątz te=

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: go wielmi fie rozgniewál/ a dlá tego poczał myflitz
2: iako by go przedál/ bo iuż wiedziál ijże iuż kfiążęta
3: kaplańskie z licemierniki fie byli ímowili/ ijż by go
4: koniecznie zabili. Czegoż potym we frodę dokázál
5: gdy k nijm mowiątz przybieżál: Czo mi dácie/ ia go
6: wám wydám/ a za znamię/ potzaluię go sám. Zydo=
7: wie temu radzi byli/ ij trzydziefci mu pieniędzy datz
8: wftawili/ ktoré byl ítracil na oney drogié małci/ kto=
9: rá mogła bytz przedána za trzyfta pieniędzy. A gdy
10: zwiedzialy wielkie záftępy żydowłkie/ ijże mily Ie=
11: zus byl w Betanij/ przyśflo tam mnogo żydow/ nie
12: tylko dlá pana Iezufa/ ale by wzrzeli Lazara **które^{go}**
13: Kriřtus íkrzeřil z mártwych. A przeto przyśfedwřly
14: k niemu/ pytali go o oyttzu Abramie ij o mękách pie
15: kielnych/ a on ijm miłořciwie na wřřlytko tzo pytali
16: odpowiedál. Tedy kfiążęta kaplanřcy/ bífkupowie/
17: ij licemiernicy/ pocżeli myflitz iakoby ij Lazara za=
18: bili/ bo mnogo żydow dlá niego odřtawalo od ijch
19: pořpolřtwa/ a wierzyli w pana Iezufa.
- 20: **Iezus z wielką chwálą przyiechál do Ieruzalem**
- 21: **w kwietną niedzielę/ fiedzatz pokornie na**
- 22: **ořlicy a potym na ořle. **Ka^{pitulum} 3****

- 23: **G** Dy fie przybliżál czas aby pán Iezus dál
24: řwiatu lekarřstwo przez mękę řwá cięřřką/
25: dlá tego iako bylo zaiutrá w kwietna nie=
26: dziełę/ gotowál fie pán Iezus **nowy^m** a niezwyřzay=
27: nym obyczaiem do Ieruzalem. Ale matuchna iego
28: milá **te^{go}** mu odmáwiala rzekátz: O mój námileyřly

strona: 71

zbawiciela naffego.

Lift 71

1: fynu/ do kądże fie to bierzefs/ a wffakoż wiéfs prze=

2: ciw łobie żydow fpiknienié/ ktorzy o fmiertz tobie

3: ftoią/ proffę twe fwięté milofci/ nieraczy tam wię=

4: cey chodzitz. Tego teéz odmáwiała Magdaléna ij

5: Márta mowiątz: O nafs mily miŝtrzu niechodzzé

6: więcey do Ieruzalem/ wffak wijefs ijż ci żydowie

: grafika

7: o fmiertz ftoią/ a ty oto

8: dobrowolnie chcefs

9: wpałtz w rece ijch. Ale

10: Iezus mily na to odpo

11: wiedziál/ ijżby to byla

12: wolá oyttza niebiefskié=

13: go/ abych tam dzis po

14: fśedl niéiako przed tym

15: ale z wielmożnoŝcią ij

16: vcźliwoŝcią/ a dlá tego

17: niefmętzfie moia milá

18: matko/ obronitz mie o=

19: cietz moy/ a ftawię fie

20: wám dzis na wieczor.

21: A tako pocięffywłfy

22: matuchnę/ poŝedl f cze

23: ládka fwą z Betanié do Ieruzalem/ a gdy fie przy=

24: bliżál ku Ieruzalem/ ij przyŝedl do Betfae ku oliw=

25: né gorze/ poŝlál dwu zwoleniku rzekątz ijm. Iidzcie

26: do te^{go} miałeczka/ ktoré ieŝt przed wami/ a gdy wni=

27: dziecie w miałto/ natychwiáft [1] náydzicie oflicę a o

28: Źle s nią na ktorym ielście nikt nie Źiedziál/ odwiázá

29: wŹy/ przywiádzcież mi/ a rzeczełi wám kto tzo/ mow

P iij

strona: 71v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: cie ijeże pán naś te^{go} potrzebuie/ a natychmiáft wás
2: puŹcżą. A to Źie wŹytko Źtalo/ aby Źie piłmo popel=
3: nilo/ ktoré bylo przez ZachariáŹa rzeczo: Powiádz
4: cie dziewce Źyon/ ijeż ci oto krol twój przyŹedl tobie
5: ku twému wżytku cizhy a pokorny/ Źiedzátz na ofle ij
6: na oflicy. A ŹedŹy zwolenicy/ wczinili iako ijm przy
7: kázál Iezus mily/ ij przywiádzli oflicę z oflem/ a wlo
8: żywŹy odzienije na oflicę/ ij wŹadzili go na nię. A
9: gdy Źie iuż mily Iezus ku Ieruzale^m przybliżál ij z ięż
10: źdzal z góry oliwné/ zaŹtępy wielkié ludu wŹlyŹáw=
11: Źy ijeże mily Iezus iedzie do miaŹta/ a téż ijeże ŹlyŹéli
12: ŹkrzeŹŹenie Lazarzowo/ ktoré Źie Źtalo przezeń/ wy=
13: ŹedŹy zmiaŹta/ ij Źli przeciw iemu Źcielátz Źwé odzie
14: nijé na dródze. A drudzy ocinali ij lámali roźdzé z o
15: liwnégo drzewa/ ij miotali przedeń na drogę. A záŹię
16: powie ktorzy przedchádzali paná IezuŹa/ ij téż kto=
17: rzy go naŹadowali/ wolali rzekátz: Ofanna/ to ielŹ/
18: chwála Źynowi Dawidowému/ blogoŹlawiony kto
19: ry przyŹedl w ijmię boże. O krolu Izraelki/ chwá=
20: la bądź tobie na wyŹokocij. Dziátki téż żydowkié
21: noŹátz rozgi oliwné przed nijm ijdátz Źpiewaly rze=
22: kátz: Zbáw náś na wyŹokoci krolu Izrahelki/ blo=
23: goŹlawiony ktory w ijmię boże ijdzie/ na wieki mu=
24: chwála będzie. Drudzy lepák Źpiewali: Ten ielŹ kto=

- 25: ry przyśfiedl na zbawienijé ludu/ tencij iest zbawienié
26: naffe/ ij odkupienijé Izraelkié/ temu tronowie ij pań
27: ftwa służą. Drudzy lepak zabieżawłfy mu/ kwiátki
28: przed nim miotali/ daiątz mu czełtz iako zwyciężcy/
29: a mowiątz. Chwála czełtz ij fláva bądź tobie krolu

strona: 72

zbawiciela naffego.

Lift 72

- 1: krifte odkupicielu/ ktorému dziecinną flicžnoftz wy=
2: fláwiá chwálę miłóciwą. Izrahelski król iestes/ ij
3: chwálebny Dáwidów plod/ ktory w ijmię bożé kro
4: lu blogoślawiony przyśfiedles. A gdy fie ku Ieruz=
5: lem przybliżál/ widzątz miafto Ieruzalem/ rzewno
6: plakál rzekątz. O Ieruzalem by vznakło vpád twóy
7: ktory má na cię przyftz/ ij ty by (czuś plakalo) ktoreé
8: fie dzis wefeliś/ bo przydą dni na cię/ ijże cie ogar=
9: ną nieprzyaciele twój walem/ a nieofławią w tobie
10: kamién na kamieniu/ bos nie poznalo czału nawie=
11: dzenia twégo/ ktoré fié tobie od boga ftalo. Patrz tu
12: duffo nábożná na ftworzyciela **twé^{go}**/ ktory iest pán
13: nad pany/ król nad krolmi/ iakotz iedzie pokornie/a=
14: **aby** [!] nauczył ludzie świetłkié gardzitz chelpę. Oglą=
15: dáy ijż on acz był krol nieba ij ziemie/ a wśfakoż nie=
16: miał nástolek pyśfnych ale tylko profte odzienie apo
17: ftolkié/ aczkoli í taką czią ij chwálą prowadzili go
18: a wśfakoż fie s tego niechelpil/ ale fiedzątz na oflicy
19: rzewno plakál ten ktory grzechu niemiál. Przeto téz
20: ty dzis fie s nim rozplaczy/ a iednę flze acz niewię=
21: cey dlá twych grzechow wypuřtz. A wśfedłfy staką
22: czią w miafto Ieruzalem/ tedy fie poruřfylo wśfyt=
23: ko miafto/ dziwuiątz fie tako wielkiému ludu/ a nie=
<http://rcin.org.pl>

- 24: wiedzätz tzo by fie to dziálo/ ij poczęli pytatz rzekątz.
25: Ktory ieft tento? Tedy lud póspolity rzekl/ chtzätz
26: by to ku staršfym przyšflo: Tetz ieft Kriřtus Iezus
27: prorok od Nazaret Galileyŝkié ziemies. Vflyšfáwšfy
28: to licemiernicy rzekli ŝami w ŝobie. Widzicie ijże nitz
29: niemożem pomotz/ oto wšfytek lud za nijm ijdzie.

P iij

strona: 72v

Zywot pana Iezu Kriřta

1: Modlitwa.

- 2: **P**anie Iezu Kryřte/ ienżes na mękę przyšfedl
3: dobrowolnie. Przydzi téż mnie mizernému
4: przez lařkę w ŝerce moie. A ty mily panie/ ktorys m=
5: nie grzėšńnego tedy naprawil/ gdys na oltárzu krzy=
6: za ŝwiętego ofiarowan byl. Napráw zafie vpádek
7: mój przez tę blogořlawioną twoię mękę/ a raczy
8: datz mnie grzėšńnému/ ijżebych we wšfeh ŝprawách
9: moijch/ pokorę ij cichořtz zachowál/ a tobie cialo ij
10: ducha pod motz twoię dořkonale poddál. A žebych
11: téż bydlęciem v ciebie byl mily panie/ a ty na grzbie
12: cie moijm ŝiedzätz/ a mnie iako ořlę twé ŝprawuiätz/
13: ninijé wnětrzného pokoju vkuffenié/ ij teź niebieřkié
14: go pokoju pilné ŝądanié przywiedz/ a potym do te=
15: go pokoju widzenia racz nás przyrowadzitz *Ameⁿ*

16: **O wyrzuceniu kupuiących ij przedá=**

17: **waiących s kořciola. Ka^{pitulum} 4**

- 18: **W**šfedřfy Iezus w kořciol/ nalázl tam prze=
19: daiące ij kupuiące/ woly ij owce/ ij teź pie=

- 20: niądzomieńce/ przedawaiące gołębie w ko=
21: ściele ku ofierze/ a to było lakomstwo żydowskié. A
22: przeto miły Iezus wczyniwłły bicź ł powrozow/ iął
23: wyganiatz kupiujące i przedaiące z kościola z wiel
24: kim gniewem/ bo w ten czas widzieli od niego po=
25: choditz światłoftz z iego obliczá/ iakoby promienije
26: śłońtza/ a dla tego zlékwłły fie włłytcy/ s kościola v=
27: ciekli anij fie mu przeciwitz mogli. A wypędziwłły

strona: 73

zbawiciela naszego.

Liśt 73

- 1: owce/ woly/ ij śprzewratzawłły śtoly tych którzy pie
2: niądze odmieniali/ a tym którzy gołębie przedawali
3: rzékl. Wynieście to od tąd/ a nie czyncie z domu oyt
4: tza mé^{go} domu kupietzkié^{go}/ bo tak piáno. Dom mój
5: dom modlitwy będzie wezwán/ a wyście go wczyni
6: li iafkinią lotrowłką. Żydowie rzekli: Powieđz nám

: grafika

- 7: ktoré znamię wkażuieś
8: ijże to czyniś? A on ijm
9: rzékl: Złomcie tento ko=
10: ściol/ a iá we trzech dni
11: och zbuduię gij. Żydo=
12: wie odpowiedzieli: Cz=
13: terdzieci ij śśeftz lát śta
14: wion ten kościol/ a ty
15: we trzech dnioch chceś
16: go podniećtz. Ale to on
17: mowil o kościele ciała
18: śwégo ktoré on z márt=
19: wych po trzech dnioch

- 20: po fkażeniu fwégo ciała
21: zbudzil/ czego onij iako
22: cieiefnij nierozumieli.
23: Potym przyftąpili k niemu flemi/ chromi/ w kościele/
24: a on ié wflytki vzdrowil. Widząt to bifkupowie/ ize
25: takowé tzuda vczynil/ ijże iednym bicżem tako mno
26: go ludzi wypędzil/ a téż ijże dzieci wolaly: ofanna fy
27: nowi Dáwidowému/ blogoflawiony ktory przyffel
28: w ijmié bożé/ ffukali go zabitz/ ale niemogli anij fmie
29: li przed ludem/ a dlá tego rozgniewáwffy fie rzekli:

strona: 73v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: Y flyffys tzo cij mowią/ fkarzy ié/ a przykaży ijm nie
2: chátz milczą. A mily iezus ijm odpowiedziál rzekątz
3: A zafcie nie czytali w písmie/ ijż z vft dziátek mlo=
4: dych ij niemowniátek/ fkonáles chwálę prze twoie
5: nie przyiáciele. Y rzekl daléy: Záprawdę powiedám
6: wám/ ieftli ty dziátki będą milczetz/ kamienié będzie
7: wolatz/ a to fie napelnilo czału męki iego/ kdy opoki
8: fie padaly/ daiątz fwiadetztwo o ie^{go} fwiátofcí. Tam
9: że w kościele rofkofné kázanijé vdzialal/ na ktorym
10: fie byl cięffko fpratzowál/ bo do famégo wieczora ká
11: zál/ a wfakoż zádný s nich niebyl takowé lafki/ kto
12: by go na wieczorzę wezwál. A także lacznątz/ z apo=
13: ftoly fwymi poffedl Iezus mily iuz w wieczor ku
14: fwé milé matce ku Márcie/ w ktory^m domu byla ma
15: tuchna iego panna Mariá/ ij Magdaléna/ Márty
16: fwiéte fioftra/ natychmiáft z filną lafką ij miłością
17: go przyięli/ ij wieczorzę nán fprawili. Bo acżkoli ży

18: dowie rano z weselem i z wielką czcią go przyjęli/

19: ale w wieczor fromotnie go wypędzili/ a to przeto

20: iżże ié wygnál s kościoła Iezus náłaskawíły.

21: **Iezus przeklął figowé drzewo. Ka^pitulum 5**

22: **N**Azajutrz w poniedziałek po kwietné niedzie

23: li/ póssedl mily Iezus iako miłóciwy a wier

24: ny robotnik do Ieruzalem a ijdątz na dro=

25: dze v]zrzál drzewo figowé/ a w ten czas chciało fie

26: mu ie]łtz (tzufs chciało fie mu zbawieniá ludfkiego)

27: albo i]ż fie mu chciało ieltz/ vkazowál wiernoftz íwé

28: go ciała: Podle drogi nie na drodze/ vzrzál figoweé

strona: 74

zbawiciela nássęgo.

Lít 74

1: drzewo/ to iest synagogę żydowską/ ktorá byla nie

2: na dródze rozumu **duchowné⁸⁰**/ ale podle drogi pro=

3: ftęgo písmá i]ch. Przyssedłsly k temu drzewu/ nitz na

4: niém nienalázl iedno lífcie/ przeto rzékl k temu drze=

5: wu. Nigdy albo na wieki fie s ciebie owotz więcéy

6: nienarodzi/ tako zatym **flowe^m** natychmiáft v]chlo.

7: Widzątz to zwolenicy milégo Iezufa/ dziwowali fie

8: temu barzo rzeką: Ach iako rychlo v]chlo. Ale mily

9: iezus odpowiedziál im rzekątz: Miéycie wiarę/ nie

10: tylko to vczynicie/ ale byfcie rzekli górze: Podniefi=

11: fie/ rzuci]z fie w morze/ natychmiáft fie to ftanie. A

12: dlá tego tzokoli będziecie profitz nie wátpiátz/ wiérz

13: cie i]że fie wám to wssytko ftanie. A gdy mily Iezus

14: przyssedl do Ieruzalem/ ísedl naprzod do kościoła/

15: i] vdzialál tam kázani]é wielmi roskófné/ dáwaiątz

16: nám naukę abyfmy téz taki]ż dzialali. A gdy fie te=

- 17: go biskupowie żydowscy i licemiernicy dowiedzie
- 18: li/ przytąpili k niemu/ i spytali ^{go} rzekątz: Powiedz
- 19: nám którą to motzą czyniś/ i jże nauczaś lud nie w=
- 20: ziawłfy od nás odpuffczeniá. Odpowiedaiątz ijm
- 21: mily Iezus rzekl: Spytám iá téz iedného flo=
- 22: wa/ iestli mi to powiecie/ iá téz wám powiem którą
- 23: to motzą czynię: Krzeft ^{go} Iána í kąd byl/ z nie
- 24: ba czyli od ludzi? A oni poczęli myflitz między sobą
- 25: rzekątz: Rzecżeli kto z nás/ z nieba: rzecze nám/ a cze
- 26: mufcie mu niewierzyli/ a rzeczemyli od ludzi/ boié=
- 27: my sie záltępow/ by nás nieukamionowali/ bo w=
- 28: ífytcy mieli ^{go} Iána za proroka/ A przeto odpo
- 29: wiedziáwłfy/ Niewiémy. A on ijm téz rzékl/ anij iá

strona: 74v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: téz wám ^m powie/ którą to motzą czynie/ iakoby rzékl:
- 2: Ani iá wám powiem tzo wiém/ gdy wy niechciecie
- 3: powiedzietz tzo wiécie. Tako potym flowie Iezus
- 4: mily rzékl ten przyklád. Czo sie wám widzi byl ⁿ iede
- 5: człowiek ktory miál dwu synu/ a przytąpiwłfy ku
- 6: pirwłlému rzékl: Synu/ ijdzi dzis robitz do win=
- 7: nice/ a on niechciál. Potym rozpamiętáwłfy sie i jże
- 8: zle vczynil/ ífedl do winnice. ^m Poty przyífedl ku dru=
- 9: giému i rzékl iemu tákiéz. A on iemu odpowiedziál.
- 10: Poydę mily oytcze/ a nie ífedl. Powiédzcie mi ktory
- 11: s tych dwu synu vczynil wolą oyttza íwégo? A onij
- 12: rzekli/ i jże pirwłfy. Iezus mily odpowiedziál. Za
- 13: prawdę wám to powiedám/ i jże iawni grzéśńnicy ij
- 14: niepoczefné żony/ vprzędzą wás do królewftwa nie

- 15: bieſkiego/ bo przyſſedl k wám ſwięty ián/ nauczaiątz
16: drogi prawdziwé/ a wyſcie iemu niewierzyli/ ale ia
17: wni grzeſńnicy ij niepoczefné żony iemu vwierzyły.
18: Słyſſątz to biſkupowie żydowſcy/ chcieli go vchwá
19: citz/ ale nie ſmieli przed lude^m. A gdy mu tam nitz nie=
20: mogli vcżynitz/ wſſedſy w rádę/ ij poſlali k niemu
21: ſwé flugi z Herodowymi/ ktorzy byli na dzień ſwię=
22: ty przyiechali/ a przeto chtzątz vchwacitz milégo Ie=
23: zuſa w ſlowie/ poſlali k niemu/ í tym pytaním: Słu
24: ſſáli dawatz dán rzymſkim Cefarzom/ aby wálczyli
25: za pokóy/ aby tzuſ iefli rzeczé/ ijżeby niemiáno da=
26: watz/ tedy go ijmą ſludzy Herodowi/ a rzékliby/
27: Dáycie/ aby ſie nán lud rozgniewál. A takóž ci ijñi
28: poſlowie/ poczęli iego pytatrz rzekątz: Miſtrzu wié=
29: my ijżes prawdziwy/ a drogę bożą w prawdzie na=

strona: 75

zbawiciela naſſego.

Lif 75

: grafika

- 1: uczáſ nikogo ſie niebo
2: iątz/ bo nie patrzáſ na
3: perſony ludſkie. Tego
4: dlá powiedz nám/ iefli
5: podobno dawatz dán/
6: albo czyńſ Cefarzowi/
7: czyli nie? Ale miły Iezus
8: poznawſy ich chytróć
9: rzékł ijm nie wedle ijch
10: ſłow/ ale wielmi przy
11: kro: Czo mie kuficie lice
12: miernicy/ pokáźcie mi

- 13: pieniądz ktorym czyńś
14: placicie. A oni iemu po=
15: dali/ a on ijch poczał py
16: tatz rzékątz: Czýy to ob=
17: ráz na tym pieniądzu/ nie przeto pytál aby niewie=
18: dziál/ ále by fluffnie odpowiedziál. A onij rzekli/ Ce
19: farzow. Tedy on rzékl: Dáycież Cefarzowi tzo ieft
20: cefarzowo/ a tzo ieft bożé^g bogu. Vlyfláwly to/ dzi
21: wowali fie temu/ a oddfedy od niego opuścili go.

22: **Niéktorzy w Ieruzalem mowili/ aby kfiążeta**

23: **poznały ijże to ieft Kryftus. Kapitulum 6**

- 24: **G** Dy to mily Iezus mowil/ nikt iemu nieod=
25: powiedziál/ a dlá tego pocżeli mowitz nié=
26: którzy Ierolimianie rzékątz. Wífako ten
27: ieft kto é^g flukaią zabitz/ oto iuz iawnie mowi/ a nitz
28: iemu niemowię/ albotz poznali nafly przelożenij ijże

Q

strona: 75v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: to ieft Kryftus/ ale tego wiémy í kąd ieft/ a kryftus
2: gdy przydzie nikt nie wié s kąd będzie. A dlá tego
3: Kryftus zawolál wielkim glosem: Y mnie wiécie ij
4: od kádem ieft wiécie/ bociem sam od siebie nieprzy
5: ítedl/ aletz ten ieft ktorytz mnie poslál/ ktorého wy nie
6: wiécie/ ale iá wiém ijżem od niego/ a on mnie poslál
7: Gdy to rzékl mily Iezus/ chcieli go licemiérnicy v=
8: chwacitz/ a žádny nán ręki nie podniofl/ iże godzina
9: iego ieffcze byla nieprzyfla/ a w ten czas wielé weń
10: vwierzýlo ij mowili. Gdy Kryftus przydzie/ a záli

11: będzie więtlśé tzuda czynitz/ niżli ten czyni. Vflyśá=
12: wśly to licemiernicy ij kfiążęta żydowścy takoweé
13: śfepty abo śsemranijé między tluścżą onijm/ poślali
14: śwé flugi aby go ięli. Ale mily iezus laśkawie ijm od
15: powiedziál rzekätz. Ieśśczem maly czas s wami/ ale
16: poydę rychlo ku temu ktory mie poślál/ śfukácie mie
17: a nienáydziecie/ a gdzie m iá/ wy nie możecie przydz.
18: Ślyśłätz to żydowie rzekli śami k łobie. Gdzie ten
19: chce ijdz/ ijbźbyfmy go nie nalezli/ a záli między po=
20: gánśtwo poydzie nauczätz pogánśtwo/ ktoreé ieśt to
21: ślowo ijże rzékl: Śfukácie mie a nie náydziecie/ a
22: gdzie m iá ieśt wy niemożecie przyłtz. Y potym zawo
23: lál mily Iezus wielkim głośem. Ządáli kto abo pra=
24: gnie piciá/ niecháy przydzie ku mnie. Bo kto wwie=
25: rzy w mię/ rzéki żywé wody pocieką z iego żywota.
26: A to flowo mily iezus rzékl o fwięty^m duchu/ ktorego
27: mieli przyiątz cij tzo weń wierzylil/ bo ieśścze duch
28: święty niebył dán ijż mily Iezus ieśścze niebył po=
29: chwálon. Od tego dnia gdy to záltępowie vflyśfeli

strona: 76

zbawitzciela naśśego.

Liśt 76

1: poczęli mowitz: To ieśt prorok/ a drudzy rzekli/ ijż to
2: kryśtus. Nięktorzy rzekli: A záli do Galilee przydzie
3: kryśtus? wśłako piśmo mowi ijże í pokoleniá Dáwi
4: dowęgo z miaśta Betleiem/ A tako byla śwada óń
5: między nimi/ a nięktorzy í nich chcieli go vchwacitz
6: a wśłakoż niżádny nań ręki nieśmiál podnięśtz. A
7: gdy przyśfli śludzy ku biskupom/ śpytali ijch: Cze=
8: muście go nie przywiedli. Odpowiedzieli śludzy rze
9: kätz. Nigdyfmy tako nieflyśfeli człowieka mowiaz/
<http://cm.org.pl>

10: iako ten mowi. Odpowiedzieli ijm licemiernicy ij
11: kfiążęta rzekątz: Tedyfcie ij wy iuz świedzienij/ a zá=
12: fcie flyffeli aby ktory z kfiążąt abo z miŝtrzew weń
13: vwierzyl/ wŝfako weń žádný niewierzy/ iedno zá=
14: ŝtęp ktory zákonu bożęgo niewié. Slyŝfątz to Niko
15: demus ktory byl przyŝfedl ku milému Iezufowi/ kto
16: ry téz byl iedeⁿ z kfiążąt żydowfkich/ rzékl: A zá wafŝ
17: zákón ŝadzi ktoręgo człowieka/ pirwey niźli od nie=
18: go tzo vŝlyŝy? A vbáczywŝy to z odpowiedzi iego/
19: ijź on wierzył w pana Iezufa/ odpowiedzieli mu rze
20: kątz: A zá téz ty Galileyfki człowiek/ oglądáy a obe
21: zrzy dobrze piŝmo wŝfytko/ ijźci od Galilee žádný
22: prorok nie powŝtál. Tako zatym flowem rozgnie=
23: wawŝy fie/ poŝfedl każdy do ŝwęgo domu/ a mily
24: Iezus ŝfedl fie modlitz na gorę oliwety. A gdy iuz
25: byl blyŝko wieczor/ poŝfedl z miaŝta/ bo tego dnia nie
26: mogl mietz žádnę goŝpody w ony^m mieŝcie/ a przeto
27: ŝfedl do Betanié ku ŝwięté Magdalénie/ a ku Laza=
28: rzowi ij ku Márcie/ a tam téz byla matka iego/ kto=
29: rá fie ŝmucila/ ijź go tak dlugo nie bylo. A dlá tego

Q ij

strona: 76v

Żywot pana Iezu Krifta

1: gdy przyŝfedl z vcźliwofcią go przywitala rzekątz:
2: Witáy wefelé mego fertza/ ij vciecho moia milá.

3: **Iezus we wtorek po kwietné niedzieli**

4: **wrocil fie do Ieruzalem. Kapitulum 7**

5: **V** E wtorek tedy/ po kwietné niedzieli przy=

6: ŝfedl zafie do koŝciola wielmi rano Iezus

7: mily/ ij począł tam rozmaijte nauki przepo=

: grafika

8: wiedatz/ ij przymáwiaz

9: żydom rzekątz: Bieda

10: wám licemiernicy/ ijże

11: íie czynicie mądrzy ía=

12: mi v íiebie/ bo zamyká=

13: cie krolewítwo niebie=

14: íkié przed ludzmi/ a ía=

15: mi tam nie wnidzecie/

16: bo niewierzycie w mię/

17: ani tych przepuífćzacie

18: ktorzy wnidz chtzą/ to

19: tzuís/ tych ktorzy chtzą

20: w mię wierzytz. Bieda

21: waám licemiernicy ij

22: przykryci/ ktorzy oczy=

23: íciacie co íeít zewnątrz

24: a w nátrzeície pełni krádzietztwa/ nieczyítoty/ lakō=

25: lako^mítwa/ ij wííech grzéchow. Bieda wám przykrytce/

26: ijż podnocie groby prorotzkié/ ij okráííacie groby

27: práwdziwych ij íprawiedliwych prorokow/ a mo=

28: wicie: Byímy byli w ty dnij/ gdy bylij náíly oyttzo=

strona: 77

zbawitzia náííego.

Líft 77

1: wie niebylibyímy íjm towarzyíími w przeláníu kr=

2: wie prorotzkié. Zapráwdę íwych zlych oyttzow ná=

3: íladuiecie/ boície tych íynowie ktorzy proroki pobili

4: a wy íeííćzecie gorííly/ bo zabijecie boga/ abo paná

5: prorotzkié^{g0}/ a tak napelnicie wolą oyttzow waffych/
6: tzo onij nie dokonali/ to wy napelnicie. Onij pobili
7: proroki/ a wy pana prorotzkiégo zabijecie. Oto iá flę
8: k wám proroki/ ijzby przyflle rzeczy przepowiedali/
9: doktory ij mędrce ijzby pímo wykladali/ ij flkryby/
10: to iest miŝtrze ktorzyby przyrodzonégo píma nau=
11: czali. A ftych iedny pobijecie/ drugié vkrzyzuiecie/ a
12: niéktoreé będziecie biczowátz w fynagogach/ a bę=
13: dziecié przeŝladowatz od miafta do miafta z żydow
14: flkie ziemie do pogánftwa aby na wás przyfllo prze
15: klęcié ij pomfta krwi niewinnych/ ktorá iest przelá
16: na na ziemi/ od Abła ŝprawiedliwégo aże do Zacha
17: ryaffa fyna Barrachiáfflowégo/ ktorégoŝcie zabili
18: w koŝciele za oltárzem. O Ieruzalem Ieruzalem tzo
19: zabijáŝ proroki ij kamionuieŝ ty ktorzy ku tobie fá
20: poŝláníj/ wiele krotz chcialem zgromádzitz fyny twé
21: pod flkrzydla moie/ a niechcialos. Dlá tego będzieŝ
22: ŝpuŝtoŝfono/ ij przydzie na cię niedlugo ij na twé po
23: kolenijé wŝfytko zleé.

24: Cudzoloźnice od vkamionowania

25: wybawienijé. Ka^{pitulum} 8

26: **S**Lyŝfátz tę wielką fromotę licemiernicy ij
27: kfiążęta żydowŝcy/ myŝlili iakoby go w fló=
28: wie vchwycili/ bo mnimali by Kryŝtus nie práw=

Q iij

strona: 77v

Żywot pana Iezu Krifta

1: dziwy albo niemilofierny w ŝádzie/ A dlá tego przy=
2: wiedli przedęń zonę/ ktorá byla w tzudzoloŝtwie vch

- 3: wytzona/ ij poſtawili poſrod ludu rzékątz ku milé=
4: mu Iezufowi: Miſtrzu ta żona vchwátzona w tzu=
: grafika
5: dzoloſtwie
6: a moiżéls
7: w zákonie
8: kázál tako=
9: wé kamio=
10: nowatz/ a
11: ty tzo mo=
12: wiſ k te=
13: mu? A to
14: mowili ku
15: ífątz go/ a=
16: by go mo=
17: glij w űlo=
18: wie vch=
19: wacic/ aby
20: íie s niego
21: naſmiáli:
22: o niemilo=
23: íierny űąd
24: kázeli ią kamionowatz/ a z drugié űtrony/ nieſkázál li
25: by podlug zákonu moiżéűlowégo/ aby go űamégo
26: oűądzili ij vkamionowali. Ale mily Iezus nachyliw
27: ífy íie nadol/ poczał piűatz **palce^m** na kamieniu. A gdy
28: go oto nieprzeűtáiątz pytali/ rzekl mily Iezus. Ktory
29: miedzy wami ieűt przez grzęchu/ ten pirwey kamie=

strona: 78

1: niem vdérz nanię/ ij pińál na ziemi. Ale tzo tamo pi=
2: fál odpowiedá fwięty Ambroży w iedné epiftole/
3: ijże pińál ty flowa: Ziemia ziemię pomáwiá. Wi=
4: dzątz to onij/ poŕfli ieden za drugim s koŕciola/ aż źá
5: dny niezostál iedno mily Iezus a ona żona/ A pod=
6: niofwińly fie mily Iezus/ rzékł ku onéy niewieŕcie:
7: Niewiaŕto gdzie fą ci tzo cie potąpiáli/ widzińs ijż
8: żádnij cie niepotąpiáią. A niewiaŕta rzekła/ żádnij
9: mily panie. Odpowiedziál iey mily Iezus ij rzékł.
10: Ani iá ciebie potąpiám/ idzi iuż w pokoiu/ a więcey
11: niechciéy grzeŕŕyŕtz. Potym gdy fie za fie żydowie ze=
12: ŕfli/ rozmaiŕcie fie s niym gádali/ ale wŕŕytki zefro=
13: mocil Iezus mily. Tak że gdy byl wieczor/ poŕŕedł
14: zafie do Betanié z fwyimi zwoleniki/ tamże na dró=
15: dze ijdątz s nimi/ o ŕkażeniu miaŕta Ierolimŕkiégo
16: ij o ŕádnym dniu ijm powiedál. Matuchna iego
17: milá w ten czas fie wielmi ŕmęczila/ iż tak dlugo iey
18: mily ŕyn nieprzyŕŕedł z Ieruzalem miaŕta/ przeto fie
19: báła aby go żydowie nie ięli/ ij czego złégo mu nie=
20: vdzialali. A dlá tego widzątz Iezus mily ŕmętek ŕwé
21: matki/ poŕlál na przod Iána s Piotrem k niéy/ aby
22: ŕie nie ŕmucila/ powiedaiątz iey ijżci iuż ijdzie ŕyn
23: twóy matuchno blogoŕławioná. Zatym gdy Iezus
24: mily przyŕŕedł/ matuchna go przywitala ij nábożnie
25: oblapila/ tam z magdaléną ij z Mártą proŕŕila/ aby
26: więcey niechodzil do miaŕta Ierolimŕkiégo/ aby
27: tu raczył s nimi pożywatz baranka wielkonotznégo
28: proŕŕątz go aby niechodzil do Ieruzalem na ten cz=
29: wártek/ bocieŕmy ŕlyŕŕeli/ ijżci fie na cię grożá wy=

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: myśliątz ná twą świętą miloftz rozmaijté rzeczy ij
2: téz męki. A tako Iezus na prozbę ijch pokorną/ obie
3: tzál lie s nimi bytz przez iutro/ to iest przez írodę tzaly
4: dzień. A oni wślytcy s tego wielką radoftz mieli mo
5: wiątz: Iutro go vprofymy ijż do Ieruzalem więcý
6: niepoydzie/ ale tu s nami wielkonotzné iagnię vży=
7: watz będzie. Zatym mu Magdaléna z Mártą wie=
8: czerzą vczynila/ ij z wielką pilnością fluzyla. A gdy
9: iuz bylo po wieczery/ tedy ijm iál rozmaijté rzeczy
10: powiedatz o sweé męce/ iako wielkie rzeczi ij męki
11: miál cirpietz/ tako ijż wślytcy za oną wieczerą lie=
12: dzątz (dlá wielkie žalofcy) plakali.

13: **Panny Marié dziewice blogoflawioné**

14: **zafmucenijé. Kapitulum 9**

- 15: **D**ziewitza Mariá matuchna iego gdy to vfly
16: ífala/ wślytka zarzewniwśly lie dlá íilnégo
17: ímętku obumarla/ tak ijż przez dlugi czas mowitz
18: niemogla/ ale po malé chwili/ na ílodkie vpomina=
19: nie milé^{go} iezufa/ paⁿna náświętlíá iakoby ze fnu twar
20: dégo otznęla/ ij pokłękawśly przed íwym milym fy
21: nem tako k niemu mowila: O mój námileyśly fynu
22: ij mé milé dziecię/ dlá oné práce ij boleŃci ktorąm
23: miála/ gdym s tobą do Eijptu vciekala/ ij dlá wiel=
24: kié milofci ktorąm cie milowala ímiluy lie nadem=
25: ną/ powiedz mi tzo lie má dziątz ítobą/ botz tobie ia=
26: ko bogu wiernému nitz nie iest skryto ani tajemno.
27: Tedy Iezus mily na prozbę pokorną matuchny íwé
28: milé/ tak byl íklonion/ ijż wziawśly ią s sobą na mie

strona: [79]

zbawiciela naffego.

Lift 78

- 1: fce ofobliwé do celle/ przez onę wśfytkę notz s nią ża
- 2: loblwie rozmáwiál/ wypowiedaiątz iey miłócy w=
- 3: fśytek rząd ij obyczáy męki fwé cięłłkié/ iako okrut=
- 4: nie cirpietz miál/ wykladaiątz iey z wielką żałócią
- 5: piśma prorotzkié/ ktoré onijm prorocy *duche^mfwięty^m*
- 6: popifali mowiątz: Iz muffą bytz piśma napelniony/
- 7: aby prorocy w práwdzie byli nalezieni. A mogl iey
- 8: mowitz iako niéktorzy téz nábożni doktorowie roz=
- 9: myflaią. O matuchno moia námileyśśá/ o dziewitzo
- 10: blogoślawioná/ iuz rychlo s tobą fie rozłączeń/ a iako
- 11: baranek niewinny dlá odkupieniá rodzaju *ludſkié^{go}*
- 12: od żydow śmiertz ij okrutné vkrzyżowanijé przy=
- 13: mę/ dlá tego *vmyflile^m* moje wśfytki męki ij boleſci
- 14: tobie obiawitz/ bo wiéś dobrze ijżci o mnie przez I=
- 15: zaijálśa prorokowáno: Iz począwśfy od pięty noż=
- 16: né aż do wirzchu glowy moié/ niemá bytz w mym
- 17: ciele zdrowié. A dlá tego to chcę tobie obiawitz/ a=
- 18: bys (gdy to wzrzyś) itáłoftz ij cirpliwoftz miała
- 19: matko moia milá/ A pocznę naprzod od glowy mo
- 20: ié. Widziś ty wlofy moie fliczné/ ktoré łą iako nicij
- 21: zloté/ od niewiernych a zlofliwych żydow w palá=
- 22: tzu Kaijálśowym ij Pilátowym będą oberwaneé.
- 23: Tylé boleſci dlá vrodnoſci ij roſkośnoſci glowy
- 24: moié mnie vczynią/ ijlé wlos z moié glowy wyrwą
- 25: O iakáz tedy będzie boleftz z wyrwaniá wśfytkich.
- 26: Przeto gdy to wzrzyś moia milá matko miéy cirpli
- 27: woftz. Widziś teráz glowę moię rozkośną bytz/

28: przez rany i bóleści/ ale iutro wzrzyś cirijim [!] kłó=

29: tą i wkorunowaną/ aż mózg s niéy poplynie. Gdy

strona: [79]v

Zywot pana Iezusa Krifta

- 1: to wzrzyś/ proszę cie miéy cirpliwóftz. Widziś wśfy
2: moie bytz bez wśfelkié męki/ iutro wślyśfą wśtawicz=
3: né od żydow wolaniyé/ wkrzyżuy/ wkrzyżuy Pilácie
4: lotra tego/ botz iest zlośnik i fwódtza ludu bożégo.
5: Widziś téz oczy moie bytz wesołé/ iałné i niepoka
6: loné/ ale czału męki moié/ wzrzyś ié od żydow za=
7: wiązané/ niemotzné/ placźliwé/ krwią zaláné. Wi=
8: dziś téz dziewitzo blogoślawioná ninijé iagody i
9: czełufci moie bytz niepokáloné/ ale czału meé okrut=
10: né męki/ wezmą policzki niezliczoné/ i flinami śmro
11: dliwymi będą ofkaradzoné. Widziś téz wśta moie
12: ninijé bytz pelné wśfelkié ślodkości/ iutro będą otzte^m
13: i zolcią napélniony. Widziś ninijé plecy i ramio=
14: na moie bytz bez męki/ w pi[ą]tek poniośa na łobie
15: krzyż ciéśłki/ dlá ktoré^{go} ciéśłkości na ziemié vpadatz
16: będą/ i wśta łobie do krwié rozbi[je]. Widziś ninijé
17: ręce moie bytz przez bóleści/ alé iutro wzrzyś ié na
18: krzyżu rozciągnioné/ i gwózdzi tępymi przebité.
19: Widziś nogi moie i bok móy prawy bytz bez bole=
20: ści/ iutro wzrzyś bok drzewce^m rycerłkim przekłoty/
21: a nogi gwózdzi przebité. Widziś ninié brode mo
22: ié bytz tzałą/ iutro ią wzrzyś wytarganą. Widziś
23: ninijé wśfytko ciało moie bytz zdrowé/ ale iutro vz=
24: rzyś śfetzt tyfiątz/ śfetzt fet/ śfetztdziefiąt i śfetzt rana
25: mi v flupa bytz zranioné. Czo wiécéy o matko moia

- 26: námileyłá/ dzis widziłs mnie zywego/ ale iutro vz
27: rzyłs mie vmarłego ij na krzyżu wiłłącego. Przeto
28: moia milá matko gdy to włłytko vzrzyłs/ proflę cie
29: miéy cirpliwoftz. Gdy ty rzeczy fyn rołpowiedziál

strona: [80]

zbawiciela našego.

Lit 79

- 1: matce śwé milé/ flyłłatz to placzliwá a smętná mat
2: ka/ flzy niezmierné wyléwala/ ij wielką bolefcia zięta
3: mowitz niemogła/ tylko ręce śwée wzniósła na fie/
4: śwého milé^{go} fyna oblapiaiätz iego/ za mártwé vpa=
5: dla/ tako ijż iey mily fyn patrzätz na iéy bolefciwy
6: smutek/ gorzko plakál/ a niemogätz cirpietz tego/ pod
7: niofwłly ią z ziemie/ wyłfedl z wielką žalofcią od
8: niéy. O kto to może wymowitz wiakim smętku przez
9: onę notz włłytkę panna náłwięłłá z śwym milym
10: fynem była. O iako gorzko matka plakala męki okru
11: tné śwého milégo fyna/ proflłatz boga oyttza/ aby ie=
12: go męka była odmieniona. Tako téż iey mily fyn bo
13: ga oyttza profil/ aby iey smutku vlzył/ a dál iey tako=
14: wą filę ij mył/ ijżby łobie w smętku nieštelknila/ ale
15: łkromnie go przyięła.

16: **Panny Marié pirwłłá prozba. Kapitulum 10**

- 17: **V** E frodę iedno świtalo/ dziewitza blogoła=
18: wioná nie miełłkaiätz przyłłła ku śwemu mi
19: lému fynowi/ a pokornie pokłęknałłly/ rącz
20: ki flożywłly ięła go profitz rzekätz: O mój mily synu
21: wezrzy na ty pierłi ktoryches pożywál/ ij na ten ży=
22: wot w ktorymes dziewiętz miełłęcy przebywál/ rącz
23: fie smilowatz nademną smutną matką/ niedáy mi

- 24: cirpietz tako wielkie żalosci. Wyflucháy mie w proz
25: bie moié/ niedáy fie na takową okrutną mękę krzy=
26: żową/ ale odkupi ijnśym obyczaiem plemię ludzkie
27: niżli przez twé okrutné vmęczenié ij zabicié/ bo to
28: iako bog wierny wczynitz możeff ieffli chceff/ a ieffli

strona: [80]v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: za pewné vmrzétz chcefs/ obierz sobie ale lekśfą ij vcz
2: liwśfą smiertz fynu mój námileyśfy.

3: **Iezus mily matuchnie fwé milé/ lafkawie**

4: **nato odpowiedziál rzekätz. Kapitulum 11**

- 5: **O** Matuchno moia milá/ wiedz to ijzci niemo
6: gę podlug śprawiedliwosci/ anij chcę ijna=
7: czěj odkupitz człowieka/ iedno iako prorocy
8: prorokowali o moié smierci/ a totz téz iefft wolá mé=
9: go milégo oytta/ ijzbych tak odkupil człowieka/ aby
10: śie napelnilo o mnie wśfytko prorotzkie piśmo/ ktoré
11: od początku swiata o mnie bylo piśáno/ aby téz nie
12: wdzięczni żydowie semną vdzialali tzo by iedno ch
13: cieli. Przeto miéy cirpliwoftz moia milá matko/ ijz
14: cie w tym wyfluchatz niemogę. Mariá to vślyśśaw
15: śfy/ od wielkie żalosci ledwe przemowila/ a weśtch=
16: nąwśfy rzewno rzekla. Ach mój mily fynu ij mé mi
17: lé vcieffenié/ to cies zatwardzil serce twé ijze niech=
18: ceś wyfluchatz prozby moié.

19: **Panny Marié wtorá prozba. Kapitulum 12**

- 20: **G**Dy tak mój mily fynu iako prorocy proro=
21: kowali vmrzétz chcefs/ prośfę cie wyflucháy

- 22: mie w ty^m ale/ niechátz iá będe cirpietz za cię.
23: Iezus matce odpowiedziál/ ijż to bytz nie może mo=
24: wiátz ijżby ona bogu oyttzu niedofyetz vczynilá za cz=
25: lowieka/ a to s tąd: Bo kto má dofyetz vczynitz za cz=
26: lowieka mufi bytz buóg wierny ij człowiek prawy.
27: Buog ijżby mogl dofyetz vczynitz: Człowiek/ ijżby

strona: 81

zbawitzela náflego.

Liŕt 81

- 1: mogl cirpietz. Ale ty milá matko/ tylkos ieŕt czło=
2: wiek prawy/ przeto cie niemogę wyfluchatz/ bo nie=
3: możes bogu oyttzu niebiefkiému za zbawienijé lud
4: fkié dofyetz vczynitz.

5: **Trzeciá prozba ij napominanijé dziewice**

6: **panny Marié. Kapitulúm 13**

- 7: **M**Atuchna bozá vflyŕfáwŕfy to/ na ziemię om
8: dláwŕfy vpadla. Poty^m wftáwŕfy pokornie
9: ku ŕwemu ŕynowi gorzko placząc rzekla. O moy mi
10: ly ŕynu/ wŕpomni na to ijż ci tylko ciebie iednégo
11: mám/ a ŕtracę ciebie/ ŕtracę żywot mój. Wŕfakos
12: ty mnie obietzáł ijżem przez boleŕci bytz miala/ a oto
13: dzis iey zbytz niemogę. Slubowáleŕ mi ijżbych mia
14: la bytz pelna miłofci/ a otom teráz pelna wŕŕey żalo=
15: ŕci. Obietzáles przy mnie bytz/ a dzis mie ŕamę w
16: wielkim vdręczeniu chceŕs zoŕtawitz. Wezrzy ale na
17: moie zranioné ŕerce/ ij na mé gorzkié ŕlzy. Ogládáy
18: iako mé ŕerce ij moia duŕfa drży przed twyma oczý
19: ma od wielkiégo vdręczeniá. Tego dlá ŕmiluy ŕie
20: nademną mój miły ŕynu/ wyflucháy poŕledniéy
21: prozby mé. Vczyń tę lafkę mnie ŕmętné matce/ kto=

- 22: rám cie bez oyttza porodzila/ fwyymi pierfiami pa=
23: nieńfkimi kármila/ ij z miłością wielką wychówała.
24: Niechátz ia pirwey vmrę niżli ty cirpietz będziefs
25: abych niewidzila myma oczyma takowé twé żalo
26: fci ij okrutné śmierci/ botz fie we mnie mé ferce roz=
27: fkoczy. Czego mój mily fynu/ iestli vcżynitz niech=
28: cełs/ vcżyn tę ale miłołtz femną/ ijż cżału twé męki

R

strona: 81v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: będę zachwytona/ abych tako wielkie gorzkości nie=
2: uczula. Wífakes ty w ftarym zákonie przykázál koż
3: dému tzcitz matkę ij oyttza/ napelniż to teráz tzos
4: przykázál/ bos ty nie przyśfedl zakonu lamatz/ ale wy
5: pelniatz. Niechátz to v ciebie odzierzę/ vcżci ij vciels
6: mie w tym/ wyflucháy mie dzis w méy prozbie.

7: **Iezus mily na to odpowiedziál wielmi łaskawie**

8: **fwé milé matce rzekątz. Kapitulum 14**

- 9: **O** Moia milá matko/ racz wiedzietz ijżci mi te
10: go vdzialatz niefluffá/ aby ty pirwey vm=
11: rzétz miała niżli iá. Bo wiédz iżci mój mily
12: ocietz/ nikomu nieba niechce otworzytz/ aliż fie iá
13: dám przod vmęczytz ij zabitz/ a tako gdybys ty pir=
14: wéy niżli iá vmarla/ duffa twá náświętfá do od=
15: chlani piekielné w ciemności ijdz by muřila w motz
16: złégo ducha: a tak by twá náświętfá duffa podług
17: řprawiedliwořci/ w tym nie byla vcżciona. Ale totz
18: iest rzecz fluffná ij řprawiedliwá/ aby twoia duffa
19: náświętfá/ iako **żádné**^{go} grzéchu nieieřt winná/ tako

20: téż žádne męce niemá bytz poddaná/ ale prošto do
21: krolewítwa niebieskiégo má bytz wzięta. A przeto
22: niecháy iá przod vmrę/ a niebiośa odewrę. Potym
23: po cię z rzefśą niebieską przydę/ a chwálebnie nad w
24: śfytki kory anielskieé pořadzę. Totz téż milá matko
25: bytz niemože/ abys ty miała bytz zachwytzona/ botz
26: by to byl dziw wielki/ ijżby ty będątz mnie matką
27: wielkie milości/ niemialaby cirpietz będątz przy méy
28: śmierci wielkie boleści. Y ktoby mie žalowál/ bys ty

strona: 82

zbawiciela naszego.

Liśt 82

1: mnie žalowatz niemiala? Y zá niewieśś iż mie ij moij
2: zwolenicy opuśćżą/ a wśfytcy pořpolicie prześlado=
3: watz mie będą/ tylko ty śama matucho námileyśśá
4: będzieś śemną wielką boleśtz cirpiala a gorzko pla=
5: kala/ tak ijż będzieś omdléwala. Náfwięśśá paⁿna
6: ślyśśatz ty ślowa wielmi śie złękla/ a weśtchnąwśly z
7: wielkim placzem pokornie rzekla: O móy mily śy=
8: nácźku/ wśfytkam zmártwiala ślyśśatz ty ślowa/ ta=
9: ko ijż fierce moie opuśćilo mie/ pán buóg niebieski
10: racź cie rzędzitz w tey to tweé cięśśkie śprawie. Iá
11: niewiedzatz tzo mám vdzialatz/ iego milości bośkie
12: ciebie pořlézdam. Gdyźci te^{go} zabronitz niemogę/ bądź
13: że iuż śynu námileyśśy twá wolá/ ij twégo niebie=
14: śkiégo oytta/ gdy niemože temu pomotz prozba twé
15: matki. Ktemu placzu dziewice Marié/ apośtoli w=
16: śfytcy przybiegli/ a wzrzáwśly ią bytz w wielkie^m śmęť
17: ku ij boleści/ pokornie kniéy rzekli: O dziewitzo blo=
18: goślawioná/ powiedz nám/ ktorá ieśť tweé boleści

- 19: przyczyna/ tzo máś za śprawę tako trudną/ iż pla=
20: człes tako rzewno? Dziewitza Mariá żalobliwie na
21: nią wezrzáwśy rzekła: O moij mili synáczkowie/
22: proście femną pośpolu mégo syna/ miŕtra wafłego/
23: abych s nijm pośpolu vżywała tey wielkié nocy w
24: Ieruzalem/ baranka wielkonotzné^g/ abych widziała
25: tzo fie má Ńtatz s nijm/ milym moijm synem. Tedy w
26: śytcy apośtolowie s placzem wielkim rzekli. Wy=
27: ślucháy mily miŕtru głófu matki twé milé/ botz nie=
28: ieŃt podobno/ abys to odmowil tako Ńlodkié modlit
29: wie ij pokorné prozbie. Iezus mily vkazuiątz synow

R ij

strona: 82v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: Ńką miłoŃtz matce Ńwé milé/ wypuŃciwśy zlez rzékl k
2: niéy wielmi lafkawie. Będziéś moia milá matko
3: (nie Ńtarey fie) w Ieruzalem wilkąnotz czynila/ aletz
4: będzie barzo gorzká/ A przeto obrociwśy fie z żalo
5: Ńcią rzékl ku Marié Magdalenie ij Márcie: ProŃfę
6: wás mileé ŃieŃrzyce/ miéycie teráz nad mą matką [!]
7: polutowanijé. A Ńám zarzewniwśy fie/ niemogl pa=
8: trzytz dlá synowŃkié miłoŃci na iéy Ńmutek/ ale od=
9: ŃŃedl na chwilę odniéy/ záby fie iako vcieŃŃyła.

10: **We Ńrodę po kwietné niedzieli/ licemiernicy ij xią=**

11: **żęta żydowŃcy/ oŃtatecznie radę vczynili iżby**

12: **koniecznie Iezufa zabili. Ka^{pitulum} 15**

- 13: **G** Dy fie ta miłoŃciwá/ pośpolu téż ij boleŃci=
14: wá rozmowa miedzy synem ij matką Ńtała/
15: BiŃkupowie żydowŃcy wbáczywśy iże Ie=

16: zus mily nie przyšfedl we frodę do Ieruzalem iako
17: ijnégó dnia/ a to dlá tego aby ijm nie przekazil rady
18: a Iudaššowi zrady/ zebrali fie wššytcy w dom ná=
19: wyššégó bškupa/ ijmieniem Kaijšššš/ ij vczynili ra
20: dę iakoby ięli ij zabili milégo iezufa. Tedy ieden mie
21: dzy nimi Kaijšššš poczał mowitz: Wiécie ijželmy
22: niedáwno radę vczynili/ ijže go mámy zabitz/ a tę
23: on radę vbáczywššy chce vcietz/ bo fie nás boij/ a
24: dlá tego do miašta przydz niešmie: bo rzékl iawnie
25: ludu wššytkiému: Przez krotki čas będę s wami. A
26: przeto nižli fie rozeydziemy/ dokonámy tego/ ktoré
27: go dnia/ ktorým obyczaiem iątz ij zabitz go chcemy.
28: Botz potrzebno aby ieden człowiek vmarl/ nižliby

strona: 83

zbawiciela naššego.

List 83

1: wššytek lud miál zaginątz/ iakoby tak rzékl ten prze=
2: klęty Kaijšššš: Acz niemožem ijnššé przyczyny na=
3: leŃtz iego šmierci/ tedy niecháy ta będzie škaza pošpo
4: litégo dobra/ aby nie przyššli Rzymianie/ a nieošiedli
5: naššégo miełtza ij ludu. Tedy niékortzy miedzy ijm
6: rzekli: Gdy przydzie na dzień wiekonotzny/ tedy ią=
7: wššy go zabijémy/ bo ijnégó^{go} dnia mietz go niemožemy
8: Ale drudzy lepak przeciw temu mowili: Nie w dzień
9: šwięty/ botz by byl wielki ššmer ij zamiéššaniyé mie=
10: dzy ludzmi/ a tako by go nám z naššych rąk odiątz
11: mogli. O przekłęci žydowie báli fie ššemraniá lud=
12: škiégo/ a niebáli fie zabitz šyna božégo/ Iezufa nie=
13: winnégo/ ieffšče k temu wšwięto. O przewrotni ray
14: ce/ ij tzo czynicie/ czemušcie fie tu šebrali/ abyšcie po=

15: twarz na świętego łyna bożé^{gō} nalezli/ a tako go fal=

16: łfywie ofkarzyli/ ij bez winy zabili.

17: **Iezufa milégo od Iudáffa przedanijé. Kapitulum 16**

18: **G** Dy tak kfiążęta kapłańcy ij licemiernicy o=

19: tym gádali/ natychmiáft opętál zlyduch fer

20: ce Iudáffowo/ ktory potaiemnie od milego

21: Iezufa odffedłfy/ wiedzącz iże żydowie byli pośpolu

22: w radzie/ ij gádali o tym iako by go mogli iątz kro=

23: miá tluffczé/ przyśfedł śmieie bez ktorégo łromu do

24: żydowłkie rady/ mowiątz k nim darznie bez ktorégo

25: wftargnieniá ij ftrachu: Wiémci oczym myflicie ij

26: radzicie/ wyfcie łie tu przeto zeffli/ łfukaiątz/ radzątz

27: iakobyfcie zabitz mogli nieprzyiáciela wáffégo/ Ie=

28: zufa nazareńłkiego/ ktory wám czyni krzywde/ mo=

R iij

strona: 83v

Zywot pana Iezu Krifta

1: wiątz na wás wiele złégo. A przetożem k wám przy=

2: łfedł/ iij chcę bytz wáffym przyiáciélem/ ij chcę łie

3: pomfcitz wáffe krziwdy nad nim. Tego dlá włóćcie

4: miedzy łobą tzo mi chcecie datz/ a iá go wám wyda^m

5: w wáffe ręce potaiemnie bez wielkié^{gō} záftępu/ botz/

6: iá iako iégo zwolenik/ wiém iégo włfytki taiemnice/

: grafika

7: iakoby chciał rzétz. Iu=

8: dáłł przekłety. Takci mi

9: ten Iezus mierziony ij

10: brzydki/ iefłli iedno chce

11: cie/ wydámci go wám

- 12: za kilo pieniędzy. O ha=
13: niebny lotrze/ ij kto cie
14: takowy^mkupce^m vczynil?
15: zaprawdę nikt iedno
16: twé przeklété lako^mftwo/
17: twá niemiloftz ij tweé
18: zlodziyftwo. Y kto cie
19: to k temu przywiodl/ ij=
20: zes polozył myto twéy
21: kupié w woli kupuią=
22: cych? Zaprawdę nitz ij=
23: négo iedno twá niewiernoftz. Y tzos za niedoftatek
24: cirpiál ijżes to vdzialál? wffakocie te^{go} twoy mistrz
25: nieuczyl/ anitz téz tego zafluzył? Ale cie nauczył tego
26: zly duch/ ktorégos sie zwolenikiem ftál. Vflyffáw=
27: ffy to biskupowie ij wffytcy duchowni zydowfcy/
28: wielmi temu byli radzi/ ij na mienili mu datz trzy=
29: dziefci pieniędzy/ tzo koždy wázył dziefiętz pośpoli=

strona: 84

zbawiciela naffego.

LiŃt 84

- 1: tych. A tako od trzechset pieniędzy/ profto dziefiątą
2: częftz zyfkál/ iako on mnimál ijż by za to ona maftz
3: ftála/ ktorą byla Maria Magdaléna pomazala mi
4: légo IezuŃa w kwietną łobotę. A to fie ftalo/ by fie
5: piŃmo IeremiáfŃa proroka napelnilo/ ktory mowil:
6: Zawiefili fą myto moie trzydziefci pieniędzy/ to
7: tzuŃs myto za które przedán Iozeff od fwéy bracié.
8: A odtychmiáfł IudáfŃs ffukál podobnégo czaŃu ij
9: mieftza/ iakoby mogł wydatz IezuŃa kromiá tluŃfczé

- 10: aby ijm nie odiet z ijch ręku. Mowi tu święty Ián
- 11: zlotoufty o tym przeklętym Iudálfu rzekątz. O Iu=
- 12: dálfu kupcze przeklęty/ nad wśfytki złoŃniki nagor=
- 13: śfy/ tzos to rzékł: Czo mi chcecie datz/ a iá go wáam
- 14: wydám: A zá tego niewiéfs ijż go żadné myto ku=
- 15: pitz nie może? Y tzotz mogą datz bytz téz Ieruzalem ze
- 16: wśfytkim fwiate^m dali/ iefłczeby fyna bożégo w ktory^m
- 17: fą wśfytki fkarby/ mądrofci ij nauki/ kupitz niemogli
- 18: bo ftworzyciél od śwého ftworzeniá/ przedán albo
- 19: kupion bytz niemoże. O przeklęty Iudálfu/ powiedz
- 20: mi w czym ci wadzil albo tzotz złégo gdy vczynil/ ij=
- 21: zes fie takowé zrady nad nim dopułcil: w czym cie
- 22: ale zradzil/ wśfak cie zawždy śfanowal/ czcił ij śfafa=
- 23: rzem cie śwym vczynil: Czemuż mowiś tzo mi chce
- 24: cie datz iá go wám wydám: Y gdzie iefł ona prze
- 25: śmierná pokora fyna bożégo/ gdzie iego dobrowol=
- 26: né vbořtwo/ gdzie iefł iego k tobie lafkawa mowa/
- 27: gdzie ono flodkié kázaniyé/ gdzie ony miłofciwé flzy
- 28: przeláné nad Ieruzalem/ ij przy śmierci Lazarowé.
- 29: Gdzies przywiléy ktory^m cie apořtolem/ czeladnikie^m/

strona: 84v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: ij śwym przyiácielem vczynil? Y zá go za to wydá=
- 2: wáś/ ijżci twé cięśfkié grzechy/ odpułcil/ a odwiod
- 3: śfy cie od złégo śtádlá/ apořtolem vczynil/ tak ijżes
- 4: niemotzné vzdráwiál. Ty rzeczy ij ijné tym podob=
- 5: né/ miały twé ferce przekléty Iudálfu zmiękczytz ij
- 6: przywiełtz ié ku pokucie. O śfálony Iudálfu/ gdys
- 7: go chciál przedatz/ czemus go nieprzedál marié mag

8: dalénie/ ktorátz by nie trzydzieści pieniędzy/ ale ty=
9: fiątż zán byla dala? Czemus go nieprzedál Marie
10: iego matce milé/ ktorátzby weźdy ty pieniądze byla
11: dala/ by ié chodzątz dom od domu wyżebratz miała?
12: Y vwefelili sie s tego wśfytycy/ ijże ijm Iudáls obie
13: tzál wydatz Iezufa kromiá záltępow. A przeto wzią
14: wśfy klucze/ natychmiált fkrzynię otworzyli/ ij trzy=
15: dzieści pieniędzy fbrebrnych mu dali/ za ktoré byl Io
16: zeff przedán Izmahelitám. Ktoré pieniądze Iudálf
17: wziąwśfy flubowál ijm powiedzietz wśfytko/ to tzo
18: kolwiek ku iego ieciu bylo potrzebnó. A totz ieft ná=
19: pirwśfé/ ijżetż ieden z iego zwolenikow/ wewśflem ie=
20: mu podobny/ a przeto byfcie iego omyliwśfy sie nie
21: ięli. Daię wám to znamię/ ijż ktorégotz iá potzaluię/
22: a na kogotz pirwéy rękę podniofę/ tenci ieft: ijmcież
23: go więtz dobrze/ a wiedzcie mądrze/ by wám niu=
24: ífedl/ iako vcżynil gdyfcie go kamionowatz chcieli.
25: Botz **preto** [!] iá niechcę ftracitz mych pieniędzy iefli=
26: byfcie go wy z wáfych ręku wypuścili. A dlá tego
27: nagotuycie w czas broń/ ij ludzi wielé. Mieycie na
28: gotowiu ofśczepy/ ftrzaly/ kopié/ fwiéce ij rozmaijté
29: pochodnie/ abytz sie wám niemogl fkrzytz. Nagotuy

strona: 85

zbawitzuela naflego.

Liśt 85

1: cież téż motznych powrozow/ ij dobrych lańtuchow/
2: abyfcie go dobrze związali/ ij fmięcią ganiebną po
3: tępili. Mowi tu o tym Iudálfu fwięty Auguřtyn.
4: O Iudálfu przekłęty/ ij s kąd ci takowá okrutnořtz/
5: ijżes za tako malé myto przedál miřtra twégo/ kto
6: ry cie przyřfedl wykupowatz/ grzęchy zaprzedanégo

7: Wślak cie tego twój mistrz nienauczył/ Jezus ci te
8: go niezafluzył/ niedoftatek cie też na to nieprzypę=
9: dzil. Ieśtlis sie przeklęty zráydtza niechciał śmilo=
10: watz nad śynem/ śmilowatz sie ale bylo nad matką ie
11: go śmętną? Y czemuś takmiérz złośniku przeklęty nie
12: przedał z śynem matki? ijj iako ijch miłośz niebyła
13: rozdzielona/ tako by też niecháy była śmiertz ij mę=
14: ka iedna. Tenże doktor daléy mowi: O wielká zród
15: liwá złośz/ śtworzenijé przedalo śtworzyciela/ zwo
16: lenik miśtrza/ fluga pana/ czeładnik przyiáciela. O
17: iako nierowná tedy sie rzecz śtala/ śyn przed matką
18: śtál w Betanij/ chtząt datz śwé mileé matce z siebie
19: niéktóre vciéśfenijé/ a Iudás z drugié śtrony zrayd
20: tza lakomy śtál w Ieruzalem przed żydami przedá=
21: waiąt Jezufa ku śmierci. O miłościwá matko by to
22: byla wiedziala/ ijjzby twój mily śyn za to śprośné
23: myto byl przedán od Iudáśa/ iéśczeby byla miedzy
24: przyiácielmi tylé piéniędzy wymogla/ ijjzby ié Iu=
25: dáśfowi dala/ aby ié zafię wrocil tym przeklętym ży=
26: dom ij biskupom/ aby nie zradzil tako nielutościwie
27: twégo milé^gośyna/ ales zapráwdę tego niewiedziala

28: **Mariá laskawie Iudáśa gdy przyśfedl przyięła**

29: **albo przywitala. Ka^{pitulum} 17**

strona: 85v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: **G** Dy sie to okrutné przedanijé śtalo/ przyśfedl
2: Iudás do Betanié pozno. Ktoreého dzie=
3: witza mariá gdy wzrzala/ przywitawśly go
4: przod miłościwie zopytala/ iako by sie o iéy milym

5: fynie rzecz w ieruzalem miała. Iudáfs iey odpowie
6: dział rzekątz: Dobrze gofpodze mila. Abowiém wie=
7: dziala iż byl znaiomy biskupom/ filno mu byla lafka
8: wa/ a przeto mu rzekla mimo ijnë. Mily Iudáffu po
9: létzám tobie mégo milégo fyna. Tu święty Biernát
10: mowi. O dziewitzo blogoŝlawioná/ ij zá niewiéfs/
11: ijżes lifowi fwégo fyna polécila/ lgárzowi prawdę/
12: wilkowi napokornieyffá owcę. Odpowiedziál Iu=
13: dáfs: Niebóy fie panno milá niczego/ iużemci to w=
14: ffytko dobrze opravil/ ijż ci onijm wfŝytcy dobrze
15: dzierzą ij téze mowią.

16: Iezus mily chtzątz Iudáffa odwiéftz od iego złégo

17: vczynku/ poŝadzil go za wieczeryą/ miedzy

18: ŝobą ij fwą milą matką. Kapitulum 18

19: **G** Dy fie wieczor onégo dnia przybliżál/ tedy
20: Iezus mily chtzątz vmierzytz Iudáffa w ie
21: go zloŝci/ poŝadzil go na wieczery miedzy
22: ŝobą ij fwą milą matką/ na znamię ijże ié on miál
23: ŝmętnie rozlęczytz drugié nocy. A tako na onéy wie
24: czerzy z iednéy ŝtrony ŝiedziál Iezus mily/ ktory ieft
25: ŝtudniá wfŝey prawdy ij mądroŝci. Z drugié ŝtrony
26: ŝiedziála matka iego/ ŝtudnitza wfŝey miłóŝci. Mo=
27: wi tu święty Ián zlotouŝty: O przekłéty Iudáffu/
28: gdyżes poŝrodkiem/ czemu fie niezgádzáfs dobro=

strona: 86

zbawitziela náŝŝego.

Liŝt 86

1: cią tych ŝkrajnych rzeczy? bez wfŝe^{go} wátpieniá nie=
2: ieft ijnŝá tego przyczyna/ iedno ijże diábel ieft po=
3: ŝrod twégo ŝertza. Przeto tobie mowię matko milo

4: ściwá/ obezrzy ktotz liedzi podle twégo fyná/ by wie
5: dziala ijęzetz zly pofrodek ieft/ ien odlączá żywot od
6: ciebie duffe twé/ natychmiáft by wftala/ ij przyciřla
7: ku łobie twégo milégo fyná/ a nigdybys Iudářfo=
8: wi niedowierzala. Gdy tak za oná wieczera fie=
9: dzieli/ poczał mowitz iawnie Iezus mily przed řwá
10: milá matká/ ij řwymi zwoleniki o řwé przyřřlé řmier
11: ci przedlużaiątz ono powiedanié/ aże do řamé nocy/
12: tzo niebylo kromiá wielkiégo placzu ij boleřci apo=
13: řtolow ij Marié/ tako ijęze teź Iezns [!] mily od wiel=
14: kiégo řmętku zbládwřřly/ na on řtol vpádl/ ij leżál ta^m
15: przez dlugi czas/ placzątz zatraceniá przekłétego Iu
16: dářfa. A pomaley potym chwili/ podniořwřřly fie Ie
17: zus mily/ niechtzątz řwé milé matki zořtawitz w ony^m
18: řmutku ij żalořci/ iął mowitz ku wřřytkim pocieřfa=
19: iątz ié: Niechcięcicie fie řmucitz námileyřřly moij z mé
20: powieřci/ botz chcę bytz mému milému oyttzu pořlu
21: řřen aże do řamé řmierci/ ale więdzcie to zapewné na
22: wářfe pocieřfenié/ ijęzi k wám trzeciego dnia fie na=
23: wroczę/ ij ciebie moia milá matko pocieřřę. A zatym
24: przez onę wřřytkę notz/ wyđál fie na modlitwę aże
25: do dnia/ wzywaiątz boga oyttza/ aby iemu dál taká
26: motz ij fiłę/ ijęzby mogł wypélnitz iego wřřytkę wołá.
27: A gdy fie dzień przybliżál/ poczał fie bratz do Ieru=
28: zalem z řwymi zwoleniki.

strona: 86v

Żywot pana Iezu Krifta

1: **W wielki czwartek rano/ pořłál Iezus řwiętego**

2: **Piotra ij řwiętego Iána do Ieruzalem**

3: **miafka [!]** aby mu nagotowali wielko=

4: **notzného baranka. Kapitulum 19**

- 5: **G** Dy przyffedl dzień fwięty wielkonotzny/ kto
6: régo dnia miáno zabitz k wieczoru baranka
7: to ieft czwartégonáfcie dnia/ miefiątza pirwého/
8: tzufs Martza/ a piętnáfté^{go} dnia/ poczynało fie fwię=
9: to wielkonotzne/ gdzie było potrzeba zabitz baranka
10: wielkonotzného/ podług tego iako był buog przyká=
11: zál Mojżeffowi w zákonie rzekątz.s Miefiątz ten/
12: tzufs Marzetz/ będzie wám pirwy miedzy miefiątz=
13: mi lata/ a czwartégonáfcie dnia będziecie ofiaro=
14: watz baranka k wieczoru. Y posłál mily Iezus Pio=
15: tra ij Iána rzekątz: Szedłfy do Ieruzalem miafta=
16: nagotuycie nám wielkonotzné^{go} baranka. A onij rze=
17: kli/ gdzie chcefs/ abycho^mci przygotowali wielkężnotz/
18: iakoby tak rzétz chcieli. Myłmy vbodzy/ a tys też v=
19: bogi/ a ciebie nieiako pana/ ale iako boga nałladuie=
20: my/ bołmy włfytko prze twą fwiętą miłoftz opułcili
21: Przeto powiedz nám gdzie chcefs/ abychmy wiel=
22: kąnotz przygotowali. A on ijm rzékl: Gdy wnidzie=
23: cie w miafto/ pófratnie ij potká wás niéktry czło=
24: wiek/ niołfątz lágwicę albo dzbán wody/ nałladuy=
25: cież ie^{go} aże w dom w ktory wnidzie/ ij rzeczenie one
26: go domu gołpodárzowi: Miłtrz nałs mowi/ gdzie
27: ieft odpoczynienijé iego/ gdzieby pożywatz miál z
28: łwymi zwoleniki baranka wielkonotzného? A on ci

strona: 87

zbawitziela nałfego.

Lift 87

1: wám vkaże fięń wielką vłaną/ tamże wielkężnotz

<http://rcin.org.pl>

2: przygotuycie. A sędłsły zwolenicy iego/ ij przyśfli do
3: miafta/ ij nalezli iako ijm powiedziál Iezus mily/ ij
4: przygotowali wielkonotzného baranka. Pán Iezus
5: tu nie wymienil ijmienia onego gośpodárza/ a to v
6: działál dlá przekłétego Iudáśfa/ aby nie sędłsły ku
7: żydóm/ powiedziál ijm iž tam v tego będzie wieczé
8: rzál/ przeto śie gotuycie abyśmy go tamo ięli. A tak
9: mogli by byl przekazitz onę wieczérzą ie^{gō} oftateczną.
10: A s tego śie tu vkaziue wielkié vbośtwo/ iž anij ia=
11: gnięcia/ anij domu śwého niemá. O námileyśfy Ie=
12: zu/ ij iakié to ieśt tweé vbośtwo/ tys śtworzyciel nie=
13: ba ij ziemie/ tys pán wśfe^{gō} śtworzenia/ król nad król
14: mi/ pán nad pany/ a iedného domu niemáś w kto=
15: rymby odpoczynienijé z śwymi zwoleniki miál: po=
16: dług twého świadetzta/ liśki maią iamý/ gniázda
17: niebieścy ptácy/ ale śyn człowieczy/ to ieśt śyn dzie=
18: wiczy/ niemá gdzie by śwą głowę śklonil z śwymi
19: zwoleniki. Ślucháycie tu te^{gō} ludzie pyśfni/ tzo z wiel
20: ką prátzą ij pieczą domy śwoie buduiecie/ ij drogimi
21: marmory śie śtawicie/ tzo śie wwáśfych śklepiéch ma
22: lowanych kochácie/ Vbáczcie ižetz Iezus pán wśfe
23: go śtworzenia/ miafta anij domu niemá śwé^{gō}/ gdzie
24: by śie z śwymi zwoleniki śklonil. A dlá tego iego py=
25: tali: Gdzie chceś aby chmytz przygotowali podlug
26: obyczaiu wielkonotzného baranka.

27: Iezus zakázál śwé milé matce aby w Betanij zofta

28: la niechodzátz za nim do Ieruzalem. Ka^{pitulum} 20

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: **G** Dy sie iuz czas przyblizal/ ijeze Iezus do Ie
2: ruzalem na męke ijftz miál/ z zaloscią wielką
3: matuchnę fwą k sobie wezwál/ proffátz iey
4: aby za nim do Ieruzalem niechodzila/ ale aby w Be
5: taniy z Magdaléną ij z Mártą zoftala/ vzywaiątz
6: poópolu wielkonotzného baranka: Botz iuz námilffá
7: matko czas sie przyblizá/ abych ci possedl od ciebie
8: na męke okrutną krzyżową. A poklęknawffy przed
9: nią/ iuz ostatecznie iál iá zęgnatz ij dziękowatz po=
10: kornie rzekątz.

11: **Modlitwa którą po czwartym kapitulum**

12: **ma bytz polożona.**

- 13: **V** Sfem iawné mily panie poótrachu twého
14: znamię vczyniles/ gdy biczykie^m ípowrozów
15: vdzialany^m / wffytki kupuiące ij przedawaiące íkofcio
16: la wyrzuciles/ vkazuiątz w oczach blogoóflawionych
17: plomién twého boótwą. Proffę cie mily panie/ dáy
18: mi sie ítraófliwého baczytz na tym íwiecie/ ijezebych
19: íe ciebie bál íwiętą boiaznią vftawicźnie. Wielkié
20: zaijsté panie íą íady twé a nierozbadané/ ktoré gdy
21: pobáčám/ wffytki moje czlonki we mnie ícirpaią/
22: bo nieíft bezpieczny czlowiek żywiący na ziemi/ ale
23: w przyíllé czasy/ íą zachowané wffytki niewiado=
24: mé rzeczy. A to žebyfmy zawždy fluzyli tobie milo=
25: íciwie/ a czyfcie w boiazni/ a radowalibyfmy íe to
26: bie w ítrachowaniu Amen.

27: **Iezusa milého íwé milé matuchnie**

28: pokorné dziękowanié. Kapitulum 21

strona: 88

zbawitzuela naffego.

Lift 88

- 1: **M** Atuchno moia milá dziękuję tobie iuż ijżes
2: mie dziewiętz miefięcy w fwym żywocie no
3: fíla/ porodziwífy kármila/ fluzyla/ ij s pilno=
4: fcią wychowała. Ylé kropli wziąlem od ciebie pokar=
5: mu twégo panieńskiego/ tyle miéy odplaty od oyttza
6: niebieskiego. Dziękuję téż tobie z onego zařmuceniá
: grafika
7: ktorés dlá mnie cirpia=
8: la/ gdys do Eijptu sem=
9: ną vciekala/ ij téż gdys
10: mie przez trzy dnij řfu=
11: kala/ a ijżes mie téż opa=
12: trzala do czařu tego/
13: bądź tobie odplata od
14: oyttza mego niebieskiego.
15: O z iaką bolefcia ij z ia=
16: kim řmutkiem matuchna
17: iego ty řlowa przyęla.
18: kto to może wymowitz/
19: Przeto ledwé wymá=
20: wiaiątz řlowa/ matuch=
21: na mu téż zafie poklek=
22: nąwřfy dziękowala rze=
23: kątz. Dziękuję téż o námileyřfy řynu tobie/ ijżes mie
24: vboga dzieweczke/ obrál matką řobie. Kařdá moia
25: pořluga/ przyiemná tobie byla/ tegom iá twé řwięte

26: miłości niezafłużyła.

27: **Smutné a bolefné fyná božého z fwą**

28: **matką roftanije. Kapitulum 22**

S ij

strona: 88v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: **I**ezus miły gdy sie z fwą miłą matką dlá na
2: íwego zbawieniá roftatz miál/ wielmi niewy
3: mowną ij niezmierną boleftz s tego miál/
4: naprzod potzalowanié iey podál. Potym rzékl poklę
5: knąwífy: Dáy matuchno przeżegnaniyé/ ototz ijde
6: prze ludfkié zbawienijé/ będę na krzyżu wifiał mie=
7: dzy lotry/ to vzrzy człowiek każdy. Matuchna mu
8: s płaczem odpowiedziała/ O iakobych iá okrutná
9: matka byla/ ijżbych przeżegnanié na ífybieniç fyno=
10: wi datz miała. Ale ijże ta ieft wolá oyttza twégo nie=
11: biefkiego/ bądź tobie przeżegnaniyé iego. A zatym ná
12: íwietífá panna/ oblapiwífy íwego **namileyífé⁸⁰** fyná
13: oblicze iego/ glowę/ vfta/ oczy/ ij ijnífé wífytki czlon
14: ki tzałowała/ ij na każdym z ofobna gorzkié flzy wylé
15: wala/ ijż od ílného ímutku/ omdláwífy na ziemię
16: padła/ tako iż iey miły fyn poczał cięfko wzdychatz
17: ij żalofciw bytz/ widzatz wielki ímutek ij vdręczeniye
18: matki íwé milé/ a niemogätz dlá wielkié żalofci na
19: iey ímętek patrzytz/ odífedl iéy w żalofci wielkié/ ij
20: poffedl do Ieruzalem. Ale Mariá Magdalena ij
21: ijnífé íwięte panié/ zoftaly placzätz przyniéy. Oglą=
22: dáy ij rozmyfl tu íobie o duífó nábożná/ iaká tam
23: żalofcz ij boleftz byla/ gdy sie z fynem matka roftá=

- 24: wala. Iezus mily ijdątz ku Ieruzalem rzewno pla=
25: kál/ gdy na fwą milą matkę wfpominál/ częftokrotz
26: fie zafie oglądál/ bo matkę fwą milą barzo milowál
27: Widzątz téże mieftza ony gdzie miál bytz ięť ij zwią=
28: zán/ vbit ij **vrzyżowa**ⁿ plakál bez przeftánku aż przy
29: ífedl do wieczerniku.

strona: 89

zbawiciela nášego.

Liřt 89

1: Zalořtz ij vdręczeniu nářwięťśńe panny Marie

2: o mękę řwęgo milego syna. Kapitulum 23

- 3: **G** Dy potym dziewitza maria k łobie przyřřla/
4: porozumiáwřřly iz iey mily řyn řfedl od nięý
5: do Ieruzalem/ poczęła vpominatz z wielką
6: žalofcią oytta niebiełkięgo rzekątz: O řtworzycielu
7: nieba ij ziemie/ ij téż wřřlytkięgo řtworzenia/ ij cze=
8: mus mi dáł twęgo **námileyřřę**^{so} řyna/ gdyż go tako
9: cięřřko odlączęřs odemnie? Y gdzie wřřechmogący
10: krolu ięť należona matka/ ktorá by tako niemilofci
11: wie řyna byla zbawiona/ iako iá řmutná niewiařřtá?
12: O milofierny oytče/ ij gdzie ięť twoie řmilowanie
13: czemu fie niechceřs řmilowatz nad twym řyne^m anij
14: nad ięgo matką? Y ku komu fie iá vbogá matka ma^m
15: vciętz/ gdyż mie wřřlytko mé vcięřřenie ij wefele dzis
16: opuřřcilo? Niebiełki ocietz milczy/ řyn pořředl na
17: řmiertz ij vmrzętz chce. Anieli vcichli/ nie ktoby řie
18: řmilowál nademną ij nad moią žalofcią. A rzekřřly
19: to/ ij obrocila fie ku onym řwięty^m paniám/ ktoré tam
20: przy iey řmutku byly/ mowiątz k nim ty řłowa z wiel
21: kim placzem: Pannám byla w domu mégo oytta/ a

- 22: trud niebył odemnie vznán/ ani ktorá czczytza Po=
23: tym dánam iest fluzytz bogu wflechmogácemu do
24: kościola/ tamem placzu/ lkargi/ ij smutku nieuznala.
25: Pod czafem dál mi bóg ocietz wflechmogący z fwé
26: niewymowné lalki/ fwégo iedynégo ij milégo fynu/
27: a prze tego mám dzis/ żaloftz/ nędzę/ ij wielką tesk=
28: nicę. A przeto placzcie femną wflytcy mé żalofci/

S iij

strona: 89v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: ktoráż mi sie dzieie prze mé námileyfłé dzieię. O=
2: tom sie wflytka ftala smiada ij czárna/ niemogątz
3: cirpierz smierci okrutné mégo milégo fynu. Wflech
4: mogący ocietz zná/ ijże mé ferce ij moia duffa/ dla
5: wielkiégo smutku pozostala mie/ bo fwiatloftz oczu
6: moijch/ obrocila sie w żaloftz fertza mégo. Zatym z
7: wielkim placzem ięla sie bogu oyttzu modlitz/ pole=
8: tżaiątz mu fwégo milégo fynu/ aby ią w nim raczył
9: vcielfytz/ ij ráczył mu w iego męce milofciw bytz/ ij
10: w niéy go pofilitz.

11: Wieczera milégo pana Iezusa

12: oftateczná. Kapitulum 24

- 13: **M**ily Iezus baczątz ijż sie iuz przybliżal czas
14: męki iego okrutné przez ktorá miał wykupitz
15: lud fwóy z ręki nieprzyiácelfkié. Przyfłedl ze dwa=
16: náście apofłolmi do Ieruzalem/ aby tam s nimi ia=
17: ko s fwymi milofniki wieczierzál/ pirwéy niźliby sie
18: s nimi roftál. A to przeto vczynil/ aby krnąbrnoftz
19: od niewiernych żydow odiał/ którzy náń mowili ijż

- 20: by ijch zákonu niechowál. A téz dlá tego/ aby w **fwy^m**
21: cieleśnym roftaniu z **fwymi** apoŝtoly/ niektoré zna=
22: mię milofierdziá ijm vkázal/ miedzy ktorými téz byl
23: niemilofciwy zráydtza Iudáfś. A gdy byla iuż go=
24: dzina wieczérzė/ fiádl za ŝtol s nimi Iezus mily/ ij po
25: ŝtawiono ijm na ŝtol baranka wielkonotznėgo. Onij
26: wŝŝytcy naprzod rėce vmyli/ **poty^m** przeŝegnaniјė v=
27: czynili/ laktukę tamo teŝ poŝtawili. A ŝkoro baranka
28: poŝywatz ięli/ boty na nogi wloŝyli/ biodra ŝwė prze

strona: 90

zbawiciela naŝwego.

Lift 90

- 1: páfali/ láŝkami ŝie podpiėrali/ zádnė koŝci niełámali/
2: a iedŝatz ŝilno kwapili/ bo tak s przykázaniá mieli.
3: Ogláday tu duŝo náboŝná zbawiciela **twė^{g0}**/ iakotz
4: pokornie miedzy **fwymi** apoŝtoly ŝiedzi/ ij wefolo
5: ku wŝŝytkim mowi rzekátz. Námiłŝy braciá ij ŝyno=
6: wie moij/ z wielką ŝádzá ŝáđálem téy wielkiėnocy/

: **grafika**

- 7: ij tego poŝledniėgo od=
8: poczynieniá/ abych po=
9: ŝywál s wami tego ba
10: **baraⁿka**/ pirwėy niŝlibych
11: vcirpiál/ bo wiėm za
12: práwdę/ ijŝe niemám s
13: wami dalėy **wty^m** ŝmier
14: telnym ciele vŝywatz.
15: A ŝ tego ŝlowa iedli iuż
16: z wiėŝŝá boiazniá/ boię
17: cy ŝie aby **ta^m** nie byl ięť.

- 18: Zatym wziąwłły picie
19: dzięki bogu oytzu vcz
20: niwłły rzékl. Wezmicie
21: to picie/ a rozdziélciez
22: ie między wami/ botz
23: wám powiedám/ ijżetż niebęde pitz s tego rodzaiu
24: macicznego/ to tzuś tego wina/ ktoré fie rodzi z ma=
25: cice aliż przydzie krolewftwo boże/ to iest aliż będzie
26: vkázana chwála mégo zmártwy wftaniá. Potym
27: ciem s nimi iádl ij pil/ na vkázanie ijż wiernie z mar
28: twych wftál. A to picie ktoré tu Iezus za tą wiecze
29: rzá rozdávál/ nierozumié fie o ie o ie^{go} święté krwi/ anij

strona: 90v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: ta kármiá o iego **święty**^m ciele/ ale byla ta wieczerzá/
2: aby zákon napelnil/ bo bylo przykázáno w **ftary**^m zá=
3: konie/ aby to iagnię iedziono/ obuwlły fie/ ftoiątz/
4: dzierzátz kije w ręku/ iakoby mieli natychmiáft precz
5: bieżetż. Na znamię tego ijże tego czału mieli z nie=
6: wolftwa wynidz. A przeto téż nalf mily ftworzyciel
7: ktory nás miál z niewolftwa wywiéftz piekielného/
8: chciał to włlytko popelnitz w łobie/ tzo byl przyká=
9: zál w zákonie. O przekłety Iudáffu/ czemu nie prze=
10: ftanieś od twégo złégo vmyflu/ widzátz taką lafkę
11: twégo miftrza/ ktory posledniého fwégo iedzenia/
12: chciał s tobą pożywatz/ a fwé milé matki k téy wie=
13: czerzy nieráčzył wezwatz/ chtzátz abys fie ieffcze v=
14: pamiętál/ ij od twégo wielkiého grzéchu przeftál.

15: **Modlitwa.**

- 16: **P**anie Iezu Kryfte/ ienżes godziny wieczor=
17: né ofatnią wieczęzą s zwoleniki twymi w
18: palátzu znamienicie vflany^m vczyniles/ a ony
19: náfwiétfłym ciałem ij krwią twoią nakármiles.
20: Vczyń panie pierfi moie palátz albo wieczernik ko=
21: íftownie a znamienicie vflany tobie/ a racz rozffly=
22: rzytz wiare/ nadzieię/ ij lafkę w fertzu moijm. Roz=
23: wielcz panie lata/ w cirpliwofci a w pokorze naffe^{go}
24: żywota. Dáymi żebych cie ktore^{go} niebiofa ij ziemia
25: niemoże ogarnątz/ zamożnością fwą niecháy ogar=
26: nie skrułfoné a pokorné ferce moie/ ijżebych przez
27: mieśfkaiątzą lafkę twoię/ wśfytki lubofci pełnil bych
28: tobie/ a wśfytki rzeczy tobie przeciwné/ nienáwi=

strona: 91

zbawitziela naffego.

Lift 91

- 1: dzątz oddálil od fiebie/ a tak trwajątz aż na konietz/
2: a tedy doftąpil bych doftoynégo náfwiétfłégo ciała
3: twégo ij krwie przyięciá Amen.

4: Pokorné Iezufa milégo fwy^m milym apoftołom

5: nog vmywanijé. Ka^{pitulum} 25

- 6: **I**ezus miłofciwy ktorému nitz nie íeft fkryto
7: widzątz ijże iuż przyśfla godzina iego/ to íeft
: grafika
8: dzień wielkonotzny/ kto
9: régo miál ijdz przez mę=
10: kę í te^{go} fwiata ku oyttzu
11: miluiątz fwé wierné/ kto
12: rzy fą na fwiecie/ vczy=

- 13: niwffý sie dlá nich czło=
14: wiekiem/ milował ié aże
15: do fkonaniá/ vmiéraiątz
16: za nie. A przeto chtzątz
17: ijm przyklád po sobie
18: świeté pokory zoftawitz
19: dokonawffý wieczerzé
20: wielkonotzné/ wftál od
21: wieczerzé/ na znamię w
22: zdzierzenia ij vmierno=
23: fci/ ij flozył s siebie fweé
24: odzienijé/ na znamię fwé czyftoty ij niewinnohci/
25: przeftcieradlem sie przepáfál/ ij w miednicę wody
26: nalál/ a vkazuiątz miloftz/ poczał vmywatz nogi fwy^m
27: zwolenikom/ a vtarffý tzałowatz. O niewidana mi=
28: lohci/ o niewymowná dobroci/ o nowá ij niesflycha=

strona: 91v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: ná pokoro/ Kryftuf fyn boży s czyfté ij nie poru=
2: ffoné matki vrodziwffý sie krol krolow/ ij pán wffyt
3: kich panow/ wftál od wieczerzé/ odzienijé s siebie
4: zwloczy/ ij fkladá/ przeftcieradlem sie opafuie/ przed
5: fwymi flugami fwé kolana fklaniá/ a fkloniwffý sie
6: przed nimi na ziemię/ nogi im vmywá. O kto flyffál
7: niégdy takowé rzeczy/ tzož daléy vczyniis pyffny cz
8: lowiecze/ ktorys gniewem zazżony/ zázdrosćiá znę=
9: dzony/ lakomftwem zmęczony. Oto ftworzyciel w=
10: ffego ftworzenia/ poklęknawffý na fwé kolana/ nogi
11: fwych flug vmywá/ ij vciéraiątz tzałuie/ a ty sie fro=
12: máff vpokorzytz bracie twé rozgniewané. O wielká

- 13: pokora ij miloŝtz iego/ gdy ŝie t z ŝklonil ku zr ydcy
14: ŝwemu/ niebioŝa ŝie temu dziwuycie/ ij wŝŝytki rze=
15: czy ziemŝki  drzycie/ iŝ ŝtworzyciel wŝŝytkiego ŝtwo
16: rzenia/ pokl kn ł przed ŝwy^m zraydtz  na ŝw  kolana.
17: O ŝerce zloŝliw / o ŝerce kamienn / ktoré ŝie niemoŝe
18: wdzierz etz od vmyŝlu zl go/ widz tz takow  po=
19: kor  krola anielfkiego. Gdy przyŝŝedl ku Piotrowi
20: ŝwi temu/ chcia l vmytz nogi/ l kwŝŝy ŝie Piotr/ ijŝe
21: b g chce vmytz nogi cz lowiekowi proŝtemu/ rz kl
22: ku mil emu iezusowi: Panie ty mnie vmyw ŝŝ nogi/
23: iakoby rz kl/ ty bog ij p n wŝŝytkich panow/ ty kr l
24: nad krolmi/ ty ŝwiatloŝtz wiekuijŝt / ij zwierciadlo
25: krom zmazy/ ty tako wielki ŝklaniaŝŝ ŝie przedemn /
26: ktor emu ŝie klaniaia anielfkie kolana/ vmywai tz no
27: gi mnie grz ŝŝn emu cz lowiekowi vbogiemu ij pro=
28: ŝtemu. Odpowiedzia l mily Iezus/ vkazui tz doŝtoy
29: noŝtz tey rzeczy rz k tz: Pietrze tzotz ia czyni / ty nie

strona: 92

zbawiciela naŝŝego.

Liŝt 92

- 1: wi ŝŝ ninij / ale zwi ŝŝŝ potym. Ale Piotr niemog tz
2: cierpietz takow  pokory iego rz kl. Nie b dzi ŝŝ mi
3: nog vmywatz nawieki. Odpowiedzia l iemu Iezus
4: groŝ tz mu: Ieŝtli ia ciebie Pietrze nieumyie/ nieb =
5: dzieŝŝ mi ł ŝe mn  cz ŝci w mym krolewŝtwie. L k
6: wŝŝy ŝie ŝwi ty Piotr/ ij boi tz ŝie ŝtracz tz towarzy
7: ŝtwa Iezuzow go/ ij t z chw ly krolewŝtwa niebie
8: ŝkiego/ rz kl: Panie nie tylko nogi/ ale r ce ij glow /
9: ku vmyciu tobie podai . Rz kl mu Iezus: Kto czyŝt
10: ieŝt/ niepotrzeba iemu iedno ijŝby nogi vmyl/ Y wy=
11: ŝcie czyŝci alie nie wŝŝytcy/ bo mily Iezus wiedzia l

- 12: kto go miał zradzić/ a przeto rzekł: czyścicie ale nie
13: wślycy. Potym pokornie przed Iudáfem pokłęk=
14: nąwśly/ vmyl iego nogi/ a wślakoż sie wzdám nie v
15: śmierzył od śwé złości/ ale tym więcéy myłil/ iako=
16: by go tzo rychléy żydom w ręce ku vmęczeniu wy=
17: dál. O lotrze przekłety/ a zráydtza niewierny/ nade=
18: lwa okrutnieyśly/ ktory przepuścźá s przyrodzeniá/
19: kto sie mu korzy ij na ziemię przed nim padá/ a tys
20: nadeń frozśly zráydtza przekłety. Widziś iż miłtr
21: twóy krol nieba ij ziemie przed tobą na śwé kolana
22: klęká/ a ty niechceś sie nad nim śmilowatz. O ślepy
23: Iudáśfu/ przełtán od twégo złégo vmyślu/ obezrzy
24: wielką pokorę miłtrza ij boga twé^{go}/ ijże ten ktorému
25: sie klaniá wślytko śtworzenijé/ pokłękńawśly na śwé
26: kolana/ vmywa tobie śwymi rękami nogi/ ktorégo
27: ręce niebiośa śtworzyly/ trędowaté oczyścily/ ślepé
28: oświéctaly/ chléb na puśczy rozmnożyly/ vmywaią
29: tobie twé plugawé ij niedośtoyné nogi/ vśta ony kto

strona: 92v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: remi mártwé krzéfłl/ ktoré śá pelné wśse ślodkości/
2: tzalowały twé przekłété nogi. O żalościwá matko
3: pelná boleści/ by wiedziala śyna twégo klęczątz a v=
4: mywaiątz nogi/ tego ktory go má w ręce wydatz nie
5: przyácielśkié/ wiem miłá panno ijźby twé serce ro=
6: śkoczylo sie dlá wielkié boleści/ ale twóy miły śyn/
7: niechciál abys to widziala/ bo śnádzby dlá śmutku
8: wielkiégo byla vmarla.

9: Iezus nauczał apoftoly. **Ka^{pitulum} 26**

10: **M**ily Jezus wmywłszy wszystkim nogi/ wziął
11: zafie na się łwé rucho i zaczął mówić knim
12: rzekątz: Wiécie tżom iá wám vcżynil/ wy zo
13: wiecie mie mistrzem iż panem/ a dobrze mówicie/ bo
14: ciem iest. Tegodłá gdym ci iá wmył nogi wafie/ mi=
15: ftrzem iż panem wafym będątz/ iż wy ieden drugié=
16: go mácie wmywatz nogi/ bo przykład dalem wám/
17: aby iako iá czynię wám/ iżbyście iż wy takżeż czynili
18: Zaprawdę powieđá^m to wám/ cirpięłitz iá iż wy cir=
19: pcie/ bo nie iest flugá święłszy pana łwego/ ani zwo=
20: lenik nieiest święłszy nad tego który go poślál. Wié=
21: cieli to tżom vcżynil iż nauczał/ błogołławieni będzie
22: cie iestli to vczynicie/ albo czynitz będziecie/ botz iá
23: wiem ktoréciem iá wybrál/ aby byli nałladownicy
24: moij. Ale Iudáša niewybrál nato/ ale iżby się piśmo
25: napelnilo/ ktoré o Iudášu w żalmie przepowiedziá
26: no rzekątz. Biskupstwo iego wezmie iżny. Tamże
27: daley mowi. Ktory pożywál chleba mégo/ podniolł
28: przeciw mnie zradę fwoię. A to wám powieđám

strona: 93

zbawiciela naszego.

Lift 93

1: piwéy niżli się stanie/ iżż gdy się to stanie/ abyście
2: wierzyli iżżci to onijm piśáno w xięgach prorotzkich
3: A wśfakoż to Iudáša nieporuśfyło/ ale więcéy iego
4: ferce zatwardziáło.

5: **Ciała bożego poświęcenie iż wstawienie. Kapitulum 27**

6: **D**okonawłszy miły Jezus wielkienocy łtaré=
7: go zákonu/ zaczął nowy zákon/ bo potrzeba

- 8: bylo pirwéy wielką notz łtarégo zákónu vcż
9: citz/ toż potym fwiątołtz wierné wielkié nocy vłta=
10: witz. Tegodłá gdy wieczérzé dokonáwáli/ wziáw=
11: łfy mily iezus chłéb przáfny/ bogu oyttzu dziéki vczy
12: niwłfy/ przéżegnál gij ij połwiécił/ ij tako k nijm iéłt
13: mowil: Totz iéłt cialo moie/ a rozlamuiątz dáwál
14: łwym zwolenikom rzekątz. Bierzcie ij pożywáycie/
15: bo to iéłt cialo moie/ ktoré pod wyobrażenim chleba
16: widzicie/ a to bédzie wydáno na łmiertz za wás/ ia=
17: koby chciał rzétz. Wybyłcie mieli bytz dáni na wiecz
18: né potépienié/ aletz cialo moie za wás bédzie na
19: łmiertz ij na okrutną mękę wydáné/ przeto to czyń=
20: cie na pamiątkę moię/ to iéłt moié męki. Takież ij kie
21: lich z winem wziáwłfy/ motzą swoią połwiéciwłfy/
22: vczyniwłfy podziękowanié bogu oyttzu/ dál ijm rze
23: kątz: Picie s tego włfytcy/ botz to iéłt krew moia/ kto
24: rá za wás ij za mnogié bédzie przelána/ na odpuff=
25: czenie grzéchow. *Zaty^m* rzekl: Iuż od tychmiáłt/ tzułż
26: od téy godziny/ nie bédę pitz fwami s tego vrodze=
27: niá maczyczného/ tzułs tego wina/ ktoré fie z winné
28: macice rodzi/ aże do onego dniá/ to iéłt z mártwych

T

strona: 93v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: włtaniá mego/ gdy to bédę pitz/ nowym tzułs oby=
2: czaiem. A to fie napelnilo po iego zmártwychwłtaniu
3: gdy złwymi zwoleniki iádl ij pil/ tedy iego cialo nie=
4: bylo cirpiącé/ ale chwálebné/ a dlá tego niepotrze=
5: bowalo kármi/ bo aczkoli mily Iezus byl blogofła=
6: wiony od pirwéy godziny iego náłwiefłlégo poczę

- 7: ciá ilé ku duńfy/ wśfakoż podług ciała był podróżnik
- 8: przed fwym zmárwy wftanijm/ ale po fwy^m chwá=
9: chwá=lebny^m zmarty wftaniu/ był blogoflawiony na du
- 10: ífy ij na cieie. A tako pożywali onégo chleba/ ij pily z
- 11: onégo kielicha wśfytycy/ bo ani Iudáśfowi Kryťtus
- 12: mily niechciál zapowiedzietz fwiątości ciała/ ij kr=
13: wie íwé blogoflawioné/ aby drudzy apořtolowie
- 14: nieubáczyli ijże go on má zradzitz. O zakamialy Iu
- 15: dáśfu/ ij czemu pożywanijé tako drogiégo ciała ij
- 16: krwié/ twoię twardořtz nie złámie/ ij ku placzu nie=
17: zmiékczy/ ijźby żalowál grzechu twégo ciéśfkiégo/
18: a poniechál go. Zapráwdę ijńśá nieieřtz przyczyna/
19: iedno ijź zły duch ieřtz w pořrodku twégo řertza/ dlá
- 20: tego będzie tobie na wieki biada.

21: **Zráydce íwégo odzywanié. Ka^{pitulum} 28**

- 22: **P** O tym widzátz Iezus Iudáśfa tym więcéy
- 23: zatwardzialégo/ *ktore^{go}* anij iego pokora kto
- 24: rá działál przed nim/ gdy mu nogi vmywál
- 25: ani nakármienijé ciała iego náfwiéťśfégo niemoglo
- 26: zmiékczytz/ anij odwiéťtz od iego złégo vmyřlu/ za=
27: řmuciwśfy řie w duchu/ iał gorzko plakatz nad grzé=
28: chem ij potępieniem iego/ a chtzátz go ieřfcze odwiéťtz

strona: 94

zbawitziela náśfego.

Liřt 94

- 1: od iego złégo vmyřlu/ a záby řie ieřfcze vpamiéťál/
2: rzékl wśfytkiém placzátz řlowy řrogimi/řiedzátz
- 3: řmutno miedzy ijmi. Zapráwdę zapráwdę powie=
4: dám wám/ ijź ieden z wás má mie wydatz. Y rzékl
- 5: daléy: Syn człowieczy idzie iako onim piřáno przez

6: proroki/ ale bieda temu będzie/ przez którego on bę=
7: dzie wydan/ dobrze by mu było/ by sie byl nigdy nie
8: narodzil. Słyfłatż takowé flowa zwolenicy/ wśfyt=
9: cy sie złekli patrzätz ieden na drugiego/ niewiedzätz
10: o kim by to mowil/ bo rzekl każdy w swym fertzu.
11: Ten mistrz nasz wie wśfytki przyśfle rzeczy/ a śnádz
12: to o mnie mowi/ bo aczkoli niemám teraz go wolé
13: zradzitz/ śnádz potym z iego dopuśfczenia będę miál
14: a tako więcéy wierzyli mistrzowi swému/ nizli sami
15: łobie/ a dlá tego boiętz sie/ poczęli ieden po drugim
16: mowitz/ wymáwiaiätz sie: A zálím iá mily panie/ ij
17: byl ieden na drugiego złé wolé. A vbáczywśfy ijch
18: śmutek mily Iezus/ rzekl ijm: Ktory wćiągnie sem
19: ną rękę w mię/ ten mie zradzi. A skoro to rzekl/ wy=
20: chwácil każdy rękę z mify/ iedno iudáśfowa zośtala
21: Bo tako ten Iudáś przekłęty/ byl nie fromiezliwy/
22: ijż wćiągál pośpolu z Iezusem swą rękę do mify
23: ale oni tego zakłopotáwśfy sie niebáczyli. A boięcy
24: sie Iudáś/ aby sie tym niewydál ijż milczál gdy
25: drudzy pytali mowiätz: A zálím iá/ rzekl teéz iakoby
26: nie swymi wśty: A zalim iá mily mistrzu. Odpowie=
27: dziál mu Iezus. Tys powiedziál/ to iest/ tys sie sám
28: wydál/ bo pán Kryftus niechciál wziawitz grzechu
29: Iudáśfowego/ daiätz nám przyklád/ ijże nikt niemá

T ij

strona: 94v

Żywot pana Iezu Krifta

1: wziawitz grzechu taiemnego/ bo by byl Piotr ij ijinij
2: apóstolowie tę zradę Iudáśfową wiedzieli/ śnádzby
3: go byli zęby drápali. O zapamiętały iudáśfu/ czemu

4: fwégo miłtrza lałki nie baczýłs/ ktory twé złołci nie
5: chce ziawitz? O zakamialy iudálłfu/ czemu fié nie fro
6: máłs miłtrza twégo/ ktory wié ciéłłkołtz grzéchu
7: twégo? O łynu zatraceniá/ ktory łie gróz mął pie=
8: kielnych nie boiłł/ iłżci mogą dobrze rzetz: Lepiéy cij
9: bylo by łie byl nigdy nienarodził. W ten czas łán
10: łiedziál wedle Iezuła miłégo/ iako podle miłółnika
11: fwégo/ a dlá tego gdy temu nierozumieli/ na łwiéte
12: go łána łkinęli/ iłżby łpytał iego miłółci/ ktory to iest
13: tzo go má zradzitz? Ktorému polekku rzékl pán iezus
14: miły/ iłż ten iest komu iá podám chłéb rozmoczony.
15: Y rozmoczywłłfy chłéb/ podál gij łwą włáłną ręką
16: Iudálłłowi. łán to widzátz/ na pierłiach Iezułó=
17: wych załnął/ bo w ten czas wyłoko byl zachwyłzon
18: a Iudáłs wiéćéy zatym kęłem chleba zatwardziál/
19: bo czárt iego wiéćéy ij pelniéy nił przed tym opęłal
20: ij wiéćéy go iako fwé^{go} ołiádl. Y rzékl iemu miły Ie=
21: zus tzo máłs czynitz/ to czyn rychléy/ ale tego żáđny
22: niewiedziál z łiedzácych przy łtole/ náczby on to ie=
23: mu rzékl/ bo niéktorzy mniłali iłże Iudáłs miál mie
24: chy/ w ktorych chowál to tzo dáwáno miłemu Iezu=
25: łowi/ na potrzeby z iego zwoleniki/ ku łpomożeniu
26: iego vbołtwa/ a przeto mniłieli by iemu rzékl Ie=
27: zus: Nakupi tzo nám potrzeba ku łwiétemu dniu. A
28: drudzy lepák mniłieli by iemu tzo kázál datz vbołt=
29: wu. A także za tym wyłłedł Iudáłs ku żydom/ kto=

strona: 95

zbawitziela náłłego.

Liłt 95

1: rzy łie iuż zbiérali iłżby pana Iezuła ięli.

2: Iezuła miłégo łlodkié kázanié/ ij apołłolow

<http://rcm.org.pl>

3: milé ij laskawé nauczaniyé. Kapitulum 29

- 4: **G** Dy Iudás wyffedl precz/ rzékl mily Iezus/
5: Iuż iest ofwietzon fyn człowieczy/ iakoby
6: chciál rzétz: Iuż wyffedl fyn ciemności/ a zo
7: łtali łami czyłci z łwym oczyłcicielem. Y poczał ijm
8: rołkoffné kázanié działatz/ pełné łlodkołci ij miłołci
9: rzekątz. Synáczkowie moij mili/ ieffcze przez mały
10: czas będę s wami/ tzułł aliż do godziny łmierci mo
11: ie/ w krewkołci ciała/ ale po zmártwyłftaniu/ będę
12: s wami w **w wielbiony^m** ciele przez czterdziełci dnił/
13: łfukáycie mie/ tzułł/ chtzątz mie nałładowatz/ ale do
14: kąd iá ijdę/ wy teraz niemożecie przyłtz/ tzułł ninijé
15: aliż wezmiecie ducha łwiętego. Y rzekl ijm daléy:
16: Przykazániyé moie dáwám wám/ abyłcie łie miłó=
17: wali/ iakom iá wás miłowál/ botz po tym poznaią
18: iżełcie moij zwolenicy/ będzieli łie łpolu miłowatz
19: Slyłłątz to zwolenicy iłż łie s nimi iłch miłtrz roz=
20: łtatz chce/ łtala łie łwada miedzy iłmi/ ktoby s nich
21: miál bytz więłłł po iego łmierci. Ale mily Iezus v=
22: kazuiątz ijm drogę łwięte pokory/ rzekl k nim: Krołó
23: wie panuią nad tymi ktoré pod łobą maią/ vkazu=
24: iątz motz nad nimi łwégo pańłwa ij przelożeniá/ ale
25: wy nie tako/ tzułł mácie działatz. Ale kto miedzy wa
26: mi w łwiątołci ij we tznocie wyłłł/ niecháy bedzie
27: iako námniefłł. Y kto więłłł iest/ ij ten tzo łiedzi
28: czyłi ten tzo łłuży? podług łądu łwietzkiégo/ ten iest

T iij

- 1: więtlŏfy tzo ŏiedzi. Iám ielt więtlŏfy miedzy wami/ a
2: wŏfakom ielt taki iako ten ktory fluży. A wy obyczã=
3: iem ŏwietŏkim przez prelãtztwo chcecie ku mocy kro
4: lewŏtwa przydz/ a to niemoże bytz/ bo wy ieltelcie
5: ktorzy naŏladuiecie mnie/ a ieltelcie ŏemnã w poku=
6: ŏach ij w przeciwnoŏciach moijch/ a iã gotuię wãm
7: kroleŏtwa wieczné/ iako zgotowãł mnie ocietz moy/
8: abyŏcie iedli ij pili/ ij byli napelnienij **poŏãdané^{g0}we=**
9: **wefela [!]** na mym ŏtole w niebieŏkim krolewŏtwie/ aby
10: ŏcie ŏiedzieli na dwanãŏcie ŏtoltzow/ ŏãdzãtz dwanã
11: ŏcie pokolenia Izraelfkié/ bo gdyŏcie wy wierzyli/ o=
12: nij wierzytz niechcieli. Y rzekl ku ŏwiętemu Piotru:
13: Szymonie oto ŏŏatãn ien tobie ij drugim ŏie przeci=
14: wiã/ chciãł cie przefiãtz iako pŏŏenicę od ŏwięte wia
15: ry/ kullãtz cie ij vdrãczãiãtz/ alem iã profil za cię/ aby
16: nieuŏtãwala wiara twoia/ a ty niégdy nawrociwŏŏfy
17: ŏie/ potwiêrdzi braciã twoię/ **przyklade^m** twé pokuty/
18: aby nieroŏpãczali w miŏŏci božé. Y rzekl daley miŏly
19: Kryŏtus ku ŏwym zwolenikom: Niechãy ŏie nieŏmę
20: ci ŏerce wãŏŏe/ wierzycie w boga/ ij w mię wierzcie.
21: W domu oyttza mégo ŏã rozmãijté przybytki. Bych
22: byl wãm tzo ijnako powiedzial niŏlim powiedziãł/
23: tzuŏŏs ijz ijdę wãm gotowãtz mieŏce/ a odeydęli od
24: wãŏŏe/ nagotuię wãm mieŏce/ zãŏie przydę ij przyimę
25: wãŏŏe ku mnie ŏamému/ iŏe **gdzie^m** iã/ byŏcie ij wy byli/
26: a do kãd iã ijdę/ wy wiécie/ ij drogę wiecie. Rzekł
27: mu Thomãŏŏs: Panie niewiemy do kãd ijdzielŏŏe/ a ia
28: koŏ drogę moŏžeme wiedzietz. Rzekł mu iezus: **Iacie^m**
29: droga/ prawda/ ij żywot/ a ŏãdny niemoże przydz ku

strona: 96

zbawiciela naffego.

Lift 96

- 1: bogu oyttzu/ iedno przez mię/ byćcie poznali mnie/ za
2: prawdę poznalibyćcie ij oyttza mé^{go}/ a od tychmiáft
3: poznácie mnie ij onego/ a iużefcie go widzieli. Tedy
4: rzekl święty Filip: Panie pokaży nám oyttza/ a dofytz
5: mamy w tym. Rzékl mu Iezus: Przez tak dlugi czas
6: bylem s wami/ a wżdyćcie mie nie poznali Filipie/
7: ktotz mie widzi/ widzitz ij oyttza mégo. Iakoż ty mo
8: wiś/ pokaż nám oyttza/ a zá niewierzyś ijże iá w
9: oyttzu/ a ocietz we mnie. Słowa ktorem iá mowil
10: wám/ fámciem ijch od fiebie niemowil/ ale ocietz we
11: mnie będący/ tenci czyni vczynki/ niewierzycieli ijże^m
12: iá w mym oyttzu a ocietz we mnie/ prze vczynki kto=
13: ré działám wiércie. Zapráwdę zapráwdę powie=
14: dám wám/ kto wierzy w mię/ vczynki ktoré iá czy=
15: nię/ ij on będzie czynil/ ij więtfśe tzuda niż ty będzie
16: czynitz/ bo iá ijdę ku oyttzu/ a tzożkoli będziecie pro=
17: litz w ijmię moie/ to vczyni/ aby ocietz byl pochwa=
18: lon w fynie.

19: **Iezus mily przed fwą fmiercią/ obietzáł**

20: **fwy^mzwoleniko^m vcieffny dár ze flatz**

21: **ducha świętého. Ka^{pitulum} 30**

- 22: **P**O tym Iezus mily gdy fwym zwolenikom
23: powiedziál/ ijże od nich przez okrutną mękę
24: ku fwemu oyttzu ijftz miał/ chciał ijm niéktry dár
25: vcieffny datz/ aby fobie nirozpaczyli/ przeto im rzekl
26: Ieftli mie miluiecie/ przykázanié moie chowáycie/ a
27: iá będę profitz oyttza mego/ ijże ijného pocięffyciela

28: dá wám ducha prawdy/ aby nawieki s wami oštál/

strona: 96v

Zywot pana Iezusa Krysta

- 1: ktorého świat niemoże przyiątz/ i jże go widzietz nie=
2: może/ anij go wié/ anij wy go poznacie/ bo v was zo
3: stanie ij w was będzie. Nieoštawiętz was firotami/
4: bo przydę zafię k wám/ a będzie wesoło serce wasze.
5: Ielłczem mały czas s wami/ a iuz ten świat niewi=
6: dzi mie/ ale wy mnie widzié i jżem iá żyw ij wy ży=
7: wi będziecie. W on czas poznacie i jżem iá w mym
8: oytzu/ a wy we mnie/ a iá w was. Kto má przyká=
9: zaniyé moje a chowá ié/ ten ci iest który mie miluie/
10: ale kto mnie miluie/ będzie milowan od oytza me^{go}/
11: ij iá go będę milowatz/ ij ziawię sám siebie iemu/ bo
12: będzieli kto mnie milowatz/ flowa mé będzie cho=
13: watz/ ij ocietz moy będzie go milowatz/ ij przydziemy
14: k niemu/ ij wczyniémy mielłkanié v niego. Kto mnie
15: niemiluie/ flow moich nie chowá. A ty flowa ktoré=
16: łcie slyłłeli/ nie są moje/ ale tego który mie posłál oyt
17: tza mégo. Tom wám mowil s wami mielłkaiątz/ ale
18: pocielłyciel duch święty/ ktoré^{go} posle ocietz w ijmie
19: moje/ ten was nauczy wślytkie^{go} tzokolim wám prze
20: powiedziál. Pokoy zoštawiam wám/ pokoy moy
21: dáwám wám. Niecháy sie nie smęci serce wasze/ a=
22: nij sie niecháy nielęká. Slyłłelilłcie i jżem iá mowil
23: wám/ idę od was/ a przydę zafię k wám. Byłłcie mie
24: milowali/ wždybyłłcie sie wewelili i jże iá ijdę ku oyt=
25: tzu/ bo ocietz wietłłly iest mnie/ a ninié rzeklem wám
26: pirwey niżli sie łtalo/ i jż gdy sie to stanie/ abyłłcie

27: wierzyli. Iuż nie wielé będę swami mowitz/ bo przy

28: íflo kfiążę tego fwiata/ a we mnie nitz nie má/ ale by

29: poznál fwiat ijże íá miluię oyttza mégo/ a iako mi

strona: 97

zbawitziela naffego.

Lift 97

1: dál przykázaniję/ tako czynię. Wftáncie podzmy ta=

2: mo ij poílli na gorę oliwną.

3: Modlitwa.

4: **O** Iezu cichy a prawdziwé pokory przyklad=

5: niku/ ienżes vmywál nogi zwolenikom *twy^m*

6: Prośię cie mily panie oczyłci tobie żądze moie/ a na

7: obiedwie nodze/ to íeft na oboiéy lałce oczyłcienij ij

8: zapáleni/ ku tobie oczífcicielowi memu bezpieczniey

9: przyłtapię. Oczyłtz mnie *grzełńé^{g0}* na koniec dniow

10: żywota mégo/ a wyprozni mie od zmáz grzéchu w=

11: w=*ífelkié^{g0}*/ aby opułciwłly zamiełłkalofci/ ij grzechow

12: moich íłkaradofci/ nieprzyiáciele moij wdzień ímier

13: ci odełłli odemnie połromocenij/ ktorzy moich ítop

14: vltawicźnie ítrzegli. Dowiedz panie iezu kryłte no

15: gi moie na drógę pokoju/ ijżbych zrak włlytkich nie

16: przyiáciele moijch wyzwolony/ wielbil ciebie ze w=

17: ílytkiemi wybranymi twymi na wieki *wieko^m* Amen

18: **Iezus z onęgo miełtza gdzie byla wieczera**

19: **wftáwłly ífedl z fwymi zwoleniki ku**

20: **gorze oliwety. Ka^{pitolium} 31**

21: **R**zekwłly to Iezus/ zatym wyłfedl z onęgo

22: domu w ktorzym z fwymi zwoleniki wiecze=

23: rzál/ ij ífedl ku gorze oliwné przez íednę rzécźkę/ kto=

- 24: ré dziáno Cedron/ dlá drzew Cedrowych/ wziawŝy
25: z łobą fwoie zwoleniki. A gdy snimi przyŝedl ku go
26: rze oliwéty/ pod którą była wiofka Ietfemáni/ rzékl
27: ku fwym zwolenikom wielmi ŝmutnie Iezus mily.

strona: 97v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: Námileyŝy moij/ powiedziálem wám niedáwno
2: tzo ŝie ŝemną má ŝtatz/ iuż téż wám powiém tzo ŝie
3: má wám przygodzitz/ bo wŝytcy wy będziecie po=
4: gorŝfenij we mnie tey nocy/ ijż gdy mie od żydow
5: ietégo wzrzycie/ wŝytcy odemnie vcieczecie/ a mnie
6: ŝamégo w ijch ręku zoŝtawicie/ bo ŝie muŝi ŝpelnitz

: grafika

- 7: piŝmo tzo duchem ŝwię
8: tym piŝáno Vderzą pa
9: ŝtyrza/ a wŝytki ŝie ow
10: ce rozbieżą moié trzo
11: dy. Ale wiedzcie ijże
12: trzeciégo dnia z már=
13: twych wŝtanę ij do Ga
14: lileiey wás vprzędę.
15: Rzekl Piotr iako ŝmiel
16: ŝy. By téż wŝytcy ŝie
17: zgorŝyli/ ale ŝie iá nie=
18: zgorŝę/ bom gotow idz
19: s tobą do ciemnicy ij
20: na ŝmiertz. Takiéż teéż
21: wŝytcy rzekli: Panie
22: gotowifmy wŝytcy v
23: mrzetz ij cirpietz s tobą. Odpowiedziál mily Iezus

- 24: ij rzekl Piotrowi: Pietrze/ nijm kur tey nocy dwa=
25: krotz zapoie/ trzy krotz zaprzyłs fie mnie. Odpowie
26: dział fwięty Piotr: Panie nigdy fie ciebie niezaprę
27: aby mi téz vmrzetz s tobą. O pietrze ty to mowiłs
28: patrzåt na fwé żądżé/ a niewiéłs przygody przyłfle
29: botz fie nie może zmienitz flowo miłtrza twégo/ cze=

strona: 98

zbawiziela naffego.

Lift 98

- 1: mus tak fmialy/ ijż go chcełs vczynitz nieprawdzi=
2: wégo? *Zaty*^m mily iezus poczał lepak mowitz k nijm:
3: Gdym wás flál bez miécha albo kaléty/ a záli wám
4: czego niedoftawalo? A onij rzekli włlytcy: Nitz/ w=
5: łfegołmy dołytz mieli. Rzekł iezus: Námiléyłly moij
6: kto má miech niecháy wezmie ij kaléte/ a kto niémá
7: niecháy przedá fuknią/ a kupi łobie miecz. Powie=
8: dámci wám za prawdę/ ijże mułi fie popelnitz we
9: mnie/ tzo iełt piłáno. Iże ze zlymi policzon iełt/ abo=
10: ciém iuż włlytko tzożkoli o mnie piłáno/ będzie mietz
11: konietz. Tako zatym rzekli zwolenicy. Panie mámy
12: tu dwa miecza. A on ijm rzékl: Dołytzci. Y połłedł z
13: wielkim placzem ku gorze oliwety/ a iego zwolenicy
14: téz za nim łfli gorko placząc/ bo ijm iuż iawnie prze
15: powiedziál o fwé łmierci. A gdy iuż przyłłedł s nij=
16: mi ku gorze oliwéty/ rzékl *fwy*^m zwolenikom. Połłiedz
17: cie tutaj/ a iátz odidę maluczko od wás/ ij pomodłę
18: fie/ a wy téz modłcie fie/ abyłcie nie wełłli w poku=
19: łfenijé/ aby tzułs pokułá niémiala zwycięłstwa/ A w=
20: ziąwłłly mily Iezus Piotra/ Iakuba ij Iána/ ktorzy
21: byli nad ijné taiemnieyłly/ *ktory*^m téz na gorze Tabor

- 22: światłoŕtz ſwégo boſtwa vkázál/ gdy ſie przed nimi
23: przemieniál/ chciał teź ſamym w ten czas vkazatz
24: krewkoſtz ſwégo ciała/ ij ſſedl s nimi za rzékę Ce=
25: drową do ogroda/ nie ijźby rożą albo liliją zbiérál/
26: ale iżby mękę wielką cirpiál/ by zrádcy ſwému przy
27: ſtęp dobry ſwé^{go} wydaniá dál ij vkázál/ bo to iudáſ
28: dobrze wiedziál ijź tam pán Iezus częſtokrotz mo=
29: dlitz ſie chadzał.

Rozmáwianijé

strona: 98v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: **T** Amże będatz iał ſie miłóſciwy pán Iezus
2: cięłko ſmęcitiz/ poczał przed nimi drżetz ble=
3: dnietz/ ij telknitz. **Poty^m** naczał zwielkim ſmut
4: kiem ku onym trzem zwolenikom mowitz: Smutna
5: ieſt duſſa moia aże do ſmierci/ iakoby ijm tak rzékl:
6: O námiłſy miłóſnicy moij/ bądźcie motzni/ cieſſcie
7: ſie ſami/ bociem iał ieſt tak wielmi ſmutny/ ijź moy
8: ſmutek/ rowná mi ſie ſmierci/ a pirwey pocieſſon
9: nie będę/ aż dla zbawieniá **wſſytkié^{go}** ſwiata na krzy
10: żu ganiebnie ij okrutnie vmrę/ oytce ſwiętę z odchła
11: ni piekielné wyrwę/ niebo vbogiému człowiekowi
12: odewrę/ wás zwoleniki moie/ czaſu mé męki roſpro
13: ſſoné zgromadzę/ ij w wierze ſwiętę potwiérdzę/ bo
14: wſſytcy wy odemnie vcieczecie/ a iał poydę dám ſie
15: ofiarowatz za wás. A przeto ſiedzcie tu a czuycie ſe=
16: mną a nie z diáblem/ ktorytz nie ſpi/ ale ſſukaiątz krą
17: ży kogo by pożarl/ anij z żydmi/ ktorzy nieſpiątz my=
18: ſlą ij zabitz mie chtżą. Nie z Iudáſſem/ ktorytz nie ſpij

19: ale po mieście Ieruzale^m biegá/ żydy ku mému ięciu
20: zgromadzá. Nie z fwiate^m/ ktorytz mie zawždy prze=
21: śladuie. Anij téz z grzếłńemi/ ktorzytz czuiá nie fem=
22: ną/ ale przeciw mnie. Ale wy czuyecie femną modląz
23: sie/ bo iestli będziecie towarzyśmi mégo vmęczenia
24: będziecie ij weśelá/ a iázt od wás maluczko poydę/
25: pomodłę sie bogu oyttzu. Święty Auguśtyn tu mo
26: wi. O mily panie/ widziáles oczyma twégo bośtwa
27: w dworze biskupow żydowskich/ ij kfiąząt kapłań=
28: Ńkich vbieraiące sie ku twému ięciu w zbroię/ zaże=
29: gaiątz laterny/ gotuiątz broń. Widziáles téz niewier

strona: 99

zbawiciela naszego.

Liśt 99

1: négo Iudáffa **woyfo** [!] pilno namáwiaiątz/ aby sie ry
2: chlęý brali rzekątz. Iużci czas bierzcie sie tzo rychley
3: tey godziny możemy go náydz ij iątz bez tluśfczė/ ijż
4: go nám nikt odiątz anij bronitz niemoże. A dlá tego
5: nie darmo byla śmutna duśfa twá/ pokis twą śmier
6: ciá grzếłńnych nie wykupil. Tu człowiecze mily okie^m
7: milofiernym/ na twégo milégo pana wezrzy/ a oglą=
8: dáý iakotz sie śmęci/ drży od śtrachu przykré śmierci
9: a żaluiątz tego s nijm sie śmęci/ ij Ńercem nábożnym
10: k niemu mow: O pocieśfenijé anielfkié/ iakoż sie to
11: śmucifs/ ijnślé wśfytki śmutné cieśfyś. A on ci odpo
12: wié. Smucę sie człowiecze prze gorśfenijé apostoł=
13: Ńkié/ ij zatracenijé Iudáffowo ku wiekuijśté męce
14: piekielné/ téz dlá wielkoŃci ij okrutnoŃci moiéy męki/
15: ij dlá śskaradoŃci méy cieśŃkié męki albo śmierci/ ij
16: téz dlá wielkié niewdzięcznoŃci ludŃkié/ ijż ijm męka

17: moia cięśfká/ ij krew niewinná/ nie tylko nie będzie
18: ijm pożyteczná na zbawienijé/ ale na ijch więtfé po
19: tępienijé. My tedy mily panie profimy ciebie pokor
20: nie/ aby nám dál ferce wdzięczné/ abychmy sie s to=
21: bą śmucili za náśfe złoſci ij **za** [!] twą mękę niewinną
22: plakali/ aby twé święté krwie rozláníé/ niebyło nám
23: na potępienijé/ ale na duśfné zbawienijé Amen.

24: **Pirwfá modlitwa. Kapitulum 32**

25: **A** Odśfedśfy od nich tak daleko iakoby kamie=
26: niem mogli zarzucitz/ pádwlśfy na ziemię na
27: śwé oblicze/ pokornie modlil sie tako rzekątz.
28: O mój oycze náłafkawśfy/ wśfytki rzeczy łą tobie

V

strona: 99v

Żywot pana Iezu Krifta

1: podobné/ przeto prośfe cie możeli bytz/ iżby mnie nie
2: vmarwlśfy/ śmiertz vmrze/ niebo otworzoné będzie/
3: plemieniu ludkiému ftanie sie odkupienijé. Wyflu=
4: cháý mie w mé prozbie/ niechátz ten kielich/ to ieſt ta
5: **garzká** [!] męka odemnie odeydzie/ a wśfakoż nie moia
6: ale twoia ftán sie wolá/ to ieſt/ nie człowieczá popel
7: ni sie wolá/ ktoráby rada nie cirpiala/ ale ftán sie
8: wolá bożá/ ktorá vmrzetz za człowieka żądá. A w ty^m
9: tu nierośtropné nauczá/ tzo sie vpornie modlą/ nie=
10: przikladaiątz/ ieſtli to ieſt mily panie twá wolá. Vcz
11: cie sie tu wśfytcy krzeſciani/ iijz gdy na wás przydą
12: przeciwnoſci ij cięśfkocſci/ wezmiecie przed ſię bożé v
13: męcenijé/ a odwrociwlśfy zaſmucenijé/ mowcie/
14: Bądz twá wolá mily panie.

15: **Apoftolow pirwffe nawiedzenijé. Kapitulium 33**

- 16: **V**yrzekwífy mily Iezus ty flowa ku fwému
17: milému oyttzu/ nie wziąwífy żadného nanie
18: odpowiedzenia/ wftál od modlitwy/ ij na=
19: wiedzil fwé zwoleniki/ a przyśfedífy k nim nalázl ie
20: śpiącé/ ij rzékl Piotrowi: Symonie śpíłf/ niemogles
21: iedné godziny czutz fe mną/ a zá nie wiéłł tzos mi nie
22: dáwno obietzowál/ izes femną na śmiertz ijdz chciál
23: Zatym rzékl ku wśfytkim: Czuycie a modlcie fie/ a=
24: byfcie nie wpadli w pokułé/ botz duch rychly ieft ku
25: obietzowaniu/ téz ij vmrzétz femną/ ale cialo ieft
26: krewkié/ boiazliwé ku trwaniu ij śpelnieniu/ iakoby
27: rzékl: Czemu milá braciá śpicie/ a wśfakofcie gorący
28: ij wielmi rychly duch niedáwno mieli/ ijżefcie vm=

strona: 100

zbawitzuela náślego.

Líft 100

- 1: rzetz femną chcieli/ a teráz oto malé godziny czucie=
2: fcie femną niemogli. A rzekwífy to/ zafie śfedl wto=
3: ré/ ij modlil fie rzekątz. Oycze moy mily/ ienże ies [!]
4: wyfoki w ftworzeniu/ ślodki w milowaniu/ milofier
5: ny w odkupieniu/ wezrzy na mię fyne twégo iedy=
6: négo/ oglądáy iakotz duch moy we mnie załmutzón/
7: tzo mi nieprzyiáciele moij grozą. Przeto prośfę mo=
8: żeli bytz/ śmiluy fie na demną/ oddál ten kielich gorz
9: kié męki odemnie/ odkupi ijnśfym obyczaiem plemię
10: ludłkié/ niż przez mé cięśłkié vmęczenijé/ a wśfakoż
11: ieftli niemoże ode^mnie odehydz ten kielich gorzki/ iedno
12: ijżbych go pil/ bądź twá wolá a niemoia/ to ieft/ nie
13: cháý fie nieftanie iako iá chcę/ ale iako ty chceś oyt

14: cze moy mily.

15: Iezusa milégo apoftolow wtore

16: nawiedzienije. Kapitulum 34

17: **P** O tym Iezus mily z onego mieftza wftaw=

18: fty/ przyfledl ku fwym zwolenikom wtore

19: ij nalazl ie lepak fpiace/ bo ijch oczy byly fmutkiem

20: obciężone/ ij malo nad nimi ftanawfły/ rozumieiątz

21: ijch krewkości/ nie rzekl ijm nitz ijnégó iedno to. Iuż

22: ci fie przybliża godzina. A onij od wielkiégó fmutku

23: niewiedzieli tzo by mu odpowiedzietz mieli/ albo dlá

24: tego téz iże byli krzywi/ bo ijm byl przykázal aby nie

25: fpali/ a tak gdy przyfledl k nijm/ podchwyciwfły fie

26: ze fnu/ nie fmieli mu nitz odpowiedzietz/ wielkiemi

27: fromy żaluiątz tego/ ijuż iego pollednie wolé niena=

28: pelnili. A przeto opufciwfły ié/ fledl zafię potrzecié

V ij

strona: 100v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: na toż miefce gdzie ij pirwey/ aby fie tam fwému mi=

2: lému oyttzu modlil/ záby fmiertz okrutną ij mękę

3: gorzką od niego oddálil. Tamże na golé kolana na

4: ziemi poklęknawfły ręce fwé fwięté rofkrzyżowaw

5: fty/ z wielkim placzem modlil fie rzekątz ku bogu oyt

6: tzu. Oytcze moy niebiefki/ proffę cie przez milofier=

7: dzie twé wielkie/ nieodwratzáy twé^{go} wezrzenia ode=

8: mnie/ ale wezrzy dzis na mie lafkawie/ raczy mie

9: wyfluchatz w mé prozbie/ ktorątz oto iuż po trzecié

10: działám. Oglądáy iakotz cirpię wielkié vdręczeniuje/

11: ażetz oto iuż mdleię/ możeli bytz podlug twé fprowie

12: dliwofci/ niechátz odstąpi ode^mnie ten kielich niewy=
13: mowné gorzkości. Zlubilo fie tobie moy mily oycze
14: że bych iá na ten świat z stąpil/ ij w żywocie panień
15: łkim naturę człowieczą z mym boftwe^m złączył/ a nie
16: przeciwiłemci fie/ chciales wśfechmogący oycze a=
17: bych cialo moje náświętśfe duchem świętym łpra=
18: wione ze krwi czytfe panieńskié/ na robotę ij wiel=
19: ką pracę wydál/ bych vboftwo ij przeladowanije
20: cirpiál/ a fluchálem cie/ niemaiątz ieffcze na tym do
21: łytz/ chcefs ijżbych ieffcze dlá grzełńnego człowieka
22: krew śwą niewinną rozlál/ chcefs bych w ręce nie=
23: przyiácielłkié wpádl/ abych iako lotr byl zwiázán/ ij
24: na łmiertz okrutną łkázán/ abych tam ołtatecznie dlá wielkié męki/ żywota łwego dokonal.

Wiedz mi

25: ły oycze ijżci fie ij w tym przeciwitz niebęde/ oto go
26: towem/ a wśłakoż też wżdy oycze mily wezrzy na
27: moię naturę człowieczą/ mdlą/ a wielmi krewką.
28: Oglądáy cialo moje panieńskié/ wielmi subtylné/

strona: 101

zbawiciela nášego.

Lift 101

1: iakotz drży/ tzo fie okrutné męki boij ij łmierci. Wez=
2: rżyż też na moię mękę cięłłką a nie znośną albo nie=
3: znośsoną/ ktorątz mi iuż okrutni ludzie gotuią. Y kto
4: rá iest moy mily oycze złołtz moia/ otom iá ijm wie
5: lé dobrégo czynil/ oni mnie platzą złé za dobré zwo=
6: lenika mégo przenaiełi/ ij wodzem go łobie vczynili
7: aby mie ijm wydál. Przeto moy mily oycze mołeli
8: bytz/ oddál odemnie ten kielich/ bo by téż dobrze nie=
9: wiedzieli ijżem łyn twoy/ ale gdym niewinnie żył

- 10: między nimi/ tego by mi czynitz niemieli/ a wśfakoż
11: niemożeli fie śtatz podług prozby mey/ ktorątz wedle
12: ciała mego żądze czynię/ Ńtąń fie podług wolé twoié
13: ktorám s tobą vczynil w bośtwie/ iedno cie wźdy
14: prośłé o wśpomozenié bych ci nieuśtál wtey ciężkié
15: męce. Y poczał fie przemagatz/ aże krwawy pot po=
16: czął s niego na ziemię padatz. A w tym vkázál Ńwoy
17: Ńmutek/ ij mękę Ńwą ciężką/ ktorą miał cirpietz.

18: **Modlitwa.**

- 19: **O** Panie Iezu Krifte Ńynu boga żywe^{go}/ ienżes
20: godziny iutrzenné dlá mnie nędzne^{go} grzéŃ=
21: négo człowieka/ gdy fie iuż twoia przybliżala męka/
22: bátz fie a Ńmutnym bytz ráczyles. Dáy mi wśŃytki
23: Ńmętki mé Ńertz a mégo/ ku tobie panu bogu wśfech=
24: mogáczemu przynofitz/ a ty ony wiednoŃci męki twé
25: ij Ńmutku poŃpolu Ńemną racz znofitz. A tak záŃlugą
26: męki twé przenáŃwięťŃŃé/ niecháy będę ku zbawie=
27: niu náŃŃému Amen.

28: **Iezufa milégo poŃilenié. 35**

V iij

strona: 101

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: **S** Tąpil z nieba w ten czas archaniol Gabryel
2: z wielką ŃwiatłoŃcią/ a pokłękńawŃy przed
3: Ńwym Ńtworzcycielem/ pozdrowil go z wielką
4: vcźliwoŃcią/ ij poczał rycérz podpomagatz krola/
5: Ńluga pana/ Ńtworzenijé Ńtworzcyciela rzekątz. O kro=
6: lu niebieski/ iako fie to boijŃł barzo Ńmierci/ a wśfako
7: dla tego ráczyles fie na ten Ńwiat narodzitz/ aby

8: przez śwę świętą śmierz człowieczy rodzáy odku=
9: pil/ ij nafs vpád naprawil/ miedzy bogiem oytzcem/
10: ij grzéśny^m człowiekiem mier vczynil. Bedziēs mi=
11: ly Iezu vwiązán/ vplwán/ ij policzkowán/ vbit/ vko
12: ronowán/ przeto bądź pofilon/ bo na wyfokięgo flu
13: śśá znamienité a trudné rzeczy nofitz/ aletz to mily
14: Iezu rychlo ominie/ a chwálę którą wezmiēs za to/
15: końtza mietz niebędzie. A tako w tym Iezus mily ná
16: fyłniéy omdlál/ a krzyżem na śwę świętę obliczē na
17: ziemię vpádl/ tamże leżätz mękę śwę ciężką rozmy=
18: ślál/ którą wrychle dlá zbawieniá ludſkiego cirpietz
19: miál/ dlá tego bączätz to iego człowieczeńſtwo/ tak
20: ſie filno śmierci bálo/ ijż żádnym^m obyczaiem vmrzetz
21: niechciao/ ale przeciwko boſtwu ſfemralo/ ktoré v=
22: mrzetz chciao/ wſfako mily Iezus tako motzno z na
23: turą człowieczeńſtwa ſwégo wálczył/ aż ſie krwa=
24: wym potem pocil. Dlá wielkiégociēm kryſtuſa mi=
25: légo boiowaniá/ ij ciężkięgo przepomaganiá/ wſfyt
26: ka krew tzo w żyłach ij w ciele była/ tak ſie dlá boia=
27: zni wielkié poruſzyła/ a tako krwawy pot iako kro=
28: piē ciēkl na ziemię z náſwiētſſé^{go} ciała. O drogi pocie
29: Iezuſa milégo/ o znamię zbawieniá człowieczégo.

strona: 102

zbawiciela náſſego.

Lift 102

1: Tu człowiecze s płaczem rozmyſłáy/ iako gorzką
2: śmierz ij ciężką mękę twoy mily pán za cię cirpiál
3: gdyż ſamo tylko rozmyſlanijé śmierci/ vczynilo mu
4: tako wielé ij wielkié krwie wylánie/ tzoż tedy będzie
5: robitz przy męce/ gdyż tako wielé robil na modlit=

6: wie. Przeto mowi tu Biernat święty: O namilo=
7: ściwiłfy Iezu/ tzoż ci męki ij boleści wczyni okrutnoftz
8: ganiebné śmierci/ gdyż cie famo rozmyślanijé tylko
9: tak wielmi smęci? A iako doktor ofwiéztzony/ ij ijnłfy
10: doktorowie nábożni mowią: Iże oné godziny boft=
11: wo iego náwiéttłé widzialo wśfytek obyczáy męki
12: ij okrutnoftz ganiebné śmierci/ tako ijże dlá wielkié^{g^o}
13: smutku wśfytki w nim członki drżaly/ w wćciéch zę=
14: by/ w głowie oczy/ w ciele kości/ żyly ij ftawy/ tak fie
15: byly barzo dlá wielkości przyśłé męki poruśfyly/ ijż
16: krwawym potem fie pocily/ a tak nie tylko oczyma/
17: ale wśfytkimi członki ciała śwého/ ślzami krwawy=
18: mi za nás plakál/ tamże taką wielką ferdeczną bo=
19: leftz miál/ ijż by go bylo boftwo w onym smutku nie
20: śpomógalo/ iefćczeby byl w ogrodzie vmarł. Dlá te
21: go będatz w tak wielkie ciężkości/ mowil s płaczem
22: ku bogu oytty? Oytcze mily prośłecie dáy mi śpo=
23: moženijé bychci nieuśtál w téy gorzkie męce/ ototz
24: mily oytcze filny gwált cirpię/ botz oto widzę/ ijż iá
25: ktorym byl iako baranek pokorny/ będe natichmiált
26: iako lotr iaki związany. Iá ktory^m iefť náztudnieyśfy
27: miedzy śyny ludźkémí [!] będe dzis iako trędowaty.
28: Iá ktory^m śwé milé zwoleniki tak wielmi vmilowál/
29: iżem im nogi vmywál/ dzis od nich będe opuśłczon.

strona: 102v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: Iá ktory mám ciało nárośkośnieyśłé/ będe dzis ob=
2: nażon/ a poczawśfy od pięty nożné/ aż do wirzchu
3: głowy/ krwawymi ranami będe napelnion. Iá kto

4: rym tak chwalebnie w dzień kwietny wśedl do Ie=
5: ruzalem/ ijż mie dziátki żydowfkie nołfątz rołfczki
6: oliwné prowadzili/ ij kwiatki miotaiątz/ blogofla=
7: wiony ktory przyśfedl w ijmie bożé łpiéwaly/ dzis
8: zefromotzny łkrzyżem z miałta będe wyrzutzon/ a
9: bych na łfybienicy miedzy dwiema lotrami byl za=
10: wielłon/ tamże łam żywota łtrádám/ ktory wśfyt=
11: kim żywot dąwám. Przeto oytcze łprawiedliwy/
12: gdyżes tak łkázál/ abych owłłeki vkrzyżowán/ bądz
13: że wolá twoiá. Ale matuchnę moię miłá polétzám
14: tobie ij zwoleniki moie. Iá do tąd chowálem ié/ od
15: tąd ty boże oytcze chowáy ié. Y poczał fie dluzéy
16: modlitz/ mowiątz on źálm. Boże boże mój ij cze=
17: mus mie opułcil/ aże do onego źálm. Wtobiem go
18: łpodinie nadzieię miál. Tego źálm napoly łpie=
19: wawłfy/ przełtal/ bo w ten czas łtal fie iakoby w do
20: konaniu na wálce/ A takowy łtrach ział go/ s **ktore**⁸⁰
21: káždy członek w nijm drźál/ aż obfity pot wyłfedl
22: s niego/ tzo przez dwie łukience przełfedl/ ij na ziemie
23: ciékl połpolu teéż ze krwią/ para z iego łlowy łłla
24: dlá wielkiégo vpratzowaniá. Tu s placzem oglą=
25: dáycie nędzni tego łwiata miłofnicy/ tzo łertza wa=
26: łłe kochácie w bogatztwie ij w rołkofłfy/ iakotz wiel=
27: ki łmutek ij zalołtz wałs łtworzyciel cirpi. Patrzcie
28: tu ludzie rołkofłni/ iakątz rołkofs miál na tym łwie=
29: cie krol niebiełki. Wezrzycie na łwégo oblubiełtza

strona: 103

zbawiciela náłłego.

Liłt 103

1: panny/ iakiém iedwabiém iego odzienijé ielt vtka=
2: né. Przyłtąpcie bliżéy ludzie grzélłni a ogladáycie

- 3: iakątz pokutę za wás łtroij fyn boży/ a nieżądzcie fie
4: więcéy pokutowatz za waffe cięłłkié grzéchy. Otzni
5: cie połpolicie ludzie włłfytcy/ botz niefluffá łpatz flu
6: dze/ gdy pán dlá flugi niełpiątz w polu boiuie. Wz=
7: budz że tedy nás iuz miły panie/ a dáy nám flzy go=
8: rącé/ abychom s tobą ij s twą miłą matką plakatz
9: mogli/ dáy nam tę żądzą ij dołtatek abychmy fie s
10: tobą modlili/ ij o naffe zbawienijé motzno boiowali/
11: bo nie ieft podobno/ aby krol byl w boiu/ a fluga od
12: poczywál w lożu.

13: **Sukienki vkázanijé. Kapitulum 36**

- 14: **M** Ogl aniol wziątz onę sukienkę/ ij vkazatz ią
15: bogu oyttzu rzekątz. Oglédáy boże oytcze fu
16: kienkę fyną twégo/ patrz iako pilnie pelni
17: náczes go połlál/ iżetz fie poci/ Niechátz náłáfkawłłfy
18: oytcze ta męka rychléy ominie. Rozmyłláy o tey fu=
19: kience/ gdy ią mogli vkazatz oyttzom w otchlanij pie
20: kielné/tzo onij mowili/ tzo matuchna iego milá rze=
21: kla gdy ią ié vkázál.

22: **Rozmyłlanijé.**

- 23: **T** V mozem wlożytz nábożné rozmyłlanijé/
24: ktoré święté Brigidzie ieft objawiono/ ijż
25: gdy fie miłóciwy pán Iezus tak pokornie modlil/
26: aż fie pocil/ oyttzu fwému. Ociec maiątz lutołtz nad
27: iego świętą miłócią/ vcżynil radę w niebie z anioły
28: pytaiątz tzo by z łwym fynem/ tak barzo załmucony^m

strona: 103v

1: miał wdziałatz. Oni wffytcy iednijm głofem zawo=
2: lali. Niechátz nafs mily pán będzie vkrzyżowan/ bo
3: ijnaczéy nafs vpád niebędzie naprawion. Potym
4: zopytál patryarchow/ prorokow/ ij onych wffytkich
5: świtych oyttzow tzo w otchlani piekielné byli/ ieftli
6: by fy na fwégo miał datz na takową okrutną mękę/
7: którą mu iuz okrutni ludzie gotuią. Tedy oni wffyt
8: cy zawolali. Na krzyż boże oytcze í twym milym fy
9: nem/ botz twoie ieft wielkié milofierdzié/ ij obfité od
10: kupienié/ Ale ijże fyn boży/ byl téż wiernym fynem
11: Marié/ dlá tego możem tu milofciwie wierzytz/ ijż
12: od boga oyttza panna náświętślá/ przez aniola byla
13: pytána iako wierná matka ieftliby téż chciała przy=
14: zwolitz na śmiertz fwégo fy na/ a tak przyśśedśfy an=
15: iol ku niéy mowil iey. O panno náświętślá/ powiedz
16: bogu oyttzu/ którą ieft twá wolá/ tzo chceś wybratz
17: śmiertz czyli żywot fy na twégo. Ieftli żywot obie=
18: rześs wiédz paⁿno ijżci zbawienijé wffytkié^{go} świata
19: zaginie/ ij wffytko ludfkié pokolenijé/ wiecznie mufi
20: bytz potępione ij zatratzoné. Wślak wiéśs mila pan=
21: no ijżci bog ocietz za grzech Adamow ijnśśé ofiary
22: nieżądá/ iedno krwie ij śmierci fwégo ij twégo iedy
23: négo fy na/ a iuzci na to przyzwolil ocietz niebiefki ij
24: twoy iedyny fyn ij duch świty. Przyzwolili téż na
25: to wffytcy aniolowie/ prorocy/ pośpolu patryarcho
26: wie/ a ty chceś téż na iego śmiertz przyzwolitz czyli
27: nie? Powiedáy tzo rychléy/ botz fie nán iuz żydowie
28: gotuią/ krzyż ij gozdzie dzialaią/ odpowiedz a nie=
29: mieśfkáy. Słyśfátz to náświętślá panna/ od wiel=

- 1: kięgo fmutku ij placzu przemowitz niemogła. A gdy
2: vpokoiła sie fama w fobie/ ijże mogła wymawiać
3: łowa s płaczem wielkim rzekła. Wezrzy na mię w=
4: łfechmogący oycze/ a fmluy sie nademną fmutną
5: matką/ botz s koźdę łtrony cirpię vcifnienijé ij vdrę
6: czenijé/ a tzo obratz mám niewiém/ bo ięftli żywot o=
7: biorę fyną mégo/ tedy plemię ludzkie nawieki niebę=
8: dzie zbawiono/ Ięftli lepak łmiertz obiorę/ tedy w
9: wielkim fmutku będę/ a tak będąćz w ty^m vdręczeniu/
10: zwielkim głosem zawolala ku bogu oyttzu rzekąćz.
11: Włfechmogący oycze niebieski/ ototz łilny gwált
12: cirpię/ a niewie^m tzo mám vczynitz/ odpowiedz ale za
13: mię/ bo ięftli na mégo milęgo fyną łmiertz nie przy=
14: zwolę/ ij ktoź ijnłfy łprawi ludzkie zbawienijé w po=
15: łrodku ziemie? Zaprawdę żadny ijnłfy iedno krol
16: moy ij bog moy. A tak wielką łaską rołpálona/ z
17: wielkim płaczem rzekła/ ono tzo piáno w łfołte ka=
18: pitule v Malachiáłła proroka. Dám iá fyną mégo
19: za wyłtęp/ ij owotz żywota mégo za grzech ij winę/
20: aby bogu za kzywde [!] adamowę dofytz vczynil/ a dlá
21: tego wezmiecieź go na łmiertz/ a iá s nim połpolu
22: cirpietz będę za zbawienijé ludzkie. A tak sie łtalo
23: przyzwolenijé blogołlawioné Marié na łmiertz iey
24: fyną/ a le z wielkim fmutkiem ij bolełcią.

25: **Apołtolow trzecié nawiedzenijé. Kapitulum 37**

- 26: **M**łlołciwy pán Iezus dokonáwłfy fwé mo=
27: dlitwy/ widząćz iako bog wierny/ ijź sie iuź
28: przybliźál czas ij godzina iego gorzkie męki

strona: 104v

Zywot pana Jezusa Krysta

- 1: ij okrutné śmierci/ wótál z onego miéftza wóftytek ze
2: mdlony/ ij krwią zmáczany. A wtarwófy s potu ówé
3: obliczé wrocil fie ku ówym zwolenikom po trzecié/
4: ij nalázl ié ópiácé/ ij rzékl. Spicie iuż ij odpoczywáy
5: cie/ iakoby rzékl/ Malo fie náspicie/ botz iuż Iudáfs
6: z miafta wychodzi/ a s nim rzyfóá wielká żydow ku
7: mému ięciu/ gdzież mie tam óamégo opuófcicie a w=
8: óftyty odemnie wcieczecie. A w ten czás Iudáfs ze=
9: bráwófy flugi bífkupié ij licemierniczé/ ófukál milégo
10: Iezufa/ naprzod w onym domu/ gdzie Iezus mily z
11: ówymi zwoleniki wieczérzál/ rzékl Iudáfs: Podzcie
12: tzo rychléy za mną do ogroda/ tam go náydziiemy/
13: a będatz s nimi na onéy drodze mowil k nijm. Iátz
14: poydę przed wami/ ij przyftápię nápirwéy k niemu/
15: botz má ten obyczáy/ ijż gdyżkoli ktory fluga iego
16: s tąd przydzie/ tego on tzauié/ a téż ijżetż má **iedné^{g0}**
17: wcznia ówégo/ wielmi iemu podobnégo/ tego dlá ij=
18: żetż notz iéft/ byófcie nieomylili/ a iego zwolenika
19: nieięli/ to za znanie będziecie mieli/ iakom też wám
20: powiedziál pirwéy/ ijż ktorégotz iá potzaluię/ ten ci
21: iéft dzierżcież go/ a wiedzcie mądrze/ botz iéft tak bar
22: zo chytry/ ijżci może látwie wyniétz z wóffych rąk.

23: Apóftolow wzbudzenijé/ a żydow

24: wpadnienié. Ka^{pitulum} 38

- 25: **I**ezus mily gdy widziál z daleka Iudáffa/
26: żydy z mieczmi/ í pochodniámi/ obudzil apo
27: ótoły rzekátz: Dofyciecie odpoczywali/ ototz fie te=

28: ráz przybliżá godzina/ ktoré fyn człowieczy będzie

strona: 105

zbawitziela náflego.

Lift 105

1: podán w ręce grzéślnym. Przeto wftáncie/ podzmy

2: przeciw Iudáfłowi zráydcy ij żydom/ aż nás niélfu

3: kaią ofiarowatz fie ijm dobrowolnie/ botz oto który

4: mie wydatz má/ iuz fie przyblizá. Widzátz tedy Ie=

5: zus wffytki rzeczy ktoré nán przydz miały/ chtzátz v=

6: kazatz ijze dobrowolnie chciał cirpietz/ póffedl prze=

: grafika

7: ciw ijm/ iako gotowy

8: ku śmierci/ ij rzékl: Ko

9: go sfukácie. A to rzékl

10: nie ijzby nie wiedziál/

11: czegoby chcieli/ ale ijz=

12: by onij za pewné wie=

13: dzieli/ iż on ieft ktorégo

14: oni na śmiertz sfukaią.

15: Takociém ie śwą mo=

16: tzą byl zaflepil/ ijze go

17: poznatz niemogli. A

18: przeto przyftapiwffý

19: k niemu bliżéy wffytcy

20: iednym głólem zawo=

21: lali rzekátz: Iezufa na=

22: zarańfkiégo sfukámy.

23: **Rzél** [!] ijm Iezus: Iá ieftem. Stál téz ij Iudáfs kto=

24: ry go wydáwál í nimi. Gdy tedy rzekl ijm: Iá ieftem^m

25: **Zaty**^m wffytcy odeffli wftetz ij padli wznak naziemię

- 26: po trzykrotz. Potrzećie gdy wftali/ pytal ijch pow=
27: toré: Kogo sfukácie? Oni rzekli: Iezufa nazaranfkie
28: go. Odpowiedziál Iezus: **Powiedziale^m** wám/ ijżem
29: iá ieft/ oto mie mácie. Ieftli tedy mie sfukácie/ dáy=

X

strona: 105v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: cie tym (to ieft apoftolom) odeydz/ tzale ij bez obra=
2: żeniá. Aby fie napelnila mowa ktorą mowil/ Ze kto=
3: res mi dál nie ftracilem s nich żádného.

4: **Modlitwa.**

- 5: **P**anie Iezu kryfte fynu boga żywého/ ienżes
6: w modlitwie polożony/ od aniola pořilenijé
7: wziątz ráczyles/ ij téż będący w boiowaniu/ krwa=
8: wé krople s potem plynące/ s **twédo** [!] nářwiéřfšého
9: ciała wypuřfczáles. Dáy mi przez motz modlitwy
10: twé/ gdyż bych fie modlil tobie/ żebych miał **fwiéřé^{go}**
11: aniola twého przy łobie/ ktory by mie grzéřfného
12: w rořpamiętaniu męki twé pořilál/ a iá krople flez dlá
13: krwi twé nářwiéřfšé/ przed oblicžnořcią twą wfłod
14: kořci wyléwál Amen.

15: **Iudářfowo Iezufa wydanié. Ka^{pitulium} 39**

- 16: **I**vdářs tu natychmiářt ku Iezufowi przy=
17: řtąpiwřfy/ bezewřřego fromu pozdrowil go
18: rzekątz. Pozdrowion bądź miřtrzu. Rzékł ie
19: mu Iezus: Przyiácielu ku czemus przyřředl. Iakoby
20: mu tak rzékł: O iudářfu mój mily przyiácielu/ kto=
21: régom iá tak wielmi vmilowál/ ijżem cie łobie za

- 22: apoŃtola wybról/ nogi twé vmywól/ ij ciało fwé ná
23: Ńwiętfłé dál/ na iąkęs to nędzę przyŃfedl/ ijż będatz
24: mym zwolenikiem/ zradzitz mie chcefs. A wŃlakoż
25: acżkolis Ńie tak wielé złęgo dopuŃcil/ ieŃtli chcefs/ go
26: towem cie zafie przyiątz k fwé przyiazni iako ij pir=
27: wéy? Ale złoŃciwy IudáŃł tych flow niedbaiątz/przy

strona: 106

zbawiciela naffego.

Lift 106

- 1: ŃtąpiwŃŃy Ńmiele ku panu Iezufowi/ oblapiwŃŃy go/
2: potzalowól zráydtza milęgo pana Iezufa. O wielká
3: falŃŃywoftz złoŃnégo IudáŃłá/ ijż przyŃtąpiwŃŃy ku
4: panu Iezufowi/ naprzod go oblupil/ ktoręgo on opu
5: Ńcitz chciál/ pozdrowil go/ potzalowól/ ktoręgo on

: grafika

- 6: wydatz ij zabit z Ńlukál.
7: PrzyŃtąpil iako domo=
8: wy/ pozdrowil iako z=
9: wolenik ij przyiaciél mi
10: ly/ ale byl nieprzyiaciél
11: ij zráydtza iego wielki.
12: Przeto tu Ńwięty Bier=
13: nát mowi: O IudáŃł
14: zráydtza ij kupcze prze=
15: klęty/ czemu przez zna=
16: mię pokoiu ij miłóŃci/ za
17: dáváŃs Ńynowi boże=
18: mu okrutną ranę Ńmier
19: ci/ vkazuieŃs przyiazń v
20: Ńty/ a pelenes wnątrz
21: gorzkié zolci/ ij niewy=

- 22: mowné złoſci. Przeto **poty^m** rzékł Iezus Iudáfłowi.
23: O Iudáfłfu/ potzalowanijm łyna człowieczégo wy=
24: dáváłs. Tedy Iudáłs nápirwéy nán ręce rzucil/
25: ij zawolál głóſem: Imćieżgo/ a rołtropnie wiedzcie
26: Iezufa milégo gdy żydowie zatym iątz chcieli/ rzekl
27: Piotr ku panu Iezufowi: Panie/ a mamy bitz mie=
28: czem? A nieczekaiątz odpowiedzienia/ wyięwłłfy kord
29: vderzył na Malkułła łlugę biskupiégo/ ij vciął mu

X ij

strona: 106v

Żywot pana Iezu Krifła

- 1: prawé vcho iego/ ktoré Iezus wziąwłłfy/ vzdrowil
2: go/ ij rzékł Piotrowi. Włóž miecz w nożny/ botz nie
3: iełt teráz czás bronienia/ ale przyłłłégo odkupienia.
4: Włłłtycy ciém ktorzy biorą miecz/ mieczem poginą/
5: kielich ktory mi dál ocietz/ nie chcełs abych gij pil.
6: Y tzož mniémałs Pietrze/ bych iá chciálłie bronitz/ ijž
7: bych niemogl profitz oytta mégo/ a dál by mi ninijé
8: więcéy niż dwanáłcie ciém aniolow ktorzyby mie
9: obronili/ A iakož tedy napelnią łie piłma/ ijž tak mu
10: łi bytz. Potym rzékł Iezus ku onym ktorzy byli przy
11: łłłi nán kłiąžęta kapłáńłkié ij przelożeni kołciola ij
12: łtarłłfy. Iakoby na łotra wyłłłi łcie z mieczmi ij ł kiy
13: mi ijmowatz mie/ gdyż powłłłednij ł wamim w ko=
14: łciele łiedziál nauczaiątz a nie ięłłi łcie mie/ ani łcie
15: łciągnęłi rąk łwoijch na mię. Aletz ta iełt godzina
16: wałłła/ ij motz ciemnołci.

17: **Modlitwa.**

- 18: Iezu miłółciwy/ łienzes od iudáfłła zráydce

- 19: twého przez potzalowanijé wydán bytz rá=
20: czyles. Dáy mi mily panie/ nigdy w bliznim albo
21: we mnie łamym ciebie wydatz/ a potwártzom mo=
22: ijm owotzu miłości nieodmawiatz Amen.

23: **Iezufa milégo okrutné vchwycenijé ij cięśfskie**

24: **o ziemię rzucenijé/ ij téz po ogrodzie**

25: **za włofy wloczenijé. Kapitulum 40**

- 26: **I**ezus gdy to wymowil/ záltęp rycérzow ij
27: woýfko rzucil fie nán/ iako lwowie na ba=

strona: 107

zbawitziela nášego.

Liřt 107

- 1: ranka. Iedni go za włofy vchwycili ij o ziemię vde
2: rzyli/ a wloczátz go po ogrodzie za włofy/ bolełci=
3: wie go zranili. Drudzy powrozy pochwyciwłsy/ rę=
4: ce iego opak tęgo związali/ aże krew za paznokty
5: wyfiąkala. Drudzy lańzuch na łfyię wložyli/ drudzy
6: mu grubie mowili/ drudzy weń bili/ drudzy po nijm
7: deptali/ aż ięczál Iezus mily.

8: **Apořtolow rozproffenijé. Kapitulum 41**

- 9: **A**pořtolowie gdy to vřzeli/ włfyty opułci=
10: włfy onego vciekli/ ij rozbieżeli fie/ od łmut=
11: ku mowitz nieumieli/ o ziemię fie bili rzekátz.
12: O Iezu náš miřtrzu mily/ tołmy ciebie opułcili/ źál
13: nám cięśłko tego/ iże widziemy ciebie związaneó/
14: tobie nitz powotz [!] niemożemy/ ij łami fie od łtrachu
15: wielkiego pokryiemy. A mlodzienietz niěkory nałła
16: dowál go odziány ruhe^mpłocienny^m na cialo nagié/
17: ktorého ięli/ ale on opułciwłfy rucho vciękl od nich.

18: **Modlitwa**

- 19: **O** Panie Jezus Kryste Synu boga żywego^{go}/ ienżes
20: od żydów dobrowolnie ięć ij dzierzán bytz
21: ráczyles. Dáy mi fmyfly moie/ ku fluzbie twé vfta=
22: wicznie ięćé dzierzetz/ ijżebych tak od śmierci wiecz
23: né przez dobrotz twoię/ zafluzył bych wyzwolenijé
24: łobie Amen. ∴

25: **Iezusa pąde^m ij z siepanijm z ogroda wywiedzienié**

26: **ij w Cedron rzekę wrzucenijé ij zepchnienijé/**

27: **ij o kamién z bicie ij obrażenijé. Kapitulum 42**

X iij

strona: 107v

Żywot pana Jezusa Krysta

- 1: **P**Rzez łtrumién Cedron gdy go wiedli/ łami
2: po mółtku łfli/ a Iezufowi brnątz kázali/ z
3: mółtku go zrzuciwłfy/ wten czas vpádl na=
4: kamién Iezus mily/ tak iż vfta od łilnégo padnieniá
5: iego łie rołkrwawily/ ij włfytki zęby w łvciéłh iego
6: łie porułfyly/ wody łie w vfta naláło. Potym go nie
7: rychlo za włofy wyciągnęli/ ij niétzo s nim połtáli/
8: aby woda s niego ołiąknęła/ ktorá mu odzienijé ie=
9: go zmáczála. Iezus mily łtoiątz na brzegu/ od bole=
10: łci ij zimna wielmi drzál/ bo w ten czas wielką bo=
11: lełtz ij mękę cirpiál.

12: **Iezusa milégo z biciem/ z pchanim do miasta**

13: **Ieruzalem prowadzenijé. Kapitulum 43**

- 14: **M**Oty^m(!) k niemu przyłtąpili/ za łfyię go bili/
15: rwali ij z gniewu wielkiégo brodę iego tak

- 16: barzo targali/ aże fie iego zęby poruśfyly/ ij
17: vřta ociekly/ drudzy mu grubie laiali ij przewrotni=
18: kiem go nazywali/ za powroz go targali/ aże padál
19: Iezus mily. Tedy iednij po nim deptali/ drudzy pa
20: litzami ij ofśczepy w iego świętą głowę bili. Iezus
21: nośki łobie rokrwawil/ ijże po kamieniu oftry^m cho
22: dzitz mufil. Tedy dyłfál Iezus od prácé/ iego wśfyt=
23: cy poźalucie ij placźcie/ botz on wołá k wám rze=
24: kątż. O wy wśfytcy ktorzy ijdziecie po drodze do
25: wiecznégo zbawieniá/ oglądáycie iestli iest boleřtz
26: więřfá/ iako boleřtz moia. Gdy go tako řromotnie
27: ku miařtu po pádole Iozefat przywiedli/ wśfytcy bi
28: řkupowie/ licemiernicy/ miřtrzowie żydowřcy tam

strona: 108

zbawitzia náfego.

Lif 108

- 1: fie byli ku wrotám mieyřkim zwielką tluřfczą zebrali
2: ktorégo gdy vzrzeli/ barzo fie radowali rzekątż: Iuź
3: ci ięť lotr diábłem opętany/ pocźkáy Iezufie prze=
4: wrátzáles wiarę dobrą/ powiedáles naukę zákono=
5: wi przeciwną. Iuź teráz tego pożywieřs/ ijź řřpat=
6: ną řmiercią zginieřs. A tak ięťli nán miotatz blotem
7: ij kamieniem. O wřřechmogący panie/ ij gdzie teráz
8: wielmoźnořtz twá krolewřká/ gdzie dobrotz bořká/
9: ij gdzie niemotzni ktorés vzdrowil/ gdzie trędowaci
10: ktorés oczyřcil? Miedzy tymi wřřytkimi niemařs te
11: ráz żádnégo ktoby cie poznál ktoby flowo rzékl ij
12: na cię łáfkawie wezrzál/ Wřřytcy cie biją/ bluznią v=
13: rągaia/ wřřytcy cie mily Iezu przeřladuia/ a nad to=
14: bą motz maia/ a náwięcý ci ktorzy řá wodze ij křia=
15: żęta żydowřkich ludzi. O iego řromotnym wiedzie=

- 16: niu/ przedty^m dawno Izaiás prorokowál mowiątz:
17: Iako owtza wiedzion ku zabiciu/ a gdy go najigrá=
18: wáno/ nie otworzył wít fmoijch [!] . A kto to może wy=
19: myflitz/ iako go rozmaijcie na téy drodze męczyli/ la
20: iątz mu złymi flowy/ rozmaijtym fiepanijm/ gniew=
21: liwym policzkowanijm/ za włofy rwanijm/ między
22: łobą niemilofciwie targaiątz/ smrodliwymi flina=
23: mi nán pluiątz/ to wffytko na iego wielką fromotę
24: czynili bo go powoli mieli. A tak namęczywffy fie
25: go/ poganóm go w ręce dali/ aby s tego częłtz od lu
26: dzi mieli/ ijżby onij byli ludzie milofciwi/ ale poganij
27: będą mietz wymowę/ ijż go przeto vmęczyli/ iże zaka
28: zowál dawatz dán Cefarzowi/ a tak fie tym wymo=
29: wiemy przed ludzmi. A tak że ręce iego rofkofné

strona: 108v

Żywot pana Iezu Krifta

- 1: z wielką okrutnością związáwffy/ ku Annáffowi ia=
2: ko lotra fromotnie wiedli/ na iego oblicze pluiątz/ ia
3: ko wolu ku ofierze przed łobą ciągnęli/ pchaiątz/ za=
4: kładaiątz fwé fprofné golenij nogám Iezu kryfto=
5: wym/ aby go tak tym więcéy vdręczyli.

6: Modlitwa.

- 7: **O** Námileyffy Iezu/ ienżes zwiążán iakoby
8: złoczyńtza/ zbroyną ręką nielufociwych a
9: złofciwych żydow/ z miestza na miefće wodzon bytz
10: ráczyles. Dáy mi motz ijżbych od ducha złofciwé^{go}/
11: ij téż od człowieka złégo/ ku żádńemu grzéchu nie=
12: byl przywiedzion/ ale duchem twy^mdobry^m/ ku wffyt=
13: kim rzeczám moijm/ a twé náfwiétfé woli j lubym

14: byl dowiedzion Amen.

15: Iezus milofciwy ij pokorny Annáffowi

16: ofiarowán. Kapitulum 44

17: **G** Dy go s takową nieuczliwością ij vdręcze=
18: nijm do miafta przywiedli/ ku Annáffowi
19: lońfkiému biskupowi í nijm zftąpili/ ien byl
20: íwiekier Kaijáfállow. A chtzątz iemu tym częftz v=
21: czynitz/ vmyflili z Iezusem k niemu zftępitz. Iakoby
22: tak rzekli: Ototz ięť ten lotr/ ktorytz wielé zlégo czy=
23: nil za twégo biskupftwa/ przeto fkarzy go botz to na
24: twoy vrząd zálezý. Annáfs przekłęty gdy Iezufa vz=
25: rzál/ o dwie rzeczy iego pytál. Pirwéy/ gdzieby zwo
26: leniki podziál/ albo czemu by ié zbiérál? Wtoré iego
27: pytál tzoby za naukę nową wydávál? Iezus z zwo

strona: 109

zbawitzuela náffégo.

Lift 109

: grafika

1: lenikoch nitz nie odpo=
2: wiedziál/ bo wfflytcy
3: od niego oné nocy vcie
4: kli/. Ale o fwoię naukę
5: rzékl: Czo mie o to py=
6: táfs/ gdy mi nie wie=
7: rzyfs? Pytáy tych tzo
8: mie fluchali/ bocie^m nitz
9: potáie^mnije nieuczyl/ ale
10: iawnie w ífynagodze ij
11: w kofciele/ gdzie wffyt=
12: cy flýffeli doktorowie

13: żydowfcy/ tego dlá mo

14: ia nauka nie ieft podez=

15: rzaná anij falffywá/ ale

16: práwdziwá.

17: **Iezus v Annáffa policzek wziął. Ka^{pitulum} 45**

18: **G** Dy to Malkuś vflyffál/ aby fie Annáffowi

19: fpodobál/ dál wielki policzek Kryftułowi/

20: aże fie mu zęby poruffyly/ bo miał rękawicę

21: na rękę żelazną Malkuś niefflachetny rzekątz: A zá

22: tak odpowiedáls biskupowi/ iakoby rzékl: Ty fpro=

23: fny człowiecze związany ij ięty/ tako fmiéls mowitz

24: fprofnie s tako wielkim biskupem. Iezus mu na to

25: nierychlo odpowiedziál/ bo fie byl wffytek od filné=

26: go razu krwią oblál/ a dlá tego po malé chwili/ rzekl

27: k niemu fmiernie Iezus mily: Ieftlim zle rzékl/ dáy

28: fwiadetztwo o zlym/ a iám gotow idz na mękę/ ale

strona: 109v

Zywot pana Iezu Krifta

1: ieftli dobrze/ czemu mie bijeś/ a wrzázś zlé za do=

2: bre. A tak fie pímo prorozkié napelnilo: Bili fą cze=

3: luftz moię nakármieni fą mąk moijch. Y drugié pí=

4: mo ktoré mowi Izaijáś: Ciało moje dálem **bijący^m**

5: mnie/ oczy moje zakrywaiącym/ obliczám mégo nie

6: odwrocil od káraiących ij od pluiących na mię. A

7: tak ftál iezus przed Annáffem vkrwawiony nakloni

8: wffy głowę ku ziemi. **Poty^m** zawiązawffly iemu oczy

9: poftawili go pośrod domu/ ij dali iemu długą chwi

10: lę tak ftátz/ a tako biegaiątz okolo iego/ iedni go bili/

11: drudzy pchali/ niéktorzy go za wlofy rwali/ aże na

12: ziemię vpádál Iezus mily/ a oni rzuciwśfy sie pomá
13: gali iemu rzekątz: Wśtán krolu nafs. Tako go dlu=
14: go najgráwali/ aż dlá wielkiégo vdręczeniá/ ij od
15: wielkié mdlości niemogl śtátz na nogach Iezus mi=
16: ly. To násmiévaniyé ij ijné rozmaijté nad nijm czy=
17: nili/ a wślakoż nierzékl ijm za to przykrégo flowa Ie
18: zus blogoślawiony/ ale wśfytko śkromnie cirpiál ia=
19: ko baranek niewinny.

20: **Ián matce powiedá Iezusowo ięcié. Kapitulum 46**

21: **I**An widzátz tzo sie s nijm dzieie/ do Betanié
22: ku dziewicy Marij rychlo bieżál/ a wśśedśfy
23: w dom/ przed nogi dziewice Marié/ na zie=
24: mié placzątz vpádl. Widzátz to dziewitza Mariá/
25: z wielkim śmutkiem poczęła mowitz ku świétemu
26: Iánowi: O námileyśfy Iánie mow śemną wśfech
27: matką náśmutnieyśfá/ powiedz mi gdzie ieśt mój
28: śyn wybrany/ ij twoy miśtrz mily. Mariá téż Ma=

strona: 110

zbawiciela náśśégo.

Liśt 110

1: gdaléna ij Márta/ zbládwśfy poczęły go drżátz py=
2: tatz/ iżby im powiedzial czemu by tak gorzko plakál
3: Ián świéty na panny blogoślawioné vpominaniyé
4: ij prośfenijé/ wśtáwśfy z ziemie ś placzem wielkim
5: poczał powiedatz matuchnie vdręczone/ o ięciu iéy
6: śyna námileyśśégo/ iako go żydowie w ogrodzie ięli
7: ij okrutnie związali/ iako go nielutościwie bili/ pcha=
8: li/ tam ij śam śieпали/ gdy go przez pádol Iozefat wie
9: dli/ rozmaijté męki iemu zadáwaiątz/ iako z blázna
10: śie náśmiévaiątz/ iako go téż w domu Annáśłowym

- 11: policzkowano/ aż sie iego święte oblicze krwią obla
12: lo/ tako iż od rån filnich ij od krwie strędownaciao.
13: Iuż tu o duśo nabożná/ tzorko milé^{go} boga/ flyśfątz
14: to/ oblecz sie z Marią w odzienię żalobliwé/ wezmi
15: na się odzienię wlofiané/ vczyń sobie placz żalobli=
16: wy ij barzo gorzki/ botz iuż vpadlo wesele fertza twé
17: go/ spadla korona glowy twé. Przeto niecháy iuż
18: będzie smutné serce naffe/ niechátz sie łzami obleie
19: twé oblicze/ placzątz męki gorzkieřyna bożego/ ij
20: wielkiego zamuceniá matuchny iego milé.

21: **Placz ij narzekanię dziewice błogosławione**

22: **panny Marié. 47**

- 23: **B**łogosławioná dziewitza Mariá vflyśław=
24: śy tę żalořtz zwiękim placzem ku tym ktorzy
25: okolo niey śtáli rzekla: Serce moje od smutku zem
26: dlalo/ żywot moy ij ciało moje mnie opuścilo. A rzek
27: śy to/ na tym mieřtzu na ziemię padla/ ij omdląwśy
28: od filné^{go} smutku/ wielmi dlugo za mąrtwé na ziemi

strona: 110v

Zywot pana Iezu Krifta

- 1: leżala. O iaká żalořtz ij iakié łkanię tam bylo panny
2: czyřté/ gdzież od smutku wielkie^{go} dalęy przemowitz
3: niemogla/ ale na ziemię omdląwśy padla/ ij dlugo
4: za mąrtwé nieruřfaiątz sie leżala/ aliż ią ijnśe panijé
5: cieřyly/ aby sobie w smutku nie řtořknila. Poty^m ma=
6: luczko otręzwiąwśy/ wrociwśy sie k swému ser=
7: tzu/ wzdychaiątz/ z wielkim placzem narzekaiątz rze=
8: kla. Ach moy mily řynu/ ij czemuřmy cie do Ieruz=
9: lem puřcili/ owieczkę międy wilki/ miłořciwé^{go} mie=
<http://rcin.org.pl>

- 10: dzy okrutniki. Zatym obrociwłły fie ku Iánowi rze
11: kla: Czotz fie mily Iánie widzi/ ieffczeli go niezabili/
12: wiéłłi tzo s nim do tąd vczynili/ nadziewałłi fie
13: ieffczeli bych go żywe^{g0} nalazła/ ijżbych tam bieżála/
14: zabych go ieffcze vmiéraiącého vzzála? Potym ku
15: Marié Magdalénie ij ijny^m paniám/ ktoré tam przy
16: niéy byly/ wftáwłły placzätz gorzko rzekła: O wy
17: dziewczki Ierolimfkié/ prośłę wás požaluycie mie/
18: przylączcie fie kumnie/ a femną zles vrońcie/ bociem
19: trudné nowiny fłýłła o mym milym fynie. Przeto
20: nie miełłkaiätz podzcie femną do Ieruzalem/ abych
21: ieffcze mégo milého fyra pirwéy vzzála/ niźlitz v=
22: krzyżowany vmrze.

23: **Pannę wiodą do Ieruzalem. Kapitulum 48**

- 24: **R**zekwłły to dziewitza blogoślawioná/ na=
25: tychmiált krom którego omiełłkaniá/ z ony
26: mi świętymi paniámi do Ieruzalem pośłła
27: zwielkim placzem/ lkaiätz ij narzékaiätz na onéy dro
28: dze mowila. O bieda mnie nędzné/ czemu^m go wczó

strona: 111

zbawitziela naffého.

Liłt 111

- 1: ra zołtála/ tzo mie wzdzierżalo/ ijżem iá nędzná za
2: mym milym fynáčkiem nieśłła. O moia iedyna na
3: dzieio gdzie ciebie náydę: O moie milé dziecię/ tzo
4: fie s tobą ninijé dzieie/ iuż cie fnádz żywa nienáydę
5: ij kto mi to dá nędzné/ abych ieffcze vzzála mé mi=
6: lé dziecię żywé/ ijżbych fie nad nim naplakála/ pir=
7: wéy niźliby ganiebnie vmorzon. O moy mily fy=
8: nączku vciéłły fwoię matkę śmętną abych cie ieffcze

9: vzzrztetz mogła/ niżlibych od śmutku vmarła. Gdy s
10: takowym narzékaniym do miała weffła/ naprzod
11: ku Annáśfowi przyśfła/ w dom tam wnidz chciała/
12: ale żadnym obyczáiem niemogła/ bo były zamknio=
13: ny drzwi v Annáśfa. Panna przed drzwiami ftoiątz/
14: gorzko plakala/ ij w wielkim śmutku będaťz/ s pla=
15: czem wolala: Ach o moy námileyśfy fynu/ pocielśe=
16: nie moie światłofci oczu moijch/ ij má wielká milo=
17: fci/ kto mi to może datz ijźbych za cię vmarła/ twá
18: śmutná matka/ kto dá zlez oczom moijm ijźbych
19: plakala wednie ij w nocy/ gorzkości twé fynu mily?
20: Iuź iá nędzna nigdy niemogę bytz wefolá/ gdyż fie
21: iuź mé wefelé ij má wfśytką vciecha <od>emnie oddá
22: lila. A tako **żalobliwy**^m fercem narzékaiątz/ wielékrotz
23: przed onym **dome**^m ftoiątz omdléwala/ ale ony fwięté
24: panijé které s niá byly/ iako Maria Magdaléna/
25: Márta/ ij Mariá Kleofalfowa/ ij ijnśśé panié ty iá
26: dzierzali ijże iey paťz na ziemię niedaly.

27: **Modlitwa.**

28: **O** Iezu náfwiętśfy/ ienżes ku Annáśfowi ná=
29: pirwéy byl przywiedzion/ a iemu offiaro=

Y

strona: 111v

Żywot pana Iezu Kryśta

1: wán. Dáy mi dlá twé fwięté miłofci/ bytz bez wfśyt
2: kié boiazliwości/ gdy będe ofiarowán albo przywie
3: dzion fwiatu temu/ nad mgłę przemiennému. A nie=
4: cháy laśka twoia zawždy panuie we mnie/ ij teź ro=
5: zum/ iżbych tak nauczył wfśytki vczyńki moie/ wolé

6: ij żądze/ niżli ku skutkowi wynidą/ pirwéy ku wypy

7: taniu dobrego rozumu przez cie panie Iezus niecháy

8: ofiarowany będą Amen.

9: **Iezusa milégo ku Kaijáfłowi niemilo=**

10: **ściwé wiedzienié. Kapitulum 49**

11: **G** Dy sie iuz s pana Iezusa nędzni żydowie

12: w domu Annáfłowym do wolé najgrali/

13: Annáfs baczątż iże nie był biskupem onego

14: lata/ dawfły wielmi twardo zwiążatż pana Iezusa

15: posłál go ku Kaijáfłowi. Nieśczętni żydowie wio

16: dąż pana Iezusa fromotnie po oné drodze za śyię

17: go bili/ ij blote^m na iego święte lice miotali/ krzyczątż

18: nán wolali. Podz rychléy zwodtża nieśczętny. Blo

19: goflawioná dziewitża Mariá wrzawfły śwé milé

20: dziecię tako nędźnie bijątż/ chciała k niemu przyśtę=

21: pitż. Ale zły lud żydowski/ vchwyciwfły go za iego

22: święte wlofy/ dopiroż go ięli siepatż wielmi ganieb

23: nie/ ij odepchnęli iey milégo syná od niéy. Widżątż

24: to dziewitża blogflawioná/ iż go tako fromotnie

25: biją/ rwą/ ij targaią/ pocżęła z wielkim placzem na=

26: rzékātż: Ach moy synu mily/ moia vciecho/ gdzie sie

27: podżiała oną twá mlodoftż wielebna? Ach gdzie iest

28: twoie licżko nádobné/ iako rożá rumiané/ gdzie iest

strona: 112

zbawiciela nášégo.

Lift 112

1: twé przemowienijé vciefné/ ij twé optzowanijé se=

2: mną milé/ aż od wielkiego smutku ij placzu omdlá=

3: śy/ na ziemię za mártwé padła. A gdy ią podniefli/

4: małudko otrżęzwiawfły/ chciała lepak k niemu przy

- 5: ʃtąpitz/ ale przed wielkim ząłtępem który go nała=
6: dowál niemogła. A onij tymrychléy póřli s nijm/ ij
: grafika
7: w wiedli go w dom ku
8: Kaijáfówi/ który był
9: biskupe^m tego lata/ gdzie
10: ʃie byli wřlytcy licemier
11: nicy/ ij miřtrowie/ ij w=
12: ʃlytcy duchowni żidow
13: ʃcy ʃebrali/ aby fałřfywé
14: ʃwiadetztwo przeciw
15: panu Iezufowi nalezli/
16: aby go tak na ʃmiertz ty^m
17: rychlé pilátowi podali.
18: Tedy iedni mowili iżby
19: był czarnoxiężnik ij po=
20: tąptza ząkonu bożégo ij
21: żydowfkiégo. Drudzy
22: mowili/ aby był tzudzo=
23: loznik/ bo ʃie z niewiałtami tulál/ ij z grzélřnymi op=
24: tzowál. Drudzy mowili/ ijże zakazowál Cefarzowi
25: plat dawatz/ chtzątz ʃám Cefarřtwa dořtatz. Ktoreé
26: ʃwiadetztwo ʃlyřątz kaijáfówi/ rzékl kuiezufowi. Nie=
27: ʃlyřfyř Iezufie tzo to mowią o tobie/ czemu teráz
28: nie odpowiedáł ʃmieie/ wřfakes wmiál wielé mo=
29: witz w kořciele.

Y ij

strona: 112v

Żywot pana Iezu Kryřta

1: Piotrowo zaprzenijé. **Ka**pitulum⁵⁰

- 2: **G** Dy z ogroda Iezufa wywiedziono/ Piotr
- 3: z daleka z boiaznią nafladowál Iezufa mi=
- 4: légo/ ktorého Ián pufcitz do Annálfowégo
- : grafika
- 5: domu kázál/ bo fie tam
- 6: znál. Dzięwka iedna
- 7: gdy Piotra grzeiącégo
- 8: fie v ognia vzzala/ z lu
- 9: tołci k niemu rzekla: Y
- 10: ty téz łnádź nieboże by
- 11: les z Iezufem w ogro=
- 12: dzie. Piotr gdy to vfly
- 13: łfál/ hnedki zaprzal: Nie
- 14: wiem dziéwko tzo mo=
- 15: wíłf. Poty^m v Kaijfálfa
- 16: takiéż mu rzékl niékatory
- 17: ijźby on byl ieden z ro=
- 18: ty Iezufowé. Piotr łly
- 19: łfątz to/ lepák zaprzál
- 20: mowiątz iż go iako żyw
- 21: nieznál. On mu rzékl: Czo przyłs nieboże/ włfakom
- 22: iá ciebie widziál ł nijm w ogrodzie/ ij twoia mowa
- 23: ciebie wydaie/ bos z Galilee. Tedy Piotr naczał fié
- 24: przifięgatz ij przeklinatz mowiątz. Dáybych iá zdechl
- 25: nágle/ bych byl w głębokim piekle/ dáybych téż złá
- 26: łmiercią zginál/ iefłtim iá kiedy tego Iezufa znál/ w
- 27: ten czas kur zapiál/ a Kryłtus mily na Piotra łafka
- 28: wie wezzál. Y rołpamiętál Piotr Kryłtułowé łlo

strona: 113

zbawiciela naffego.

Lift 113

- 1: wa/ ktoré mu kryftus rzékl/ ijż pirwey niż dwakrotz
- 2: kur zapoie trzykrotz zaprzyfs fie mnie. A wyśfedfŷy
- 3: Piotr z onego domu/ wielmi gorzko plakál żaluiątz
- 4: ijż fie fwégo miŷtrza zaprzál. A to buog na Piotra
- 5: przepuŷcil/ aby fie Piotr lutoŷci nad ijnymi mietz v=
- 6: czyl/ gdyż on będaż náwyŷfym apoŷtolem wfŷego
- 7: ŷwiata/ zgrzeŷfyl. Dziewitza maria w ten czas przed
- 8: domem Kaijfalŷowym ŷtála/ aby o ŷwym ŷynie ná=
- 9: mileŷfym niétzo ŷlyŷfála/ ij wzrzała wielmi gorzko
- 10: placzątz Piotra/ a mnimaiątz aby iuż iéy milégo ŷyna
- 11: vmęczono/ omdláwŷfy/ na ziemię za mártwé vpa=
- 12: dla/ a gdy Piotr k niéy przyŷtąpil/ maluczko otrzez=
- 13: wiáwŷfy k niemu rzekla: O Pietrze ŷynu gdzie ieŷt
- 14: miŷtrz twooy/ ŷyn muoy/ dokąd ijdzieŷ bez niego/
- 15: gdzies go zoŷtawil kromiá ciebie/ powiedz mi mily
- 16: Pietrze tzos widziál o mym milym ŷynie? Piotr vz=
- 17: rzáwŷfy matkę Iezukryŷtowę tako vdręczoną ij ta=
- 18: ko gorzko placzątz/ więcýy fie poczál rzewnitz aż od
- 19: ŷilnego placzu ledwe mogl przemowitz/ a odetchną=
- 20: wŷfy maluczko/ iał tak k niéy mowitz: O bieda mnie
- 21: nędznému/ bych byl piwéy vmarl niżlim fie twego
- 22: ŷyna od boiazni ŷmierci trzy krotz ŷ przyŷięgá za=
- 23: przál/ ijżbych go iako żyw nieznál/ bo widziáleŷ mi
- 24: lá panno/ ijż twego mile^{go} ŷyna w domu Annálŷowy^m
- 25: ganiebnie policżkowáno/ ij za wloŷy niemiloŷciwie
- 26: rwáno/ po ziemi deptáno/ zawiązáwŷfy iego oczy/
- 27: zaŷfyię go bito/ ij głowę iego oŷtrymi drewny ra=
- 28: niono. A teráz ieŷt w fieni Kaijfalŷowé/ gdzie fie

29: tam wślytcy s niego nałmiéwaią/ ij fałśywego nán

Y iij

strona: 113v

Zýwot pana Iezu Krifta

- 1: ſwiadetzta ſlukaia/ aby go zelromocili/ ij tym ry=
- 2: chláy na ſmiertz wydali. Slyſfátz to panna náſwiét
- 3: ſſá przemowitz niemogła byiedného ſlowa. Przeto
- 4: Piotr od niéy precz biezáł/ ij gorzko w iałkini ſwégo
- 5: zaprzeniá plakál. Zatym dziewitza blogoſlawioná
- 6: chciała wnidz w ſién Kaiſáſlowę/ ale od ſlug ży=
- 7: dowłkich niebyła przepuſzczona/ ij owſſem ſromot=
- 8: nie z wrağaniym od onych drzwi byla wypędzona/
- 9: a tako ſtoiátz na drodze wielmi rzewno plakala/ bo
- 10: ſlyſfala teten miſtrzew żydowskich ij duchownych
- 11: po ſieni biegaiátz/ ktorzy ſie wślytcy z iéy milégo ſy=
- 12: na nałmiéwali/ ij boſtwu iego náſwiétſſému wra=
- 13: gali pluiátz w iego ſwiété oblicze/ w ktoré patrzitz
- 14: żadaia aniolowie.

15: **Iezus mily z gańbą ku Kaijáfſowi**

16: **przwiedziony. Kapitulium 51**

- 17: **I**ezus gdy ſtal przed Kaijáfſem/ ſwiadko=
- 18: wie nán fałśywe ſwiadetzta dáwali/ kto=
- 19: ré ku rzeczy nitz niebyly/ aż poty^m na oſtátku
- 20: dwa ſwiadkowie wyſtápiwſly rzekli. Myſmy ſly=
- 21: ſſeli ijże rzékl. Iá ſkáżę ten koſciol ręką wczyniony/
- 22: a po trzech dnioch poſtawię ijny nowy za trzy dnij
- 23: Wyſluchawſly Kaijáfſ tey žaloby/ widzátz ijże Ie
- 24: zus milczy rozgniewáwſly ſie ijż nie nalázl ſwia=
- 25: detztwa ſmierci doſtoyného/ rzékl ku milému Iezu

26: łowi: Azá niefłyfłys Iezufie tzo ci naprzeciw tobie

27: łwiadczą ij na cię mowią/ czemu nieodpowiedáls

28: na to w czym cie winuią? Iezus miły na to ni fłowa

strona: 114

zbawiciela náfłego.

114

1: nieodpowiedziál/ ale fkloniwłfy głowę ku ziemi po=

2: kornie łtoiątz milczál.

3: Iezufa milého poprzyfięganijé. Ka^{pitulum} 52

4: **K**Aijfáls widzátz ijże Iezus milczy/ rozgnie=

5: wál fie ieffcże tym więcej ij rzékł: Poprzy=

6: fięgám cie przez boga żywego/ aby nám po=

7: wiedziál iefflis ty kryftus fyn boga żywého? Gdyż

8: go tak Kaijfáls przez ijmie boże poprzyfięgál/ tziątz

9: ijmie bożé/ pán Iezus wielmi fkromnie mu odpo=

10: wiedziál rzekátz. Ty mowís ij to vzná człowiek kaž

11: dy ijżem iá ieft fyn boży/ gdy przydę w mocy ij w=

12: maieftácie łędzitz żywé ij mártwé. Słyfłátz to Ka=

13: ijfáls/ poczał drapatz na łobie odzienijé mowiątz ku

14: żydom filnym głofem. Y słyfłelifcie bluznienijé ij fro

15: mocenijé bożé/ tzo ieffcże požádámy fwiadetzta/

16: tzo fie wám widzi. A onij włfytcy poczęli nán zgrzi=

17: tatz zęby/ ij zakrywatz oczy wolaiątz wielkim głofem

18: Winien ieft ten lgárz/ zlym duchem opętany okrut=

19: né łmierci. Matuchna iego milá gdy to vflyfłála/

20: filno rzewno plakála.

21: Modlitwa

22: **O**Iezu pokorny/ ienżes poślán od Annálfa ku

23: Kaijfálfowi bifikupowi dlá mnie grzéfłné=

24: go człowieka/ przed ktorym pytán ij badán bytz rá=

- 25: czyles. Daj mi dla miłości imienia twógo/ niebátz
26: sie zlych ludzi sádu niesprawiedliwego/ a przed ob=
27: licznoscia twa okazat sie samnienim dobry^m/ i j f po=
28: korą Amen.

Y iij

strona: 114v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: Jezusa milęgo posfiykowanijé. Kapitulum 53

- 2: **G** Dy zydowie chtzátz sie polubitz swym ftar=
3: sým/ tam sie na niego rzucili. Jedni go za
4: sýię bili/ drudzy nogami popychali/ drudzy
5: na sýię powroz wlozyli/ drudzy iemu wyfukaiátz
: grafika
6: ręce/ posfiyki mu dá=
7: wali/ a ktoby lepiéy vde
8: rzyl/ f tego sie przechwá
9: lali. Drudzy s niego sie
10: namiewaiátz/ na iego
11: swięté obliczé plwali/
12: drudzy go za wlofy tar=
13: gali/ i j w kolo f nim krą
14: zyli/ gdy vpádl tedy po
15: nijm deptali/ i j za wlofy
16: wloczátz/ o ziemie glo=
17: wę iego tlukli/ i j kiloffy
18: przytlukali/ tak iz glowy
19: dzierzetz niemogl/ tzo gi
20: wielki ból zmogl. Dru=
21: dzy mu oczy zawiązali/

- 22: a tam bez lutości bijątz mowili: Prorokuy nám kry=
23: łte/ ktory to iełt tzo cie vderzyl? A drudzy chuftę ie=
24: mu przywiązawłły podnofili /ij w iego święté ij ná
25: dobné vfta plwali/ za iego dołtoyną brodę go tar=
26: gali/ ij ijnłłego złęgo tako wielé mu tam działali/ ijż
27: święci Ewanieliřtowie napiřatz łie tego łromali. A
28: tako onego czału pán Iezus od onych niewiernych

strona: 115

zbawiciela náłłęgo.

115

- 1: żydow byl vdręczony/ ijż od mdłořci wielkié/ na no
2: gach niemogl łtátz/ a to przeto ijże żydowie w ten
3: czas byl lud nieczyłty ij wielmi łmierdzący/ bo tedy
4: iedli czołnek/ ij ijné łmierdzące goryczki/ a tak ijm
5: łmierdzialo z ijch vłt nieczyłtych/ aż łerce milégo Ie
6: zuła od one^{go} łmrodu omdléwalo/ iełłcze łie náłmié
7: waiątz k niemu mowili: Pokrzepi łie Iezufie iakos
8: to omdlál/ iakoby boga oytce^m niemiál. Y kto iełt ta=
9: ko twardy ijżby nie plakál/ flyłłątz ijż pán włłego
10: łtworzenia za łweé łtworzenijé tako łromotnie cir=
11: piál/ łądzon iako vwłocłtza łzci bożé/ gdyż on iełt
12: bog wierny/ vplwaⁿ iako wzgardzony/ a on iełt bóg
13: wierny ij náwyłły/ polłiyki ij policłzki mu okrutné
14: dáwali/ bit iako łłálony/ a on iełt włłech náłmędrłły
15: zawiążány iego święté oczy/ iakoby obiełłenia dó=
16: łtoyny/ a on iełt włłech łędzia náwyłły/ ij náłalkaw
17: łły Iezus łprawiedliwy.

18: Iezufa milego najgráwanijé. **Ka^pitul^{um}** 54

- 19: **G** Dy Kaijłás ij ijnłły żydowie/ ijż łie iuż byli
20: nad panem Iezusem zmęczyli/ chtątz odpo

- 21: czynątz śpatz śli/ zoftawiwłły Iezufa mie=
22: dzy chłopięty ij pacholęty/ przykazuiątz ijm aby go
23: pilnie śtrzegli/ ij odpoczynątz mu przez onę włlytkę
24: notz niedali. Tedy iedni za brodę go targali/ ij włofy
25: s niéy wrywali/ drudzy go s tylu rwali/ obliczé
26: mu do krwie zbili. Poty^m go do piwnice ciemné wie
27: dli/ a tam oczy mu zawiązawłły v flupa go wwią=
28: zali/ ij między oczy pięćciami bili/ nasmiewaiątz fie

strona: K115v

Żywot pana Iezu Kryśta

- 1: s niego iako iedni chcieli. Potym mu oczy odwią=
2: zawłły/ w oblicze plwali/ ij pod nos śmrodliwie rzy
3: gali/ w nos go bili/ śfczypali ij miedzy oczy nogami
4: deptali. Drudzy lepák od flupa go odwiązawłły/ za
5: włofy go włoczyli/ ij téz po nijem deptali/ a grubie
6: mu laiątz ij przeklinaiątz mowili: Mnimáles fie bytz
7: lepłlym/ mędrłlym/ nauczeńłlym/ nad doktory ij na=
8: śle biskupy/ mowiątz onich przed ludzmi/ tutz iuż vka
9: zuie fie śmialoŃtz ij głupoŃtz twoia/ niewmiéłs teráz
10: vłt otworzytz/ ktorys doktory nauczałtz śmiál. A w=
11: ziąwłły go/ ku flupowi go zafie przywiązali/ ij pow=
12: rozy cięłłko bicżowali/ tak ijż plakál Iezus mily. Po=
13: tym gnoiem śmrodliwy^m nán plułkali/ a Ńtoiątz przed
14: ciemnitzą/ í niego fie nasmiewáli mowiątz: Otoż iuż
15: máłł za twé blázeⁿłtwo/ iuż tu Ńtoijłł iako twé prawo
16: doŃtoienes śmierci śłkaradé/ ktorá cie bez wąpie=
17: niá nieminie. Mowią tu niéktorzy nábożni/ ijże mily
18: kryłtus będatz w oné piwnicy/ aż ku dniu w wiel=
19: kim vdręczeniu/ piál placzątz gorzko ten žalm: Sal=

- 20: uum me fac deus. Zbaw ij vzdrow mie boże moy/
21: botz iuż przyśfly wody aże ku dułfy meé. Bo zme=
22: czywśly go/ w kádź w zimną wodę go wrzucili/ s
23: czegoż cięśfką bolełtz miál iezus mily/ tak ijż fiedzätz
24: nág/ od bolełci ij od wielkiego smrodu śtekál ij rze=
25: wno plakál/ aże matuchna iego ij zwolenicy glos ie=
26: go ftoiätz przed dome^m flyśfeli. W takowym ij wgor=
27: ślym vřąganu ij nałmiéwaniu śtworzyciel ij buog
28: twóy byl aż ku dniu śamému. Y tzo mu tam marné=
29: go w onéy piwnicy działali niebędzie obiawiono/

strona: 116

zbawiciela naśśęgo.

Lift 116

- 1: aliż w dzień ładny. Gdy to matuchna flyśfala/ bez
2: żadnego pocieśfeniá plakala rzekätz. Bieda mnie fy
3: nu mily/ ij kto mi to dá abych zacię vmrzétz mogła/
4: a takozęfta s fynem tzałéy nocy nieśpala.

5: **Dziewitza Mariá żydy vpominala aby nie=**

6: **męczyli iéy milégo fyna. Kapitulum 55**

- 7: **P** O tym obrociwśly fie ku żydom/ ięła rzewny^m
8: głofem mowiätz: Slucháycie żydowie zapa=
9: miętali/ grzéchy waśśemi zaflepienij/ ludzie
10: niemilofciwi ij niewdzięczni/ czemu tak mégo milé^{go}
11: fyna barzo bez winy dręczycie/ azá niewiécie ijż on
12: wywiodl was z niewolé Faraonowé/ z motzné ręki
13: nieprzyacielśkié/ a wy go za to wiążecie. On was
14: na puśfczy czterdziełci lát kármil/ gdzie fie odzienijé
15: waśśe niekazilo/ a wy ninijé oblupiliscie z odzieniá fy
16: na mégo. Slucháycie niebiośa a rozumiéy ziemia/
17: komu złé za dobré wrotzono/ iedno wy żydowie nie=

18: miłościwi/ za naukę zbawienia/ dajcie trudną męki/
19: i jak przykrą ławę/ pełną krzywdy i jak wślego łromoce=
20: nią. Mój łyn wam obietzą wesełé rayłkié/ wy mu
21: ninijé zadawacie męki wielkié. On wam był gotow
22: datz odpulfćzenijé walfych grzechow/ iemuż wy żą
23: dajecie męki trudnych bicżow. Ty ława i jak ijné roz
24: majtę dziewitza Marią placżęcy przez onę wślytkę
25: notz nieprzełtaijtż narżékala/ aby łie napelnily ło=
26: wa Ieremiáłłá proroka/ gdzie mowi o dziewicy blo
27: gołlawioné: Narżékaięcy plakala w nocy i jak lzy gorz
28: kié byly na obliczu iéy/ a nie iest z iéy námileyłłych
29: nalezion ien by ią wciéłłyl.

strona: 116v

Żywot pana Jezusa Kryłta

(marg)

-1: **Iezus [!]** rano wzbudzón. **Ka^{pitulum} 56 (-)**

1: **S**Éłłi łie rano zafie w radę żydowie/ i jak po=
2: łłali po Iezufa do ciemnicę cekłárze/ tam
3: poń biężeli/ i jak od łłupa go odwiązali/ ł niego
4: łie na łmiéwaiętz włtatż ze łpaniá iemu kázali/ a to
5: wślytko łkromnie cirpiál Iezus mily/ bo łpułciwłłly
6: oblicze łwé nadol/ iako by winny/ łłedł milczątż iako
7: baranek pokorny/ gdzie iedno chcieli.

8: **Iezufa [!]** ku radzie wiodą. **Ka^{pitulum} 57**

9: **K**V radzie gdy go przywiedli/ drugi róz iego
10: pytali iestłiby on był łyn boży? Rżékl Iezus:
11: Bych iá wam powiedziál niewierzycie mi/
12: iestłibych wás pytał/ nieodpowiécie mi/ ani mie iuż

- 13: wolno puścicie. Rzekli żydowie: Ale wždy ty ieśtes
14: fyn boży. Odpowiedziál mily Iezus: Wy mowicie
15: ijżciem iá. Tedy wślytcy zawolali żydowie rzekątz.
16: A tżoż ieśfcze požądámy ſwiadetzta/ iużci nám
17: ſwiadkow niepotrzeba boſmy ſami z iego vft blu=
18: znienijé ſlyſſeli/ ijże ſie *fyne^m* bożym czyni. A gdy po=
19: częło ſwitatz/ kázali trąbitz w trąby/ gdy go ku Pilá
20: towi wiéſtz mieli. Lud vſlyſſáwſfy trąby/ ze wſſech
21: ſtron ſie zbieżál/ bo mnimali ijżeby złodzieia miáno
22: wiéſtz ku ſmierci. Dziewitza blogoſlawioná gdy trą
23: by vſlyſſála/ nowá boleſtz w iéy ſertzu ſie wczęła ij
24: poczęła z wielkim placzem wolatz na ty panié které
25: s nią byly rzekątz. Wftáncie dziewki Ierozolimſkie
26: wftáncie rychlo/ wzrzycie ſyna mégo nędznie vmę=

strona: 117

zbawiciela naſſégo.

Liſt 117

- 1: cżonégo/ ij lańtuchy związanégo. Gdy go iuz ku Pi
2: látowi wiéſtz mieli/ *iedeⁿ* s nich wyftápiwſfy z rady
3: naczał mowitz ku kfiążétom *żydwſkim* [!] tymi ſlowy:
4: Iátz wám radzę abyſcie ſie przygotowali koniecz=
5: nie przeciw iemu abychmy go vmorzyli/ bo ſtanieli
6: ſie nám to nieſfczęćcié/ ijżby go Pilát puſcil/ lud po=
7: ſpolity zebraſfy ſie/ wſfytki nás pogubi ij pobije.
8: A przeto wám radzę/ abyſcie byli ſtáli/ aby nie rzékl
9: lud byſmy go z zázdroſci wydali. Pirwéy tedy niżli
10: go ku pilátowi prziwieźiémy/ dobrze go daruiémy
11: náydietz on dobrze przeciw iemu przyczynę ſmierci
12: ijżci go nám na ſmiertz oładzi/ by też niebył winny.

13: **Modlitwa.**

- 14: **O** Iezu miłościwy/ ienżes od żydow niezbed=
15: nych poſſiykowán bytz rączyles. Dáymi a=
16: bych cie tak wfty wyfláwiál/ ijżbych cie mo
17: ijmi vczynki wyſtępnymi/ żádnym obyczaiem nie=
18: poſſiykowál Amen.

19: **Iezufa milégo wiodą ku Pilátowi. Kapitulum 58**

- 20: **K** Aijfáſs ze wſſytkimi licemierniki ij duchow
21: nymi/ dáwſſy związatz wielmi twardo milé
22: go Iezufa iakoby zlodzieia/ kázál ſilny lań=
23: tzuch na iego ſſyę wložytz/ ij prowadzitz ku Piláto=
24: wi/ aby go na ſmiertz ſkázál iako doſtoynégo ſmier
25: ci. Iezus na oné drodze ijż byl ſtrudzony częſto vpá
26: dál/ ale go oni za włofy podnoſili/ ij grubie iemu mo
27: wiażtz laiali. Podzże lotrze/ zwodzta ludu bożé^{go}/ dzis
28: iuż będzie iawná złoſtz twoia.

Z

strona: 117v

Żywot pana Iezu Kryſta

1: **Matka mu zabieżala. Kapitulum 59**

- 2: **I** Ezus gdy z wielką tuſſzczą prowadzon ku=
3: Pilátowi/ matuchna iemu zabieżala: Y tys
4: ieſt moy mily ſyn? iego zopytala/ bo wſſytek
5: vbit byl aż go niepoznala. Iezus k niéy gdy chciál
6: mowitz/ ięli go żydowie rychléy prowadzitz targu=
7: iątz ięli go rwatz ij bitz. Dzieci żydowſkié/ ij ludzie
8: od niego vzdrowienij/ na téy drodze iemu zabieżeli.
9: Y on to ieſt tzoſmy go w niedzielę przywitali/ gdyſ=
10: my kwiátki ij rozgi przed nim miotali/ oto teraz z=

11: wiązán/ vbit ij vplwán/ ażefmy go nie poznali.

12: **Iezus oskarżon Pilátowi. Kapitulum 60**

: grafika

13: **G** Dy iezufa przy

14: wiedli ku Pilá=

15: towi/ fami nie=

16: ílli na radny dom/ aby

17: mogli krom pokálenia

18: pożywatz przafne^{go} chle=

19: ba/ ij téz wielkonotzné^{go}

20: baranka/ bo to za filny

21: grzéch sóbie mieli/ w=

22: nidz w dom pogańfki.

23: A przetoż íe Piláta ia=

24: ko poganina wiarowa

25: li/ bo blifko wielką notz

26: mieli/ Przetoż fami w

27: dom niewéílli/ ale ítáli

strona: 118

zbawiciela náíffego.

Lif 118

1: przed dome^m próííłatz piláta aby wyííedl k nijm. Pilat

2: wyííedíífy/ widzátz pana Iezufa/ iż láńtzech ktory byl

3: znamię ímierci na iego ííyię wlożyli/ iakoby na czło

4: wieka doítoyného ímierci/ íał ijch pytatz tzoby nán

5: íkarżyli/ albo ktorą by winę k niemu mieli. Onij po=

6: częli rozmajité žaloby nán klaíftz mowíatz: Iż on bę=

7: datz fyne^m íozefowy^m/ dzialá íe fyne^m bożym/ ij téz kro

8: lem náííym/ lámiátz náííe íoboty ij ijné íwíęté dnij.

9: **Iudás widátz Iezufa milého láńtzuchem**

10: **związane**go/ wrocil żydom ijch

11: **pieniądze**. Kapitulum 61

- 12: **G** Dy Iudás vzrzál/ ono Iezufa lańzuchem
13: związáwłfy na wiétnicę wiedziono/ aby go
14: na łmiertz ofądzono. Porozumiáwłfy ijże za to dó=
15: łtoien potępieniá wiecznégo/ ijże wydál z zradą Ie
16: zufa milégo/ pokutą przywiedziony/ przyniołł żydo^m
17: pieniądze/ za ktoré iezufa im przedál/ ij rzucil ié przed
18: biłkupy żydowskié/ ij przed ty tzo s nimi byli w ra
19: dzie rzekątz. Zgrzełfylem wydáwłfy ij zdradziwłfy
20: krew niewinną/ a przeto wezmicie zafie wafle pie=
21: niądze/ a Iezufa niewinnégo pułtzcie. A onij rzekli:
22: Czo nám do tego/ ty vzrzyłł ij poznáłł tzos vczynil
23: ij zwiéłłł tzotz fie má za to przygodzitz. A także porzu
24: ciwłfy ony pieniądze frebrné w kołciele/ rołpaczyw
25: łfy łobie łfedł ij obiełł fie/ a w tym wiécéy zgrzełłfyl
26: niźli pirwéy. Biłkupowie żydowłcy ij duchowni/
27: mnimaiątz aby s tym łobie czéłtz vczynili/ wziáwłfy
28: ty ijté pieniądze rzekli: Nie iéłł fluffno tamo ié wlo

Z ij

strona: 118v

Żywot pana Iezu Kryłta

- 1: żytz s kądéłmy ié wziéłł/ botz iéłł myto krwie przelá
2: né. A takóž włłfedłłfy w radę/ kupili za nie rolą Figu=
3: lową ij dali ią na pogrżéb pielgrzymo^m zrzádzeniłm
4: bożym/ aby myto ktwie [.] niewinné zbawiciela náłłé=
5: go/ nie grzéłłnym ale pielgrzymom vbogim odpo=
6: czynienié gotowalo/ tego dlá wezwána iéłł ta ijtá
7: rolá ijch żydowłkim ięzykiem/ Acheldemach/ to iéłł

- 8: rolą kupioną myte^m krwie niewinné/ aż do tego dnia
9: A to fie ıtalo/ aby fie prorotztwo Ieremiáffa proro=
10: ka napelnilo? Wzięli xiążęta kapláńscy ij biskupo=
11: wie żydowfcy/ trzydzieści pieniędzy frebrnych ıkar
12: bany myto zakupioné od ıynow Izrahelfkich/ a dá=
13: li na rolą Figulową iako wftawil bog.

14: **Pilat w wiodl Iezufa na ratufts. K^{apitul}um 62**

- 15: **W** Idzätz Pilát ijż mu z nienáwıfcı Iezufa wy
16: dali/ nienalázwıfły w nim żádné przyczyny
17: ımierci poczål natychmiáft żydow pytatż/
18: Czemu by tego człowieka przedén przywiedli bez
19: winy? Onij wıfytcy ıilnym głořem zawolali: Wıffa=
20: kocieřmy powiedzieli ijż ci zakazuie dawätz dáń Ce
21: ıarzowi/ a nařym fie krole^m dziala/ nař zákon ij lud
22: odwratżá/ nařnych ıwıat niedbá/ z diáblem dzierży/
23: bo motżá Belzebubowá/ xiążęcia diábelřki^{ęo} złé du=
24: chy wypądzá/ nowe nauki ıkładá/ ij wiele złégo dzia
25: lá/ A by to niebył złořnik ij przekłęty człowiek/ tobie
26: byřmy go niewydali/ bo my nieieřteřmy tacy/ aby=
27: ımny kogo bez winy na ımiertz wydali ij ıędziému
28: podali/ aliż pewnie wiemy ijż ieřt dořtoien ımierci.

strona: 119

zbawiciela nařřego.

Lıřt 119

- 1: Święty Auguřtyn tu wolá: Odpowiędáyce na
2: ıalřs żydowřki ludzie od zlych duchow przez Iezufa
3: wybawienij/ trędowaci oczıřcieni/ gluřfy ılyřřący/
4: niemi mowıący/ ılepi widzący/ Odpowiędáyce ieřtli kryřtus i^{eřt} czło=
5: wiek tak ıromotny/ iako náń ıkarżá bıřkupowie ij na
6: uczenij żydowřcy. Wıřytko to náń znienáwıfcı mo=

7: wili/ ijż ié kárál oŧtro za ijch wyŧtępy/ ij za ijch złé v=
8: czynki Iezus blogoflawiony. Pilát to widzátz ijze
9: Iezus żydom na ich žaloby nieopowiedá/ rzékł ku
10: Iezufowi: Czemu na ŧkargi ijch nieodpowiedás/
11: wŧŧak ty máŧŧ flowa ŧlodkié/ mądré/ ij tako laŧkawé/
12: ijże iednym flowem wŧŧytki vchwycitz możefs. Ie=
13: zus Pilátowi na to nitz nieodpowiedziál tako ijż ŧie
14: temu barzo Pilát dziwowál. Przeto zaŧie rzékł [!] ku
15: żydom. Wezmicie go wy/ a podług waŧŧégo zákonu
16: na ŧmiertz dáycie go botz iá nigdy takowym ŧędzią
17: niebęde/ ijżbych kogo miál wám oŧędzitz ku ŧmierci/
18: nienalázwŧŧy w nijm żadné winy. Odpowiedzieli
19: żydowie ij rzekli. Nam nie ieŧt podobno abychom
20: kogo vmorzyli/ tzuŧŧ w ty dnij ŧwiéte wielkonotzné/
21: a w tym ŧie ijch wielká zrada vkazuie/ ijże chtzátz nie
22: winnégo vmorzytz/ chcieli ŧwoy grzech na Piláta o
23: brocitz/ iako by rzékli. Ktobietz panie Pilácie przy=
24: ŧluŧŧá poznatz takowé rzeczy/ botz ieŧt winien ŧmier
25: ci. O przekłeci żydowie/ tym ŧie niewymowicie/ bo=
26: ŧcie go doŧytz iuż vbili/ vplwali/ ij fromotnie zgańbi
27: li/ a niemaiátz na ty^m doŧytz/ ieŧŧcze ku ŧmierci go przy=
28: prawiácie/ ij falŧŧywą winę nán kładzicie.

Z iij

strona: 119v

Żywot pana Iezu Kryŧta

1: **Pilat pytál Iezufa milégo o rozmaijté**

2: **rzeczy/ a oŧobno o to bylliby on**

3: **krol żydowŧki. Ka^{pitulum} 63**

: grafika

- 4: **P**ilát wziąwłszy
- 5: wfwoy dom mi
- 6: légo iezufa rzékl
- 7: k niemu: Twoy lud po=
- 8: dál mi ciebie abych cie
- 9: vmęczył/ powiedz mi
- 10: tzos ijm vczynil/ ij zás
- 11: ty krol żydowłki/ iako
- 12: na cię mowi lud ducho
- 13: wny? A to Pilat dlá te=
- 14: go pytál/ aby w gniéw
- 15: Cefarłki nie vpádl/ bo
- 16: fie to iego więcey tyka=
- 17: lo niżli kogo ijného. Na
- 18: to mily Iezus Pilátowi
- 19: odpowiedziál rzekątz:
- 20: Y lám to od fiebie mowifs/ czyli ijni tobie o mnie
- 21: powiedzieli bych iá byl krol żydowłki. Pilát odpo=
- 22: wiedziál: Y záciem iá żyd/ oto lud twoy wydál mi=
- 23: cie w moie ręce/ a s tego cie winiá iż fie ijch kro=
- 24: lem czyniís/ iakoby **rzék** [!] Pilát: Iá lám od fiebie te^{go}
- 25: niewiém/ anij iá ciebie winię/ ale żydowie ij twój
- 26: bifkupowie tzo cie podali w motz mnie/ mowią to
- 27: na cię. A to wślytko żydowie działali/ aby świetłkié
- 28: kłiążę przeciw iemu pobudzili/ bo fie nie śmiál czy=

strona: 120

zbawiciela náślégo.

Lift 120

- 1: nitz krolem zádný bez **cerfarłkié** [!] mocy. Przekłęci ży=
- 2: dowie tey śkargi przyczynę wzięli z oné chwały/ kto

3: rą mu dzieci żydowskié w kwietną niedzielę dzia=
4: laly/ gdy go chwálebnie do Ieruzalem prowadziły/
5: ij przed nim ijdątz śpiéwały: Ozanna/ Zdrow bądź
6: nawyśokołci krolu żydowski. Na tę śkargę Iezus
7: miły odpowiedziál Pilátowi rzekątz: Krolewstwo
8: moie nie iest śtąd/ tzuś s tego świata/ bo by moie
9: krolewstwo s tego świata bylo/ śludzy moij/ nieda=
10: liby mie żydow wręce. **Rzék** [!] Pilát: Tedys ty wždy
11: krol? Odpowiedziál miły Iezus rzekątz: Ty mowiś
12: ijże krol iestem iá/ iakoby rzékł: Nieprzétz śie ijże ty
13: mowiś ijż krol iá iestem/ Ale wždy nieprzyśfedlem
14: iá kralowatz czéfnie/ iako ty wierzyś/ ale wiecznie/
15: przeto prawdę mowiś iże krol iá iestem/ bociem śie
16: iá w ty^m narodzil/ ij przetożem przyśfedl na ten świat/
17: abych świadetztwo dál prawdzie/ to tzuś bych nau
18: czál prawdy/ bo wśfelki ien iest s prawdy/ śluchá
19: głoфу moiégo ij nauki moié.

20: **Pilát pytał Iezusa/ tzo by była prawda. Ka^{pitulum} 64**

21: **Z** Atym ślowem Pilát śpytał Iezusa/ tzo iest
22: prawda/ a nie doczekawśfy odpowiedzi/ śly=
23: ślątz wielkié wolanije żydowskiéé/ natych=
24: miaś wśtál ij wyśfedl ku żydom/ bo bączyl dobrze
25: ijż ijm bylo nielubo/ ijż s nijm tako dlugo mowil/ bo
26: iątz śie aby iego niewypuścil/ a to śie śtalo boży^m zrzą
27: dzenijm/ bo nieprzyiáciel prawdy/ nie byl dośtoien
28: ślyśfetz tzo by była prawda/ a takóż wyśfedśfy ku ży=

Z iij

- 1: dom ij rzékl: Iá niemogę ni iedné winy náydz wty^m
2: człowiecze/ o ktorą by miál vmrzétz/ a téz nie ieft o=
3: byczáy rzymfkié^{go} prawa/ abych kogo vmorzyl o lek
4: kié flowa/ tzo niégdy człowiek glupi s przyrodzenia
5: mowi. Gdy to żydowie vflyśfeli/ ijże Pilát niedbál
6: nitz na ijch žaloby/ wielkim głósem zawolali rzekątz.
7: My mámy zákoⁿ/ a podlug tego má vmrzétz/ bofmy
8: go nalezli odwratzaiątz lud żydowfki/ ij poruśfyl gij
9: poczawfły od Galilee po wlfytkié ziemi żydowfkié
10: aże do tego miafta/ a my takoweé prawo mámy w
11: nalfé ziemi/ Iż ktokoli nauczá albo káże bez dopuśf=
12: czenia náwyśfého bífkupa/ tego mámy vmorzytz. A
13: ten Iezus nietylko ijż falśfywą naukę kázál/ ale nad
14: to zamiéśfłanié ij niepokay w ziemi żydowfkié vdzia
15: lál. Dlátego panie Pilácie podlug tey žaloby ij fkar
16: gi/ ieft dośtoien fmierci.

17: **Modlitwa.**

- 18: **O** Iezu baranku niewinny/ ienżes przed Pilá=
19: ta przywiedzion/ ij falśfywie ofkarżon bytz
20: ráczyles. Naucz mie mily panie/ falśfywości zlych
21: ludzi wyftrzégatz/ a wierné^{go} krzełcianina dobrymi
22: vczyni práwdziwie wyznawatz.

23: **Pilát poślál milégo Iezufa ku**

24: **Herodowi. Kapitulum 65**

- 25: **P**ilát gdy vflyśfál Galileyfka ziemię/ wielmi
26: temu byl rád/ ij począł pytatz bylliby Iezus
27: człowiek Galileyfki/ z Herodowé mocy. A gdy vfly

- 1: ífál ij poznál ijż Iezus íeft z Galilee s pańtwa He=
2: roda krola/ niechciál íędzitz ie^{go}człowieka/ ale chtżątz
3: mu czeńtz vcżynitz/ dáwífy zwięzatz Iezuía/ poflál
4: go ku Herodowi krolowi/ ktory Galileą dzierzál/ bo
5: w ten czas w Ieruzalem byl/ aby íwięto żydowfkié
6: vczcil. Matuchna go nafladowala/ a záby go wy=
7: puífczónégo widziała.
8: Herod wzrzáwífy mi=
9: légo Iezuía związané^{go}
10: ij vnędzoné^{go}/ náfilniéy
11: rozzálil íe go/ ij byl íe=
12: mu wielmi rád bo z dá
13: wnégo czaíu żądál go
14: widzietz/ nie z nábozeń=
15: ítwa/ ale z dworności
16: dlá niéktorégo znamie
17: nia albo tzuda/ a záby
18: ktoré tzudo przed nijm
19: vczynil/ czemu by íe
20: on zdziwil. Y rzékl He=
21: rod krol Iezufowi gdy
22: go żydowie tam przy=
23: wiedli: Iezufie vczyń tu przedemną ktoré znamię/ al
24: bo dziw/ a ílubuie tobie ijż będziefs żyw/ ij dám cie
25: z ijch mocy puífctiz. A gdy Iezus milczál/ o wielé rze
26: czy íego tam pytał rzekątz: Powiedzmi Iezufie prá
27: wdę/ ocz cie pytatż będe/ Y dlá ciebie móy ocietz dál

28: pobitz w Betleiem wielé dzieci/ powiedzmi iakos v

29: ífedl w ten czas takoweé śmierci? Y tys Lazarza

strona: 121v

Zywot pana Iezu Kryfta

1: z mártwych íkrzéfíl/ ktory czterzy dnij w grobie

2: gnil? Tys slepo narodzonego ofwiécil? Y tys czynil

3: wzydowskiéi ziemi wielkiéi tzuda/ vzdrawiaiajtz wielé

4: zydowskiéi ludu. Wielém o tobie dziwow flichál

5: a dlá tegom cie rád wzrzál. Mily iezus na to wífyt

6: ko nieodpowiedziál mu ni iednégo flowa/ aby fie ty^m

7: rychléy popelnil czas prorokowania. Zydowie wteⁿ

8: czas ku Herodowi przyftapiwífy/ z zázdrofci wiel=

9: kié/ na Iezufa milégo wftawicznie fkarzyli/ mowiátz

10: ijzby on fobie boga za nitz nie miál/ by fie fynem bo

11: zym dzialál/ kaplány ij biskupy nafse za nitz fobie nie

12: miál/ ij z ijch kofciola ié wypádzál/ fromotnie przed

13: wífytkiémi ludzmi ijm przymáwiál/ przeciw záko=

14: nowi bozému nauczál. Ale ijz nie cirpi czas powie=

15: datz o iego zlofci/ przeto milofciwy krolu Herodzie

16: raczy go nám przyfédzitz ty^m rychley ku śmierci/ botz

17: on íeft prze ktorégo ocietz twé milofci/ dál pobitz o=

18: kolo Betleiem wífytki zydowskiéi dziátki. Przeto fie

19: nad ty^m złym człowiekie^m pomfci tey krzywdy/ krwie

20: niewinné tych dzieci/ ktoré fá dlá niego pobité. On

21: ci íeft ktory fwym czarnokfiéstwem/ przywioldl oyt

22: tza twégo ku gniewu/ ij zabil twych dwu bratu/ na

23: końtzu to wczynil íze ij twégo oytta vmorzyl. Iezus

24: mily na ty wífytki fkgari nitz nie odpowiedziál/ anij

25: zydodom anij Herodowi/ bo niebyli iego glofu flyfífzetz

26: doftoyni/ gdyż to wślytko z nienawifci nán mowili.

27: **Modlitwa.**

strona: 122

zbawiciela naffego.

Lift 122

1: **O** Námileyfŷy panie iezu/ ienżes dlá mnie grzé

2: fínego od Piláta ku Herodowi złoŷnemu

3: poŷlan bytz ráczyles. Dáy mi proŷfę cie mily panie

4: dobrym vmyflem poddatz fie pod roŷkazowanijé

5: ŷtarŷŷych/ ij owfšem téż niemiloŷciwych a złoŷnych

6: dlá ciebie. A zwefolym ŷercem ku poŷluŷfienftwu/ bez

7: omieŷfkaniá wydatz ŷiebié Amen.

8: **Herod wzgardziwŷŷy pana Iezufa dál go**

9: **oblétz w biále odzienijé iakoby**

10: **iakiégo blázna. Kapitulum 66**

11: **K** Rol Herod widzátz ijże Iezus milczy/ a nie

12: chce mu odpowiedatz na iego pytanié/ wz=

13: gardzil ijm iako ŷŷálony^m ij niewdzięcznym

14: mowiátz. By to człowiek byl iako o nijm powiedaią

15: mądry ij téż wielmi roŷtropny/ widzátz ijż iá chce

16: go wybawitz od męki/ odpowiedzialciby mi. A przeto

17: naŷmiéwaiátz ŷie s niego/ kázál go oblétz w biále o=

18: dzienié pawloczyŷté/ a to vczynil z wielkié pychy/ ijż

19: niechciál Iezus przed nijm czynitz dziwow/ ij kázál

20: go wiétz od ŷiebie rzekátz. Wiedzcie go zafie ku Pilá

21: towi memu bratu/ a podziękuycie mu ijżetz mie vcz=

22: cil/ ij takową mi przyiazń vczynil/ powiedaiátz mu/

23: ijżem mu za to gniéw moy odpuŷcil. A od tychmiáft

24: Herod z Piláte^m/ ŷtali ŷie przyiácielmi ij towarzyŷf=

25: mi/ bo pred [!] tym z sobą zle miełkali/ a to dla tego/ iż

26: Pilát niektorego czału dól był zbitz lud Galileycki/

27: który był w mocy Herodowé. Gdy go od Heroda

28: więłtz mieli/ wślytcy sie s niego z przykázaniá Hero

strona: 122v

Żywot pana Iezu Kryłta

1: dowégo/ iako z blázna nałmiéwali/ iednij go pomy

2: iami láli/ drudzy mu iego świętą głowę oberwali/

3: aże kofci na głowie widzietz było. Drudzy rozgnie=

4: wáwśly sie nán lantzuchem go wglowę bili ij noga=

5: mi kopali/ tak iż w oné wielkié rocie/ nie był żádný

6: ktoryby mu nie vczynil przykrosci. A przeto vplod=

7: wśly/ iako święty Ián píffe koronę s cirniá/ na iego

8: świętą głowę włożyli/ oblokwśly go przod wbiálé o

9: dzienijé/ a klękaiątz przed nim mowili. Zdrow bądź

10: krolu żydowłki/ ij dávali iemu zaty^m wielkié policzki

11: A tako sie na wśłelkim miełtzu s niego nałmiéwali/

12: iakoby z iakiégo wily. Potym przywiązali ku onemu

13: biálemu odzieniu wielkié kloce/ dla ktorych ijdątz od

14: Heroda po zchodzie/ dla dlugié^{go} odzieniá ij ijch po=

15: pychaniá/ vpádl na ony^m zchodzie Iezus mily/ gdzież

16: rozbil głowę śwę ij śwę święté obliczé. Matuchna

17: iego milá gdy to widziala/ krzyknąwśly omdlala/

18: bo wielki smutek s tégo miala. Święty Auguřtyn

19: tu mowi/ iż nie darmo Iezus miłóciwy obleczon

20: v Heroda w biálé odzienijé/ bo w tym vkázal nie=

21: winnořtz śwę męki/ ij ganiebnořtz okrutné řmierci/

22: iż on baranek będątz niewinny/ z wielką miłócią

23: przyiał nařfe grzéchý/ za ktoré on cięłřko pokutowál

24: ij fromotnie ij ganiebnie byl najjgráwán.

25: **Modlitwa.**

26: **O** Pokorny Iezu/ ienżes dlá mnie człowieka

27: grzeffnégo w biále odzienié obleczón/ a iako

28: ífálony od Heroda naímiéwán bytz ráczyles. Dáy

strona: [123]

zbawiciela naíffégo.

Líft 124

1: mi mądrołtz fwiata tego/ ktorá íeft ífáleńftwo v cie

2: bie pana mégo/ oftrożnie oddalitz. A ku tobie ienżes

3: fám íeft práwdziwá mądrołtz s czyftym vmyflem

4: przyłtz Amen. ∴

5: **Sromotné Iezuśa milégo od Heroda**

6: **ku Pilátowi prowadzenié. Kapitulum 67**

: grafika

7: **G**Dy í panem Ie

8: zuřem niewier=

9: ni żydowie wy=

10: ífli fromotnie go po

11: drodze przez miařto Ie=

12: ruzalem do Piláta pro=

13: wadzili/ ij grubie náń

14: wolaiątz/ ij nieuczłiwie

15: laiątz ku wřfytkiému lu=

16: du tak mowili: Patrzcie

17: na tego złégo człowieka

18: wřfytcy ludzie botz/ on

19: íeft fkażtza zákonu bożé=

20: go/ ten ci íeft ktorytz na=

21: uczał naukę nową/ zako

22: nowi boże^mu przeciwną.

23: A tak tym fałszywym wolanijm wśfytek lud na Ie=

24: zuła pobudzili/ ij pochwáciwśfy kamienijé/ ij bloto/

25: czym kto mogł nán rzutzali/ ij blotem go ganiebnie

26: s pluškali. Gdy vpádl na onéy drodze/ dlá klotzkow

27: ktoré v niego vwiązali/ tedy go za wlofy gwáltem

28: podnofili. Iezus dlá tego vpadnieniá byl obrazon/

a

strona: [123]v

Żywot pana Iezu Krysta

1: aże krew z iego świętych vřt ciékla/ ij z blote^m fie zmié

2: śfala/ ale onij tego nitz niedbali/ iednak go policzko=

3: wali/ ij za wlofy rwali. O tym tako mowi Petrus

4: Damiáni: O krolu wśfe chwály/ iakos ty dzis zefro

5: motzon tym żalofny^m pośmiéwanijm/ O wśfe^{go} świa=

6: ta milofná mądrořci/ iakos dzis pośmiána ij vplwá

7: na/ O wielmożny maieřtacie/ iakos ty dzis vtłuczoⁿ

8: iako może twá niewinnořtz cirpietz takowé řromo=

9: cenijé/ iako może ocietz cirpietz takowé nieuczćienijé

10: řyna řwego. O zwierciadlo wśfego obezřeniá/ ia=

11: kos dzis vplwán/ O dziw nad dziwy krol ieřt vczy

12: nion řlugá/ bog uczynion ieřt wilá/ O niecháy tedy

13: dzis wśfytko řtworzenijé řwego pana żaluie/ za tako

14: wé nařmiéwanijé ij zefromocenijé. Potym gdy Ie=

15: zuła przed wiéćnicę ku Pilatowi przywiedli/ propor

16: ce mu fie řklaniały/ czeřtz iemu cżynily/ ale fie żydo=

17: wie o to gniewali mnimaiętz by rycerze ijm to na

18: przykrořtz działali.

19: Iezufa milégo Pilátowo v żydow

20: wymawianijé. Kapitulum 68

- 21: **Z** Atym Pilát widzätzt iż mu za fie Iezufa [!] przy
22: wiedli/ wezwáwłfy k łobie włfytki żydy
23: rzékł ijm: Przywiedłifcie mi lepák tego czło=
24: wieka/ iakoby odwratzaiącého lud wałł/ mowiätz
25: nán aby on byl przełtaptza zákónu wałłého/ a iá tu=
26: dziéz przed wami/ niemogę náydz nán ni iedné przy
27: czyny łmierci/ a nie tylko iá/ ale anij Herod/ ku kto=
28: rémułmy go byli połłali/ aczkolifcie tam nán łkar=

strona: 124

zbawiciela náłłého.

Liłt 124

- 1: żyli/ iakołcie chcieli. A to włfytko Pilát mowil wiel
2: kimi gniewy/ bo wiedziál iż go żydowie z nienáwi=
3: łci wydali. A przeto niechcecieli go pułcitz iako nie=
4: winného/ daruycie go ale łwiętu/ iuż ku łmierci ołą
5: ołádzóné^{go}/ bo wiécie iż mácie zwyczáy na łwięto mie=
6: dzy dwiema człowiekoma iédného pułcitz/ a drugié
7: go vmorzytz. Przeto obierzcie łobie ł tych dwu ied=
8: négo/ albo Iezufa Nazarańkiého/ albo Barrabáłła
9: zboyce złého. A to Pilát dlá tego wdziałál/ aby żydo
10: wie wzrzáwłfy tego złého ij przekłétégo człowieka
11: Barrabáłła/ bęđą fie łromatz prołitz Barrabáłła/
12: a tak wpułłczą pana Iezufa.

13: Barrabáłła prołłą. Kapitulum 69

- 14: **B** łłkupowie ij włfytcy kłiążęta żydowłcy/ lu
15: du przykázali włłitkiému/ aby Barrabáłła
16: zboyce prołłi. Tedy włfytcy żydowie iednym glo=
17: łem zawolali rzekątz: Nie tego/ tzułł Iezufa Naza=

- 18: rąńłkiégo nám pułtz/ ale Barrabáńńá. Pilát chtzątz
19: wždy pułcitz milégo Iezufa/ rzékl ijm: A tzoż wczynię
20: z Iezufem Nazaráńńkim. Onij wńfytcy zawolali:
21: Vkrzyżuy/ vkrzyżuy go. Odpowiedziál ijm Pilát
22: ij rzékl: O niewdzięczni ludzie/ flepi ij íńálenij/ nie=
23: wiécie ijże Barrabáńs íest gorńfy człowiek wńłego
24: íwiata bo íest bez zákónu/ bez milofierdziá/ męžo=
25: boytza ij wielki zráydtza/ a wždy go proficie/ ij wy=
26: pułcitz kázecie/ a Iezufa niewinnégo ktory wielé zna
27: mion miedzy wami czynil/ nauczaiątz wás w záko=
28: nie/ krzéńńątz mártwé/ vzdráwiál wás niemotzné/

a ij

strona: 124v

Żywot pana Iezu Kryśta

- 1: a wždy proficie aby vkrziżowán/ ij tzo wždy złégo
2: vdziálál abych go vkrzyżowál? A onij tym więcéy
3: zawolali/ Vkrzyżuy go/ vkrzyżuy. Odpowiedziál
4: ijm Pilát: Niezasłużył ímierci/ ale wczynilli tzo prze=
5: ciw wám albo przeciw wáńńemu zákónowi/ dám go
6: íkaratz/ a poty^m go pułfczę/ zakazuiątz mu ijże íie nig=
7: dy nienawroci do ziemie żydowńkieé/ przeciw wám
8: kazatz. A takóž Pilát chtzątz vkoiątz zloftz ij gniéw ży=
9: dowńki/ Barrabáńńa ijm pułcil/ a Iezufa podál ijm
10: ku ijch woli/ rzekątz k niym wielkim głońem: Oto
11: wám pułfczám Barrabáńńa/ a Iezufa gdyżci íest
12: niepońfluffen wáńńégo zákónu/ kážę go zbitz v íłupa
13: miotłami/ bicżmi ij pęgami/ a po káźni íego pułfczę/
14: a natym iuż dońytcz miéycie. A takóž Barrabáńńa pu
15: íńczono/ a milégo Iezufa nie milofciwym lotrom bi
16: czowatrz podáno. Przeto wezwáwńły Pilát k íobie

- 17: niéktoré flugi żydowfskié ij kázál ijm rzekątz: Poymi
18: cie tego Iezufa gdyżci wafle tako kfiążęta rozgnie=
19: wál a zewlekwífy vwiążciéz go v flupa ij fkarzciez
20: go dobrze/ ażciby wafle kfiążęta vzzeli/ ijjem iá do
21: brze pomfcil ijch krzywdy. Takoż ci ij ijjtni niemilo=
22: fciwi żydowie rzucili fie na pokorného baranka mi=
23: légo Iezu Kryfta/ iako wilcy drápieźni/ ij poczęli go
24: fiepatz/ ij niemilofciwie targatz/ aż przywiedli po=
25: frod wietnice ku flupowi.

26: **Modlitwa.**

- 27: Iezu krolu niebieski/ ienzes dlá mnie od He
28: roda ku Pilátowi zafie odeflán bytz ráczy=

strona: 125

zbawiciela naffého.

Lift 125

- 1: les/ pzzez [!] tzo przyiácielstwo miedzy onymi fprawi=
2: les. Dáymi zlofciwych ludzi przeciw mnie fpiknie=
3: nie bez boiazni wzgardzitz. Ale radfíy ijch fprawo=
4: wanijé ku temu końtzu przywiedz/ ijjbych w tym za
5: fluzyl fobie mietz przyrownanijé k tobie Amen.

6: **Iezus z odzienia odart wielmi nielufociwie /**

7: **ij ftál nág przedewfsem ludem**

8: **fromotnie Kapitulum 78**

: grafika

- 9: Ezufa milého

- 10: gdy frod wiét=
11: nice tako nędz=
12: nie przywiedziono/ ka=
13: towie fie nán rzucili z
14: wielkié okrutności ij

- 15: poczęli drzec i siepátz s
16: niego odzienijé/ ij zewle
17: kli go ijże ftál nág iako
18: sie vrodzil od matki.
19: Milofciwy iezus wiel=
20: mi sie tego fromál/ ijże
21: tako fromotnie przez
22: długą chwilę nág ftál/
23: bo tam ftalo mnogo lu=
24: dzi/ ktorzy sie temu dzi=
25: wowali/ ij wielmi go żalowali/ ijż go tako niemilo=
26: ściwie siepali/ niektorzy lepak barzo plakali/ patrzätz
27: na iego wielkié udręczenijé/ ij na żaloftz iego mileé
28: matki/ przy ktoré ftálo pán mnogo/ miedzy ktorémi

a iij

strona: 125v

Żywot pana Iezu Krysta

- 1: byly téz iego ciotki/ Mariá Kleoffé/ Mariá Mag=
2: dalena ij Márta/ a tych sie mily Iezus wielmi fro=
3: mál/ ijże tako nág przed nimi ftál/ aliż ta ijftá ciotka
4: iego Mariá Kleoffe/ ziąwłły rąbek z fwé glowy/ ij
5: podala go jednému żydowi prośfęcy go aby go ob=
6: winęli. Kdy iezus blogoflawiony iuż ftál tako nagi
7: lám wielmi pokornie przyftapiwłły/ on flup dobro=
8: wolnie oblapil. Ale katowie natychmiáft sie gwálte^m
9: k niemu rzucili/ ij ręce mu tak motzno okolo flupa
10: przywiązali/ aż byly śczyrnialy/ ij tako twardo cią=
11: gnęli/ ijż sie na iego świętych ręku fkora padala/ aże
12: z iego świętych paznokciow krew wyfiakala. A tak
13: pán włlytkiego świaata/ ktory włlytko przyodziéwá/

- 14: Itál nagi przed onymy wśfytkiemi ludzmi w wiel=
15: kim zafromaniu/ bo onego ciała żádny człowiek aż
16: do tychmiáft nie widziál nagiégo/ kromiá panny
17: Marié matki iego. Katowie gdy go tako motzno
18: ku flupowi przywiązali/ miotly/ pęgi/ ij lańzuchy go
19: towali/ ktorymi by Iezufa bicżowali. O iaki smutek
20: matuchna iego miała/ gdy go nagiégo widziála/ dlá
21: tego obrociwśfy fie ku onym fwiętym paniám/ ktoré
22: tam í nią stály rzekla. Oglądáycie iakotz frototnie
23: ij nędznie stoj moy fyn mily/ iako iego fwiété wíta
24: fą bladé/ oczy iego maią fmiertelné wezrzenijé/ a rze
25: kwśfy to/ od filnégo smutku omdlala/ ij daléy prze=
26: mowitz niemogła ni iednégo flowa/ bo fie wśfytki
27: wnętrzości w niéy byly poruśfyly dlá fylné boleści
28: iakoż to ona fama powiedala fwé fludze fwiété Bri
29: gidzie tako rzekátz. Gdym widziála mego milégo fy

strona: 126

zbawiciela naffégo.

Lift 126

- 1: na/ tako okrutnie ij tako niemilóściwie powrozy ku
2: flupu wiążátz/ moje ciało wśfytko było na mnie od
3: wielkie żalóci iako fkorupa/ wíchlo ij strętwiálo/ a
4: gdym wzrzála ijże iuż brali miotli aby go bicżowali
5: w ten czas mi fie widziálo iakoby wrázil w mé fer=
6: ce miecz oftry/ tak ijżem iuż daléy przemowitz nie=
7: mogła/ przeto przyiáciele moij/ ktorzy tam femną by
8: li/ na ftronę mie odwiedli/ ij patrzytz mi tam więcej
9: niedali/ dlá filnéy mey żalóci.

10: **Modlitwa.**

- 11: Iezu baranku niewinny/ ienżes dlá mnie z

- 12: odzieniá twégo odart/ ij ku biczowaniu ob=
13: nażon bytz ráczyles. Dáymi przez nagié grzechow
14: mych wyfpowiedanijé/ ítarégo człowieka ze wśfyt=
15: kiémi vczynki fwymi zewletz/ a przed oblicznością
16: twą/ mnie nagiégo od tznót nigdy niewidzietz **Ameⁿ**.

17: **Iezusa milégo okrutné ij bez wśfelkié**

18: **lutości biczowanijé. Kapitulum 72**

- 19: **M**łóftziwy pan Iezus gdy tak ítal nagi/ v flu
20: pa wwiązany nápirwey kniemu z miotłami
21: przyftąpili/ ij bez lutości bijątz tak mowili.
22: Iezu flucháy náfych kfiążąt kapłańfkich/ Iezu wfta
23: wy naffe chowáy/ Iezu ítarśfym nie przymáwiáy/
24: Yezu zákonu nowégo niewymyfláy. Gdy íe ci pir
25: wśfy vmęczyli/ potym drudzy í pęgami przyftąpili/
26: a bijątz go/ iemu wymáwiali: Iezu ludzi nieodwra=
27: tzáy/ Iezu czarnoxięznikiem íe nie działáy/ Iezu ío=

a iij

strona: 126v

Żywot pana Iezusa Kryfta

- 1: botę náfę świętz/ Iezu niewybawiáy tzudzolożnitz..
2: Potym gdy íe ci zmęczyli/ trzeci k niemu przyftą=
3: piwśfy/ lańtzufki go bijątz tak mowili: Iezu krolem
4: íe niedziałáy/ Iezu wftawy Rzymfkiégo Céfarza
5: chowáy/ Iezu tzos íe bogiem czynil/ otoż tobie tzos
6: zaślužyl. Gdy go tako niemilofiernie vbiczowali/ ijż
: grafika
7: íe iego íwięté cialo w=
8: íśytko krwią obláło/ tak
9: iż poczawśfy od głowy

- 10: aże ku pięcie nożné/ nie=
11: było w ie^gó náfmiętfým
12: ciele tzałé miefće/ tak ijż
13: niebyl w nim ftáw anij
14: członek żádny/ któryby
15: nieucirpiál ośobné mę=
16: ki/ aż od filnéy ij czuyné
17: bolefcí/ rzęwno Iezus
18: plakál/ bo wielmi fubtil
19: né ciało miál. A chcą te
20: go niéktorzy/ ijz go tako
21: w ten czas byli vbili/
22: ijże wfýyka fkora byla
23: fie s niego zlupila/ aż ij mięfo od fkory bylo odewfta
24: lo. A gdy fie ci nad nijm zmęczyli/ ktorzy go po grz=
25: biece bili/ drudzy lepak przyftąpili/ ij od flupa go
26: odwiązáwfły/ chrzeptem go ku flupu przywiązáli/
27: a lepak go po brzuchu pęgami ij miotlami tako o=
28: krutnie bili/ aż oštáwalo na pęgach mięfo/ bo każ=
29: dym ony^mraze^m/gdy weń pęgami bili/ s ciale^m s niego

strona: [127]

zbawiciela náfęgo.

Lift 427

- 1: bicze wrywali/ aże bylo widzietz na pierfiach kołci
2: a tak po wfýtykiém iego ciele fwięty^m/ przed łobą ij
3: ij za łobą/ niebyło nanim mieftza żádnęgo tzałęgo/ o=
4: ciekla krew dlá wielkięgo vbiciá z iego ciała fwięte
5: go/ ftrumienie^m na ziemię/ aż ftál iezus mily we krwi
6: po kołtki. A tu fie pińmo wypelniło/ ktoré pińano:
7: Od pięty nożné aż ku wirzchu głowy niebyło wnim

8: zdrowiá/ bo w każdy członek/ przynámniéy dziefiętz
9: razow vderzono gdy go biczowáno. Przytym iego
10: trudnym biczowaniu ftáli żydowie/ rozmaijcie ie=
11: mu laiątz/ ij złémi flowy fromotzątz. A tako dwoiako
12: byl vbiczowán/ náprzod przykrymi bicźmi ij pęga=
13: mi/ potym złymi ij śskaradymi flowy. Iezufa gdy
14: tako bez milofierdziá dlugo bili/ ieden tamo przyfko
15: czywśfy iął ijm laiatz rzekątz: O niemilofciwi ludzie
16: tak chcecie zabitz człowieka ieffcze nieofądzoného.
17: A przeto wziąwśfy noź/ oberznął powrozy v one^{go} flu
18: pa/ a tako Iezus miły niemogątz ftátz na nogách dlá
19: śilného zemdleniá/ pádl na ziemię w krew fwoię. A
20: tu fie napelnilo prorotztwo Izaijáłfowo/ ktory mo=
21: wil. Widzieliśmy go iako trędowatógo/ ij iako od
22: boga oijttza opuścżoného. Oglądáy tu o duśfo ná=
23: boźná/ a rozpamiętáy iako wielką mękę krifus za
24: cię cirpiál/ aby duśfę twą wykupil od męki wieczné
25: Niedáyże iey zafię w ftracenié/ vbaczy widziállis
26: gdy taką wielką mękę/ iaká byla pana naffé^{go} Iezufa
27: Vbacz iaką miloftz k tobie miál/ ijż on taką mękę za
28: cię cirpiál. Powiędz tzo ty przeciw temu vczynil al
29: bo cirpiál? Ktorąś wdzięcznoftz ij flufbę iemu za to

strona: [127]v

Zywot pana Iezu Kryfta

1: vkázál/ wśfytki twoie dobre vczynki/ ktoreś czynil
2: przez wśfytki dnij twého żywota/ niemogę dofytz
3: vczynitz iednéy kropli iego święte krwie. A ty acźci
4: fie tzo przygodzi maluczko/ tedy dlá niego cirpietz
5: niechceś/ ale natychmiáft śfemrzęś/ a Iezufowé kr

- 6: wie ktorą za cię cirpiątz wylál/ obezrzetz niechcefs.
7: Tego dlá zmiélfáy twą gorzkoftz ij twé cirpienijé/ ze
8: krwią milégo Iezufa/ a rozpamiętáy to trudné ftá=
9: nijé iego v flupa/ tedytz będzie wlfytko flodko cir=
10: pietz dlá milégo pana Iezufa.

11: **Obletz mu fie kázali. Kapitulum 72**

- 12: **I**ezus dlá ciélfkofti vbiczowania íj zemdle
13: niá choditz niemogl/ ale onij okrutnij kato=
14: wie bijątz go/ í niego fie nafmiéwáli/ íj obletz
15: íie mu kázali. Iezus ze íromem zbiérál íwé odzienie
16: tzo bylo rozrzutzoné/ a kędy kolwie ífedl znac bylo íe
17: go ftopy dlá krwie obftofti/ bo kędy koli ífedl/ tędy
18: byla ziemia czyrwona/ od krwie obléwaniá. A téz
19: nie tylko iego ftopy bylo znatz krwawé/ ale kędy ko=
20: li ífedl/ tędy dwiéma ítrumienioma z iego íwiętych
21: nog krew plynęła/ aż ta íjtá íukienka/ wlfytko byla
22: czyrwoná/ tzo íie we krwi zmáczála/ aże na ziemię
23: krew przez nię plynęła.

24: **Na koronowanijé go wiodą. Kapitulum 73**

- 25: **P**otym przyftąpiwlfy ku pilátowi rzekli: Pa
26: nie Pilácie/ czynil ci íie krolem dopuftz nám
27: ijże go w pawlokę przybierzémy. Pilát ch=

strona: 128

zbawiciela náfłégo.

Líft 128

- 1: tzątz dofytz vczynitz żydowfkiému gniewu íj zlofti/
2: kázál go w pawloczyfté odzienijé oblétz/ aby żydo=
3: wie nafyciwlfy íie iego przeciwnofti íj íromoty nie
4: żądaliby daléy przelániá iego krwie niewinné. A ta

- 5: ko rzuciwłfy fie nán/ z iego gij fukiénki niemilości=
6: wie odarli a w odzienijé czyrwoné pawloczné fpro
7: fné ij wielmi ftaré go oblekli/ w ktorem niégdy kro=
8: lowie żydowłcy byli koronowánij/ a to włfytko v=
9: czynili aby fie tak do wolé s niego náfmiáli.

10: **Modlitwa.**

- 11: **O** Panie Iezu námiłofciwłfy/ ienżes ku flupu
12: przywiązán/ ij też bicżowán bytz ráczyles.
13: Dáy mi bicżowaniá twégo/ oyttzowłkiégo
14: káraniá wdzięcznie przyiázt/ a ciebie grzéchy y moié=
15: mi nigdy niebicżowatz/ anij z nowu tobie męki za=
16: dawatz Amen.

17: **Iezufa milégo koronowanijé. Kapitulum 74**

- 18: **P** O tym wziáwłfy go fludzy Pilátowi iako
19: krola na ftoltzu poładzili gdzie by nán włfyt
20: cy żydowie patrzyli/ a wplodwłfy koronę s
21: cirniá kończyftégo ij wielmi oſtrégo/ włóżyli mu iá
22: na głowę iego fwiętą/ ij wciłnęli mu iá dwiemá drą
23: goma tako motzno/ ijże ty ijfté oſtrożyny/ przefłly ie
24: go fwiętą głowę aże do mozgu/ tak ijż krew/ w oczy
25: w vłta/ w włfy ij po obliczu z iego fwiété glowy ob=
26: ficie ciekła/ aże po iego odzieniu na ziemię plynęła.
27: Żydowie ij fludzy Pilátowi/ poczęli fie s niego na=

strona: 128v

Żywot pana Iezu Kryłta

- 1: fmiéwatz rzekázt. Otołci krol żydowłki/ otoż máłs
2: koronę twégo krolewłtwa dołtoyną. Potym koro=
3: nowaniu/na iego wietłfy połmiéłch/ dali mu miáłto
4: łceptru/ trzełtz albo trcinę morłką w rękú/ iakoby w

5: tym vkazuiątz ij miéniątz nielśczeńni żydowie/ ijżeby

6: iego krolewftwo bylo czczé/ a iako trcina proźné/

: grafika

7: Tamo przed nijm na ied=

8: no kolano klękali/ ij oblud

9: nie go pozdráwiali rzekątz

10: Pozdrowion bądź krolu

11: żydowfki/ zatym iemu po=

12: licźki dáwali/ ij grubie mu

13: laiali Drudzy lepak wzią=

14: wlfy mu z ręku trcinę w=

15: glowę go bili/ aby tak onę

16: ołtrą koronę głębiéy w glo

17: wę^{go} wbili. Drudzy mu=

18: na oblicze plwali/ ij pię=

19: łciami miedzy iego święté

20: oczy bili/ drudzy mu záłfiy

21: ki dáwali/ drudzy go za w=

22: lofy rwali/ a nałmiáwłfy fie s niego do woleé/ **poty^m**

23: go Pilátowi podali. O tym koronowaniu łtoij w

24: piołnkach Salomonowych piáno: Wynidzcie ij

25: obezrzycie łzorki łyon/łzufł dziewczki Ierolimłkieé

26: krola zbawiciela/ iakotz go vkoronowala matka iego

27: łzufł łynagoga żydowłká/ bo w ten czas iego kráfa

28: byla oddálona/ bo iego święté lice vbito ij zeplwá=

29: no/ iego świętá glowa byla zdiurkowaná/ iego

strona: 129

zbawiciela nałłégo.

Liłt 129

1: łné ij wielmi rołkollné wezrzenijé/ to fie bylo zmie=

2: nilo/ bo okolo iego oczu/ więcý niźli tyfiątż rán by=
3: lo. O naff mily Ńtworzycielu/ nie patrz dzis na naffe
4: grzéchy/ ale wezrzy na oblicze pomazańtza twégo/
5: Iezufa milégo/ ienci dzis prze nás nieczyftémi flina
6: mi vplwán/ ij ŃŃkaradzie dlá nás wzgardzon ij ze=
7: fromotzon. Przetotż vkazuie troy mily fyn fwé obli
8: cze vbité/ aby ty mily Ńtworzycielu wezrzáwŃŃy na
9: nie/ byl nam miłóciwy/ ij odpufcil grzéchy naffe/
10: przez twégo milégo fyna vbicie.

11: **Modlitwa.**

12: **O** Iezu krolu niebieski ieⁿżes cirniową koroną
13: vkoronowán bytz ráczyles. Dáy mi téż tak
14: godné cirnim pukuty [!] Ńwiété vdręczeniý/ ijźbych za
15: Ńluźyl od ciebie wkrolewŃtwie niebieskim korono=
16: wanijé Amen.

17: **Iezufa milégo Pilát vkazuie. Kapitulum 75**

18: **P**O Iezufa milégo okrutny^m vbiczowaniju
19: ij fromotny^m vkoronowaniju żydowie nie=
20: ŃŃczęŃnij przywiedli zafię w Ńtarym pawło=
21: czyftym odzieniu milégo pana Iezufa ku Pilátowi.
22: Pilát vzrzáwŃŃy tako fromotnié zbitégo ij znędzoné
23: go/ a ono iego Ńwiété oblicze z Ńinialo/ oczy ij wargi
24: opuchly/ wŃŃytek vbit iako trędowaty/ aże przed
25: wielką mdłócią niemogl Ńtátż na nogach/ poczał Ńo
26: bie myŃlitz. Iedno żydowie pana Iezufa vzrzą/ te=
27: dy fie nad niým Ńmiluią/ ij puŃcitz go káżą. Dlá tego

b

Zywot pana Iezu Krysta

- 1: go wffytkiému ludu tako fskaradégo/ tako vplwa=
2: nego/ ij nędznie vkoronowan^go chciał vkazatz. Prze=
3: to Pilát kázál Iezufowi na iedno okno wielmi ffy=
4: rokié wyftapitz/ aby go tak wffytcy oglądali/ a zá
5: by mu na fmiertz nie ftáli/ ij zawolál Pilát wielkim
6: głofem ku żydom rzekätz. Oto człowiek/ iakoby tako
.: grafika
7: rzékl. Oglądajcie vbi
8: tégo/ zekrwawioného/
9: dlá boga miéycie do=
10: fytz na tym/ z żaluycie
11: fie iego botz ieft czło=
12: wiek/ wałs brat/ z wa=
13: ffégo pokoleniá/ nie=
14: przeléváycie iego kr=
15: wie niewinné/ puftz cie
16: go bocie^m fie waffé krzy
17: wdy dobrze nad nijm
18: pomfcil/ iako by ijm
19: rzékl. Oglądáycie ży=
20: dowie ieftlfcie kiedy
21: widzieli czlowieka te=
22: mu podobného/ tako
23: zbitého/ zepłwaného/ ij ofskaradzoného. Tego dlá
24: proffé wás poruffcie niéktorym žalowanijm iego
25: męki/ botz ieft człowiek niewinny. Zydowie tych
26: fłow Pilátowych nitz niedbali/ ale wffytcy wielkim
27: głofem/ vkrzyżuy/ vkrzyżuy zawolali. Odpowie=

28: dziál ijm Pilát: A tzo wždy złégo vczynil/ abych go

29: vkrzyżowál? A onij tym więcý zawolali: Wezmi/

strona: 130

zbawiciela naffégo.

Lift 130

1: wezmi vkrzyżuy go. Pilát odpowiedziál: Wezmi=

2: cież go wy w walfę motz/ vkrzyżuycież go/ botz ia nie

3: nayduię wnim ni iedné winy/ o którą by byl dofto=

4: ien śmierci. Ktemu odpowiedzieli żydowie My má

5: my zákon/ a podlug zákonu má vmrzetz/ bo fie fyne^m

6: bożym działá/ a to ieft vwloczenijé tzi bożeé/ tego

7: dlá ten iako nafmiéwtza boży/ má vmrżétz/ bo nám

8: tako przykázáno w naffym zákonie. Będzieli kto v=

9: wloczył tzi bożé/ śmiercią złá niecháy vmrze/ Ale

10: ten ieft vmlocztza tzi bożé/ bo będątz profym czło=

11: wiekiem/ czyni fie bogiem. Pilát to vflyffáwffý/ ieff=

12: cze fie barziéy lękl tych flow niż pirwéy/ a boięcy fie

13: aby fyna bożégo nievkrzyżowál/ bál fie myflątz sám

14: w sobie puściliby go/ aby przeciw zákonowi nieu=

15: czynil: a niepuściliby go/ bál fie aby fyna bożégo nie

16: vkrzyżowál. A takóž ffedl zafie w wiétnicę/ poiąw=

17: ffy z sobą milégo Iezu Kryfta/ ktorégo byl wywiodl

18: żydom przed wiétnicę/ ij rzékl ku iezufowi. Powiedz

19: mi s kades ty/ iefflis bołkiégo pokolénia/ czylis tyl=

20: ko człowiczégo? A to Pilát przeto pytál iego poko=

21: lenia/ ijże go żydowie wty^m pomáwiali/ ijżby on byl

22: fyn boży/ ij rzékl daléy. Powiedz mi gdzies fie vro=

23: dzil? tzos ieft za człowiek? tzos vczynil/ ijż cie twoy

24: lud tako barzo nienázrzy/ ijże wffytcy poruffyli fie

25: przeciw tobie vpornie chtzątz cie vmorzycz ganiebną

26: śmiercią krzyżową.

27: **Iezufa milégo pokorneé**

28: **milčzenie. Kapitulúm76**

b ij

strona: 130v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: **I**ezus mily odpowiedzeniá mu niedál/ a to
2: prze czworaká rzecz. Nápirwéy dlá głębo=
3: kołci pytaniá/ bo pytál Pilát tego/ częgo by
4: niemogl rozumem ofięgnátz/ ijz pytál o pokoleniu
5: Iezus kryftowy^m/ o którym Izaijáś tak mowi: Poko
6: lenijé ięgo kto wypowie/ iakoby rzékł żádny. Wtoré
7: przeto nieodpowiediál/ ijz on dobrowolnie łmiertz
8: dlá zbawieniá ludłkięgo podiátz chciál/ w dwoięy=
9: cijem go rzeczy náwięcéy pomáwali. Naprzod/ ijz
10: łie ijch krolem czynil. Wtoré ijzby łie łynem bożym
11: mienil. A tę oboię rzecz mily Iezus mogł vkazatz/
12: ijze on byl krolem ij bozym łynem/ ale przeto tego v
13: dzialatz niechciál/ aby nám łwą pokorę ij cirpli=
14: wołtz vkázál na przyklád/ abychom go w tym nałła
15: dowali. Trzecié Iezus milczál/ wedle łwiętego Iá=
16: na zlotoułtęgo/ aby vkázál ijze Pilát darmo pytál/
17: bo wiedzátz ięgo niewinné^{go}/ niewybáwilby go/ na=
18: łladuiátz żydowłkię vpornołci. Czwarté przeto nie=
19: odpowiedziál/ ijze Pilát pytál s kąd albo tzo by za
20: człowiek byl/ gdyż ięgo vczynki vkazowaly ijz on
21: byl łyn boży/ a włłakoż niepułcil go anij **wybáwil [!]**
22: od łmierci/ a dlá tego nieodpowiediál na ięgo py=
23: tanię nij iędnęgo łłowa Iezus mily/ aż łie temu Pi=
<http://rcin.org.pl>

- 24: lát wielmi dziwowál. A przeto mu rzék [!] : Niechceś
25: femną mowitz/ A zá niewiéś ijżci iá mám motz nad
26: tobą/ mogę cie datz na krzyż rozbitz/ ij mogę cie téż
27: wypuścitz iakoby tak nieffczęlny Pilát chciál rzétz.
28: Iezufie mogl by fie mnie dobrze bátz/ ij profitz mie
29: abych cie wypuścil/ ij od śmierci wybawil/ a ty nie=

strona: 131

zbawiciela naffégo.

Lift 131

- 1: bączątz tego/ niechceś mowitz fe mną. Mowi tu
2: święty Ián zlotoufty/ ijż Pilát tymi flowy lám fie
3: ofądzil ij potępil/ bo gdyż to bylo w iego mocy ijż
4: go mogl wybawitz od śmierci/ żadneé wymowy
5: mietz niebędzie ijże go nie wyzwolil widzątz go bytz
6: niewinnégo. Y mogl iemu rzétz mily Kryftus ono
7: flowo ktoré piśfe święty Matuś: Z vst twych fą=
8: dżę cie slugo zly. Ale ktemu káranu odpowiedziál
9: mily Kryftus rzekątz. Niemiál by żadneé mocy na=
10: demną/ bytz niebyła dána od wyśfé mocy/ tzuś od
11: Céfarza/ albo od wirzchnié mocy/ tzuś od boga/ bo
12: od tego ieśt wśytká motz/ a przeto nie mnimáy ijżby
13: owśféki byl niewinieⁿ méy śmierzi/ ale ten kto mie to
14: bie podál/ tzuś iako Iudás ij lud żydowki/ więśfy
15: grzech má niżli ty/ bo onij í prawé złoći to vczynili/
16: ale ty z niewiadamofci/ boiátz fie Cefarza/ ofądzáś
17: mie nie twą wolą ku śmierci/ ale wždy grześfyś bo
18: mowiś ijże mám motz/ a niechceś mi niewinnému
19: pomotz. S tey odpowiedzi wywiodl zafię przed
20: wiétnicę pana Iezufa/ ij zawolál ku żydom wielkim
21: głofem. Oto wowiodlemci [!] go wám zafię wen/ aby
22: ście poznali ijże iá nienayduię wniem żadné przyczy

- 23: ny śmierci/ a iużbyście temu wierzyli/ przyfięgám
24: wám przez Cefarłkié zdrowié/ iįżci ni iedné winy w
25: niįm náýdz niemogę/ o którą by miał vmrzetz/ prze=
26: to śmierciycie się nad niįm/ botz cięřko iuż zmizero=
27: wán iį zńędzon/ oglądáycie ototz drży/ iį ledwy na
28: nogach łtoiį. Otworz iuż tu człowiecze oczy fertza
29: twégo/ a oglądáy człowieka albo mlodzieńtza ná=

b iį

strona: 131v

Żywot pana Iezu Kryřta

- 1: dobnégo/ niewinną krwią oblánégo/ finořcią iį pę=
2: gami ořkaradzonégo/ od głowy do podeřřwy zra=
3: nionégo. Otworz oczy a oglądáy ktorytz to iest/ tzo
4: tak okrutnie za cię cirpi/ nie iestci człowiek prořty/
5: ale bog wierny. Gdy bog/ oglądáyże bořtwo iego
6: nieogarnioné bezmierné/ iekotz takowy maieřtát nie
7: bieřki iį nieogarniony/ od wřřytkich iest wzgardzo=
8: ny iį **opnřřczony** [!] / iakoby nigdy niebył bog wierny.
9: Przeto człowiecze płacży wednie iį w nocy/ iego
10: wielkie fromoty/ ktorątz on przyiał dlá ciebie z wiel=
11: kie miłoci. Mowią tu niektorzy nábożni/ iįż gdy
12: nař miły zbawiciel/ tako iawnie vkázán żydom/ by
13: ło iakoby trzecié godziny na dzień/ a w ten czas dzie
14: witzá blogořlawioná vřřzáwřřy łwego miłégo łyna
15: tako pořmiánégo/ iį fromotnie w pawłokę obleczo=
16: négo/ zumiáwřřy się/ łtraciwřřy mowę/ padłá iako
17: vmarłá. Świętá Mariá Magdaléna vřřzáwřřy
18: téż łwego miřtrza tako vnędzonégo/ vplwanégo/ ia
19: ko trędowátégo/ iednątz krzyknáwřřy/ padłá tákież
20: iakoby vmarłá. Po tym gdy wřtálá/ rzuciwřřy się

- 21: ku fŷyij dziewice Marié/ poczęła placzątz mowitz.
22: Ach mnie nędzné/ bieda mnie nieffczęfné/ ij kto mnie
23: zbawil takowégo nauczyciela/ takowégo miŷtrza/
24: takowé flodkoŷci ij ŷwiatłoŷci. Drugié lepak panié
25: mowily ku dziewicy marij rzekątz. O dziewitzo prze
26: ŷlawná matko ŷmętnych macior/ tenci niewidzi ŷie
27: nám/ by to twoy ŷyn byl/ botz on byl ŷwiatłoŷci flo=
28: neczné/ a ten ci trędowaty/ ze wŷŷech náŷŷkaradŷŷy/
29: ŷyn twoy byl kráŷy aniŷŷkié/ wŷŷech ŷynow człowie

strona: 132

zbawiciela náŷŷégo.

Lift 132

- 1: cżych nápięknieŷŷy/ ale ten ieŷt miedzy wŷŷytkimi
2: ludzmi nániepodobnieŷŷy/ ŷnádzieŷmy zradzenij/
3: ijże wierzymy aby to byl ŷyn twoy mily/ A takoz téz
4: wŷŷytcy ktorzy byli z dziewitzą narzékali/ ale dziewi
5: tza Mariá dobrze to wiedziala/ ijż on ŷyn byl iey mi
6: ly/ a dlá tego filną boleŷtz w fertzu miala/ ij za nijm
7: ŷie bogu oyttzu modlila rzekątz. O náŷŷkawŷŷy/ o ná
8: miloŷiernieŷŷy boże oytcze/ ienże
9: zwykles dawatz miloŷierdzie grzéŷŷnym ciebie pro=
10: ŷŷacy/ racz ŷie dzis ŷmilowatz nad **iedyny^m** ŷynem
11: twym/ a nieday go na takową ŷmiertz okrutną krzy
12: żową/ iakotz żydowie niewierni żądaią/ botz ŷerce ie
13: go ij moie/ ieŷt ŷmutné dlá fromoty iego niewymo=
14: wné. Ale bog ocietz iey w tym niewyŷfluchál/ ijże dlá
15: nás tę ŷmiertz ziednál. A odtychmiáŷt Pilát ŷŷukál
16: przyczyny iakoby go wypuŷcil dlá iego niewinnoŷci
17: Ale żydowie tym więcéy wolali/ ij ijnŷŷé wolatz po=
18: budzali rzekątz: Iednos tego puŷcil/ nieieŷtes przyiá
19: ciél Cefarzow/ bo wŷŷelki tzo ŷie dzialá krolem/ odpo

- 20: wieda ij sprzeciwiá fie Cefarzowi. Pilát Cefarza bo
21: iątz fie/ a z żydow fie nałmiéwaiątz zawolál: Oto
22: krol wafś/ łmiluycie fie nád nijm. Zawolali włfytcy
23: Wezmi/ wezmi vkrzyżuy go/ a iako złégo człowieka
24: nielutuy. Pilát rzékl: Krola wafś^{go} vkrzyżuję. Onij
25: odpowiedzieli: Krola niémámy/ iedno cefarza.

26: **Modlitwa.**

- 27: **O** Nálutołciwłfy panie Iezu Kryłte/ ienżes
28: z znamiony połmiéwaniá dlá mnie żydom

strona: 132v

Zywot pana Iezusa Kryłta

- 1: przekłętym okázán bytz rączyles. Dáymi fie okáza=
2: niá marné chwály wyłtrzędz/ a ł tymi znamiony iuż
3: duchownymi/ przed oblicznością twą na ołtatnijm
4: łądzie widzietz Amen.

5: **Iezusa milégo na łmiertz okrutną krzyżową**

6: **oładzeniję ij łkázaniję. Kapitulum 77**

: grafika

- 7: **P**ilát widzątz ij
8: że nitz niemogl
9: pomotz ale wiet
10: łfeé gielki ij wolanijé/ ij
11: ciżba byla w ludziech/
12: wziąwłłfy wodę omył
13: ręce łweé pzzed [!] włfyt=
14: kim lude^m rzekątz: Iá nie
15: chcę bytz winien krwie
16: tego łprawiedliwégo/

- 17: wy dobrze oglądacie.
18: Odpowiedzieli wśfyt=
19: cy żydowie Krew iego
20: niechátz będzie na nás/
21: ij na fyny ij dzieci naffe.
22: Zatym Pilát fiádl na
23: ftoletz/ na mieřtzu ktoré zową Likoftrátos/ gdzie byl
24: fklep zwirzchu/ a téz tam byly dwa wielkié kamienie
25: czyrwony ij biály/ na czyrwony^m fiedziál Pilát/ a na
26: biálym ftál Iezus/ a to znamionowalo niewinnoftz
27: iego. Wten czas żona Pilátowa/ imieniem Prokula
28: przysłala k niemu rzekátz. Prośę cie niechátz fie nitz

strona: 133

zbawiciela naffégo.

Lift 133

- 1: nieřtaie temu człowiekowi řprawiedliwému/ bomci
2: wielé téy nocy cirpiala przez widzenijé dlá niego/
3: Diábelciem ftary chytrzetz ieft/ bączátz przez niékto
4: ré znamiona ijż on byl prawy bog/ bo widziál iego
5: wielką cirpliwoftz ij pokorę/ widziál ijże fie fwięci
6: oyttzowie radowali z iego řmierci/ a przeto chciál
7: řmiertz Iezusowę przekazitz przez niewiařtę/ iako iá
8: w wiodl przez Ewę/ vkázawřfy fie żenie Pilátowé/
9: řtraffátz ij mowiátz iéy. Ten człowiek o ktorégo ży=
10: dowie ftoią ijżby byl na řmiertz ořádzon/ ieftci ow=
11: řfeyki niewinny ij przyiáciel boży/ a wielki fwięty/ a
12: dlá tego řprzeciw fie abyřz nieumarl. O wielkié za=
13: řlepienie żydowřkié/ wřfytcy niewinnoftz Kryřtuřa
14: wywoláwaią. Wolál Iudářs: Zgrzeřfylem wydáv
15: řfy krew **řyrawiedliwá**. [!] Pilát téz rzékl: Iá nienay=
16: duię przyczyny řmierci w tym człowiecze. Herod

- 17: téż to vczynkiem vkázál/ gdy go w biále odzienijé
18: obletz dál. Diábel przez widzenijé vkázál ij obiawil.
19: Lotr też na krzyżu go wymáwiál. Sami tylko ży=
20: dowie winnym go działali/ ij śmierci iego żądali.
21: Pilát w tym żony niewyfluchál/ we zwon zazwonitz
22: ij w trąby trąbitz kázál/ aby fie lud wśfytek zebrál
23: przed ktorymi by Iezuśa na śmierz skázál. A gdy fie
24: lud z śfedl/ wywiedziono Iezuśa związaného/ cir=
25: niową koronę na głowie maiące^{go}/ aby go na śmierz
26: ofądzono. Pilat tedy fiedzątz na śtoltzu przed wiét=
27: nitzą/ aby iawnie śądzil/ czeł obyczaiem Rzymśkim
28: s táblice śentencyią/ ktorá ieł napifána w Ewan=
29: ielij v Nykodema rzekątz: Lud twoy ij biskupowie

strona: 133v

Żywot pana Iezu Kryśta

- 1: twoij/ miśtrzowie w piśmie nauczenij/ licemiernicy
2: ij wśfyty przelożenij żydowścy ciebie mi śędzitz da=
3: li/ a ciebie tymi winami obwinili/ iakoby ty nauką
4: twą fałśfywą lud przewrocil/ ij rośtyrk miedzy kro=
5: lewśtwem żydowśkim ij Galiléyśkim vczynil/ ijżes
6: kroła panem ijch bytz mowil ij miénil/ a przeto po=
7: dług prawa ij obyczaiu rzymśkiého/ kázálemcie mio
8: tiami ij bicźmi bitz/ a iuż nijnijé nacie ortel śmierci
9: zdávám takowy. Iż maią cie na krzyżu wywiod=
10: śfy z Ieruzalem na miełtzu lyśe gory rozbitz/ ij nad
11: wśfytki lotry náwyśfey pośtawitz/ aby wśfyty na
12: cie mogli patrzytz/ ij zawolál wielkim głośem ij rzékl
13: Iezuśa Nazarańkiého/ śyna Iozefowého ij Marié
14: przykazuię ij ofądzám bytz dośtoyného/ aby gwozdz
15: mi żelaznymi byl przybit ku krzyżowi/ ij byl zawie=

16: łfon nad wśfytki lotry/ aby wśfytycy iego widzietz ij
17: poznatz mogli. Teyże godziny takową łmiercią ofą
18: dzil dwu lotru. A tak przykázál iego wiéłtz za lań=
19: tzuch/ na łfyię nagą zadzierzgniony/ ręce mu opak z=
20: wiązawśfy. Zydowie łie temu radowali/ ij piláto=
21: wi dziękowali/ z iezufa łie nałmiéwali/ a dopiroż tzo
22: chcieli/ to mu tam czynili. Wten czas łtála teże ta=
23: mo rodzina zmatuchną iego/ wielmi ciéłłko żaluiątz
24: plakali tego. O człowiecze vbacż tu iaką w ten czas
25: dziewitza mariá żalofłz miała/ gdy widziała iego ta
26: ko łprofnie vnędzonégo koroną cirniową vkorono=
27: wanégo/ lańtzuchem okrutny^m za łfyię wwiązanégo/
28: na obliczu flinami ij krwią vmazanégo/ a nie dziw
29: ijż łie w ten czas iey łerce nierozłiadło. Przeto tey

strona: 134

zbawiciela nałłégo.

Liłt 134

1: rzeczy dziwuiątz łie Biernát łwiéty/ s placzem na=
2: rzékaiątz mowi. O náłłodłłfy Iezu/ ij tzos vdzialál/
3: ijżes na takową łmierz ofądzon/ czégos łie námil=
4: łfy mlodzieńcze dopułcil/ ijżes tak zełfromotzon/ Y
5: ktorá ielł przyczyna twé łmierci/ gdzie łą tweé grze=
6: chy którés dzialál? gdzie łprofné vczynki/ gdzie mę=
7: żoboiłłtwa/ mierziącżki/ krzywdy/ laianiá ij bluznie=
8: niá/ dlá ktoryches na łmierz łkázán ij ofądzon? Y zá
9: mily Iezu ty łą/ ijżes niemotzné vzdráwiál/ łlepé o=
10: łwiéłtzál/ gluchy^m łluch przywrtzál/ trędowaté oczy=
11: łciál/ grzełłnym grzechy odpułłczál/ zapráwdéłtz iá
12: ijnégo żádnégo grzechu w tobie nienayduię/ a włłfa
13: koż cie na łmierz łkázané^{go}widzę: Tamże odpowie=

- 14: daiątz íám mowi. O íáciem mily Iezu przyczyna
15: twé bolełci/ íámci zafluzeniye twégo zabiciá/ ij tweé
16: niewinné łmierci/ przeto wywoławaiątz mowi: O
17: dziwnégo łądu polożenié/ O niewymowné taiem=
18: nice bożé zrzádeniye/ oto łgrzełłyl niełprawiedliwy
19: a za to łkárán łprawiedliwy/ przełłapil winny/ a v=
20: bit iełł za to niewinny/ obrazil niemilółciwy/ za to
21: łkázán na łmiertz lutołciwy. Czo załłuzyl człowiek
22: zly/ to cirpiál pán iezus dobry/ w czym łie łluga prze
23: winil/ to pán iego zaplacil. Czego łie człowiek dopu
24: łcil/ zato bog vmęczon byl. O wierny łynie boży/ ku
25: czemu twa pokora tak niłko z łłapila/ czym twá ła=
26: łka rołpáłona/ nácz twá lutołtz przyłłła/ czego twá
27: milołtz dołięgnęła/ k czemu przyłłlo tweé zlutowa=
28: niyé? Otom íá zle vdzialal/ a tys za mie vcirpiál.
29: Íám łie grzéchu dopułłcil/ tys za mię pomłłtę nołil.

strona: 134v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: Íám łie barzo przewinil/ a tys męce poddán byl.
2: Íam łie wpychę podnołil/ a tys łie barzo vpokorzyl
3: Íám niepołłuffen byl/ tys moy grzéch s połłuffeń=
4: łtwem nołil. Íám żarłotztwu poddán byl/ tys łie za
5: mię cięłłko połłcil. Íám pożywál rołkołłly/ a tys o=
6: krutnie zranion gwózdźmi. Íám vkulil łłodkołłci ía
7: łłkowé/ tys za to napoion gorzkołłci. Oto moia íaw
8: ná iełł złołtz/ a iego vkázana iełł milołtz ij łrogá spra
9: wiedliwołłtz. O gdzieżes iuż o dułłfo rozumná boży^m
10: obrazem okráłłoná/ ij tzo to łlyłłlyłłs o twym panie/
11: łynu bożym ij Mariey/ ij záłi nie to iełł bog włłłech=
12: motzny/ ktory wziąwłłly na łię perłłone łlugi/ oto cir

- 13: pi za nafse zloŃci/ ij tak sie wyniŃczył dlá fwé wielkié
14: laŃki/ iŃż będaŃz wfŃechmotzny/ ftál sie dlá nás wzgar
15: dzony. Ten ktory ieŃt krol námędrŃŃy/ wktory^m Ńá w=
16: ŃŃytki Ńkarby mądroŃci ij nauki/ ftál sie iako blázno
17: iaki/ bo sie s niego nafmiéwali iako z iakiégo wily.
18: Ten ktory byl mlodzienietz nániewinnieyŃŃy/ ktory
19: grzéchu nigdy nieuznáł/ anij w wŃciéŃh iego poŃtál/
20: wywołán byl na okrutná Ńmiertz iako winny/ tak iŃż
21: trzydzieŃci ij trzy tylko lát miál/ gdy na Ńmiertz gorz
22: ká krzyŃowá byl Ńkázán/ a iako lotr albo zboytza iaki
23: na krzyŃu bez lutoŃci byl rozciágniony/ tako iŃż sie w
24: niŃm żyly ij Ńtawy rwały. Sromáy sie iuŃ pyŃŃny cz=
25: lowiecze/ ŃŃyŃláz o takowé wielkié twé^{go} Ńtworzycie=
26: la pokorze/ ij on będaŃz krolem niebieŃkim/ Ńyne^m bo=
27: Ńym/ dlá ciebie ftál sie ieŃt Ńyne^m człowieczym a vbo=
28: gim. Y czemu rozpamiétaŃŃy dobrodzieyŃtwo nie
29: placzeŃs/ czemu niepodnoŃiŃs Ńertzá twé^{go} ku milému

strona: 135

zbawiciela nafŃégo.

Lift 135

- 1: bogu/ mowiáŃz pokornym Ńercem/ ku twému laŃka=
2: wému ij pokornému panu: O Iezu ienŃes ieŃt zba=
3: wienije duŃŃe moié/ proŃŃe cie racŃ zmiękcŃyŃz Ńerce
4: mé twardé/ ku oplakaniu boleŃci twé niewymowné
5: Serce téŃz moje pyŃŃné/ racŃ zmienitz ku Ńwiéte poko
6: rze/ iŃŃbych cie w niéy przez wŃŃytek czás Ńywota mé
7: go naŃladowál/ za męké twá cięŃká plakál/ a tak czy
8: niáŃz s twá pomotzá/ do chwály twoié sie doŃtal.

9: Iezufa milégo pod wiétnitzá niemilofciwie s paw=
10: loki odarto/ rany iego wŃŃytki odnowiono/ ij

11: koronę gwálte^m z głowy ferwáno Ka^{pitulum} 78

grafika

12: **G** Dy to żalofnéé

13: fıkázaniyé fie fta

14: lo/ żolnierze ij fa

15: mi żydowie na Iezufa

16: fie rzucili/ ij pawlokę s

17: niego fkoroną ftargnęli

18: którą fie była wpojla

19: w rany. A dlá te^{go} gwál=

20: townégo ferwaniá/ od=

21: nowily fie wfłytki iego

22: rany/ iakby dopiro mu

23: znowu zadány byly. Y

24: pádl Iezus mily dlá fil=

25: né mdlości/ bo mu wiet=

26: fśą w ten czas boleftz za

27: dali/ niżli gdy go biczo=

28: wali. A tak chwilę dobrą ftál nagi/ aliż fuknia iego

c

strona: 135v

Żywot pana Iezu Kryfta

1: przyniefiono/ którą była zoftawiona w domu Pilá=

2: towym/ ij w iego gij odzienie zafie oblekli/ aby go w

3: fłytcy poznali. A oblokwfły go w iego fuknią/ koro=

4: nę mu zafie na głowę wbili/ którą byli z odzienijm z

5: iego fwięté głowy ferwali/aż byl naruffon mozg w

6: głowie iego fwięté.

7: **Modlitwa.**

<http://rcin.org.pl>

- 8: **O** Panie Iezu Kryſte owieczko niewinnoſci/
9: ienżes ſkázanié na ſmiertz/ ſmiertz zaijſteé
10: krzyżową dlá mégo zbawieniá niewinnie podiázt
11: ráczyles. Dáy mi ſprawiedliwégo ſkázaniá ſmierci
12: chocia na ciele chocia na **dnſfy** [!] niezafłużytz/ Ale dlá
13: twé ſwięté miłoſci/ nieſprawné ludſkie łady bez bo=
14: iaznij wzgardzitz/ anij téż í ktorékolwie ſtrony lewie
15: połądzitz Amen. .:

16: **Iezufa milégo cięſſkiego krzyża**

17: **noffenijé. Kapitulum 79**

- 18: **Z** Atym krzyż wielki ij wielmi cięſſki nagoto=
19: wali/ na piętńácie ſtop dlugi/ ij włożywſfy
20: go náń/ ſamému go poniéłtz kázali. Wziął go mily
21: Iezus/ ij niolł dlá zbawieniá náſlégo/ na ono mieſce
22: ktoré zowá Kalwarie/ takowy dziw nigdy **przedty**^m
23: nie byl flychán/ aby ktory zlodziéy byl przypędzon
24: noſitz ſwą ſłybienicę/ iako pán Kryſtus byl przypę=
25: dzon/ a tak krzyczázt okolo rynku wiedziono. **Poty**^m
26: go z miaſta prowadzili/ lańtzuch na iego ſłyię włoży
27: wſfy. Idázt po oné drodze/ iego pchali ij grubie mu

strona: 136

zbawiciela náſtego.

Liſt 136

- 1: laiali/ bo ſie iuże drudzy byli ſpili. A wſfakoż ſkrom=
2: nie to wſſytko cirpiál Iezus mily/ nieotworzył wſt
3: ſwych/ a onij mu zlorzeczyli/ ſfedł iako owieczka po=

: grafika

- 4: korná ku ſmierci/ a wźdi
5: go onij niemiloſciwie

- 6: targali ij siepali/ ij zloftz
7: mu dzialali/ iako iedno
8: mogli. Matka prziniém
9: blizu ijdz niemogla/ bo
10: lud wielki za nijm fie ci=
11: Inal/ dla tego ijnedy s
12: przyiacielmi fwymi ie=
13: mu zabiezala/ a zaby na
14: namileyfego fy na iefcze zy
15: wego vzzala. Wiedzio
16: no tez s nijm dwu lotru
17: iednego na prawicy/ dru
18: drugiego na lewicy/ aby mu
19: wietfya fromote vczy=
20: nili ij barzies zganbili/ aby lud polpolity mniel
21: aby polpolu s nijmi kradi.

22: **Iezus mily mowil ku paniam. Kapitulum 80**

- 23: **I**ezufa w ten czas rozmaicy nafladowali/ ie
24: dnij tzo fie s niego namiewali/ drudzy tzo za
25: nijm wolaiatz blotem miotali/ a drudzy wiel
26: mi plakali/ iako byly niewiafny/ ku ktorym obrociwfy
27: fie rzekl ijm Iezus mily: Czorki Ieruzalem nie placz
28: cie na mie/ ale famy na sie placzcie ij na fyny wafse/

c ij

strona: 136 v

Żywot pana Iezu Krysta

- 1: ktorzy mie z nienawisci na smiertz przyprawili/ botz
2: przyda dnij na was takoweé/ gdy rzeka. Blogofla=
3: wione tzo nierodzily/ ij fczelne ktore nie karmily/ bo

- 4: w ony dnij rzeką górám: Padnicie na nás/ ij pá=
5: gorkom/ przykrycie nás. Ieftlitz na zielony^m to dzia=
6: laią drzewie/ tzuś nademną/ ktory mám zielonoŝt
7: wífelkié niewinności/ a na fuchym tzoż będzie/ to ieft
8: na grzéŝnych/ ktorzy wíchli od wielkości laŝki laŝki.
9: Widzátz to onij żołniérze/ ijże Iezus iał mowitz/ ba=
10: li fie aby niepobudził ludzy fwą laŝkawą mową/ aby
11: go gwáltem nieodięli/ dlá tego ięli ciągnátz niemilo
12: ŝciwie ij bitz/ aby tym rychléy poŝedl na mieŝce Kal
13: warié ku vkrzyżowaniu.

14: **Iezus miły pod krzyżem vpádl. Ka^{pitulum} 81**

- 15: **D** Ziewitza Mariá ktorá przed miáŝto ŝwému
16: ŝynowy zabieźala/ wzrzáwŝy ŝwégo milégo
17: ŝyna/ a onij go gwáltem pędzą na lyfą gorę/
18: pytała Iána ieftliby to iéy ŝyn byl/ ktorégo tako o=
19: krutnie wiedziono ij pędzono. Ktoréy Ián zarzew=
20: niwniwŝy fie tako odpowiedziál. O milá matko/ ij
21: záli iuż nieznáŝ ŝyna twégo/ Totz ieft ŝyn twoy/ o=
22: wotz zywota twégo/ ktorégos z ducha ŝwierégo [!] po
23: częła ij do Eijptu twyma rękoma noŝila. Iezus w
24: ten czas na matuchnę ŝwą wezrzál/ ij dlá ŝilné^{go} ŝmut
25: ku na ziemię vpádl/ a krzyż náń. Ona przybieżáwŝy
26: padla/ k niemu mowiátz: O ŝynu moy/ gorzeź mnie
27: matce twé vbogię/ doczekáwŝy takowé twé bole=
28: ŝci ij ŝromoty. A tak oboie od wielkié żaloŝci wítali/

strona: 137

zbawiciela náŝégo.

Liŝt 137

- 1: ij za mártwé padwŝy/ na ziemi leźeli/ ij taką tam o=
2: boie wielką boleŝt mieli/ ktoré nigdy ieffcze byli nie=

3: vczuli aż do téy godziny. Tam natychmiáft onij ka
4: towie iako lwowie okrutni/ przyftąpiwffly na nie fie
5: rzucili/ iednij matuchnę bożą/ pannę czyftą/ pięfcia=
6: mi bili/ ij od fyna iéy milégo ią odepchnęli/ ij gwál=
7: tem oderwali. Drudzy lepak iey milégo fyna noga=
8: mi deptali/ a niemogącego wftatz/ za wlofy z ziemie
9: podniefli/ ij krzyż ktorého on niemogl daléy nofitz
10: nán zafie włożyli/ pod którym często krotz vpádál/
11: bo iuz daléy mocy niemiál/ bo więtfśá motz iego
12: przyrodzoné fily/ w nim byla zagáffóná/ dlá cięffkié
13: go zmęczeniá. Matuchna iego milá gdy to vzzala/
14: chciała mu pomotz nofitz krzyża/ ale iéy niechciáno
15: dopufcitz/ bo iednij iéy laiali/ a drudzy ią od fyna od
16: pychali/ ij przed nią go iako lotra rwali ij bili. O ná=
17: bozną duffo/ wezrzy tu na krolową niebiefką/ pla=
18: czątzą nad fynem fwy^m/ ij mowiątzą ku fynowi/ gdy
19: niedopuścżono wfpomotz fyna w noffeniu krzyża.
20: Ach nieftocie mnie fynu náflodffy nadzieio moia ie=
21: dyná/ gdzie ieft tzudnoftz twoia/ takes zeffkaradzon
22: ażemcie poznatz niemogła. O fynu moy/ kto mi to
23: dá ijżbych iá za cię vmarla/ choditz iuz nie możefs/
24: a ciebie wfpomotz niebywám dopuścżona. A obro
25: ciwffly fie ku żydom rzekła: O braciá moij żydowie/
26: fmiluyciefie nade^mną/ wložcie na ramiona mé/ krzyż
27: fyna mégo/ ijżci mu nie będzie tako cięffko. Potym
28: lepak ku fynowi mowila. O Iezu fynu moy/ ij gdzie
29: to ijdziefs o vciecho moia/ nadzieio moia/ wefeleeé ij

c iij

Zywot pana Iezu Kryfta

- 1: radoftz fertza mégo/ gdzie ieftes ciągniona/ ij zás ty
- 2: lotr iaki/ albo zboytza? Iezus gdy tak matkę flyffál
- 3: placzątą/ filno iéy fmutku żalowál/ ij częftokrotz ij=
- 4: dątz z ony^m krzyżem/ na matkę fie oglądál/ a tak gorz=
- 5: ko placząt matka fynda/ na gorę Kalwarié prowa=
- 6: dzila/ a iż od wiekiégo fmutku chodzitz niemogla/
- 7: Magdaléna ią z Iánem za nijm wiodla.

8: Symona krzyż nofitz przypędzili. Kapitulum 82

: grafika

- 9: Idzätz onij iż Ie=
- 10: zus tak byl zem=
- 11: dlony/ iż krzyża
- 12: nofitz niemogl/ boiätz fie
- 13: by nieumarl na drodze/ cz
- 14: lowieka ijące^{go} ze wfi tam
- 15: vzzeli/ Symona Cyre=
- 16: neuła/ ij na to go przypę=
- 17: dzili/ aby krzyża pomogl
- 18: nofitz Iezufowi/ nie z luto=
- 19: fci to vczynili/ ale by Pilát
- 20: fkázaniá nieodwolál/ tego
- 21: fie báli/ przeto tymrychléy
- 22: s nijm przyfpießfali. Panij
- 23: iedna widzätz Iezufa tako
- 24: zeffkaradzonégo/ a ono krew dlá korony zglowy po
- 25: obliczu ciecże/ z milofci k niemu przyftapila/ ij poda
- 26: la mu chuftę tzudną dlá vtrzeniá. Iezus gdy ią ku
- 27: obliczu fwému pryložyl/ hnet iego twárz na oney

28: chuście lie wyrażyla/ iaká w on czas byla.

strona: 138

zbawiciela naffégo.

Lift 138

1: Na gorę Kalwarié Iezuśa milégo

2: przywiedziono. Kapitulum 83

3: **N** A gorę Kalwarié gdy s nim przyśfli/ acz=

4: koli Symon pomagál Iezuśowi krzyża no

: grafika

5: fitz/ wffakoż dlá zemdle=

6: niá wielkiégo/ ij téz dlá

7: targaniá niemalégo/ v=

8: pádl na onéy górze Ie=

9: zus mily krzyżem obcią

10: żony/ a rozrazil śwajii

11: twarz náfilniéy/ a tam

12: iego iedni za wlofy/ dru

13: dzy za odzienijé dowle=

14: kli ku mieśtzu krzyżowa=

15: niá/ tá^kze lie dopiro náń

16: rzucili/ ij z iego fukienki

17: wlofneé go odarli. Dlá

18: targaniá onego wielkié

19: go/ korona z glowy iego

20: náświéťśfé fpadla/ rany

21: lie wśfytki odnowily/ ijż krew fnich ciekla/ dlá odar

22: ciá onego odzieniá/ ktoreé bylo przywrzalo ze krwią

23: ku cialu/ a takze nág śtál dlugą chwilę Iezus mily/

24: drżątż dlá filné boleści. Matka by go byla przepá=

25: śala/ ale dlá iégo wietśśfé [!] śromoty niedopuśćżona.

26: Potym niemogątz daléy státz pádl/ ktorégo bez w=

27: Ífelkié poczeńnoſci/ w iednę go iaſkinią wrzucili/ aż

28: krzyż nagotowali. Tam panijé niéktoré z milofier=

strona: 138v

Zywot pana Iezusa Kryſta

: grafika

1: dziá przynioſly mu pi=

2: ciá drogiégo a motzné=

3: go/ aby nie tak czul bolu

4: onego/ ale to katowie ſa

5: mi wypili/ a iemu wina

6: zmiéſzanégo z mirrą po

7: dali a to wſytko cir=

8: piál **fkro^mnieIezns [!]** mily

9: **Poty^m** go z iaſkinijé oné

10: ciemné wywiedli/ krzyż

11: nagotowáwſy/ a on

12: ſam dobrowolnie z oné

13: iaſkinijé powſtál/ a przy

14: ſſedſy z drzeniem ku krzi

15: zowi/ ſám ſie dobrowol

16: nie ofiarowál/ a pokłę=

17: knąwſy/ ku bogu oytzu pokornie wolál/ mowiątz.

18: Oto oycze moy mily/ w poſluſſeńſtwie/ wpokorze/

19: ij w wielkié laſce trwám aże ku ſmierci. Y chciał ſie

20: za tymi ſlowy ſám polożytz na on krzyż/ ale onij żol=

21: niérze/ gwałtem go na krzyż porzucili/ ij powrozy

22: motzno przywiązali/ tako ijże korona cirniowá z one

23: go vderzeniá/ głéboke w glowę byla wrażona.

24: **Modlitwa.**

25: **O** Iezusa namięłściwłfy/ ienżes dla mnie czło=

26: wieka mizerného/ krzyż twoy wielmi ciężki

27: wławnymi ramiony łwymi/ dzwigatz ij nołitz rączy

28: les/ Dáy mi krzyż włtrzymaniá od włfech złooci ob

strona: 139

zbawiciela nallého.

Lift 139

1: łapitz. a on za tobą/ to iest dla twe święte miłosci/ v=

2: łtawicznie nołitz Amen.

3: **Iezusa milého rąk ij nog na krzyżu bolefné**

4: **rozciągnienijé/ ij ku krzyżu gwoźdzmi**

5: **tępymi przybijanijé. Kapitulum 84**

: grafika

6: **I** Ednę rękę na=

7: przod pochwy=

8: cili/ ij gozdziem

9: tępym ią przebili/ aże ży

10: ly na drugą łtronę krzy

11: za przebieżaly. Matuch

12: na iego gdy zwięki mło

13: tow włlyłfala/ padwłfy

14: na ziemię omdlala/ a po

15: malé chwili włtawłfy/

16: Magdalény zopytala/

17: iestli by to krzyżowano

18: iéy łyna/ ale ij ona nie=

19: wiedziala bo wten czas

20: daleko łtála. Rękę dru=

21: gą gdy przybitz chcieli/

22: niemogła dofiądż ku drugié przewierciané dziurze/
23: bo byly daleko od siebie zwierciány. Tedy przywią
24: zawłły powroz ku ręce/ ciągnęli ią opiéraięcy sie z
25: wielką motzą o krzyż. aże ią téże przyciągnęwłły ku
26: dziurze/ gwałtem tępym gwozdzem przybili. Nogę
27: potym iednę przekowali/ ij iakoby ią przybili na to
28: sie gotowali. A drugą téże przekowáwłły/ pośpolu

strona: 139v

Żywot pana Iezu Kryłta

1: obie flożyli na wirzch prawą/ od ípodku lewą/ także
2: gwałtem ciągnęli/ aż sie w nim łtawy ij żyly rwaly/
3: ijż mogli by byl w nijm zliczytz włłytki kości. A tako
4: go rozciągnáwłły iako łtrunę na lutni/ wielkim goz
5: dziem ku krzyzu przybili. Matuchná gdy kowanijé
6: zdaleka slyłfala/ wielką bolełtz s tego miała.

7: Iezufa na krzyżu ofiarowanijé. **Ka**^pitulum85

8: **I**ezus gdy tak vkrzyżowány na krzyżu wz=
9: nak leżál/ patrzątz w niebo/ s płaczem wiel=
10: kim bogu oyttzu sie ofiarowál rzekątz. O na
11: lałkawłły oycze/ wezrzy na mię łyna twégo/ a przy
12: mi mie za ofiarę niepokáloną/ dlá zbawieniá rodza
13: iu ludłkięgo/ aby ijm iuż ijch grzéchy dlá mnie od=
14: pułcil/ włłakos miły oycze odpułłczál żydom ijch
15: złołci/ gdy tobie owce/ woly/ ij kozly offiarowali
16: Ototz iá iuż tobie zákonnych offiár nieoffiaruię/ ale
17: cialo moje niewinné/ na krzyżu okrutnie rozbiteé.
18: Iuż námiłeyłły oycze/ trzydziełci lat wyłłlo ij trzy
19: iakom na ten krzyż patrzáł/ žádałtz abych na nijm
20: vmarł ij lud twoy odkupil/ ktory zly duch zwiodł

21: byl. Przeto dlá té méy ofiary/ fmiluy fie iuz nad nij=

22: mi oytcze námileyffy.

23: **Tytulu napisanijé. Kapitulum 86**

24: **P**ilát napifál napis trzoiakim ięzykiem/ ży=

25: dowfkim/ Gretzfkim/ ij lacińfkim/ ij kázál go

26: przybitz nad krzyżem/ ktory takowy byl/ Ie=

27: zus Nazarańki krol żydowski. Ten tytul gdy żydo

strona: 140

zbawiciela naffégo.

Lift 140

1: wie cztli/ ku Pilátowi mowili: Nie tak pifs panie Pi

2: lácie/ ale ijż czynil fie krolem żydowski. Odpowie

3: dzial Pilát: Czom napifál tom napifál. Także przez

4: dlugi czas z onym przybitym tytulem ku krzyżu le=

5: żál na ziemi Iezus mily iuz vkrzyżowany/ aże dwu

6: onych lotru na krzyż téz przybili/ ktorégoż potym w

7: pośrodku wyśléy miedzy niemi/ iakoby wietślégo lo

8: tra zawiefili.

9: **Modlitwa.**

10: **O** Iezu stworzycielu nieba ij ziemie/ ienżes byl

11: na krzyżu dlá mnie okrutnie rozciągnion/ iż

12: téz wśfytki kołci w twym náfwiétśfym cieie/ mogly

13: by byly bytz zliczony. Dáy mi wśfytki członki/ ij fily

14: cieiełné/ ij duśfe moié ku chwále twé świéte rozcią=

15: gnątz Amen.

16: **Iezufa milégo na krzyżu okrutnie rozbitégo/**

17: **niemilosciwé podniesienijé. Kapitulum 87**

18: **i**ezufa milégo potym z wielkim wolaniem

19: podnofili/ a malo od ziemie podniozwífy/ za

- 20: lię go na ziemię cięffko vpufcili/ od ktoręgo
21: vpufczeniá/ żyly fie w nijm ftargali. A pokrzepiw=
22: ffy fie zafię go na gorę wznofitz poczęli/ ciągnątz wz=
23: gorę powrozy/ offiarę żywą bogu oyttzu/ nad wfyt
24: kę wonnoftz flodffą. A tak go podniozwffy gwál=
25: townie/ w wykowaną opokę prędko s krzyżem w=
26: pufcili/ aże fie cialo wfytke ftrażflo/ ij każdá blizna

strona: 140v

grafika

strona: 141

zbawiciela naffęgo.

Lift 141

- 1: ij rana zafie fie otworzyła/ ij krew obfitá s nich wy=
2: plynęła. A to była męka náwiewtffá ná krzyżu cięffkié
3: rozciągnienié/ ij na gozdiách przez trzy godziny w
4: męce cięffkié wifienijé. Względniz iuz o duffo ná=
5: bozná na chorągiew na ktoreé fie **narorodzil** [!] owotz
6: naffęgo zbawieniá. Totz ięft drzewo żywota **naffę**⁸⁰/
7: na to zawždy wfytcy patrzáycie/ a dzięki bogu
8: czyńcie/ ij boleftz iego oplakáwáycie/ botz on wolá
9: s krzyża mowiątz ku człowiekowi. Wezrzy na mię
10: miły człowiecze/ a ogládáy okiem milofiernym/ fer=
11: cem gorzkiém/ tzo cirpię zacię/ proffę cie **fmilny** [!] fie
12: dzis nademną/ vkáz lutoftz nad męką moią okrutną
13: bom ci iá ięft twoy oblubienietz iedyny/ ftworzyciel
14: ij odkupiciél laskawy a vbogi/ botz oto wiffę na krzy
15: żu nagi/ ffromotny/ aby ty byl człowiecze bogaty ij
16: chwalebny. Wezrzy proffę cie na głowę moię kro=
17: lewfką/ oftrym cirnijm zbdzioną/ na obliczeé zepl=
18: wáné/ zbité/ fpuchlé/ iakoby trędowaté/ na oczy kr=
19: wią ij flzami obláné/ na vfta bladé ij zfinialé/ na ręce

- 20: mé niewinné/ ij na nogi fwiéte/ ktoré nigdy nieftály
21: na drodze zlościwé/ iakotz fą ku krzyżu okrutnymi
22: gwozdmi przybité. Oglądáy bok moy/ ij wślytko
23: cialo moje panieńkié/ niewinną krwią obláné/ ia=
24: kotz począwśly od pięty nozné aż ku wirzchu glowy
25: okrutnie ieft zranioné. Powiedz to człowiecze duffi
26: fwe/ oblubienicy mé milé/ niechátz mie w fwy^m fertzu
27: poloży łobie/ za zamię ij wieczné vpominanijé. O
28: grzéśny człowiecze vbaż to/ Iezuła milégo ku to=
29: bie śmutné wolanijé ij vpominanijé/ a oglądáy czę=

d

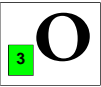
strona: 141v

Żywot pana Iezu Kryśta

- 1: łto tzoť on za cię cirpi/ botz on podług fwiéte^{g°}Bier
2: náta mowi. O człowiecze/ widz tzo iá dlá ciebie cir=
3: pię/ ku tobie wołám/ dlá ciebie vmiérám. Patrzáy
4: na męki ktorými ieftem vmęczon/ na gwozdzie kto=
5: rymi ieftem przebodzion/ na flzy ktoré za cię wylé=
6: wám/ a aczkoli cirpię wielką mekę [!] zewnątrz/ ieśfcze
7: więśłfą wnątrz cirpię/ gdy cie bytz niewdzięcznégo
8: mey męki nayduię. Iuż tedy o duffo milá/ niezamy=
9: káy daléy twégo fertza/ ale patrząt na krzyż fwięty
10: oględuy vpominki iego niewymownéy miłofcy/ ijż
11: ci on na krzyżu iako zlodziéy miedzy lotry wifí/ dlá
12: twé miłofci. Wípamiataiätz tedy z wielką ferdecz=
13: ną miłofcią albo żalofcią/ na dobrodzieia twégo Ie=
14: zuła milégo śmiertz okrutną/ ij téż boleśtz ij fromotę
15: niewymowną/ placzy wyléwaiätz gorzkié flzy we
16: dnie ij w nocy/ a nie odpoczywáy od żalofci/ ty anij

- 17: twoje oczy/ abowiem śprawiedliwie przez wśfytek
18: czas żywota twégo/ tegos żalowatz ij plakatz powi
19: nien/ ktory aby cie od placzu wiecznégo wyrwał/ za
20: cię na świecie będątz plakál/ a nie tylko plakál/ ale ij
21: okrutną śmiercią dla ciebie zabitz sie dál. Przeto cie
22: już profimy Iezusa miły/ łaskawy panie/ wezrzy dzis
23: miłosiernym okiem na twé stworzenijé/ dáy nám la
24: łkę twoię ninijé/ abyfmy oplakali tweé vmęczenijé.

25: **Smutek dziewicy panny Marié. Kapitulum 88**

- 26: Panno czytá dziewicy błogosławioná/ ia=
27: kis ty tedy smutek miała/ gdy na syna swégo

strona: 142

zbawiciela naszego.

Lift 142

- 1: na krzyżu wiszącego patrzala/ ono krew s niego ply
2: nęła/ a tys iey otrzétz niemogła. Drżál wśfytek od
3: męki/ a tys mu pomocy niedala/ tylkos ku bogu oyt
4: tzu o to wolala/ aby męka iego byla vlżona/ placzątz
5: gorzkie męki swégo miłego syna/ pobudzaiątz nás a=
6: byfmy pośpolu s nią męki iey miłego syna plakali/
7: mowiątz k nám tymi slowy: O synáčzkowie moij
8: mili oglądáycie ferce moje wielmi zranioné bo syn
9: moy miły ktorégom z ducha swiętego poczęła/ ij pier=
10: liami mémi panieńfkimi wychowala/ oto już na krzi
11: żu fromotnie vmiérá/ dla waszego zbawieniá. Prze
12: to prośię was/ śmiluyciefie dzis nademną smutną
13: matką/ placzcie iego wielkie męki/ pośpolu semną. O
14: panno Mariá matko syna bożégo/ profimy cie przez
15: vmęczenijé iego/ racz nám vdzielitz smutku twégo/
16: ktorys miała pod krzyżem z syna swégo Iezusa blo

17: goflawioného/ iźbyfmy oplakali vmęczenijé iego.

18: **Iezufa milého na krzyżu pośmiéwanijé. Kapitulum 89**

19: **G** Dy pana Iezufa żołnierze vkrzyżowali/ roz
20: maijci tam fie s niego naśmiéwali. Nápir=
21: wéy drábi tzo go ftrzegli/ bo cij (iako święty Ián w
22: dziewiętyrnaście kapi^{tulum} piśfe) odzienijé iego wziąw
23: śfy/ na czworo ié rozdzielili/ ij kořtki onie miotali/ tzo
24: fie komu dořtatz miało/ a to wśfytko przykrořtz Iezu
25: łowi byla. O suknią téż iego ktorá byla nie śfyta/ ale
26: z wierzchu tkaná/ przezewśfytko/ ořobno ijgrali mo=
27: wiątz: Niedzielmy iéy/ ale rzutzmy kořtkę onię komu

d ij

strona: 142v

Żywot pana Iezu Kryřta

1: padnie. Abyfie piřmo napelnilo/ ktoré ieřt piřáno w
2: řalmie dwudzieřtm ij w fiordmy^m: Rozdzielili łobie
3: odzienijé moie/ a na suknią moię miotali łofy.

4: **Iezufowo nad řwą milą matuchną**

5: **polutowanijé. Kapitulum 90**

6: **M** Ily Iezus gdy tak w cięřřkich mękach na
7: krzyżu wifiał/ widzątz ij ťlyřłątz matuchnę
8: řwą gorzko placątz/ bogu oyttzu ią poléřzál rzekątz:
9: O moy mily oytče niebieřki/ widzis w iakim řmut=
10: ku ieřt matuchna moia milá/ weřrzy iakotz gorzko
11: placze ij wzdychá/ aż oto omdléwá. Wřřak wiéřř mi
12: ly oytče/ iřż iá tylko mám bytz vkrzyżowán/ a wřřa
13: kořż ona wřřyřtká řemną ieřt na krzyżu. Dořyřtz miéy
14: náłářkawřřy oytče na vkrzyżowaiu moijm/ a iéy

- 15: boleŃci raczy vlzytz/ botz niemogę na iéy żaloŃtz pa=
16: trzytz. A mozym to wierzytz/ ijż patrzątz Iezus na
17: wielkié fwé milé matki zaŃmucenié/ mogl mowitz z
18: wielkié lutoŃci łám w łobie. O matuchno moia ná=
19: mileyŃłá/ ij gdzie téraz łą aniolowie/ ktorzy przy my^m
20: narodzeniu Ńpiéwali? Gdzie paŃtyrzowie/ ktorzy v ia
21: Ńli byli? Gdzie onij od wŃchodu Ńlońtza trze krolowie
22: bogaci/ ktorzy wdziecińŃtwie mym z dary mie ŃŃu
23: kali/ a nalázwŃfy darowali? Y gdzie téraz ieŃt ono
24: naŃŃe przez trzydzieŃci ij trzy lata milé optzowanijé/
25: Ńktorégo Ńie weŃelilo Ńerce twoie/ oto téraz to wŃŃyt
26: ko weŃelé/ obrocilo Ńie w wielkié zaŃmucenijé. Od=
27: Ńtępi przeto maluczko odemnie/ a zátz tego zapomnię

strona: 143

zbawiciela naŃŃégo.

Lift 143

- 1: Ale matuchna zaŃię mogła ku niemu mowitz. Oglą=
2: dáy moy mily Ńynu/ iżci nikakiéy od ciebie odstępitz
3: niemogę/ przez to cie proŃŃę Ńmiluy Ńie nade^mną Ńmut=
4: ną matką/ niechátz tu pod krzyżem vmrę poŃpolu s
5: tobą/ wŃŃakemci iá matka twoia a vbogá/ botz oto
6: iuż niemám żadnégo ktoby mie pociéŃŃyl tys łám
7: mé pociéŃŃenijé tylko byl.

8: **Idątz mimo Iezufa naŃmiewanijé. Ka^{pitulum} 91**

- 9: **D** Rudzy Ńie téz w ten czas s niego naŃmiewa
10: li/ ij chwieiątz glową/ k niemu mowili. Otoż
11: tobie tzos Ńie działál krolem. IeŃtlis ty kry=
12: Ńtus Ńyn boży/ z Ńtępi s krzyża/ a vwierzymi tobie.
13: He/ he/ he/ wach tzo kazifs koŃciol boży/ a trzeciégo
14: dnia go zbuduiéŃs/ he/ he/ he/ otoż tobie. O paⁿno czy

- 15: Itá/ iakis ty tedy śmętek miała/ gdys ty żydy tako
16: mowiątz fłyffala. Drudzy lepák mowili/ Y tzo ten v=
17: czynił/ ij krádl czyli źródźál. A drudzy odpowiedali
18: ijże zboytza byl/ a zwoytza ludźki. Drudzy mu vřąga=
19: li mowiątz: Inffé vzdráwiál/ a fám siebie vzdrowitz
20: niemoże/ dufál ci w bodze/ niecháy że go wybawi/
21: chceli. Drudzy lepak mowili. Wach/ to ieft/ człowie=
22: cze śfálony/ bys ty byl fyn boży iakos mowil/ bog
23: ocietz twoy pomogl ci by.

24: **Siedm flow ktoré wymowil pán Iezus**

25: **wiffątz na krzyżu. Kapitulum 92**

d iij

strona: 143v

Żywot pana Iezu Kryfta

- 1: **M**ilofciwy pán Iezus/ barzo ij okrutnie zra=
2: niony/ ij boleſci będątz pelny/ widzątz wefe=
3: lące fie/ ij fłyffątz bluzniącé krzyżowniki/ ij
4: nieprzijiáciele śwé. Oto fie nie rozgniewál/ ale pod=
5: niozwłfy oczy śwé ku bogu oyttzu/ rzekl fiedm flow
6: Pirwffé flowo bylo wielkié doſkonalofci/ gdy z wiel
7: kim głoſem modlątz fie za śwé krzyżowniki/ ku bogu
8: oyttzu zawolál. Pirwffé flowo: Oycze mily/ odpu=
9: ſci ijm/ botz niewiedzą tzo działaią. O wielkié milo=
10: ſierdzié żyd wolá vkrzyżuy/ a Iezus wiffątz w mę=
11: kach na krzyżu/ ku bogu oyttzu wolá: Odpufci ijm
12: oycze mily/ botz niewiedzą tzo działaią. O flowo
13: wielkié cirpliwoſci/ O **flomo** [!] pełné wffelkié dobroci
14: Wolá tu ſwięty Biernát: Względni boże oycze z
15: ſwiętego mieſtza twého/ ij z wyfokiého mieſſkaniá

16: niebieskięgo/ wezrzy na tę náfwiętszą modlitwę/ kto
17: rą offiaruie tobie náfwyłfy biskup nafs/ dziecię twé
18: pán nafs Iezus kryftus/ za grzéchy bratow fwych
19: A przeto bądź wfmierzon nad wielkością złości na=
20: łfych. Oto krew brata náfłęgo Abła/ wolá ku tobie
21: za nami z ziemie/ rzekątz. Oytcze odpułci ijm/ botz
22: niewiedzą tzo dzialaią. Wezrzy miłofciwy oytcze/
23: na fyna twęgo/ Oglądáy kto to cirpi/ a fmiluy fie
24: nad tym za kogo cirpi. Raczy proflę cie wezrzetz na
25: ręcę ij na nogi iego zranioné/ a odpułci nám grzechy
26: ktoré vczynily ręce ij nogi náfłé/ włpomni boże oyt=
27: cze na rany ij na cięłfką mękę twęgo milęgo fyna/ a
28: odpułtz miłofciwie wfłfytki winy grzélfné^{go} człowie=
29: ka. Boc on ieft ktory z wielkié łafki z lona twęgo na

strona: 144

zbawiciela náfłęgo.

Lift 144

1: ten fwiat zftąpil/ aby nás z męki wieczné wybawil.
2: W ten czas mogł tak odpowiedzietz ij rzétz mu bog
3: ocietz. O moy mily fynu/ tzo chcełs/ chcełs ale iję ié
4: ziemia pozrze/ iako Datána ij Abirona/ abo iję ogień
5: fpułfczę na nie/ a fpalę ié: albo iję żywo do piekla z=
6: ftapia: Odpowiedziálby fyn boży: Nié/ nie mily oyt
7: cze/ ale odpułci ijm/ botz niewiedzą tzo czynią. A tu
8: s tego możym oględatz wielką pokorę ij cirpliwoftz
9: náfłęgo milęgo pana/ iję on będątz bicźmi wfłmagan
10: cirnijm vkoronowán/ fłkaradzie zeplwán ij nafmié
11: wán/ gwozdzmi przekowán/ a wfłakoż niezlorzeczy/
12: anij żądá pomfłty/ ale tego wfłfytkięgo zabáczywłfy
13: modli fie za fwé krzyżowniki. Boże oytcze/ odpułci
14: ijm/ botz niewiedzą tzo dzialaią. Tymże téz głofem

- 15: matka iego blogoŝlawioná iakoby z wielkiego ŝnu
16: otzuciwiŝy/ głowę ŝwá podniozwiŝy/ rzekla ku ŝyno
17: wi: Czo to za glos/ ktorym teraz ŝlyŝla/ ij záli to
18: glos twoy ŝynu moy mily. O ŝynu moy/ iestli niew=
19: dziecznych żydow/ ij twych krzyżownikow/ w tako
20: wym ŝmutku ij męce niezapamiętawaŝ/ czemu pir
21: wéy ku matce twé ŝmutné niemowiŝ? Iużci ŝá dwa
22: dni iakos odemnie po lagodnym rozmáwianiu od
23: ŝfedl/ a iestcze głofu twégo/ až do tychmiaŝt ŝlyŝfetz
24: niebylam doŝtoyna.

25: **Lotrowskie s pana Iezusa naŝmięwanije. Kapitulum 93**

- 26: **C**I lotrowie ktorzy s nim byli vkrzyżowani
27: teéz ŝie s niego naŝmięwali/ rzekátz: Iestlis

d iij

strona: 144v

Żywot pana Iezusa Kryŝta

- 1: ty ŝyn boży/ zbáw ŝám ŝiebie ij nás. Wŝfakoż ieden
2: Diŝmas *ijmienie^m*/ tzo na prawicy wiŝiaŝ/ wiđzátz iij
3: boga oyttza proŝi za ŝwé krzyżowniki/ kárál towarzi
4: ŝa ŝwégo z bluznieniá rzekátz. Ani ŝie ty boga boiŝs
5: ktorys téż iest w tymże potępieniu ŝmierci iako ij on
6: a wŝfakoż nie dlá iedné winy/ bo my doŝtoyná mę=
7: kę za naŝŝe zloŝci cirpimy/ ale ten nitz zlégo nieuczy=
8: nil. Y obrociwiŝy ŝie głowá ku Iezusowi iako mogli
9: ij rzékł s placzem k niemu: Wŝpamiętaý na mię mi=
10: ly panie/ gdy przydzieŝ w krolewŝtwo twoie. O
11: *ŝmięty [.]* lotrze/ ij ŝkąd tobie takowá mądroŝtz? Iezus
12: iako lotr wiŝi podle ciebie/ a ty go krolew bytz wy=
13: znáwaŝ/ vmięraiającego wiđziŝ/ a natychmiaŝt do

- 14: krolewstwa ijdz go wierzyś. O zaprawdę dziw
15: niemaly/ ijeze w ten czas kryftuła krolem ij pane^m lotr
16: wyznál na krzyżu/ gdy wffytcy zwolenicy procz Iá
17: na od niego vciekli/ ij zaprzeli fie go na ziemi. A prze
18: to święty Ián Zlotoufty/ dziwuiątz fie temu lotrowi
19: tako mowi. O dziwna wiara ij nawrocenié tego lo
20: tra/ nitz niemiál wolnégo/ iedno ferce ku wierzeniu/
21: a ięzyk ku boga wyznáwaniu/ a wffakoż to wffytko
22: tzo wolné^{go} miál/ bogu milému offiarowál/ wierzątz
23: weń ferce^m/ ij wyznawaiątz go bytz bogiem ij krolem
24: śwym ięzykiem. Ieffcze niewidziál Iezufa w maie=
25: ftácie siedzącego/ iako Pawel święty/ anij z nieba
26: mowiącego/ iako Moijżés/ ale go widziál vmęczo=
27: nego/ ij na smiertz potępioného/ a wffakoż wyznál
28: go bytz pane^m ij dziedzicem krolewstwa niebieskiego
29: Y tzos lotrze widziál w nim krolewskiego/ iedno

strona: 145

zbawiciela naffégo.

Lift 145

- 1: krzyż a gwozdzie/ ktoré Ią znamiona nie krolewkie/
2: ale lotrowskie. Wiem izes tego I pisma niewidziál
3: prorokowes téz nieczytál/ zawzdys zbijál. Powiedz
4: mi przeto iąkos [!] fie wždy tego dowiedziál/ ijzes go
5: wiernym bogiem bytz poznál/ ij vftys go wyznál?
6: ten że doctor Iám odpowiedá mowiątz: O Iščzeńny
7: lotrze/ nie pismo anij téz prorotstwo tego cie nauczý
8: lo/ ale flońce Iprawiedliwości/ pán Iezus kryftus/
9: ktory podle ciebie wifiał/ na duffy twé ij fertzu twy^m
10: cie ofwiécil/ ij tego cie wffytkiego nauczył. A przeto
11: zapomniáwffý Iezus iego wffytkich zlości/ rzekl mu

12: wtore fłowo/ które zowiemy obietzaniá. Lotrze za=
13: prawdę mowię tobie/ dzis femną będziefs w raiu.
14: O śfczeńné obietzanié/ żádný s patryarchow anij s
15: prorokow tego nigdy nieslychál/ tzo ten lotr vflyffál
16: O śfczodrobliwosci wielká pana náfłego Iezu kry=
17: fta/ przyjmuiątz grzėffné ku pokucie/ bo więcý dál
18: lotrowi niźli profil/ bo tylko profil aby nán pamię=
19: tál w fwy^m krolewftwie/ a on iemu dál chwálę wiecz
20: ną. Nierzėkl mu/ będziefs tylko poćcil ij tak pokuto=
21: wál. Nierzėkl mu těz/ poczekáy: ale mu rzėkl: Dzis
22: będziefs femną w raiu/ to iefł w widzeniu mégo ia=
23: fnégo boftwa. Y tzo mogli ten lotr vflyffetz vciėff=
24: nieyffego nad to fłowo? Y czym łobie to zafluzyl/ ijź
25: mily Iezus tako śfczodro obdarzyl? nitz to ijnégo nie
26: uczynilo/ iedno miloftz/ wielká ktorą má ku człowie=
27: ku/ aby w tym vkázál iż on niechce iego fmierci/ anij
28: potępieniá/ ale żádá iego polepffeniá ij zbawieniá.
29: Vflyffáwffý ty fłowa matuchna iego milá/ żalobli=

strona: 145v

Zywot pana Iezu Kryfta

1: wie ku fynowi fwému rzekla. Ach moy mily fynu/ ku
2: lotrowi mowiś/ dzis femną będziefs w raiu/ a ku
3: mnie matce fwé niechceff mowitz námnieyffego flo
4: wa/ bierzefs s łobą lotra/ a mnie żalobliwą matkę
5: komu zoftawiáś na ziemi? Biernát fwięty powie=
6: dá/ ijże Stála matka żalociwá podle krzyża placz
7: liwá/ gdy wifiał iéy fyn na krzyżu. Ktoré duffę lka=
8: iątzą zařmutzoną ij żalociwą/ przefłedl miecz boleści
9: O iako smutná ij wdęczoná byla ona blogořlawio=
10: ná matka iedynégo fynu. Ktorá plakála ij żalowała

11: miłościwą matka gdy widziała/ męki fwégo milégo
12: fynd. etcetera. Stála drżąt/ a iakoby vmarlá: ftála
13: podle krzyża/ oblapiątz krzyż fwégo milégo fynd/
14: aby boleştz iego męki vbáčzyła/ aby zbawieniá ro=
15: dzaiu ludfkiégo doczekála. Stála/ bo fiedzietz niemo
16: gla/ bo tam byli żydowie ij pogańowie/ ktorzy fie nie
17: gdy ku krzyżowi przybliżali/ ij chodżąt ij iadątz mi=
18: mo ón/ z iezufa fie nafmiéwali. A dlá tego ftála/ aby
19: tym wolniéy bez przestaniá na fwégo milégo fynd
20: patrzytz mogła/ bo ferce iéy bylo na krzyżu zawie=
21: sfono z fynem iey milym. Drugdy fie téż wielmi roz
22: rzewnila płączętz/ tak ijż fie blizutko ku krzyżowi
23: przybliżywfsy/ głowę fwą podniozwfsy wzgorę/ pa=
24: trzyła na obliczé fynd fwégo/ tako ijż téż krople kr=
25: wawé na oblicze iéy ij na odzienijé kapaly. Stála
26: przeto przy nijm/ abowiem go wfsytek fwiat w ten
27: czas byl opuścil/ apoftolowie iego od niego vciekli/
28: licemiernicy fniego fie nafmiéwali/ żydowie go blu
29: znili/ fama tylko matka miłosierdziá/ vkázala miłoştz

strona: 146

zbawiciela naflégo.

Lift 146

1: ij wiarę fynowi fwemu. Ieścze prze to ftála/ aby fie
2: vkázala bytz iednączką miedzy bogie^moytce^m/ ij nędz=
3: nymi grzéfnymi. Tenże doktor daléy ku dziewicy
4: mowi/ dziwuiątz fie pod krzyżem ftaniu iéy/ ij mowi
5: k niéy. O panno blogosławioná/ ij gdzies ftála/ ij zá=
6: li tylko podle krzyża/ ij owfsiem iá powiedám ijżes
7: na krzyżu z fwym milym fynem vkrzyżowaná/ bo
8: wfsytki rany ktoré miał fyn twoy na fwy^m ciele/ tys

9: ie w fwym fertzu miała. Tamo milá paⁿno twé ferce
10: bylo przekloto/ cirkim vkoronowáno/ fromotnie na
11: ijgráno/ gwozdzmi przebito/ tamo bylo żolci ij otztu
12: napáwáno/ ij rozmaicie vdręczono. O panno milá/
13: ij czemuś dlá nás na krzyż wftąpila/ ijżby za nás po
14: łpolu z łynem offiarowána? Y záli nie dołytz nám
15: bylo w twé^{go} łyna męce/ ijżby téż ij matka miała bytz
16: vkrzyżowána? O ferce bołkié miłofci/ czemuś łie o=
17: brocilo w piolun gorzkołci? Patrzyć na tweé ferce/ a
18: iuż nie ferce/ ale tylko mirrę a żoltz widzę. Szukám
19: matki bożé/ a nienayduię iedno fliny/ bicié/ a rany/
20: bos łie włfytka w to obrocila. O gorzkołci pelná/ ij
21: tzos to vczynila/ czemuś náfwiełłfe tve cialo/ ktore
22: bylo pelno łwiatłofci ij niebiełkié łlodkołci/ vczyni=
23: łas ie łędem męki ij wielkié gorzkołci? O milá paⁿno
24: czemuś nie iełł łama w komorce twoié/ ij czemuś
25: łłła ku łfubienicy/ nie iełł twoy zwyczáy chodnitz na
26: to miełce/ ij patrzytz na takowé dzieie? Czemu cie nie
27: włciągęła łromiezliwołtz paniełłká? Czemu cie nie
28: odciągęła łtrach ženłki? Czemu cie nie zdzierzala
29: brzytkołtz okruciełłłwa. Czemu cie nie odwiodla

strona: 146v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: łaniebnołtz ij grubołtz onego miełłtza? Czemu cie nie
2: odwiodlo wielkié wolanié/ ij wielkołtz łudzi/ ij ła=
3: dzeniełł takowé łlołci? Czemu cie nie odwiodla ijch
4: łłłonołtz? Czemu cie nie odwiodla łłufłczá wielká
5: diábelłłkich łudzi? Tegos włłfe^{go} niebáczyla milá pan=
6: no/ bo ferce twé zmienilo łie bylo od wielkié bolełci

7: a iuz prawie niebylo twoie/ ale w vdęczeniu twego
8: milégo fyna/ a w śmierci iego. Niebáčzylas ty pan=
9: no milá wielkości ludu/ ale wielkoftz rán. Niedbalas
10: na cífniénijé wielkié tluścżé/ patrzątz na iego okrut=
11: né fklocié/ niedbalas wolaniá/ bos widziala iego v [!] =
12: **dęczenié [!]** . Niedbalas fmrodu a brzytkości/ bos wi=
13: dziala ciéffkié iego boleści. O milá panno wrotz fie
14: do fwégo przybytku/ bychom iedneé godziny fyna z
15: matką nie ftracili nie ieft obyczáy ijżby niewiećciá
16: twárz takowá śmierciá vmarla/ anij téz m [i]lá paⁿno
17: przeciw tobie fkázanié dáno/ ale fnádz tego flyffetz
18: niemożéff/ bos žalóści napelniona/ a twoie ferce ieft
19: wflytko w męcę tweégo milégo fyna. Przeto milá
20: paⁿno/ gdyżes tako wielmi zranioná/ zrán twą wiel=
21: ką bolećciá/ nafte twardé fęrtza/ męką fyna twégo/
22: w nalfym fertzu racz odnowitz ferce twé wielmi zra
23: nioné/ z nalfym ferce^m raczy złączytz/ ijżbychom s to=
24: ba twégo fyna rany nofili/ abyfmy od krzyża nie od
25: ftepowali/ alizbyfmy przod byli zranienij.

26: **Matka ftoiątz pod krzyżem/ z žalóćciá fie**

27: **vfkárzá bogu oytzu. Ka^{pitulum} 94**

strona: 147

zbawiciela nalfégo.

Lif 147

1: **P** Anna pod krzyżem ftoiątz/ żádnégo pociéffe
2: niá niemaiątz/ ku oytzu niebieskiému mowila
3: niefpulfczaiątz oczu od fwé^{go} fyna. O niebie=
4: fki oytcze tys mie wybrál matką fynowi twému/ ij
5: gdzie tedy ieft ona lafka/ ktorám nalazla? Gdzie twé
6: milofierdzié/ ktorés wyrzékl przez proroki tweé ijże

7: wŕŕytkim ŕmutnym chceŕŕ dopomotz miłofierdzim
8: twy^m/ ij czemuż iá boleŕci napelniona? Obezrzy moy
9: mily oycze/ wktoré nędzy ieŕt duŕŕa moia dlá mégo
10: námileyŕŕého ŕyna/ racz proŕŕę cie vlzytz boleŕci ŕyna
11: twého ij mégo/ dlá doŕtoynoŕci iego/ a będzie vm=
12: nieyŕŕona boleŕtz ŕertza mé^{go}ŕmutné^{go}/ albo takmięrz
13: wezmi matkę z ŕynem ŕwym/ botz iedná boleŕtz ieŕt
14: nama obiema. A zatym ku aniolowi mowila: O an=
15: iele Gabryele/ gdzie twé ieŕt pozdrowienijé/ kdys mi
16: rzékl: Zdrowas pełna miłofci/ otom ninijé ŕmutku
17: pełna ij boleŕci/ żádného niemaiątz pocięŕŕeniá. Te=
18: dys mi dobré orędzié nofil gdys mi rzékl: Pán s to=
19: bą/ ale dzis nie ieŕt ŕemną/ ktory nie iako pán/ ale iako
20: lotr ieŕt vmęczon ij na krzyżu zawieŕŕon/ pamiętaŕŕ
21: ijżes mi rzékl tedy: Blogoŕlawionas ty miedzy wŕŕe
22: mi niewiaŕtami/ a wŕŕakoż nieieŕt dzis niewiaŕta na
23: ziemi/ ktorá by byla napelniona biady ij żalofci. Ku
24: duchu ŕwięteńu mowila: O pocięŕŕycielu duŕŕny
25: duchu ŕwięty/ twą ŕprawą ij zatzmienijm/ ŕynam bo
26: żého poczęła/ ij s czyŕtę krwie panieńkié iemu ciało
27: dała/ a wŕŕakoż oto teráz to ciało náŕwiętiŕŕé niepo=
28: częŕnie ij niemiłofciwie ieŕt vdrapané/ ij miedzy lo=
29: try zawieŕŕoné. Potym ku ŕynowi mowila: O moie

e

strona: 147v

Żywot pana Iezu Kryŕta

1: pocięŕŕenié ij wewelé/ o dziećię moie náŕŕlodŕŕe/ ktore^m
2: ia dziewiętz mieŕięcy w ŕwym żywocie noŕila/ poro
3: dziwŕŕy czyŕtym panieńkim mlékie^m kármila/ na ŕwy^m

4: lonie piałtowala/ flodko tzałowala/ ij mile oblapiala
5: Y gdzie teraż iest ono tweé iafné obliczeé/ widzenijé
6: wefolé/ optzowanijé mile. Y gdzie on dzień gdym cie
7: na lonie tzałuiątz piałtowala/ ij o oyttzu twym nie=
8: biełkim s tobą flodko rozmáwiala/ otom teraż iuż
9: wśfytkiégo ftrádala. O gorzeż mnie śmutné matce/
10: ijż cie teraż widzę zwielką gorzkością wmiéraiącého
11: a niemogę datz wípomożeniá żádného. Y kto mi to
12: dá moy mily śynu abych s tobą vmarla/ ij czemu zo
13: ftaie matuchna śyna? Vczyń mi ale moy mily śynu tę
14: lafkę abych póspolu s tobą vmarla/ botz mi niemoże
15: bytz nitz przykrśfego/ iellibych po tobie żywa zołtatz
16: miała/ bos ty mnie byl wśfytko ocietz ij matka/ brat
17: ij fiostra/ śyn mily ij oblubienietz rołkóśny/ chwála
18: moia/ wśfytko mé wefelé ij pociéśfenie. Czoż to iest
19: moy mily śynu/ ijże dzis żádného pociéśfeniá nie=
20: nayduię w tob<ie>. Oto ty vmieraś/ a nitzmi nie mo
21: wiś/ gdzie śie iá obrocę ij podzieię bez ciebie/ ku ko=
22: mu śie więcý vciekę. Oto śynu moy mily/ ielśczem
23: będať dziewczką we trzech leciéł/ wśtapilam do
24: kołciola/ opuściwśly dom rodziny moié/ a przeto nie
25: mám domu gdzie bych głowę moię fklonila bez cie
26: bie. Tys byl moy ocietz ij moie ijmienié ij ochłodze=
27: nijé/ a oto teraż k tobie wolám/ a ty nieślyśys. Pod
28: krzyżem ftoię/ a na mię nie patrzyś. Y zás mie iuż
29: moy mily śynu zapamiętál? rzecz mi ale tzo maám

strona: 148

zbawiciela naśśého.

Liśt 148

1: czynitz? Czemu mie firotą zołtawiáś? Bych wždy
2: ale od ciebie ktoré flowko vślyśfala/ niebylaby w ta=

- 3: takowy^m łmutku duřa moia. O nieřtocie mnie nędzne
4: ubogię/ iuż iá nie vzrzę więcey pociechy mé. Iezus
5: mily gdy vzrzál matkę tak placzązą krwawyma o=
6: czyma/ rozżaliwřy fie iéy rzékl k niey trzecie řlowo/
7: ktoré zowiemy poléztania/ s placzem wielkim/ a glo
8: řem niemalim: Niewiařto/ a nie matko/ by boleřtz řie
9: wiéřłá w niey nie mnożyla: Oto řyn twoy/ vřkazaw
10: řy kiwanijm głowy Iana: Potym rzékl ku Iánowi:
11: Iánie/ oto matka twoia. A od oné godziny/ wziął
12: iá zwolenik za řwá matkę.

13: **Panny Marie narzékane. Kapitulum 95**

- 14: **G** Dy ty řlowa matuchna vřlyřfala/ rzewno
15: barzo plakala mowiątz. O boze oytcze nie=
16: bieřki/ iako řie to nierowná przemiana řtala/ řlugę mi
17: dáno za paua [!] / za Iezuřa Iána/ za řyna bożego/ řyna
18: Zebedeuřřowego/ za řyna dziewicżęgo/ řyna niewie=
19: řciego/ řtworzeniję za řtworzyciela/ za řyna mégo/ řy
20: na rybitwowego/ cześnégo za wiecznégo. Nietotz
21: řyn moy ktory podle mnie řtoij zdrowy/ ale on tzo
22: wifl na krziżu/ wřlyřtek niemotzny/ krwawy ij řinialy
23: iuż vmieraiący/ którego iá więcey żądám vmarle=
24: go/ niřli tego żywego. Biernát řwięty mowi tu ku
25: Iezuřowi: O dobry Iezu ij cżemus tak przykro mat
26: ce twé nářlodřře rzékl mowiątz iey/ Niewiařto/ wřřa
27: kotz ona iefł matuchna twoia/ ktorá cie řlodko kár=

e ij

strona: 148v

Zřywot anapezu Kryřłta

mila/ ij s pilnořcią wychowala. Sám że na to odpo

<http://rcin.org.pl>

1: wiedá/ ijż w ten czas niebyło tam miełtza łlodkiégo
2: mowieniá/ ij matczynégo ijmenia pomienieniá/ bo
3: mniám ijże by był pán Iezus mówił k niey w ten
4: czas niéiako łagodno/ ferce by łie dziewicze było od
5: łmutku rołpadło. O iako barzo ferce dziewicze od
6: bolełci tedy było zranioné/ kto to może wypowie=
7: dzietz? niewiém/ iedno ona łama/ albo ten komu by
8: to obiawitz róczyla. Możemy temu dobrze wie=
9: rzytz/ ijż tedy mogła mowitz. O matki wezrzycie
10: dzis na moje fırotztwo/ bom ołtrádała iuże włłfytkié
11: go mégo pocielłeniá. Apołtolowie ij włłfytcy przijá
12: ciele odemnie vciekli/ żádnégo nie mám kto by mie
13: włpomogl. Widzę łyna mégo zranionégo/ pełnégo
14: rán/ a niemogę ich zwięzatz. Widzę krew na oblicze
15: iego plynáżą/ a dołiádz niemogę/ ijżbych iá otarla.
16: Widzę go **placzące**^{go} dlá wielkié bolełci/ a pocielłytz
17: go niemogę. Iezus miły widzátz dlá bolełci tak bar
18: zo matkę łmutną/ wielmi był dlá nie zranión na fer=
19: tzu zalolciá niewymowná.

20: **Słóntza zatzmienié. Ka^{pitulum} 96**

21: **O** D łłółté godziny/ aże do dziewiáté/ ciem=
22: nołci łtaly łie po włłfytkiem łwiece/ bo łlon
23: ce nad przyrodzenijé łrod dnia łie zatzmilo/ vkazu=
24: iátz ijż łwym obyczaiem pana łwégo męki/ ij okrut=
25: né łmierci plakalo. Powietrzé łie téż zafmucilo/ opo
26: ki łie padaly/ tzo pana łwégo żalowały/ ziemia wez=

strona: 149

zbawiciela náłłégo.

Liłt 149

1: drżala iakoby łie młcitz krzywdy pana łwé^{go} łhciała.

<http://rcin.org.pl>

2: Tylko (iako święty Ieronim mowi) łám człowiek
3: nad opoki twardłfy/ nad groby śmrodliwłfy/ nad
4: ziemię cięłfy/ śwęgo pana nie żaluie/ którego on tak
5: barzo vmilowál/ i jż dlá niego na świecie będątz/ flu
6: żyl ij pratzowál/ aby on s nim wiecznie krolowál.
7: Cirniową koronę nofil/ aby go w niebie vkorono=
8: wál. Krew śwą náświętłřą rozłál/ aby go z śwym^m mi=
9: lym oytzcem ziednál. Zálłona téż kościelná/ ktorá by
10: la miedzy korem/ a miedzy ciałem/ w ten czas na
11: dwoie fie rozerwala/ znamionuiątz vpád żydow=
12: łkiego krolewłtwa/ ij dokonanié łtaręgo zákonu. Ie
13: zus tedy wielką bolełtz ij mękę cirpiál/ przeto żalob=
14: liwym głofem/ czwárté flowo ktoré bylo vfkárza=
15: niá/ żalowál: Heli/ Heli/ lamazabatani/ to iełt boże
16: moy/ boże moy/ ij czemus mie opułcil? tzułs bez kto=
17: régo wśpomozeniá ij miłofierdziá. Katowie fie s te
18: go náłmięwali rzekątz: Helialłá wolá ten/ patrzáy=
19: my przydzieli tu Helialłs feymowatz go. Ale matka
20: rozumiala tym flowom ij rzekla: O moy mily fynu/
21: dziwuię fie izes opułłczon od boga oyttza/ a rzekw
22: łfy to/ za mártwé na ziemię padla. Przy nięy teże ta=
23: mo panié łtály/ ij ty też fyne iey wielmi żalowaly.
24: Iezus w ten czas dlá bolu filnégo pragnál podług
25: przyrodzeniá/ bo wśłytka krew s niego byla wyto=
26: czona/ ij téż pragnál rodzaiu człowieczęgo zbawie=
27: niá/ przeto głofem wielkim zawolál/ piąté flowo/ kto
28: ré zowiemy wielkie żądze albo miłofci rzekątz/ Pra=
29: gnę/ a łłedłfy ieden wziął hupkę/ ij napelnil ią otztzu.

Zywot pana Iezu Krysta

- 1: z zolcia/ oblozywly Izopem ij mirra/ a to vczynil
- 2: dla wietfse przykrofcil/ ij wlozywly na trcinę/ podal
- 3: mu pitz. A Iezus vkufiwly one gorzkości/ niechcial
- 4: daley pitz. Przyty^m swięty Biernat tu mowi. O dziw
- 5: na rzecz nalfego zbawiciela/ ijz on wiflatz na krzyzu
- 6: wiele ran/ wiele mak ij boleci cirpial/ iako korone
- 7: w glowie/ w ruku ij w nogach gwozdzie/ a wifakoż
- 8: o męce milczy niewola/ boleie/ ale pragne. Y czego
- 9: mily panie pragnies/ wifakes ty ochlodzenije flod=
- 10: kie wfytkich pragnacych/ ij macitza winnitzt chlodza
- 11: cych? Odpowieda tenze doktor: Pragne/ nie wina/
- 12: anij ktorogo drogiego picia ale ludfskie^{go} zbawienia/
- 13: ij wfytkich grzeflnych nawrocenia/ aby od grze=
- 14: chow przestali/ a flzami fwego fertza mie napojili/
- 15: placzatz za moie cieflka męke/ ij za swoje grzechy.
- 16: Pragne ku tobie moy mily oycze/ abys sie iuz nad
- 17: grzeflnymi smilowal/ gniew twoy im odpufcil/ a ku
- 18: swe lafce przyjal. Pragne k wam oyttzowie swięci/
- 19: abyście swiatloftz dawno zadaną ogladali. O iaka
- 20: bolecia ferce dziewicze w ten czas bylo ziete/ gdy
- 21: flyfala fyne wolaiacego/ pragne. Mogla tedy wy=
- 22: lewaiatz obfite flzy mowitz: O wfytke ftworzenije
- 23: niebo ij ziemia/ dziwuycie sie męce fyne me^{go}/ ijz ten
- 24: ktory motza fwego boftwa nalytza anioly/ opatrzo
- 25: scia karmi ptaki/ ryby zwierzeta/ ij wfytkim ludzio^m
- 26: swa dobrocia zrzadzä potrzeby ziwota/ a teraz lam
- 27: pragnie. Ia nedzna niemam ni iedne skorupy w kto
- 28: re bych mu mogla podatz iedne kropke wody. Teraz

29: pragnącemu niemogę podatz napitz lie mu wody/

strona: 150

zbawiciela naffégo.

Lift 150

1: ktorégom gdy ieffcze byl maly/ kármilam go fwymi
2: pierfiámi/ oto teráz od nieffczéfnych żydow napo=
3: ion otztu ij żolci. A to przeto ci przekłęci żydowie v=
4: czynili/ bo iuż byl wfśedy vcirpiál/ wyiawśfy ięzyk/
5: vfta ij nozdrzé. A przeto podali iemu żoltz zarážaią=
6: tżą gorzkim smakiem ij smrodem iego ięzyk vfta ij
7: ij [!] nozdrzé. Iezus iuż na każdym członku zmęczony/
8: widzätz iją wfśyto tzo onijm prorokowano/ iuż fie
9: bylo fpelnilo/ rzekl ffofté flowo/ ktoreé zowiemy na=
10: pelnieniá: Napelnilo fie ieft iuż wfśyto/ tzuś tzom
11: miál czynitz za odkupieniję człowiecze/ ij fpelnila fie
12: oytzowśká wolá/ fynowśká fluzba/ prorotzká wiefcz
13: ba/ ij fwiętych żądżá/ iakoby tak mily Iezus chciál
14: rzétz: O oycze moy mily/ iuż fie fpelnilo pofluffeń=
15: ftwo moie/ ij wolá twoia/ ij wfśyto to tzo kolwie zá
16: leżalo na ludśkié zbawienie ij odkupienijé/ ij tzo bylo
17: obietzáno oytzom w ftarym zákonie. Czo mi ieffcze
18: więcéy kážeś vdzialatz moy mily oycze? Otociem
19: zawżdy gotow tzo iedno kážeś vdzialatz/ to ieffcze
20: vdzialám. Buog ocietz mogl mu odpowiedzietz: O
21: námileyśfy fynu/ dobrzes wfśyto fprowil/ dlá cze=
22: gom cie na fwiat zeflál. Przeto niechcę aby iuż wię=
23: céy cirpiál/ ale podz iuż w chwálę twoię/ na prawice
24: moię. Zatym glowkę ku matuchnie fwé fklonil/ iako
25: by iey chciál rzétz: O matuchno moia namileyśfá/
26: przed cięśfką boleścią tobie ninijé flowy odpowie=
27: dzietz niemogę/ wfśakoż na znamię ijżem wdzięczén

28: posługi twé/ głowkę ktobie skłaniám/ dziękuiątz ci

29: za wśfytki dobrodzieystwa/ ktorés mi w mym czło=

e iij

strona: 150v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: wieczeństwie czynila/ A tak głowkę nakloniwśfy/ z=

2: bierál sie ku śmierci/ ij iął więcý mdletz/ blednietz ij

3: boletz/ ij zawolál nad ludfkie przyrodzenijé wielkim

4: głosem ij gorzkim placzem/ siodmé a ofatnié slowo

5: Oytcze w ręce twoie poletzám duffę moię. Na ty

6: slowa iako mowią niéktorzy nábożni: Pán Iezus

7: głowę swą niéiako podniofl wzgorę/ a skoro ié wy=

8: mowil/ zafie natychmiáft ią ku matce sklonil/ ij

9: wypuścil duffę swą náświętfá/ tak iż duffa s cia=

10: lem sie rozdzielila/ Ale bostwo nieofatlo/ anij duffe

11: anij ciała/ ale z obiema bylo. Wten czas duffny nié=

12: przyiáciel byl przy śmierci Iezufa milégo/ a flyśfątz

13: iż on wśfytko skromnie cirpi nié przekliná anij zło=

14: rzeczy/ ale bogu oytzu duffę s placzem polétzá/ do=

15: piro poznál iż on byl wierny syn boży. Y iął żalo=

16: watz iż nán żydy pobudzil/ bo oyce święté iuz obtra

17: citz mufl. Prze to z wielkim hukiem ij krzykiem zefro

18: motzony do piekla poletziál ij złym duchom to opo=

19: wiedziál. O iaká żalofcz byla matuchnie iego ná=

20: świętfé widzietz synáczka swégo w takoweé męce

21: schoditz z swiata/ placzątz/ wolaiątz/ ij ganiebnie v=

22: miéraiątz. Bo w ten czas gdy pobáczyla iże iéy syn

23: iuz vmarl/ poruśfyly sie w niéy wśfytki wnętrznofci/

24: ij wezdrzaly iey czlonki ij kości. A iako święty Anzel=

25: mus mowi/ ij iijnśfy nábożni mowia/ iż náświętfá

26: panna/ taką w ten czas boleścią była zięta/ iżż fie by=
27: la łtała iako vmarlá/ a to dlá te^{go} iżż iuż przez łmiertz
28: od łwego milęgo łyna była opułłczona/ ktoręgo ona
29: iednęgo miała. Daleko więcý łmutek tam miała/

strona: 151

zbawiciela nallęgo.

Liłt 151

1: niż gdy go pod krzyżem vpádaiątz widziała/ a prze=
2: to żalobliwym ij placźliwym głofem rzekła: O łynu
3: moy mily/ ij zám iá na to cie porodzila/ iżżbych cie
4: miedzy dwiema łotrami vkrzyżowanęgo ij rán na=
5: pelnionęgo widziała? O łynu moy mily/ ktoręgo ch
6: wálą aniolowie/ głowę trzymáls cirnijm vkorono=
7: waną/ ij do mozgu zranioną. O oytcze wieczny zlu=
8: tuy fie dzis nademną łmutna matką/ przykáz włłyt
9: kiému łtworzeniu/ niechátz polutuie męki twęgo mi=
10: légo łyna łemną. O anielscy duchowie/ wziąwłly na
11: łie ciała plączcie/ boc o wás tako piłano: Aniolowie
12: pokoia więcznégo/ będą gorzko plakatz czału męki
13: pana łwego. O włłytko łtworzenie ktorés ielł na zie
14: mi ij na niebie/ placźcie dzis łmierci łtworzyciela
15: wállęgo/ a náwięcý wy ludzie rozumni tzołcie na
16: iego wyobrazenie łtworzeni/ botz on wás przez łwą
17: gorzką łmiertz miłofciwie odkupil/ ij od męki wiecz=
18: né wybawil/ łmiertz na krzyżu wıłłątz podiął/ aby
19: wás z nędze ku wefelu/ z placzu ku wieczné chwále
20: wziął. O totz fie widzi iako téż wielko bolál w ten
21: czas on miłofnik boży. Ián łwięty/ ktory czału wie=
22: czerze poczyrpnął dziwneé rzeczy/ ij tajemnice nie=
23: biefkie na iego łwiętych pierłiach zafnąwłly. Czo
24: dzialala ona tzná ij nábożná Magdaléna/ ktorá v

- 25: nog iego grzechow fwych odpuśczenié nalazła. Co
26: téż ony fflachetné panié fieftrzyce dziewice Marié
27: matki bożé dzialaly/ mnimám ijż niéktoré na ziemię
28: vpádaly/ drugié **dobrorziefstwa [!]** iego fpominaiątz
29: narzékaly drugié rękoma lámaly. Drugié od smut=

strona: 151v

Zýwot pana Iezu Kryfta

- 1: ku mowitz niemogly/ iedno tylko pogládaiątz ná pa
2: na fwégo iuz vmarlégo plakaly.

3: **Setnikowo nawrocenié. Kapitulum 97**

- 4: **W**idzątz to setnik ij ci tzo s nijm byli/ ijże Ie=
5: zus z wielkim wolaniym/ nad ludfkié domni
6: manijé/ ducha bogu oyttzu poléztá/ widzątz téż drze=
7: nijé ziemie ij ijné wielkié tzuda/ iął fie wielmi bátz ij
8: chwalitz milégo boga rzekątz: Zapráwdę to fyn bo=
9: ży byl. Takiéż lud poópolity to widzątz mowili że=
10: luiątz iego smierci/ a na znamię tego/ wratzaiątz fie
11: do domu bili w pierfi fweé. Drudzy lepák widzątz
12: ijż Iezufa najgrawatz niemogą/ bo iuz byl vmarl/
13: z matuchny iego ięli fie nałmiéwatz rzekątz: Mariá
14: wezrzy ono twoy fyn vmarl/ a wfák zoglądámy
15: ieftli trzeciégo dnia zmártwy wftanie.

16: **Placé dziewice Marié matki bożé. Kapitulum 98**

- 17: **Ż**ydowie gdy iuz Iezufa vmarlégo odeffli/
18: tedy panna czyftá dlá filnégo smutku pod
19: krzyżem padła/ iakoby vmarlá. Zatym maluczko o=
20: trzezwiáwffly/ wftáwffly chciała fie dotknątz fwégo
21: fyndy/ ale niemogła. Przeto krew na ziemi ięła tzalo=

22: watz ij zbiératz/ krzyż téż ięła oblapiatz/ aż fie była

23: barzo fkrwawila/ ij dlá fmutku placząc gorzko/ czę=

24: fto na ziemię vpádala/ podnořfątz bez przeftaniá o=

25: czy placźliwé na Iezufa vmarlégo/ miedzy lotry za

strona: 152

zbawiciela naffégo.

Lift 152

1: wieřfonégo/ ij odewřfytkich wzgardzonégo. Byly

2: téż tam w ten czas niewiařty ftoiącé zdaleka/ ktoreé

3: nařadowaly Iezufa z Galileé fluźątz iemu/ miedzy

4: ktorémi była Mariá Magdalena/ Maria Iakobo=

5: wa/ ij matka řynow Zebedeuřfowych. Ty wrzáz=

6: řy z daleka/ we zbroij ijdącé z miařta ku lámaniu go=

7: lenij lotrowřkich/ aby rychléy vmarli/ aby byli dlá

8: dnia fwiéte^{go} tym rychléy pogrzebienij/ bo on dzień

9: byl wielki. A dlá te^{go} profili Piláta řydowie/ aby ijm

10: dopuřcil polamatz řędziwé ij ijch nogi/ aby byli zięci

11: Y dopuřcil Pilát. A ony to vřzázřřy/ zřękwřřy fie

12: wřřytcy/ Marié powiedzieli. Mariá gdy to vřly=

13: řřala/ s placźem wielkim ku řynowi rzekla. O moy

14: námileyřřy řynu/ czemuż fie zafie ci wrataiá/ tzo ch=

15: tzą tobie ieffće vcźynitz/ iá mnimala aby fie nařycili

16: ijże cie vmorzyli. Ale iako widzę ijże ij vmarlégo cie

17: przeřladuią/ ij rzekla daléy z wielkim placze^m: O moy

18: námileyřřy řynáčku/ tzo mám vcźynitz? niewiem/ o=

19: bronitz cie (iako ij pirwéy) z ijch ręku niemogę. Ale

20: wiem tzo vcźynię/ řtanę v nog twych fwiétych/ pro=

21: řřątz oytta twégo/ aby racźyl zmiękcźyřtz řertza tych

22: ktorzy ijdą ku rozmnoźeniu řmutku mego/ a chtzątz

23: radniéy vmrřetz pod nogami řynáčka řwego/ řia=

- 24: dla v krzyża. A onij przyfłli z rozniewanijm/ vzrzá=
25: wffly lotry żywé na krzyżu polámali w nich kołci/ ij
26: rzucili w dol. Potym wrocili fie ku panu Iezufowi.
27: O nowá żalołtz ij boiázn przypadla matuchnie mi=
28: lołciwé/ mnimalaciem by takież fynowi iey vczynitz
29: mieli/ niewiedzątz tzo czynitz/ przed nimi pokłękńęła

strona: 152v

Zywot pana Iezu Krysta

- 1: a rączki flożywffly/ glosem **omienialym** [!] placzątz rze=
2: wno k nijm mowila: O moij mili braciłkowie/ prze
3: náwyłfęgo boga pokornie wás prołfę/ nie raczcie
4: gwáltu czynitz więcý fynowi mému niewinnému/
5: námileyłfému/ iáciem ielt matka iego smutná/ ij ża=
6: lołci pełná/ acz fnádz on widziál fie wám bytz prze=
7: ciwny w czym iużci vmarl od walfych rąk więcý
8: niż godzina/ miéycie dofytz na tym/ bog ocietz racz
9: to wám odpucitz/ ij iá wám odpuffczám. Gdym te
10: że żádnému z wás nitz złęgo nieuczynila/ prołfę po=
11: kornie/ nielańcie kołci mégo milęgo fynaczka. Ián
12: téż ij Magdalena/ ij ony tzné panié/ placzątz profili/
13: aby nog Iezufowi nielámali. .:

14: #Modlitwa.

- 15: **O** Námiłościwffly panie Iezu Kryłte/ ienżes
16: dlá mnie na krzyżu podniefion/ a tak od ziemie po=
17: wyłfon bytz rączyles. Dáy mi prołfę cie mily panie/
18: od żądż ziemfkich podniefienijé/ ij téż vmyflem w
19: niebiefieh powyłfienié Amen.

20: Iezofowi wlocznią bok iego

21: utworzono. **Ka**^{pitulum} 96

<http://rcin.org.pl>

- 22: **I** Eden tedy z żołnierzow/ *ijmienie*^m Długoś/
23: niedbajätz placzu anij prozby pokorné panny Ma=
24: rié/ matuchny boleściwé/ zufale pochwytil drzewce
25: a vgodziwłfy ku fertzu przez náprawę towarzyśfow

strona: 153

grafika

strona: 153v

Zýwot pana Iezu Kryśta

- 1: fwych/ bo lám byl flepy/ otworzył wlocznią bok Ie
2: zufa milégo/ ij przerazil ferce iego/ s ktorégoż krew
3: na nafte odkupiniyé/ ij woda na grzechow nalfych
4: omycie/ obficie wypłynęła/ a iedna kropiá gorązá
5: ciekątz po oścziepie/ dotknęła fie oczu iego/ ij przez=
6: rzál ij vwierzył w pana Iezufa. Potym ofwięcil fie
7: ij męczennikiem zořtál. Matuchna tedy od śmutku
8: na ziemię vpadła/ ij niemogła rzétz ij przemowitz żá=
9: dnégo flowa. Ale Ián ſwięty ſmieie rzékl k nijm. O
10: mężowie okrutni a nielutoſciwi/ ij czemu takowé o
11: krucieńřtwo nad *vmarły*^m ciałem działácie? Czemu
12: fie nie ſmiluiecie nad tą ſmętną panią? Iużeſcie fie
13: go dofytz namęczyly/ ij walfé zloſci dofytz nad nijm
14: wypelnili/ ijdzie iuż precz/ flożymyť my tu ciało bez
15: wás iako możemy/ a pochowamy. Zydowie gdy
16: od niego odeſřli/ iego miłoſnicy acz przy nijm zořtali
17: wřřakoż niemogli ij nieřmieli bez dozwoleńia Pilá=
18: towégo/ a teź niemieli w czym by go pochowali.
19: Przeto matuchna ſplaczem fie oto bogu oyttzu mo=
20: dlila. Y pobudzil buog Iozefa ij Nikodema/ ijże w=
21: ziawłfy odpuřćzenié od Piláta/ przyřřli z náczynim

22: ijżby go fięli/ ij z małciami tzo by go pomazali.

23: #Modlitwa.

24: **O** Blogoflawiony krolu wieczné chwály pa=

25: nie Iezu Kryšte/ zbawicielu ij odkupicielu grzéffné

26: go **cżlawieka**. [!] Tobie czynię dzięki nielmiertelné/ ien

27: zes dzis dlá mnie na oltárzu krzyża świętégo/ mie

strona: 154

zbawiciela naffégo.

Lift 154

dzy lotry poftawiony/ bogu oyttzu offiarowán bytz

1: ráczyles/ gdzie bok tweé náfwiétfié miłości wlocz=

2: nią (aże ku rozkroieniu fertza) nielutołciwie iest ot=

3: worzon/ s ktorégo wypłynęła krew połpolu z wodą

4: ku odpuffczeniu grzechow naffych. Raczy téz milo=

5: fciwy panie Iezu ferce mé zranitz/ bolefcia męki twé

6: ijżebych wyléwał krwawé flzy moie/ a potym przez

7: záflugę twé męki niewinné/ doftąpil bych z onym lo

8: trem na prawicy twé wilfącym/ grzechow odpuff=

9: czenia/ ij w chwále twé na wieki krolowania Amen.

10: Iezufa milégo w nieffporną godzinę

11: s krzyża feymowanijé. **Ka**^{pitulum} 100

12: **M** Atuchna boża po odefcie onych żołniérzow

13: przyftąpiwffy ku krzyżu/ myfli radząt fie ia

14: koby flożyła ciało s krzyża fwégo námileyffégo fy=

15: na/ a ono trudno/ bo mocy niedoftaie/ náczyniá nie=

16: małs/ odijdz go tak nie fmié/ anij chce dlá miłości

17: wielkié/ a tako radząt fie tzo by s tym działatz miała

18: ij pozrzala ku miaftu/ alifci drugá rota niemalá k nim

19: fie z miafta przybliża/ niofątz náczynié ku feymowa=

20: niu ciała godné/ ij fto libr mirry ij aloes ku pomaza

- 21: niu ciała przenáwiéńfého Iezufa milégo. A cij byli
22: Nykodém człowiek bogaty/ a Iozeff z Aromatyié/
23: rotmiétrz náczelny ij wzięty między ludzmi/ zwole=
24: nicy tajemni pana Iezufowi ij fludzy náboźni. Ma
25: tuchna gdy ié wzrzala/ wielce fie załmucila/ bo ijch
26: z daleka poznatz niemogła. Przeto z žalofcią mowila
27: O boże oycze/ ij tzo lepak dopuścitz chcefs na fyna

f ij

strona: 154v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: twégo ij na matuchnę iego? Zatym Ián prędko w=
2: ftál/ ij pilnie poglądaiątz poznál ktorzy byli/ ij opo=
3: wiedziál to Marij. Wfilyfáwfsy to mariá/ z wielkim
4: płaczem tako rzekła: Blogoflawioneé ijmié boga
5: wiecznégo/ który w náfée nędzy wżyczá nám wípo=

: grafika

- 6: możenia fwego. Poty^m
7: rzekła teéz ku Iánowi
8: Moy miły fynu/ bież
9: rychlo przeciw ijm/ a
10: przyimi ié náboźnie/
11: proffątz pomocy ich mi
12: lołci. Powftawfsy Ián
13: ij bieźál opodál od krzy
14: ża/ ij przywitál ié pla=
15: czątz gorzko. A malucz=
16: ko tam iakoby odetch=
17: nąwfsy/ poffli bližéy ku
18: krzyżowi/ pytaiątz Iá=
19: na kto by tam byl przy

- 20: paⁿnie v krzyża/ fą li téż
- 21: tam zwolenicy? Powie
- 22: dziál Ián o paniách ktoré tam byly/ bo o zwoleni=
- 23: koch nitz nie wiedziál gdzie by fie podzieli. A gdy fie
- 24: ku mieftzu bliżey przybliżyli/ s konij fwych zfiiedli/ a
- 25: poklęknąwśfy vczynili czeftz bofką cialu fwiętému.
- 26: A wftáwśfy z onego mieftza/ pieffki potzliwie fli/ ij
- 27: nábożnie pannę fmutną pozdrowili/ A tak placząt/
- 28: pannę Marią cieffatz/ niemalą chwilę podlug czału
- 29: przemieffkali. Potym rzekla ijm panna náfwiętfá:

strona: [155]

zbawiciela náffego.

Lift 159

- 1: O wierni wyznáwacze ij zwolenicy boga wierné=
- 2: go/ dziękuię nad náwyffe wáffe doftoynoći s tako=
- 3: wé pilnoći ku fynu mému/ ktoryż wás obu náfil=
- 4: niéy vmilowál/ raczcie mi wierzytz/ ijż iako by mi
- 5: nowé flońce wefflo/ gdym od Iána flyffala przybli
- 6: żenijé wáffe/ bo wfytcy niewiedzielifmy tzořmy po
- 7: cząt mieli/ pán bog bądź wám odplata wáffa. Onij
- 8: zaře mowili: Gořpodze wielebná wfytkim řercem
- 9: zaluiemy tego tzo fie twému fynowi ij tobie milá
- 10: panno przygodzilo/ by to bytz moglo/ odięlibyřmy
- 11: go byli/ ale wielkie mocy řprzeciwicieřmy fie niemo=
- 12: gli. A gdyřmy tego vdzialatz nieřmieli anij mogli/ to
- 13: tzo możemy miřtrzowi nářfemu milemu teráz pořlu
- 14: żemy/ bo mámy odpulfćzenié od řtarořty/ abychmy
- 15: go fięli ij pochowali. A wftáwśfy/ drabiny ku obu
- 16: rąku przyřtawili/ aby iezuřa fięli. Ku prawé ręce Io
- 17: zeř wřtąpil/ a s pratżą wielką gwozdz miąłřy wybil
- 18: Nikodém ku lewé ręce sie rzucil/ ktorá odbiwřfy/ ku

- 19: nogám fie przybliżył. Matuchna rączki wznofila/
20: wiażz go chciała/ ale Iozeff cialo podiał w poly ij ob
21: lapil/ aż Nikode^m z nog gwozdz wybil. Ręka prawá
22: nadol wifiala/ ku téy matuchna nábożnie przyftá=
23: pila/ a obliczé fwé ná nię polożyła/ oględuiątz/ łzami
24: cięśfkimi omywała. A tak Iozeff z Nikodemem/ le=
25: guchno cialo iego náświętfié/ z wielką vcżliwością
26: ípuścili/ aby ciała iego nienaruffyli/ potym go s pla=
27: czem na przełciéradlo polożyli.

28: **Smutek panny Marie. Kapitulum 101**

f iij

strona: 155v

grafika

strona: 156

zbawiciela náffégo.

Liłt 156

- 1: **I**ezufa gdy iuz s krzyża sięli/ matuchna ie=
2: go ímutná natychmiáft fie ku niemu rzucila
3: tedyż go oblapila/ z glowy koronę wyrwala
4: ij tarnie s niéy wybiérala/ licżko/ vfta/ potzalowala/
5: ij łzami obléwaiątz omywała/ wlofom oberwany^m
6: ij brodzie ij obliczu zbitému/ ij ijnńfym członkom zbi
7: tym/ barzo fie dziwowala/ ijże w nich zmienienie wi
8: dziala/ każdy í płacżem potzalowala/ ij nad każdym
9: ofobné narzékanié vdzialala. Poty^m fie k niemu przy=
10: iáciele rzucili/ wielki placz nad nim vcżynili/ Ián
11: pierfi potzalowál/ í ktorych bołką mądroftz czyrpál /
12: łzami ié obléwál. Magdaléna nogi oblapila/ a iako
13: zwykla z dáwna łzami ié vmywala/ v ktorych grzé
14: chow fwych odpuffczenijé wzilęa. [!]. Tamo wfitycy

- 15: gorzko plakali/ bo Iezufa barzo milowali. Po maleé
16: chwili/ Iozeff profil panny Marié/ aby dopuścila
17: cialo fprawitz ku pogrzebu. Ona tego rzewno od=
18: mawiała mowiątz. Moy mily przyjacielu/ niechciéy
19: że ieffcze pogrżéftz ciala fyna mégo/ żetz lie go pir=
20: wéy namiluię vmarlégo/ gdy niemogę mietz żywé^{go}
21: albo mie wlož w grob wedle iego. Tu pilnie zafie w
22: ręku/ w nogach/ ij w boku rany oględuie/ iuż tę/ iuż
23: onę tzaluie/ drugi ráz **tzlowkę** [!] zranioną/ brodę ober=
24: wana/ twarz ofskaradzoną/ ffyię zbitą/ vffy wycią=
25: gnioné/ pierfi wzdété ij **fkrmawioné** [!] oczy zatworzo
26: né. A taką żaloftz tam miała/ ijż niemoże bytz wymo=
27: wiona. Potym Ián iako opiekun/ rzékl ku Marij.
28: O matuchno laskawá/ racz w tym pośluchatz Io=
29: zeffa ij Nikodéma/ oto wieczor ieft/ dáy miefce/ aby

strona: 156v

Żywot pana Iezu Kryfta

- 1: cialo małciami pomazali/ a pomazawífy w grob w
2: lożyli. Naty fłowa paⁿna pokorná będatz wdzięczna
3: takowégo opiekuna/ ktorému byla polétzona/ iako ro
4: ftropná ij poślufná tego daléy nieodmawiała. A
5: tak natychmiáft iednij drogié małci wzięli/ drudzy
6: iego omywali/ ij pięknie ociérali/ **poty^m** drogiémi ma
7: łciami mazali. Matka od glowy nie odstępowala/
8: ale w ręku wftawno ią miała. Magdaléna nogi tza=
9: luiątz mowila: Proffę wás niecháy iá ty náświętfleé
10: nogi/ v ktorychem grzechom odpuśczenié wzięła/
11: fama pomazę/ ij dopuścili iéy tego. Tu ona widzätz

12: nogi vranioné ij fkrwawioné/ łlzami gorkimi omy=
13: wala/ ij małcią mazala/ žaluiątz ijż nie łama fwy^m ná
14: kładem ciała Iezufowé^{go} pomazala. Iezus mily aby
15: ié pocięfł/ iakoby nie zraniony tak fie vczynil. Gdy
16: pana Iezufowo ciało pomazali placzątz/ na matuch
17: nę tzo będzie czynitz pogłądali/ Ale matuchna bożá
18: niemogątz fie napatrzytz fwego fynáčzka/ na oblicze
19: iego pądwiłfy rzewnym głosem mowila: O fynu
20: moy námileyłfy/ tu cie dzis łmutná dzierzę márt=
21: wégo ktorégom wefele piałtowala żywego: O moy
22: fynáčzku námileyłfy/ ktorys wielé dobre^{go} poczynil/
23: nikogos nigdy niezafmutzáł anij zaftarál/ czemużes
24: iako lotr zabit ij vmarł/ a w tym ci ocietz tway nie=
25: ráczyl datz wfpomożeniá/ dlá ludfkiego wybawie=
26: niá? O fynu moy mily/ odlączyles fie od matki twé
27: przez łmiertz krzyżowá/ racz prośłę cie dopuścitz żetz
28: mie wložą w grob s tobą/ bo niewie^m moy mily fynu
29: iako iá mám bytz żywa bez ciebie/ przeto bych rada

strona: 157

zbawiciela náffégo.

Liłt 157

1: s tobą póspolu w grobie byla. Po tym obrociwłfy
2: fie ku fwym przyiącielom mowila. Smiluycie fie/
3: łmiluycie fie nademną wy przyiąciele mili/ nieodéy=
4: muycie go ięfcze odemnie/ ijżbyście go pogrzebli/
5: prośłę wás niechátz iuz tu vmrę przy nijm/ abych nie
6: byla żywa po nijm/ Czego ięftli vczynitz niechcecie/
7: mnie s nijm póspolu pogrzebcie/ ijż iakom go nořila
8: żywego/ niechátz będę mietz w grobie vmarłégo. A
9: tak narzékaiątz łlzami oblicze iego krwią łpiekleé o=

- 10: mywała/ ij zawicim fwé glowy ociérala. A gdy tak
11: dlugo matuchna nad fynem plakala/ aż notz fie przy=
12: bliżala/ ięli iéy wflytycy profitz/ aby rychléy iezufa do
13: grobu donieli ij pochowali. Ona gdy to wflyffala
14: potzalowáwffý go/ k temu przyzwolila.

15: **#Modlitwa.**

- 16: O Iezu námiłofiernieyffý/ ienżes dlá mnie/
17: człowieka grzéffného na krzyżu ráczyl vmrzétz/ a od
18: Iozefa ij Nykodéma fkrzyża fięty/ drogimi małcia
19: mi pomazany/ w przełciéradlo biále vwiniony bytz
20: ráczyles. Dáy mi proffę cie abych z oltárza **fwięté^{g0}**
21: twégo/ iako s krzyża fwiętégo cialo twoie práwdzi
22: wé ij żywé/ w fwiaćtołci doftoynie przyiątz/ toż ná=
23: fwiętffé cialo małciami tznót pomazatz/ ij też czy=
24: łtym **ferce^m** ij ciałem vltawicźnie zachowawatz **Ameⁿ**

25: **Iezufa milégo do grobu prowadzenijé/**

26: **ij w grob wlozenijé. Ka^{pitulum} 102**

strona: 157v

Zywot pana Iezu Kryfta

- 1: **P** O tym wedle obyczaiu żydowffkiego w prze
2: ściéradlo Iezufa vwinęli/ glowkę ij oczy ie
3: mu zakryli/ z náboženńftwem to czynili/ An
4: ieli iemu obchod fpiewali. Tedy łama matuchna
5: mdlá iako mogła glowkę nořila/ Magdalena nogi/
6: Ián/ Iozeff/ ij Nikodem przodek ciala wzięli/ iako
7: motznieyffý/ a ku grobu
8: s placzem ij z nábożeń=
9: łtwem/ vpádaiątz/ od

: grafika

- 10: krzyża s procefyją pro=
11: wadzili iżby go pogrze
12: bli. A gdy go s takową
13: żalością pochowali/ led
14: wy matuchnę od gro=
15: bu oderwali. Ián pro=
16: łil marie rzekątz: O ma=
17: tuchno moia/ iużci fie
18: notz przybliżá/ nie ieft
19: bezpiečno nám tu zo=
20: łtatz/ a przeto proffę twe
21: miłóci/ podzmy iuż do
22: miafta tzo rychléy. Kto
23: remu ona oblapiaiątz grob z wielką żądzą płczątz
24: rzekła: Tu vmrę z fynem moijm/ A potzalowáwffy
25: grob wzdychaiątz ij lkaiątz/ obezrzáwffy fie ku Ma=
26: gdalénie ij ku ijnńfym niewiaftám rzekła. Gdzie mie
27: chcecie powiéłtz/ domutz niemám anij rodziny/ anij
28: fyna/ anij ktorégo przyiáciela/ bom wffytko dobreé
29: łtracila **dzifieyffé^{go}** dnia. Tako barzo byla zemdlona

strona: 158

zbawiciela náffégo.

Liłt 158

- 1: ijże fama łtátz niemogła/ a przeto Ián ij magdaléna
2: wiedli ią po pochowaniu ciała fyna iéy od grobu/
3: a przyffedffy ku krzyżu pokłękneła ij chwálila go/ bo
4: ieffcże łtál krzyż podniefiony/ a widzątz go krwią fy
5: na fwégo pokropiony/ ze łlzami pozdrowila rzekątz:
6: Pozdrowion bądź nádroffy krzyżu fwięty/ ktorys
7: byl doftoien nołitz krola niebiełkiégo/ ij pana fyna
8: mégo. Pozdrowion bądź krzyżu/ krwią fyna mégo/

9: iako zlotem/ drogim kamienijm ij perlami iest es o=
10: kráffony: O flodkié drzewo/ tys nofilo brzemię prze
11: náflodffé/ cialo z boftwem złączoné/ tys sám byl te=
12: go doftoyny nofitz odkupieniá fkarbu/ náfwieffá
13: krwią przelány. A rzekwffy to/ do domu fie wrátzala
14: a idátz po drodze tego patrzala/ aby którą krwie kro
15: pię vzzala/ tedy wnet tzałowala. Idátz ku miaftu/
16: częfto krotz fie ku grobu zafię patrzátz obratzala/ dlá
17: żalósci ij wielkiégo milowaniá fwégo fyna/ bo tamo
18: bywaią oczy gdzie milóftz/ gdzie fkárb/ tam ferce.
19: W Ieruzalem gdy s nią iuż wchodzili/ ludzie placz
20: iéy vflyffáwffy/ wffytcy żaluiátz iey/ mowili: Ototz
21: żalobliwa matka ktoreé fyn dzis tak okrutnie ij nie=
22: fprawiedliwie iest zawieffon na krzyżu. O iako fie
23: wielká krzywda tey panié ij iey fynowi dzis w Ie=
24: ruzalem ftala/ iednégo fyna miała/ ij tego marnie z
25: wielką bolefcιά dzis ftrádala. Niektoreé téz panijé
26: ffly za nią placzátz/ bo iéy boleftz/ dzialala inffym bo
27: leftz/ ij placz iéy/ ijné pobudzál ku placzu. A gdy iuż
28: byli poftrod miafta/ Iozeff mowil ko [!] marij/ proffátz
29: iey aby ffla na pokoy mieffkatz do iego dworu/ gdyż

strona: 158v

Żywot pana Iezu Kryfta

1: niemiala fwégo domu. Ale Nykodem mowil/ nie pa
2: nie Iozefie/ lepiéy ci fie iéy doftoynofci fklonitz ku
3: mnie w dom duchowny/ dlá iéy wietffé doftoyno=
4: fci. Tedy Mariá Magdaléna s placzem rzekla: Pa=
5: nowie moij ij braciá milij/ iátz mám matkę mietz mi=
6: ftrza mégo/ ij do domu ią przyiátz/ a tam doftyz vcz
7: liwie będzie ftátz/ bom to powinna panu ij miŝtrzo=

8: wi mému/ więcéy niżli ktory z wás/ bo mi grzéchy
9: odpucil/ ij brata mi fkrzéfíl. Matka wíffelkiégo miło
10: líérdziá/ baczątż to tzo iéy mowiono/ nikomu nieod=
11: powiedziála/ ale na Iana wzglądnańwíłfy rzekla: Mi
12: ly fynu tzo ty mowiś k temu. Ián rzékl: Ieřtlitz lu=
13: bo milá panno/ widzi mi sie fluffniéy ijżobyłmy sie
14: do wieczornika gdziełmy vczynili wielkęnotż mi=
15: řtrzowi nańfému wrocili/ a tam odpoczynęli/ a wy
16: braciá odeydziecie z milym bogie^m do domu wańfego.
17: Tedy panna nańwięćfłá podziękowawíłfy obiema
18: pokorno/ do domu z Marią Magdaléna/ ij z Iáne^m/
19: ij téż z řiořtrami řwémi w ktory^m byla wieczérzá ořta
20: tecznía pořfla/ tamże po onych vltżach ij přécźni=
21: tżach ijdąż mowila: O moy mily fynu/ tytż řá vlice
22: přez ktoréś ty chodzil káżąż/ niemotżneé vzdráwia=
23: iąż/ ij tżuda czyniąż/ a dzis cie přez nie wiedli żydo
24: wie řromotnie na vkrzyżowanijé. A gdy byla przy=
25: wiedżiona napřzod do domu Iánowé^{go} ij do matki
26: iego/ tamo řiadla ij malutko odpoczynęła. Potym
27: wřtála/ a obrocíwíłfy sie ku onym niewiařtám ij pa=
28: niám ktoré tam za nią byly przyřřly rzekla ijm: Dzie
29: kuię wám milé panié iżeřcie mie ij řyna mego řemną

strona: 159

zbawiciela nańfého.

Lířt 159

1: żalowały/ takiéż ony dziękuiąż iey placąż odchodzi
2: ly a niedziw temu/ bo widziały iéy odżienié/ cżepietż
3: ij řąbek krwią vmazané řyna iey. A rzekwíłfy to zaty^m
4: do wieczornika zařie pořfla/ a gdy tam przyřředřřly
5: wchodżila/ s placżem tak mowila: Y gdzie ieřt ży=

- 6: wot moy/ wefeleé moie/ nadzieia moia/ pociessenié
7: moie? Gdzie iest miłoftz moia/ fynączek moy mily? Y
8: ięła pytatz Iána fwégo opiekuna/ gdzie iey fyn fie=
9: dziál gdy wieczérzál? gdzie nogi apoftolo^m vmywál?
10: A Ián iéy vkázál? Ona ony wflytki miestza ze flzámi
11: tzałuiątz mowila. O moy námileyfły fynącźku/ ij
12: gdzies iest/ dokądes sfedl ijź cie tu niewidzę? tutz by=
13: lo miefće twoie. O moy mily fynu Ianie/ ij gdzie fyn
14: moy miłtrz twuóy? O Magdaléno gdzie miłofnik
15: twoy? O moie milé fieftrzyce gdzie fynowietz wałs
16: wefele naffe/ fwiatłoftz naffa ij wiecha? Ach nieiacy
17: iako odśfedl od nás/ ale z wielką bolefcia/ gańbą/ ij
18: wzgardzenim ludu wflytkiégo/ zraniony ij ftluczo=
19: ny/ zbity zeplwany/ a to mnoży wielką bolełtz w fer=
20: tzu mym iżefmy mu w takowé żalofci dopomotz nie
21: mogli. O fynącźku moy namiléyfy/ ty znáś iako
22: gorzko iest fertzmu memu ij dufy moié twoié rozlącze
23: nie nocy przyśflé/ ijżes od nędzného vcźnia wydán
24: iju na fąd niefprawiedliwy od żydow iestef podán/
25: potym niefprawiedliwies ofądzon/ a iużes vmarl ij
26: pogrzebion. O moy mily fynu vkaży mi ale dzis la=
27: fkę twoię/ racź wziętz kłobie dufę moię. Ián fwięty
28: profil iéy fwiątołci/ aby łobie nie tako ftyłkowala
29: cieśfyl ią/ ij napominál aby tzo iadla/ ij pořilenié ma=

g

strona: 159v

Żywot pana Iezu Kryřta

- 1: lé cialu wzięła. Ona dlá żalofci nitz iestz niemogła/
2: anij żádného pociesseniá/ anij pořileniá wziętz nie=
3: chciała/ ale obrocifwły fie ku grobu obliczym/ gdzie

4: fwoy fkárb miala/ nie iedżątz ani pijątz/ wftáwno we
5: dnie ij w nocy gorzko plakala/ aż do dnia z mártwy
6: wftaniá fwégo milégo fyna. My tedy bączątz ty
7: rzeczy/ placzmy wsfytcy ziego milą matką wednie
8: ij w nocy iéy milégo fyna okrotné fmierci/ mowiątz
9: ku panu Iezufowi tymi flowy. O panie Iezu Kry=
10: fte za nás vmęczony/ okiem twégo milofierdziá iuż
11: na nás wezrzy/ ij ferce nafte twą gorzkością/ ij twé
12: milé matki napoy/ iizby nikogo nieżądala więcéy na
13: ffa duffa/ iedno zranionégo Iezufa/ botz on ieft ży=
14: wot moy/ vciecha moia/ rofkofs duffe moié/ fwiat=
15: loftz moia/ bez **które^{go}** błądzę/ gdziekoli fie obroczę. Ra=
16: czy iuż mily panie twą bolefcia/ ij twymi ranami ra
17: nitz duffę moię/ iako oblubienicę twoię/ do mégo fer
18: tza racz zawitatz/ a moijch wsfytkich grzechow racz
19: zapamiętat/ za ktorés twoię krew nádoftoynieyfłá
20: ráczyl obficie wyléwatz. Dáy mi mily panie náboż
21: nie twé vmęčeníjé wfpominatz/ ij ganiebnégo vmę
22: czeniá twégo oplakawatz/ abych fie potym żywocie
23: mogl wefelitz ij s tobą krolowatz Amen.

24: **Modlitwa.**

25: **O** Námileyfły Iezu/ ienżes iuż dlá mnie go=
26: dziny kompletné w grobie pogrzebion/ o=
27: plakáwán/ ij ftrzeżon bytz ráczyles. Dáy mi cie bo=
28: ga mégo wgrobie fertza meégo pogrżéftz/ oplakatz

strona: 160

zbawiciela náffégo.

Lift 160

1: ij ftrzedz/ iizbych tobie pogrzebiony í tobą zafluzyl=
2: bych ku chwále **zmárwy** [!] wftania przyftz/ a ciebie na

3: wiek wiekom wielbitz Amen.

4: **V**żytki z nábožného rozmyflaniá męki božé/ ty fá/

5: **i**ako nábožni doktorowie mowia **Ka**^{pitulum} 103

6: **C**hceřli cřlwiecže množytz fie z tznoty w tz=
7: notę/ z lafki w lafkę/ z **dobré**^{go} w lepřfé/ na kaž=
8: dy dzień ijm z náwięřřym možeřs nábožeńřtwem/
9: **romzyfláy** [!] rád vmęczenié Iezuřa milégo/ botz nitz
10: nicieřtz bogu milému tak przyiemného/ cřlownikowi
11: na zbawienié vżytečno/ iako cžeřté obiéranie w nie
12: winné męce námileyřřego řyna božégo. Iako o tym
13: řwiadczy Auguřtin řwięty/ a řnijm fie zgáďza Woy
14: ciech wielki rze:kątz: By tzlowiék przez tzaly rok chłéb
15: iedno iedzątz/ a wodę pijątz na każdy dzień pořcil/ by
16: též řwé cialo tako barzo dręczył/ ijžby ié na każdy
17: dzień miotłą albo biczem do krwi wylániá vbil.
18: By do Ieruzalem pielgrzymuiątz cialo řwé trudzil/
19: By na każdy dzień wřřytek žoltářz zmwil/ ielřcže
20: iedno prořté męki božeé rozmyflanié/ iedné řlzy dlá
21: męki božé wylánié/ nad to wřřytko bogu milému
22: ieřt **przyie**^m**nieyřřé**/ ij cřlownikowi na zbawienié vży=
23: tecznieyřřé. Mękiciém božé nábožné rozmyflanié/
24: przywodzi cřlwieka ku řkruffe wierné/ řpowiedzi
25: dořtateczně/ ij pokucie práwdziwé. Na znamię tego
26: cřařu Iezuřowé męki/ opoki fie padali/ groby fie od
27: wářzaly/ znamionuiątz ijž **twandé** [!] ij opoczné řertza
28: męką bożą ku placzu będą zmiękcžony/ ij przez řwie

g ij

1: tą ſповідz ludzie grzéſſni ktorzy ſą iako grobowie
2: ſmrodliwi bywaią oczifcieni doſytcz działaiątz ij też
3: pokutuiątz za grzéchy ſwé/ gdyż pán Iezus cięſſko
4: pokutowál za tzudze. A nie tylko to działá/ ale nadto
5: wſſytko/ duſę vbogą w laſce bozé ozimniałá/ ku go
6: rącé miłości ij nábożeńſtwu zapálá/ ij dziwną ſlod=
7: koſcią niebieſką napáwá. Iako o tym ſwięty Bier=
8: nát mowi: Nadewſſytko mi cie mily Iezu vczynilo
9: milégo/ kielich twoy/ to ieſt/ męka twoia gorzká/ kto=
10: rąs cirpiál dlá mégo zbawieniá. Tatz zapráwdę go
11: rątzą miloſtcz ij nábożeńſtwo w duſſy méy ſprawiá/
12: Tatz mie we wſſytkich ſmutkoch ij przeciwnoſciách
13: wſpomágá/ ij odpłaty wiczného zbawieniá domie
14: ſſczá. Rozmyſłáyze tedy iuz człowiecze mękę iezufa
15: milégo/ a zátz Iezus mily okiem ſwégo miloſtierdziá
16: na cię wezrzy/ rozum ci oſwiéci/ ijż cie iako Piotra/
17: na krzyżu lotra/ rozrzewni ſerce twoie/ gorzkofci na
18: poij/ zá by twá milá duſſa pokoy w milym bodze na
19: lazla/ ijżby nikogo **nieżądala/ [!]** iedno zranioného Ie=
20: zufa/ ktory cie w laſce tu rozmnoży/ a **poty^m** żywocie
21: chwály ſwé wiekuijſté domieſci Amen.

22: **Pieſń: Pange lingua/ Polſká/ w které ieſt krotkié**

23: **ſpominanié męki pana Iezufowé. Ka^{pitulum} 104**

24: **K** Rzyżu wierny ij wyborny ſamo drzewo ſſla
25: chetné/ w **žadny^m** leſie tobie nieieſt/ kwiatem/
26: **owoce^m** rowné. Slodkié twoie gozdzie byly
27: které Kryſtuſa noſily.
28: Ięzyku poy chwálebny boy/ wálkę krola motzného/

- 1: gdy przez drzewo śmierz zwycięzył zbawiciel świat=
- 2: ta tego/ na krzyżu się ofiarował/ by nas diabłu z mo
- 3: cy wyrwał. .:
- 4: Maięz lutoftz nad Adamem/ iż go był diabeł zra=
- 5: dzil/ gdy przez iablka wkuślenie śmierz sobie był vro=
- 6: dzil/ on tedy drzewo naznaczył/ by ślkody drzewa
- 7: zapłacił. .:
- 8: Tegotz działa rząd zbawienia naffe^{go} potrzebował/
- 9: aby chytróftz złęgo wrogu [!] tąz nauką ofukál/ a í tąd
- 10: przynioł wleczenie/ s kąd było przed tym skażenie.
- 11: A gdy już więz czału przyślo święte^{go} popelnienijé/
- 12: zellán z nieba lın od oytta człowieka na zbawienie
- 13: ien wftąpił w trzewa dziewiczeé/ wziął na się cialo
- 14: człowieczeé. .:
- 15: Placze dziecię wielmi w ciałnych iaslicech položo
- 16: né/ matka członki zagrzewala w pieluski obwinio=
- 17: né/ na swych go ręku nořila/ panińskim mlękiem
- 18: karmila. .:
- 19: Poty^m po trzydzietych lecie gdy cialo zupełné miał/
- 20: iż się przeto był narodził na mękę się sám wydál/
- 21: dál się więzatz podiał plwanijé fromotę ij biczo=
- 22: wanijé. .:
- 23: Na krzyż okrutnie przybiwřly otztem z żolcią napo=
- 24: iono/ cirnijm/ gwozdzmi/ frogą wlocznią święte cia
- 25: lo zbdziono/ krew się woda wypuřcila/ ktorá wřřyt
- 26: ko oczyřcila.
- 27: Schyl gałęzię drzewo filné/ řpuřtz członki rozcią=
- 28: gnioné/ řtán się swému panu miękřřé/ niřlis z przod=

29: ku stworzone/ aby tak ciało nie pniało a lżej na tobie

30: wiało. ∴

g iij

strona: 161v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: Bos ty łamo godne było/ niełtż myto świata włłyt

2: kięgo/ a przez cięmy przewiezieni do brzegu bez=

3: piecznego/ ten cie nam łodzią wdziałł/ ien cie śwą

4: krewia drogą obłł.

5: Chwała bądź bogu oytzowi/ krolowi nawyłłemu/

6: chwala też panu Krystowi na krzyżu wifłacemu/

7: chwala świętemu duchowi/ w troycy iednemu bo=

8: gowi Amen. ∴

9: #Drugá: **Vexilla regis prodeunt.**

10: **I** Idą krolewkię porpore

11: łalné krzyża teiemnice/

12: Nanijm (ktory ciało stworzył)

13: Podług ciała łie zawiełł.

14: Na ktorym okrutnie zranion

15: Bok frogą włoczną przebodzion/

16: Krew ij woda wplynęła

17: By nás od grzechow omyła.

18: Spelniło łie tzo powiedłł

19: Dáwid/ gdy na łudzi wolłł:

20: Od drzewa má buóg krolowatz/

21: Włłyteł go świat má oględatz.

22: Drzewo králné ij wybrané

23: krolewłką krewią zrumienioné/

24: Nadewłłytłki godné tego/

- 25: Niéftz członki boga prawého.
26: Blogiés ijż na twych ramieniéch
27: Zaplatzon wífego fwiata grzééh/
28: Na tobie myto zwážono
29: Więżnia s piekla wykupiono.

strona: [162]

zbawiciela naffého.

Lift 161

- 1: Przetotz fie krzyżu klaniámy
2: Mękę pańską spominámy/
3: Pomnoż tznotę sprowadliwym
4: A dáy odpufczenijé winnym.
5: Ciebie troytza boże wielki
6: Niecháy chwáli iężik wífelki/
7: A ktorés przez krzyż odkupil/
8: By zawífie rządził ij zbawil. Amen.

9: **Iezufowého grobu ftrzeżenié. Kapitulum 105**

- 10: **D** Rugiégo dnia/ to ieft w sobotę/ flli biskupo=
11: wie żydowfcy ku pilátowi rzekątz. Panie Pi
12: lácie/ pamiętámytz ijeże on zwodtza mowil ieffcże ży=
13: wiątz/ po trzech dniach wftanę z mártwych. Przeto
14: profimy cie/ każ ftrzédz grobu/ by fnádz nie przyflli
15: vczniowie iego/ ij nie vkradli ciała iego. Botz by byl
16: błąd poledni/ gorffy niż pirwffy. Rzekl Pilát: Má=
17: cieli ftrożą/ ijdzcie ftrzeżcie iako vmiécie. Onij od=
18: ftedffy/ ofadzili grób ftrożmi we zbroię vbranymi/
19: pieczęcią każdy fwą zapieczętowáwffy.

20: **Oyttzow fwiętych wybawienijé. Kapitulum 106**

- 21: **M** Ily Iezus iako rychlo bogu oyttzu duffę po

- 22: lécil/ ona złączona z boſtwe^m/ zſtąpiła do od=
23: chlaniſ piekielné/ aby oytce ſwięteé nawie=
24: dzila/ ktorzy ſie radowali aby z onych ciemności tym
25: rychléy byliſ wybawieniſ. Oyttzowie gdy iaſnoftz
26: iéy wzrzeli/ barzo ſie ſtego radowali/ ij głoſem wiel=
27: kim ſpiewaiątz/ wſſytcy zawolali: O zawitáy dáu=

strona: [162]v

Żywot pana Iezusa Kryſta

- 1: no pożądaný Iezus miły/ ktorégoſmy przez tak długi
2: czas z radoſcią/ w ciemności ſiedzątz czekali/ ij ſ pla=
3: czém k tobie wolali. Otociefmy dzis wzięli pocięſſe=
4: nie/ przez twé ſwięteé krwie wylánié. Raczyż náſ iuż
5: ſtąd wywiéltz boſmy twé ſtworzenie. A możem wie
6: rzytz iſz wſſytcy wten czas przed niſm padli/ dzięku=
7: iątz iego ſwięteé miłoſci/ iſz przez krzyż ſwięty/ ij mękę
8: iego niewinną byliſ wybawieniſ z onych to ciemno=
9: ſci. Tamże będątz długo ſ niſmi rozmáwiál ij laſka=
10: wie ié pocięſſál. Potym wiodl ié z wielkim weſelim
11: do raiu ziemſkiego/ ij przebywál tam s niſmi w nie=
12: niewymowny^m weſelu/ aż bliſko ſwitaniá dnia niedziel=
13: négo. Tam gdy przyſſedl/ Enoch z Eliáſſem/ po=
14: znali go iſz on byl zbawiciél w zákonie dáwno obie=
15: tzany. Przeto pokłęknaſſy przed niſm padli/ ij ch=
16: wálę mu boſką dali. Potym Iezus rzékl ku oyttzom
17: ſwiętym: Iuż námileyſſy moij przyſſedl czas/ abych
18: wſtál zmartwych/ przez tę krotką chwilę tu mie do=
19: czekáycie/ zaſie wám ſie poſtawię/ gdy matkę moię
20: ſmutną przod pocięſſę/ ij apoſtoly s kłopotu wyba=
21: wię. Wſſyſſáwſſy to onij wſſytcy/ na ziemię przed

- 22: nijm pádwífy/ czełtz ij chwálę iemu dáwaiątz mo=
23: wili: W twé flicžnoſci bołkié/ podz a połtępuy krołu
24: wífytkié chwály. Wftán iuż z mártwych/ a pokaż fie
25: matce twé Marij/ botz iełt w wielkim łmutku dułła
26: iey. Ale prołimy twé bołkié miłołci/ rychlo fie zafie
27: k nám nawroci/ A w twym chwálabnym [.] ciéle wftá
28: wífy z grobu nám fie też vkaży.
29: Dokonáwaią fie kfięgi drugié.

strona: 163

zbawiciela náłłęgo.

Lift 163

1: Kfięgi trzecié.

2: Iezufa miłęgo chwálebné trzecięgo dnia

3: z mártwych wftanijé Kapítulum 1.

- 4: **P**An Iezus Kryłtus zbawiciel
5: náłs miłołciwy/ podług ciała
6: w grobie leżątż/ a wedle dułłe
7: w otchlanij piekielneé z oytcy
8: łwiętymi będatż/ oytce łwięteé
9: s ciemnołci wywiodłfy/ a do
10: raiu ié doprowadziwłfy/ rano
11: barzo dnia niedzielneęgo/ z wiel
: grafika
12: kołcią wielką łwiętych
13: aniołow przyłłła ona
14: przenałłwięłłá dułła
15: ku grobu do ciała/ a z=
16: łączywłfy fie połpołu
17: z łwym łwięty^m cialem/
18: prawy buóg ij ijłty cz=

- 19: lowiek śwą bofką mo=
20: tżą/ nieruffaiätz zámku/
21: anij pieczęci grobo=
22: wych/ wftál chwáleb=
23: nie z wielką światłością
24: z mártwych. Wteⁿ czas
25: gdy fie to chwalebneé
26: z mártwych wftanijé
27: ftalo/ ftroże wftyty co

h

strona: 163v

Żywot pana Iezu Krysta

- 1: iego grobu ftrzegli/ ij od wielkié iałności zlékwfły
2: fie/ na ziemię popadali za mártwé. A przyśfedfzy k fo
3: bie widzätz iże Iezus wftál śwą motżą z mártwych/
4: weń vwierzyl/ A ffedfzy do Ieruzalem wftytkiému
5: ludu to powiedzieli/ czemu licemiernicy ij kfiążęta
6: kaplańscy nie radzi byli/ anij tzo s tym rzétz niewie=
7: dzieli. Panna Mariá będatz czału tego na fwy^m po=
8: koiu/ filnym nábożeńftwem bogu oyttzu modlila fie
9: rzekätz. O námiłofiernieyfły ij náłafkawfły boże
10: oytczé/ fyn twoy ij moy iedyny/ wedle wolé twé fro
11: motnie vmarl na krzyżu miedzy lotry/ iakoby on
12: byl lotr náwiętfły/ iá niedoftoyná pogrzeblam cia=
13: lo iego z fwymi fioftrami/ z Iozefem ij z Nykodeme^m
14: ij z Iánem. Przeto prośfę twé bofskié dobroci/ podlug
15: obietzania iego/ raczy mi go przywrocitz/ Oto iuż
16: trzeci dzień iako vmarl/ a niewiém gdzie tak dlugo
17: trwá/ mégo fmutku niebácżätz. Niechätz ale mily

- 18: oycze przydzie rychlę ta godzina/ ijż bych vzzala
19: mégo iedyné^{go} fyna. Raczy mi proffę cie iego miloftz
20: tym rychlę przyflatz/ bo duffa moia pirwéy niebę=
21: dzie pocięffona/ aż okiem moijm oglądám doftoy=
22: noftz iego żądliwą. O moy námileyffý fynączku/ ij
23: tzo fprawiáfs/ ij gdzie tako dlugo przebywáfs/ ma=
24: tuchny twé zapamiętáwffý? Proffę cie moy námi=
25: leyffý fynu/ przez ferdeczną miloftz ktorą cié gorátzo
26: miluię/ iako ty dobrze znáfs/ nieraczy dlužéy mieff=
27: katz/ raczy mi fie ty^mrychlęy vkazatz/ raczy mie fmut=
28: ną matuchnę pocięffytz. Pamiętáy ijżes mowil: trze
29: ciégo dnia z mártwych wftanę. Oto iuż dzis trzeci

strona: 164

zbawiciela náffęgo.

Lift 164

- 1: dzień iakos fie gorzko rozlączyl femną. A zá moy mi
2: ly fynu malotz fie widzi/ ijż wczora ij przed dniem w
3: czorayffym/ dlá twé męki byl mi dzień wielmi dlugi
4: nędze ij fmutku pelny/ dzień ciemnofcí ij wielkié za=
5: lofcí/ dlá twé fmierci ij rozlączeniá femną. Iuż fy=
6: nu moy námileyffý/ ktorégoż nadewffytko żądám
7: widzietz/ nawroci fie ku mnie/ Przydzi iuż ku mnie
8: moy mily krolu wflech náwyffý/ fertza mégo niewy
9: mowná flodkofcí/ bos mi ieft wflytek żądliwy. Při
10: dzi iedyná nadzieio moia/ bo ty ieftes moie wefelé/
11: Nawiedz mie vciecho moia/ botz ferce moie bez cie=
12: bie barzo teffknieie. ∴

: grafika

13: Iezus mily matce fie

14: vkázál. Kapitulum 2

15: **G** Dy tak f placze^m

16: nábożnie paⁿna

17: náświętfá dlugo mo=

18: wila/ a oto Iezus milo=

19: ściwy z mártwych w=

20: ftawffý/ nápirwéy fie

21: fwé matuchnie vkázál/

22: ij ftanął przed iéy milo=

23: ścią/ barzo wefoly/ ij o=

24: chotnie ią pozdrowil.

25: rzekąc: Pozdrowiona

26: bądź fwietá bozá poro

27: dzieielko. Ona wnet pa

28: dla na fwé kolana/ ij wielmi fie zadziwiwffý rzekla:

h ij

strona: 164v

Żywot pana Iezu Krysta

1: Y ty ies moy námileyffý fynu? Iezus takiéz przed

2: nią pokłęknał ij odpowiedziál. Iá ieftem matuchno

3: moia milá. Ona zatym natychmiáft powftala/ ij ná=

4: bożnie go przywitala/ wvfta ij w ręce go tzałowala.

5: O iaká tam radoftz byla/ iakié rozmáwianijé tam

6: wefolé bylo/ kto to może wymowitz/ zapráwdę žád=

7: ny/ iedno ty panno blogoflawioná. Potym oblapia=

8: niu ij tzałowaniu/ ręce iego bok ij nogi matuchna pil

9: nie oględowala/ ieftriby iaki bol miál/ o to pilnie py

10: tala. Iezus matuchnie fwé odpowiedziál/ ijż żádné

11: bolefcu iuz węcéy niecirpiál/ ij ijné^{go} wielé tam s nią

12: wefele rozmáwiál. powiedaiątz iako pieklo pokazil/

- 13: ij oytce s niego święté wybawil. Przeto nieśmętzże
14: lie iuz więcéy matuchno moia milá/ otociem iá ieft
15: s tobą vciecha twoia.

16: **Trzy Marié mafci przynioſly. Kapitulum 3**

- 17: **M**aria Magdalena ij Maria Iakobi ij Sa=
18: lomégo/ w fobotę w wieczor kupily drogich
19: mafci/ aby przyſfedſſy pomazaly Iezufa/ a barzo ra=
20: no **pirwífé^{go}** dnia po fobocie przyſſy do grobu/ gdy
21: iuz bylo flońce weſſlo. Na drodze ijdątz/ ony mieſtza
22: tzalowaly gdzie lie tzo z Iezufem ſtalo/ iako kędy wo
23: dzon/ gdzie lie nanie obezrzál/ gdzie pod **krzyże^m** pádl
24: gdzie zwlęczon/ gdzie vkrzyżowán. Idątz po onéy
25: drodze/ fobie vkazowaly ij mowily k fobie: Kto nám
26: odwali kamién odedrzwi grobowych/ bo owſſeyki
27: ieft wielki. A patrzatz tam ku grobu/ vzzaly odwa=

strona: 165

zbawiciela naſſégo.

Lift 165

: grafika

- 1: lony kamién (bo byl wiel
2: mi wielki) a wſſedſſy do
3: grobu vzzaly mlodzién
4: tza **fiedzácé^{go}** na prawicy
5: przyodziáneégo biálym
6: odzienijm/ ij zlékly lie.
7: Ktory im rzékl: Nieboy
8: cie lie/ Iezufa ſſukácie/
9: **Nazareńkie^{go}** vkrzyžo=
10: wanégo/ wſtál ci z már=
11: twych/ a nie ieft tu/ ototz

- 12: miejsce gdzie go było po
13:łożono. Ale ijdziecie a po=
14: wiedzcie to **vczeⁿnikom**
15:iego i Piotrowi/ ijęzetz
16:przedejdzie was do Ga
17: lileé. Tam go wzrzycie/ iakoż powiedziál wám.

18: **Iezus mily vkázál fie Marié Magdalenie. Ka^{pitulum} 4**

- 19: **G** Dy trzy Marié aniola w grobie wzrzaly/
20: iako boiazliwé vciekly/ a niebáčzätz tzo ijm
21: aniol powiedál/ ijęze Iezus z mártwych wftál/ w=
22: rociwłfy fie ku apóstolom/ mowily aby vkradzion
23: Iezus mily. Ale Magdalena ijęze gorątzto milowala
24: niechtzätz **byb [!]** żywa bez **lwe^{go}** milofnika/ niewiedzätz
25: gdzie go indzie łfukatz/ wrociwłfy fie do grobu/ gorz
26: ko plakala/ powtoré iję potrzecié tam nagłádala/ bo
27: miała nadzieię/ iję go rychléy náydzie tam gdzie go

strona: 165v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: pogrzebla. Y rzekli iéy aniolowie: Niewiałto/ iję tzo
2: płáčzefs? Odpowiedziala/ ijęż wzięto pana mégo/ a
3: niewiém gdzie polożyli iego. Bacż tu dziwné zapá=
4: lenié milofci goráčé: **Przedty^m** łlyłfala od aniola ijęze
5: z martwych wftál/ **poty^m** łlyłfala odedwu **aniolu [!]** / ijęż
: **grafika**
6: żyw ielt/ a tego włfytkié
7: go nie bączy mowiätz:
8: Niewiém gdzie go polo
9: żyli. Mowi tu Orijenes
10: Iż miloftz gorątzá to czy

- 11: nila/ bo iéy duffa nie by=
12: la przy niéy/ ale gdzie iey
13: miŝtrij i milofnik byl/
14: dlá tego niemogla o ijn=
15: ífym myflitz/ ani mowitz
16: iedno onijm. A gdy tako
17: plakala niedbaiątz po=
18: wieŝci anielŝkié/ iey mi=
19: ŝtrij i milofnik/ iefŝcze v
20: matki bęątz/ a tę pil=
21: noftz iéy (iako buog) wi=
22: dzątz/ niemogl ŝie zadzierżetz daléy/ Ale to wŝfytko
23: rozpowiedział matuchnie ŝwé milé/ proŝlątz odpuff=
24: ŝŝczeniá [!] odefciá ku pocielŝeniu téy niewiaŝty w tak
25: wielkié milofci. Odpowiedziala matuchna lafkawá
26: ŝynáczkowi ŝwému milému: Stań ŝie moy mily ŝy=
27: nu wolá twá ŝwięta/ racz ijdz ijpokoiytz placz gorz
28: ki téy to niewiaŝty/ bo wiernie ŝmierci twé ijpáloŝci
29: mé ŝaluie. Ale mnie téz moy mily ŝynu nieracz za=

strona: 166

zbawiciela naŝŝego.

Liŝt 166

- 1: pamięątz/ racz zaŝie ku mnie przydz/ gdy iá vtoliŝ.
2: W tym Iezus mily z vczliwoŝciá odŝŝedl od ŝweé
3: milé matki/ ijpkázał ŝie Marié Magdalénie rzekątz:
4: Niewiaŝto czemu placzefŝ/ kogo ŝŝukáŝ? A ona nie
5: znaiątz milofci iego mnimaiątz go bytz ogrodnikiem
6: odpowiedziala: Panie iefŝliby go ty wziá/ powiedz
7: mi iá darowáwŝŝy cie dobrze/ wezmę go ŝobie.
8: Rzekl k niéy Iezus: Mariá/ Ona poznáwŝŝy po rze
9: czy ijp on byl **ktoré^{go}** ŝŝukala/ iakoby ze ŝmierci ożyła

10: z wielką radością rzekła: O mój miły panie/ ty jesteś
11: któregoś ciemnością ią sfukala/ a pódwólfy przed niemi/ nogi
12: jego potzalowatz chciała/ iako zwykła. Jezus miły
13: chętzął więcęcy zapalitz serce iey/ nie dopuścił ié tego
14: vczynitz rzekł. Niechcięcy sie mnie dotykatz/ Y rzékł
15: k nie dalęcy: Izám iá tobie niepowiedál/ i jż trzecięgo
16: dnia zmártwych wftanę/ a dlá częgoż mie sfukáls
17: w grobie? Odpowiedziała Maria Magdalena: O
18: mój námielęfły miłtrzu/ taká żalóftz duffę moię s
19: twé marné smierci scifnęła/ i jż wśfego zapamiętaw
20: fły/ anij sie czuiętz/ vftawicznem o ciebie twym fwię
21: tym myflila/ ij o mieftzu na którym ié pogrzebla/
22: chętzął ié małciámi drogimi pomazatz/ dlá tegociem
23: plakala/ i jżem tego vczynitz niemogła. Ale bądź iuz
24: blogoflawioné ijmię twé fwięte nawieki/ i jżes wiel=
25: moźnie (iakos nám obietzáł) powftál zmártwych.
26: A niemalá chwilę tak rozmáwiaiętz ftáli póspolu w
27: niewymowné radości. Potym iáł odstępowatz od
28: nięcy mowiętz/ i jż téż chce vcięfytz oblicznościami fwą
29: drugie. Magdalena zlékwfły sie te⁸⁰ flowa/ bo nigdy

strona: 166v

Żywot pana Jezusa Krysta

1: od niego niechciała bytz odlęczona/ rzekła: O mój
2: miły panie/ iako bęcę nieráczyf s nami trwatz ia=
3: ko przed tym. Proffę racz na mię grzéfńną wfpomi=
4: natz/ ij na dobroci ktorés mi ráczyl vdzialatz/ i jżes s
5: takowá grzéfńnitzą nie wzgardzil obtzowatz. Przeto
6: miły panie nieopuffczay mie téż ninijé/ ale raczy pa=
7: miętz na moi zbawienijé. Jezus miłóciwy odpo
8: wiedziál. Niebof sie tżorko moia miłá bądź ftála/ bo

9: iá ciebie nieopuścę/ aliż cie do fwé chwály wezmę/
10: A dáwffy iéy przeżegnanié/ od oczu iéy zniknął/ ona
11: téż pociéffona za fwymi towarzyffkami ku miaftu
12: poffla/ ij nalazła ié czekaiące liebie/ ktorymże z wefe=
13: lim powiedziała/ iijż Iezufa fwégo miŝtrza widziała
14: Ony ŝlyffátz iż ŝie iéy vkázal ij tak lafkawie ŝ nią roz
15: máwiál/ rozmnożywffly ŝmutek w ŝobie/ odeffly od
16: niéy/ a z wielkié żądżé o Iezufie rozmáwiaiátz/ chocia
17: ly zafie do grobu ijdz/ alitz miłóciwy Iezus miedzy
18: ijmi ŝtoij/ ij wefele k nim mowi: Bądzcie pozdro=
19: wiony ŝioftry milé. Ony z niewymowną radoŝcią
20: przedeń padly/ daiátz mu chwále ij częŝtz/ iako fwé=
21: mu ŝtworzycielowi/ wŝtáwffy z Iezufem gádaly/ ij
22: wefołą wielkę notz s nim miały. A chtzátz ŝie Iezus
23: miły ijm zoczytz/ poczał k nim tak mowitz: Idzcie mi
24: lé ŝieŝtrzyce/ a vcżennikom moijm powiedzcie moie
25: z martwychwŝtanié wierné.

26: **Iezus miły nawiédzá w raiu oytce**

27: **ŝwiéte powtoré. Ka^{pitulum} 5**

strona: 167

zbawiciela náŝégo.

Liŝt 167

1: **P** An Iezus miłóciwy/ vciéŝywffly ony w=
2: ŝŝytki ktorzy przy ŝmierci iego byli/ poŝŝedl
3: z wielką wielkoŝcią ŝwiétych **aniłow** [!] do ra=
4: iu. Oyttzowie ŝwiéci naprzeciw iego ŝwiéte miłóci
5: wŝŝytcy wyŝŝli/ ij ŝpiéwaiátz wefele mowili: Oto
6: krol/ pán ij buog náŝŝ/ wynidzmy a zabieźmy iemu/
7: iego kroléwaniu konietz niebédzie. Dzień ŝwiéty na=
8: ŝtál nám/ wynidzcie wŝŝytcy/ a dáycie chwále pada

- 9: iątz bogu. Tamże wślytcy padwśly bofką mu chwá
10: lę dali/ a powśtawśly/ drugié ſpiéwanijé zaczęli. Roz
11: kwitlo fie naś mily panie twoie cialo/ ktoreé czaſu
12: twé męki gorzkié bylo wśchlo/ dla tego napelniś nás
13: wefelim/ radoſcią ij wielką wciechą/ bo ten ieśt dzień
14: ktorégośmy dáwno czekali/ aby nakármil ſlodko=
15: ſcią tweé owieczki. Y ſtál tam s nijmi množątz ijm
16: przez dlugi czas wefelé. Gdy fie bralo ku wieczoro=
17: wi/ rzekl k nijm Iezus mily: Mám lutoſtz nad mo=
18: iémi braciśki apoftoly/ ktorzy boiaznią ſą rozproſſe
19: nij/ błąkaią fie iako owce bez paſtyrza w wielkim
20: ſmutku żądaiątz mie widzietz/ poydę przeto dlá ijch
21: pocieſſeniá/ vkážę fie ijm/ potwierdę ié ij wcieſſę ié/
22: aletz w rychle zafie kwám przydę/ ony pocieſſywśly/
23: wás zafie nawiedzę.

24: **Iezus vkázál fie dwiema zwolenikom**

25: **ijdącym do Emáus. Kapitulum 6**

- 26: **T**egoż dnia niedzielné^{go}/ dwa ze zwolenikow
27: Iezufowych/ ſſli w tenże dzień do miaſteczka ktoreé

i

strona: 167v

Żywot pana Iezu Kryſta

- 1: bylo ſſełtzdziéſiąt ſtaián od Ieruzalem/ ijmieniem
2: Emáus/ iakoby rozpáczaiątz o miſtrzu ſwym/ ij
3: ſmutliwie ſpolu gádaiątz o wślytkich tych rzeczách
4: ktoré fie ſtaly ij przygodzily ijch miſtrzowi. Gdy tak
5: rozmáwiali/ pán Iezus przyłączył fie k nijm/ iakoby
: grafika
6: ktory ijnśly pielgrzym/

7: ij śfedl s nijmi/ pytaiątz
8: przyczyny ijch załmuce
9: niá/ bo śmutnie śfli/ a téz
10: tzo by śpolu gádali/ rze=
11: kątz k nijm: Ktoreé to śą
12: rzeczy/ ktoré rozmáwiá
13: cie śpolu idątz/ a iefteście
14: śmutni. Y odpowiada=
15: iątz ieden ktorému ijmię
16: bylo Kleofas/ rzékl ie=
17: mu. Ty śám pątnik ie=
18: śtes téz do Ieruzalem/
19: a niewiéś o tym tzo śie
20: iefł śtalo w niém tychto
21: dnij? Ktorem on rzékl:
22: A tzo? Onij rzekli: O Iezufie Nazarańskim/ który byl
23: mąż/ prorok motzny/ w vczyńku ij w rzeczy przed bo
24: giem ij przed wślytkimi ludzmi/ A iako wydali iego
25: biskupowie a kńiążęta naśfe ku potępieniu śmierci/ ij
26: vkrzyżowali iego/ A myśmy mnimali ijżeby on miál
27: wykupitz Izrahel/ a temu wślytkiému dzis trzeci iefł
28: dzień/ iako śie to śtalo. Ale ij niewiaśty niektoré z na=
29: ślych/ prześtrafłyly nás/ ktoré **przedednie^m** byly v gro

strona: 168

zbawiciela naśfégo.

Liśt 168

1: bu/ A nienalazwśly ciała iego/ przyśly powiedaiątz
2: ijżeby tylko widzenijé anielfkié widziały/ który po=
3: wiedál/ ijżby wśtál z mártwych/ ij żyw byl. Y śfli nie
4: ktorzy z naślych ku grobu/ a tak nalezli iako niewia=
5: śty powiedaly/ ale iego nienalezli. A tedy on rzékl

6: k nim: O śśálenij/ ij nierychli fercem k wierzeniu/ w
7: śśemu tzo mowili prorocy/ Wśśak to mufil cirpietz
8: Kryřtus/ a tak wniřtz do chwály śwé. A począwśly
9: od Moijżesśa/ ij od wśśytkich prorokow/ wykladál
10: ijm wśśedy piśma/ ktoreé o niém (we wśśytkich piś=
11: miech prorotzkich) piśány byly. Y przybliżyli śie ku
12: grodkowi/ do ktorégo śśli/ a on śie vkázál daley ijřtz.
13: Ale go onij przynękali (by zořtál przy nich) rzekątz:
14: Zořtán s nami/ botz śie kwieczoru bliży/ a nachylon
15: ieřt iuż dzień/ ij przybliża śie notz. A tedy zořtál przy
16: nich/ ij wśśedl ieřt śnimi do gośpody. Y řtalo śie ieřt
17: gdy fiedziál z nimi za **řtole^m**/ wziál chléb a przeżegnál
18: ij lámál a podáwál ijm. A **zaty^m** odworzony śą oczy
19: ijch/ ij poznali go/ a on zniknął od oczu ijch. A tedy
20: rzekli weřpolek: Wśśak bylo goraiące ferce naśśe w
21: nás gdy mowil ś nami na drodze/ a otwijérál ij wy
22: kladál nám piśma prorotzkié. Y wřtáwśly teyże go=
23: dżiny/ nawrocili śie do Ieruzalem/ a nalezli pořpolu
24: **iedeⁿnáćcie** zgromadzonych zwolenikow/ ij ty ktorzy
25: śnimi byli rzekące: Iże wřtál z mártwych pán ijćcie
26: ij práwdziwie/ a vkázál śie Symonowi. Y onij po=
27: częli ijm wypowiedatz tzo śie dziáło s nimi na dro=
28: dze/ a iako poznali go w lámaniu chleba. O duřśo
29: grzéřśná/ bacż tu pilnie wielką dobrotz Iezuřa **miłé^{go}**/

i ij

strona: 168v

Żywot pana Iezu Kryřta

1: ijże z niewymowné miłofci niedopuřcil vcźniow
2: śwych trwatz dlugo w błądzie/ ale śie k nim przyłá=

3: czyl/ pytaiątz przyczyny/ czemu by sie śmucili? A nie=
4: chtzątz ijch w wątpieniu/ anij w zaśmuceniu zořta=
5: witz/ piřmo ijm wykładá/ řertza w miłořci rozpálá/
6: wątpienijé ij błąd od nich oddálá. Takież na každy
7: dzień s nami czyni duchownie/ Bo gdy sie przygo=
8: dzi ijżeřmy leniwi a gnuřni ku řluzbie bożé/ albo řam
9: nienijé mámy zwiklané/ albo zmiéřřané/ řkoro o bo=
10: dze mowitz poczniémy/ albo myřlitz/ hned przyłaczy
11: sie k nám potwierdzaiątz/ niewidomie ořwiétzaiątz/
12: ij ku miłowaniu řweému řertza rozpálaiątz/ to každy=
13: dy w łobié vzną/ kto sie iedno k niemu má/ Bo nie=
14: mařs lepřřé pomocy anij lékarřta w takowych rze
15: czách/ iako rozmyřlaiątz albo rozmáwiaiątz o mi=
16: lym bodze. Iako nauczá Dáwid krol ij prorok dzi=
17: wuiątz sie a mowiątz: O iako řlodnie w vřciech mo=
18: ijch miły panie řlowo twoie. A na drugiém mieřtzu
19: tenże Dawid mowi: Ognięteé barzo řlowo twoie/
20: zapálilo sie barzo řerce moie we mnie w rozmyřla=
21: niu mym/ rozgoré sie ogień ku miłořci bożé. Bacz
22: téż tu twégo milé^{řo} pana wielką dobrotliwořtz ij głę
23: boką pokornořtz. Pozrzy na iego pokoreę/ iakotz ijdzie
24: buóg wierny/ iuż nieřmiertélny/ řprořtáčki rozpra=
25: wiaiątz/ nauczaiątz ié **miłofaiwie** [!] / w ijch zařmuceniu
26: cieřřątz ié. Oglądáy téż iako vdál sie daléy ijřtz/ aby
27: żądzá w nich sie więcéy k niemu rozpálila/ aby go
28: pirwéy od siebie niepuřcili/ aliżby go poznali/ przeto
29: mowili wřciągaiątz go: Zořtań s nami. botz iuż ku

strona: 169

zbawiciela nařřégo.

Liřt 169

1: wieczoru sie bliży a nachylon ieřt dzień ij odchodzi.

2: Dál fie miłościwy pán namowitz/ ij śfedl s nimi/ a
3: otworzył ijch oczy ijż go poznali. Tako teéz s nami
4: zawždy działá niewidomie Iezus mily/ chce byfmy
5: go dzierzeli/ a powfciągali nábożnymi modlitwa=
6: mi/ nauczáiätz nás w tym/ abyfmy fie zawždy iego
7: świté miłości modlili.

8: Iezus przez zamknięté vliczki wśfedl

9: ku swym zwolnikom. Kapitulum⁷

: grafika

10: Dy miłościwy

11: pán Iezus ony^m
12: dwiema zwole
13: nikom zniknął/ do Ieru
14: zalem zafie póffli/ ij apo
15: łtolom powiedzieli/ ijże
16: pana śwéego widzieli/
17: onij téż ijm powiedalij
18: ijż z mártwych wśtál/ a
19: iuż fie Piotrowi vkázál
20: A gdy ty rzeczy rozmá=
21: wiali/ łtańł pán Iezus
22: w póśrodku ich (acżkoli
23: fie dlá boiazni żydow=
24: fkié byli motzno za^mknęli)
25: ij rzékl ijm: Pokóy wám/ Iá iefte^m/ nieboycie fie. Ale
26: onij zaśmucenij ij prześtraffenij będatz/ domniemali
27: fie ducha widzietz. Y rzékl ijm: Przecz zaśmucenij ie=

strona: 169v

- 1: łtefcie/ a myłfenijé wftępuią w fertza wałfe/ Widz=
2: cież ręce ij nogi moie/ ijżetz iá tenże ieftem. Matzáy=
3: cie a oglądáycie/ bo duch ciała ij kołci niemá/ iakoż
4: mnie widzicie mietz. A gdy to rzekl/ vkázál ijm ręce
5: ij nogi. Ale gdy iefłcże oni niewierzyli a dziwili fie/
6: dlá wefelá/ **rzéłk** [!] A mácie tu tzo ku iedzeniu? Ale onij
7: przynieli iemu częłtz ryby pieczoné/ ij pláłtr miodu
8: A gdy to iádl przed nimi/ wziąwłfy ołtatki dál ijm/
9: a rzéłk k nim Tytz łą łowa **ktorécie**^m mowil k wám
10: gdym iefłcże byl s wami/ ijże potrzeb iefł aby napel=
11: niony byly włłfytki rzeczy/ ktoré piłány łą w zákonie
12: **Moizéłłowy**^m/ a w prorocech ij w žalmiech o mnie.
13: Tedy otwijrál ijm łmyłł/ aby rozumieli piłmóm/ A
14: powiedziál ijm: Ze tak miało bytz/ a tak mułil cir=
15: pietz Kryłtus/ a włtat z mártwych dnia trzeciégo/
16: a kazatz w ijmię iego pokutę a odpuffłczenijé grzé=
17: chow miedzy włłfemi rodzajymi. O iako łłczeńny ij
18: łwięty on dom byl/ w ktorým takowy gołtz/ taká cze
19: łádka/ takowé wefelé/ taká nauka ij potwierdzenijé
20: krzełciańłkie wiary/ ij taká wefolá wielkanotz byla/
21: gdzie fie rozmáwiál pán z łlugami/ miłtr z zwole=
22: niki. O iakié ij iako wielmi rołkollneé wefelé s tego
23: apołtolowie mieli/ ijż pana łwégo iuż chwálebnégo
24: widzieli/ dziękujátz mu z iego odkupieniá/ ij pociełł=
25: négo nawiedzeniá/ daiątz fie mu winni/ ijżego byli
26: odbieżeli czału iego męki. Wtym pán Iezus zniknął
27: od nich nágle/ a onij zołtali w wielkim **náboże**ⁿłtwie/
28: wzdychaiątz gorątz żądali/ aby iego dołtoynołtz za
29: fie widzieli. A ty włłfytki vkázaniá dziály fie dnia

strona: [170]

zbawiciela naffégo.

Lift 107

- 1: pirwffégo wielkonotznégo. Pamiętáyże iuz człowie
- 2: cze w każdy piątek oplakatz mękę Kryftuła milégo/
- 3: a w niedzielę radowatz fie z zwycięłtwa iego/ bo ijm
- 4: nábożniéy mękę iego oplaczefs/ tym więłłfą lafkę w
- 5: dzień z mártwych włtaniá božégo wezmiéłs/ a to
- 6: oboie od milé^{go} boga bez wątpieniá otrzimáłs/ iefłli
- 7: rzeczy świetłkié opułciwłłfy włłfytkim łercem boga
- 8: fie rozmiluiełs/ a ku vcźniom Iezufa milégo przez
- 9: nałładowanié przyfłtaniełs.

10: Iezus mily wtore nawiedzil apoftoly/ gdy

11: Tomafs byl miedzy nijmi. Ka^{pitulum} 8

: grafika

- 12: Dy byl wieczor
- 13: dnia onego pir
- 14: wffégo po łobo
- 15: cie a dzwirze byly zaw=
- 16: rzony/ gdzie byli vczen=
- 17: nicy zgromadzenij prze
- 18: łtrach zydwłłki/ Przy=
- 19: łfedł Iezus a łtál w po=
- 20: łrodku ijch/ ij rzékl ijm:
- 21: Pokóy wám. A gdy to
- 22: rzékl/ vkázál ijm ręce ij
- 23: bok/ a tedy fie vrado=
- 24: wali vczeⁿnicy/ widzęcy
- 25: pana. Tedy rzékl ijm po
- 26: wtore: Pokoy wám/ Ia

27: ko mie poślál ocietz/ tako ij iá pošylám wás. To gdy

strona: [170]v

Zýwot pana Iezu Krysta

1: powiedziál tchnął (miedzy ié) a rzekl ijm: Przyimi=
2: cie ducha śwíętego/ ktorýchbyfcie odpufcili grzechy
3: odpuffczaią fie ijm/ a ktorýchbyfcie zadzierzeli/ za=
4: dzierzány łą. A Tomáś ieden ze dwunáfcie/ który
5: nazwán ieśt niedowiárek/ niebył w ten czas s nimi
6: gdy przyśfedł Iezus. A przeto powiedzieli iemu ijni
7: vczennicy/ rzekątz: Widzieliśmy pana. Ale on rzekl
8: ijm: Nieuzrzeli w ręku iego przeklociá gwozdziow/
9: a ieśtli nieprzytknę paltza na mieśce gwozdziow/ a
10: niewložę ręki mé w bok iego/ niewierzę. A śtalo fie
11: ijż po ómi dnioch zafie byli vczennicy iego wnątrz
12: łpolu/ a Tomáś ł nimi/ Przyśfedł lepak pán Iezus
13: k nim zawrzonymi drzwiami/ ij śtál pošrodku ich
14: a rzekl ijm: Pokóy wám. Potym rzekl Tomáśfowi:
15: Wpuśtz paletz twoy tu/ a widz ręce moie/ a zięgni
16: rękę twą/ a wlož w bok mój/ a niechciéy bytz niewie
17: rzący ale wierny. Tomáśf dotknąwłfy fie pana śwé
18: go/ odpowiedziál ij rzekl iemu z nábożeńśtwa/ wy=
19: znáwaiątz winę: Pán mój ij buóg moy. Rzekł iemu
20: Iezus: Iżes mie widziál Tomáśfu vwierzyles/ Blo
21: goślawienij ktorzy niewidzieli a vwierzili. Mnogo
22: zagiśté ij ijnych znamion czynił Iezus przed oblicz=
23: nofcią vczennikow śwych/ ktoreé niełá popiśány w
24: kńięgach tych. Ale ty napiśány łą/ abyfcie wierzyli/
25: ijże Iezus Kryśtus ieśt fyn boży. A abyfcie wierzątz
26: mieli żywot w ijmię iego. A tu przy tym oglądáy/
27: ieko pán Iezus który ieśt paštyrz dobry/ miál wiel=

28: ką pieczę o iedné błędzące owcy/ ij z wielkie lafki do

29: życzą dotykatz blizn ciała fweého/ dlá oddalenia

strona: 171

zbawiciela naffého.

Lift 171

1: wąpienia ij niedowiarftwa každého. A pociessy=

2: ssy wssytki iako ocietz lafkawy/ possedl ku Galileij/ o

3: biezuiątz tam sie ijm drugi ráz vkázatz/ gdzież sie ijm

4: **poty^m** rychlo byl vkázál mowiątz: Dána mi wssytká

5: motz w niebie ij na ziemi/ przeto wy námileyssy moij

6: po wssytkim fwiecie poydziecie/ nauczaiątz pogany/

7: krzcżątz ié/ w ijmie oyttza/ ij syna/ ij ducha swiętego/

8: nauczaiątz ié chowatz wssytkiego to tzom wám przy

9: kazál/ a iątz będę fwami wssytkiemi/ aż do skonania

10: swiata. Onij to wssyssawssy/ wssytcy s tego wefeli

11: byli/ ij chwále boską iego swięteé milóci dali. **Poty^m**

12: zoczył sie od nich/ ij possedl ku oytzom swiętym.

13: Tamże s nimi przebywál do czału tego/ aże swą mo

14: tzą boską wstąpil na niebo.

15: **Piefnki o zmártwych wftaniu zbawiciela naffého/**

16: **A nápirwéy na procesyją. Kapitulum 9**

17: **W** Efoły nám dzień naftál

18: Gdyż zbawiciél zwycięzył zmártwyhwftál.

19: Wybawiwssy duffe iété/

20: Wziął ié w krolewftwo swięté

21: A sam diábly związáł iest przeklété.

22: Przez twé swięté zmártwych wftanijé

23: Zbawicielu dáy **na^m** z naffych grzechow powftanijé

24: Gdy przykáżeš z mártwych wftatz

25: Dáy nám cie nafladowatz/

26: Ciebie chwálątz s tobą też krolowatz.

27: **Drugié piefnki ofobné noty.**

k

strona: 171v

Zýwot pana Iezu Kryfta

1: **K** Ryftus iuz zmártwych wftál (*marg*) Alleluia (-)

2: Iako przed tym powiedál:

3: Gdy będę vkrzyżowán/ (*marg*) Alleluia (-)

4: Wftanę zmártwych iako pán.

5: Kryftus z mártwych wftál ieft (*marg*) Alleluia (-)

6: Nám na przyklád dál ieft/

7: Iz mámy z mártwych wftaci

8: Z bogiem krolowaci. ∴

9: Przez twé z mártwych wftanije

10: Dáy nám mily panie

11: Z nalfych grzechow powftanijé

12: A s tobą krolowanijé.

13: **Regina celi w wirsfyki przelożoné.**

14: **K** Rolowá niebiefká (*marg*) Alleluia (-)

15: Wefel fie anielfká/

16: Bo ktorytz fie nofitz dál

17: Wftál ieft/ iako powiedál.

18: **Ewanieliá wielkonotzné niedziele.**

19: **T** Rzy marié poffly (*marg*) Alleluia (-)

20: Drogié małci niefly/

21: Chcialy Kryfta pomazatz/

22: Iemu czelstz ij chwálę datz.

23: Gdy na dródze byly

- 24: Weśpolek mowily/
25: Kto nám kamién odložy
26: Za kotorym ieŝt grób boży.
27: A patrzätz vŝrzaly (*marg*) Alleluia (–)
28: Gdy v grobu ŝtály/

strona: 172

zbawiciela naffégo.

Lift 172

- 1: On kamién odwalony (*marg*) Alleluia (–)
2: Tak wielmi niepodobny.
3: Gdy do grobu weŝfly
4: Aniola fie lęky/
5: V grobu ŝiedzącégo/
6: Iaŝnoŝcią odziánégo.
7: Gdy z daleka ŝtály/
8: Rzékl ijm aniol biály:
9: Niebóycie fie ŝieŝtrzyce/
10: Powiéŝm wám taiemnice.
11: Iezufa ŝŝukácie
12: O niŝm ŝie pytácie/
13: Wítalci z mártwych tu go niŝé/
14: Oto mieŝce/ odzienijé.
15: Powiedzcie zwolenikóm
16: Iego miłoŝnikóm/
17: Do Galilee ijdzie/
18: Tam go wŝŝytcy vŝrzycie.
19: **Drugié wirŝŝyki téyŝe noty.**
20: Vkázał ŝie Marié/ (*marg*) Alleluia (–)
21: A dál pozdrowienijé ié/
22: Zdrowas porodziéŝlko
23: Boŝá/ wybraná dziéwko.

- 24: Marié Magdalénie
25: Vkázał fe [!] ié pewnie/
26: Ona iego pytała/
27: Ktorégo iuż widziała.
28: Dwie ma ijdącym w drodze/ (marg) Alleluia (-)
29: Mowiącym o bodze/

k ij

strona: 172v

Żywot pana Iezu Kryſta

- 1: Vkázał fie ijm prawie (marg) Alleluia (-)
2: W pańniczé téż poſtwie. [!]
3: Wſſytkim zwolenikom (marg) Alleluia (-)
4: Y téż miłośnikom/
5: Vkázał fie ijm téż ſam
6: Pozdrowił ié: Pokóy wám.
7: **Pana Iezufa milégo dziwné ij weſolé**
8: **w niebo wſtapienijé. Ka^{pitulum} 10**

: grafika

- 9: **M** iłoſciwy paán
10: Iezus we czter
11: dzieſci dnij po
12: ſwym chwálebnym zmár
13: twych wſtaniu/ widzątz
14: iſz iuż przyſſła godzina
15: iego/ aby poſſedl ku oyt
16: tzu í tego ſwiáta. A prze
17: to oytce ſwięteé z raiu
18: wywodwſſy/ zoſtawi=
19: wſſy tam tylko Enocha

- 20: z Heliáfem/ iako dnia
21: dzifiefyífego/ vkázál fie
22: íwym iedeⁿnáfcie vczen
23: nikom siedzącym wony^m
24: palátzu gdzie ofstatecz=
25: ną wieczera f nimi miál/ mowiątz k nim: Iuż čás
26: ieft bych fie przywrocil ku oyttzu/ ktory mie na ten
27: íwiat zeflál/ a wy tu do tąd w miefcie mieífkáycie/
28: aż motzą niebiefką będziecie ogarnienij/ bo w krot=

strona: 173

zbawiciela náfégó.

Lift 173

- 1: kim czáfie/ napelnię wás duchem íwiętym. Potym
2: poydziecie na wífytek íwiat/ a kázątz Ewanieliją
3: moię będziecie krzcitz. Przytym iál ijm wymawiatz
4: ij kárątz niedowiarftwo ijch ij twardoftz fertza/ ijże
5: tym niewiaftam ij zwolenikom ktorzy widzieli iego
6: zmártwych wftatz niewierzyli/ a ij aniolom (ktorzy
7: powiedali niewiaftám ijż z mártwych wftál) ijż nie
8: chcieli wierzytz/ zbakál ié. A to pán Iezus vcżynil
9: dlá tego/ aby vznakáfy niedoftatek íwoy/ byli po=
10: korniefyfy. Poty^m rzékl ijm: Iidątz po wífytkim íwie=
11: cie/ każcie ewnieliją wífemu ftworzeniu/ Ktoby v=
12: wierzył a okrczón byl/ zbawion będzie/ Ale ktoby
13: niewierzył/ zatratzon będzie. A znamiona ty ludzie
14: ktorzyby vwierzyli tyto nafladowatz będą/ Wijmię
15: moje diábly wyganiatz będą/ ięzyki będą mowitz no
16: wymi/ węże będą bratz/ a ieftliby iadowaté^{go} tzo pili/
17: niebędzie ijm ífkodzitz. Na niemotzné ręce kláftz be=
18: dą/ a dobrze fie będą mietz/ bo zdrowi będą. Onij le=

- 19: pak po bożym wstąpieniu śśedfŷy kázali fą wśfedy/
20: a pán ijm pomagál ij rzecz ijch potwiérdzál/ nafla=
21: duiącymi znamienmij. Była téz tam w ten czas
22: śnimi ij matka iego/ ktoré iezus mily iął dziękowatz/
23: bo iuz chciał wniebo wstępitz. Matuchna iego milá
24: gdy to fłyśfala/ ferce śwé tak barzo rozrzewnila/ ijż
25: na iego świété pierśi padla/ a leżätz na nich náboż=
26: nie wzdychaiätz ku śynowi mowila: O boży ij moy
27: śynáčzku/ gdyż ijdziéś od nás/ racz mie wziätz z śo=
28: bą nieracz mie zośtawiatz w té nędzy świata mizer=
29: négo/ ale mie wezmi z śobą ku oyttzu twemu niebie=

k ij

strona: 173v

Żywot pana Iezu Kryśta

- 1: śkiému. Iezus mily odpowiediál wielmi łalkawie
2: śwé milé matuchnie rzekätz: O rodzicielko moia ná
3: mileyśfá/ prośfę ij chcę racz ośtatz na mieśtzu moijm/
4: dlá zwolenikow moijch pośileniá ij téż nauczeniá/
5: A gdy będą przez cię nauczenij/ ij w tym tzo ijm po=
6: trzebno ieśt ku zbawieniu ludśkiému/ przez cię vmotz
7: nienij/ iá śám moia milá matko ze wśfytkim **dwore**^m
8: niebiefkim po cię zśtąpię/ a twą świétą a niewinną
9: duśfę wprowadzę w chwále tobie zgotowaną od
10: początku świata. Odpowiedziála matka pokorná:
11: Gdyż niemoże ijnaczéy bytz/ bądźże moy mily śynu
12: wolá twoia/ gotowam iá z daru twégo/ nie tylko zo
13: śtatz śirotą po tobie/ ale ij vmrzetz dlá tych/ dlá kto=
14: ryches ty vmarl. Iedno cie wżdy moy mily śynu
15: prośfę/ racz mie matuchnę ij śluzebniczkę twą mietz
16: w pamięci wieczné. Potym rzékl ku wśfytkim: Nie=

- 17: łmutzcie fertz walfych/ anij fie lękáycie/ nieopuffczętz
18: wás firodami/ ijdę od wás/ a zafié przydę kwám/ a
19: zawždy będę fwami. Zatym rzékl: Wynidzcie na go
20: rę oliwną/ tam mie ieffcże vzzrycie/ tam ci s té gory
21: dzis wftapię w niebo przed oczyma walfyma. A rze
22: kwífly to/ zniknął od nich. Onij iako fie rychlo zgoto
23: wali/ s procesyją poffli/ s placzem nábożny^m ku onéy
24: gorze/ tamże przyffedłfy/ rozdzielili fie na ofobné mo
25: dlitwy. Tamże fie ijm Iezus hned oftatecźnie vká=
26: zál mowiątz: Pokóy wám. Tu matuchna s zwoleni=
27: ki ij z drugiémi ktorych tam bylo barzo wielé v nog
28: iego padla/ ij nogi iego fwiéte potzalowala. Przyty^m
29: łtali oyttzowie fwiéci z raiu/ ij z odchlanij piekielneé

strona: 174

zbawiciela náffego.

Liłt 174

- 1: wywiedzeni/ ij na matuchnę bożą wefolo pogłádali
2: chwálątz milégo boga/ ijj przez nię z nędze wielkie łą
3: wybawienij. Potym dokonáwłfy wflytkiégo tzo by
4: lo piáno onijm/ matuchnie ij apoftolom podzięko=
5: wáwłfy/ ij łaskawie przeżegnáwłfy/ Piotrowi ko=
6: ściol/ matuchnę łánowi poruczywłfy rzékl: Wftę=
7: puię ku oyttzu memu ij walfemu. Y iál fie podnofitz
8: motzą fwą. Przeciw iego fwiéte milofci/ anieli wflyt
9: cy łkorow fwych iemu zabieźeli/ raduiątz fie wefolo
10: łpiéwali chwále dáwaiątz/ iako fwému łtworzycie=
11: lowi. Matuchna milá zanijm patrzątz rzewno pla=
12: kala žaluiątz ijj s nim w ten czas do nieba nieffla.
13: Plakali téz apoftolowie/ ijj po nijm firodami zołtali
14: a wfłakoż w onym placzu/ niewymowné wefelé/ ro

- 15: fkołfy/ ij kochanijé zewłfytkich ftron mieli/ bo wi=
16: dzieli ijj okolo kroła fwégo/ dworzanie niebiefcy/
17: wefełe vklaniaiätz na kory fpiewali/ Alleluia/ alleluia
18: krolu nafs lafkawy ktory ijdziels k nám w ijmię bo
19: zé/ tobie fpiewamy/ ciebie chwálémy Alleluia/ kto=
20: rys tako motznie zwycięzył motzárze piekielné Alle=
21: luiá. Święty/ fwięty/ fwięty pán buóg wflechmo=
22: gący Alleluia. Pelno ieft niebo ij ziemia fláwy twé/
23: Alleluia. Mowili téz ku fwięty oyttzom anieli: Kfią
24: zęta ludu bożégo fpiewáycie/ ij chwálcie fтворzy=
25: ciela fwégo ij zbawiciela walfégo/ bo on ieft buóg/
26: a nadeń nie ieft ijny Alleluia. Oyttzowie fwięci we=
27: fele fpiewaiätz/ zafię odpowiedzieli: Dworzanie kro
28: la náwyffégo wiecznégo/ ftroże ludu iego/ fpomotz=
29: nicy nafs wefelcie fie Alleluia. A tak ij cij ij onij bez

strona: 174v

Żywot pana Iezu Kryfta

- 1: liczby fpiewaiätz alleluia/ prowadzili bofką ie^{go} wiel=
2: możnoftz do niebieskieé chwály/ ij ochotnie go tam
3: przywitali: Zawitáy knám nafs mily fтворzycielu.
4: A tu fie wypelnilo prorotztwo kroła Dawida/ ktory
5: mowil: Wftąpił pán w wefelu ij w fpiewaniu/ w
6: głoŃie trąby ij w wielkiém radowaniu. W ten czas
7: Iezus mily/ dlá pocielfeniá więtfłé^{go} fwé milé matki
8: pomalu podniozwłfy rączki w niebo wftępowál/ ta
9: ko dlugo poki go mogli nádaléy widzietz. Potym z
10: onego mieftza/ w ocemgnieniu ij rychléy ze wfłytkié
11: mi anioly ij fwiętymi wftąpił/ w náwyffą chwále
12: na prawicę boga oyttza. Matuchna z zwoleniki ftá=

13: la poglądaiętz w niebo/ czekaiętz pocięsseniá ięgo.
14: A oto dwa anieli w biáłym odzieniu na powietrzu
15: sie ijm vkázali/ mowiętz k nim ty flowa: Mężowie
16: Galileyfcy tzo tu ftoijcie dziwuiętz sie/ Ten Iezus
17: ktory wzięt od wás/ tako przydzie (iakofcie go wi=
18: wiedzili ijdącego w niebo) dnia oftateczné^{go} fądnęgo/
19: A wy wrotzcie sie do miafta/ oczekáwáycieź tam da
20: ru niebiekfkiego/ wedle obietzaniá ięgo. Onij to vfly=
21: sfáwfsy/ náboźnie poklęknęli/ ftopy ięgo tzałowali/
22: a z wefelim do domu sie wrocili. Tu vznatz możemy
23: pieczolowanié miřtra dobręgo o fwych vcźnioch/
24: bo hned rozlączywfsy sie s nimi/ posłál ijm anioly
25: ku pocięsseniu/ aby vflysfáwfsy flowa anielfkié/ zgo=
26: dné z flowem Iezu/ byli pewnieyfsy obietnice
27: ijm obietzané. A takźe wylucháwfsy rzecz anielfką/
28: panna náfwiętfá pokornie ijch profila/ aby byla fy=
29: nácźkowi poruczona. Onij z niłkim vklonem posel=

strona: 175

zbawiciela náffęgo.

Lift 175

1: ftwo przyięli/ A zniknąwfsy do nieba sie wrocili.
2: Panna z rotą fwą fwiętą/ do miafta posłla/ a posł=
3: czątz ij modlętz sie w placzu w onym domu/ gdzie
4: byla oftateczniá wieczęrzá przebywala/ aż do dnia
5: dziefiatęgo/ to ięst do fwiatek.

6: Pieśń o pańskim w niebo wfłapieniu

7: na procesyją. Kapitulum 11

8: **V** Efoły nám dzień náftál

9: Gdyź zbawiciel w niebo wfłapil s nami sie rozftál/
10: Wybawiwfsy duffe ięté

- 11: Wziął ié krolewftwo święté/
12: A lám diábly związál ieft przeklété.
13: Przez twé święté w niebo wftapienijé/
14: Boży fynu dáy na^m z nalfych e^t. iako pirwey. Li^{ft} 171

15: Iezufa milégo dnia piętdziefiátého po zwártwych [!]

16: wftaniu ducha święté^{go} zeflanijé. Ka^{pitulum}12

- 17: **G** Dy tak chwálebnie Iezus do nieba wftą=
18: pil/ zwolenicy iego pópolu í paⁿną náświęt=
19: ífą oczekáwali z wielkim nábozeńftwem po
20: darzenia obietzaného/ trwaiątz z wielką pilnością
21: na modlitwie na tymże mieftzu. A gdy íe piętdzie=
22: íiát dnij napelnilo/ dnia niedzielné^{go}/ trzecié godziny
23: na dzień/ widzątz Iezus wielką żądzą íwych milych
24: ono íe náboźnie modlą o zeflanijé ducha świętégo/
25: rzékł pán Iezus ku oyttzu íwému niebiefkiému: Po=
26: ílimy íjm mój mily óycze ducha świętégo/ który ié
27: ofwiéci/ íj wífytkié mądrosci tak nauczý/ íż íe íjm zá
28: dny nieíprzeciwi. Hned íkoro to fyn ku oyttzu zmo=

1

strona: 175v

Żywot pana Iezu Krysta

- 1: wil/ ítál íe w rychlósci z nieba zwięk/ iakoto przychá
2: dzaiącego ducha prędkoíci/ a napelnil wífytek dóm
3: gdzie siedzieli. Y vkázali íe íjm rozliicznij ięzykowie
4: iako ogień/ Bo duch święty pádl na wífytki/ w oío=
5: bie albo podobieńftwie ięzyków ogniítych. A napel
6: nienij fą duchem świętym/ który ié napelnil darow
7: boíkich/ tak íjż poczęli

: grafika

- 8: mowitz ij chwalitz milé=
9: go boga rozmaijtémi ię
10: zyki/ iako duch święty
11: dával ijm wymawiatz
12: Bylij lepak w Ieruzale^m
13: przebywaiący żydo= ∴
14: wie/ mężowie náboznij/
15: z wśfelkié^{go} rodzaju kto=
16: ry pod niebe^m ieft. A gdy
17: fie ftál ten glos/ fěfflo
18: fie mnoftwo/ a na my=
19: fły zmámieno ieft/ Bo
20: fłyffál iedeⁿkaždy f nich
21: ięzykiem fwym ié mo=
22: wiącé. Tedy ftraffyli
23: fie wśfytyc a dziwili fie mowiątz: To dziwná rzecz:
24: Wśfak oto ci wśfytyc ktorzy mowią Galileyśfczy
25: fą/ A iakożefmy my fłyffeli iedénkaždy ięzyk nafs w
26: ktery^mefmy vrodzenij/ Partśfczy/ a Medśfczy/ a Ela=
27: mijtowie/ ij ktorzy przebywaią w Mezopotanij/ w ży=
28: dowftwie/ Kapadocij/ w Ponthu/ w Azij/ w Frigij
29: a Pamphilij/ w Eijptu/ a w granitzach Libitzkich/

strona: 176

zbawiciela náffęgo.

Lift 176

- 1: ktoré ieft przy Cyrénu: A przychodnie Rzymianie/
2: Zydowie teź/ a nowowiercy/ a Arabowie: Słyffeli=
3: fmy ié mowiącé náffymi ięzyki/ wielkié dziwy bożé.
4: Ale zydowie ktorzy bylij przeciwni nauce milégo Ie
5: zufa/ mowili: Oto cij zwolenicy mośfczem fie fpilij.

6: A tak tego ducha świętego motzą/ tak byli oświéce=
7: nij i vmotznienij/ i już wśfytek fwiat profćaczkowie/
8: pod motz ij wiarę Iezufa milégo **fwy^m** kázanijm przy
9: wiedli. Iuż sie więcý żydow niebáli/ ale fmiele o
10: Krystufie kázali/ tak ijże sie temu wśfytcy dziwili.
11: Potym gdy od żydow byli wzgardzenij/ ku poga=
12: nom sie spiefyfyli. Panna czyftá ta ijch wielé nauczy=
13: la/ bo więcý o fynie bożym wiedziała. Gdy sie roz=
14: ftatz mieli/ oná ié przeżegnala. Onij ié podziękowa=
15: wśfy/ fli kazatz po wśfytkim fwiecie fprowaiątz lud
16: fkié zbawienijé. Panna gdy po w niebo wftąpieniu/
17: ij ducha świętego zeflaniu/ fama na ziemi zoftala/ na
18: mękę fyná **fwé^{go}** częfto wfpominala/ a gdy którą bo
19: leftz iego rozpamiętała/ za każdá miecz boleſci prze=
20: chodzil iéy ferce ij wnętrzoſci. A przebywaiątz przez
21: piętnáfcie lát po fyná **fwé^{go}** ſmierci na ziemi/ częfto
22: onij mieftza gdzie iéy mily fyn cirpiál nawiedzala/
23: mowiątz: Tu mój mily fyn bicżowán/ tu korono=
24: wán tu pod krzyżem pádl/ tu vkrzyżowán. A przy=
25: ſfedſfy na mieſce gdzie w niebo wftąpił/ s placzem
26: mowiątz narzékala: Tus mój mily fynu w niebo w
27: ftąpił/ a mnies tu ſamę w nędzy ij w vdręczeniu zo=
28: ftawil. O moia vciecho/ dáyże iuż odpoczynienijé
29: **matuchuie [!]** twé mój milé. O náſkawſfy fynu/ pa=

l ij

strona: 176v

Żywot pana Iezu Kryſta

1: mietáy dzis na matkę twą/ a wezrzy na teſkliwoftz
2: moię/ ijżci iá ſmutki cirpię ij przeſładowaniá/ a ty v

- 3: żywáíf wiecznégo wefelá. Ty ij ijnë rzeczy mowiázt
4: barzo gorzko plakala/ A maiázt na fwych iagodziech
5: ij obliczu flzy gorácé/ do domu fie zafie s tesknością
6: wielką wrocila/ wzdychaiázt częfto ku fwému milé=
7: mu fynowi. ∴

8: **Spolek Apostofki/ w którym iest dwanáście**

9: **członkow wiary krzeſciańkié. Kapitulum 13**

10: Święty Piotr.

11: 3 Wierzę w boga oyttza wflechmogácé⁸⁰/ ftwo=
12: rzyciela nieba ij ziemie.

: Andrzey.

13: Y w Iezu Kryfta fy na iego iedynégo/ pana nallégo.

14: Iakub wietffly.

15: Ienz iest poczet z ducha fwiété⁸⁰ narodzil fie z Ma=
16: rié panny.

: Ján ewanieliſta

17: Cirpiál pod Pontfkim Piláte^m vkrzyżowán/ vmarl/
18: ij pogrzebion.

: Thomáfs.

19: Zftápil do piekiel/ trzeciégo dnia zmártwych wftál
20: Iakub mniefly.

21: Wftápil na niebiofa/ fiedzi na prawicy boga oyttza
22: wflechmogácégo.

: Filip.

23: Od tąd przydzie fędzitz żywych ij mártwych.

24: Bartholomiéy. Wierzę w ducha fwiétégo.

25: Matheufs.

26: Świętą cerkiew krzeſciaⁿfką/ fwiétych obtzowanijé
27: Simon. Grzechuów odpuffczenijé.

28: Iudas Thadeus. Ciała skrzéssenijé.

29: Maciéy. Y żywot wieczny Amen.

strona: 177

zbawiciela naffégo.

Lift 177

1: **Pieśń o świętym duchu na procesyją. Kapitulum 14**

2: **Z**Awitáy k nám duchu swięty/

3: Racż datz dary/ bądź sám przyięty/

4: Mądroftz/ radę/ rozumienijé/

5: Motznoftz/ lutoftz/ ij vmienijé/

6: Boiázn téz ninijé.

7: **Drugá pieśń/ Veni creator. Hymⁿ.**

8: **D**Vchu swięty raczyż przyjdz knám.

9: Duffe twych wiernych nawiedz sám/

10: Raczyż fwą lalką napelnitz/

11: Sertza ktorés ráczyl ftworzytz.

12: Ienżes rzeczón pociéffyciél/

13: Darów bofkich nadarzyciél/

14: Studniá żywá/ ogień/ miloftz/

15: Y wffytka niebiefká radoftz.

16: Siedmiorakié dary dáváls/

17: Ręką bofką ty sám władáls/

18: Czo nám byl ocietz obietzál/

19: Tos ty iuz milofiernie dál.

20: Ofwiecz naffe ciemnocij/

21: W fertza nám naléy milościj/

22: Racż vmotznitz naffe cialo.

23: Abociém barzo ftuchlalo.

24: Od nieprzyiáciela racż śzczycitz/

- 25: Pokoia fwego vzyczytz/
26: A fam racz chodzitz przed nami/
27: Bociem poblodziemy fami.

strona: 177v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: Day nam wefola zaplate/
2: Byfmy mieli kazda tznote/
3: Racz datz zgodę milowanije/
4: Oddal przeciwnę gabanije.
5: Vkaz droge oyttza poznatz/
6: Y fyna iego milowatz/
7: Ciebie tez ducha swietego/
8: Wierzytz f nijmi boga iednego.
9: Chwala badz oyttzu zywemu/
10: Y z fynem duchu swietemu/
11: Aby nam fyn przezen pollal/
12: Iako byl przed tym obietzal. Amen.

13: Pannie Marię smiercij obiwienije. **Ka**^{pitulum} 13

- 14: **G** Dy matuchna boza s takowy^m placzem czę=
15: ftokrotz narzekala/ iij przez tak dlugi czas
16: bez fyna w wielkiee tesknoeci przebywala/
17: Niechtzatz iey fyn mily aby fie wiecey smucila/ po=
18: flal kniey aniola/ kteryz ia od niego vczliwie pozdro
19: wil rzekatz: Badz iuz wefola dziewitzo blogoflawio
20: na/ bo dnia trzeciego bedziels do nieba wziata od
21: twego milego fyna/ A na znamie tego/ daię tobie od
22: fyna twę^{go} to zalobne odzienije w kore fie obleczel/
23: ij palme te/ kora przed twym ciałem nieftz kazel.
24: Panna będatz tego pofelstwa wdzieczna/ hned na

- 25: fwe kolana poklęknawłfy/ o trzy rzeczy iego fwięteé
26: milofcij iest profila. Náprzod aby apoftoly przy fwé
27: fmierci miala/ Wtoré ijzby ducha złégo przy fmierci
28: fweé niewidziała. Mowi tu ieden doktor: O milá

strona: 178

zbawiciela naffégo.

Lift 178

: grafika

- 1: panno/ cze
2: mua [!] o to
3: profila/ Y
4: zás fie go
5: bála? wífa
6: kes ty mi=
7: lá paⁿno ie
8: go glowę
9: potloczila
10: ij tis fama
11: motz iego
12: fkazila? O
13: to by mie=
14: lij profitz
15: grzéffnij/
16: ale nie ty
17: paⁿno milá
18: ktorás ni=
19: gdy grzé=
20: chu niemiala. Trzecié ijzby iéy mily fyn zftąpil kniéy
21: a iéy duffę do chwály krolewftwa niebieskiégo pro
22: wadzil. Iezus mily w tym włlytkim matuchnę fwą

23: wyfluchál/ bo to s prawa iako fyn vczynitz miál.

24: **Apoftolow fwiętych ze wfytkiégo fwiata**

25: **dziwné zebranié. Kapitulum 16**

26: **V** Ten czas apoftoli po wfytkim fwiecie ká=

27: zali/ dlá tego motzą bofką zftąpil na nie oblok

28: biály/ ktory ié wzięwfly/ przed dome^m panny Marié

strona: 178v

Żywot pana Iezu Krysta

1: poftawil/ gdzie fie temu wfytcy dziwowali/ iako=

2: by fie to zebrali? Panna doftoyná ijm powiedziala/

3: i jż ku fynu ijtż miala. Onij ięli rzewno plakatz/ i jż fie

4: s nią mieli rozftatz. Ona ié lepák pocięfłala/ ij fweé

5: ijm blogoflawieństwo dala.

6: **Panny Marié dziewice náblogoflawnieyffé**

7: **lehkié bez boleſci wfpienijé. Kapitulum 17**

8: **P** Oтым dziewitza Maria ku ſmierci fie ſpra=

9: wiala/ ij koſcielné fwiątoſci z nábożeństwem

10: przyięła/ nie i jżby ijch potrzebowała/ ale by

11: pokorę/ poſluſzenieſtwo/ ij przykázanie bożé wypelniła

12: ij naukę nám zoſtawila. Przez trzyciem (iako fwięty

13: Auguſtyn piſſe) fwiątoſci/ ludzie maią fie gotowatz

14: ku ſmierci/ przez pokutę/ cialo bożé/ a przez oſtatecz=

15: né pomazanié. To panna vczynila/ bo fie ſpowieda=

16: la/ i jż takowé laſki doftoyna niebyła/ ktorą od boga

17: wzięła/ a nie grzechow/ bo ijch niemiala. Cialo bożé

18: (iako zawżdy) tak tedy przyięła. Pomazaniá téż oſta

19: teczniégo/ aczkoli (iako wielki woyciech powiédá)

20: niepotrzebowala/ Bo ta fwiątoſtz ieſt na grzechy

- 21: powśednie wstawiona ktorých ona niemiała/ iedno
22: dlá wkazánia zwycięstwa to czynila. Potym fyn bo
23: ży po duśę iéy náfwiętszą z nieba ze wśytką rzefsą
24: niebieską/ w wielkie światłości zstąpił. Ktorého ona
25: gdy wzrzala/ powtawśy/ nisko fie muvklonila. A on
26: wefolo na śwę matke wezrzawśy/ pozdrowil ią rze
27: kątż: Bądź pozdrowiona matuchno moia námiley=
28: śśá/ iużci czas przyśfedl/ abys byla nad wśytko Ńtwo

strona: 179

zbawiciela náfśego.

Lif 179

- 1: rzenijé powyśsona ij wkoronowana. Przeto pow=
2: Ńtán/ a podz iuż femną do nieba/ námilśśá gołębicz=
3: ko moia/ przijáciolko moia/ oblubienitzo moia/ iużci
4: zima ij wśytká pluta zginęła/ kwiatki fie rozkwita=
5: ią/ ptáśfkowie/ to iefť aniolowie Ńwięci/ Ńpięwaią.
6: Podz iuż s tego placzu ku wiecznému wefelu. Tym
7: ij tak Ńlodkim głoŃem duśa náfwiętszé panny pobu=
8: dzona/ krom wśfelkie boleŃci/ Ńmutku ij boiazni/ wy=
9: Ńśla wefolo s ciala/ na lono ^{śo}fwé milégo Ńyna/ koreé
10: cialo apoŃtolom na gorę Iozefat z wćzliwoŃcią pro=
11: wadzitz kázál/ a Ńám duśę iéy náfwiętszą z wielkim
12: wefelim do nieba prowadzil/ ij bliŃko Ńwięte troyce
13: poŃadzil. A gdy paⁿna náfwiętszą podlug duśe nad
14: wśytko Ńtworzenijé powyśsona byla/ buóg ocietz ch=
15: tzątż iey przed wśytkiémi Ńwiętymi anioły ij blogo=
16: Ńlawionymi czeŃtz wćzynnitz/ rzékl: Oto czas/ ktorého
17: wmarła matka Ńyna mégo/ Ńlufśno aby iuż wzięła zá
18: platę żywota Ńwégo/ Iakąż tedy lafkę ij czeŃtz mám
19: iéy wćzynnitz/ ij iéy náfwiętszému cialu/ w koreé żywo

20: cie lyna mégo cialo duchem **fwięty^m** iest s^{pr}awiono/
21: ij z duffą złączono/ w którym dziewiętz miefięcy od=
22: poczywalo/ od které porodzon/ kármion/ oblapián/
23: tzałowán/ na krzyżu wiflätz oplakán? Tedy wífytcy
24: fwięci anieli/ ij blogoflawienij/ pádffy boga chwá=
25: lätz/ mowitz poczęli: Wielki pán ij wielká motz iego/
26: a mądrofci iego niemáff liczby. Drudzy lepak rzekli:
27: S tobą panie mądroftz/ którą zná vczynki twé/ ij s
28: tobą byla gdys tworzył fwiat ij niebo/ ij widzala tzo
29: iest lubo tobie przed oczyma twyma. Ty wiéfs mily

m

strona: 179v

Żywot pana Iezusa Krysta

1: panie ijzci dófstoyna powyffeniá nad náffe wífytki
2: kory z duffą ij z ciałem. Iako tedy buóg wífchmogą
3: cy/ od wieków wlozył/ ijzby ią z duffą ij s ciałem nad
4: wífytki kory anielfkie powyffyl/ tak téz chciál ijzby
5: każdy kor to vznál/ ij chwálätz ią/ dwanáfcie gwiazd
6: w iéy koronę kládl. Pirwífą gwiazdę anieli w iéy ko
7: ronę chwálätz ią wlożyli rzekätz: Dofstoyna iest/ aby
8: s ciałem ij z duffą w niebo wzięta/ dlá iéy wielkié do
9: fkonalofci/ Bo iako ona iest dofkonalé fwiátofci na
10: dewífytki anioly/ tako téz má bytz vblogoflawiona
11: ij powyffona nad nami wífytkiémi/ z duffą ij f **cialem^m**/
12: Bo dofkonalé blogoflawieńftwo/ nieiest w niebie
13: duffy bez ciala/ a to dlá żądzé/ którą má duffa ku cia=
14: lu/ ijz téz iuz boga maiätz/ ij cialo téz mietz żadá. Dlá
15: wiefífego tedy iéy vwielbieniá/ **fluffnotz [.]** iest ijzby z
16: duffą ij s ciałem wzięta do nieba. Wtorą gwiazdę

- 17: pirwífy rodzicy w iéy koronę włożyli/ gdy rzekli.
18: Wífiechmogący boże/ blogoſlawionys ty ij matka
19: twoia/ zaprawdę ona dóſtoyna ieft/ aby z duſſa ij s
20: ciałem była wwieltbiona/ bo onę chwálémy/ ijż ieft
21: wyięta od przekłęcia Ewinégo/ dlá grzéchu pirwo=
22: rodnégo/ bo ij my/ byſmy cie byli nierozgniewali/ z
23: duſſą ij ſcialem w raiu bylibyſmy oſtawienij. Gdyż
24: tedy twoia milá matuchna bez pirworodnégo grzé
25: chu poczęta/ ſluſſno aby z duſſą ij s ciałem w niebo
26: wzięta. Trzecią gwiazdę patryarchowie w iéy ko=
27: ronę włożyli rzekątz: Boże ij panie naſſ/ chwála mat
28: czynna má ijłtz w ſyna/ niecháy tedy poydzie chwála
29: iéy ku chwále twé/ gdyż ona ieft matka twoia/ tzo

strona: 180

zbawiciela naſſégo.

Lift 180

- 1: iey chwály wczyniſ ſobie ié przymnożiſ. Dóſtoy=
2: no tedy aby ten przybytek tam byl gdzie Kryſtus
3: ieft/ aby w ziemi niebyl/ w ktorymes ty poczęt byl.
4: Przeto ſluſſno má bytz wzięta w niebo s ciałem/ bo
5: iuż twé ciało w chwále ieft/ ktoré s niéy wzięto/ ij s
6: twym ciałem ieft iedno. Niegodno tedy by to ciało
7: w ziemi gnilo/ tzo ciebie noſilo/ ij twym przybytkiem
8: bylo. Czwartą gwiazdę prorocy ſwięci w iéy koro=
9: nę włożyli/ gdy takowy wywod położylij: O milo=
10: ſierny panie/ gdyżéſmy prawdę duchem ſwięty^m na=
11: dchnienij mowili/ przepowiedaiątz przyſſlé rzeczy o
12: Kryſtuſie ij o matce iego/ Sluſſno tedy/ abychmy
13: w prawdzie byli nalezienij/ ale iże wielé z nás o tym
14: w niebo wzięciu twé milé matki z duſſą ij s ciałem
15: przepowiedalo/ iako Dáwid mowil: Stańſa krolo

16: wá na prawicy twoié wodzieniu *pozlotzony^m*/ Ale zło
17: to nie kazi fie ani gnije/ tak ciało matki twé gnitz by
18: wziemi niemialo/ ij w Kantykach napiáno: Wítán
19: a pokwapi fie przyáciolko moia. Gdzie fie iawnie
20: vkazuje iéy zmártwych wftanié/ ij w niebo sciałem
21: wzięcié. W Eklezyastyku téz piáno: Ktory ftworzil
22: mie/ odpoczywál w przybytku mym. A Ián piífie w
23: Apokalipfy/ wypifuiątz ią niewiaftą obleczoną floń
24: cem/ maiątz koronę z dwanáfcie gwiazd na głowie/
25: tzo nie fluffa duffy od ciała odlączoné/ ale s ciałem
26: złączoné. Przeto Dáwid wftawífy iął fpiewatz/ na
27: chwálę dziewice Marié: Wítán panie w odpoczy=
28: nienijé twoie/ ij archa poświęceniá twégo/ to ieft cia
29: lo panny Marié. Przeto ieft dóftoyna/ aby z duffą

m ij

strona: 180v

Żywot pana Iezusa Kryfta

1: ij s ciałem byla wwielbiona. Piątą gwiazdę święcij
2: męczennicy w iéy koronę włożylij/ miedzy ktorymi
3: święty Sczepán tako rzékl wyftąpiwífy: Tys mily
4: panie rzékl przez proroka/ Drogá ieft przed obliczno
5: ścią bożą *łmiertz [!]* świętych/ Ale *paⁿna* Maria ieft ná
6: świętíffá/ ij nad wíftyki doftoynieyíffá/ przeto teéz ij
7: łmiertz iéy má bytz nádrožíffá/ Aleby nie byla nádroż
8: íffá/ by podlug duffe tylko a nie podlug ciała w nie=
9: bie byla. Przeto godna ieft z duffą ij s ciałem w nie=
10: bo wzięciá. Szóftą gwiazdę w iéy koronę wftawili
11: naśladownicy boży/ rzekątz: Tys panie boże náś
12: przykázál/ Ktomi fluzy niecháy mie naśladuie/ a

13: gdzziem/ iá ieft/ tam ij fluga mój będzie. Gdyż tedy
14: ona żywotem fwym noffątz cie/ ij pierfiami fwymi
15: karmiątz cie tobie fluzila/ Doftoyno ieft/ aby gdzies
16: ty ieft/ twoia matka (ktorą tobie przez wflytek czas
17: żywota twého fluzyla/ ij przy tobie smutną przy mę
18: ce ftála) z duffą ij s ciałem s tobą téż w niebie była.
19: Siodmą gwiazdę kładątz fpowiednicy w iéy koro=
20: nę/ chwálątz ią tak mowili: Pifáno ieft mily panie/
21: Ktorą miarą będziecie mierzytz/ tą wám będzie od
22: mierzono/ Ale ona mierzyła ij ku záfludze ij ku ch=
23: wále/ Sluffno tedy aby iéy odmierzono zupełnie
24: fcią chwály/ ktorą ieft podług ciała ij podług duffe
25: má bytz z duffą ij s ciałem wzięta do nieba. Osmą
26: gwiazdę w iéy koronę polożyły fwiéteé panny mo=
27: wiątz: Dóftoyno ieft/ ijż gdy ona niebyła poruffona
28: ale panną czyftą zoftala/ má bytz blifko fwého fynu/
29: bo tak napifál mądry Salomon: Nienaruffenijé/

m iij

strona: 181

zbawiciela naffého.

Lift 181

1: blifkiého czyni bogu/ Ale panna Mariá byla niena=
2: ruffona w fwym panieńftwie/ Przeto boże nafs/ má
3: bytz Mariá náblifá twého ftoltza/ z nienaruffony^m
4: panieⁿfkim ciałem. Dziewiątą gwiazdę wflytcy blo
5: goflawienij ij wybránij boży w iéy koronę fpiéwa=
6: waiątz [!] włożyli: Wybrál ią buog ij nad ijné ią obrál/
7: ij w przybytku fmym [!] kázál iéy/ przebywatz. Godno
8: tedy ieft/ ijż gdy ciała fwiętych bywaią tzcious [!] na
9: ziemi/ wiécéy cialo Mariéy má bytz vtzcione/ a to

10: przez chwalebne ciała z duffą w niebo wzięcie. Dzie
11: liątą gwiazdę duch święty/ chwiałt paⁿę Marią
12: polozył w iéy koronę/ rzekątz: Gdyż przy pozdrowie
13: niu rzeczona iest pelna lafki/ tzo fie rozumije wedle
14: ciała ij duffe/ Doftoynie tedy będzie wvielbiona/ ij
15: lafki pelna/ gdy z duffą ij s ciałem będzie w niebo w
16: zięta/ aby iéy **święt^{ego}** ciała/ wśfytki członki byly pel=
17: né chwály/ ktoré na ziemi iefcze będątz/ byly pelneé
18: ducha świętego lafki. **Iedeⁿnáftą** gwiazdę fyn boży
19: Iezus Kryftus wftawil w iéy koronę rzekątz: Slu=
20: ífno iest/ aby to cialo ktoré bylo z boftwem złączono
21: nigdy niesprochnialo/ anij zgnilo/ ale by nad naturę
22: anielfką bylo powyśfiono na ítoletz/ ktory od wieków
23: iest iéy ofobnie ítworzon. Gdyż tedy matczyno ij fy
24: nowo cialo bywá iedno/ iako tedy wemnie moje cia
25: lo iuz iest wvielbioné/ tako téz ij cialo matki mé má
26: bytz vchwáloné/ przez chwalebne wzięcie na niebo.
27: Dwanáftą gwiazdę polozył bóg ocietz w iéy koronę
28: rzekątz: Gdyżem z mocy mé takowymi lafkami ią
29: przy poczęciu iéy ij Kryftufowym iafnie napelnil/

m iij

strona: 181v

Żywot pana Iezu Krysta

1: iijz rowne w czlowieczym plemieniu iéy niebylo anij
2: będzie. Sluffno abych ią ij teraz nad wśfytko ítwo
3: rzenije nową lafką vczil/ ij z duffą ij s ciałem nad
4: wśfytki święte powyśfyl. Y my téze wyznawáymy
5: rzekątz: Gdyż matka iest bozá/ anielfká ij czlowieczá
6: fluffnie iijzby ona tę pirwéy czeftz miala zmártwych

7: wftania/ którą my mietz mamy po dniu fądny^m. Prze=
8: to wierná duślo bacż iaká radoftz była dzis przy ta=
9: kowych rzeczách/ tako wyfokié rady/ gdzie wśfytcy
10: poznali ij tak fkázali/ ijż Maria z wielką tzcią ij wefe
11: lim miała bytz wzięta do nieba. Buog ocietz zamy=
12: kaiątz radę/ śpytał: ktoby ią miál prowadzitz? Wśfyt=
13: cy iedny^m głosem odpowiedzieli: Iż ten ktorého ona
14: fama ogarnęła/ nofila/ porodziła ze wśfytкими nami/
15: ktorzyfmy iéy pomotzą doftąpili wśfytkiego tzożkoli
16: mamy/ anieli śwého naprawieniá/ a my zbawieniá.
17: Poty^m to śprawiwśfy/ wśfytcy (iako przy wftąpieniu
18: Kryftufowy^m) niebo wyproźnili/ po pannę z wielkim
19: wefelim zftępuiątz aż na ziemię przed grób/ gdzie
20: była włożona. Tamże motzą Iezufową natichmiáft
21: śkrzэфfona/ ij wielką flodkością napelniona/ ij iakoby
22: ze snu zbudzona/ przez przyprowadzenijé duśle iéy
23: z nieba/ gdzie wedle duśle przez trzy dnij była vwiel
24: biona/ ij na ftoltzu bliſkim ſwiętę troyce poſadzona/
25: a od wśfytkich przywitána/ vchwálona/ vtzciona/ ij
26: vwielbiona/ iako krolewá milofierná/ ij ceſarzowá
27: motzná. Tamze téż Iezus mily apoſtolow pytał/ tzo
28: by za czełtz matce ſwé milé vcżynitz miál. Gdzie w=
29: ſfytcy odpowiedzieli: Nie ieſt ſluſſno Kryſte by to

strona: 182

zbawiciela naſſého.

Liſt 182

1: ciało tu w ziemi leżało tzo ciebie noſilo. Kryſtus te=
2: dy mily Marią matkę ſwoię milą ochotnie oblapił
3: ij k łobie ią przyiawśfy/ z ſpiéwanijm anielfkim do
4: ſwé chwály ią prowadzil/ wśfytkim aniolóm wefele

- 5: zaśpiewał: Królową niebieską wędliwie alle=
6: lusia/ bo któregoś zaślubiła nofityz/ alleluia/ oto cie już
7: w błogosławił/ Alleluia. Apostoli odpowiedzią
8: s płaczem zaśpiewali: Proś za nas boga/ Alleluia.
9: byśmy s tobą byli. Tamże też jako za Jezusem przy
10: w niebo wstąpieniu/ tak też za panną patrzali.

11: **O chwale którą w każdym korze anieli iż wśfitycy**

12: **świętych/ dziewicy Marii czynili/ gdy ją do nie=**

13: **ba przez kory anielskie chwalebnie z wese=**

14: **lim wielkim prowadzili. Kapitulium 18**

- 15: **G**dy dziewica Maria od swego milé^{go} fyna
16: iż od aniołów z wielkim wędlim przez niebo
17: krystalowé/ gwiazdeczné/ iż ognisté/ była prowa=
18: dzona/ takową iafnością ogarniona była od Ie
19: zufa/ iż owśsem już od swego w wielbionego ciała/ iż
20: też nie tylko ofweciła nową światłością niebo/ ale
21: też swą światłością/ flońce/ miefiątz/ zatzmila. Poty^m
22: gdy wstępowała w niebo iafné/ gdzie przebywanijé
23: iest wśfitych świętych aniołów/ anieli wśfitycy ze w
24: śfitych korow iey zabieżeli/ iż fama troytza świetá/
25: nowymi a rozmaitymi chwálami iéy częstz czy=
26: niątz/ bo s każdego koru anieli ją prowadzili/ iż ro=
27: śkóffnie przed nią śpiewaiątz dziwili sie iéy chwale=

strona: 182v

Żywot pana Jezusa Krysta

- 1: bności rzekątz: Ktorą iest ta/ tzo tak ijdzie jako zarza/
2: śparwśfy sie fwe^{go} oblubięntza/ świetleyśśá niżli mie=
3: fiątz/ iafnieyśśá niżli flońce/ powyśseńśśá niżli cedrus
4: w Libánu/ a niżli cyprys na gorze Sion/ a niżli pal=
<http://rcin.org.pl>

5: ma w Kades/ ij niżli śczépienijé ruóże w Ierycho/
6: a niżli oliwa kráfná na poléch/ ij niżli iawór podle
7: wody: Wonnieyśśá niżli cynamon ij balsám wonia
8: iący/ a niżli mirra wyborná. Ktorąż gdy tak wefele
9: w pirwśfy kor z śpiéwanijm wprowadzili/ wśfytká
10: rzéśśá niebiełká przywitowatz ij chwalitz iéy świątą
11: miloŃtz poczęła. A nápirwéy pirwśfy kor anielski iá
12: chwalitz panne Marią z iéy wielkié pokory/ przez kto
13: rą zaślužyla/ ijeze bogu milá byla/ ij matką bożą zo=
14: łtala/ rzekątz a śpiéwaiątz: Pośtępuy/ pośtępuy kro=
15: lewá niebiełká/ wśtępuy ku twému śynowi/ abys s
16: nim nawieki krolowala/ ktorá aczes byla tznoliwá
17: ij náświątśśá/ wśfytkiemi tznotami okrąśsoná/ a w=
18: śśakoż wiécéies zaślužyla twą pokorą/ niż wśfytkimi
19: twymi tznotami: Przeto iertes dółtoyna abys wzię=
20: la chwále náwyśśégo powyśśeniá/ bo tak napisáno:
21: Kto śie vniżá/ będzie powyśśon. Wtoreé przyiał iá
22: kor archanielski/ chwálątz iá z iéy czyśtołci/ a dziwu=
23: iątz śie iéy chwále śpiéwali. Y ktorá iest ta dziewitza/
24: która wśtępuie przez śwé chwálebné w niebowzięćie
25: przez puścżą/ iako rozdżka woniaiątzá/ z wonności
26: mirry ij kadzidla? Ktorá iest ta/ która pochodzi iako
27: zarza/ piékná iako miefiątz/ a wybraná iako flońce/
28: Straśfliwá iako huffow śśpitza dobrze zrządzona.
29: Tatz iest ona panna ofobné czyśtołci/ ktoré panień=

strona: 183

zbawiciela náśśégo.

Liśt 183

1: śtwo bylo bogu przyiemno. Wezmi przeto dziewitzo
2: Mariá záplatę twé czyśtołci/ która ijnśśá nie iest ie
3: dno aniolom rośkazowatz/ bo śamy^m czyśtołtz iest wro

4: dzona/ ty łama iuz będziefs wezwána panij aniel=
5: łká. Przeto cie dzis chwálémy iako dziewicę nad
6: włfytkami dziewitzami/ a panią nad anioly. Trzecié
7: przyiał ią kor tznót/ chwálątz ią z iéy nieporuffeniá:
8: Totz iest panna łłachetná/ matka bożą miłóciwá/
9: ktorá iako liliá polná/ rozá bez cirniá/ tak ta panna
10: od włfelkié zmayı grzéchu byla oddálona/ łwiétzątz
11: wielkim nienaruffenijm. Przeto dóftoynas abys by
12: la bogu náblizłlá/ bo nienaruffenijé czynij bogu bar
13: zo bliłkiégo. Czwarté przyiał ią kor motzárzow ch=
14: wálątz z iéy połluffeńftwa/ łpiéwaiątz a rzekątz:
15: Pozdrowiona bądź łwiétá rodzicielko bożą/ pozdro
16: wiona bądź przez twé połluffeńftwo/ ktorymes za=
17: wždy byla bogu połluffná/ ij niebieskiégo załluzylas
18: poroditz krola/ który łie tobie poddál/ a iako matki
19: łwé łluchál. Wezmi przeto motz aby tobie bylo w=
20: łfytko połluffno. Piąté przyiał ią kor kłieńftwa/ chwá
21: łątz ią s cirpliwołci/ łpiéwaiątz ij rzekątz: Tatz iest o=
22: na niewiałta chwálebná/ ktoré woⁿnołtz iako mirra
23: wybraná/ przez cirpliwołtz łwé záłlugi/ niebo włfyt=
24: ko wwełelá. Tatz iest ktorá z łyne^m bożym iako z łwy^m
25: miłym cirpiala rzeczy przeciwné/ którego na krzyżu
26: wiłłacégo żalowała/ které dułłę miecz bolełci przeni
27: knął/ przeto dóftoyna iest wielkié^{go} pociełłeniá/ ijżby
28: z łwym miłym łyne^m wżywała niebieskiégo wełelá/
29: bo tak napiłáno: Iako towarzyłłmi będziecie mąk/

n

- 1: tako ij pocięffeniá. Szófté przijęli iá pańftwa/ chwa
- 2: lątz iá z wielkié mądrofci/ fpiéwaiątz ij przed nia vpa
- 3: daiątz: Dziewitzo námeđrřfá/ przez mądroftz krolo=
- 4: wie kroluią podług fwiadetzta píma/ a ty twą
- 5: mądrofcią diáblys porazila/ fwiates od potępieniá
- 6: wybawila/ niebo naprawila/ ij bogas z nieba zwá=
- 7: bila/ ij na ziemięs fciągnęła. Przeto tobie fluzy koro=
- 8: na krolewfká nad wfřytko ftworzenié/ aby nie tylko
- 9: ziemfki/ ale ij niebiefki ciebie fie bál záftęp/ ktorás
- 10: nad wfřytkiém krolową ořtala. Siodmé przijęli iá
- 11: řtolecznicy/ fpiéwaiątz ij chwálątz iá z milofierdziá/
- 12: rzekątz: Pozdrowiona bądź milofciwá krolowá mi
- 13: lofierdziá/ dziewice nálařkawřřá/ dla twé lutořci po
- 14: mágářs wfřytkim/ bo iedno przez cię bog daie lařkę
- 15: ij milofierdzié wfřytkim. Przeto rzecznicřko fwiętá/
- 16: tegos dořtoyna abys byla matką lařki ij milofier=
- 17: dziá/ aby przez cię byli zbawienij ludzie/ ij byly vpa=
- 18: dy naprawiony niebiefkié. Ořmé przijęli iá Cheru=
- 19: binowie/ chwálątz iá z wiary rzekątz: Tatz ieřt ona
- 20: řřczęńná a blogořlawioná/ przez ktorą wiara wciele=
- 21: niá **božé^{řo}** ieřt wypelniona/ ij przez wfřytek řwiat roz
- 22: řřyrzona/ ktorá fama trwalá byla/ gdy ijnřřy wątpili
- 23: cřáfu Kryřtuřowé męki. Dořtoynas przeto mietz zá
- 24: platę takowé wiary/ abys náiařniéy boga rozumia
- 25: la/ milowala/ trzymala ij pořywala. Dziewiáté przy
- 26: ięli iá Serafinowie/ chwálątz iá z wielkié lařki/ a fpié
- 27: waiątz. Pozdrowiona bądź pelna lařki/ pelna milo=
- 28: řci/ pelna ducha **fwięté^{řo}**/ pelna bořtwa/ ty przez two
- 29: ię milořtz a lařkę/ bogas k tobie przyciągnęła/ ktoré=

- 1: gos s ciebie narodzoné^{g0}/ za odkupienijé człowieczé
- 2: na krzyżu ofiarowała/ a ijżby na krzyżu vmarl la=
- 3: fkęs przywiodła/ a to ijżes zbawieniá wffýtkim żą=
- 4: dała. A przeto panno Mariá zbawienijé ij pociéffe
- 5: nijé wffýtkich blogoŝlawionych/ záplato wffýtkich
- 6: doŝtoynas nadewffýtki náwyffégo boŝkiégo vży=
- 7: waniá/ ktorá záleży ŝamé laŝce/ dlá tego dziewitzo/
- 8: którás boga pelna/ doŝtoynas mietz podle ŝyna twé
- 9: go milégo/ ŝtoletz chwály od wiekow tobie zgoto=
- 10: wány. A możem wierzytz/ ijż archaniol Gabriel/ wi
- 11: dzątz Marią w takowé chwále niewymowné/ we=
- 12: ŝelil ŝie niewymownie/ ij mogli mowitz k niéy: Oto
- 13: krolewá niebieká/ ona twoia chwála/ którątz w twy^m
- 14: pozdrowieniu ode^mnie byla przepowiedziána/ gdym
- 15: rzékł: Zdrowa bądź lálki pelna/ pán ŝtobą/ ciebie wy
- 16: ŝoko powyŝŝaiątz nie zmiernie weŝelątz ij chwálątz/
- 17: nad wffýtki kory naffe prowadzątz. Przeto wŝtępuy
- 18: wyŝŝéy chwálo wffýtkich ŝwiętych/ nadzieio wffýt=
- 19: kich ludzi grzélŝnych/ matko wffýtkich ŝirot vbo=
- 20: gich/ bos ty wffýtki ŝwięté przewyŝŝyła/ przeto máŝs
- 21: bytz nadewffýtki blogoŝlawiona. Dzieŝiáté przyięli
- 22: ią wffýtcy ŝwięci ŝtarégo zákonu/ pátryarchowie ij
- 23: prorocy/ ktorzy chwálątz ią ŝpiéwali. Tys Maria ie
- 24: dnáčzka człowieczégo rodzaiu/ którąŝmy my przeŝi=
- 25: gurowali/ ij przepowiedzieli. A wyŝtąpiwŝŝy Adam/
- 26: weŝele rzékł: Ta ieŝt koŝtz s koŝci moijch/ przez tę w=
- 27: ŝŝýtkim zbawienié ieŝt naleziono/ którąm iá laŝkę ŝt=
- 28: racil/ tę ta Mariá nalazła ij przywrocila ŝynóm mo

29: ijm. Potym Noe rzékl: Tatz iest Archa figurowaná/

n ij

strona: 184v

Żywot pana Iezu KryŃta

- 1: przez ktorą koŃciol od potopu potępieniá iest wyba
2: wion. Potym Abrám rzékl. BlogoŃlawiona bądź ty
3: przez ktorą blogoŃlawieńŃtwo rodzaiu mému iest
4: obietzáno. Iákob rzékl: Ta iest drabina/ ktorám wi=
5: dziál/ ktoré wirzch az do nieba Ńiegál. MoijżéŃŃ rzekl
6: Ten iest kierz/ ktory gorzál a nieŃpálon. A Aron rzékl
7: Ta iest rozdzka Ńuchá/ ktorá zakwitnąwŃŃy/ Ńyna bo=
8: zégo porodzila. Dáwid rzékl: Ta iest ona krolowá/
9: ktorá Ńtanęła na prawicy Ńyna bożégo/ w odzieniu
10: **pozlocifty^m**/ ogarniona chwálą/ rozmaijtoŃcią Ńwię=
11: tych. IzaijáŃs rzékl: Ta iest o **ktoréie^m** przepowiedziál
12: Oto panna pocźnie ij porodzi Ńyna/ ktorégo ijmie Ie
13: zus. Ián krzciciél rzékl: Oto matka baranka niepo=
14: kálonégo/ ktory oddálil grzéchy Ńwiata/ ij mnie **Ńwy^m**
15: plodem vwefelila/ gdy matkę moię nawiedzila. El=
16: zbiéta lepák rzekla. BlogoŃlawionas ty ijżes vwie=
17: rzyła/ bo iuż oto Ńpelnilo Ńie iest wŃŃytko/ tzo rzeczono
18: iest o tobie od pana przez aniola. Ioachim ij Anna
19: rzekli: BlogoŃlawiona ty bądź tzorko od pana/ bo
20: przez cię owotzu żywota **wieczné^{go}** ij wŃŃytkié chwá=
21: ly nawieki pożywatz będziemy. Iozeff oblubienietz
22: panny Marié rzékl. Oto moia oblubienitza/ moia ná
23: milŃŃá/ moia panij ŃŃlachtetná/ ktoréiem iá byl Ńtroż
24: czyŃtoŃci/ ij Ńwiadek iéy panieńŃstwa/ ktorą krol nie=
25: biefki mnie za oblubienice poŃlubil/ a czyŃtą niepo=

- 26: káloną zoftawil/ ij duchem **święty**^m bytz brzemienną
27: obiawil/ ty náświętśá panno/ wiéś iż ci tak iest/ ij=
28: zem iá iest sekretarz wcieleniá bożégo/ ij twe brze=
29: mienności/ iám naprzod twoy plod chwálil/ ij na w=

strona: 185

zbawiciela náśśégo.

Lift 185

- 1: śśelkim **twy**^m pielgrzymowaniu **towarzyśe**^m**twy**^m
2: byl. Ciebie ij twégo námiśśégo śyna Iezuśa/ pilniem
3: żywil/ ij wśśędzie opatrźál/ ij tobim z **nábożeńśwe**^m
4: ślužyl. Ślodkié mi bylo twé towarzyśtwo/ twá roz
5: mowa byla mi lubieźná. Oto wśśytcyśmy zbawie=
6: nij/ przez cie boga **człowiekie**^m mámy. Przetoż ty mat
7: ko lafki/ s twym Iezusem śie weseł/ a mnie twému
8: na ziemi bédáćemu oblubientzowi/ blogoślawień=
9: śtwo dáy/ a twé chwály wczęśnikiem śtobą na wieki
10: téż wdziáláy. Iedennáśné przyięli pannę Marią/
11: wśśytcy święci nowego zákonu/ męczennicy/ śpo=
12: wiednicy/ dziewice wśśytcy wybrani j Iezusowi/ ch=
13: wálątz iednym głośm pannę Marią ze wśśytkich
14: tznót rzekątz. Tys chwála náśśa/ tys pocześnoftz lu=
15: du Izraelfkiégo/ tys weseleś rodzaiu náśśégo. O blo=
16: goślawiona bądź krolowá wśśytkich świątych mę=
17: czenników/ śpowiednikow/ dziewitz świątych koro=
18: no/ śpowiednikow gwiaźdo/ wśśytkich wybránych
19: ij blogoślawionych chwáło/ tys wśśytkimi tznótami
20: okráśśona/ wśśytkimi odplátami obdarzona/ bądź
21: przeto twému śynowi ij tobie cześtz ij chwála. Dwa
22: náśné przyięła Marią troytza świąta/ ocietz śyn/ ij
23: duch święty/ ij z wielkim wesełim pośadzili iá na

- 24: ńtoltzu krolewńkim wielbiątz ij ńlodko cieńńątz ńwym
25: niewymownym ij nieogarniony^m bońtwem. Nąpir=
26: wéy bóg ocietz przywitawńńy ią rzekl. Pozdrowio=
27: na bądz má náńńá tzorko/ przed ńworzenim ńwia
28: ta wybraná/ aby moią bęądz oblubienitzą/ bylabyś
29: wńńytkiego ńwiata krolową. Poznáyże mie tzorko

n iij

strona: 185v

Żywot pana Iezu Kryńta

- 1: náńmileyńńá/ ińżem iá tobie przez aniola pońńál pozdro
2: wienijé/ aby w żywot twóy ńyna me^{go} przyięła/ a po=
3: tym dziewitzą bęądz porodziła/ aby on przez to od
4: ciebie ciało wzięté/ ńmiercią ńwą ńwiat odkupil.
5: Poydzi/ poydzi przeto oblubienitzo moia z gory czy=
6: ńtońci/ a koronę krolewńką wezmi/ abych iá polozył
7: w tobie ńtoletz moy/ to ieńt chwále bez końńta. Poty^m
8: ńyn boży pán Iezus Kryńtus z wielką pocześnońcią
9: matkę ńwą oblapił rzekątz: Poydzi matuchno miłá/
10: dziewitzo czyńńá/ ńlodká Mariá w przybytki rońko=
11: ńńé ńyna twégo/ bos ty mnie w tym náńwiewńńym
12: żywocie ńlodkień przebywanijé dała/ gdys mie du=
13: chem ńwiewńńy^m w twym żywocie poczęła/ ij w ciało ob
14: lokla/ tys mie boga ij człowieka twymi pierńiami
15: panieńńkimi kármila/ ij miłońcią macierzyńńką miło
16: wala/ w pielgrzymowaniu rządziła/ przy męce meé
17: ńemnąś cirpiała. Obezrzy przeto teraz ńyna twégo
18: wcieloneńgo/ oglądáy ińż iám tobie to ńprowil iakos
19: zańńużyła/ abys nad anioly wńńytki powyńńona/ a kro
20: luiątz pożywała pońńolu niebieńńkich rońkońńy

- 21: ij wefelá/ a chcę aby iako mnie krole^m/ tako ciebie kro=
22: lową wśfytyc wyznáwali/ tzcili ij chwálili chwála
23: tą/ tzo iest po bodze na wieki wieczné. Ostatecznie
24: duch święty chwálil pannę Marią rzekątz: Pozdro
25: wiona bądź błogoflawioná matko Kryśtuśowa/ na
26: dewśfytki wybraná/ ktorás zaplacila grzéchy świa
27: ta przez twégo śyna. Tys iest ona w ktoréim iá od=
28: poczywál śiedmioraką lafką/ ij dary śwymi ciebie
29: napelniaiątz/ ij w cię wśtępuiaiątz/ śynowim bożému.

strona: 186

zbawiciela náśśego.

Lit 186

- 1: przybytek wczynil/ a ze krwie twé cialo iemu śprawil
2: ij wśfytkimi tznótami napelnil/ izbys byla dośtoyną
3: matką ij oblubienitzą/ abys wezwána wśfytkich zba
4: wicielką. Potym rzekla panna Mariá: Iuż teráz v
5: wielbiona iest duśfa moia nad wśfytki dnij żywota
6: mégo. Tamże z wielkim nábożeńśtwe^m wesele zaśpie=
7: wala. Wielbi duśfa moia pana/ Y zradowawál śie
8: duch moy w bodze zbawicielu moiym. O wśśechmo
9: gący miły panie iakié tam bylo wielkié wefelé anio=
10: lom święty^m/ pannám/ męczennikom widzietz bożą
11: matkę nad wśfytki kory powyśśoną/ a ono ią niebo
12: przyśłó z wefelim/ archaniolowie z śpiéwanim/ kfią
13: żęta z gędzienim/ motzárze s trąbienijm/ chierubini/
14: Serafini z nowych piośnek śpiéwanim. O duśfo ná
15: bożná/ vbacz iakié tedy bylo w niebie wefelé/ iaká
16: dzis Marié itala śie chwála/ wcz że śie téż ij ty w ten
17: dzień tak wefoly/ tzcitz ijmię Marié k iéy święté mi=
18: lości/ wolaiątz ijżby śie za tobą przyczynila/ ij śwé ch

19: wály vczeńtnikiem vdzialala/ botz iéy mily fyn/ ná=

20: więtfá iéy po łobie motz dál/ ij krolową ią anielfką

21: ij ziemfką vdzialál/ ijż iako łie onemu kłaniaá wffelkié

22: łtworzenijé/ tak łie włfytcy niecháy Marij kłaniaią/

23: ktorzy milofierdziá iéy żadaią.

24: **O koronach ktorymi panna náświętfá gdy**

25: **chwálebnie w niebo wzięta byla**

26: **vkoronowána. Kapitulum 19**

strona: 186v

Żywot pana Iezu Krysta

1: **G** Dy náświętfá paⁿna łtaką chwálą w niebo

2: byla wzięta/ podług dwanáfcie gwiazd kto

3: re Ián łwięty widziál na głowie niewiały/

: grafika

4: w flońce oble=

5: czoneé maiątz

6: miefiątz pod .:

7: nogami łwy=

8: mi/ a koronę ze

9: dwanáfcie .:

10: gwiazd na

11: łweé głowie.

12: To widzenijé

13: znamionowa=

14: lo blogofła=

15: wioną dziewi

16: cę Marią/ kto

17: rá rzeczóná

18: iełt niewiałta

- 19: podług naro=
20: dzenia/ a pan=
21: na podług itá
22: dla byla/ iako
23: dzis dwaná=
24: ície koronami vkoronowána. Pirwííá korona/ którą
25: byla vkoronowána/ rzeczona íeft zlotá/ którą po=
26: dług doktorow záleży w íalnym widzeniu boga w
27: íwiété troycy/ oyttza/ íyna/ íj ducha íwiétégo/ íj téz
28: záleży w íego vżywaniu/ a w wiecznym íego trzy=
29: maniu/ A ta bywá dána každému przez wiarę/ íafkę

strona: 187

zbawiciela náííego.

Lít 187

- 1: nadzieię/ bo dár **bolkié^{go}** widzenia/ przychodzi z wia=
2: ry/ którym darem obdarzon będzie rozum/ gdy bo=
3: ga pozná/ poznawííy ogláda w wielkié a niewymo=
4: wné roíkoííy. Z íafki pochodzi boga vżywanijé/ kto
5: rym wolá náííá będzie obdarowána/ gdy íie dúííá
6: w boga wpoj/ a vzywatz będzie niewymowné ílod
7: koííi s **nie^{go}** pochodzące. Z nadzieie pochodzi wiecz=
8: né boga trzymanijé albo odzierzenijé/ **ktory^m** pamiętz
9: dúííe náííé będzie obdarowána/ gdzie pewnoíć wez
10: mie wíecznégo trzymaníá **milé^{go}** boga. Gdyż tedy
11: panna Mariá wyíoko nad íjné byla tznoliwá/ íj
12: wíetííá wiarą/ íafką/ íj nadzieią obdarzona/ przeto
13: nad íjnííé tą koroną íeft vkoronowána/ którą rzeczó
14: ná íeft zlotá/ A iako zloto nie kazi íie anij prochnieie/
15: tako íafka ktoré przywíáííczono zloto/ íkazy w íobie
16: niemá. Téż zloto íeft rzecz roíkoíínie lííczátzá/ tzo

- 17: ieft przywłáfczono/ iańofci widzenia ij vzywaniá
18: milégo boga. Też ieffcze korona zlotá ieft okrągłá/
19: niemaiątz końtza/ gdzie fie vkazuie wiecznoftz tąż ch=
20: wálą vkoronowána **byłá [!] panną [!]** Maria/ ijż boga
21: zrozumiáwffy/ miluie/ miluiątz pożywá/ pożywaiątz
22: trzymá. O iako chwálebná ieft ta korona Marié/
23: ktorá nad wffytki anioly ij fwiété/ iańniéy boga oyt=
24: tza/ ij od niego narodzonégo fyna/ ij pochodzącégo
25: od obu/ ducha fwiétego widzi/ bo iako fwiéty Bier
26: nát píffe: Zapráwdę famo ono wefelé/ ktoré od famé
27: go boga bywá bráno/ ktorému gdy przyrownáíf kto
28: rá roskoś albo luboſtz/ ímutek ieft: wffelká flod=
29: koſtz/ boleſtz ieft: wffelká wonnoſtz/ ímrod: wffytko

o

strona: 187v

Żywot pana Iezu Kryſta

- 1: tzudné/ grubé/ ij wffytko tzo ieft lubégo/ przykro ieft
2: O ífczeńna ieft Mariá/ to iuż maiątz. Wtorá korona
3: rzeczoná ieft dziewiczá/ a ta fama bywá dána pan=
4: nám/ o których fpiéwá koſciol. Przydzi oblubienitzo
5: Kryſtułowo/ a wezmi koronę/ którą tobie pán zgo=
6: towál na wieki. Ale ijż panná Mariá matuchna bo
7: zá/ ieft panna nad pannami/ która przed łobą niemá
8: pirwé/ anij po łobie má takowé panny wtoré/ dlá te
9: go tą koroną wtorą panieńſką ieft vkoronowána/
10: ktoráż fie przyrownáwá lilij/ dlá fwé iańné czyfto=
11: íci/ podług onego tzo w piońkach Salomonowych
12: oniéy píſáno: Iako liliá miedzy cirnijm/ tak przyiá=
13: ciolka moia miedzy dziewczkami Izrael. Trzeciá ko=
14: rona ieft kaznodzieyfká/ o które napíſáno: Starffy

- 15: palcie flowem bożym trzodę tę/ którą między wa=
16: mi ieft/ abyfcie wzięli bez końtza koronę wieczné ch=
17: wály/ którą ieft kaznodzieyfká/ a ta rzeczóná gwiáz=
18: dą/ iako o tym napifál Daniel we dwanáftym **kapi^{tulum}**
19: Ktorzy nauczenij będą/ fwiécitz będą iako gwiazdy
20: na wieczné wieki. Iż tedy panna Mariá náwyłfá
21: kaznodziéyka byla/ bo apołtoły ij **ewaⁿielifty** vczyła/
22: fluffnie tedy tą koroną w fwym wniebo wzięciu ieft
23: vkoronowána. Czwártá korona ieft męczennicza/
24: którą fwiętym męczennikom dlá ijch zwycięftwa
25: bywá dána/ Ale ijż náfwiétfá pāna Mariá/ ná cięż
26: łfą mękę między ijnfymy męczenniki cirpiala przy
27: męce fwégo fyna/ które duffę miecz przeniknął bole=
28: łci w czym włfytki ijnfé męczenniki przełła/ bo ona
29: na duffy/ a onij na cieie cirpieli/ dlá tego náwyłfá

strona: 188

zbawiciela náłfého.

Lif 188

- 1: koronę męczennitztwa załfużyła/ fluffnie tedy tą ko=
2: roną vkoronowaná. Piątá korona ieft żywota/ o
3: które napifál Ián fwięty w Apokalipfy/ które zowie
4: my kłięgi **taie^mnitz** bożych/ we wtore **kapi^{tulum}** Bądź wier
5: ny aż do łmierci/ a dám tobie koronę żywota. A Ia
6: kub fwięty píłfe. Blogoflawiony ktory cirpi **pukufy [!]**
7: bo gdy dofwiatczón będzie/ wezmie koronę żywota
8: A ta bywá dána troiakíemu ftádlu/ manželłkiému/
9: trzydziefná/ wdowiému ftádlu/ flftzdziefiątná/ a
10: dziewiczému ftádlu łtokrotná/ Ale ijże panna Ma=
11: riá byla mánžolką/ wdową/ ij panną/ przeto fluffnie
12: tę koronę łobie załfużyła. Szóftá korona rzeczóna

13: palma zwycięstwa/ o które apostoł piśse: Nie będzie
14: koronován/ iedno ten kto będzie motznie a fluffnie
15: boiowál. Przeto Ián w Apokalipfy piśse/ iż widziál
16: palmę w ręku fwiętych. A ta palma bywá dána ty^m
17: fwiętym ktorzy dofskonale sami siebie tako zwycię=
18: żyli/ iż dobrą wolą zawždy mieli cirpietz męczen=
19: nitztwo dlá Kryftuśa milégo/ iako byl fwięty Mar
20: cin ij fwięty Franciśfek. Tę koronę panna náfwięt=
21: śśá nad náwyśśé załłużyła/ bo sie s Kryftuśem na go
22: rze Kalwarié cirpietz męki wielkié ij boleści wydala
23: gdzie miecz boleści w śwym fertzu nośila/ ij tyfiątz
24: krotz tam vmrzétz za śyna ij z fyne^m żądala. Oczym
25: światczy fwięty Biernát ij Anzelmus w perfonie
26: iéy rzekątz: Patrzalam na pana ij na śyna mégo/ na
27: krzyżu wiśłącého ij cięśśko vmiéraiącého/ a tzom na
28: duffy cirpiala/ tegom wymowitz niemogła. A ta by=
29: la moia boleśtz náwięśśá/ iżzem sie widziála opuśś=

o ij

strona: 188v

Żywot pana Iezu Kryśta

1: czona od śyna mégo/ ktorégom iá dziewitzą będaťz
2: poczęła ij porodziła/ ktorzy moy byl iedyny/ widzia=
3: lam vmiéraiątz/ ktorého milowala duffa moia/ a w=
4: śfytkam byla dlá śmutku roztopniala/ w placzu ta=
5: kowym śłowa dáwala. O śynu móy mily iedyná mi
6: lości/ dáy mi s tobą vmrzétz/ a nie zośtawiáy mie po
7: śobie/ bo nitz mi nie ieśt śłodczéy/ iako vmrzétz śtobą
8: A nitz mi nie ieśt gorzczyśśégo/ iedno żytz bez ciebie/
9: A przeto dlá téy wielkié żądzé/ fluffnie paⁿna Mariá

10: tę koronę/ którą rzeczona iest zwycięstwá/ w swym
11: chwalebny^m ij wefolym w niebo wzięciu była korono
12: wána. Siodmá korona iest sprawiedliwości/ którą
13: iest oddanié záplaty/ za działanié dobrych vczyn=
14: ków bo wśfelki podlug sprawiedliwości/ záplatę bie
15: rze podlug swé roboty/ iako o tym świadczy apo=
16: stol święty piśłatz o téy koronie ku Tymoteuśfowi:
17: Dobrzem walczył/ a dlá tego dána mi iest korona
18: sprawiedliwości. Ale ijże blogosławioná dziewitza
19: Mariá/ nad wślytki więcéy przazowała/ dlá tego
20: więtlśá łakę/ gorętlśá miłością była napelniona/
21: Przeto słuffnie tę koronę zaśluzyla w swym w niebo
22: wzięciu. Ośmá korona rzeczona iest czelstz a klenot
23: tzudności/ iako Salomon piśle: Wezmá święci kro=
24: lewstwo tzudności/ ij klenot okráfy z ręku bożych. A
25: tę koronę dáwa buog zwłálfcza ony^mświęty^m/ którzy
26: fie w swé niewinności zachowali/ a bez wśfelkié zma
27: ży na tym swiecie żyli. Ale takowych malo iest/
28: którzyby takowé śfczeńliwosci byli/ ijżby od swé^{go} poro
29: dzenia nigdy boga nie rozgniewali/ anij fie ktorého

strona: 189

zbawiciela nallégo.

Lift 189

1: grzéchu dopuścili. Ale ijż blogosławioná dziewitza
2: Mariá/ nade wślytko łtworzenijé bołkié była ná=
3: czyłtlśá/ tako iż po bodze więtlśá czyłtoftz niemogła
4: bytz należona. Dlá tego nawayłśle flicznosci ij tzud=
5: nołci koronę otrzymała/ tak ijż wślytkich aniolow ij
6: świętych tzudnoftz/ naprzeciw tzudności dziewice
7: Marié/ iest iako swiatloftz miełiatza albo gwiazd

- 8: przeciw flońtzu. Sluffnie tedy tą koroną iest **vkoro=**
- 9: **wána [!]** . Dziewiátá korona którą dziewitza maria iest
- 10: vkoronowána/ iako krolowá niebiefká ij panij fwia
- 11: ta rzeczona iest krolewká/ iako napisáno Ešter w
- 12: wtorym Vmilowál ią bóg nadewšfytki **nie=**
- 13: **wiafky [!]** / ij wložyl koronę krolewką na głowę iéy/ a
- 14: sluffniéy ijż vkoronowána iest iako krolewá/ niźli ia
- 15: ko céfarzowá/ bo krolewá rzeczona iest od milofier
- 16: dziá/ a céfarzowá od frogiégo roškazowaniá. Dzie
- 17: fiátá korona rzeczona oblubienitza/ którą má panna
- 18: Maria/ iako oblubienitza náwyšlégo a wiecznégo
- 19: krola/ iako napisál Izaijáš/ we czterdziešcie pirwšlé
- 20: **kapi^{tulum}** rzekątz: Iako oblubienicę okráfil mie koroną
- 21: pán buog/ a odzienijm šprawiedliwošci przyoblokl
- 22: mie. Iedennáftá korona iest chwály ij tzi/ o ktoreé
- 23: napisáno: Chwála ij tzią vkoronowales go mily pa
- 24: nie/ ij pošstawiles onę nadewšfytki vczyňki twoie.
- 25: Ta koroną dziewitza Mariá byla vkoronowána/
- 26: gdy iako dzis w takowá czeštz ij **cháę [!]** podniešiona/
- 27: ijż od wšfytkié^{go} štworzenia iest chwálona/ mowiątz
- 28: ono tzo w Iudyth w piętnáštym **ka^{pitulum}** napisáno: Tys
- 29: chwála Ieruzalem/ tys wešelé Izraelskié/ tys pocze

o iij

strona: 189v

Żywot pana Iezusa Krysta

- 1: šnoftz ludu nášlégo/ którą rzecz potwirdzaiątz šwię=
- 2: ty Ián w **taie^mnitzach** bożych pišše w czwárté **kapi^{tulum}**
- 3: ijż widziál/ ono šwięci kladli korony šwé przed štol=
- 4: cem rzekątz. Doštoienes panie boże náš wziątz ch=

5: wálę ij czełtz/ bos ty wślytko stworzył. Ale štoletz bo
6: ży nitz inślégo nieiełtz/ iedno paⁿna maria/ przed którą
7: kładli fwé korony/ iéy chwálę czynią/ a boga w łobie
8: ij w pannie Marij chwálątz. Dwanáłtá korona iełtz
9: motzárłkiégo rofkazowaniá/ którą iełtz s kamienia
10: drogiégo/ którą daie buóg fynom ij śwym wybrany^m/
11: iako napisáno w żółtárzu: Polożyles na głowę iéy
12: koronę s kamienia drogiégo/ na znamię tego iijż onij
13: łą fynowie krola wiecznégo/ ij dziedzicy boży/ krolu
14: iątz łnijm na wieki/ a dlá tego krolewłká korona iijm
15: má bytz dána/ iijżby to znamionowalo/ iijż w ony^m kro
16: lewłtwie wślytko mogą czégo iedno żądaią wyśłéy
17: nad wślytki iijné świté. Załuzyla panna Mariá tę
18: koronę/ którą má motz zupelną otrzymanią/ nie tylko
19: iako dzieweczka krola wiecznégo/ ale iako matka ob
20: lubienitza/ ij panij niebiełkié^go krolewłtwa/ którą nie=
21: tylko prawo má na vprośfenijé/ iako ij iijni świtéci/ ale
22: téż na rofkázanijé bogu/ iako matka fynowi. Rofka=
23: zuie ta panna w vcíłku/ w potrzebie/ ij w łmutku k
24: niéy łie vciekaiącym/ Rofkazuie łprawiedliwym/ o=
25: świtézám ié łáłká bożą/ ij nad grzéłłnymi w nágor=
26: łłých grzéłłchach/ bo wślytcy s pelnołci iéy łáłki/ po=
27: ciełłfenijé bierzám/ niemotznij vzdrowienié/ łmutnij po
28: ciełłfenijé/ grzéłłnij grzéłłchom odpulłczenijé/ łprawie
29: dliwi łáłkę/ troytza świtéám chwálę. O tym rofká=

strona: 190

zbawiciela náłłégo.

Liłt 190

1: zowaniu iéy mocy/ nádobnie Biernát świtéy mowi
2: Dána tobie iełtz motz o Mariá/ motz wśłelká na nie

- 3: bie ij na ziemi/ iję tzo iedno chceś/ to vprofitz możeś
4: Vpros nám iuż wielebná panno z grzechow pow=
5: ftanijé/ boga gorące rozmyflanijé/ niškié vpokorze=
6: nijé/ dobré a wefolé fkonanijé/ a poty^m żywocie przez
7: twé zállugi/ s tobą wielebná panno/ ij ze wślytkimi
8: świętymi/ wieczné blogoślawienijé.

9: **Pieśń o blogoślawioné pannie Marij/**

10: **Aue maris ftella.** Kapitulum 20

- 11: **Z** Drowas gwiazdo morfka
12: Świętá matko bofka/
13: Zawždy czyftá panno/
14: Sczęfná nieba bróno.
15: Wzięlas pozdrowienijé
16: Przez anielfkié mowienijé
17: Racż nás w pokoju poftawitz/
18: Imię Ewy przemienitz.
19: Rozwiąż przekowy grzэфnym/
20: Dáy światłoftz zaflepionym/
21: Racż oddalitz tzo ieft złego/
22: Vpros wśfego dobrého.
23: Vkaż íe bytz matką/
24: Gdyż przymie prozbę wśfelką/
25: Ktory dlá nás narodzon/
26: Y lyn téz twóy rzeczón.
27: Panno ofobliwá
28: Miedzy wśfemi lutofciwá/

strona: 190v

Żywot pana Iezu Kryfca

- 1: Rozwiązawśly grzechy ijętę/

- 2: Vczyń nás ciché czyłté.
3: Dáy nám żywot czyłty/
4: A potym wiekuijłty/
5: Byłmy Iezuła widzieli
6: A zawždy wefeli byli.
7: Bądz chwála oyttnu wiecznému/
8: Czełtz Kryłtowi náwyłłému/
9: Sláwa duchu świętému.
10: Bogu w troycy iedynemu. Amen.

11: **Spiewanijé kościola/ Salve regina.**

- 12: **Z** Drowas krolewno milofierdziá/ żywocie/
13: łlodkołci/ ij nadzieio náłła/ zdrowas. K to=
14: bie wolámy wypowiedzenij fynowie Ewy.
15: K tobie wzdychámy lkaiątz a placzątz w temto łlza
16: wym pádole. A przetoż iednácżko náłła/ ony twoie
17: milofierné oczy k nám obroci/ A Iezuła pożegnané=
18: go owotz brzucha twégo/ nám po łkonaniu żywota
19: tego vkaż. O miłofciwá/ o lutołciwá/ O łlodká pan
20: no Mariá. .:

21: **Sąd bozy łprawiedliwy a łtrałłiwy. Ka^{pitolum} 21**

- 22: **G** Dy łie łpełni licżba wybránych/ pán buóg
23: konietz temu vczynij/ ijż ludzie włłytcy po=
24: mrą/ bo łtrałłiwé znamiona (iako na kontzu
25: wypowiémy) będą. Potym włłytcy zmártwych w
26: łtaną/ zli z niedołtatki łweé natury/ ij dlá niemocy
27: dułłné/ iako larwy będą grubij. Tym Iezus ołtry

strona: 191

- 1: będzie/ gdy ié na wieki
2: do piekla fkáże/ fktorégo
3: nigdy niewynidą/ íczar
4: ty lichotę cirpietz będą.
5: Dobrzy wítaną bez nie=
6: mocy ij niedoítatku kto=
7: régo/ tym Iezus mily la
8: fkáv będzie/ posle wífyt
9: ki anioly po nie s ktory=
10: mi on krolowatz bez koń
11: tza będzie. We wífytkich
12: tedy rzeczách człowie=
13: cze/ patrzáy na twoie
14: dokonaniyé/ a iako fie
15: przed íprawiedliwy^m íę=
16: dzią poítawíff/ ktorému
17: nitz nie íeft tajemno/ ktory dary nie bywá vblágán/
18: anij przyjmuie wymow/ ale iako íprawiedliwo íeft/
19: tako będzie íądzil. O nánędznieyífy a ífálony czło=
20: wiecze grzéfny/ ij tzo odpowíéfs panu bogu/ wífyt=
21: ki twoie rzeczy ij wyítępy wiedzácému. Ktoryż nie
22: gdy lękáfs fie obliczá człowieka rozgniewalégo/ ij
23: czemu fie nie opatrzyfs na dzień íadny/ gdy żádny
24: niebędzie mogl bytz bez drugié^{g0} wípomożon ij obro
25: nion/ ale íam íobie będzie brzemienie^m ciéffkim. Dzis
26: cij twoia prátza íeft pozyteczná/ plakanijé przyiem=
27: né wzdychanijé wdzięczné/ żalowanijé dofytz dzia
28: laiącé ij oczyfciaiacé. Má wielki ij pozyteczny czy=
29: ícietz cirpliwy człowiek/ ktoryż cirpiätz krzywdy

strona: 191v

Żywot pana Iezu Krysta

- 1: ij mierzączki/ więcéy żaluie ijnńśégo złoſci/ niżli fwé
- 2: krzywdy/ ktory téż rád fie modli za fwé przeciwniki
- 3: a z prawégo ſertza mierzączki odpuſzczá/ ktory téż
- 4: odpuſzczenia v inſſych profitz niezamielkává/ a kto
- 5: ry téż lafkawiéy ij milofierniéy fie má niżli gniewá/
- 6: ktory téż lám ſobie gwált częſto działá/ a ciało ſwo=
- 7: ie zupełnie duſſy poddává. Lepiéy ci ten ráz oczy=
- 8: ſciatż grzéchy/ ij ijnńśé złoſci odcinatż/ niżli na potym
- 9: do czyłtza ié zoſtawiatż. Wiernie ſami ſiebie zrádżá
- 10: my przez nierządne milowanijé/ ktoré k ciału mámy
- 11: a tzo ijnńśégo on ogień będzie pálił/ iedno grzéchy
- 12: twoie. Im więcéy lám ſobie tu przepuſzczáſ/ á fwé
- 13: go ciała naſladuieſ/ tym ciężéy **poty^m** będzieſ cir=
- 14: piál/ w czym a iako człowiek zgrzeſſyl/ na tym ciężéy
- 15: będzie kárán. Tamo leniwi ogniſtymi oſtny będą
- 16: bodzienij/ tamo nieczyłci ij rołkoffy miłóńcy/ gorą
- 17: tżá ſmolą ſmierdżatżá ſiarką będą pálenij/ a iako
- 18: pfi wćiekli/ dlá boleſci będą wytż. Zázdroſciwi og=
- 19: niſtymi ołękami będą tam drápanij/ tak iżż żádný
- 20: grzéch niebędzie/ ktoryby fwé włáſne męki niemiál.
- 21: Tamo pyłſni włfelką ſromotą będą napelnienij/ a
- 22: lakomi nánędznieyſſym vboſtwem będą ſcifnienij/
- 23: obżarcy téż niewymownym głodem ij pragnienijm
- 24: będą vdręczenij. Tamo będzie iedna godzina w **me**
- 25: **ce** [!] ciężłłá/ niżli tu na tym ſwiece ſto lát/ odpoczynie
- 26: niá ani ktorégo pocielſenia niebędzie. Tu niégdy
- 27: bywá odpoczynienie od roboty/ a przyiácielſkie cz=

28: lowiek pożywá pociechy. A przeto bądź pilen ten

29: ráz ij żaluy za grzéchy twoie/ abys w dzień ładny

strona: [192]

zbawiciela naffégo.

Lift 162

1: byl bezpieczny z blogoŕlawionymi. Botz tedy ŕtaná

2: ŕsprawiedliwi wwielkie ŕtáloŕci/ naprzeciwko tym

3: ktorzy ié ŕciŕkali ij poniżali. Tedy ŕtanie na ŕładzenié/

4: ktory ŕie dzis pokornie poddáwá ludŕskim ŕładom.

5: Tedy wielkie dufanijé bédzie miál vbogi ij pokorny

6: a bédzie ŕie lękáł wŕładzie pyŕŕny. Tedy ŕie vkáże bytz

7: na tym ŕwiece mędrŕŕy/ ktory dlá pana Iezu Kryŕta

8: nauczył ŕie bytz głupi ij pokorny. Tedy bédzie miała

9: wŕŕelká ŕáloŕtz ij zaŕmucenié/ cirpliwé znoŕŕenié/ a ŕa

10: loŕtz wŕŕelká/ zatuli wŕta ŕwoie. Tedy bédzie ŕie we=

11: ŕelil wŕŕelki nábożny/ a bédzie plakál wŕŕelki niezá=

12: konny. Tedy ŕie bédzie wiécý wéŕelitz cialo vdręczo

13: né/ niźliby bylo w roŕkoŕŕach vchowané. Tedy bę=

14: dzie ŕwiécitz odzienijé grubé/ a zatzmi ŕie odzienijé

15: dworné. Tedy bédzie wiécý chwálebné domow=

16: ŕtwo vbogié niźli paláce vzlotzoné. Tedy wiécý bę

17: dzie pomotzno ŕtálé cirpienijé/ niźli wŕŕelkie mocy

18: ŕwietŕkie panowanié. Tedy bédzie powyŕŕona pro=

19: ŕtá poŕluŕŕnoŕtz/ niźli ktorá ŕwietŕká chytróŕtz. Tedy

20: wiécý pocieŕŕy czyŕté a dobre ŕamnienie/ niźli nau=

21: czóné filozofy/ albo porozumienijé. Tedy wiécý bę=

22: dzie wáżyło ijmenia wzgardzenie/ niźli wŕŕytki ŕkar

23: by ziemŕkie. Tedy wiécý bédziéŕs pocieŕŕon z mod

24: litwy nábożné/ niźli ŕ potrawy roŕkoŕŕné. Tedy wié

25: ceý ŕie bédziéŕs radowál z zachowaného milczeniá/

26: niźli z dlugiego gádaniá. Tedy wiécý bédá wáźné

27: vczynki dobre ij święte/ niżli flowa wielkié a tzudne.

28: Tedy będzie wiécýy tobie ij bogu wdziécžno żywot

29: ciałny ij pokuta twardá/ niżli wśfelká rofkofs świet

p ij

strona: [192]v

Żywot pana Iezu Kryśta

1: Íká. Vcz śie dzis w male cirpietz/ abys tedy od cięż=

2: ífych mogł śie wybawitz. Tu pirwéy śie doświatczy

3: tzo będzieś mogł na potym cirpietz. Ieśtli teráz ta=

4: ko malo niemożeśś ícirpietz/ a iakoż tedy będzieśś

5: mogł wieczné męki znofitz/ gdy by na nie byl íkázán

6: (czego boże niedáy) gdyż teráz tako malá męka tak

7: **niecirpliwe^{so}** cie czynij/ tzoż tedy piekło vczyni. Otoż

8: wiernie dwoiego wefelá niemożeśś mietz/ to ieśt ko=

9: chatz śie tu na tym świecie/ a potym krolowatz í pa=

10: nem Iezufem w niebie. Bys téz aże do dzifieyśśiego

11: dnia zawždy wetzciách ij w rofkofách mieśśkál/ tzoż

12: by bylo pożyteczno wśfytko tobie byś iuż natych=

13: miałt vmrzétz miał. A przeto wśfytki ty rzeczy mar

14: noftz íą/ wyiawśfy pana boga milowatz/ a iemu ía=

15: mému fluzytz. Bo kto boga ze wśfytkiego íertza mi=

16: luie/ anij śmierci/ anij piekła/ anij męki/ anij íądu śie

17: lęká/ bo dośkonalá a prawdziwá milośtz/ bezpieczny

18: przyśtęp ku panu bogu vczyni. Ale komu lubo íeśś=

19: cze grześfytz/ nie dziw ieśt ijże śmierci ij íądu bożego

20: śie boij. A wśfakoż dobrze ieśt/ ijże acz nás milośtz bo

21: zá ode złego nie odciągá/ acz nitz ale boiáźń piekiel=

22: ná niecháy nás wciągá/ Bo kto boiáźń bożą zakła

23: dá/ ij odrzutzá/ dlugo w dobrym nietrwá/ ale rychlo

24: w íidla czartowśkie vpádá. Czego nás vchowáy

- 25: błogosławioną panną Marią/ i jej miłą świętą Anno
26: z wnukiem twym Jezusem błogosławionym/ Raczy
27: się dziś modlić za nami/ abyśmy z sprawiedliwymi
28: wdziękami przyszedli na prawicy przyszedli do wiecznej
29: chwaly. Daj to panie boże w trójcy jedyny na wie
30: ki wieczny błogosławiony Amen.

strona: 193

zbawiciela naszego.

Lift 193

1: **Znamiona które będą przed sądnym dniem. Kapitulium 22**

- 2: **S**prawiedliwy a sprawiedliwy ten dzień sądny
3: wprzodzi piętnaście znamion/ podług świętego
4: tego Tomáša/ Richarda/ świętego Bo
5: nawentury/ i świętego Ieronima. Pierwsze znamię.
6: Pierwszego dnia/ Morze wszystko nad góry wszystkie
7: podnie się piętnaście lokci ku wysokości. Drugie
8: Wtorego dnia od onej wysokości a podniesienia w=
9: padnie tak głęboko że ledwy będzie mógł dostrzono
10: Trzeciego dnia trzeciego przyjdzie do stanu pierwsze=
11: go. Czwartego dnia wszystkie ryby i mor=
12: skie działy które żyją w wodach i w morzu zbierzą
13: się gromadą/ a na wierzchu wód obyczajem wadze=
14: nią ryczą będą podniesionymi pyłki wiatru. Piąte
15: Piątego dnia ptaki wszystkie zbierzą się na polach/ a
16: nitz nie będą iść/ ale spolu głofy iakoby płaczące
17: wypuszczają będą. A tego przyczynę niektórzy po=
18: wiedają/ iż dla tego one zwierzęta to czynią będą/
19: i rodzaje ptaków/ bo aniołom nadchnienim wznią
20: iż już owsiaki wstaną ich rodzaje/ A tak głofy da=
21: dają wielkie/ iakoby dziękują panu bogu za stworze

- 22: nijé/ ij za to ijże byli stworzeniu iego na posługę/ a z=
23: włófcza onym tzo byli iego wybránij. A zafię prze=
24: ciwko tym fkarzytz będą pomfity żądaiątz/ ktorzy nie
25: chcieli bożé wolé pelnitz. Szófté. Dniá ffoftégo plo=
26: mienijé ognihtë powftaná od flońtza záchodu prze=
27: ciwko niebu rozléwaiątz fie ku flontza włchodu/ od
28: ktorého wody ij morza będą goratz ij wyfuffenijé

p iij

strona: 193v

Żywot pana Iezu Kryfta

- 1: mietz. Siodmé. **Sindmégo** [!] dnia gwiazdy wflytki
2: tak ty tzo błędny biég maią/ tak ty tzo iednako fie ob
3: ratzaią/ ognihtë brody z fiebie wypuffczą/ iako widá
4: my kométy. Ofmé. Ofmégo dnia będzie drzenijé zie
5: mie wielkié/ tak ijż wflytki budowaniá vpadną wy=
6: fokié. Dziewiąté. Dziewiątégo dnia kamienié tak
7: to tzo bylo w budowaniu iako ijnfé ij wflytki opoki
8: będą na częfci zlupány/ a iedna drugą bijątz rozlupi
9: ij przywiedzie ku zlfczępaniu. Dziefiąté. Dziefiątégo
10: dnia drzewie wflytko rokicié ij ziela będą fie pocitz
11: krwawym potem albo rofę krwawą vkáżą. Ieden
12: nálté. Iedennáltégo dnia gory ij wflytky págorki ij
13: pádoly w proch będą obrotzony ij polożony/ a wflyt
14: ka ziemia będzie zrownána. Dwanálté. Dwanálté
15: go dnia zwierzęta wflytki z lafow na pola wynidą/
16: ryczątz a nitz nieiedzątz. Trzynálté. **Trzynálté^{go}** dnia
17: począwlfy od flońtza włchodu/ aż do záchodu gro=
18: by fie otworzą a ciała ku zmártwych wftaniu wy=
19: rzutzą. Czternálté. **Czternálté^{go}** dnia wflytscy ludzie

- 20: z iałkiń swojich wynidą/ biegaiątz zgromienij/ iako
21: ífálenij/ a mowitz ímietz niebęda. Piętnáfté. Piętná=
22: ítégo dnia wíłfytcy ludzie pomrą/ a zafie powítaná
23: w ognia zapáleniu z vmarlymi/ ktorzy przed tym dá
24: wno vmarli. A óftatecznie doktor fwięty Bonawen
25: tura mowi: To íeftli tak będzie pán bóg wífechmo=
26: gący wié. ∴
27: I. Nadzieia má Kryftus. S.

strona: 194

- 1: Wyrażono w Krakowie przez Floriana Bawara
2: ij Iána Sandetzkiégo/ nákladem opatrzného
3: męża pana Iána Hallera. Lata božégo
4: narodzenia tyfiątného pietzfetnego
5: dwudzieftého wtorého.
6: Za panowaniá náiafnieyffého Zygmunta
7: krola Polfkiégo pana náffého milo=
8: íciwého. Lata krolowaniá iego
9: ífoftégonáftého.
10: ∴ ∴
11: Y